รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการการบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ

เรื่อง โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ ๙

"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑"

งบประมาณ ประจำปี ๒๕๕๙



ศูนย์การจัดการความรู้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำนำ

โครงการการบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ศูนย์การจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้ดำเนินการร่วมกับเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จัดโครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ ๙ "ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑" โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเป็นผู้รับผิดชอบจัดโครงการฯ ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จ.เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๒ – ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีของมหาวิทยาลัยสู่สังคม ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเป็นการส่งเสริมเครือข่ายการจัดการความรู้ในการพัฒนาองค์กรร่วมกันให้เกิดความเจริญก้าวหน้าและก้าวสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไป

ศูนย์การจัดการความรู้
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สารบัญ

หน้า

คำนำ ก

สารบัญ ข

โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ ๙
“ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑” ๑

สรุปการประเมินผลโครงการ ๑๗

ภาคผนวก

- แบบประเมินผลโครงการ ๒๕
- ประมวลภาพโครงการ ๒๗
- เอกสารการประชุมสัมมนา
  - การบรรยายทางวิชาการ เรื่อง “ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑” ๓๑
  - แนวปฏิบัติที่ดีของอาจารย์และบุคลากร ๔๕
  - แนวปฏิบัติที่ดีของนักศึกษา เรื่องนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อชุมชน ๒๘๔
  - กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนนักปฏิบัติ ๗ กลุ่ม ๓๒๕
    CoP ๑ การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต : การพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้าง
    ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ๓๒๖
    CoP ๒ งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ : การค้นหาหัวข้อวิจัยหรืองานสร้างสรรค์
    เชิงบูรณาการเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ ๓๓๙
    CoP ๓ การบริการวิชาการ : การบริการวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง ๓๕๐
    CoP ๔ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม : ฐานข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรม
    และภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ AEC ๔๐๔
    CoP ๕ การบริหารจัดการ : การบริหารความเสี่ยงในองค์กร ๔๓๒
    CoP ๖ การประกันคุณภาพการศึกษา : บทบาทของคณะต่อการประกันคุณภาพ
    ระดับหลักสูตร ๔๔๓
    CoP ๗ การพัฒนานักศึกษา : การนำ P-D-C-A หัวใจสำคัญกับการประกันคุณภาพ
    และกิจกรรมโครงการนักศึกษา ๔๕๕

โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษา และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ ๙ “ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑”

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
กองนโยบายและแผน
รับที่ มนพ 108
วันที่ 26 ม.ค. 2559
เวลา.....

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
รับที่ ๒๖๕
วันที่ ๒๖ ม.ค ๕๙
เวลา ๑๕.๓๐ น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศูนย์การจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โทร ๐ ๒๒๘๑ ๑๘๓๓

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๒๕/๐๗๗ **วันที่** ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการการบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ

เรียน อธิการบดี ผ่านรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย , กค.สอ. และ กนผ.สอ.

ด้วยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ศูนย์การจัดการความรู้ได้รับงบประมาณ งบรายจ่ายอื่น โครงการการบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ จำนวน ๓๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อร่วมจัดโครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ ๙ "ชุมชนนักปฏิบัติสู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑" ระหว่างวันที่ ๒ – ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จังหวัดเชียงใหม่ ดังรายละเอียดเอกสารที่แนบ

เพื่อให้การดำเนินโครงการการบริหารจัดการความรู้ดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ศูนย์การจัดการความรู้ขอเสนอมหาวิทยาลัยเพื่อโปรดพิจารณา

๑. อนุมัติโครงการการบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อเข้าร่วมจัดโครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ ๙ "ชุมชนนักปฏิบัติสู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑" โดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๙ งบหมวดรายจ่ายอื่น ของศูนย์การจัดการความรู้ วงเงิน ๓๕๐,๐๐๐ บาท (สามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) สำหรับใช้เป็นเงินสนับสนุนร่วมจัดโครงการประชุมสัมมนาฯ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) และใช้เป็นงบประมาณดำเนินงานตามโครงการฯ เป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน) ดังรายละเอียดเอกสารโครงการที่แนบมาด้วยนี้

๒. อนุมัติบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน ๓๕ คน ให้เข้าร่วมโครงการและเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางได้ตามสิทธิ์ ดังรายชื่อที่แนบ

๓. อนุมัติให้ใช้รถยนต์ราชการ จำนวน ๔ คัน เป็นพาหนะในการเดินทางไปราชการระหว่างวันที่ ๒ – ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยมีพนักงานขับรถ จำนวน ๔ คน และเบิกค่าใช้จ่ายการเดินทางตามสิทธิ์ ดังนี้

๓.๑ รถยนต์หมายเลขทะเบียน ฮร – ๔๑๗๒ มีนายฐาปกรณ์ อินไชยเทพ เป็นพนักงานขับรถ

๓.๒ รถยนต์หมายเลขทะเบียน ฮน – ๘๑๕๔ มีนายอิสระพล ลุนอุบล เป็นพนักงานขับรถ

๓.๓ รถยนต์หมายเลขทะเบียน ฮล – ๖๗๕๐ มีนายฟ้าลั่น ชิวเงิน เป็นพนักงานขับรถ

๓.๔ รถยนต์หมายเลขทะเบียน ฮร – ๔๑๗๓ มีนายธัญญา ธัญญาวัฒนา เป็นพนักงานขับรถ

๔. อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุที่ใช้ในโครงการ ดังนี้

๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงแข สุขโข ประธาน
๒) นายสุนทร เหรียญจื้อ กรรมการ
๓) นายฉัตรชัย ศรีสม กรรมการและเลขานุการ

/๕. เนื่องจาก...

๕. ขออนุมัติค่าที่พักในส่วนที่เกินของนักศึกษา จำนวน ๔๐๐ บาท จากเงินในโครงการฯ เนื่องจากในวันที่ ๓ – ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ผู้จัดโครงการจองห้องพักโรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว ได้เพียง ๑๕ ห้อง ซึ่งไม่เพียงพอให้ผู้เข้าร่วมโครงการพัก จึงจำเป็นต้องให้บุคลากรและนักศึกษาส่วนหนึ่งไปพักอีกโรงแรมหนึ่ง ซึ่งอยู่ใกล้เคียงกับโรงแรมที่จัดโครงการ ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายค่าที่พักโรงแรมระหว่างวันที่ ๒ – ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ของนักศึกษาจำนวน ๒ คน ที่ส่งผลงานเข้าประกวด มทร.ล้านนา รับผิดชอบออกค่าใช้จ่ายให้คืนละ ๑,๐๐๐ บาท ซึ่งค่าห้องพักโรงแรมในคืนวันที่ ๓ – ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เพียงพอ แต่ค่าที่พักในคืนวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ อัตราคืนละ ๑,๔๐๐ บาท/ห้อง ซึ่งเกินอัตราค่าที่พัก ที่ มทร.ล้านนา ออกค่าใช้จ่ายให้

๖. อนุมัติให้นายสุนทร เหรียญจื้อ ยืมเงินทดรองจ่ายสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามโครงการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุมัติตามข้อ ๑ – ๖ ดังเสนอ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงแข สุขโข)
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์การจัดการความรู้

เรียน อธิการบดี ผ่านรองฯ ฝ่ายการคลังฯ
เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

เรียน ผอ.กอ.
เห็นควรอนุมัติ

เรียน อธิการบดี ผ่านรองฯ ฝ่ายการคลังฯ
เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

อนุมัติ

๓

แบบ ง. 7

แบบเสนอของบประมาณรายจ่าย/เงินรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559
โครงการการบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ

หน่วยงาน ศูนย์การจัดการความรู้

ชื่อโครงการ การบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ

ลักษณะโครงการ

- ☐ 1.1. การประชุมเชิงวิชาการ
- ☐ 1.2. การฝึกอบรม การอบรมเชิงปฏิบัติการ
- ☑ 1.3. การสัมมนา การเสวนา
- ☑ 1.4. การจัดนิทรรศการ
- ☐ 1.5. การวิเคราะห์ การทดสอบ การตรวจสอบ
- ☐ 1.6. การฝึกอบรมเพื่อถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยี
- ☐ 1.7. การให้บริการข้อมูล การเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ
- ☐ 1.8. อื่น ๆ

ความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (ประจำปีการศึกษา 2557 – 2561) ดังเอกสารที่แนบ 1

<u>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1</u> การพัฒนาความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาให้บัณฑิตมีคุณภาพตามมาตรฐาน พร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เป้าประสงค์ที่ 1 จัดการศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีที่สามารถแข่งขันได้ในระดับอาเซียน / นานาชาติ
กลยุทธ์ที่

- ☐ 1 การพัฒนาการจัดการศึกษาที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการและความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ
- ☐ 2 การนำมหาวิทยาลัยสู่ประชาคมอาเซียนและการเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

เป้าประสงค์ที่ 2 ผลิตบัณฑิตให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีทักษะในการดำรงชีวิตที่ดี
กลยุทธ์ที่

- ☐ 2 การนำมหาวิทยาลัยสู่ประชาคมอาเซียนและการเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ
- ☐ 3 การพัฒนาคุณภาพนักศึกษาที่สะท้อนอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

<u>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2</u> การพัฒนาความเข้มแข็งงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เป้าประสงค์ที่ 3 จำนวนผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพและนำไปต่อยอดได้
กลยุทธ์ที่

- ☐ 4 การพัฒนางานวิจัยเชิงสร้างสรรค์

<u>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3</u> การสร้างความเข้มแข็งของการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา สู่ความเป็นเลิศ

เป้าประสงค์ที่ 4 มีระบบบริหารจัดการที่คล่องตัว ยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่

☐ 5 การพัฒนาบุคลากรเพื่อให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและมีคุณค่าของมหาวิทยาลัย

☐ 6 การเตรียมความพร้อมในการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

☑ 7 การบริหารจัดการสู่องค์กรคุณภาพและมีธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์ที่ 5 มีระบบประกันคุณภาพสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่

☐ 7 การบริหารจัดการสู่องค์กรคุณภาพและมีธรรมาภิบาล

<u>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4</u> การส่งเสริมการให้บริการวิชาการและการพัฒนาอาชีพ

เป้าประสงค์ที่ 6 เป็นแหล่งให้บริการวิชาการวิชาชีพที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคม

กลยุทธ์ที่

☐ 8 การบริการวิชาการที่มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

<u>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5</u> การส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และรักษาสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างมั่นคงเพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

เป้าประสงค์ที่ 7 สร้างจิตสำนึกและสร้างค่านิยมให้เกิดความรักในศิลปวัฒนธรรมไทยภูมิปัญญาท้องถิ่นและรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่

☐ 9 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่เป็นภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาของโลก

ความสอดคล้องกับตัวชี้วัดด้านสังคมศาสตร์ (หรือ) ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

☐ มีการบูรณาการกับพันธกิจอื่น คือ

☐ การเรียนการสอนวิชา .....

.....

☐ การวิจัย .....

.....

☐ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม .....

.....

☑ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงาน

- มีเครือข่ายการจัดการความรู้กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีก 8 แห่ง สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

☐ ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย.....(หลักฐานประกอบ อาทิ ความต้องการของภาครัฐเอกชน ชุมชน ภาคประชาชน เป็นต้น) ตามแบบ สวพ.-บว.02,03,04

ผู้รับผิดชอบโครงการ ศูนย์การจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

หัวหน้าโครงการ นายสุนทร เหรียญจื้อ

หลักการและเหตุผล

สถาบันอุดมศึกษาจะก้าวไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ พันธกิจ เป้าหมายและวิสัยทัศน์ได้ จะต้องมีการดำเนินการบริหารจัดการองค์ความรู้ที่วิเคราะห์แล้ว ว่ามีความจำเป็นต่อการขับเคลื่อนสถาบันให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้นนี้ จากการที่จะก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ สถาบันการศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในการผลิตบัณฑิตที่มีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงนี้

ดังนั้น เครือข่ายการจัดการความรู้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (RMUT KM + 2) จึงร่วมกันจัดโครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ 9 เรื่อง "ชุมชนนักปฏิบัติสู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21" ขึ้น เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความรู้ของอาจารย์/บุคลากร ระหว่างเครือข่าย และนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ ชุมชนนักปฏิบัติในการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีและปัจจัยความสำเร็จ เพื่อใช้พัฒนาในการเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาบุคลากรระหว่างเครือข่ายการจัดการความรู้และผู้สนใจ โดยการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีและปัจจัยความสำเร็จ เพื่อใช้ในการพัฒนาเตรียมเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑
2. เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ของเครือข่ายการจัดการความรู้สู่สังคม
3. เพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมในการพัฒนามหาวิทยาลัย/สถาบัน ในเครือข่ายการจัดการความรู้มุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

กลุ่มเป้าหมาย

อาจารย์ บุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 35 คน

สถานที่ดำเนินการ

โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จังหวัดเชียงใหม่

ระยะเวลาดำเนินการ

2 – 5 กุมภาพันธ์ 2559

การดำเนินโครงการ

กิจกรรม	ปี พ.ศ. 2558			ปี พ.ศ. 2559								
	ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
	ต.ค.	พ.ย	ธ.ค.	ม.ค	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย	พ.ค	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. จัดทำร่างและรายละเอียดโครงการฯ	———	———										
2. นำเสนอผู้บริหารเพื่อขอความเห็นชอบในหลักการเบื้องต้น		——	——									
3. ปรับรายละเอียดโครงการตามความเห็นชอบของผู้บริหาร			——	——								
4. ขออนุมัติโครงการ				——								
5. ประสานแผน วิทยากร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และทรัพยากรดำเนินงาน				——	——							
6. ดำเนินโครงการประชุมสัมมนา					—							
7. ติดตาม ประเมินผลโครงการและรายงานผลการดำเนินโครงการ						——						
8. รายงานผลการติดตามการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	ภายใน 6 เดือน หลังจากดำเนินโครงการแล้วเสร็จ											

แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

รายการ	ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.
เบิกจ่ายเงิน					350,000							

งบประมาณ จำนวน 350,000 บาท

เบิกจ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน งบรายจ่ายอื่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 350,000 บาท รายละเอียด ดังนี้

1) เงินสมทบร่วมจัดงาน 150,000 บาท

2) งบประมาณดำเนินงาน

- **ค่าใช้สอย 159,030 บาท**

2.1 ค่าลงทะเบียน โครงการประชุมสัมมนา

- บุคลากร 1 คน 1,500 บาท
- นักศึกษา 1 คน 1,200 บาท

2.2 ค่าที่พัก

- อาจารย์/บุคลากรและนักศึกษา	24 คน x 3 คืน x 700 บาท	50,400 บาท
	4 คน x 1 คืน x 700 บาท	2,800 บาท
	1 คน x 1 คืน x 1,400 บาท	1,400 บาท
	1 คน x 1 คืน x 1,400 บาท	1,400 บาท
	2 คน x 1 คืน x 200 บาท	400 บาท
	2 คน x 2 คืน x 700 บาท	2,800 บาท
	2 คน x 2 คืน x 700 บาท	2,800 บาท
	2 คน x 1 คืน x 750 บาท	1,500 บาท
	2 คน x 1 คืน x 500 บาท	1,000 บาท
	30 คน x 1 คืน x 600 บาท	18,000 บาท
- พนักงานขับรถ	4 คน x 4 คืน x 800 บาท	12,800 บาท

2.3 ค่าพาหนะรับจ้าง 39 คน 17,920 บาท

2.4 ค่าตั๋วเครื่องบินผู้บริหาร 5 คน x 3,000 บาท 15,000 บาท

2.5 ค่าเบี้ยเลี้ยง

1 คน x 270 บาท	270 บาท
3 คน x 240 บาท	720 บาท
1 คน x 480 บาท	480 บาท
30 คน x 720 บาท	21,600 บาท
4 คน x 240 บาท x 4 วัน	3,840 บาท

2.6 ค่าธรรมเนียมผ่านทางพิเศษ 4 คัน x 150 บาท x 2 เที่ยว 1,200 บาท

- **ค่าวัสดุ 40,970 บาท**

- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	16,150 บาท
- ค่าวัสดุจัดนิทรรศการ	17,820 บาท
- ค่าวัสดุจัดทำผลิตภัณฑ์และสาธิต	6,000 บาท
- ค่าจัดจ้างจัดทำเอกสารประเมินผลโครงการ	1,000 บาท

รวมทั้งสิ้น 350,000 บาท

(-สามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน-)

หมายเหตุ ขอถัวจ่ายค่าใช้จ่ายทุกรายการและจำนวนคน โดยเบิกจ่ายจริงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไม่เกินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ

ตัวชี้วัดความสำเร็จโครงการ

ตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์

- ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าระดับ 3.51

ตัวชี้วัดระดับผลผลิต

- จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเป้าหมาย

การประเมินผลโครงการ

1. ทำแบบประเมินโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในโครงการ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. บุคลากรในองค์กรตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการจัดการความรู้ เกิดการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดการพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน
2. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการจัดการความรู้ร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายใน/ภายนอกองค์กร
3. เป็นการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ขององค์กร
4. เสริมสร้างสมรรถนะของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาและยกระดับการจัดการศึกษาและบริหารจัดการสู่ระดับสากล

การรายงานผล

รายงานผลการดำเนินงานตามแบบรายงานที่กองนโยบายและแผนกำหนด และส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เมื่อโครงการแล้วเสร็จ

ลงชื่อ ..... ผู้เสนอโครงการ
(นายสุนทร เหรียญจื้อ)
วันที่ 26 มกราคม 2559

ลงชื่อ ..... หัวหน้าหน่วยงาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงแข สุขโข)
วันที่ 26 มกราคม 2559

รายละเอียดหลักสูตรโครงการ

1. การบรรยายทางวิชาการ เรื่อง "ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"
2. เวทีเสวนาวิชาการจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เรื่อง "ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"
3. กิจกรรมการนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดี ของอาจารย์และบุคลากร "ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"
4. กิจกรรมการนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดี ของนักศึกษา "นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อชุมชน"
5. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี "ชุมชนนักปฏิบัติ" จำนวน 7 ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) ได้แก่

CoP 1 การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต : การพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

CoP 2 งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ : การค้นหาหัวข้อวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เชิงบูรณาการเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

CoP 3 การบริการวิชาการ : การบริการวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง

CoP 4 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม : ฐานข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ AEC

CoP 5 การบริหารจัดการ : การบริหารความเสี่ยงในองค์กร

CoP 6 การประกันคุณภาพการศึกษา : บทบาทของคณะต่อการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร

CoP 7 การพัฒนานักศึกษา : P-D-C-A หัวใจสำคัญกับการประกันคุณภาพและกิจกรรมโครงการ

6. นิทรรศการ
   - นิทรรศการแสดงผลงาน "ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"
   - โปสเตอร์มาเสนอผลงานแนวปฏิบัติที่ดี "ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"

กำหนดการ
โครงการการบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ
เรื่องโครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ 9
"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"
(Community of Practice for Knowledge Management in the 21st century)
ระหว่างวันที่ 2 – 5 กุมภาพันธ์ 2559
ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จังหวัดเชียงใหม่

.....

วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2559

13.00 – 16.30 น.	จัดแสดงผลงานนิทรรศการและโปสเตอร์นำเสนอแนวทางปฏิบัติที่ดี "ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"

วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559

08.00 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 – 09.15 น.	นำเสนอประวัติความเป็นมาเครือข่ายการจัดการความรู้ พร้อมแนะนำคณะกรรมการฯ
09.15 – 09.45 น.	พิธีเปิด
09.45 – 10.15 น.	การแสดงต้อนรับ จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
10.15 – 10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
10.30 – 12.00 น.	การบรรยายทางวิชาการ เรื่อง "ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 14.30 น.	การประกวดแนวปฏิบัติที่ดีของนักศึกษา "นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อชุมชน"
14.30 – 14.45 น.	พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
14.45 – 16.00 น.	การประกวดแนวปฏิบัติที่ดีของอาจารย์และบุคลากร "ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21" (ต่อ) การประกวดแนวปฏิบัติที่ดีของนักศึกษา "นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อชุมชน" (ต่อ)
16.00 – 17.00 น.	นำเสนอผลงานภาคโปสเตอร์ และร่วมให้คะแนน
17.00 – 20.00 น.	รับประทานอาหารเย็น "กาดหมั้วคัวฮอม" Dinner Talk "ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21" การแสดงศิลปวัฒนธรรมล้านา จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2559

09.00 – 10.15 น.	เสวนาวิชาการ เรื่อง "ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21" โดย ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีประสบการณ์
10.15 – 10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

10.30 – 17.00 น. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี “ชุมชนนักปฏิบัติ” จำนวน ๗ ชุมชนนักปฏิบัติ

CoP 1 การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต : การพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

CoP 2 งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ : การค้นหาหัวข้อวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เชิงบูรณาการเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

CoP 3 การบริการวิชาการ : การบริการวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง

CoP 4 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม : ฐานข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ AEC

CoP 5 การบริหารจัดการ : การบริหารความเสี่ยงในองค์กร

CoP 6 การประกันคุณภาพการศึกษา : บทบาทของคณะต่อการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร

CoP 7 การพัฒนานักศึกษา : P-D-C-A หัวใจสำคัญกับการประกันคุณภาพและกิจกรรมโครงการนักศึกษา

*** สถานที่จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี “ชุมชนนักปฏิบัติ” นอกสถานที่และรับประทานอาหารเวลา 12.00 – 13.00 น. ตามความเหมาะสมแต่ละ CoP***

วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2559

09.00 – 10.15 น สรุปและนำเสนอกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี “ชุมชนนักปฏิบัติ” จำนวน ๗ ชุมชนนักปฏิบัติ

10.15 – 10.30 น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

10.30 – 12.00 น. มอบรางวัลการนำเสนอผลงานแนวปฏิบัติที่ดี
พิธีมอบของที่ระลึกและประกาศนียบัตร
พิธีปิดและการส่งมอบการเป็นเจ้าภาพครั้งต่อไป

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการการบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ
เรื่องโครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ 9
"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"
(Community of Practice for Knowledge Management in the 21st century)
ระหว่างวันที่ 2 – 5 กุมภาพันธ์ 2559
ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จังหวัดเชียงใหม่

◆ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ 9 "ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21" จำนวน 6 คน

1. ผศ. เฟื่องฟ้า เมฆเกรียงไกร
2. ผศ. ลักขณา จาตกานนท์
3. ผศ. ดวงแข สุขโข
4. นายสุนทร เหรียญจื้อ
5. นายฉัตรชัย ศรีสม
6. น.ส. เปมิกา จรรยาดี

◆ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการ จำนวน 29 คน

1. อาจารย์และบุคลากร จำนวน 26 คน
   1.1 ผศ. จุฑามาศ พีรพัชระ
   1.2 ผศ. เจทญา กิจเกิดแสง
   1.3 อ. ธานี สุคนธะชาติ
   1.4 นางรตนมน จันทรอุทัย
   1.5 น.ส. เพชราภรณ์ เพ็ชรแก้ว
   1.6 นายสัมภาษณ์ สุวรรณคีรี
   1.7 อ. ขนิษฐา ดีสุบิน
   1.8 อ. ชัชวาล ศรีภักดี
   1.9 อ. นฤพน ไพศาลตันติวงศ์
   1.10 ผศ.ดร. ณรงค์ โพธิ์พฤกษานันท์
   1.11 อ. ธวัชชัย ชาติตำนาญ
   1.12 น.ส. รุ่งฤดี พรสกุลเลิศชัย
   1.13 นางภครัตน์ เชื้อนเคนทร์
   1.14 อ. เณริศา ชัยศุภมงคลลาภ
   1.15 อ. กุลธิดา สายพรหม
   1.16 นายสมโภชน์ กุลธารารมณ์
   1.17 น.ส. ชุติมา สุดจรรยา
   1.18 น.ส. กิตตินันท์ จันทวงศ์
   1.19 น.ส. รัตนา เสมคำ
   1.20 น.ส. วิไลวรรณ พุ่มพวง

1.21 น.ส. นุชดาว เตะสมุทร
1.22 น.ส. เจนจิรา งามมานะ
1.23 น.ส. กนกอร อรุณทวีรุ่งโรจน์
1.24 นายศิรวัชร์ พัฒคุ้ม
1.25 นายอนุสรณ์ เฉื่อยฉ่ำ
1.26 น.ส. ชนิดา ประจักษ์จิต

2. นักศึกษา จำนวน 3 คน
   2.1 น.ส. ทวีทรัพย์ ปั้นอินทร์ นักศึกษาสาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
   2.2 นายคมชาญ โชติวรอนันต์ นักศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
   2.3 นายกวินท์ อิสสระวาณิชย์ นักศึกษาสาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ

3. พนักงานขับรถ จำนวน 4 คน
   1. นายฐาปกรณ์ อินไชยเทพ
   2. นายธัญญา ธัญญาวัฒนา
   3. นายฟ้าลั่น ชิวเงิน
   4. นายอิสระพล ลุนอุบล

ใบรับใบสำคัญ 249/19

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศูนย์การจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โทร ๐ ๒๒๘๑ ๑๘๓๓
ที่ ศธ. ๐๕๘๑.๒๕/๑๑๓ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
เรื่อง ส่งใช้หนี้สัญญายืมเงิน ล้างใบสำคัญ บ.ย.ที่ มย. 170/59 = 92,680.-
เมิกเฟิม = 4465.-

เรียน อธิการบดี ผ่าน กคส.สอ

ตามที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อนุมัติให้นายสุนทร เหรียญจื้อ ยืมเงินสด จำนวน ๙๒,๖๘๐ บาท (เก้าหมื่นสองพันหกร้อยแปดสิบบาทถ้วน) ตามสัญญายืมเงินเลขที่ ๑๗๐/๕๙ เพื่อใช้ทดรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเป็นค่าลงทะเบียน ค่าที่พักพนักงานขับรถ ค่าพาหนะรับจ้าง ค่าตั๋วโดยสารเครื่องบิน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเชื้อเพลิงและค่าธรรมเนียมผ่านทางพิเศษ และอนุมัติการใช้บัตรเครดิตราชการ วงเงิน ๘๒,๕๐๐ บาท (แปดหมื่นสองพันห้าร้อยบาทถ้วน) ในการจัดโครงการการบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติของศูนย์การจัดการความรู้ เพื่อเข้าร่วมโครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ ๙ "ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑" ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๒ – ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ แล้วนั้น

บัดนี้ การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว และนายสุนทร เหรียญจื้อ มีความประสงค์ส่งใช้เงินยืมตามสัญญาฉบับดังกล่าว เป็นเอกสารสำคัญและใบเสร็จรับเงิน จำนวน ๙๔ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๙๒,๖๘๐ บาท (เก้าหมื่นสองพันหกร้อยแปดสิบบาทถ้วน) ดังรายละเอียดตามใบเบิกค่าใช้จ่ายฯ และเอกสารสำคัญ

และเนื่องจากในการจัดโครงการฯ ครั้งนี้ มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร (ส่วนที่เกินจากวงเงินยืมตามสัญญา) จำนวน ~~๔,๑๖๕~~ 4465 บาท (สี่พันหนึ่งร้อยหกสิบห้าบาทถ้วน) อันเนื่องจากค่าใช้จ่ายในการจองตั๋วโดยสารเครื่องบินได้เพิ่มขึ้นในช่วงใกล้วันที่จะเดินทาง ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงขอความเห็นชอบมหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมและขออนุมัติเบิกค่าใช้จ่ายในส่วนที่เกินวงเงินในโครงการฯ พร้อมทั้งส่งใบสำคัญชดใช้สัญญาเงินยืมจำนวน ๔,๑๖๕ บาท (สี่พันหนึ่งร้อยหกสิบห้าบาทถ้วน) โดยมอบหมายให้นายสุนทร เหรียญจื้อเป็นผู้รับเงินค่าใช้จ่ายในส่วนที่เกินวงเงินฯ ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติดังเสนอ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงแข สุขโข)
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์การจัดการความรู้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศูนย์การจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โทร ๐ ๒๒๘๑ ๑๘๓๓
ที่ ศธ ๐๕๘๑.๒๕/๑๔๔ **วันที่** ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙
เรื่อง ขออนุมัติจัดจ้างถ่ายเอกสาร และเข้ารูปเล่มเอกสารประเมินผลโครงการ

เรียน อธิการบดี ผ่าน กค.สอ.

อ้างถึงหนังสือศูนย์การจัดการความรู้ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๕๘๑.๒๕/๐๗๗ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙ ตามที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครอนุมัติโครงการการบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อเข้าร่วมโครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ ๙ เรื่อง "ชุมชนนักปฏิบัติสู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑" ระหว่างวันที่ ๒ – ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จ. เชียงใหม่

บัดนี้ ศูนย์การจัดการความรู้ได้ดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

๑. จัดจ้างถ่ายเอกสารพร้อมเข้ารูปเล่มเอกสารรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการฯ จำนวน ๓ เล่ม ดังใบเสนอราคาลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๙ ที่แนบ เป็นเงิน ๘๑๙ บาท

๒. แต่งตั้งนายฉัตรชัย ศรีสม เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงแข สุขโข)
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์การจัดการความรู้

สรุปการประเมินผลโครงการ

สรุปการประเมินผลโครงการการบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ

โครงการการบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ เรื่อง โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ ๙ “ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑” โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เป็นเจ้าภาพ ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จ. เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๒-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีของมหาวิทยาลัยสู่สังคม ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเป็นการส่งเสริมเครือข่ายการจัดการความรู้ในการพัฒนาองค์กรร่วมกันให้เกิดความเจริญก้าวหน้าและก้าวสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไป

กิจกรรมโครงการประกอบด้วย

๑. การบรรยายทางวิชาการ เรื่อง “ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑”

๒. เวทีเสวนาวิชาการจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เรื่อง “ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑”

๓. กิจกรรมการนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดี ของอาจารย์และบุคลากร “ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑”

๔. กิจกรรมการนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดี ของนักศึกษา “นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อชุมชน”

๕. กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี “ชุมชนนักปฏิบัติ” จำนวน ๗ ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) ได้แก่

CoP ๑ การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต : การพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

CoP ๒ งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ : การค้นหาหัวข้อวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เชิงบูรณาการเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

CoP ๓ การบริการวิชาการ : การบริการวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง

CoP ๔ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม : ฐานข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ AEC

CoP ๕ การบริหารจัดการ : การบริหารความเสี่ยงในองค์กร

CoP ๖ การประกันคุณภาพการศึกษา : บทบาทของคณะต่อการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร

CoP ๗ การพัฒนานักศึกษา : P-D-C-A หัวใจสำคัญกับการประกันคุณภาพและกิจกรรมโครงการนักศึกษา

๖. นิทรรศการ

- นิทรรศการแสดงผลงาน “ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑”

- โปสเตอร์มาเสนอผลงานแนวปฏิบัติที่ดี “ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑”

ผลการดำเนินงาน

ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เข้าร่วมโครงการฯ และได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๓๕ คนจากเป้าหมาย ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการ มีค่า ๔.๖๙

ระดับการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการพัฒนางาน มีค่า ๔.๖๙

งบประมาณดำเนินการ

- รายจ่ายโครงการที่ได้รับการจัดสรร ๓๕๐,๐๐๐ บาท
- งบประมาณเพิ่มเติม ๓,๙๘๔ บาท (โดยได้รับอนุมัติโอนเงินจากงบประมาณของกองวิเทศสัมพันธ์มาใช้เพิ่มเติมในโครงการ)

รายจ่ายโครงการรวมทั้งสิ้น ๓๕๓,๙๘๔ บาท



การประเมินผล

โครงการการบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ

เรื่อง โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑"

ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จ. เชียงใหม่

ระหว่างวันที่ ๒ - ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมินผล

ผู้เข้าร่วมโครงการที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน ๓๕ คน จากผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ เป็นชายจำนวน ๑๓ คน เป็นหญิงจำนวน ๒๒ คน อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี มีจำนวน ๗ คน อายุระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี มีจำนวน ๑๑ คน อายุระหว่าง ๔๑ - ๕๐ ปี มีจำนวน ๑๑ คน อายุระหว่าง ๕๐ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๖ คน ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๓ คน ระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๑ คน และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๒๑ คน สถานภาพ ผู้บริหาร ๖ คน อาจารย์ บุคลากร ภายในคณะ ๑๒ คน บุคลากรภายในหน่วยงานสนับสนุน ๑๔ คน และนักศึกษา ๓ คน รายละเอียด แสดงดัง**ตารางที่ ๑**

ตารางที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๑๓	๓๗.๑๔
หญิง	๒๒	๖๒.๘๖
รวม	**๓๕**	**๑๐๐**
๒. อายุ		
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๗	๒๐.๐๐
๓๑ - ๔๐ ปี	๑๑	๓๑.๔๓
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๑	๓๑.๔๓
๕๐ ปีขึ้นไป	๖	๑๗.๑๔
รวม	**๓๕**	**๑๐๐**
๓. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓	๘.๕๗
ปริญญาตรี	๑๑	๓๑.๔๓
สูงกว่าปริญญาตรี	๒๑	๖๐.๐๐
รวม	**๓๕**	**๑๐๐**
๔. สถานภาพ		
ผู้บริหาร	๖	๑๗.๑๔
อาจารย์ บุคลากร ภายในคณะ	๑๒	๓๔.๒๙
บุคลากรภายในหน่วยงานสนับสนุน	๑๔	๔๐.๐๐
นักศึกษา	๓	๘.๕๗
รวม	**๓๕**	**๑๐๐**

ความคิดเห็นต่อโครงการ

ผู้เข้าร่วมสัมมนามีระดับความพึงพอใจในรูปแบบการจัดกิจกรรมโครงการมีค่า๔.๕๗ (มากที่สุด) ระดับความพึงพอใจของการติดต่อประสานงานในการเข้าร่วมโครงการมีค่า๔.๓๗ (มาก) ระดับความพึงพอใจของระยะเวลาการจัดโครงการมีค่า๔.๒๖ (มาก) ระดับความพึงพอใจของสถานที่จัดงานและสิ่งอำนวยความสะดวกมีค่า๔.๖๖ (มากที่สุด) และการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการพัฒนางานมีค่า ๔.๖๖ (มากที่สุด) โดยมีความพึงพอใจในภาพรวมมีค่า๔.๖๙ (มากที่สุด) และภาพรวมความพึงพอใจระดับมาก – มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ๑๐๐ แสดงดัง**ตารางที่ ๒**

ตารางที่ ๒ แสดงระดับความคิดเห็นความพึงพอใจที่มีต่อโครงการ

หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ)					ระดับความพึงพอใจ (๕ระดับ)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
๑. รูปแบบการจัดกิจกรรมโครงการ	๕๗.๑๔	๔๒.๘๖	-	-	-	๔.๕๗
๒. การติดต่อประสานงานในการเข้าร่วมโครงการ	๔๐.๐๐	๕๗.๑๔	๒.๘๖	-	-	๔.๓๗
๓. ระยะเวลาการจัดโครงการ	๔๐.๐๐	๔๘.๕๗	๘.๕๗	๒.๘๖	-	๔.๒๖
๔. สถานที่จัดงานและสิ่งอำนวยความสะดวก	๖๘.๕๗	๒๘.๕๗	๒.๘๖	-	-	๔.๖๖
๕. การนำองค์ความรู้ไปใช้ในการพัฒนางาน	๗๑.๔๓	๒๕.๗๑	๒.๘๖	-	-	๔.๖๙
๖. ความพึงพอใจในภาพรวม	๖๘.๕๗	๓๑.๔๓	-	-	-	๔.๖๙

ข้อเสนอแนะ

๑. คณะกรรมการดำเนินงานจัดทำยุทธสาสตร์และบริหารจัดการความรู้ในองค์กรของ มทร. พระนคร ควรหาโอกาสเข้าร่วมโครงการฯ เพื่อจะได้แนวทางการดำเนินกิจกรรม KM ไปปรับใช้กับคณะ/หน่วยงาน

๒. ควรแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับเอกสารการประกวดล่วงหน้าให้มีเวลานานกว่านี้เพื่อจะได้มีการเตรียมการที่มีความพร้อมมากขึ้นและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และโครงการควรจัดอยู่ในช่วงปิดภาคการศึกษา

๓. รางวัลของนักศึกษาควรมีความชัดเจนมากกว่านี้และควรแยกรางวัลของนักศึกษา

๔. ควรนำ Model ของ มทร.ล้านนา เป็นรูปแบบในการจัดโครงการ ในเรื่องของการจัดนิทรรศการ รูปแบบการนำเสนอภาคโปสเตอร์และภาคบรรยาย ที่มีรูปแบบการนำเสนอเป็นรูปแบบวิจัย การจัดกิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) นอกสถานที่ซึ่งทำให้มีปฏิสัมพันธ์และให้ได้แนวคิดจากการปฏิบัติจริงไปประยุกต์ใช้

๕. ควรกำกับดูแลควบคุมการเดินทางโดยรถตู้โดยสารให้พนักงานขับรถไม่ใช้ความเร็วสูงเกินกฎหมายกำหนด

ภาคผนวก

แบบประเมินผลโครงการ

แบบประเมินผล

โครงการการบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ

เรื่อง โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ 9

"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21"

ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จ. เชียงใหม่

วันที่ 2 – 5 กุมภาพันธ์ 2559

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมินผล

1) เพศ ❑ ชาย ❑ หญิง

2) อายุ ❑ ต่ำกว่า 30 ปี ❑ 31 – 40 ปี ❑ 41 – 50 ปี ❑ 51 ปีขึ้นไป

3) ระดับการศึกษา ❑ ต่ำกว่าปริญญาตรี ❑ ปริญญาตรี ❑ สูงกว่าปริญญาตรี

4) สภานภาพ ❑ ผู้บริหาร ❑ อาจารย์/บุคลากร ภายในคณะ ❑ บุคลากรภายในหน่วยงานสนับสนุน
❑ นักศึกษา ❑ อื่นๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อโครงการ

หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. รูปแบบการจัดกิจกรรมโครงการ					
2. การติดต่อประสานงานในการเข้าร่วมโครงการ					
3. ระยะเวลาการจัดโครงการ					
4. สถานที่จัดงานและสิ่งอำนวยความสะดวก					
5. การนำองค์ความรู้ไปใช้ในการพัฒนางาน					
6. ความพึงพอใจในภาพรวม					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณสำหรับทุกความคิดเห็น

ศูนย์การจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประมวลภาพโครงการ

โครงการการบริหารจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ

เรื่อง โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ ๙

"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑"

ระหว่างวันที่ ๒ - ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จ.เชียงใหม่




















Community of Practice for Knowledge Management ครั้งที่ 2









CoP 4







“ชุมชนนักปฏิบัติ
สู่การจัดการความรู้

“ชุมชนนักปฏิบัติ
สู่การจัดการความรู้



“ชุมชนนักปฏิบัติ
สู่การจัดการความรู้

เอกสารการประชุมสัมมนา

- การบรรยายทางวิชาการ เรื่อง ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑ โดย ดร.กฤษณพงษ์ กีรติกร
- แนวปฏิบัติที่ดีของอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนเรื่อง ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑
- แนวปฏิบัติที่ดีของนักศึกษาเรื่อง นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อชุมชน
- กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี ชุมชนนักปฏิบัติ จำนวน ๗ กลุ่ม ได้แก่

CoP ๑ การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต : การพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

CoP ๒ งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ : การค้นหาหัวข้อวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เชิงบูรณาการเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

CoP ๓ การบริการวิชาการ : การบริการวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง

CoP ๔ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม : ฐานข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ AEC

CoP ๕ การบริหารจัดการ : การบริหารความเสี่ยงในองค์กร

CoP ๖ การประกันคุณภาพการศึกษา : บทบาทของคณะต่อการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร

CoP ๗ การพัฒนานักศึกษา : P-D-C-A หัวใจสำคัญกับการประกันคุณภาพและกิจกรรมโครงการนักศึกษา

การบรรยายทางวิชาการ

เรื่อง ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

โดย ดร. กฤษณพงษ์ กีรติกร



กิตติกรรมประกาศ

สถาบันรามจิตติ

- ดร.จุฬากรณ์ มาเสถียรวงศ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

- ดร.ศศิธร สุวรรณเทพ
- อาจารย์เอกรัตน์ รวยรวย
- คุณศเรนทร์ ฐปนังกูร

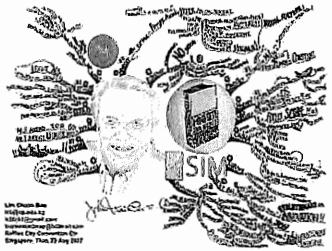
ประเด็นวันนี้

- ศตวรรษ 21
- ความคิดเบื้องต้นของชุมชนนักปฏิบัติ Community of Practice
- โจทย์ท้าทายของโลกยุคใหม่ต่อคนรุ่นใหม่ กับโฉมหน้าการศึกษาในศตวรรษที่ 21
- ชุมชนนักปฏิบัติสู่การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21



การคาดการณ์อนาคต (2020-2050)

- แนวโน้ม "คลื่นลูกใหม่" ในแทบทุกมิติ ทั้งเรื่องความเหลื่อมล้ำ-เท่าเทียมในทุก ๆด้านไปจนถึงมิติการเข้าถึงความรู้ทันใจ (Knowledge on Demand) หลากหลายรูปแบบด้วยพลังของเทคโนโลยี
- พลวัตโลกที่สลับซับซ้อน และความไม่แน่นอนสูง
- โครงสร้างประชากรที่ก้าวเข้าสู่ความเป็นสังคม "วัยวุฒิ"
- วิกฤตสิ่งแวดล้อมทรัพยากรของโลกจะกลายเป็นประเด็นสำคัญที่มีผลต่อการใช้ชีวิตของคนรุ่นใหม่และการเรียนรู้ใหม่ด้วย



Mind Map on Dr John Naisbitt's talk drawn in real-time.



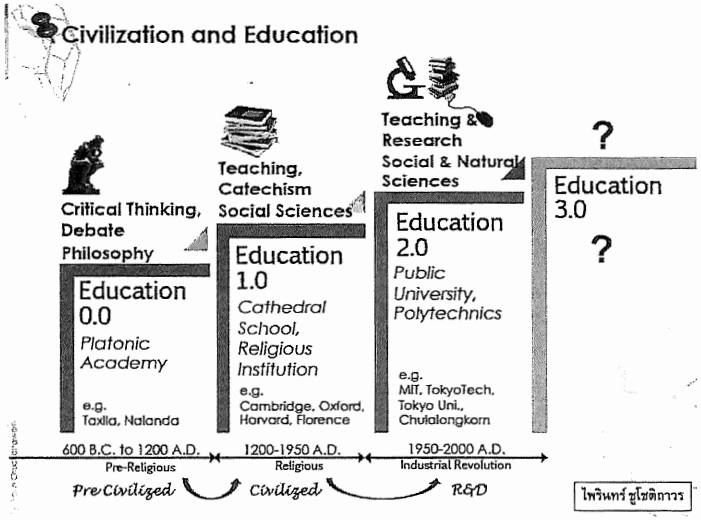
แนวโน้มสำคัญที่จะมีนัยต่อการจัดการความรู้

1. การเชื่อมทุกสิ่งผ่านอินเตอร์เน็ต (The Internet of Things)
2. ความเร็วแบบก้าวกระโดดของเทคโนโลยี (มีการคาดการณ์ว่าภายในปี 2020 ข้อมูลกว่าร้อยละ 90 ในโลกอินเตอร์เน็ตจะสามารถส่งผ่านในปริมาณและความเร็วระดับ zettabytes (10^{21})
3. การก้าวไปอีกระดับของเครือข่ายที่เชื่อมต่อบุคคล / องค์กร (The Next Net)
4. นิยามใหม่ของอำนาจในทุกมิติผ่านอำนาจเทคโนโลยี (The Power of Power)
5. พลังของปัจเจกบุคคลจะส่งผลทุกด้าน ตั้งแต่การเรียนรู้ไปจนถึงการมีส่วนในการเปลี่ยนแปลงสังคม



CiscoIBSG. TenInTenTechnologyTrendsthatWillChangetheWorldinTenYears. 2011
http://www.slideshare.net/CiscoIBSG/ten-technology-trends-that-will-change-the-world-in-ten-years





มหาวิทยาลัยยุคกลาง (Education 1.0)

มหาวิทยาลัยยุคกลางมีไว้เพื่อศึกษาเทววิทยา

มีไว้เพื่อรักษา- **maintain/sustain**

ไม่ใช่มีไว้เพื่อค้นพบ/สร้างของใหม่- **discover/ create**

- **7 liberal arts** (ความรู้ของเสรีชน) :

  trivium (ทักษะที่ถ่ายทอดได้): grammar, logic, rhetoric

  quadrivium (ตัวความรู้): arithmetic, geometry, astronomy, music

- การเปลี่ยนช่วงศตวรรษ 11-12 **การค้นพบงานของ Aristotle** (ปรัชญา, วิทยาศาสตร์, การเมือง) การผสาน Aristotle กับคำสอนคาทอลิก, การขยายตัวของเมืองและการค้า เกิดความต้องการผู้รู้ทางกฎหมาย, การติดต่อกับโลกมุสลิม กรีกและยิว ทำให้ยุโรปได้ข้อมูลทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์
- มหาวิทยาลัยในยุคเริ่มต้น(ศตวรรษ 12) – มหาวิทยาลัยยุคกลางจำกัดอยู่ทาง**เทววิทยา**(Paris) -*รักษาจิต* **แพทย์**(Salerno) -*รักษากาย* **กฎหมาย** (Bologna) - *รักษาสังคม*

Education 1.0

Ancient universities (founded before 1500) and still in operation (Europe)

[illegible] University of Bologna,
1096-1167 University of Oxford ,
1134 University of Salamanca,
1209 University of Cambridge,
1222 University of Padua,
1224 University of Naples Federico II,
1240 University of Siena,
1241 University of Valladolid,
1290 University of Macerata,
1290 University of Coimbra,
1293 University of Alcalá,
1303 Sapienza University of Rome,
1308 University of Perugia,
1321 University of Florence,
1336 University of Camerino,
1343 University of Pisa,
1348 Charles University of Prague,
1361 University of Pavia,
1364 Jagiellonian University,
1365 University of Vienna,
1386 Ruprecht-Karl-Universität Heidelberg,
1391 University of Ferrara,
1404 University of Turin,
1409 University of Leipzig,
1413 University of St. Andrews,
1419 University of Rostock,
1434 University of Catania,
1450 University of Barcelona,
1451 University of Glasgow,
1456 University of Greifswald,
1457 Albert Ludwigs University of Freiburg,
1460 University of Basel,
1472 Ludwig Maximilians University of Munich,
1477 Eberhard Karls University of Tübingen,
1477 Uppsala University,
1479 University of Copenhagen,
1481 University of Genoa,
1495 University of Aberdeen,
1495 University of Santiago de Compostela,
1499 University of Valencia

Education 1.0

มหาวิทยาลัยในศตวรรษที่ 19 – มหาวิทยาลัยยุควิทยาศาสตร์ (Education2.0)

- หลังปฏิวัติอุตสาหกรรม (ปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งแรกค.ศ. 1750- เครื่องจักรไอน้ำ, ครั้งที่สองค.ศ. 1850- เครื่องยนต์สันดาปภายใน เครื่องกำเหนิดไฟฟ้า) คนในยุโรปอยู่ในเมืองมากกว่าชนบท
- **การปฏิวัติอุตสาหกรรมขับดันด้วยไอน้ำ** (mechanical principle) – กำลังเครื่องจักรแทนกำลังคนและสัตว์

  สังคมขับดันด้วยเครื่องจักร ไม่ใช่ด้วยปรัชญา - สมอง
- ก่อนปฏิวัติอุตสาหกรรม **สงครามสร้างความมั่งคั่ง** จากการได้ทรัพยสมบัติ ทรัพยากร แรงงานเชลย จากผู้แพ้สงคราม

  หลังปฏิวัติอุตสาหกรรม **วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สร้างความมั่งคั่ง ลดความทุกข์ยาก**

  มีการต่อสู้ทางความคิด ระหว่าง

  มหาวิทยาลัยที่เน้น liberal arts/ classics (สร้างเสรีชน) และ **มหาวิทยาลัยที่เน้นวิทยาศาสตร์** (สร้างกรรมาชน - คนทำงาน)

มหาวิทยาลัยในศตวรรษที่ 19 – มหาวิทยาลัยยุควิทยาศาสตร์ (Education 2.0)

กล่าวโดยรวม **มหาวิทยาลัยรุ่นใหม่ในยุโรป** มีการผสมผสานระหว่าง

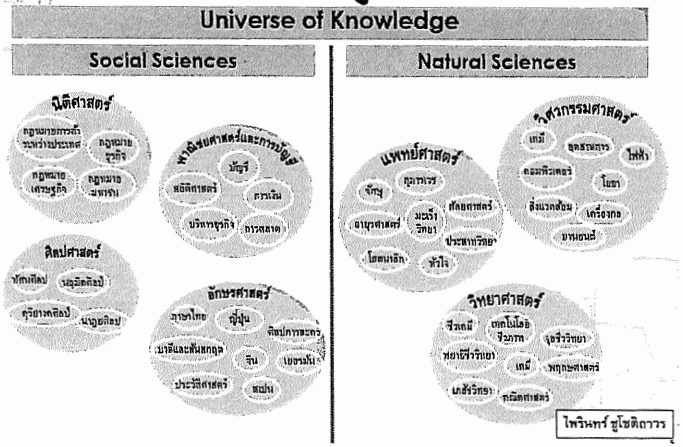
- **Arts** เป็นฐานของการสื่อสารและความเข้าใจ
- **Mathematics** กุญแจของการคิดเชิงตรรกะ
- **History** เพื่ออธิบายเหตุการณ์ของมนุษย์และเป็นฐานของความยืนยาวของสังคมในอนาคต
- **Sciences** เพื่อความเข้าใจที่ลึกซึ้งของธรรมชาติและเพื่อการหาประโยชน์สำหรับมนุษย์

ในสหรัฐอเมริกา Morill Land Grant Act (1862) ให้พื้นที่สาธารณะสามหมื่นเอเคอร์แก่ทุกมลรัฐ เพื่อสร้างวิทยาลัยสำหรับ "Branches of learning as are related to agriculture and the mechanic arts"

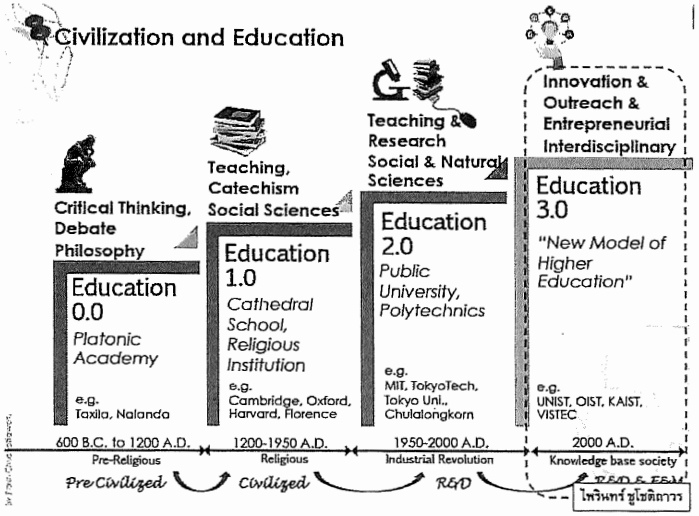
ต่อมาเกิดเป็น A&M และ **state university** ของมลรัฐต่างๆ

Education 2.0

Education 2.0



Civilization and Education



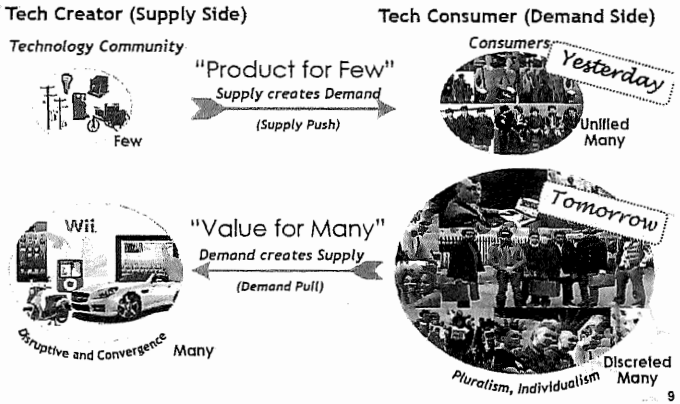
พัฒนาการทางด้านสังคม - VUCA



พัฒนาการทางด้านเทคโนโลยี (2)

ไพรินทร์ ชูโชติถาวร

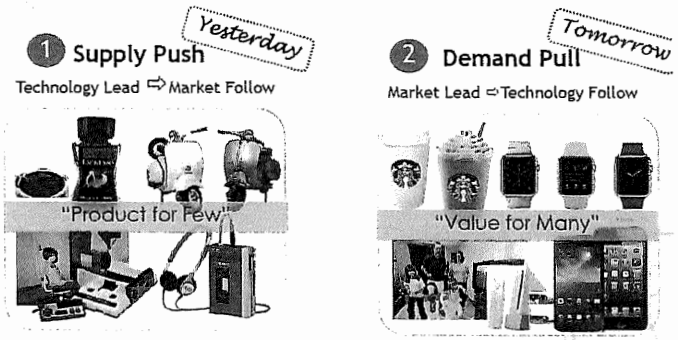
Tech Creator vs. Tech Consumer



พัฒนาการทางด้านเทคโนโลยี (3)

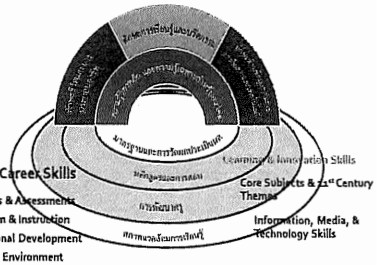
ไพรินทร์ ชูโชติถาวร

Supply Push vs. Demand Pull



ทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

21st Century Student Outcomes & Support Systems

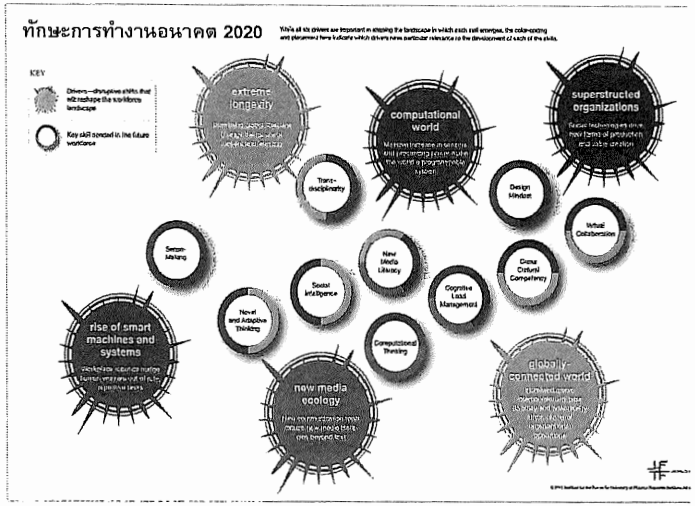


http://gotoknow.org/blog/thaikm/tag/21st Century Skills

Partnership for 21st Century Skills

ได้ร่วมมองคุณลักษณะคนในอนาคตที่ต้องการไว้ โดยเน้นทักษะสำคัญ "3 Rs 7C 2L"

- 3 R ทักษะพื้นฐาน "อ่านเขียนคิดคำนวณ" (Reading, Writing, Arithmetic)
- 7C ทักษะเท่าทัน "มีวิจารณญาณ สร้างสรรค์ ทำงานเป็นทีม เข้าใจพหุวัฒนธรรม สื่อสารเป็น รู้ทันเทคโนโลยี มีความเชื่อมั่น ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง" (Critical thinking & problem solving, Creativity & Innovation, Collaboration, teamwork & leadership, Cross-cultural understanding, Communication, information & media literacy (2 –3 ภาษา), Computing & media literacy, Career & learning self-reliance, Change)
- 2 L "ทักษะการเรียนรู้และความเป็นผู้นำ" (Learning, Leadership)



Ten Skills for the Future Workforce (Higher Order Thinking and Working Skills)

ความสำนึกในความหมายที่ลุ่มลึก (Sense making) ความสามารถที่จะเข้าใจความหมาย หรือนัยยะที่ลุ่มลึกของสิ่งที่มีการแสดงออก (ability to determine the deeper meaning or significance of what is being expressed)

ความฉลาดหรือปัญญาเชิงสังคม (Social intelligence) ความสามารถที่จะเข้าใจและเข้าถึงมนุษย์ผู้อื่นได้อย่างถ่องแท้ กระตุ้นให้เกิดปฏิกิริยา การโต้ตอบ หรือการกระทำที่ต้องการ (ability to connect to others in a deep and direct way, to sense and stimulate interactions and desired interactions)

ระบบคิดที่ปรับตัวได้คล่องและใหม่แตกต่าง (Novel and adaptive thinking) สมรรถนะของระบบคิด และการได้คำตอบรูปแบบใหม่ที่ไม่ได้อาศัยประสพการณ์หรือความรู้เดิม และนอกกรอบกติกาปรกติ (proficiency at thinking and coming up with solutions and beyond what is rote or ruled based).

Future Workforce Skills 2020

Ten Skills for the Future Workforce (Higher Order Thinking and Working Skills)

พหุวัฒนธรรม (Cross cultural) ความสามารถที่จะทำงานในปริบทหรือสภาพแวดล้อมต่างวัฒนธรรม (ability to operate in different cultural settings)

ระบบคิดเชิงตรรกะการคำนวณ (Computational thinking) ความสามารถที่สร้างกรอบแนวคิดที่เป็นนามธรรมจากข้อมูลจำนวนมาก และสามารถหาเหตุผลจากฐานข้อมูลนี้ (ability to translate large amount of data into abstract concepts and to understand data-based reasoning)

การรู้เท่าทันและมีอำนาจควบคุมสื่อแบบใหม่ (New media literacy) ความสามารถที่จะรู้เท่าทัน ประเมินสื่อแบบใหม่ เพื่อประมวลประเด็นสาระ รวมทั้งใช้สื่อแบบใหม่นี้เพื่อการสื่อสารที่โน้มน้าวคนได้ (ability to translate large amount of data into abstract concepts and to understand data-based reasoning)

การก้าวข้ามสาขาวิชา (Transdisciplinary) ความรู้และความเข้าใจประเด็นสำคัญขององค์ความรู้ในพหุสาขาวิชาและสหสาขาวิชา (literacy in and understand concepts across multiple discipline)

Future Workforce Skills 2020

Ten Skills for the Future Workforce (Higher Order Thinking and Working Skills)

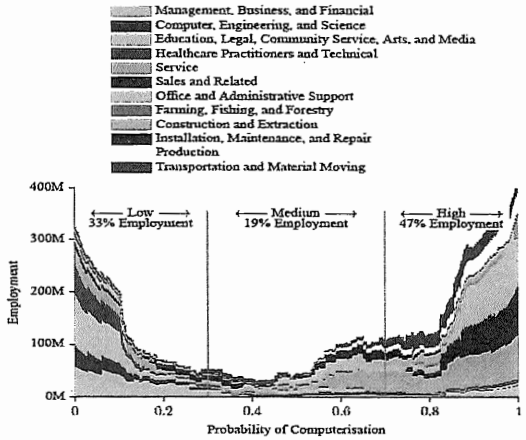
ดีไซน์มายด์เซ็ท (Design mindset) ความสามารถที่เข้าใจและกำหนดงานและกระบวนการให้ได้ผลผลิตที่ต้องการ (ability to represent and develop task and work process to design outcomes)

การจัดการภาระทางปัญญา (Cognitive load management) ความสามารถจำแนกแยกแยะ เลือกข้อมูลที่สำคัญ เข้าใจการใช้กระบวนการคิดและใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยเทคนิคและเครื่องมือต่าง ๆ (ability to discriminate and filter information for importance, and to understand how to maximize cognitive functioning using a variety of tools and techniques)

ความร่วมมือเสมือน (Virtual collaboration) มีความสามารถทำงาน ขับดันพันธะกิจได้ด้วยกัน แม้ทำงานอยู่คนละที่ (ability to work collectively, drive engagement, and an demonstrate presence as a member of a virtual team)

Future Workforce Skills 2020

ประมาณการณ์โอกาสที่แรงงานอาชีพต่าง ๆ จะถูกทดแทนด้วย Computer capital ใน 20 ปีข้างหน้า



C.B.Frey and M.A, Osborne: The Future of Employment – How Susceptible are Jobs to Computerization

จะพบว่าแรงงานที่มีความเสี่ยงสูงที่จะถูกทดแทนด้วย computer capital มีสัดส่วนมากถึง47% ของผู้มีงานทำในอเมริกา ในจำนวนนี้ได้แก่ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการขาย การบริการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนและปฏิบัติการ ในขณะที่อาชีพซึ่งมีความเสี่ยงต่ำได้แก่ การศึกษา กฎหมาย บริการชุมชน ศิลปินและสื่อ ผู้จัดการธุรกิจการเงิน บริการด้านสุขภาพ และท้ายสุด งานเกี่ยวกับวิศวกรรม คอมพิวเตอร์ หรือวิทยาศาสตร์

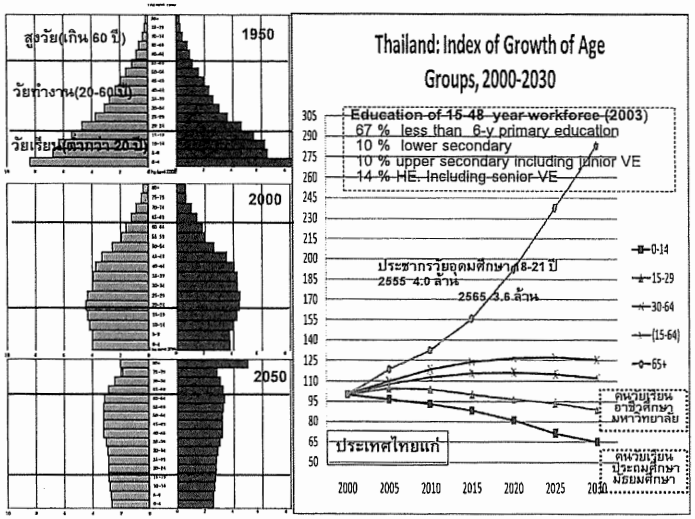
หากมองในมิติทักษะจะพบว่า *ทักษะซึ่งทำให้บางอาชีพรอดพ้นจากการทดแทนแรงงานด้วย computer capital ได้แก่ ความสามารถในการต่อรอง การโน้มน้าวใจ การคิดริเริ่ม สุนทรียศาสตร์ และการพยายามช่วยเหลือเกื้อกูล* (ขึ้นกับการใช้และพัฒนา Social brain) เหล่านี้เป็นทักษะที่คอมพิวเตอร์ไม่สามารถทดแทนมนุษย์ได้ อาทิเช่น หุ่นยนต์อาจจะถามถึงสุขภาพของผู้ป่วยด้วยน้ำเสียงห่วงใยได้ แต่เราไม่มีวันให้ค่ากับห่นยนต์เท่าที่มนษย์ด้วยกันทำ

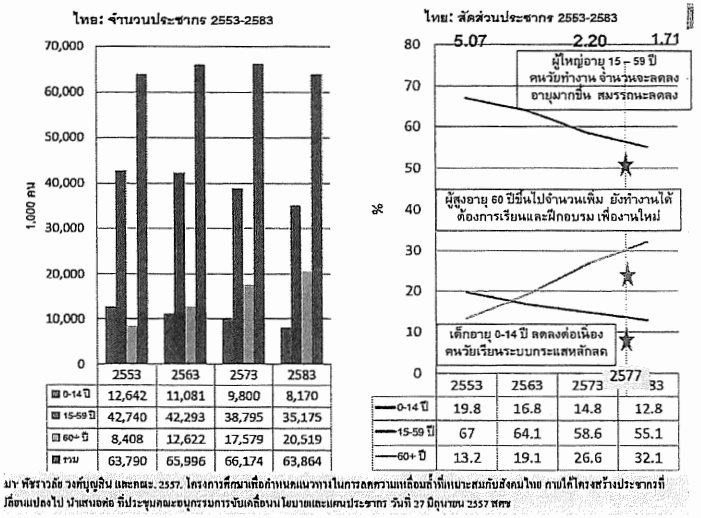
มหาวิทยาลัยควรจะให้ทักษะที่จำเป็นของบัณฑิต ซึ่งไม่สามารถทดแทนได้ด้วย computer capitalโดยเฉพาะในเรื่อง ความสามารถในการต่อรอง การโน้มน้าวใจ ความคิดริเริ่ม สุนทรียศาสตร์และการพยายามช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น (การสร้าง Soft skills, Human skills ผ่าน Service Education, Community-oriented university engagement activities)

ในภาพกว้างกว่านั้น มหาวิทยาลัยควรเป็นส่วนหนึ่งของการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมอันเกิดจากการพัฒนาเทคโนโลยีที่สูงขึ้น

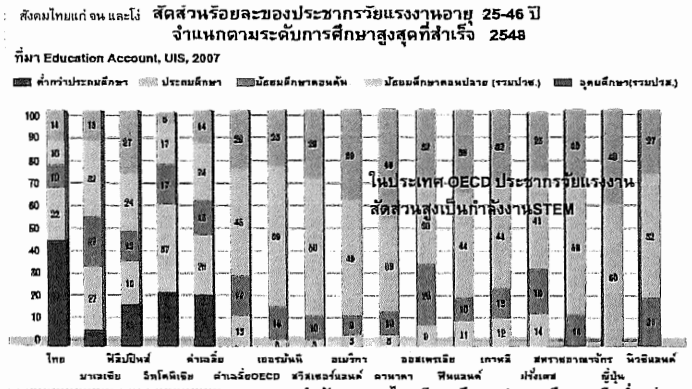
: แรงงานทักษะปานกลางถูกผลักลงไปแข่งขันกับแรงงานทักษะต่ำมากขึ้น จะทำให้ผลตอบแทนจากการทำงานลดลง

: ในขณะที่แรงงานทักษะสูงจะมีผลตอบแทนสูงขึ้น





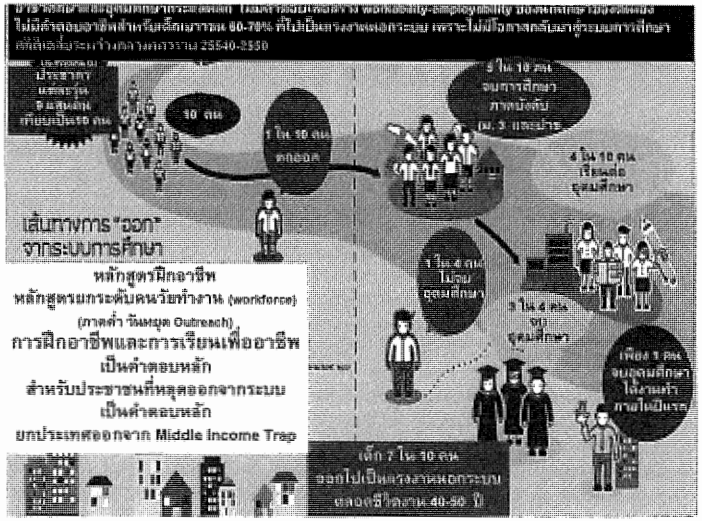
มาโนช หัตรารัตน์ วงทัญญูสิน และคณะ. 2557. โครงการศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางในการลดความเหลื่อมล้ำที่เหมาะสมกับสังคมไทย ภายใต้โครงสร้างประชากรที่มีการเปลี่ยนแปลงไป นำเสนอต่อ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนประชากร วันที่ 27 มิถุนายน 2557 สศช



งานใช้เทคโนโลยีเกิดยาก คนการศึกษาสูง ที่ใช้เทคโนโลยีได้ มีจำนวนไม่มาก งานที่ใช้แรงงาน ทำได้ยากขึ้น ค่าแรงแพงกว่าเพื่อนบ้าน

67 % ของกำลังแรงงานไทยมีการศึกษาประถมศึกษาหรือต่ำกว่า, 10% มีการศึกษามัธยมต้น, 10% มีการศึกษามัธยมปลาย(รวมปวช.) 14% มีการศึกษาอุดมศึกษา(รวมปวส.)

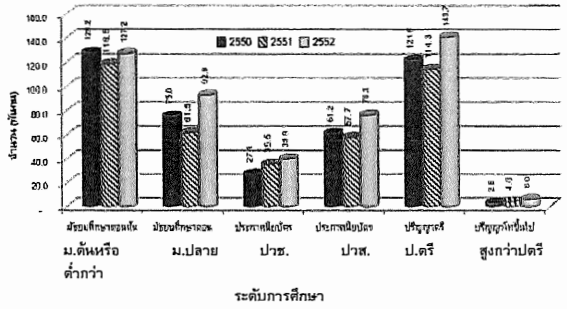
พูดเพียงวุฒิการศึกษา ไม่พูดถึงfunctional literacy (เช่น เขียนจดหมาย อ่านหนังสือแล้วย่อความได้ ตีความได้ คิดต่อได้ ทำบัญญัติไตรยางค์เป็น อ่านทำตารางได้ อ่าน/พล็อตกราฟเป็น)



ผู้จบมหาวิทยาลัย ตกงานในอัตราสูงกว่าผู้จบปวช. ปวส. มัธยมปลาย

เสียเวลา 4 ปี เสียค่าใช้จ่าย(เป็นหนี้) 3 - 4 แสนบาท

โครงสร้างการว่างงานในประเทศไทยไตรมาส 2 ปี 2550-2552 ตามระดับการศึกษา



เรียนมหาวิทยาลัยไปเพื่ออะไร

ถ้าหลักสูตรไร้คุณภาพ ไม่ใช่ความต้องการของตลาด/สังคม ถ้าผู้จบไม่มี workability/employability การได้ปริญญาไม่ได้ประกันการมีงานทำอีกต่อไป อย่างที่เชื่อกันมา

ทำไมต้องเป็นชุมชนนักปฏิบัติ

(Community of Practice)

เพื่อจัดการความรู้

(Knowledge management)

พัฒนาการของแนวคิดดังกล่าวภาคองค์กรเอกชน/รัฐวิสาหกิจในการพัฒนาคนและองค์กร จนเคลื่อนมาสู่การใช้ประโยชน์ในภาคการศึกษาในฐานะเครื่องมือของการพัฒนาบุคลากรซึ่งกำลังเน้นมากโดยเฉพาะเป็นกลไกการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและนำพาให้บรรลุเป้าหมาย

(ต่อ)

คำสำคัญ : ที่เกี่ยวโยงกัน

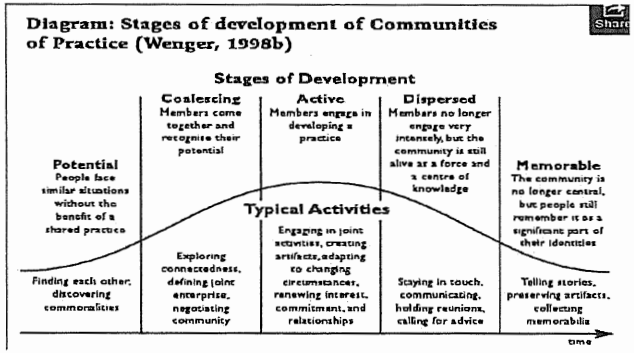
ชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice) หมายถึง กลุ่มคนที่ทำงานร่วมกัน/สนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยกัน มีเป้าหมายร่วมกัน และต้องการที่จะแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์จากการทำงาน ด้วยความสมัครใจ เพื่อร่วมสร้างความเข้าใจหรือพัฒนาแนวปฏิบัติในเรื่องนั้น และความพยายามที่จะทำให้บรรลุผลสำเร็จ

- การจัดการความรู้ (Knowledge management - KM) การจัดการความรู้ หมายถึง การบริหารจัดการองค์กร โดยเน้นการใช้ความรู้และประสบการณ์ของคนทำงาน รวมทั้งสารสนเทศที่จำเป็นต้องใช้ในการทำงาน เพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Communities) หมายถึง กลุ่มของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ มาพูดคุย ปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับไอเดียความคิด ความรู้และสิ่งต่าง ๆ ที่จะยกระดับการเรียนรู้ทางความคิดและประสบการณ์การทำงานในวัฒนธรรมองค์กรของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญนั้นเพื่อพัฒนางาน

พัฒนาการทางความคิด Cop

Etienne Lave พัฒนาความคิดเรื่อง "communities of practice" ในปี 1991 และได้ให้คำนิยามว่า "a group of people who share a concern or a passion for something they do and learn how to do it better as interact regularly"



อะไรคือชุมชนนักปฏิบัติ (Cop)

กลุ่มคนที่สนใจเรื่องเดียวกัน

กลุ่มคนที่มีเป้าหมายของการพัฒนาร่วมกัน

กลุ่มคนที่มาร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

Domain (Relevance)



Community (Reflection)

Practice (Contribution)

Centre for Flexible and Distance Learning (CFDL)

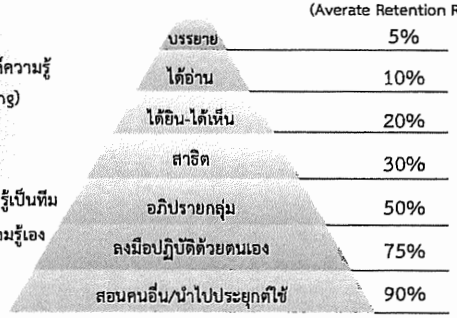
ธรรมชาติมนุษย์ : เรียนรู้คู่ลงมือปฏิบัติ (ปฏิบัติมีผลต่อการพัฒนา)

ปิรามิดการเรียนรู้ (Learning Pyramid)

อัตราการการทรงจำเฉลี่ย (Averate Retention Rate)

เสพ (Consume)
เรียนรู้แบบถ่ายทอดองค์ความรู้ (Informative Learning)
Outside-in

สร้าง (Create) เรียนรู้เป็นทีม
เรียนรู้ด้วยการสร้างความรู้เอง (Constructivism)
Inside-out



National Training Laboratories, Bethel, Maine. (1969)

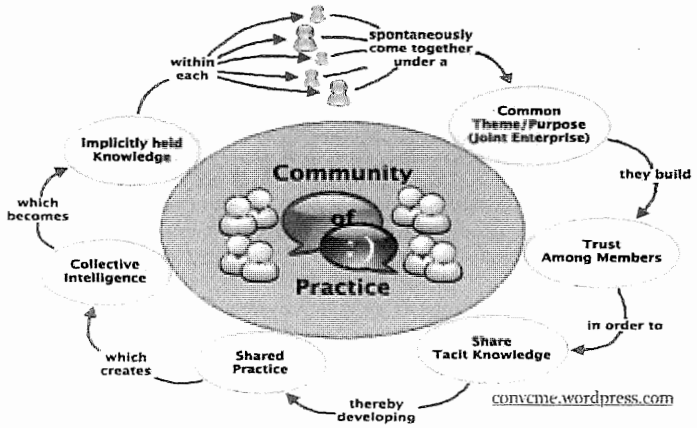
เรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning) ???

ประเด็นสำคัญ

- **แนวคิด**ของการปฏิบัติในชุมชนนักปฏิบัติ หรือ P ใน CoP หมายถึง **การกระทำในบริบทเฉพาะ**
- **โจทย์มาจาก** : เรื่องที่สนใจร่วมกัน จะปฏิบัติเรื่องนั้นเพื่อการพัฒนาร่วมกัน
- **การเรียนรู้** เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติ และเป็นเครื่องมือของการปฏิบัติในขณะเดียวกัน

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไม่ได้เกิดจากการดูเอกสาร แต่เกิดจากการทำความเข้าใจในตรรกะ หรือวิธีคิดของคนอื่นที่มาจากการได้มีประสบการณ์แลกเปลี่ยนกัน

วงจร Cop :
โจทย์ จัดทีม แบ่งปัน ลงทำ คัดจัดกลุ่ม ประมวลความรู้ ส่งต่อ



โฉมหน้าห้องเรียนแห่งอนาคต

- มีเทคโนโลยีหลากหลายเพื่อการค้นคว้า
- มีการออกกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลาย ผสานผสานเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันโดยอาจแยกเรียนเป็นกลุ่มๆ แบบร่วมมือและลงมือทำ (blending learning & practical education)
- ครูเป็นผู้อำนวยการเรียนรู้ มีผู้ช่วยครู/เพื่อนครูประกบดูแลการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล
- ขนาดห้องเรียนไม่ใหญ่ไม่เกิน 20 คน
- เป็น Learning Center /Studio classroom ที่หยืดหยุ่นพร้อมด้วยทรัพยากรเกื้อหนุนการเรียนรู้ ห้องหลังห้อง เป็น wired classroom ที่เชื่อมต่อระบบ ICT สมัยใหม่



กระแสแนวคิดการศึกษาเพื่อไปสู่ศตวรรษที่ 21 :

- กระแสแนวคิดที่มีนัยต่อการออกแบบระบบคิดและระบบการเรียนรู้ใหม่
- Transformative education
- Collaborative Education
- Future -Oriented Education
- Area-based Education
- Alternative Education
- Educommunication (พลังความรู้ + พลังการศึกษา →เปลี่ยนโลก)
- Etc.

•แนวโน้มหลักไล่ล่า
•แนวโน้ม "จิ๋วเจาะโลก" /"เล็กพลิกโลก" (Microtrends)

•แรงบันดาลใจ /แรงดลใจ (Motivation /Inspiration
•ศรัทธา (Faith)

•แรงไฟการเรียนรู้ไม่หยุดนิ่ง
•ทลายกรอบติด คิดไกล ทำให้สุด (unlearn /delearn/relearn)
เครื่องมือใหม่ที่ใช้ได้ (retools /retrain)

แนวโน้มของแนวทางการจัดการศึกษา ทุกช่วงวัย

คนนอกวัยเรียน : เด็กเล็ก 0-6 ปี เด็กหลุดระบบการศึกษาทางการ/ ชีวิตหลัง 25 ปีถึงตลอดชีวิต

- Nonschool-based /Community -based / Home-based / Work place based รวมถึงการเรียนโยง alternative education (เท่าที่นึกได้)
- เน้นสื่อ (media) และแหล่งเรียนรู้ /social space /ชุมชนปฏิบัติการ
- Self-directed / distance learning / cyber / social learning /network
- เน้น mentor / advisor / co-advisor /wisdom etc.

เด็กวัยเรียน (ในระบบ : 6-25 ปีเรียนอยู่ในระบบ)

- New School Based บนฐานความท้าทายที่ต่างกัน (ABS)
- ระบบเน้น "การเรียนรู้และสร้างแรงบันดาลใจ" (learning & motivation)
- เน้นบทบาทครูผู้อำนวยการเรียนรู้ (facilitator)
- ปรับเปลี่ยนพื้นที่ในรูปแบบห้องต่างๆ ปฏิบัติการ (studio)
- เน้นพลังการเรียนรู้เป็นทีมและลงมือทำ (team learning & action learning)
[กระตุ้นเลือก face to face / case study เพื่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ]

*ปฐมวัย Brain based / family based /child care /community care
*Family education (โรงเรียนพ่อแม่)

โจทย์การศึกษาไทย

การศึกษาเพื่อพัฒนาคนทุกช่วงวัยและสร้างทักษะการคิด ความฉลาดในการใช้ชีวิตสร้างกำลังคนรุ่นใหม่ที่มีความพร้อมเพื่อเข้าสู่โลกการทำงาน

โจทย์ใหม่ – การศึกษาเพื่อการมีชีวิตและการมีงานทำที่มั่นคง

กลุ่มเป้าหมายใหม่ – นอกจากเด็กวัยเรียนแล้ว ยังมีกลุ่มลูกแรงงานต่างด้าว<u>รวมถึงแรงงานนอกกลุ่มอายุวัยเรียน 35 ล้านคน 2 ใน 3 อยู่ในภาคอุตสาหกรรมการผลิตและภาคการเกษตร</u> ตลอดจน<u>ผู้สูงวัย</u>และผู้ด้อยโอกาส ผู้ที่มีความต้องการพิเศษต่างๆ

สมรภูมิใหม่ – พื้นที่ที่ชุมชน ท้องถิ่น เอกชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งใหญ่กว่าสมรภูมิ O-Net หรือ PISA

ตัวอย่างความเคลื่อนไหวในการพัฒนาผู้สอนทั่วโลก

ตัวผู้สอน /ครูอาจารย์

- Hi-Tech และ Hi-Touch
- รู้รอบ สหวิทยาการ
- นักปฏิบัติ /นักจัดการความรู้
- นักวิจัย /นักตั้งคำถาม/ผู้นำ *"เรียนรู้คู่วิจัย"*
- เป็นผู้มีจิตวิทยา/เป็น mentor ที่ดี
- บทบาทผู้สอนรุ่นใหม่จะท้าทายขึ้นมากทั้งในฐานะผู้อำนวยการเรียนรู้ ผู้ร่วมเรียนรู้ นักสร้างแรงบันดาลใจไปจนถึงผู้นำทางจิตวิญญาณและการใช้ชีวิต

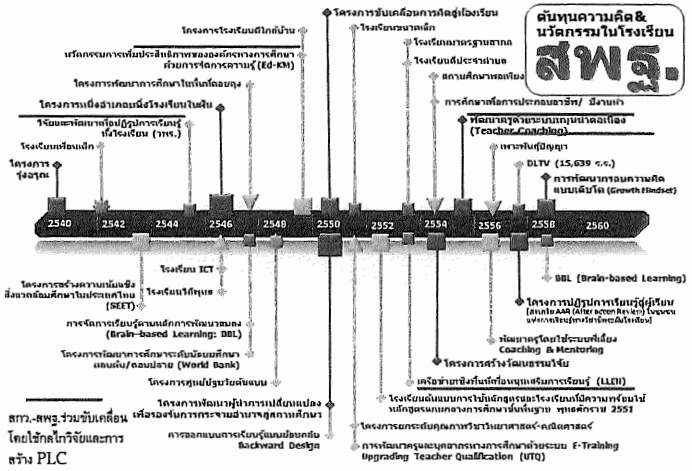
ระบบพัฒนาครู

- กลไกหนุนสร้างครูต้นแบบ (master teacher) สร้างระบบครูพี่เลี้ยง (Coaching &Mentoring) บนฐานการปฏิบัติงานของครู
- สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC)
- ปรับการจัดการองค์กรให้เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้/การเรียนการสอน
- ผสมผสานกระบวนการวัดผลเข้ากับกระบวนการสอน
- สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้และพัฒนาครู
- "โรงเรียนเรียนรู้ ครูนักวิจัย"
- ระบบ "การสร้างแรงบันดาลใจ จุดไฟพลังครู" (Motivation & Inspiration)
- จัดระบบการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เงินเดือน และวิทยฐานะ ปรับระบบการยกย่องเชิดชูเกียรติครู

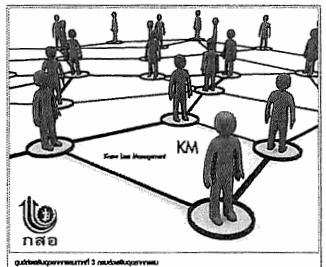
ตัวอย่างการเน้นผู้สอนนักปฏิบัติในนานาประเทศ

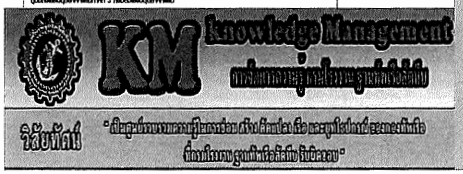
- การพัฒนาไปสู่วิถีการเรียนรู้และพัฒนา ขององค์กรแบบชุมชนการเรียนรู้ที่ที่เน้นการเป็นครูนักปฏิบัติมีหลากหลายในบริบทต่าง ๆ ของแต่ละประเทศที่ตื่นตัวเพื่อเปลี่ยนผ่านให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของในยุคศตวรรษที่ 21
- กรณีศึกษากลุ่มศึกษา บทเรียน หรือ lesson study ในประเทศญี่ปุ่น
- การพัฒนาวิชาชีพครูแบบ problem-solving groups ของประเทศฟินแลนด์
- การพัฒนาวิชาชีพครู แบบ lesson group and research group ในเมืองเซี่ยงไฮ้
- PLC แห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ "Teach less, Learn more" ในประเทศสิงค์โปร์

ตัวอย่างความเคลื่อนไหวในพัฒนาโรงเรียน (สพฐ.) ในมิติต่าง ๆ ในรอบ 2 ทศวรรษ



ตัวอย่าง KM มิติต่างๆ

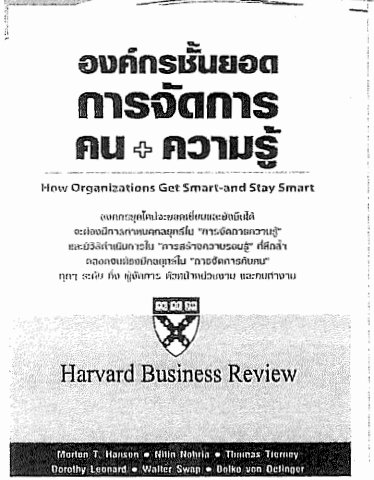


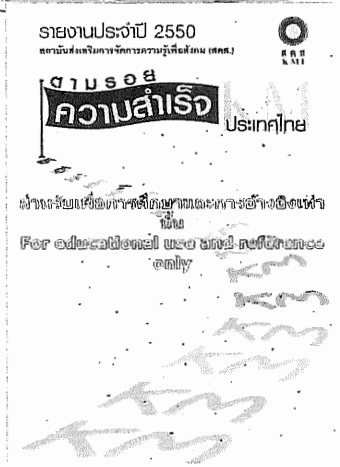






ตัวอย่างองค์กร KM





ตัวอย่างองค์กรขับเคลื่อนโดยใช้ Cop เป็นเครื่องมือ

- **เชิงประเด็น**
- งานวิชาการและพัฒนา ฝ่ายพยาบาล โรงพยาบาลมหาราช เชียงใหม่ : แก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนและพัฒนาระบบเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล
- หน่วยจัดเย็บ งานแม่บ้าน คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น : พัฒนาการทำงานและออกแบบเสื้อผ้าสำหรับผู้ป่วย (รศ. เพชรากร หาญพานิชย์)
- **เชิงองค์กร**
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ สถาบันเครือข่ายของกระทรวงอุตสาหกรรม
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี : ดำเนินงานอยู่ในระบบจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย

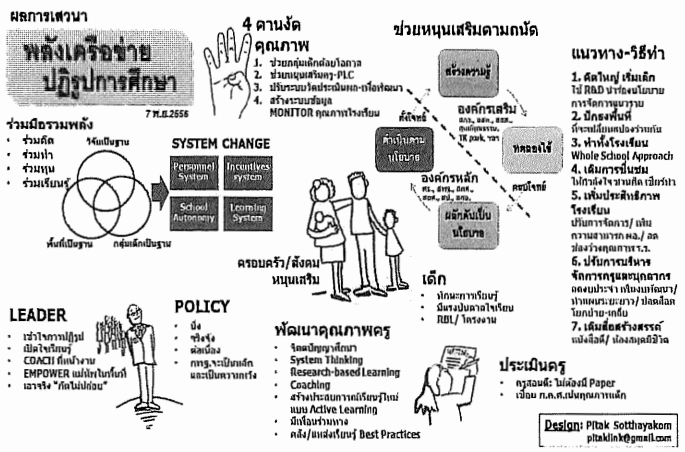
ความเคลื่อนไหว Cop และ KM ในการพัฒนาการศึกษา

1. องค์กรภาคส่วนต่างๆ ร่วมมือกันการวิจัยปฏิบัติการ และเครื่องมือสร้างชุมชนนักปฏิบัติในการพัฒนาการศึกษา อาทิ สกว. สพฐ. สสส. สสค. ควรขับเคลื่อนเรื่อง อาทิ
   - โครงการ"การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรทางการศึกษาด้วยการจัดการความรู้ (Ed-KM) โดย ผศ.ดร.เลขา ปิยะอัจฉริยะ และคณะ ได้ใช้การจัดการความรู้ (KM) เป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา(สพท.) 17 แห่ง และสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 78 แห่ง รวม 95 องค์กรใน 17 จังหวัด โดยการพัฒนาคนพัฒนางาน และพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับบริบทองค์กรบนฐานความรู้ปฏิบัติของบุคลากร
   - การสร้างกลไกการพัฒนาครูระดับพื้นที่ รวมถึงกลไกหนุนเสริม เช่น Area-based coaching จากทุนการทำงานของภาคีเช่น "ครูสอนดี" สสค.

ความเคลื่อนไหวในประเทศไทย

- "โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา" มูลนิธิกสิกรไทย-สกว. เน้นกระบวนการเรียนรู้บนฐานวิจัย ทำงานในโรงเรียนเข้าร่วม 75 โรงเรียนโดยการจัดการผ่านศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัย 8 ศูนย์ในแต่ละภูมิภาค
- โครงการเครือข่ายเชิงพื้นที่เพื่อหนุนเสริมคุณภาพการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน (LLEN) โดยสพฐ. ร่วมกับสกว. โดยให้ทุกองค์กรรวมถึงมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ มาช่วยคุณครูในระดับประถมและมัธยม ปรับการเรียนการสอน ออกแบบการสอนใหม่ โดยกระบวนการพัฒนาครูบนฐานการปฏิบัติงานจริงของครู

โจทย์การปฏิรูปการศึกษาไทย : Cop และ KM เป็นเครื่องมือพัฒนา (เฟืองย่อย)



ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ชุมชนกระบวนกรการเรียนรู้ (Learning facilitator)
ใช้หลักการจิตตปัญญาศึกษา ด้วยกระบวนการสุนทรียสนทนา (Dialog)

เพื่อโครงการโรงเรียนทักษะวิศวกรรม
(Engineering Practice School)
โรงเรียนทักษะวิศวรรมแบบบูรณาการ
(Constructionism Engineering Practice School)
นักบริหารงานทั่วไปมจธ.

ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

กระบวนกร (Facilitator)

Facilitator ถูกแปลในหลายความหมาย เช่น ผู้อำนวยความสะดวก คุณอำนวย หรืออาจารย์เกื้อหนุน โดยทั่วไปจะทำหน้าที่จัดกระบวนการ/กิจกรรม ให้แก่ผู้ร่วมประชุมให้บรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการ

Facilitator ในความหมายนี้ หมายถึง กระบวนกร คือ ผู้จัดกระบวนการ/กิจกรรม ที่จะช่วยให้คนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองโดยเน้นไปที่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากภายใน (Transform Learning) ตัวของบุคคลนั้นๆ

กระบวนกร จะใช้องค์ความรู้ที่สำคัญคือ จิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) สุนทรียสนทนา (Dialogue)การภาวนา (Mindfulness) จิตวิทยาการรู้จักตนเอง (Self-Understanding Psychology

ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

กระบวนกร (Facilitator)

กระบวนกรในมจธ. จึงเป็นผู้ที่ทำให้เกิด ชุมชนนักปฏิบัติ(Community of Practice: Cop)และทำให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เช่น

: ชุมชนกระบวนกร มจธ.(ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอาจารย์)

: ชุมชนนักบริหารงานทั่วไป มจธ. (ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของพนักงานสายสนับสนุน)

ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

จิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education)

- เกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศไทยที่ มหาวิทยาลัยมหิดล ปัจจุบันเติบโตเป็นศูนย์จิตตปัญญาศึกษาเปิดสอนนักศึกษาระดับโท-เอก เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ข้อมูลทางด้านจิตตปัญญาศึกษาของประเทศไทย
- จิตตปัญญาศึกษาจะมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ การศึกษาที่ทำให้เข้าใจด้านในของตัวเอง รู้ตัว เข้าถึงความจริง ทำให้เปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับโลกและผู้อื่น เกิดความเป็นอิสระ ความสุข ปัญญา และความรักอันไพศาลต่อเพื่อนมนุษย์และสรรพสิ่ง หรืออีกนัยหนึ่ง เกิดความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยเน้นการศึกษาจากการปฏิบัติจริงด้วยตนเอง (ที่มา: ประเวศ วะสี)
- การเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา จะใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้ที่จะเข้าใจตนเองและเข้าใจโลก เพื่อให้คนได้เรียนรู้โดยผ่านประสบการณ์ตรง เพื่อสร้างปัญญาอันเกิดจากการปฏิบัติ

ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

จิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education)

- เครื่องมือ(กิจกรรม)จิตตปัญญาศึกษา เช่น จากการทำงานศิลปะ โยคะ ความเป็นชุมชน การเป็นอาสาสมัครเพื่อสังคม สุนทรียสนทนา การเรียนรู้จากธรรมชาติ และจิตตภาวนา เป็นต้น ทั้งหมดนี้เพื่อเรียนรู้ที่จะเข้าใจตนเองในระดับลึก ผลที่พบจะทำให้คนก้าวเข้าสู่สังคมของการอยู่ร่วม
- จิตตปัญญาศึกษา เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่กระบวนกร ใช้ในการพัฒนาคน เพื่อเข้าสู่ชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice: CoP) หรือชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(Professional Learning Community: PLC)

ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

สุนทรียสนทนา (Dialog) หลักบางประการ

- ผู้เข้าร่วมจะต้องปรับสภาวะของอารมณ์ให้เป็นปกติก่อนเข้าร่วมวงสนทนา รวมทั้ง หล่อเลี้ยงให้วงสนทนามีความเป็นปกติอยู่เสมอ (ปรับโหมด)
- เฝ้าดูความรู้สึกของตนเองและวงสนทนา หล่อเลี้ยงวงสนทนาให้อยู่ในภาวะปกติ ก่อเกิดพลังงานอุ่นๆ อันเป็นบรรยากาศของความเป็นกัลยาณมิตร
- ตั้งหัวข้อเรื่องไว้เป็นแกนกลางของการสนทนา ไม่มีการกำหนดเป้าหมาย/ผลลัพธ์ที่แน่นอน คำตอบจะขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้เข้าร่วม มุ่งเน้นกระบวนการมากกว่าผลลัพธ์
- มีทักษะการฟังที่ดี สามารถรับฟังเรื่องราวของทุกคนที่เข้าร่วมสนทนาได้อย่างจดจ่อ
- ไม่มีการตัดสิน พูดทีละคน ไม่แทรกขัดขณะที่ผู้อื่นกำลังพูด ฟังจนสิ้นกระแสความ

ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

สุนทรียสนทนา (Dialog) หลักบางประการ

- ยินดีที่จะแสดงความคิดเห็นอันเป็นประสบการณ์ตรงของตนเอง เพื่อจะได้ให้เกิดการแลกเปลี่ยนและก่อประกอบความรู้ใหม่
- เมื่อเจอปัญหาอันเป็นความขัดแย้งทางความคิด ทุกคนจะต้องกลับมาดูความรู้สึกของตนเอง และรีบออกจากปัญหาโดยเร่งด่วน จากนั้นตั้งคำถามกับตนเองว่า ประเด็นสำคัญของการสนทนาในตอนนี้คืออะไร?
- มีผู้เข้าร่วมการสนทนา ในแต่ละครั้งอย่างน้อย 10-20 คน ใช้เวลาในการสนทนาประมาณ 3 ชั่วโมงต่อครั้ง

ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

โครงการทักษะวิศวกรรม(Practice School Program) และทักษะวิศวกรรมแบบบูรณาการ (Constructionism Practice School Program)

- โครงการทักษะวิศวกรรม(Practice School Program) เป็นโครงการพัฒนาผู้เรียนในระดับปริญญาโท ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้เป็นนักวิจัยที่สามารถแก้ปัญหาเชิงเทคนิคโรงงานอุตสาหกรรม ผู้เรียนจะต้องไปอยู่ในสถานประกอบการเต็มเวลาหนึ่งเทอม (จากหลักสูตร 4 ภาคการศึกษา)เพื่อแก้ปัญหาจริง
- โครงการทักษะวิศวกรรมแบบบูรณาการ(Constructionism Practice School Program) เป็นโครงการพัฒนาผู้เรียนที่เป็นผู้ปฏิบัติงานระดับกลาง ทำหน้าที่ผู้ควบคุมโรงงาน (plant operator) สามารถแก้ปัญหาเชิงเทคนิคให้กับโรงงานอุตสาหกรรมขึ้น ไม่ใช่เพียงควบคุมกระบวนการผลิต

ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

โครงการทักษะวิศวกรรม(Practice School Program) และทักษะวิศวกรรมแบบบูรณาการ (Constructionism Practice School Program)

- Chemical, Petrochemical, and Petroleum Industry, Food and Agro-industry, Pulps and Paper, Concrete and Aggregate Products, Starch and Agro-industry, and Pharmaceutical, Medical, and Biotechnology.
- ในโครงการจะมี Site Director เป็นกลไกที่สำคัญในการกำกับดูแลผู้เรียน เสมือนเป็นหัวหน้าทีมวิจัย คอยกำกับดูแลผู้เรียน การเพิ่มทักษะด้าน Facilitation ช่วยให้ Site Director ดูแลผู้เรียนได้ลึกลงถึงระดับความรู้สึก และเข้าใจปัญหาของผู้เรียนที่ลึกซึ้งมากขึ้น
- ผู้สำเร็จภายใน 15 ปี Practice Schools 500 คน

C- Practice School 1,200 คน

ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

โครงการทักษะวิศวกรรม(Practice School Program)

- ในโครงการทักษะวิศวกรรมแบบบูรณาการ(โครงการ C ต่างๆ) จะมี Facilitator ประจำโครงการ เพื่อทำหน้าที่สอน Soft Skills, Learning Skills และอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน รวมทั้งอาจสอนวิชาพื้นฐานบางวิชา เช่น คณิตศาสตร์ เคมี วิศวกรรมพื้นฐาน ฯลฯ

Learning Skills = ทักษะการคิด, ทักษะการทำงานเป็นทีม, ทักษะการสื่อสาร, ทักษะการฟัง ฯลฯ

Soft Skills = การเข้าใจตนเอง การเข้าใจความแตกต่าง การไว้วางใจและการเคารพผู้อื่น การควบคุมอารมณ์ การเข้าถึงความรู้สึกและความต้องการ ฯลฯ

ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ชุมชนกระบวนกร ชุมชนแห่งการเรียนรู้ของอาจารย์

ลักษณะของงานที่ดำเนินการ

- พัฒนา Facilitation Skills ให้กับบุคลากรทุกระดับ เช่น อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา เป็นต้น
- พัฒนาบุคคลเพื่อทำหน้าที่เป็น Facilitator (กระบวนกร) เพื่อนำองค์ความรู้ไปเผยแพร่และขยายผลให้กับบุคคลอื่น
- ผลักดันและมีส่วนร่วมให้เกิดชุมชนนักปฏิบัติ(CoP) และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC) ที่เพิ่มมากขึ้น
- พัฒนาอาจารย์ให้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู และมีเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) กิจกรรมที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในขณะนี้

ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ชุมชนกระบวนกร ชุมชนแห่งการเรียนรู้ของอาจารย์

ลักษณะของงานที่ดำเนินการ

- พัฒนาศักยภาพของบุคคล ด้วยกระบวนการเข้าถึงจิตใจและความรู้สึกของตนเอง เพื่ออยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข
- ออกแบบหลักสูตรและจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้

ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

กลไกการเกิด "ชุมชนกระบวนกร มจธ. (ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอาจารย์) – PLC

- อาจารย์กลุ่มหนึ่ง (5-6 คน) มีฉันทะไปศึกษาองค์ความรู้ด้านกระบวนกรจากผู้เชี่ยวชาญภายนอก (อ.วิศิษฏ์ วังวิญญู) มีความเชื่อว่าองค์ความรู้ด้านกระบวนกรจะช่วยพัฒนาคนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง
- ได้นำองค์ความรู้ด้านกระบวนกรมาถ่ายทอดให้กับอาจารย์ และบุคลากรจนเป็นที่รู้จักใน มจธ. อย่างกว้างขวาง
- ตอบโจทย์ได้ตรงกับความต้องการ เช่น การพัฒนาศักยภาพครู เพื่อจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ และตอบโจทย์นโยบายของ มจธ. ด้าน Active Learning, New Approach to Learn, KMUTT 3.0 และ Learning Organization

ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

กลไกการเกิด "ชุมชนกระบวนกร มจธ. (ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอาจารย์) – PLC

- มีการตั้งวงสนทนา (CoP) อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้งอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเรียนรู้เทคนิค องค์ความรู้ใหม่ๆ และพัฒนาตนเองอย่างเสมอ
- มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มสมาชิกของชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในวงสนทนาและในชุมชนสังคมออนไลน์ (Facebook)
- มีการอบรมพัฒนาให้กับกลุ่มคน หน่วยงาน ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ
- เป็นกิจกรรมที่จะทำให้สมาชิกได้เรียนรู้ร่วมกัน

มีการช่วยเหลือ เกื้อกูล และหล่อเลี้ยง ความรู้สึกของสมาชิกในชุมชน ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มากกว่าความรู้หรือผลลัพธ์ เน้นการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและมีความหมาย

ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สถาบันการเรียนรู้และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ชุมชนแห่งวิชาชีพ นักบริหารงานทั่วไป มจธ.

- มจธ.มีโครงการ 6+1 Flagship (กลไกการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัย) Track 2 (พนักงานสายสนับสนุน) แบ่งเป็น ๙ กลุ่มงาน (กลุ่มนักบริหารงานทั่วไปเป็น ๑ ใน ๙ กลุ่มงาน) ในโครงการ 6+1 Flagship มีเป้าหมายเพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานสายสนับสนุน (Supporting Staff)
- โครงการ 6+1 Flagship Track 2 กลุ่มนักบริหารงานทั่วไป มีเป้าหมายเพื่อ "พัฒนาตน พัฒนางาน สู่ความเป็นมืออาชีพ" จึงเลือกใช้กิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา เพื่อเรียนรู้ที่จะทำความเข้าใจตนเอง (Self-Understanding) และใช้ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันและการพัฒนาตนเอง

ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ชุมชนแห่งวิชาชีพ นักบริหารงานทั่วไป มจธ.

- เตรียมความพร้อมโดยกระบวนกร มจธ. จัดอบรมด้านจิตปัญญาศึกษาให้กับนักบริหารงานทั่วไปกลุ่มแกนนำ (30 คน) ทำให้เกิดการหล่อหลอมความรู้สึกของเจ้าหน้าที่กลุ่มนี้ไว้ด้วยกัน เกิดความผูกพันธ์ ช่วยเหลือกัน และเกิดเครือข่ายการทำงานร่วมกัน
- ช่วยเพิ่มพลังใจและเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักบริหารงาน เกิดกระบวนร่วมกันแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบทั้งปัญหาที่เกิดจากตัวนักบริหารงานฯ เองและปัญหาจากภายนอก
- เป้าหมายของ CoP คือ เพื่อพัฒนาความมั่นคงภายในของตนเอง ปรับกรอบความคิดให้กว้างมากขึ้น สร้างเครือข่ายกลุ่มนักบริหารงาน และหล่อเลี้ยงความรู้สึกดีๆ และเยียวยาความรู้สึกไม่ดีให้คลี่คลายออกไป

ตัวอย่าง CoP ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

กลไกการเกิด CoP นักบริหารงานทั่วไป

- โครงการ 6+1 Flagship สนับสนุนงบประมาณในรูปแบบของโครงการฯ ผู้บริหาร มจธ. รับทราบ และให้การสนับสนุน รวมทั้งให้กำลังใจ
- กลุ่มนักบริหารงานทั่วไป มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองสู่ความเป็นมืออาชีพ
- มีการกำหนดช่วงเวลาของการจัด CoP ล่วงหน้าที่แน่นอน เดือนละ ๑ ครั้ง
- มีทีมกระบวนกรทำหน้าที่เป็นวิทยากรนำกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักบริหารงานทั่วไป
- ใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา(Dialogue) ตามแนวทางของเดวิด โบห์ม (David Bohme) สร้างบรรยากาศของการสนทนาที่ร่วมกันคิดเพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน
- การหล่อเลี้ยงบรรยากาศของ CoP ให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยตลอดเวลา

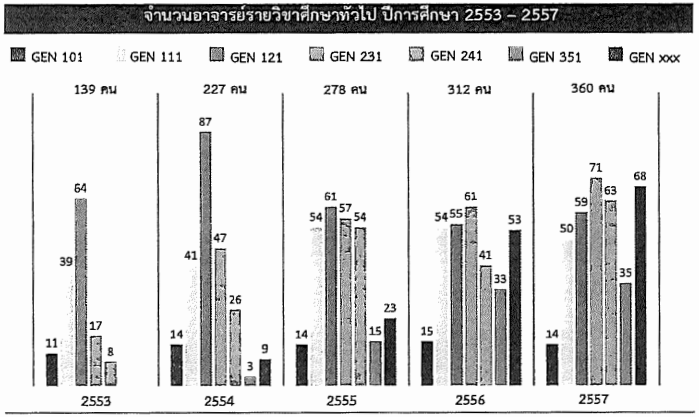
ตัวอย่าง CoP ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ชุมชนวิชาการศึกษาทั่วไป

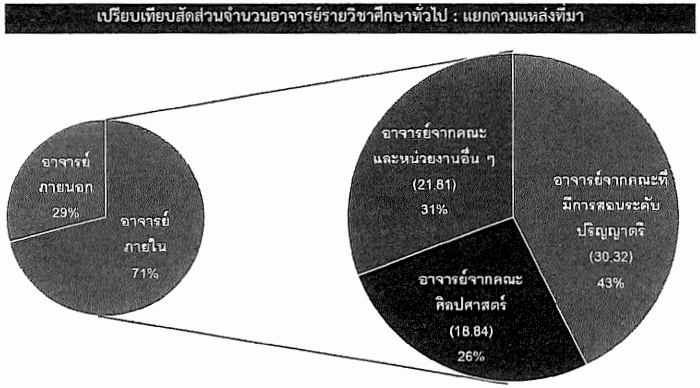
ตัวอย่าง CoP ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี



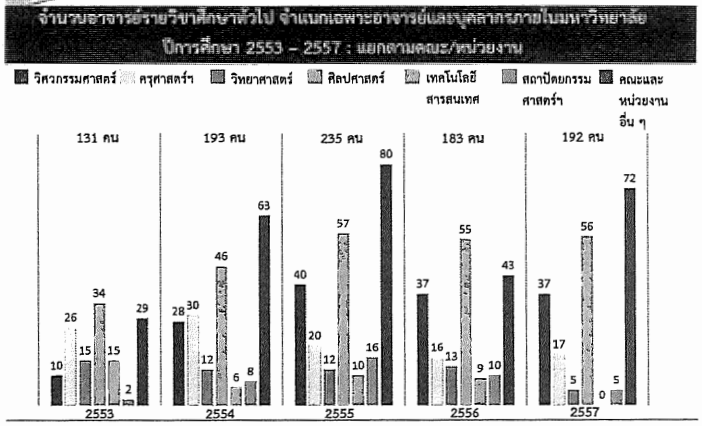
ตัวอย่าง CoP ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี



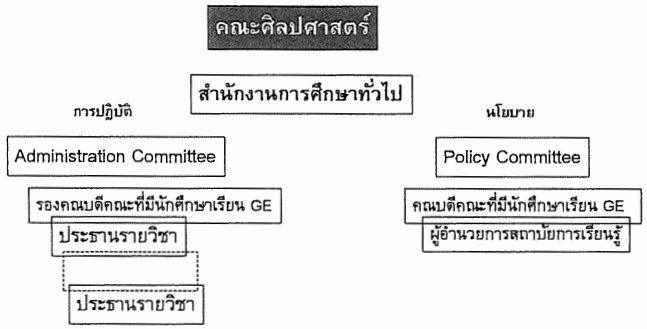
ตัวอย่าง CoP ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

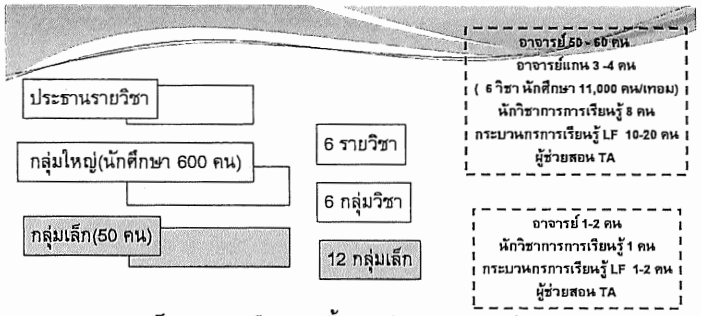


ตัวอย่าง CoP ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี



ตัวอย่าง Cop ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี



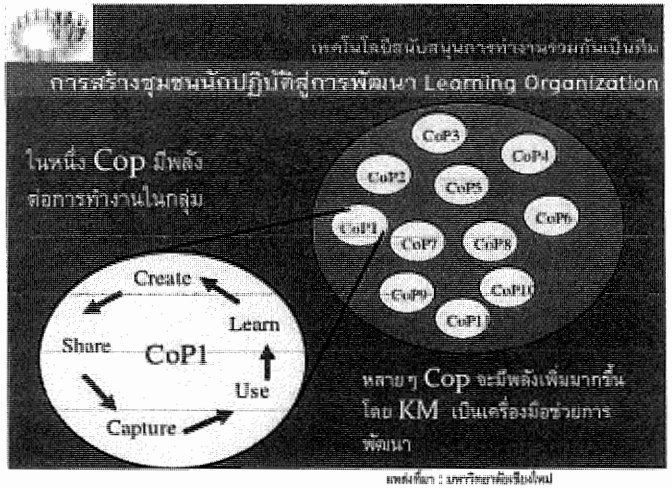


- การประชุมเป็นทางการเดือนละครั้ง ระหว่างประธานรายวิชา
- การประชุมเป็นทางการเดือนละครั้ง ภายในรายวิชา
- การประชุมอย่างไม่เป็นทางการ ประสานโดยกระบวนกรการเรียนรู้
- การใช้ **Social media** จัดการโดยกระบวนกรการเรียนรู้

โจทย์มหาวิทยาลัยกับกระบวนการ Cop สู่ KM ?



ค
ค



แหล่งที่มา : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

แนวปฏิบัติที่ดีของอาจารย์และบุคลากร

เรื่อง ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

CoP 1

การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต

การบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการเรียนการสอน
The Integration of a Philosophy of Sufficiency Economy with Teaching and Studying Management

จุฬาลักษณ์ สุทิน
วิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
อีเมล : Thaithat05@gmail.com

บทสรุป

การจัดการความรู้เรื่องการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการเรียนการสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลที่เกิดจากการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน และแนวทางการดำเนินชีวิตของนักเรียน/นักศึกษาที่ส่งผลมาจากการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยการบูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู/อาจารย์ผู้สอน ในวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช จำนวน ๑๑ ท่าน ผลที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พบว่า ครู/อาจารย์ผู้สอนเกิดการพัฒนาวิธีการใหม่ในการจัดการเรียนรู้ โดยที่นักเรียน/นักศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และได้รับมอบหมายให้ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏว่า นักเรียน/นักศึกษาสามารถประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนตามที่ได้รับมอบหมาย และสามารถปรับแนวทางการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งนักเรียน/นักศึกษาได้พัฒนาการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยสะท้อนออกมาในรูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ด้านพฤติกรรมการประหยัด และการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

คำสำคัญ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงชีวิต และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับตั้งแต่ครอบครัว ชุมชนและระดับรัฐ ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวัน การพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง เพื่อให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ให้มีความพอเพียงกับตัวเอง (Self Sufficiency) อยู่ได้โดยไม่สร้างความเดือดร้อนให้ตนเองและผู้อื่น ซึ่งต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของ

ตนเอง มีความพอกินพอใช้สามารถพึ่งพาตนเองได้ สามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าและฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศได้

การบูรณาการ หมายถึง การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทาง และผสมผสานเข้าด้วยกันกับเนื้อหาสาระแต่ละรายวิชา เชื่อมโยงกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการเน้นองค์รวมของเนื้อหามากกว่าองค์ความรู้ของแต่ละรายวิชา และเน้นการสร้างความรู้นำไปสู่การประยุกต์ใช้ความรู้ของผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ในวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช

Summary

This knowledge management in the topic of the integration of a philosophy of sufficiency economy with teaching and studying management aimed at studying how the integration of philosophy of sufficiency economy in classroom affected teachers and students' learning and their way of life by learning and sharing from eleven teachers in Nakhon Si Thommarat Collage of Find Arts. The results were found that the teachers were able to develop new methods for their teaching. Also, students were assigned to conduct some activities in accordance with philosophy. As a result, students were able to apply some principles to their learning and their way of lives. In addition, students were able to develop their learning that could be seen reflecting in their art creation, their saving habits, and their better studying results.

เทคนิคการสอนแบบบูรณาการ

นายณรงค์ฤทธิ์ คงปิ่น
วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
อีเมล : narongrit2509@gmail.com

บทสรุป

บทความนี้ มีวัตถุประสงค์ รวบรวมการจัดการความรู้เทคนิคการสอนแบบบูรณาการ จากครูวิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี และนำองค์ความรู้มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดการความรู้ครั้งนี้ ใช้กรอบแนวคิดการจัดการความรู้ 7 ขั้นตอนของ ก.พ.ร. ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกิจกรรมการจัดการความรู้และแบบบันทึกความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการจัดการความรู้ พบว่า (1) รวบรวมเทคนิคการสอนแบบบูรณาการจากครูวิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี ได้
10 วิธี แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ 6 วิธีการ (2) ครูผู้สอนและนักเรียน มีความพึงพอใจกับการใช้เทคนิควิธีการสอนแบบบูรณาการ

คำสำคัญ : 1. การจัดการความรู้ 2. การสอนแบบบูรณาการ 3. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

Summary

The purposes of this descriptive article were to collect the knowledge management of integrated teaching from Lopburi College of Dramatic Arts' teachers and apply to learning activities in the classroom. The knowledge management activities form was based on O.P.D.C. framework consisting of 7 steps. The data collected from the knowledge management activities and the attitude test were analyzed using descriptive statistics. The results indicated that (1) the knowledge management of integrated teaching of Lopburi College of Dramatic
Arts' teachers had 10 ways grouping into 4 *forms and* 6 *methods* (2) The satisfaction of teachers and students towards the integrated teaching at Lopburi College of Dramatic Arts

Keyword : 1. Knowledge Management 2. Integrated Teaching 3. Office of the Public Sector Development Commission (O.P.D.C.)

การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาเทคนิคการสอนโขน

Knowladge Management to Develop Khon Teaching Techniques

นางสาวชมเพลิน ลิ้มสุนทร (Chomploen Limsoontorn)[1]
นายไชยอนันต์ สันติพงษ์ (Chai-anan Santipong) [2]
[1]ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ วิทยาลัยนาฏศิลปอ่างทอง
[2]ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยนาฏศิลปอ่างทอง
อีเมล : khru_chom@outlook.com[1], chai-anan_28@hotmail.co.th[2]

บทสรุป

การจัดการความรู้ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดเก็บความรู้ด้านการเรียนการสอนเรื่องเทคนิคการสอนโขนอย่างเป็นระบบ เนื่องจากหนังสือหรือคู่มือเกี่ยวกับวิธีการสอนโขนในปัจจุบันมีน้อยมาก ประชากรที่ศึกษาคือครูสอนโขนจากวิทยาลัยนาฏศิลปอ่างทองจำนวน 9 คน วิธีการดำเนินงานจัดการความรู้มีทั้งหมด 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การบ่งชี้ความรู้ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ 3) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5) การเข้าถึงความรู้
6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 7) การเรียนรู้

ผลการดำเนินงาน พบว่ามี 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาการสอนโขน ได้แก่ การฝึกหัดโขนเบื้องต้น เพลงหน้าพาทย์ รำตรวจพล กระบวนรบ ตีบท และเบ็ดเตล็ด และด้านเทคนิคการสอนโขน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การสร้างขวัญกำลังใจและมีการเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ 3) การสอนจากง่ายไปหายาก 4) การสอนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ 5) การสอนโดยใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัย 6) การสร้างทัศนคติที่ดีและมีการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการจัดการความรู้ในครั้งนี้ทำให้เกิดเทคนิคใหม่ในการสอนโขนที่ครูและนักศึกษาฝึกสอนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพการสอนของตนเอง หรือนำมาบูรณาการการเรียนการสอนกับวิชาอื่นๆ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อนักเรียนนักศึกษา และสมควรได้รับการจัดทำเป็นหนังสือคู่มือเพื่อเผยแพร่ให้กับครูอาจารย์ นักศึกษาฝึกสอน ผู้สนใจภายนอก ตลอดจนสถาบันการศึกษาอื่นนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

คำสำคัญ: การจัดการความรู้ เทคนิคการสอนโขน โขน

Summary

The purpose of this study was to study Khon teaching techniques in order to create Khon teaching manual. Nine experienced Khon teachers in Angthong College of Dramatic Arts participated in this study. Knowledge management processes were used as the research methods.

The results of the study were divided into two parts 1) Khon content teaching which included basic Khon practice, Pleng Nah Pat, Ram Truat Pol, Krabuan Rob, Tee Bot and Betalet and 2) Khon teaching techniques which consist of 1) student-centered teaching, 2)empowering and encouraging students, 3)teaching from basic to complicated matters, 4)teaching both theories and practice, 5)using modern and suitable teaching-aids and 6)enhancing positive attitudes together with ethics.

The new teaching techniques can enhance teachers' capacity and encourage them to integrate with other subjects. Thus, this gained knowledge should be utilized in updating the handbook to share among teachers, student-teachers, interested outsiders.

Keyword: knowledge management Khon teaching techniques

เทคนิคการสอนโดยใช้สื่อออนไลน์

Instruction Technique using Online Media

กนกวรรณ ง้าวสุวรณ (Kanokwan Ngaosuwan)
ไชยยันต์ ไชยยะ (Chaiyan Chaiya)
Lecturer at Chemical Engineering Division, Engineering Faculty, Rajamangala University of Technology Krungthep, Bangkok, 10120
อีเมล : kanokwan.n@rmutk.ac.th

บทสรุป

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาบัณฑิตให้มีทักษะตามความต้องการในศตวรรษที่ 21 จึงได้มีการจัดทำองค์ความรู้เกี่ยวกับ การเรียนการสอนโดยใช้สื่อออนไลน์ ซึ่งเน้นไปที่ การใช้ Google for Education สำหรับการสอนออนไลน์โดยพิจารณาจากสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดหาไว้ให้ โดยเริ่มจากการสำรวจผู้เชี่ยวชาญภายในคณะ และรวบรวมความรู้จากแหล่งต่างๆ นำมาสกัดเป็นองค์ความรู้และตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ และเผยแพร่องค์ความรู้ให้กับบุคลากรภายในคณะ พบว่าการใช้ Google for education โดยเฉพาะ Google classroom สามารถช่วยเพิ่มบรรยากาศในการเรียนการสอนระหว่างอาจารย์และนักศึกษาได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการโต้ตอบระหว่างอาจารย์และนักศึกษาสามารถทำได้ตลอดเวลา ไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียน แต่อย่างไรก็ตามการเรียนการสอนหลักยังมีความจำเป็นอยู่ และเพื่อเป็นการปรับปรุงองค์ความรู้ได้ให้เหมาะสมกับบริบทของบุคลากรในคณะวิศวกรรมศาสตร์ จึงได้รวบรวมปัญหาที่เกิดจากการใช้ Google for education และจัดทำเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับการแก้ปัญหาดังกล่าวในปีการศึกษาถัดไป

คำสำคัญ : สื่อออนไลน์ กูลเกิลสำหรับการศึกษา ห้องเรียนกูลเกิล

Summary

Faculty of Engineering, Rajamangala University of Technology Krungthep concerns the importance of developing graduates with the skills to meet the needs of the 21st century. Thus, we have to use knowledge management in the topic of "Teaching using online media" which focuses on using Google for Education for teaching online by considering provided facilities from university. First step of doing knowledge management, exploring the expert committee and gather knowledge and information from various sources. Externalization of knowledge and reviewed by internal expertise and disseminate knowledge to the personnel board. This was found that using Google for education especially Google classroom can help to increase the atmosphere in teaching between teachers and students as well. Due to the interaction between teachers and students can do anytime where not limit in the classroom However, the main teaching is also needed.

In order to improve the knowledge to suit the context of personnel in the Faculty of Engineering. We have compiled the problems caused by the use of Google for education to make a document about solving any problems in the next academic year.

Keyword : online media, google for education, google classroom

การถ่ายทอดประสบการณ์การเรียนการสอนทางด้านคหกรรมศาสตร์
The Experience Transfer for Teaching Home Economic

กฤษณ์ สงวนพวก[1]
[1] อาจารย์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
อีเมล : krish.sa@rmutk.ac.th

บทสรุป

ความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์เป็นองค์ความรู้ที่มีความเฉพาะอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นความรู้ที่ต้องอาศัยการปฏิบัติจนเกิดความเชี่ยวชาญ ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจกรรมการถ่ายทอดประสบการณ์การเรียนการสอนทางด้านคหกรรมศาสตร์ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้จากอาจารย์ที่มีความรู้ความชำนาญให้แก่อาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนน้อย และอาจารย์ผู้ที่สนใจ เพื่อสรุปเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ใช้เป็นต้นแบบสำหรับอาจารย์ที่สอนทางด้านคหกรรมศาสตร์ จากการดำเนินกิจกรรมพบว่าการจัดการเรียนการสอนที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมเป็นรูปแบบผสมผสานระหว่างระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ และการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยองค์ความรู้ที่ได้สามารถนำไปใช้ได้อย่างประสบความสำเร็จในสาขาวิชาที่มีธรรมชาติของสาขาวิชาที่ใกล้เคียงกัน สำหรับสาขาวิชาที่มีธรรมชาติแตกต่างกันจะต้องนำไปปรับปรุงให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมต่อไป

คำสำคัญ : คหกรรมศาสตร์ การถ่ายโอนความรู้ รูปแบบการเรียนการสอน

Summary

The home economic science is a specific knowledge because the knowledge required a professional practice. The purpose of the activities to conduct the experience transfer for teaching home economics. The knowledge transfer from a professional instructor to less experience instructor for cultivated a teaching model for home economics instructor. The result showed that the teaching model was the combination of Inquiry process and problem base method. The teaching method that can be successful apply with the similar subject area. For the difference subject area must be adjusted to the appropriate model in the future.

Keywords : Home Economic Knowledge Transfer Learning Method

3Rs (Reuse Reduce Recycle) สร้างบุญ สร้างรายได้เพื่อนักเรียนด้อยโอกาสโรงเรียนชัยมงคลวิทย์

Using 3 Rs (Reuse Reduce Recycle) to Create Merit and Income from Donations to Support Disadvantaged Students from Chaimongkolwit School

นุชลี ทิพย์มณฑา (Nuchalee Thipmonta)[1]
สมบูรณ์ ประสงค์จันทร์ (Somboon Prasongchan) [1]
ณิชา ประสงค์จันทร์ (Nicha Prasongchan)[1]
ไพพรรณ มุ่งศิริ (Paipun Mungsiri)[1]
[1]อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

บทสรุป

โรงเรียนชัยมงคลวิทย์ เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนแออัดในเขตเทศบาลนครสงขลา นักเรียน 100% มีฐานะยากจน ครอบครัวแตกแยก กำพร้าพ่อ-แม่ อาศัยอยู่กับบุคคลอื่น มีสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยแหล่งอบายมุข ทั้งแหล่งค้ายาเสพติด การพนัน โสเภณี สุราของมึนเมาทุกชนิด โรงเรียนนี้ตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือให้การสงเคราะห์เด็กพวกนี้ให้ได้มีที่เรียนหนังสือโรงเรียนชัยมงคลวิทย์เป็นโรงเรียนเอกชนที่ไม่เก็บค่าเล่าเรียน ทำให้โรงเรียนจำเป็นต้องระดมความช่วยเหลือ เงินและสิ่งของบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา อาจารย์ นักศึกษาหลายคณะจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือในหลายด้านหลายโครงการ เพื่อร่วมด้วยช่วยกันยกระดับคุณภาพชีวิตของนักเรียน คณะทำงานได้นำการจัดการความรู้หลายประเด็นในการวางแผนและบริหารจัดการเพื่อหารายได้ให้โรงเรียนแบบเศรษฐกิจพอเพียง อาทิ ชุมชนนักปฏิบัติ (Communities of Practice หรือ CoP) ทีมข้ามสายงาน (Cross-Functional Team) เวทีเสวนา (Dialogue หรือ สุนทรียสนทนา) การถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง (Storytelling) เวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Forum) สภากาแฟ (Knowledge Café) Intranet Web Webblog การสอนงาน (Coaching) และทำงานพี่เลี้ยง (Mentoring) ในการบริหารจัดการกิจการร้านค้าการกุศล ร้านชัยมงคลวิทย์ Op Shop ซึ่งเป็นร้านค้าที่เป็นศูนย์รวมของการจำหน่ายสิ่งของที่ได้รับบริจาค ในราคาประหยัด สามารถสร้างรายได้ให้กับโรงเรียนชัยมงคลวิทย์ ยังเป็นการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการบริจาคแก่ผู้มีจิตศรัทธาทั้งเงิน และสิ่งของ และยังช่วยส่งเสริมให้เกิดวัฏจักรการใช้วัสดุสิ่งของอย่างมีคุณค่าให้ผู้บริจาคเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ซึ่งส่งผลสะท้อนให้มีการบริจาคเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการของร้านชัยมงคลวิทย์ Op Shop ได้รับความร่วมมือและความสนใจจากทั้งอาจารย์ บุคลากร นักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ครู

นักเรียน ผู้ปกครอง โรงเรียนชัยมงคลวิทย์และประชาชนทั่วไปเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ทั้งผู้บริจาคและผู้อุดหนุนซื้อสินค้าเพื่อเป็นการสร้างบุญกุศลแก่ทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วม จนเกิดเป็นวัฏจักรของการใช้สิ่งของอย่างมีคุณค่า ตามหลัก 3Rs และส่งเสริมการดำเนินกิจการเพื่อสังคม (Social enterprise) จากการสร้างบุญและสร้างรายได้แก่โรงเรียนหลายหมื่นบาท

คำสำคัญ : การใช้ซ้ำ การลดการใช้ การนำกลับมาใช้ใหม่ บริจาค กิจการเพื่อสังคม ร้านค้าการกุศล

Summary

Chaimongkolwit School is located in a crowded area of Songkhla Municipality. 100% of the students are poor. They come from divorced families or are orphans. They stay with other people. The surroundings are full of all vices, source of drugs, gambling, whores and alcoholic drinks. The school was set up to help these students to have a place to study. It is a private school with no tuition fees, so the school needs to join hands with various well-wishes to improve the students' conditions. KM tools: Communities of Practice, CoP), Cross-Functional Team, Dialogue, Storytelling, Knowledge Forum, Knowledge Café, Intranet, Web, Webblog, Coaching and Mentoring are used to set up and manage Chaimongkolwit's Op Shop to be a distribution center for donated things for sale at a cheap price. This activity earned extra income for the school as well as gaining publicity for donations both with money and the goods. In addition, the activity promoted the cycle of using things beneficially. This resulted to a gradual increase in donations. The administration of Chaimongkolwit's Op Shop got cooperation and attention from RMUTSV lecturers, personnel, and students as well as general teachers, students, parents and people respectively. Some groups would come and buy things to reuse while other groups would donate both old and new stuff to the shop. Finally, there is the cycle of reusing which is beneficial according to the 3Rs'principle. The activity also promoted a social enterprise.

Keywords : 3Rs (Reuse Reduce Recycle) Donations Social Enterprise Op shop

การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติในศตวรรษที่ 21 : สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

ดร.โสภณ ผลประพฤติ
นายวัลลภ ศรีสำราญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมศรี ผลประพฤติ
[1]หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย มทร.อีสาน
[2]อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย มทร.อีสาน
[3]อาจารย์ประจำสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติประยุกต์ มทร.อีสาน

.....

บทสรุป

ที่มาของการดำเนินงาน

สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย เปิดสอนโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาชีพด้านการผลิตสื่อมัลติมีเดีย ในทุกรายวิชาผู้สอนจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนจัดทำโครงงานผลิตสื่อมัลติมีเดีย โดยการมอบหมายให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มผลิต สื่อมัลติมีเดียที่สอดคล้องกับความรู้และทักษะที่ได้รับจากรายวิชา แต่ปัญหาที่พบคือในการทำโครงงานจริงๆ นั้น จะมีสมาชิกเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่มีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะมีที่พักอยู่ต่างที่กัน และโครงงานที่ต้องปฏิบัติก็ไม่สามารถทำในชั้นเรียนตามเวลาปกติได้ ทำให้การมอบหมายงานโดยให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มผลิตสื่อมัลติมีเดียที่ต้องการให้ผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะจากการปฏิบัติโครงงานผลิตสื่อมัลติมีเดียนั้นไม่บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์

1) ทดลองจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติในศตวรรษที่ 21 กับ สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

2) ศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติ ในศตวรรษที่ 21 ของ สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

วิธีดำเนินงาน

สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย ได้นำรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายที่มีการนำเครื่องมือและบริการของ Google มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เตรียมความพร้อม ระยะที่ 2 เสนอประเด็นการศึกษา

และจัดกลุ่มสนใจ ระยะที่ 3 จัดทำโครงงานบนเครือข่าย ซึ่งมี 5 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นกำหนดประเด็นการศึกษา (2) ขั้นเขียนเค้าโครงโครงงาน (3) ขั้นปฏิบัติงานโครงงาน (4) ขั้นเขียนรายงานโครงงาน (5) ขั้นเตรียมการนำเสนอผลงานโครงงาน และระยะที่ 4 การนำเสนอผลงานโครงงานและประเมินผล มาใช้เป็นแนวทางในการจัดจัดการเรียนการสอนในส่วนของการจัดทำโครงงานประจำรายวิชา

ผลการดำเนินงาน

พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิตินักปฏิบัติในศตวรรษที่ 21 สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานได้เป็นอย่างดี ช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความสามารถในการทำโครงงานบนเครือข่าย ผู้เรียนสามารถทำโครงงานร่วมกันได้ในทุกขั้นตอนของการทำโครงงาน โดยไม่ข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่โดยใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเครื่องมือและบริการของ Google เป็นเครื่องมือในการทำงานร่วมกัน ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติในศตวรรษที่ 21 มีความเหมาะสมกับการนำไปใช้ในการเรียนการสอน

แนวทางในการนำผลไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานและการพัฒนาตนเอง

ในปัจจุบันการทำโครงงานจะเป็นการทำโครงงานตามชั้นปี โดยมีการบูรณาการความรู้และทักษะของแต่ละรายวิชาที่นักศึกษาเรียนมาใช้ในการทำโครงงานเดียว ซึ่งช่วย ให้นักศึกษาไม่ต้องทำหลายๆ โครงงานในแต่ละภาคเรียน ในขั้นต่อไปสาขาวิชาฯ มีความคิดที่จะบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างชั้นปี และมีความคิดที่จะนำงานที่เป็นความต้องการจริงจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมาให้ผู้เรียนทำจริง โดยการร่วมมือกับบริษัทที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การทำงานจริง โดยมีอาจารย์ผู้สอนและผู้ประกอบการจริงเป็นผู้คอยควบคุมคุณภาพและสอนงานอย่าง ใกล้ชิด

Summary

The purpose of this paper were to: 1) use the Instructional Model for develop 21 Century Skills for Undergraduate Students. : Case Study Multimedia Technology Program at Rajamangala University of Technology Isan. Results of the study was found that: the Instructional Model for develop 21 Century Skills for Undergraduate Students was usefule for Multimedia Technology Program at Rajamangala University of Technology Isan. By 4 phases of the Instructional Model, that were Phase 1: Preparation; Phase 2: Show Interested Topic and Group Forming Stage; Phase 3: Online Projected Stage were 5 steps (1) project statement, (2) project plan, (3) project implementation, (4) project report , (5) project presentation preparation and Phase 4: Presentation and Evaluation Stage. From the experiment result found that the students abilities to do online project after learning with the Instructional Model were developed. and the students opinion toward the Instructional model was at "good" level.

คำสำคัญ : การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติ บัณฑิตนักปฏิบัติในศตวรรษที่ 21

นวัตกรรมการสอนปฏิบัติตามวิถีพอเพียงสู่การเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

Innovative Practices Based Teaching on Sufficiency to Creative Learning Skills in The 21st Century

สมบูรณ์ ประสงค์จันทร์[1]

[1] คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เลขที่ 1 ถนนราชดำเนินนอก ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

อีเมล : spboon2@gmail.com

บทสรุป

การเรียนการสอนแบบบูรณาการในรายวิชาศึกษาทั่วไปที่มุ่งเน้นการสอนเชิงปฏิบัติเพื่อการจัดการทรัพยากร พลังงานและสิ่งแวดล้อม โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีบริการวิชาการแก่ชุมชน นำวิธีการวิเคราะห์เนื้อหามาเชื่อมโยงการกับแก้ปัญหาชุมชน รูปแบบนวัตกรรมการเรียนการสอนปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อแก้ปัญหาชุมชน 3 ด้าน คือ ปัญหาค่าครองชีพ ปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหายาเสพย์ติด ประยุกต์ใช้กระบวนวิจัยในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การสังเกตเชิงประจักษ์และการประชุมกลุ่มย่อย กระบวนการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้จะเน้นรูปแบบการป้องกันและลดผลกระทบต่อเยาวชนตามวิถีพอเพียงแบบบูรณาการ กิจกรรมการสอนต้องนำไปปฏิบัติได้ง่ายและใช้ประโยชน์ได้จริง ประยุกต์ใช้ดนตรี ศิลปะ และธรรมะ เริ่มต้นด้วยการปฏิบัติธรรมและนำองค์ความรู้ไปสร้างรายได้ ลดรายจ่าย ใช้ทรัพยากรพลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างรู้ค่า นำนวัตกรรมการเรียนรู้ปฏิบัติมาเป็นเกราะป้องกันไม่ให้นักเรียนไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพย์ติดในชุมชน

นวัตกรรมสรรค์สร้างการเรียนรู้โดยใช้คนเป็นศูนย์กลางแบบบวร (บ้าน วัด โรงเรียน) เริ่มปีแรก (พ.ศ. 2555) การสร้างสวนผักสีเขียวเพื่ออาหารกลางวัน ปีที่ 2 (พ.ศ. 2556) การสร้างสรรค์สวนผักสีเขียวเพื่อน้อง มี 4 กลุ่มฐานปฏิบัติ คือ 1) ฐานดิน น้ำและพืช 2) ฐานขยะอินทรีย์และขยะอนินทรีย์ 3) พลังงาน และ 4) ฐานคุณธรรมกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปีที่ 3 (พ.ศ. 2557) สร้างสรรค์ฐานเรียนรู้วิถีพอเพียงแบบมีส่วนร่วม มีการบูรณาการฐานเพิ่ม 3 ฐาน คือ 1) การสร้างรายได้โดยใช้ 3Rs ตามวิถีพอเพียง หรือ Op Shop 2) การเลี้ยงปลาดุก และ 3) การผลิตไบโอแก๊ส และปีที่ 4 (พ.ศ. 2558) สร้างการเรียนรู้วิถีพอเพียงสู่นวัตกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การสร้างนวัตกรรมการสอนปฏิบัติและการวิจัยเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีบริการวิชาการจาก 9 ฐานเรียนรู้ คือ 1)

สวนผักสีเขียว 2) ปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ 3) เรื่องกล้วยกล้วย 4) สมุนไพรในโรงเรียน 5) ขยะแลกไข่นำไปสู่ธนาคารขยะ 6) อาหารปลอดภัย ลดพลังงานและเตาชีวมวล 7) Op Shop 8) BioGas และ 9) คุณธรรมกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเรียนรู้ 9 ฐานเป็นนวัตกรรมการสอนปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างศักยภาพนักศึกษาและนักเรียนในการแก้ปัญหาชุมชนร่วมกัน สร้างกระบวนการพัฒนาตน พัฒนาเยาวชนและชุมชนได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: นวัตกรรม, การสอนปฏิบัติ, วิถีพอเพียง, ทักษะการเรียนรู้ และ ศตวรรษที่ 21

Summary

Teaching integrated in general education courses that focus on teaching practical resource management. Energy and Environment by using innovative technologies and Community Service. Lead content analysis, links with the community to solve problems. Innovative style of teaching practice based on the sufficiency economy philosophy to solve the problem of living in three communities. Environmental issues and drug issues Applied research in the process of data collection and analysis of data from the questionnaires, interviews, empirical observation and group discussion. The process of creating learning activities will focus on ways to prevent and reduce the impact on the youth sufficiency integrated. Teaching activities must be implemented and actual practice. Application of music, art and philosophy begins with practice and knowledge to generate revenue, reduce costs and use of energy resources to the environment. Innovative learning practices as a barrier to prevent the students to become involved with drugs in the community.

Creating innovative learning using a person-centered predominant (Temple, School House) from, The First Year (2555) to create a garden of green vegetables for lunch, The Second Year (2556) The Creation of a Garden. Green vegetables, so I have four groups of the base is 1) The soil, Water and Plants, 2) The organic waste and inorganic waste, 3) Energy and 4) The moral core philosophy of three years (2557), Originally based learning sufficiency engaged. Integration of additional third base, First base 1) to make money using the 3Rs sufficiency or Op Shop 2) Catfish Culture and 3) the production of biogas and Year 4 (2558). create a learning pathway sufficient to innovative learning in The 21st century innovative teaching practices and research to technology transfer, outreach from 9 base Learning is 1) Vegetable Garden 2) Organic fertilizer and Bio-fermentation 3) The Banana 4) Herb in school 5) Waste redeemed eggs leads to waste bank 6) Food security Energy and Biomass Stoves 7) Op Shop 8) BioGas and 9) Moral core philosophy of learning. So base is innovative teaching practices for empowering students and student communities together to solve problems. Create their own development process Youth development and community sustainability.

Keyword: Innovation, Teaching Practices, Sufficiency, Creative Learning Skills and 21st Century

จักรพงษภูวนารถสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
Chankrabongse Bruvanarth towards Century 21st Learning

นางสาวอรวรรณ มูสิกะ (Orawan Moosika)[1]
นางสาวธนสร กิรัมย์ (Tanasorn Girum)[2]
[1] อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ และ orawan.m@cpc.ac.th
[2] อาจารย์ประจำสาขาวิชาการตลาด และ tanasorn@cpc.ac.th

บทสรุป

คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาฐานความรู้การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อมุ่งสู่สถาบันแห่งการเรียนรู้ โดยมีการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ทั้งในและนอกสถาบัน ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาจัดการให้เป็นระบบ เพื่อให้คณาจารย์ในสถาบันสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดประเด็นความรู้และเป้าหมายของการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของคณะ กำหนดบุคลากรกลุ่มเป้าหมายที่จะพัฒนาความรู้และทักษะด้านการเรียนการสอน แบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากความรู้ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง ผ่านเว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์ ให้สามารถค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเรียนการสอน เผยแพร่ไปสู่บุคลากรกลุ่มเป้าหมาย รวบรวมความรู้ จัดเก็บความรู้ และการเข้าถึงข้อมูล

จากผลดำเนินการการแลกเปลี่ยนความรู้ โดยต้องการให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ มีการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา รวมถึงการมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้เทคนิคจำนวน 10 เทคนิค คือ เทคนิคการการเรียนการสอนการทำงานเดี่ยว / คู่ / กลุ่ม เทคนิคการใช้บทบาทสมมติ เทคนิคการใช้ Microsoft Power Point เทคนิคการโดยใช้ Social Network เทคนิคการใช้ Info graphic เทคนิคการทำโครงการ เทคนิคการใช้ Google Classroom เทคนิคการใช้ Mapping เทคนิคการใช้ สุ จิ ปุ ลิ และเทคนิคการใช้ Prize จากการนำไปใช้ พบว่า นักศึกษาให้ความสนใจในเนื้อหาเรียน มีส่วนร่วมกับการเรียนการสอนมากขึ้น ได้รับความสนุกในการเรียน ทำให้บรรยากาศการเรียนมีสีสัน ไม่น่าเบื่อ และเป็นการแบ่งปันความรู้ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง และมีพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้นอกห้องเรียน

Summary

The Faculty of Business Administration and Information Technology of Rajamanggala University of Technology Tawan-ok, Chakrabonge Bruvanarth Campus has focused on the creation and development of knowledge-based learning in the 21st century towards institutions of learning. By gathering both external and internal knowledge as well as bringing tactic and explicit in individual person or document to manage in a systematic approach. Also, this would be enhancing our instructor to be able to access and make use of those information to self-development their own knowledge and practice in more effective way.

Knowledge and knowledge management goals that are consistent with the strategic plan of the board. Personnel Assignment Group aims to develop knowledge and skills in teaching. Learn, share and exchange knowledge. The skills of experienced directly through the website and social media. Be able to find good practices on teaching. Published personnel to target groups gather knowledge storage and access to information by defining issues

The implementation of the exchange of knowledge aims to create attitude of a learner pursuits to the students. The ability to think analytically and problem solving. Furthermore, students should be able to take the 10 techniques skills learned in the 21st century, which are comprising of the techniques of working solo, pair and group work. The role playing, a technique using Microsoft Power Point, techniques using Social Network, techniques Info graphic, techniques for using Google Classroom, Technical Mapping, Su Chi Pu Li techniques and the key element of Prize technique.

From applying to discover that, students are more interested in learning content. Involved with teaching more and have fun in learning. The atmosphere is colorful, not boring and the sharing of knowledge between teachers and learners are presence. Students will be internally have the opportunity to share learning experiences between themselves and exchange individuals knowledge outside the classroom, too.

Keyword : Century 21st Learning , Info graphic , Google Classroom , Mapping

การจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมเทคนิคการสอนเชิงสร้างสรรค์

Knowledge Management Promoting Creative Teaching Techniques

อาจารย์ชฎาจันทร์ โชคนิรันดรชัย (Miss Chadachan Choknirandochai)
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
อีเมล : chadajan@yahoo.com

.....

บทสรุป

การจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมเทคนิคการสอนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การสอนเชิงสร้างสรรค์ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะเก่งปฏิบัติ และเก่งคิดสร้างสรรค์ในงานอาชีพ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จึงเล็งเห็นความสำคัญของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อันจะก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ และนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยบันทึกในเอกสารรายละเอียดของรายวิชาใน มคอ.3 ผ่านเครื่องมือการจัดการความรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนและบูรณาการกับการดำเนินงานตามวงจรประกันคุณภาพ PDCA ได้แก่ การวางแผน การดำเนินโครงการ การตรวจสอบผลการดำเนินการและการปรับปรุงแก้ไข วิทยากรได้แก่ อาจารย์ผู้ผ่านการอบรม Creative Teaching และอาจารย์ผู้สอนรายวิชากล้าคิด ส่วนผู้รับการถ่ายทอดได้แก่ ตัวแทนอาจารย์จากสาขาต่าง ๆที่สมัครใจในการเข้ารับการถ่ายทอดความรู้ ผลปรากฏว่า อาจารย์ได้รับความรู้ด้านเทคนิคการสอนเชิงสร้างสรรค์และได้พัฒนารายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ที่สอดแทรกวิธีการสอนเชิงสร้างสรรค์

Summary

Knowledge Management Promoting Creative Teaching Techniques is the practice of sharing knowledge on creative teaching in order to create graduates to have required characteristics including hands on and professional excellences. The Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Krungthep has been aware that knowledge sharing is one of the means to initiate body of knowledge and apply those in classroom contexts comprising teaching and learning and creating TQF3. Peer Assist, one of the KM tools, and PDCA cycles- Plan, Do, Check, Act- were integrated to conduct a knowledge sharing activities on creative teaching done in 2014. Trainers were teachers who have been trained in creative teaching course and also ones who have taken care of Creative Thinking Course. Participants were instructors from various departments. The result revealed that participants' knowledge of creative teaching has increased. Creative thinking activities were also included in their TQF3.

การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน PBL ในรูปแบบของวิทยาลัยการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Development of PBL Model in the Form of Thai Traditional Medicine College, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

ณกันต์วลัย วิศิฎศรี (Nakuntwalai Wisidsri)[1]
[1]อาจารย์ วิทยาลัยการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อีเมล : nakuntwalai_w@exchange.rmutt.ac.th

บทสรุป

วิทยาลัยการแพทย์แผนไทย ในฐานะสถาบันที่ผลิตบุคลากรทางด้านการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และบุคลากรด้านสุขภาพความงามและสปา ได้บรรจุรายวิชาที่มีทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมให้เกิดทักษะการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา 5 ด้าน คือ คุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ การใช้การเรียนการสอนแบบการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning: PBL) เป็นลักษณะการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้เพื่อนำมาแก้ปัญหา โดยอาศัยทั้งความรู้เดิมร่วมกับการค้นคว้าความรู้ใหม่เพิ่มเติม การทำงานเป็นทีม และนำเสนอความรู้ที่ได้จากการค้นคว้านอกห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหา การเรียนการสอนแบบ PBL จึงเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้แก่นักศึกษาได้หลายด้าน จึงมีการจัดทำการสอน PBL ในรูปแบบของวิทยาลัยการแพทย์แผนไทยในรายวิชาเวชศาสตร์ทั่วไปสำหรับแพทย์แผนไทยประยุกต์ 1 ขึ้น โดยมีการปรับปรุง และพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของวิทยาลัยฯ โดยมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเรื่องเจตคติของนักศึกษาต่อการเรียนการสอน PBL และการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยการเรียนการสอน PBL ผลจากงานวิจัยดังกล่าวได้นำมาใช้เป็นแนวทางในพัฒนา ปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น เกิดการถ่ายทอดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสู่รายวิชาอื่นๆ และการจัดการความรู้ตามกระบวนการเพื่อให้เกิดการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อไป

คำสำคัญ : การเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการความรู้

Summary

Thai Traditional Medicine College is the institute which produces personnel of Applied Thai Traditional Medicine and Aesthetic Health and Spa. The course contains both theoretical and practical skills to foster learning within the higher education qualifications in five areas: ethics, knowledge, intellectual skills, interpersonal skills and responsibility numerical analysis skills, communication and information technologies, which is a key feature in the development of the desired graduate. Problem-based learning (PBL) is characterized by the problems of teaching that encourages students to search for knowledge to solve problems which based on the existing knowledge with new knowledge, teamwork and the knowledge gained from study apart from the classroom. PBL is an instructional model of teaching that can develop learning skills for students in several aspects. Thai Traditional Medicine College organizes PBL teaching in General Medicine for Applied Thai Traditional Medicine 1 by improving and developing appropriately with the context for college. The results of the classroom research in attitude of student to PBL and the development of learning skills by PBL are guideline for developing PBL in model of Thai Traditional Medicine College. This model can be expanded to other subjects and knowledge management processes to develop the appropriate teaching model.

บัณฑิตนักการตลาดสร้างชุมชน

Marketing Graduate building community

สุธิกาญจน์ แก้วคงบุญ (Sutikan Kaewkongbon)[1]
[1] พนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
อีเมล : kankaew-ff@hotmail.com

.....

บทสรุป

โครงการ "บัณฑิตนักการตลาดสร้างชุมชน" ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์พัฒนาการเรียนการสอนในการพัฒนาบัณฑิต ในศตวรรษที่ 21 สู่การเป็นบัณฑิตนักปฏิบัติ โดยจัดขึ้นระหว่าง เดือนกันยายน-ธันวาคม พ.ศ. 2558 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช (ไสใหญ่) มีขั้นตอนการดำเนินงาน 6 ขั้นตอน คือ 1. ประสานงานกับสำนักงานพัฒนาชุมชน/ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ OTOP 2. ศึกษาดูงาน ณ สถานประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP 3. พัฒนาตราสินค้า/บรรจุภัณฑ์ 4. ประกวดการนำเสนอการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP 5. ร่วมเวทีการแลกเปลี่ยนความรู้ 6. พัฒนาโครงการในปีที่ 2 มีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย คือ จากนักศึกษาสาขาการตลาด คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา การจัดการตราสินค้า จำนวน 80 คน ผลการดำเนินงานพบว่า 1. ได้รับความร่วมมือจาก สำนักงานพัฒนาชุมอำเภอทุ่งสง และผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ OTOP เป็นอย่างดี 2. จากการดำเนินโครงการ "บัณฑิตนักการตลาดสร้างชุมชน" โดยมุ่งเน้นการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต ในศตวรรษที่ 21 ทำให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติได้จริง 3. นักศึกษาสามารถประยุกต์ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ ในรายวิชาอื่น และในชีวิตประจำวันได้ 4. จากการร่วมเวทีการแลกเปลี่ยนความรู้ทำให้สามารถพัฒนาโครงการ "บัณฑิตนักการตลาดสร้างชุมชน ปีที่ 2" ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีปัจจัยสู่ความสำเร็จในการดำเนินโครงการ คือ 1. ปฏิบัติตามกระบวนการ PDCA 2. ได้รับความร่วมมือ จากนักศึกษา เครือข่ายชุมชน และบุคลากรในองค์กร ปัญหาการดำเนินงาน คือ1.นักศึกษาขาดประสบการณ์การนำเสนองาน และ 2. ขาดงบประมาณสนับสนุน มีแนวทางแก้ไขคือ 1. มีการฝึกทักษะ/ให้คำแนะนำก่อนการนำเสนองาน โดยมีข้อเสนอแนะในการดำเนินงานต่อไปคือ การกำหนดข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งมีความสอดคล้อง ประชิด ทิณบุตร, เกวรินทร์ พันทวี, ฐปนนท์ อ่อนศร. 2554. การออกแบบพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าการเกษตรของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดชัยนาท เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์. วารสารศิลปกรรมสาร, 65-86 พบว่า การพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้า จำต้องคำนึงถึงกรอบแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และธันยมัย เจียรกุล. 2556. ปัญหาและแนวทางการปรับตัวของ OTOP เพื่อพร้อมรับการเปิด AEC. วารสารนัก

บริหาร Executive Journal, 34(1), 177-191 พบว่า ควรสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สร้างคุณค่าให้กับผู้บริโภค พัฒนารูปแบบของบรรจุภัณฑ์ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน

คำสำคัญ : การสร้างมูลค่าเพิ่ม, ผลิตภัณฑ์ชุมชน

Summary

Marketing Graduate building community project aims to develop teaching and studying in 21st century in terms of development marketing graduate to be a professional practitioners graduate. The project was operated between September to December, 2015 at Rajamangala University of Technology Srivijaya, Nakhon Si Thammarat campus (Saiyai). It had been done by 6 processes, started from the first process was coordination with Thungsong Community Development Office and One Tambol One Product (OTOP)'s entrepreneurs. Secondly, field trips in OTOP community. Thirdly, branding and packaging development. Forthly, presenting OTOP competition. The fifth, sharing their knowledge and the last development the second year project by selecting 80 marketing students from Rajamangala University of Technology Srivijaya who registed Brand managenent subject as the target. The results have been shown that the co-operation between Thungsong Community Development Office and OTOP's entrepreneurs have a good relationship. Moreover, the project could support students to be professional practitioners, at the same time to get ready for 21st century. Meanwhile, the students could apply knowledge and experience to other subjects plus in their daily life. In addition to, the consequences from sharing knowledge could be adapt to the second year of Marketing Graduate building community project effectively which using key success factors are follow up Plan, Do, Check and Act (PDCA) process and get a good cooperate with students, community networks and staffs in organization. In contrast, the students came up with less experience in presentation adding up with insufficient budgets which could be the problems to determine. The solution of these are training or counseling students before presentation also offering the title's project to outside to support an expenditure according to Prachid Tinbud, Khawarin Punthawee and Thaphanon Ornsri. 2011 and Designing and Packaging Development for Agricultural Product from Community Enterprise in Chai-Nat to increase competition capacity development effectively approaching creativity economic concept. The Fine and Applied Arts Journal, 65-68 found that packaging development need to concern

about creativity economic concept and Thunyamai Jiankul. 2013. The Problems and the Adaptation OTOP to AEC. Executive Journal, 34(1), 177-191 found that they should create innovation products that create value for consumers, develop a modern packaging and develop certified products.

Keyword : Creating Added Value, Community products

การเพิ่มประสิทธิภาพทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์อีเลิร์นนิงรายวิชาฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Increasing Efficiency of the 21st Century Learning Skills by Using Online Courseware in Physics via RMUTP E-Learning Management System

ชัชวาล ศรีภักดี[1]
ธนาวุฒิ นิลมณี[2]
[1]อาจารย์ กลุ่มวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, chatchawal.s@rmutp.ac.th
[2]ผู้อำนวยการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, tanavoot.n@rmutp.ac.th

บทสรุป

อาจารย์ผู้สอนกลุ่มวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้จัดตั้งชุมชนนักปฏิบัติการเรียนการสอนฟิสิกส์ขึ้น เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยประยุกต์ใช้ระบบการเรียนการสอนออนไลน์หรืออีเลิร์นนิงของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หรือทักษะแบบ 3R x 7C ให้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ในการเรียนการสอนออนไลน์รายวิชาฟิสิกส์ โดยกลุ่มอาจารย์ผู้สอนรายวิชาได้ศึกษาปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นกับผู้สอนและผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในพื้นฐานการศึกษาและประสบการณ์ทั้งจากสายมัธยมศึกษาและจากสายประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยได้ทำการวิเคราะห์และวิจัยเพื่อทำการออกแบบหน่วยเรียนที่เน้นการพัฒนาทักษะ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันตามแต่กรณี จากผลการสำรวจผู้ใช้ระบบการเรียนรู้พบว่า ระบบการเรียนการสอนออนไลน์สามารถเพิ่มทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างดี และวิชาฟิสิกส์ 2 สำหรับวิศวกร เป็นรายวิชาที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุดถึง 17,813 ครั้งในเดือนมีนาคม 2557 และผู้สอนได้รับรางวัลอาจารย์ผู้มีผลงานด้านการพัฒนาการสอนดีเด่นด้านสื่อการสอนดีเด่นประจำปีการศึกษา 2557 และได้นำแนวปฏิบัติที่ดีถ่ายทอดให้กับอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อใช้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติต่อไป

คำสำคัญ : ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ชุมชนนักปฏิบัติ

Summary

A community of practice in teaching physics was established from the lecturers in physics group, department of science, faculty of science and technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, to increase the first year student efficiency of the 21st century learning skills, 3R x 7C, by using the learning management system (LMS) or e-learning system. All of the background problems and obstacles occurring from the different types of study plans, i.e. the secondary school and the vocational education, were deeply studied to design the rescue methods that must built-in in the learning activities. From our learning innovations that treat the lack of fundamental useful knowledge and the 21st century student learning skills in physics, it showed that LMS can highly increase these skills more effectively. There were 17,813 views learning from our e-learning website for the physics 2 for engineers in March 2014. Consequently, the president of RMUTP offered us the outstanding prize for the best development of teaching modules in physics by using e-learning. Nowadays, we have also transferred our best practices to help many lecturers and teachers to construct his e-learning website and the learning activities to develop and improve the student learning skills as well.

Keyword: KM Moodle E-learning

แนวปฏิบัติที่ดี

โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ฯ ครั้งที่ 9

"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่ การจัดการความรู้ ในศตวรรษ ที่ 21"

สำหรับอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

เรื่อง	**การเพิ่มประสิทธิภาพทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยระบบการจัดการการเรียนการสอนออนไลน์อีเลิร์นนิงรายวิชาฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร** Increasing Efficiency of the 21st Century Learning Skills by Using Online Courseware in Physics via RMUTP E-Learning Management System
ผู้นำเสนอ	ดร.ชัชวาล ศรีภักดี และอาจารย์ธนาวุฒิ นิลมณี
สถาบันการศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
หน่วยงาน	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
เบอร์โทรศัพท์	085 750 7421, 089 938 1232
เบอร์โทรสาร	0 2836 3000 ต่อ 4156
E-Mail address	chatchawal.s@rmutp.ac.th และ tanavoot.n@rmutp.ac.th

Cop 1 การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต

การเพิ่มประสิทธิภาพทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์อีเลิร์นนิงรายวิชาฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Increasing Efficiency of the 21st Century Learning Skills by Using Online Courseware in Physics via RMUTP E-Learning Management System

ชัชวาล ศรีภักดี[1]
ธนาวุฒิ นิลมณี[2]
[1]อาจารย์ กลุ่มวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, chatchawal.s@rmutp.ac.th
[2]ผู้อำนวยการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, tanavoot.n@rmutp.ac.th

บทสรุป

อาจารย์ผู้สอนกลุ่มวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้จัดตั้งชุมชนนักปฏิบัติการเรียนการสอนฟิสิกส์ขึ้น เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยประยุกต์ใช้ระบบการเรียนการสอนออนไลน์หรืออีเลิร์นนิงของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หรือทักษะแบบ 3R x 7C ให้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ในการเรียนการสอนออนไลน์รายวิชาฟิสิกส์ โดยกลุ่มอาจารย์ผู้สอนรายวิชาได้ศึกษาปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นกับผู้สอนและผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในพื้นฐานการศึกษาและประสบการณ์ทั้งจากสายมัธยมศึกษาและจากสายประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยได้ทำการวิเคราะห์และวิจัยเพื่อทำการออกแบบหน่วยเรียนที่เน้นการพัฒนาทักษะ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันตามแต่กรณี จากผลการสำรวจผู้ใช้ระบบการเรียนรู้พบว่าระบบการเรียนการสอนออนไลน์สามารถเพิ่มทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างดี และวิชาฟิสิกส์ 2 สำหรับวิศวกร เป็นรายวิชาที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุดถึง 17,813 ครั้งในเดือนมีนาคม 2557 และผู้สอนได้รับรางวัลอาจารย์ผู้มีผลงานด้านการพัฒนาการสอนดีเด่นด้านสื่อการสอนดีเด่นประจำปีการศึกษา 2557 และได้นำแนวปฏิบัติที่ดีถ่ายทอดให้กับอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อใช้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติต่อไป

Summary

A community of practice in teaching physics was established from the lecturers in physics group, department of science, faculty of science and technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, to increase the first year student efficiency of the 21st century learning skills, 3R x 7C, by using the learning management system (LMS) or e-learning system. All of the background problems and obstacles occurring from the different types of study plans, i.e. the secondary school and the vocational education, were deeply studied to design the rescue methods that must built-in in the learning activities. From our learning innovations that treat the lack of fundamental useful knowledge and the 21st century student learning skills in physics, it showed that LMS can highly increase these skills more effectively. There were 17,813 views learning from our e-learning website for the physics 2 for engineers in March 2014. Consequently, the president of RMUTP offered us the outstanding prize for the best development of teaching modules in physics by using e-learning. Nowadays, we have also transferred our best practices to help many lecturers and teachers to construct his e-learning website and the learning activities to develop and improve the student learning skills as well.

คำสำคัญ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ชุมชนนักปฏิบัติ KM Moodle E-learning

บทนำ

จากประสบการณ์การสอนรายวิชาฟิสิกส์มาอย่างยาวนานหลายปี พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ประมาณ 70% จบมาจากสายช่าง ปวช. ไม่เคยเรียนรายวิชาฟิสิกส์พื้นฐานมาก่อนเลย จึงขาดความรู้พื้นฐานทางด้านฟิสิกส์และการบูรณาการเข้ากับวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญและจำเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาความเข้าใจเนื้อหาการศึกษารายวิชานี้ การแก้ปัญหาเบื้องต้นจึงเกิดโครงการอบรมการสอนปรับพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์พื้นฐานที่จำเป็นก่อนเรียนตามแผนการเรียน แต่เนื่องจากมีระยะเวลาการอบรมที่สั้นมากจึงทำให้นักศึกษาขาดทักษะการประยุกต์ใช้คณิตศาสตร์กับรายวิชาฟิสิกส์ และในที่สุดนักศึกษาก็ไม่สามารถเรียนรายวิชาฟิสิกส์ให้ผ่านได้ เกิดความท้อแท้เบื่อหน่าย ทั้งที่แก่นของวิชาฟิสิกส์ก็ไม่มีความยุ่งยากต่อการเรียน การเข้าใจเลย และปัจจุบันมีหนังสือ ตำราและอุปกรณ์สนับสนุนการเรียนการสอนอยู่มาก ดังนั้น หากนักศึกษาได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การเรียนวิชาฟิสิกส์ก็จะประสบผลสำเร็จได้โดยง่าย ภายใต้การมีอาจารย์เป็นโค้ชให้คำแนะนำ ปรึกษา ตลอดจนการออกแบบบทเรียนเพื่อให้ลูกศิษย์แสวงหาความรู้ได้ตลอดเวลา

อาจารย์กลุ่มวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ได้จัดตั้งชุมชนนักปฏิบัติการสอนรายวิชาฟิสิกส์ เพื่อออกแบบบทเรียนและแก้ปัญหาการเรียนฟิสิกส์ให้แก่นักศึกษา เพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถเข้าใจเนื้อหาและสามารถนำองค์ความรู้ต่างๆของฟิสิกส์ไปต่อยอดหรือประยุกต์ใช้ในการเรียนรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องได้ โดยได้ศึกษาบริบทการเข้าถึงเทคโนโลยีการสื่อสาร สื่อการเรียนการสอน บริบททางสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยภายนอกอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ผ่านระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ หรือระบบ E-learning โดยใช้โปรแกรม Moodle ซึ่งเป็นโปรแกรมที่มีศักยภาพครอบคลุมการบริหารจัดการการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด จุดประสงค์ของชุมชนเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาให้ได้ศึกษาทบทวนการเรียนรู้วิชาฟิสิกส์และคณิตศาสตร์ได้ทุกที่ ทุกเวลา และสามารถเข้าถึงระบบได้จากทุกแพลตฟอร์ม เช่น โทรศัพท์มือถือ อินเตอร์เนต ผ่านสมาร์ทโฟน โน๊ตบุ๊ค แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ และ สมาร์ททีวี เป็นต้น

วิธีการดำเนินงาน

ชุมชนนักปฏิบัติได้ประชุมกันทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การใช้เฟซบุค ไลน์ และอีเมล์ กระดานเสวนาในระบบ E-learning จนได้ข้อสรุป คือ การประยุกต์ใช้เครื่องมือวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อการบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นการวางแผน

อาจารย์ในกลุ่มชุมชนนักปฏิบัติประชุมกันเพื่อออกแบบแบบทดสอบสำหรับนักศึกษาและต้องจัดให้มีการทดสอบวัดความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต้องใช้ในวิชาฟิสิกส์ เช่น วิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อวิเคราะห์หาทักษะที่มีอยู่แล้วและทักษะที่ขาดหายไป ซึ่งชุมชนผู้สอนต้องหาวิธีแก้ไขให้นักศึกษาต่อไป

อาจารย์ประชุมกันเพื่อวางแผนการดำเนินงานในการออกแบบบทเรียนที่มุ่งเน้นทักษะ 3R x 7C ให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา โดยเน้นการออกแบบให้นักศึกษามีทักษะ 3R เพื่อมุ่งเน้นทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ คือ อ่านออก (R1) เขียนได้ (R2) และทักษะการคำนวณตัวเลข (R3) การประยุกต์ใช้ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ดังนี้

1. ภายใต้ระบบการเรียนการสอนออนไลน์ของ มทร.พระนคร ให้สร้างเว็บไซต์ E-Learning รายวิชาฟิสิกส์ขึ้น และให้นักศึกษาสมัครเข้าเป็นสมาชิกเว็บไซต์รายวิชานี้

2. ให้นำบทเรียนรายวิชาฟิสิกส์ที่เป็นตำรา textbook ภาษาอังกฤษ ที่ได้มาตรฐานและใช้แพร่หลายทั่วโลก จำนวน 3 เล่ม คือ

- Fundamental of Physics แต่งโดย Halliday & Resnick และ Jearl Walker
- Physics for Scientist and Engineers with Modern Physics แต่งโดย Serway & Jewett

- University Physics with Modern Physics แต่งโดย Sear, Zemansky, Young and

Freedman

3. ฝัง link โปรแกรมการแปลภาษาอังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ โปรแกรมการอ่านออกเสียงประโยคภาษาอังกฤษ ไว้ในหน้าเว็บไซต์ E-learning รายวิชาฟิสิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักศึกษาที่มีปัญหาทักษะภาษาอังกฤษ เพื่อการฝึกฝน

4. ให้นำไฟล์เอกสารหรือหนังสือเรียนหรือตำราเรียนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษแขวนไว้ในเว็บไซต์ E-Learning เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาหรือทบทวน

5. ให้นำไฟล์สื่อการสอนประเภทเอกสารประกอบการสอน หนังสือเรียน ตำราเรียน สไลด์ วิดีโอการสอนฟิสิกส์ในรูปแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มาแขวนไว้ที่เว็บไซต์ E-Learning เพื่อให้นักศึกษาดาวน์โหลดออกไปใช้ประกอบการเรียน

6. จัดเตรียมห้องสนับสนุนการสอนเสริมให้แก่นักศึกษาที่มีปัญหาการเรียนวิชานี้

7. จัดตั้งเฟซบุครายวิชาฟิสิกส์โดยให้อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาทุกคนเป็นสมาชิก เพื่อการติดต่อสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพ

การเตรียมซอฟท์แวร์เพื่อส่งเสริมการเรียนที่เน้นทักษะ 7C x 3R

1. การเตรียมความพร้อมทางด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์

โดยการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ห้องบริการคอมพิวเตอร์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลงโปรแกรมไว้บริการนักศึกษา เท่าที่จำเป็น ดังนี้

- โปรแกรมที่ผลิตเอกสารทางด้านการนำเสนอข้อมูล ได้แก่ Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point, Latex, Adobe InDesign , Adobe Acrobat Professional, Foxit PhantomPdf เป็นต้น

- โปรแกรมที่เน้นการผลิตผลงานด้านการคำนวณทางคณิตศาสตร์และการสร้างรูปภาพ ได้แก่ MatLab, Mathematica, Maple, Comsol Multiphysics และ Microsoft Excel เป็นต้น

- โปรแกรมที่เน้นการผลิตผลงานทางด้านกราฟิก ได้แก่ Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Maya 3D Animation เป็นต้น

- โปรแกรมการผลิตวิดีโอและการตัดต่อ ได้แก่ Adobe Premiere Pro, Adobe After Effects, Adobe Sound Booth, Adobe Flash Professional, Sony Vegas เป็นต้น

- โปรแกรมอื่นๆ เช่น ดิกชันนารี อังกฤษ-ไทย, โปรแกรมการแปลประโยคภาษาอังกฤษเป็นประโยคภาษาไทย เป็นต้น

2. การเตรียมความพร้อมด้านห้องเรียนห้องสอนที่ทันสมัย เช่น ห้อง Smart Classroom, E-Classroom เป็นต้น รวมทั้ง ระบบเสียง ระบบอินเตอร์เน็ต Wifi ระบบเครื่องปรับอากาศ

3. การเตรียมความพร้อมด้านเอกสารกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาฟิสิกส์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยการอัพโหลดขึ้นเว็บไซต์เพื่อให้นักศึกษานำไปใช้ต่อไป ตลอดจนการเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลหรือแหล่งเรียนรู้อื่นที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งการให้ความหมายอภิธานคำศัพท์เทคนิคทางวิชาการทางฟิสิกส์ หรือ คณิตศาสตร์ แบบอังกฤษ-ไทย ไว้ในระบบ E-learning ด้วยเพื่อป้องกันมิให้นักศึกษาเข้าใจศัพท์เทคนิคภาษาอังกฤษเป็นอย่างอื่น

4. การเตรียมความพร้อมโดยการลงแอพต่างๆไว้ในเครื่องสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต โน๊ตบุ๊ค ของนักศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ออนไลน์ เช่น Youtube, Dictionary, Calculator, Facebook, Line, Adobe Acrobat, Microsoft Office, VDO Player เป็นต้น

นอกจากนี้ชุมชนนักปฏิบัติยังได้วางเป้าหมายการวางแผนออกแบบการเรียนรู้เพื่อเตรียมกิจกรรมการเรียนที่ส่งเสริมทักษะ 7C ตามแนวทางของ วิจารณ์ พานิช (2555: 31-58) ดังนี้

1. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแก้ปัญหา (C1)

เป้าหมาย: สามารถใช้เหตุผลได้อย่างถูกต้องและลึกซึ้ง
สามารถคิดอย่างเป็นระบบ
สามารถใช้วิจารณญาณและตัดสินใจ
สามารถแก้ปัญหาได้

2. ทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (C2)

เป้าหมาย: สามารถคิดอย่างสร้างสรรค์
สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์
สามารถประยุกต์ผลงานการสร้างสรรค์สู่นวัตกรรม

3. ทักษะความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ (C3)

เป้าหมาย : มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเกิดผลดี
ทำงานในทีมที่แตกต่างหลากหลายอย่างได้ผลดี

4. ทักษะความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (C4)

เป้าหมาย: ทำงานเป็นทีม
ชี้แนะและเป็นผู้นำแก่ผู้อื่น
มีความรับผิดชอบต่อผู้อื่น

5. ทักษะด้านสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ (C5)

เป้าหมาย : เข้าถึงและประเมินสารสนเทศ
ใช้และจัดการสารสนเทศ
สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิผล

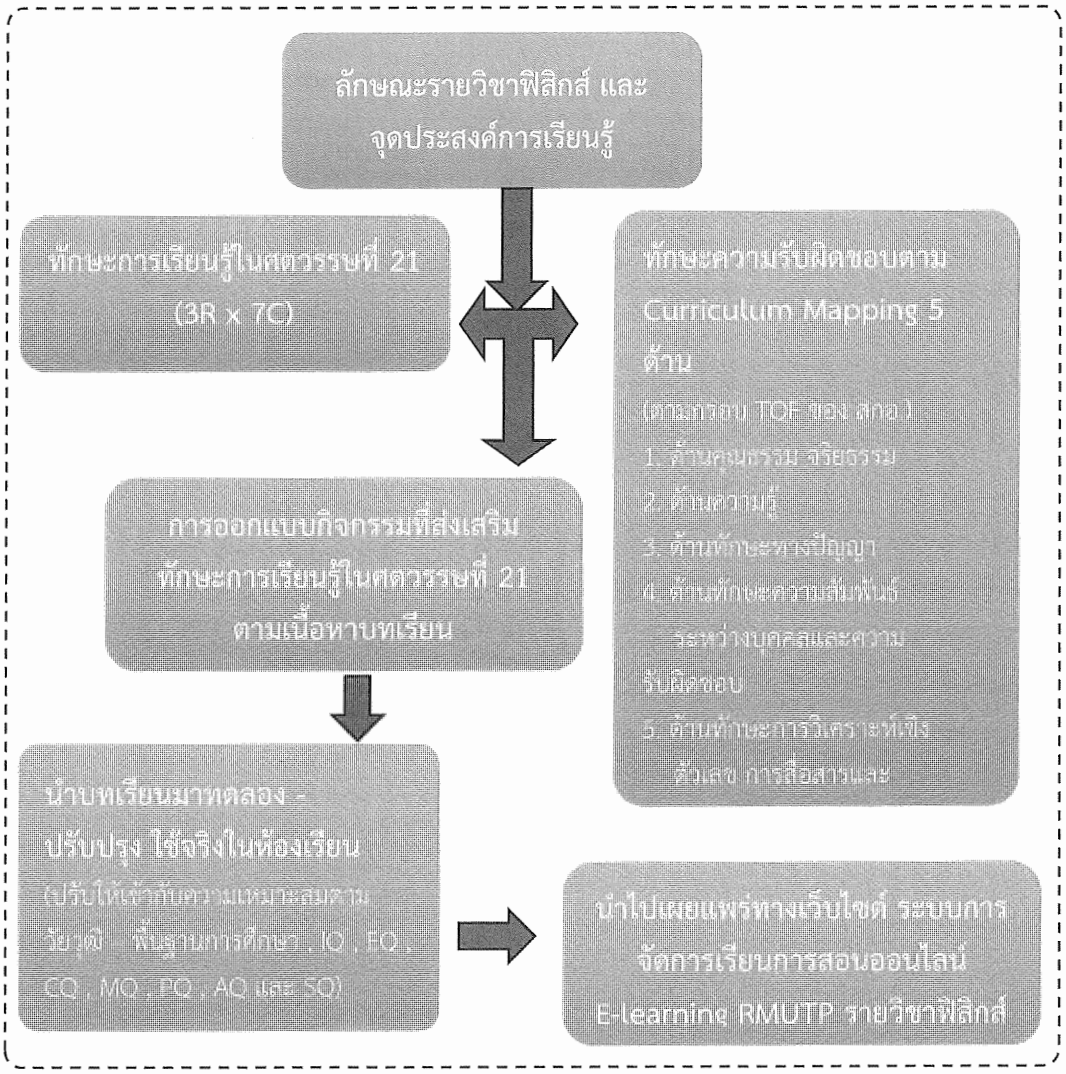
6. ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (C6)

เป้าหมาย : สร้างผลิตภัณฑ์สื่อได้

7. ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ (C7)

เป้าหมาย : ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง
มีความยืดหยุ่น
จัดการเป้าหมายและเวลา
ทำงานได้ด้วยตนเอง
เป็นผู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

จากนั้นอาจารย์ผู้สอนก็ได้ช่วยกันออกแบบบทเรียนโดยยึดลักษณะรายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ การจำแนกทักษะการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานของ สกอ. และเป้าหมายของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หลอมรวมเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้เนื้อหาและกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงาน ดังรูปที่ 1



รูปที่ 1: แผนผังแสดงขั้นตอนการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาฟิสิกส์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การเตรียมความพร้อมระบบส่งเสริมการเรียนรู้ 5 ด้าน ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมทางด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์
โดยการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ห้องบริการคอมพิวเตอร์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลงโปรแกรมที่จำเป็นในห้องบริการคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษา ดังนี้

- โปรแกรมที่ผลิตเอกสารทางด้านการนำเสนอข้อมูล ได้แก่ Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point, Latex, Adobe InDesign, Adobe Acrobat Professional, Foxit PhantomPdf เป็นต้น
- โปรแกรมที่เน้นการผลิตผลงานด้านการคำนวณทางคณิตศาสตร์และการสร้างรูปภาพ ได้แก่ MatLab, Mathematica, Maple, Comsol Multiphysics และ Microsoft Excel เป็นต้น
- โปรแกรมที่เน้นการผลิตผลงานทางด้านกราฟิก ได้แก่ Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Maya 3D Animation เป็นต้น
- โปรแกรมการผลิตวิดีโอและการตัดต่อ ได้แก่ Adobe Premiere Pro, Adobe After Effects, Adobe Sound Booth, Adobe Flash Professional, Sony Vegas เป็นต้น
- โปรแกรมอื่นๆ เช่น ดิกชันนารี อังกฤษ-ไทย, โปรแกรมการแปลประโยคภาษาอังกฤษเป็นประโยคภาษาไทย เป็นต้น

2. การเตรียมความพร้อมด้านห้องเรียนห้องสอนที่ทันสมัย เช่น ห้อง Smart Classroom, E-Classroom เป็นต้น รวมทั้ง ระบบเสียง ระบบอินเตอร์เน็ต Wifi ระบบเครื่องปรับอากาศ

3. การเตรียมความพร้อมด้านเอกสารกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาฟิสิกส์ ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ โดยการอัพโหลดขึ้นเว็บไซต์เพื่อให้นักศึกษานำไปใช้ต่อไป ตลอดจนการเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลหรือแหล่งเรียนรู้อื่นที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งการให้ความหมายอภิธานคำศัพท์เทคนิคทางวิชาการทางฟิสิกส์ หรือ คณิตศาสตร์ แบบอังกฤษ-ไทย ไว้ในระบบ E-learning ด้วยเพื่อป้องกันมิให้นักศึกษาเข้าใจศัพท์เทคนิคภาษาอังกฤษเป็นอย่างอื่น

4. การเตรียมความพร้อมโดยการลงแอพต่างๆไว้ในเครื่องสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต โน๊ตบุ๊คของนักศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ออนไลน์ เช่น Youtube, Dictionary, Calculator, Facebook, Line, Adobe Acrobat, Microsoft Office, Sound Recorder, VDO Player เป็นต้น

5. การแบ่งกลุ่มนักศึกษาตามความเหมาะสม เพื่อทำกิจกรรมกลุ่มตามที่ระบุไว้ในบทเรียน

การปฏิบัติตามแผน

ชุมชนได้ระดมพลังสมองสร้างบทเรียนที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยยึดหลักนักศึกษาสามารถศึกษาด้วยตัวเองได้ ทั้งในรูปแบบเอกสารประกอบการสอน หนังสือเรียน ตำราเรียน สไลด์ หรือ วิดีโอประกอบการสอน และได้นำบทเรียนต่างๆที่ออกแบบไว้ตามแผนการสอนไปประยุกต์ใช้กับนักศึกษาทั้งรูปแบบการเรียนการสอนตามปกติในห้องเรียนและการเรียนการสอนผ่านระบบ E-learning เพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องที่ต้องนำไปแก้ไขต่อไป

การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน

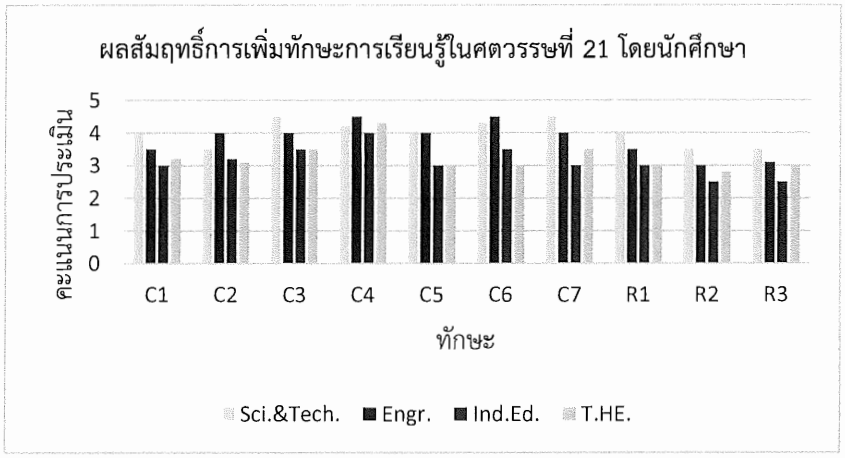
เมื่อชุมชนนักปฏิบัติการเรียนการสอนฟิสิกส์ ได้สร้างทางเลือกคุณภาพ สร้างระบบฐานข้อมูล เตรียมความพร้อมทางเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนและการฝึกทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยนำไฟล์เอกสาร หรือ วิดีโอการสอน ไปแขวนไว้ในเว็บไซต์ E-learning มทร.พระนคร และการเตรียมความพร้อมทางด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ไว้เรียบร้อยแล้ว จึงต้องมีการวิเคราะห์หาข้อบกพร่อง ความเหมาะสม การวัดและประเมินผลคุณภาพของสื่อรูปแบบกิจกรรมการเรียนที่เสริมทักษะ 3R x 7C ที่ได้ออกแบบไว้ จากผลสัมฤทธิ์ประสิทธิภาพของการเรียนรู้และเสียงสะท้อนจากนักศึกษาที่เกิดขึ้นจริง จากการสังเกต การซักถาม การสัมภาษณ์ การทดลอง การทำรายงาน เพื่อการนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

การปรับปรุงแก้ไขแผน

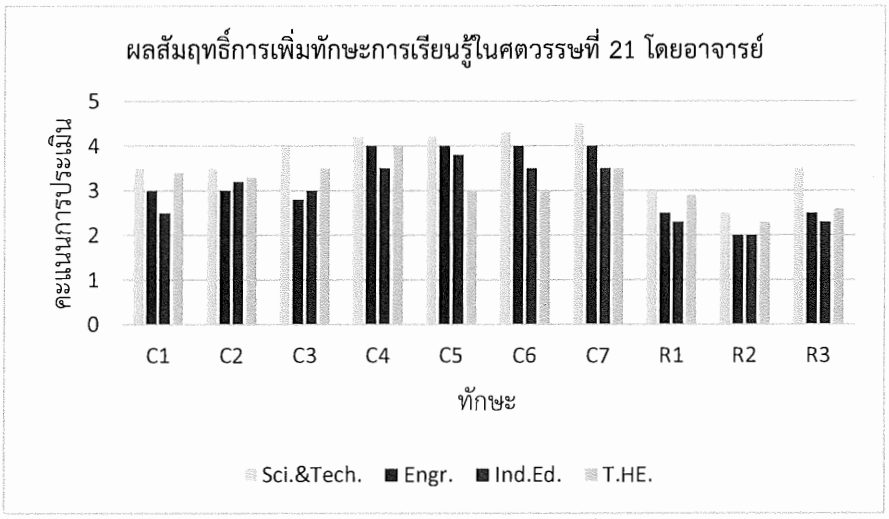
การออกแบบบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะ 3R เมื่อนำไปทดลองใช้ให้ผลสัมฤทธิ์ที่ค่อนข้างต่ำมาก และต้องมีการพัฒนารูปแบบไปอีกยาวไกล จะต้องจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เน้นภาษาอังกฤษอย่างมาก อีกทั้งปัญหาการเรียนอ่อนในวิชาคณิตศาสตร์ที่สะสมมาก่อนเข้าเรียนระดับปริญญาตรี

ผลและอภิปรายผลการดำเนินงาน

ชุมชนนักปฏิบัติการเรียนการสอนรายวิชาฟิสิกส์ ได้ผลิตบทเรียนที่มีกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครอบคลุมทุกหน่วยเรียนของวิชาฟิสิกส์ โดยให้นักศึกษาทำกิจกรรมการเรียนผ่านระบบการเรียนการสอนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมการเรียนการสอนครบทุกรูปแบบทั้งเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติการ กิจกรรมหลักๆที่ใช้ ได้แก่ การแชทออนไลน์ กระดานสนทนา การสร้างฐานข้อมูล โพลล์ ห้องปฏิบัติการ อภิธานศัพท์การบ้าน เครื่องมือภายนอก สกอร์ม การสำรวจ wiki แหล่งข้อมูล IMS content package URL การดาวน์โหลด อัพโหลดไฟล์เสียง ไฟล์วิดีโอ และไฟล์เอกสารต่าง การสร้างบทเรียน การส่งรายงานในรูปไฟล์เอกสาร ไฟล์เสียง ไฟล์วิดีโอ การทำแบบทดสอบ การประเมินผล เป็นต้น ชุมชนนักปฏิบัติก็ได้ทำการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสิทธิภาพของสื่อการสอนและเครื่องมือ คือ ระบบการเรียนการสอนออนไลน์ จากการทำแบบประเมินของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างแยกตามคณะต่างๆที่เรียนรายวิชาฟิสิกส์จำนวนคณะละ 60 คน ผลสัมฤทธิ์การแสดงออกตามทักษะต่างๆ ต่อการเพิ่มประสิทธิภาพทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ระดับคะแนน 0-5 แยกตามทักษะ 3R x 7C ได้ผลดังกราฟ ดังนี้



ก)



ข)

รูปที่ 2: ผลสัมฤทธิ์การเพิ่มทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ระบบการเรียนการสอนออนไลน์ E-learning ที่ได้จากการประเมินของ ก) นักศึกษา และ ข) อาจารย์ผู้สอน

จากรูปที่ 2 จะพบว่า ผลสัมฤทธิ์การเพิ่มประสิทธิภาพทักษะ 3R x 7C ที่นักศึกษาประเมิน ได้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 3.54 ด้วยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.14 และจากการประเมินของอาจารย์ ได้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 3.25 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.13 ตามลำดับ

สืบเนื่องจากการจัดอันดับของระบบการเรียนการสอนออนไลน์ ปรากฏว่า วิชาฟิสิกส์ 2 สำหรับวิศวกร มีนักศึกษาเข้าทำกิจกรรมการเรียนสูงมากที่สุด คือ 17,813 ครั้งในเดือนมีนาคม 2557 และวิชา ฟิสิกส์ 1 สำหรับวิศวกร มากที่สุด คือ 20,930 ครั้งในเดือนพฤศจิกายน 2558 และมีอาจารย์จากสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ และกลุ่มวิชาเคมี มาปรึกษาชุมชนนักปฏิบัติเพื่อช่วยสร้างและออกแบบการเรียนการสอนออนไลน์ ได้แก่ รายวิชาสถิติเบื้องต้น วิชาการวิเคราะห์ธุรกิจเชิงสถิติ หลักเคมี เพื่อการเรียนการสอนอย่างประสบผลสำเร็จเรียบร้อยแล้ว และได้เป็นวิทยากรการถ่ายทอดแนวปฏิบัติที่ดี เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนรายวิชา

ฟิสิกส์ 1,2 และปฏิบัติการฟิสิกส์ 1,2 ด้วยระบบการเรียนการสอนออนไลน์ แก่อาจารย์และบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ณ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ซึ่งเผยแพร่ทางเว็บไซต์ยูทูบ อีกด้วย

ผลจากความสำเร็จในการใช้ระบบการเรียนการสอนทำให้ชุมชนนักปฏิบัติได้รับรางวัลผลงานด้านการพัฒนาการสอนดีเด่น ด้วยสื่อ E-learning ประจำปีการศึกษา 2557 จากอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีระบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่ทันสมัย
2. ผู้บริหารให้ความสำคัญและส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน โดยได้จัดหาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนอัจฉริยะ สามารถเชื่อมโยงแบบออนไลน์กับระบบการเรียนการสอนออนไลน์ได้
3. นักศึกษาให้ความร่วมมืออย่างดี
4. ความร่วมมือ ความเสียสละเวลา กำลังสมอง ความทุ่มเทของอาจารย์ผู้สอนในชุมชนนักปฏิบัติ
5. ความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคต่างๆจากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

1. สมาชิกมีเวลาว่างไม่ตรงกัน การแก้ไขโดยใช้ เฟซบุค ไลน์ และ อีเมล์ ในการสื่อสารกัน
2. ความไม่เสถียรของระบบไฟฟ้ากำลังในฤดูฝน แก้ไขโดย มีระบบสำรองไฟฟ้ากำลัง
3. การทุจริตในการสอบ เพราะการเรียนแบบออนไลน์เป็นแบบเปิดในการสอบผ่านระบบ แก้ไขโดย การจัดสอบในห้องระบบปิด เช่น ห้องเรียนรู้ด้วยตัวเอง ของสำนักวิทยบริการฯ
4. ความยากจนของนักศึกษาบางคนไม่มีสมาร์ทโฟนใช้ แก้ไขโดย ให้นักศึกษาใช้คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย หรือยืมโน๊ตบุคเพื่อนใช้
5. นักศึกษาบางคนขาดทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ แก้ไขโดย อบรมการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้

สรุป

การจัดตั้งชุมชนนักปฏิบัติการเรียนการสอนรายวิชาฟิสิกส์ เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้เพิ่มประสิทธิภาพทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักศึกษาเพื่อสร้างทางเลือกคุณภาพ สร้างฐานข้อมูล สร้างการมีส่วนร่วมของนักศึกษาผ่านระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เมื่อประยุกต์ใช้รูปแบบกิจกรรมที่ได้ออกแบบไว้แล้ว ปรากฏว่า ทำให้เกิดการกระตุ้น

การเพิ่มประสิทธิภาพทักษะการเรียนของนักศึกษาได้อย่างดี เหมาะสมกับการเรียนการสอนในยุคสังคมโลกาภิวัฒน์ และการเพิ่มประสิทธิภาพทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างยิ่ง

บรรณานุกรม

วิจารณ์ พานิช. 2555. **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์

ระบบการเรียนการสอนออนไลน์ มทร.พระนคร. http://lms.rmutp.ac.th/

RMUTP KM. https://www.youtube.com/watch?v=T2m_-ECD7fI

RMUTP www.rmutp.ac.th

แนวปฏิบัติที่ดี

"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"

RMUTKM + 2
"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"
โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเครือข่ายการจัดการความรู้ ครั้งที่ 9

ผู้นำเสนอ

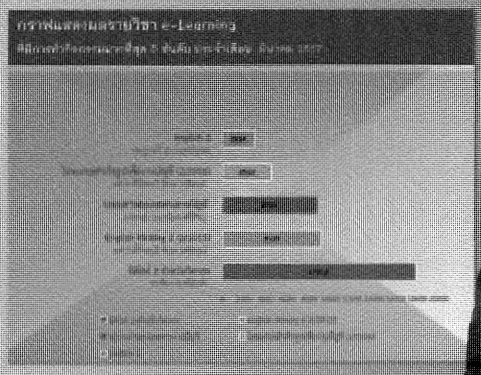
ดร.ชัชวาล ศรีภักดี
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
อ.ธนาวุฒิ นิลมณี
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

การเพิ่มประสิทธิภาพทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์อีเลิร์นนิงรายวิชาฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Increasing Efficiency of the 21st Century Learning Skills by Using Online Courseware in Physics via RMUTP E-Learning Management System

บทนำ

ชุมชนนักปฏิบัติการเรียนการสอนฟิสิกส์ ได้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยประยุกต์ใช้ระบบการเรียนการสอนออนไลน์เหรืออีเลิร์นนิงของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หรือทักษะแบบ 3R x 7C ให้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยได้ทำการวิเคราะห์และวิจัยเพื่อทำการออกแบบหน่วยเรียนที่เน้นการพัฒนาทักษะ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันตามแต่กรณี จากผลการสำรวจผู้ใช้ระบบการเรียนรู้พบว่า ระบบการเรียนการสอนออนไลน์สามารถเพิ่มทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างดี และได้นำแนวปฏิบัติที่ดีถ่ายทอดให้กับอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อใช้เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติต่อไป





วิธีการดำเนินงาน

ประยุกต์ใช้เครื่องมือวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อการบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการวางแผน การออกแบบบทเรียนที่มุ่งเน้นทักษะ 3R x 7C ให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา ดังนี้
   1.1 สร้างเว็บไซต์ E-Learning รายวิชาฟิสิกส์ขึ้น ใช้บทเรียนรายวิชาฟิสิกส์ที่เป็นตำรา textbook ภาษาอังกฤษ ที่ได้มาตรฐาน
   1.2 ฝัง link โปรแกรมการแปลภาษาอังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ โปรแกรมการอ่านออกเสียงประโยคภาษาอังกฤษ ไว้ในหน้าเว็บไซต์ E-learning รายวิชาฟิสิกส์
   1.3 จัดเตรียมห้องสนับสนุนการสอนเสริมให้แก่นักศึกษาที่มีปัญหาการเรียนวิชานี้
   1.4 จัดตั้งเฟซบุครายวิชาฟิสิกส์โดยให้อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาทุกคนเป็นสมาชิก
   การเตรียมซอฟแวร์เพื่อส่งเสริมการเรียนที่เน้นทักษะ 7C x 3R
   - โปรแกรมที่ผลิตเอกสารทางด้านการนำเสนอข้อมูล
   - โปรแกรมที่เน้นการผลิตผลงานด้านการคำนวณทางคณิตศาสตร์และการสร้างรูปภาพ
   - โปรแกรมที่เน้นการผลิตผลงานทางด้านกราฟิก
   - โปรแกรมการผลิตวิดีโอและการตัดต่อ
   - โปรแกรมอื่นๆ เช่น ดิกชันนารี อังกฤษ-ไทย, โปรแกรมการแปลประโยคภาษาอังกฤษเป็นประโยคภาษาไทย เป็นต้น การเตรียมความพร้อมด้านห้องเรียนห้องสอนที่ทันสมัย ใช้ห้อง Smart Classroom, E-Classroom รวมทั้ง ระบบเสียง ระบบอินเตอร์เน็ต Wifi ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง
2. การปฏิบัติตามแผนได้นำบทเรียนต่างๆที่ออกแบบไว้ตามแผนการสอนไปประยุกต์ใช้กับนักศึกษา ทั้งรูปแบบการเรียนการสอนตามปกติในห้องเรียนและการเรียนการสอนผ่านระบบ E-learning เพื่อศึกษาทั้งข้อดีและข้อบกพร่องที่ต้องนำไปแก้ไขต่อไป
3. การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนมีการวิเคราะห์หาข้อบกพร่อง ความเหมาะสม การวัดและประเมินผลคุณภาพของสื่อ รูปแบบกิจกรรมการเรียนที่เสริมทักษะ 3R x 7C ที่ได้ออกแบบไว้ จากผลสัมฤทธิ์ประสิทธิภาพของการเรียนรู้และเสียงสะท้อนจากนักศึกษาที่เกิดขึ้นจริง จากการสังเกต การซักถาม การสัมภาษณ์ การทดลอง การทำรายงาน เพื่อการนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป
4. การปรับปรุงแก้ไขแผน การออกแบบบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะ 3R เมื่อนำไปทดลองใช้ให้ผลสัมฤทธิ์ที่ต่อนข้างต่ำมาก และต้องมีการพัฒนารูปแบบไปอีกยาวไกล จะต้องจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เน้นภาษาอังกฤษอย่างมาก อีกทั้งปัญหาการเรียนอ่อนในวิชาคณิตศาสตร์ที่จะสิ้นมาก่อนเข้าเรียนระดับปริญญาตรี

ผลการดำเนินงาน

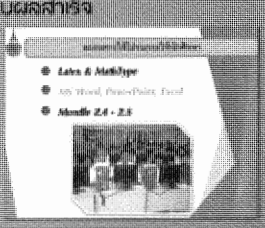
เว็บไซต์อีเลิร์นนิงรายวิชาฟิสิกส์ 2 สำหรับวิศวกร มีนักศึกษาเข้าทำกิจกรรมการเรียนสูงมากที่สุด คือ 17,813 ครั้งในเดือนมีนาคม 2557 และวิชาฟิสิกส์ 1 สำหรับวิศวกร มากที่สุด คือ 20,930 ครั้งในเดือนพฤศจิกายน 2556 ชุมชนนักปฏิบัติได้รับรางวัลผลงานด้านการพัฒนาการสอนดีเด่น ด้วยสื่อ E-learning ประจำปีการศึกษา 2557 จากอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีระบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่ทันสมัย
2. ผู้บริหารให้ความสำคัญและส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน โดยได้จัดหาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนอัจฉริยะ สามารถเชื่อมโยงแบบออนไลน์กับระบบการเรียนการสอนออนไลน์ได้
3. นักศึกษาให้ความร่วมมืออย่างดี
4. ความร่วมมือ ความเสียสละเวลา กำลังสมอง ความทุ่มเทของอาจารย์ผู้สอนในชุมชนนักปฏิบัติ
5. ความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคต่างๆจากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

กิตติกรรมประกาศ

ชุมชนนักปฏิบัติขอขอบพระคุณ ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริมการใช้ระบบอีเลิร์นนิงจัดให้มีปัจจัยต่างๆ ที่เอื้ออำนวยให้การเรียนการสอนรายวิชามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทันสมัยและประสบผลสำเร็จ





CoP 2

งานวิจัยและงานสร้างสรรค์

การจัดการความรู้เพื่อบุคลากรด้านเทคนิคการเขียนโครงร่างงานวิจัยเพื่อขอทุนสนับสนุน

ดร.สุระชัย สีบุบผา
วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
อีเมล : Seebubpa99@gmail.com

.....

บทสรุป

สิ่งสำคัญที่สุดในการเขียนขอทุนวิจัยที่ดี ก็คือความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ของผู้ที่จะทำการวิจัย ว่าจะทำวิจัยเรื่องอะไร มีวัตถุประสงค์อะไร จะใช้ระเบียบวิธีการศึกษาอะไรและอย่างไร และงานวิจัยนั้นมีประโยชน์อะไรบ้าง ซึ่งหากผู้ที่ทำวิจัยไม่มีความชัดเจนในเรื่องต่างๆเหล่านี้แล้ว ก็ยากที่จะเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยที่ดีได้

โดยทั่วไปก่อนที่นักวิจัยจะทำการวิจัย จะต้องมีการวางแผนงานเกี่ยวกับเรื่องที่จะทำการวิจัยไว้ล่วงหน้า นอกจากจะทำให้ผู้วิจัยทราบขั้นตอนและรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนของการทำวิจัยแล้ว ยังใช้เป็นเครื่องมือในการพิจารณาขออนุมัติทำวิจัย หรือขอทุนสำหรับทำวิจัยอีกด้วย เพื่อให้ผู้พิจารณาอนุมัติเชื่อว่า การวิจัยที่จะทำนั้นมีระเบียบวิธีการวิจัยที่ดี มีความเป็นไปได้ในการทำวิจัยให้สำเร็จ และประโยชน์ สมควรได้รับการอนุมัติให้ทำการวิจัยได้

คำสำคัญ : การจัดการความรู้ เทคนิคการเขียน ทุนวิจัย

Summary

The most important thing in writing research grant good. It is the knowledge and insights of the research that will do anything. What purpose The methodology of the study and what to do. And what the research is useful. If the research is not clear on these matters. It's hard to write a good research proposal.

Generally, before researchers would conduct the research. There must be planning to conduct research on the subject beforehand. In addition to allowing researchers to know the process and details the different stages of the research. Also used as a tool to consider for approval research. Or grant applications for research as well. To approve that. The research methodology was to do good research. There is the possibility of doing research achievements and benefits earned approval to conduct research.

Keyword : Knowledge Management Writing research grants

เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพด้านศิลปวัฒนธรรม

Qualitative Research Techniques in Culture

นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร
นางสาววัฒนิกา บุญยวง
วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
อีเมล : sin_kitti@hotmail.com

บทสรุป

การจัดการความรู้ เรื่อง เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพด้านศิลปวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้เทคนิค วิธีการ ขั้นตอน รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพด้านศิลปวัฒนธรรมที่สามารถได้ข้อมูลครบทุกองค์ประกอบ และมีคุณภาพ รวมทั้งสนองนโยบายของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในการจัดการความรู้ในด้านการวิจัยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการและมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการตามขั้นตอน 7 ขั้นตอน คือ การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลและกรกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเรียนรู้ ซึ่งมีเครื่องมือจัดเก็บความรู้ คือ แบบบันทึกข้อมูลงานวิจัยเชิงคุณภาพด้านศิลปวัฒนธรรม แบบประเมินการนำงานวิจัยไปใช้ แบบประเมินความพึงพอใจ และแบบบันทึกการเผยแพร่งานวิจัยด้านศิลปวัฒนธรรม ผลการดำเนินงานพบว่าเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพด้านศิลปวัฒนธรรม มี 10 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การกำหนดภาพรวมในการวิจัย 2) การกำหนดปัญหาการวิจัยที่ชัดเจน 3) การพิจารณาส่วนประกอบพื้นฐานที่จำเป็น 4) การพัฒนาแนวความคิดในการวิจัย 5) การพิจารณาเลือกที่ปรึกษา 6) การพิจารณาทรัพยากรที่จำเป็น 7) การคัดเลือกสถานที่แหล่งภูมิปัญญาที่จะวิจัย 8) การพิจารณาประเด็นจรรยาบรรณในการวิจัย 9) รูปแบบการดำเนินการวิจัย 10) การสรุปและนำปัญหาและข้อเสนอแนะมาพัฒนางานวิจัยให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งได้นำองค์ประกอบมาใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ

คำสำคัญ : เทคนิค การวิจัยเชิงคุณภาพ ศิลปวัฒนธรรม

Summary

The Knowledge Management in Qualitative Research Techniques in Culture. The objective to get the technical procedures form of qualitative research, the cultures can have all the information including the composition and quality of the policy in Bunditpatanasilpa Institute. In knowledge management in research is a process of learning and effective There are 7 steps ; the knowledge indicator , Knowledge Identification , Knowledge Creation and Acquisition , Knowledge Organization , Knowledge Codification and Refinement , Knowledge Access , Knowledge Sharing and Learning. Which has a by using knowledge instrumentation storage engine that is recorded qualitative research culture. Assessment of the research to use. A satisfaction rating And the dissemination of research culture. The result qualitative research culture with 10 the following elements: 1) an overview of research 2) defining research problems, clear 3) of the basic components needed 4) developing the concept of research 5). Considering that 6) the resources needed 7) the selection of the source of wisdom to research 8) to consider ethics in research, 9) form the dive to the research, 10) to conclude and bring issues and questions. Suggestions to improve research efficiency. The elements used in qualitative research culture. To get the standard and quality.

Keyword : Techniques Qualitative research culture

การจัดการความรู้ : การสกัดโจทย์วิจัยเชิงบูรณาการเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

Knowledge Management :

Extraction of Integrated Research Question for Utilization

รวีวรรณ เดื่อมขันมณี (Raweewon Duamkhanmanee)[1]
รองศาสตราจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
คณะเทคโนโลยีการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิชาพืชศาสตร์ ศูนย์หันตรา จ. พระนครศรีอยุธยา
d_raweewon@hotmail.com

บทสรุป

การได้มาซึ่งโจทย์วิจัยเชิงบูรณาการเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์นั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ได้ง่ายนัก เนื่องจากมีหลายองค์ประกอบที่จะทำให้ได้มาซึ่งโจทย์วิจัยที่ดี ในการจัดการความรู้เรื่องในเรื่องดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ใช้ประสบการณ์ที่เป็นผู้บริหารแผนงานวิจัยเชิงบูรณาการถึง 4 แผน และเป็นผู้ประสานงานอีก 1 แผนงาน มาเล่าเรื่อง โดยผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือจัดการความรู้หลายรูปแบบด้วยกัน ในการดำเนินการแต่ละครั้งก็ต้องปรับเปลี่ยนวิธีให้เหมาะสมกับพื้นที่ ที่สำคัญนักวิจัยต้องทำงานร่วมกับชุมชนมอย่างมีส่วนร่วม นักวิจัยต้องมีความเข้ากันได้ ทำงานกันเป็นทีม มีการส่งผ่านข้อมูล และคืนข้อมูลสู่ชุมชน เพื่อทวนสอบให้ได้มาเพื่อการใช้ประโยชน์จริงๆ ผู้วิจัยจึงได้มีการจัดการความรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เห็นถึงกระบวนการสกัดโจทย์วิจัยเชิงบูรณาการเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ และเพื่อให้องค์กรมีความเข้าใจในการบูรณาการงานด้านวิจัย มาบูรณาการกับงานด้านบริการวิชาการ และด้านการเรียนการสอน เพื่อจะเป็นประโยชน์อย่างสูงสุดในอนาคต

คำสำคัญ การจัดการความรู้ การสกัดโจทย์วิจัย วิจัยเชิงบูรณาการ การนำไปใช้ประโยชน์ วิชาการเพื่อสังคม

Summary

To obtain a research question for utilization is not simple to achieve since such a good research question for knowledge management is comprised of

various factors. Therefore, the author as the director of four research programme and coordinator of one research programme, would like to tell my experience about integrated research. Many various tools for knowledge management are taken to perform each procedure needs to be adjusted for area suitability by working with community, especially community participation. The researchers have to do as working team, information transferring and information reflection for returning information to the community. Thus, the objective of knowledge management is to focus on procedure of research question extraction for utilization and to make understanding about integration among research, academic service and teaching to the organization for the further maximum utilization.

Keywords knowledge management, extraction, Integrated Research question, utilization, socially-engaged scholarship

การสนับสนุนงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Supporting Research of Rajamangala University of Technology Rattanakosin

สันติ ไทยยืนวงษ์[1]

[1] รองผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมงานวิจัย

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

เลขที่ 96 หมู่ 3 ถนนพุทธมณฑลสาย 5 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

Email address : santtha@yahoo.com

บทสรุป

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จัดตั้งกองทุนสนับสนุนงานวิจัยในปี พ.ศ. 2552 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัยไปสู่เวทีระดับชาติและระดับนานาชาติ เพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัยและเป็นการตอบโจทย์การประกันคุณภาพการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของประเทศ กองทุนสนับสนุนงานวิจัยได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการสนับสนุนให้นักวิจัยนำเสนอผลงานทางวิชาการในระดับนานาชาติและการตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสารระดับชาติและระดับนานาชาติ โดยผลการดำเนินงานพบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 จนถึงปัจจุบัน มีนักวิจัยได้รับการสนับสนุนการนำเสนอผลงานทางวิชาการในระดับนานาชาติจำนวน 26 บทความ โดยมีบางปีขยับขึ้นสูงและบางปีต่ำลง ทั้งนี้เนื่องจากช่วงเวลาของการจัดงานประชุมที่นำเสนอและการพิจารณาให้การสนับสนุนไม่สอดคล้องกัน มีนักวิจัยได้รับการสนับสนุนการตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสารระดับชาติและระดับนานาชาติจำนวน 48 บทความ โดยในปี พ.ศ. 2554 มีบทความที่ได้รับการสนับสนุนทั้งในระดับชาติและนานาชาติถึง 17 บทความ แต่หลังจากนั้นจำนวนบทความกลับลดลงจนถึงปี พ.ศ. 2556 และเพิ่มขึ้นอีกหลังจากนั้นจนถึงปี พ.ศ. 2558 ทั้งนี้เนื่องจาก มีการปรับเกณฑ์การพิจารณาเพื่อให้การสนับสนุนแก่บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารที่มีคุณภาพสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2555 อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยได้มีแนวคิดที่จะปรับปรุงเกณฑ์การพิจารณาขึ้นอีกระดับ โดยจะยกระดับการให้การสนับสนุนสำหรับบทความที่มีคุณภาพที่สูงขึ้น และยังคงส่งเสริมนักวิจัยที่เพิ่งเริ่มให้ได้รับการสนับสนุนอีกด้วย โดยแนวทางหนึ่งคือการจัดระดับของคุณภาพวารสารตามค่าปัจจัยผลกระทบ (Impact factor) ใหม่และจำนวนเงินที่ให้การสนับสนุนแก่นักวิจัย

Summary

Rajamangala University of Technology Rattanakosin established a research fund in 2009 with the main objectives to promote and support research publications to national and international recognition in order to bring reputation to the university and respond to education quality assurance according to the country's education policy. The research fund determines the criteria for supporting researchers to present academic publications internationally and publish research articles in national and international journals. Result of

the operations showed that from 2010 to present, there have been 26 research articles given support for international academic work presentation and the number of research articles has both increased and decreased in those years because the period of conferences and consideration for research support are inconsistent. There have been 48 research articles given support for publications in national and international journals. In 2011, there have been as many as 17 research articles given support for national and international publications. However, the number of research articles has declined through 2013 before increasing in 2015 because criteria for consideration for publishing research article in higher quality journals has been improved since 2012. However, the university comes up with a plan to improve its criteria for consideration by supporting higher quality research articles and continuing to promote newly supported researchers. One of the methods is to evaluate journal quality rankings based on new impact factor and the amount of research funding.

คำสำคัญ งานวิจัย

การบูรณาการการเรียนการสอนกับการวิจัยเพื่อสร้างศูนย์เรียนรู้วิถีชีวิต ชุมชนสวนหลวง 1

Integrating Teaching with Research to create a Lifestyle Learning Center in Suangluang 1 Community

สุวิมล พิชญไพบูลย์ (Suwimol Pichayapaiboon)[1]

[1] **ผู้ช่วยศาสตราจารย์** มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ drsuwimol.s@gmail.com

.....

บทสรุป

การบูรณาการการเรียนการสอนกับการวิจัยเพื่อสร้างศูนย์เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนสวนหลวง 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการการเรียนการสอนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ กับการวิจัยเพื่อสร้างศูนย์เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนสวนหลวง 1 และเพื่อเป็นแหล่งรวมความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนสวนหลวง 1 โดยจัดทำชุดการเรียนรู้ และสื่อระดับชุมชนสวนหลวง 1 โดยงานวิจัยนี้เป็นลักษณะการวิจัยผสม (Mixed Method) ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quatitative Research) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) มีขั้นตอนการดำเนินการศูนย์เรียนรู้ที่สำคัญ คือ ประชุมกลุ่มร่วมกับกรรมการชุมชนสวนหลวง 1 เพื่อสอบถามแนวทางการจัดดำเนินการศูนย์การเรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชนสวนหลวง 1 เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามเพื่อถามความคิดเห็นจากประชากรในชุมชน ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สำรวจพื้นที่เพื่อจัดสร้างศูนย์การเรียนรู้ จัดทำห้องแสดงศูนย์การเรียนรู้ โดยมีสื่อบทเรียนระดับชุมชนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมปีที่ 5 โรงเรียนรักษาราชวิตร ได้แก่ วิถีวัฒนธรรมมุสลิม ประวัติชุมชน ประวัติมัสยิด ประวัติโรงเรียนรักษาราชวิตร ประวัติบุคคลสำคัญ สถานที่สำคัญในชุมชน และอาหารเด่นของชุมชน ทั้งนี้ นักเรียนได้ศึกษาจากสาระความรู้ดังกล่าว ทำให้มีความรู้และเข้าใจในวิถีชีวิตของชุมชนสวนหลวง 1 รวมตลอดถึงบุคคลภายนอกที่สนใจในวิถีวัฒนธรรมของชุมชนสวนหลวง 1 สามารถเข้ามาศึกษาได้ นอกจากนี้ ชาวชุมชนสวนหลวง 1 ยังได้ตระหนักในการอนุรักษ์วิถีวัฒนธรรมของชุมชนไว้ต่อไปเพื่อสืบทอดแก่ลูกหลาน อาทิ ขนบธรรมเนียมประเพณีมุสลิม การใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการประกอบอาชีพการปรุงอาหารฮาลาล การเรียนรู้คำสอนศาสนาอิสลาม การให้ความสำคัญแก่บุคคลที่เป็นต้นแบบในอดีตของชุมชน ซึ่งข้อมูลและเนื้อหาพร้อมทั้งเอกสารสาระความรู้ทั้งหมดนี้อยู่ในศูนย์เรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชนสวนหลวง 1 ซึ่งตั้งอยู่ที่ชั้น 2 อาคารโรงเรียนรักษาราชวิตร ชุมชนสวนหลวง 1

คำสำคัญ : ศูนย์การเรียนรู้ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ชุมชนสวนหลวง 1

Summary

The objectives of this study were to integrated teaching of students Rajamangala University of Technology Krungthep with research to create a lifestyle learning center in Suangluang 1 Community and to collect the knowledge and local knowledge of Suanlulang 1 Community as set of learning media and community level by Integrating Teaching with Research to create a Learning Lifestyle Center in Suangluang 1 Community. This research is the mix method by quantitative research qualitative Research and action research. The step action for learning center is focus group and collect the data by questionnaire and study the document and research. Then survey the area for create lifestyle learning center and the lessons for students of Raksa-Rajavitr school for example lifestyle muslim culture community history mosque history Raksa-Rajavitr school history dignitaries history landmarks in community and famous food of community. The students can study from the lessons include the outsider who interest in culture lifestyle of Suanluang 1 community. In addition the people of Suanluang 1 community realize that conservation of cultural community and used to the philosophy of sufficiency economy with a career of cooking halal and learning from the teachings of Islam. The information and document all is in lifestyle learning center at the second floor Raksa-Rajavitr school in Suangluang 1 community.

Keywords learning center Lifestyle culture Suanluang 1 community

การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรกั้งตั๊กแตนในจังหวัดตรัง

Community Participation in Mantis Shrimp Resource Utilization in Trang

กันย์สินี พันธ์วนิชดำรง[1]
ธงชัย นิติรัฐสุวรรณ[2]
[1] อาจารย์ สาขาเทคโนโลยีการประมง คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง
[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาเทคโนโลยีการประมง คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง
อีเมล : kansinee.p@rmutsv.ac.th[1], nitiratsuwan@gmail.com[2]

บทสรุป

ทรัพยากรกั้งตั๊กแตนมีขนาดลดลงเนื่องจากการทำประมงเกินขนาด งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการทำประมงและแนวทางในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรกั้งตั๊กแตนที่เหมาะสมโดยชุมชนในจังหวัดตรัง เพื่อให้ชาวประมงและคนในชุมชนได้เล็งเห็นถึงคุณค่าของทรัพยากรกั้งตั๊กแตน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยประยุกต์ใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory-Action Research: PAR) ด้วยการประชุมกลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกกับชาวประมงและเจ้าของแพในอำเภอกันตัง อำเภอสิเกา อำเภอหาดสำราญ และอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง พบว่า การทำประมงกั้งตั๊กแตนเป็นผลพลอยได้จากการทำประมงปูและกุ้ง เครื่องมือประมงที่ใช้ ได้แก่ อวนจมปู อวนกุ้ง และลอบปู ชาวประมงส่วนใหญ่ตระหนักถึงการลดลงของกั้งตั๊กแตนในธรรมชาติ และเห็นด้วยมากที่สุดว่ากั้งตั๊กแตนสมควรได้รับการอนุรักษ์

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของชุมชน ทรัพยากรกั้งตั๊กแตน การจัดการการใช้ประโยชน์ ตรัง

Summary

Mantis shrimp resource is reduced because overfishing. The purposes of this research were study of mantis shrimp fishery and utilization approach by communities in Trang. In order to that fishermen and communities appreciate in mantis shrimp resource. This is a qualitative study that applied on Participatory-Action Research (PAR) by focus group discussions and in-depth interview with fishermen and port owners in each 4 district; Kantang, Sikao, Hadsumran, and Palian. The study found that The mantis shrimps were captured by catch among three types of small scale fishing gears, crab gill net, shrimp trammel net, and crab trap. Most of fishermen appreciate in reduction of mantis shrimp resource and absolutely agree with mantis shrimp conservation.

Keywords : Participation of community Mantis Shrimp Resource Utility Management Trang

รูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร โดยวิธีการบูรณาการการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่ชุมชนของนักวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก กรณีศึกษาชุมชนบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

The Developmental models of brown rice water mixed herbs by integrating knowledge management 21st Century to a community of the participatory action researchers in a central region group and in an eastern region group : A Case study of Bungba Nong Suea Community, Pathumthani Province

ผศ.ดร.ณรงค์ โพธิ์พฤกษานันท์
Asst.Prof.Dr.Narong Phophueksanand
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
อีเมล : narong.p@rmutp.ac.th

บทสรุป

รูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร โดยวิธีการบูรณาการการจัดการความรู้สู่ชุมชนของนักวิจัยชุมชนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก เป็นข้อค้นพบจากการอบรมหลักสูตร “นักวิจัยชุมชนเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม”ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory action research) โดยมีเหตุผลเพื่อพัฒนาองค์กรชุมชนบึงบาและบุคลากรในชุมชน มีวิธีการดำเนินการ โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดเวทีเสวนา กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาและวิจัยในศตวรรษที่ 21 ของนักวิจัยชุมชน นักศึกษา และกลุ่มเป้าหมายคือสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจน้ำข้าวกล้องชุมชนบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหารูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบึงบา และเพื่อศึกษาศักยภาพของนักวิจัยชุมชนกลุ่มน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรชุมชนบึงบา ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนารูปแบบน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนั้น สมาชิกกลุ่มนักวิจัยชุมชนต้องมีความรู้ความเข้าใจ และความสำคัญฯเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เป็นปัจจัยหลัก มีส่วนร่วมและยอมรับของสมาชิกกลุ่ม และจะต้องดำเนินการพัฒนรูปแบบให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานโดยมีการตรวจสอบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในทุกขั้นตอน ส่วนด้านศึกษาศักยภาพของนักวิจัย

ชุมชนกลุ่มน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรชุมชนบึงบา ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม จากการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม พบว่ามีความร่วมมือในการดำเนินงาน มีความเสียสละ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการพัฒนารูปแบบน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร

คำสำคัญ : รูปแบบ, น้ำข้าวกล้อง, การจัดการความรู้, ชุมชน, การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

Summary

The Developmental models of brown rice water mixed herbs by integrating knowledge management to a community of participatory action researchers in a central region group and in an eastern region group is the findings obtained from the following course "Participatory action research for community researchers of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives cooperating with Rajamangala University of Technology Phra Nakhon". The research instruments include observation, in-depth interview, and discussion. The target group of knowledge management activity on research and study in 21st century for community researchers and students is the members of brown rice water enterprise group in Bungba Community, Nong Suea Community, Pathumthani. The purposes are to find out the developmental models of brown rice water mixed herbs in Bungba community enterprise group, and to study the potentiality of community researchers in developing the group's products in Bungba community.

The results showed that developing a model of brown rice water mixed herbs had to be in accordance with community products' standard. In this way, group members of the community researchers needed to have knowledge, understanding, and importance about product standard considered as the main factor. They had to participate in and had to be accepted among the group members. They had to carry out the developmental models according to the standardized criterion with a verification of product development in every step. In terms of studying the potentiality of community researchers on brown rice water mixed herbs in Bungba community, the analysis found that there were participation in operating, dedication, determination, and intention for developing a model of brown rice water mixed herbs.

keywords. Model, Milled rice water , integrating knowledge management, Community, Participatory action research,

รูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร โดยวิธีการบูรณาการการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่ชุมชนของนักวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก กรณีศึกษาชุมชนบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

The Developmental models of brown rice water mixed herbs by integrating knowledge management 21st Century to a community of the participatory action researchers in a central region group and in an eastern region group : A Case study of Bungba Nong Suea Community, Pathumthani Province

ผศ.ดร.ณรงค์ โพธิ์พฤกษานันท์
Assit.Prof.Dr.Narong Phophueksanand
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
Narong_69@hotmail.com

- **เกริ่นนำ**

รูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร โดยวิธีการบูรณาการการจัดการความรู้สู่ชุมชนฯ

เป็นข้อค้นพบจากการอบรมหลักสูตร “นักวิจัยชุมชนเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม”

ประเทศไทยเป็นประเทศ**เกษตรกรรม** ซึ่งสินค้าส่งออกส่วนใหญ่ของประเทศคือ**ข้าว** และคนไทยส่วนใหญ่ก็บริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก แต่ส่วนมากบริโภคแต่ข้าวขาว ซึ่งข้าวขาวนั้นเป็นข้าวที่มีสารอาหารหรือประโยชน์น้อยกว่าข้าวกล้อง

ข้าวกล้องมีคุณค่าทางโภชนาการที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายสูงมากกว่าในข้าวขาวหรือข้าวสาร





ข้าวเมื่ออยู่ในสภาวะที่มีการเจริญเติบโตจะมีการเปลี่ยนแปลงทางชีวเคมี *การเปลี่ยนแปลงจะเริ่มขึ้นเมื่อน้ำได้แทรกเข้าไปในเมล็ดข้าว* โดยจะกระตุ้นให้เอนไซม์ภายในเมล็ดข้าวเกิดการทำงาน เมื่อเมล็ดข้าวเริ่มงอก (malting) สารอาหารที่ถูกเก็บไว้ในเมล็ดข้าวก็จะถูกย่อยสลายไปตามกระบวนการทางชีวเคมีจนเกิดเป็นสารประเภทคาร์โบไฮเดรต

เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory action research) เครื่องมือในการวิจัย คือ การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดเวทีเสวนา กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาและวิจัยในศตวรรษที่ 21 ของนักวิจัยชุมชน นักศึกษา และกลุ่มเป้าหมายคือสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจน้ำข้าวกล้องชุมชนบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

- **วัตถุประสงค์**

เพื่อค้นหารูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบึงบา

เพื่อศึกษาศักยภาพของนักวิจัยชุมชนกลุ่มน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรชุมชนบึงบา ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

ความสำคัญของข้าวกล้อง เป็นข้าวที่สีเอาแต่เปลือกออกเท่านั้น เยื่อหุ้มเมล็ดข้าวที่มีสีน้ำตาลแกมแดง และจมูกข้าว ยังคงอยู่ครบ จึงเป็นข้าวที่อุดมไปด้วย คุณค่าทางอาหาร

นักวิจัยชุมชน ได้ทำการศึกษาคิดค้นรูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้อง และคิดกลยุทธิ์การโฆษณาและจัดจำหน่ายกับกลุ่มที่มีบริบทเดียวกัน โดยจะกลายเป็นผู้ซื้อและผู้บริโภคในเวลาเดียวกัน และค้นหาพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมและสภาพการผลิตข้าวกล้องที่มีประสิทธิภาพ พบว่า

ข้าวกล้อง และข้าวหอมปทุม 1 ที่สมาชิกส่วนมากดำเนินการปลูก ต่อมาได้ศึกษาวิธีการบูรณาการการจัดการความรู้ของนักวิจัยชุมชน







เพื่อจัดทำน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร

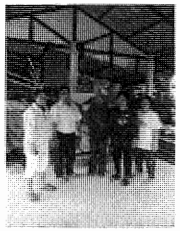


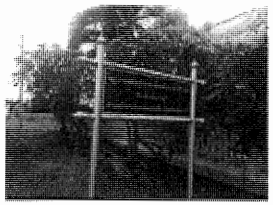
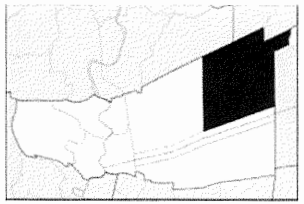
โดยนำความรู้เกี่ยวกบการวิจัยเข้ามา**บูรณาการการจัดการความรู้** *การสร้างประเด็นคำถาม*และ*การคาดดำคำตอบ (Learn to Question)* เพื่อพัฒนาน้ำข้าวกล้องงอกให้มีประสิทธิภาพ

กระบวนการ**สังเกตการณ์** และ**เสวนากลุ่ม** ว่าควรจะทำน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร







- พื้นที่ทำการวิจัย อ.หนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

วิธีการดำเนินการ

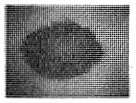
1.ศึกษาข้อมูลทั่วไปของชุมชน

2.การสร้างประเด็นคำถามและการคาดคำคำตอบ (Learn to Question)

วิธีการดำเนินการ (ต่อ)

3.การสืบค้นและรวบรวมความรู้ (Learn to Search)

4. การสร้างกระบวนการและขั้นตอนลงมือปฏิบัติ (Learn to Construct)




๒๐๑

วิธีการดำเนินการ (ต่อ)

5 การสรุปผล การเรียนรู้และการนำเสนอ (Learn to Communicate)

การจัดกิจกรรมครั้งนี้เป็นกระบวนการเรียนรู้ยึดหลักการเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวของกลุ่มเป้าหมายในชุมชน

เป็นที่รู้จักและคุ้นเคยได้แก่ข้าวหอมปทุม จึงสรุปผลการเรียนรู้ครั้งนี้คือ

-ฝึกฝนทักษะความรู้ความสามารถในเชิงบูรณาการ การพัฒนาทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 (21st Century Professional Development)

-แบ่งปันความรู้ระหว่างชุมชนทางการเรียนรู้ โดยใช้ช่องทางหลากหลายในการสื่อสารให้เกิดขึ้น

5. การเผยแพร่และใช้ประโยชน์ในสังคม (Learn to Service)

๒๐๑

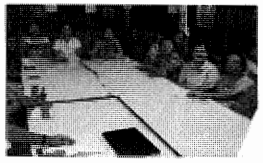
การเผยแพร่และการใช้ประโยชน์ในสังคม โดยแบ่งเป็น

ต้นน้ำ คือโดยการจัดทำคลังแหล่งเรียนรู้ชุมชนผ่านสื่อเทคโนโลยี

กลางน้ำ จัดทำหน่วยเรียนรู้บูรณาการชุมชน และ**ปลายน้ำ** ต่อยอดผลิตภัณฑ์น้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรเชิงพาณิชย์สู่การตลาดต่อไป

- **สรุปผลการสังเคราะห์ความรู้:**

วิเคราะห์เชิงสังคมการเสวนาการจัดการความรู้

วิทยากร ออกแบบกิจกรรม เสนอแนะวิธีวิจัยชุมชน

สรุปผลและอภิปลายผล

การพัฒนารูปแบบน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนั้น สมาชิกกลุ่มนักวิจัยชุมชนต้องมีความรู้ความเข้าใจ และความสำคัญเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เป็นปัจจัยหลัก มีส่วนร่วมและยอมรับของสมาชิกกลุ่ม และจะต้องดำเนินการพัฒนารูปแบบให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานโดยมีการตรวจสอบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในทุกขั้นตอน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมพันธ์ข้าวชนิดอื่นนอกข้าวหอมปทุม 1

2. การบูรณาการการจัดการความรู้ควรใช้เครื่องมือชนิดอื่น รวมทั้งขอบเขตของการดำเนินงานอย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ดีต่อไป

ส่วนด้านศึกษาศักยภาพของนักวิจัยชุมชนกลุ่มน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรชุมชนบึงบา ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม จากการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มพบว่ามีความร่วมมือในการดำเนินงาน มีความเสียสละ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการพัฒนารูปแบบน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร

Thank You

รูปแบบการนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดี
โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ฯ ครั้งที่ 9
"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่ การจัดการความรู้ในศตวรรษ ที่ 21"
สำหรับอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

ชื่อเรื่อง/แนวปฏิบัติที่ดี

รูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร โดยวิธีการบูรณาการการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่ชุมชนของนักวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก กรณีศึกษาชุมชนบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

The Developmental models of brown rice water mixed herbs by integrating knowledge management 21st Century to a community of the participatory action researchers in a central region group and in an eastern region group : A Case study of Bungba Nong Suea Community, Pathumthani Province

ชื่อ-นามสกุล ผู้นำเสนอ	ผศ.ดร.ณรงค์ โพธิ์พฤกษานันท์
ชื่อสถาบันการศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
หน่วยงาน	คณะศิลปศาสตร์
เบอร์โทรศัพท์มือถือ	08 9635 7165
เบอร์โทรสาร	02 280 0093
E-Mail address	narong.p@rmutp.ac.th

CoP 2 งานวิจัยและงานสร้างสรรค์

โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ฯ ครั้งที่ 9
"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่ การจัดการความรู้ ในศตวรรษ ที่ 21"
สำหรับอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

รูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร โดยวิธีการบูรณาการการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่ชุมชนของนักวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก กรณีศึกษาชุมชนบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

The Developmental models of brown rice water mixed herbs by integrating knowledge management 21st Century to a community of the participatory action researchers in a central region group and in an eastern region group : A Case study of Bungba Nong Suea Community, Pathumthani Province

ผศ.ดร.ณรงค์ โพธิ์พฤกษานันท์
Asst.Prof.Dr.Narong Phophueksanand
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, narong.p@rmutp.ac.th

บทสรุป

รูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร โดยวิธีการบูรณาการการจัดการความรู้สู่ชุมชนของนักวิจัยชุมชนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก เป็นข้อค้นพบจากการอบรมหลักสูตร "นักวิจัยชุมชนเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม"ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory action research) โดยมีเหตุผลเพื่อพัฒนาองค์กรชุมชนบึงบาและบุคลากรในชุมชน มีวิธีการดำเนินการ โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดเวทีเสวนา กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาและวิจัยในศตวรรษที่ 21 ของนักวิจัยชุมชน นักศึกษา และกลุ่มเป้าหมายคือสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจน้ำข้าวกล้องชุมชนบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหารูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบึงบา และเพื่อศึกษาศักยภาพของนักวิจัยชุมชนกลุ่มน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรชุมชนบึงบา ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนารูปแบบน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนั้น สมาชิกกลุ่มนักวิจัยชุมชนต้องมีความรู้ความเข้าใจ และความสำคัญฯเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เป็นปัจจัยหลัก มีส่วนร่วมและยอมรับของสมาชิกกลุ่ม และจะต้องดำเนินการพัฒนรูปแบบให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานโดยมีการตรวจสอบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในทุกขั้นตอน ส่วนด้านศึกษาศักยภาพของนักวิจัยชุมชนกลุ่มน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรชุมชนบึงบา ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม จากการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม พบว่ามีความร่วมมือในการดำเนินงาน มีความเสียสละ มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนารูปแบบน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร

คำสำคัญ : รูปแบบ, น้ำข้าวกล้อง, การจัดการความรู้, ชุมชน, การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

Summary

The Developmental models of brown rice water mixed herbs by integrating knowledge management to a community of participatory action researchers in a central region group and in an eastern region group is the findings obtained from the following course "Participatory action research for community researchers of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives cooperating with Rajamangala University of Technology Phra Nakhon". The research instruments include observation, in-depth interview, and discussion. The target group of knowledge management activity on research and study in 21st century for community researchers and students is the members of brown rice water enterprise group in Bungba Community, Nong Suea Community, Pathumthani. The purposes are to find out the developmental models of brown rice water mixed herbs in Bungba community enterprise group, and to study the potentiality of community researchers in developing the group's products in Bungba community.

The results showed that developing a model of brown rice water mixed herbs had to be in accordance with community products' standard. In this way, group members of the community researchers needed to have knowledge, understanding, and importance about product standard considered as the main factor. They had to participate in and had to be accepted among the group members. They had to carry out the developmental models according to the standardized criterion with a verification of product development in every step. In terms of studying the potentiality of community researchers on brown rice water mixed herbs in Bungba community, the analysis found that there were participation in operating, dedication, determination, and intention for developing a model of brown rice water mixed herbs.

keywords. Model, Milled rice water , integrating knowledge management, Community, Participatory action research,

บทนำ

รูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร โดยวิธีการบูรณาการการจัดการความรู้ สู่ชุมชน ของนักวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก วิสาหกิจชุมชนบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี เป็นการศึกษาเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชนบึงบา การพัฒนาสมาชิกในชุมชนและเพื่อพัฒนาคุณภาพและการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวกล้องผสมสมุนไพรบางชนิด โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้วิทยากรผู้บรรยายมาเป็นคณะวิทยากรร่วมกันออกแบบกิจกรรม ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ (Pedagogy) และให้นักวิจัยชุมชน นักศึกษา ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยวิทยากรและอาจารย์เป็นผู้อำนวยความสะดวก ข้อเสนอแนะเครื่องมือ และการเข้าถึงองค์ความรู้ผ่านวิธีการต่างๆ

ปัญหา “เกษตรกร” ส่วนใหญ่ของประเทศคือ “ข้าว” และคนไทยส่วนใหญ่ก็บริโภค “ข้าว” เป็นอาหารหลัก ปัญหาของกระบวนการจัดการความรู้เรื่องข้าวยังไม่แพร่หลาย ทั้งๆที่ส่วนมากบริโภคแต่ข้าวขาว เป็นข้าวที่มีสารอาหารหรือประโยชน์น้อยกว่า “ข้าวกล้อง” ประเด็นปัญหาที่ผ่านมาก่อนที่จะมีการจัดการความรู้ในชุมชนคือ คนส่วนใหญ่บริโภคข้าวขาวเพื่อรับประทานอย่างเดียว ไม่มีการบูรณาการความรู้อื่นๆ ทั้งๆ ที่ข้าวขาวนั้น คือข้าวที่ขัดเอารำออกจากเมล็ดข้าวจนเหลือแต่เมล็ดข้าวที่ขาว หรือเหลือแต่เมล็ดแป้งธรรมดานี้เอง ซึ่งส่วนใหญ่ที่ถูกขัดออกคือส่วนที่อุดมไปด้วยวิตามิน แร่ธาตุ และเส้นใยอาหารที่สำคัญ

ดังนั้นกระบวนการบูรณาการความรู้ใหม่ โดยใช้ชุมชนพัฒนารูปแบบข้าวกล้อง มาเป็นเครื่องดื่ม “น้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร” ทำให้คนส่วนใหญ่ในชุมชนหันมาบริโภคข้าวกล้องให้มากขึ้น เพราะข้าวกล้องมีวิตามินมากกว่าข้าวขาว และข้าวกล้องธรรมดา

ความสำคัญของข้าวกล้อง เป็นข้าวที่สีเอาแต่เปลือกออกเท่านั้น เยื่อหุ้มเมล็ดข้าวที่มีสีน้ำตาลแกมแดง และจมูกข้าว ยังคงอยู่ครบ จึงเป็นข้าวที่อุดมไปด้วย คุณค่าทางอาหาร เกลือแร่ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในข้าวกล้อง ประกอบไปด้วย แคลเซียม ฟอสฟอรัส เหล็ก ทองแดง แมงกานีส และอื่น ๆ ข้าวกล้องมีคุณค่าทางโภชนาการที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายสูงมากกว่าในข้าวขาวหรือข้าวสาร เพราะว่าในข้าวกล้องยังคงมีเนื้อเยื่อที่หุ้มเมล็ดข้าวอยู่ และมีคัพภะ (rice germ) ซึ่งเป็นส่วนประกอบหนึ่ง ที่สำคัญในเมล็ดข้าว ในคัพภะข้าวและเนื้อเยื่อที่หุ้มเมล็ดประกอบด้วย โปรตีน ไขมัน วิตามิน และกลือแร่ ในปริมาณสูง

ข้าวเมื่ออยู่ในสภาวะที่มีการเจริญเติบโตจะมีการเปลี่ยนแปลงทางชีวเคมี การเปลี่ยนแปลงจะเริ่มขึ้น เมื่อน้ำได้แทรกเข้าไปในเมล็ดข้าว โดยจะกระตุ้นให้เอนไซม์ภายในเมล็ดข้าวเกิดการทำงาน เมื่อเมล็ดข้าวเริ่มงอก (malting) สารอาหารที่ถูกเก็บไว้ในเมล็ดข้าวก็จะถูกย่อยสลายไปตามกระบวนการทางชีวเคมีจนเกิดเป็นสารประเภทคาร์โบไฮเดรตที่มีโมเลกุลเล็กลง (oligosaccharide) และ น้ำตาลรีดิวซ์ (reducing sugar)

นักวิจัยชุมชน ตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ได้ศึกษาและสืบค้นบูรณาการการจัดการความรู้และพัฒนาต่อยอดคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ ในการพัฒนารูปแบบน้ำข้าวกล้อง โดยมีเครื่องมือการจัดการความรู้ (KM tools) สมัยใหม่ คือการคิดกลยุทธิ์การโฆษณาและจัดจำหน่ายกับกลุ่มที่มีบริบทเดียวกันโดยจะกลายเป็นผู้ซื้อและผู้บริโภคในเวลาเดียวกัน และค้นหาพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมและสภาพการผลิตข้าวกล้องที่มีประสิทธิภาพ พบว่า ข้าวหอมปทุมธานี 1 ที่สมาชิกส่วนใหญ่ดำเนินการปลูก ต่อมาได้ศึกษาวิธีการบูรณาการการจัดการความรู้ของนักวิจัยชุมชน เพื่อจัดทำน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร โดยมีแนวคิดและแรงบันดาลใจจากการเข้าร่วมอบรมหนักสูตร“นักวิจัยชุมชนเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม” ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส) ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยนำความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเข้ามาบูรณาการการจัดการความรู้ การสร้างประเด็นคำถามและการคาดดำคำตอบ (Learn to Question) เพื่อพัฒนาน้ำข้าวกล้องให้มีประสิทธิภาพและสามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน โดยกระบวนการสังเกตการณ์ และเสวนากลุ่มว่าควรจะนำน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร เช่น ผสมใบเตย น้ำอัญชัน เป็นต้น เพื่อทำให้คุณภาพของน้ำข้าวกล้องมีประโยชน์มากยิ่งขึ้น และสามารถนำมาแช่ตู่เย็นเก็บไว้ในอุณหภูมิที่เหมาะสมได้หลายวัน

วิธีการดำเนินงาน

วิธีการดำเนินการ การดำเนินการศึกษาในครั้งนี้จะประกอบไปด้วย กิจกรรมทั้งหมด 5 กิจกรรม ดังต่อไปนี้ กิจกรรมที่ 1 รวบรวมข้อมูลและออกแบบเครื่องเพาะข้าวกล้อง ข้อมูลชุมชนเชิงคุณภาพ กิจกรรมที่ 2 ศึกษาขั้นตอนการทำน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร ข้าวกล้องพันธุ์ ข้าวหอมปทุมธานี 1 เมื่อนำมาเพาะเป็นข้าวกล้อง กิจกรรมที่ 3 วิเคราะห์เชิงสังคมการเสวนาการจัดการความรู้ กิจกรรมที่ 4 สรุปและรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

กิจกรรมที่ 1.ศึกษาข้อมูลทั่วไปของชุมชนบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

การสำรวจความต้องการของถิ่นฐานในระดับท้องถิ่น เป็นการดำเนินการให้มีคลังแหล่งเรียนรู้ คลังอาชีพในถิ่นฐาน **โดยมีวัตถุประสงค์**เพื่อวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น **ตำบลบึงบา** เป็นตำบลหนึ่งในเขตอำเภอหนองเสือ เดิมทีนั้น พื้นที่ในเขตตำบลบึงบา มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม มีบึงน้ำและหนองน้ำขนาดใหญ่ เป็นจำนวนมาก ซึ่งในบึงน้ำและหนองน้ำนั้นได้มีต้นบา (ลักษณะคล้ายใบบัว แต่ใบมีขนาดใหญ่กว่าและหนากว่า มีดอกเล็กๆ สีขาว) ขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก จึงได้มีชื่อว่า **“บึงบา”**

ในตอนแรกพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีบึงน้ำและหนองน้ำ แต่ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีการขุดคลองระบายน้ำ เชื่อมต่อระหว่างคลองรังสิตประยูรศักดิ์กับคลองระพีพัฒน์ และในการขุดคลองในสมัยนั้น ได้นำดินจากการขุดคลอง ขึ้นมาไว้ที่ฝั่งตะวันออก ทำให้สภาพพื้นที่ฝั่งตะวันออก จะมี คันดินเป็นทางยาว ไว้สำหรับเดินและเป็นคันกั้นน้ำจนในปัจจุบันกลายสภาพไปเป็นถนนที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน (ถนนเลียบคลอง)



ภาพประกอบ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปและข้าวหอมปทุมธานี 1

จากการบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน ว่าคนที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในตอนแรก เริ่มเข้ามา**ในสมัยของขุนบุรีบำรุงรักษ์** คาดว่าจะเป็นคนจีนแจวเรือจ้าง และได้มีการบอกต่อๆ กันไปว่ามีพื้นที่ ทำกินเหมาะแก่การทำนา จึงมีคนอพยพเข้ามาในพื้นที่เพิ่มขึ้น ซึ่งส่วนมากมักจะมาจาก เกาะต่างๆ ของจังหวัดนนทบุรี บ้านแพร้ว จังหวัดราชบุรี บ้านทองหลาง ตำบลบ้านนา คลอง 15 คลอง 16 อำเภอองค์รักษ์ จังหวัดนครนายก เป็นต้น ตำบลบึงบา มีประวัติหมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่ 1หมู่บ้านไทรน้อย มีที่มาจากต้นไทร เป็นต้นไม้ที่ปลูกมาประมาณ 42 ปีมาแล้ว และได้เป็นที่มาของชื่อหมู่บ้านประมาณ 20 ปี ซึ่งเกิดจาก นายบุญลือ ราษฎร์นิยม ได้เล่าว่าได้นำต้นไทรจากวัดโปรยฝนมาปลูก เมื่อประมาณ พ.ศ. 2501 และได้เติบโตขึ้นมาเป็นต้นไทรใหญ่ และมีผู้คนนับถือนำดอกไม้ธูปเทียนมาสักการบูชา ทำให้ต้นไทรต้นนี้เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้านจนถึงปัจจุบันนี้ จึงนำมาตั้งเป็นชื่อ **“บ้านไทรน้อย ”**

หมู่ที่ 2 หมู่บ้านวังตะเคียนมีที่มาจากการที่ ในหมู่บ้านนั้น มีต้นตะเคียนอยู่เยอะเลยเรียกว่า **“วังตะเคียน ”** และพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่า หนองน้ำ ต่อมาภายหลังชาวบ้านได้ถากถางพื้นที่เพื่อทำการเกษตรมาจนถึงปัจจุบัน

หมู่ที่ 3 หมู่บ้านแสงมณีมีที่มาจากการที่ชุมชนตั้งอยู่ใกล้วัดแสงมณี ซึ่งเป็นวัดที่เป็นจุดศูนย์รวมของชาวบ้าน จึงนำมาเป็นชื่อของ หมู่บ้าน **“บ้านแสงมณี”**

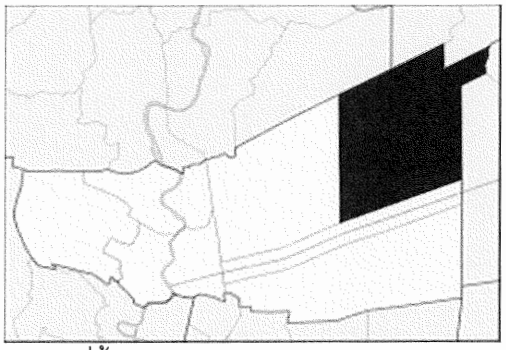
หมู่ที่ 4 หมู่บ้านแสนสุขเนื่องจากในอดีต พื้นที่เป็นที่ว่างเปล่า จึงมีชาวบ้านอพยพ เข้ามาในชุมชน เพื่อจับจองพื้นที่ทำการเกษตร ต่อมาจึงได้มีการตั้งชื่อหมู่บ้านว่า **"บ้านแสนสุข"** เพื่อให้เป็นศิริมงคล แก่ชาวบ้านในหมู่บ้าน

หมู่ที่ 5 หมู่บ้านบึงพัฒนา 5 มีที่มาจาก การที่ในสมัยก่อนสภาพพื้นที่เป็นห้วย หนอง และบึง ในห้วย หนอง และบึงที่ว่านี้มีต้นบาขึ้นอยู่ เป็นจำนวนมากทำให้เกิดเป็นชื่อหมู่บ้าน

หมู่ที่ 6 หมู่บ้านบึงพัฒนา 6 มีที่มาจาก การที่ในสมัยก่อนสภาพพื้นที่เป็นห้วย หนอง และบึง ในห้วย หนอง และ บึงที่ว่านี้มีต้นบาขึ้นอยู่ เป็นจำนวนมาก (หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 6 ตำบลบึงบา เป็นพื้นที่เขตปกครองเดียวกัน คือเขตเทศบาลตำบลหนองเสือ จึงตั้งชื่อหมู่บ้านว่า บึงพัฒนา 5 และ บึงพัฒนา 6)

หมู่ที่ 7 หมู่บ้านศาลาลอยมีที่มาจากสมัยก่อนในชุมชน เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีลักษณะเป็นทุ่งหญ้าอุดมสมบูรณ์ และเมื่อครั้งที่เกิดภัยน้ำท่วมครั้งใหญ่ทำให้พื้นที่ในชุมชนกลายสภาพเป็นหนองน้ำ ขัง มิดบ้านเรือน เหลือให้เห็นเพียงหลังคาบ้าน และหลังคาวัด และเมื่อผู้คนแลเห็นศาลาวัดเหมือนลอยอยู่กลางน้ำ ซึ่งทำให้มองเห็นเป็นเด่นสง่า จึงเป็นที่มาว่า **" บ้านศาลาลอย "** จากการเรียกขานกันของชาวบ้าน

หมู่ที่ 8 หมู่บ้านทุ่งรวงทองมีที่มาเนื่องจากคนในหมู่บ้านได้มีอาชีพเกษตร คือ มีการทำนากันเป็นส่วนใหญ่ ด้วยสภาพของพื้นดินมีความอุดมสมบูรณ์เป็นอย่างมาก ท้องนาเขียวขจี เมื่อถึงฤดูเก็บเกี่ยวจะเห็นได้ว่า รวงข้าวเป็นสีทองเหลืองอร่ามไปทั่วท้องนา เป็นที่เลื่องลือ ด้วยเหตุนี้ทำให้ชาวบ้านตั้งชื่อหมู่บ้านว่า **"บ้านทุ่งรวงทอง"**



แผนที่ 1 แสดงที่ตั้งตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอหนองเสือตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดปทุมธานี มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอวังน้อย (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) อำเภอหนองแค และอำเภอวิหารแดง (จังหวัดสระบุรี) มีคลองระพีพัฒน์ (คลองหกวา) คลองสิบสาม คลองสามสิบสาม คลองแม่น้ำใน และคลองสามสิบสองเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอบ้านนาและอำเภอองครักษ์ (จังหวัดนครนายก) มีคลองสิบสี่เป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอธัญบุรี มีแนวลำรางสาธารณะเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอคลองหลวง มีคลองเก้าเป็นเส้นแบ่งเขต

กิจกรรมที่ 2. ศึกษาขั้นตอนการทำน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร ข้าวหอมปทุมธานี 1 เพื่อนำมาเพาะเป็นข้าวกล้อง

เป็นการจัดกระบวนการเรียนรูจาก Passive Learning มาเป็น Active กระบวนการของ Five Steps ประกอบด้วย

2.1) การสร้างประเด็นคำถามและการคาดดำคำตอบ (Learn to Question)

ในการผลิตเครื่องดื่มน้ำข้าวกล้อง ซึ่งเป็นเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ ประเด็นคำถามคือ ใช้ข้าวชนิดใดในการทำน้ำข้าวกล้อง โดยการคาดการเลือกผลิตจากข้าวกล้อง 2 ชนิด คือ ข้าวกล้องสดของข้าวหอมพันธุ์ปทุมธานี 1 และข้าวกล้องสดของข้าวเหนียวดำ (ข้าวก่ำ) โดยใช้ข้าวกล้องที่ถูกคัดเลือกเมล็ดที่สมบูรณ์เท่านั้น มาทำการบ่มเพาะ นอกจากนี้มีการผสมธัญพืชอื่น ๆ เช่น ถั่วเหลืองและงาเพื่อเป็นการช่วยในเรื่องกลิ่นและรส และยังช่วยเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการอีกด้วย

2.2 การสืบค้นและรวบรวมความรู้ (Learn to Search)

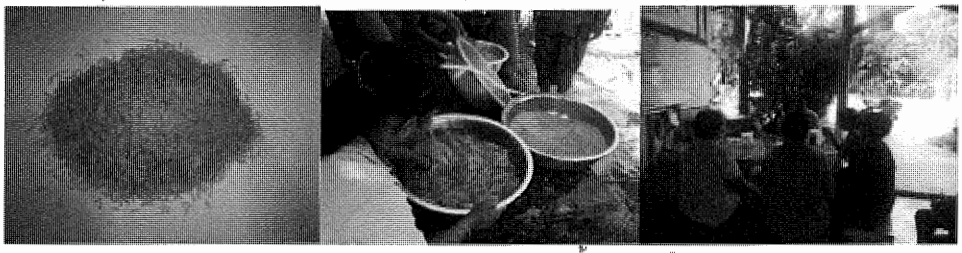
การเตรียมข้าวกล้อง ข้าวหอมปทุมธานี 1 โดยนำข้าวทั้งสองพันธุ์มาล้างน้ำให้สะอาด แช่น้ำ 4 ชั่วโมง และบ่มเพาะอีก 20 ชั่วโมง



ภาพประกอบ 2 การสืบค้นและรวบรวมความรู้ ข้าวหอมปทุม 1

2.3 การสร้างกระบวนการและขั้นตอนลงมือปฏิบัติ (Learn to Construct)

การเตรียมน้ำข้าวกล้องผสมธัญพืช ดังนี้ นำข้าวกล้องสดขาวดอกมะลิ 105 ปริมาณ 70 กรัม ข้าวกล้องสด 30 กรัม, ถั่วเหลืองแช่น้ำค้างคืน 20 กรัม, งาขาวคั่ว 20 กรัม, และน้ำ 1,400 มิลลิกรัม



ภาพประกอบ 3 การสร้างกระบวนการและขั้นตอนลงมือปฏิบัติ

นำส่วนผสมทั้งหมดทำการต้ม 20 นาที และในระหว่างต้มทำการปั่นเป็นระยะ ๆ จากนั้นทำการกรอง และปรุงรสด้วยน้ำตาล

ทำการฆ่าเชื้อด้วยระบบพาสเจอร์ไรซ์ ต้มที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส นาน 20 นาที บรรจุใส่ขวดที่ผ่านการฆ่าเชื้อแล้ว ปิดฝาทันที

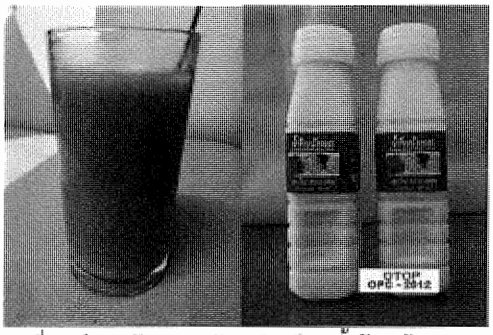
2.4 การสรุปผล การเรียนรู้และการนำเสนอ (Learn to Communicate)

การจัดกิจกรรมครั้งนี้เป็นกระบวนการเรียนรู้ยึดหลักการเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวของกลุ่มเป้าหมายในชุมชนเป็นที่รู้จักและคุ้นเคยได้แก่ข้าวหอมปทุมธานี 1 จึงสรุปผลการเรียนรู้ครั้งนี้คือ

- ฝึกฝนทักษะความรู้ความสามารถในเชิงบูรณาการ การพัฒนาทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 (21st Century Professional Development)
- แบ่งปันความรู้ระหว่างชุมชนทางการเรียนรู้ โดยใช้ช่องทางหลากหลายในการสื่อสารให้เกิดขึ้น



ภาพประกอบที่ 4 "แบ่งปันความรู้"สมาชิกเครือข่ายวิจัยชุมชนจังหวัดปทุมธานี สมาพันธ์เครือข่ายนักวิจัยชุมชนแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส) ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร



ภาพประกอบที่ 5 "ฝึกฝนทักษะการพัฒนาวิชาชีพ" น้ำข้าวกล้องงอกผสมสมุนไพร

2.5 การเผยแพร่และใช้ประโยชน์ในสังคม (Learn to Service)

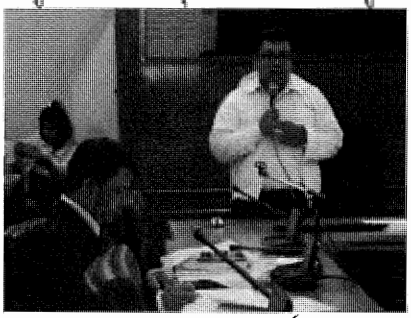
การเผยแพร่และการใช้ประโยชน์ในสังคม โดยแบ่งเป็น

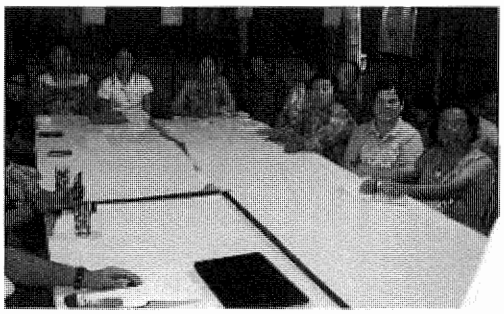
ต้นน้ำ คือโดยการจัดทำคลังแหล่งเรียนรู้ชุมชนผ่านสื่อเทคโนโลยี

กลางน้ำ จัดทำหน่วยเรียนรู้บูรณาการชุมชน และ**ปลายน้ำ** ต่อยอดผลิตภัณฑ์น้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรเชิงพาณิชย์สู่การตลาดต่อไป

กิจกรรมที่ 3. วิเคราะห์เชิงสังคมการเสวนาการจัดการความรู้

การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อระดมความคิดเห็นได้จัดขึ้น 3 ครั้ง คือในวันที่ 10-13 กันยายน 2558 ณ ห้องประชุมอาภากร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และครั้งที่ 2 ในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2558 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ L^opNวิสาหกิจชุมชนไทรน้อย หมู่ 1 ตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ครั้งที่ 3 ในวันที่ 24 ธันวาคม 2558 เวลา 09.00 น.-12.00 น. ณ ศูนย์วิสาหกิจชุมชนไทรน้อย หมู่1





ภาพประกอบ 6 ผศ.ดร.ณรงค์ โพธิ์พฤกษานันท์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยากร ออกแบบกิจกรรม เสนอแนะวิธีวิจัยชุมชน กลุ่มย่อย ครั้งที่ 1 ระหว่าง 10-13 กันยายน 2558.

(1) ศึกษารายละเอียดและวัตถุประสงค์ของการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)

การเลือกรับประทานข้าวกล้องจึงนับว่าเป็นอีกทางเลือก สำหรับคนที่มีอาการนอนไม่หลับในเบื้องต้น ที่สามารถใช้ควบคู่กับการรักษาแผนปัจจุบัน ทั้งยังเป็นการลดปัญหาอาการข้างเคียงอื่น ๆ ที่มักพบในการใช้ยานอนหลับ และยาคลายความวิตกกังวล เช่น อาการมึนศีรษะ เมาค้าง และติดยา เป็นต้น

นอกจากนี้ การนำข้าวกล้องมาแช่น้ำกลายเป็นข้าวกล้องงอก ยังเป็นการช่วยเพิ่มมูลค่าของข้าว ทำให้ราคาข้าวสูงขึ้นเป็นประโยชน์กับชาวนา และสามารถนำข้าวกล้องมาแปรรูปเป็นอาหารอื่นๆ เช่น คุกกี้ ขนมปัง ขนมอบกรอบ แต่สิ่งที่พึงระวังคือการเตรียมอาหารที่ต้องใช้ความร้อนสูงเป็นเวลานานจะทำให้คุณประโยชน์ของข้าวกล้องลดลงด้วย

(3) กำหนดการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)



ภาพประกอบ 7 ประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 2 ในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2558. ณ ชุมชนบึงบา จังหวัดปทุมธานี

กิจกรรมที่ 4 : สรุปและรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

เป็นการสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทั้งหมด ที่สมาชิกทุกท่านในชุมชนร่วมมือกันสร้างกลุ่ม “น้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร” ขึ้นมา รวมตัวกันอย่างเป็นทางการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีความสนใจเรื่องเดียวกัน ทำงานร่วมกัน ร่วมอบรมเรียนรู้งานวิจัยชุมชน ร่วมเสวนาด้วยกัน จนประสบความสำเร็จ กลุ่ม “วิสาหกิจชุมชนน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร” บ้านไทรน้อย หมู่ 1 ได้รับการรับรองและยอมรับ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อบต.บึงบา ให้เป็นชุมชนนักปฏิบัติ (Communities of Practice) ประจำองคือการบริหารส่วนตำบลบึงบา และจะพัฒนาต่อยอดงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนร่วมกัน ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม ในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา เพื่อให้ทุกคนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของตนในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

กิจกรรมการจัดการความรู้งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ดังกล่าว จะรวบรวมรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เพื่อเผยแพร่ต่อไป

ผลและอภิปรายผลการดำเนินงาน

ในการศึกษา เรื่อง รูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร โดยวิธีการบูรณาการการจัดการความรู้สู่ชุมชนของนักวิจัยชุมชนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนารูปแบบน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนั้น สมาชิกกลุ่มนักวิจัยชุมชนต้องมีความรู้ความเข้าใจ และความสำคัญฯเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เป็นปัจจัยหลัก มีส่วนร่วมและยอมรับของสมาชิกกลุ่ม และจะต้องดำเนินการพัฒนาณุปแบบให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานโดยมีการตรวจสอบการพัฒนาผลิตภัรฑ์ในทุกขั้นตอน ส่วนด้านศึกษาศักยภาพของนักวิจัยชุมชนกลุ่มน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรชุมชนบึงบา ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

จากการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มพบว่ามีความร่วมมือในการดำเนินงาน มีความเสียสละ มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนารูปแบบน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

สิ่งที่ทำให้การศึกษางานวิจัยและงานสร้างสรรค์ครั้งนี้ สามารถเดินทางจนพบกับความสำเร็จประกอบด้วย

ผู้เข้าร่วมโครงการ ในส่วนของการเตรียมงานและเข้าร่วมกิจกรรม :

ในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ มีความคาดหวังต่อโครงการนี้เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมออกมาเป็นรูปธรรมและสมบูรณ์แบบที่สุด แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากกลุ่มสมาชิกน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรบ้านไทรน้อย ที่สนใจจะศึกษาเรียนรู้และรวมตัวกันขึ้นอย่างเป็นทางการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และความสามัคคีในกลุ่มที่ทำงานเป็นทีม ในการเตรียมการ หากขาดสมาชิกบ้านไทรน้อยกลุ่มนี้แล้วกิจกรรมต่างๆ ก็จะไม่ประสบความสาเร็จ อีกทั้งกิจกรรมนี้ถือเป็นอีกกิจกรรมหลักของการจัดการความรู้งานวิจัยสร้างสรรค์ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ.2558 (31 ธันวาคม 2558) ร่วมกัน และกิจกรรมดังกล่าวยังพัฒนาทักษะของตนเองในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย เช่น ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวการณ์เป็นผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ช่วยให้สมาชิกในกลุ่มกล้าแสดงออกถึงความสามารถ ความคิดเห็นไปถึงทักษะการแก้ปัญหาในระหว่างจัดกิจกรรม การเตรียมงาน และยังให้สมาชิกในกลุ่มบ้านไทรน้อยสามารถจัดทำ “น้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร” กิจกรรมโครงการดังกล่าวนี้ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่คาดหวังไว้ ดังนั้นจึงนำไปสู่คำว่า **“เศรษฐกิจชุมชนก้าวไกล ถ้าคนไทยตระหนักถึงงานวิจัยและงานสร้างสรรค์”**

ผู้เข้าร่วมโครงการ :

โครงการนี้จะไม่สามารถดำเนินการไปได้ถ้าหากปราศจากผู้บริหารองถิ่น สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไทรน้อย เจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัย ธกส คณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และประชาชนทั่วไป ที่ได้ให้ความไว้วางใจเข้าร่วมกิจกรรมและเชื่อมั่นในศักยภาพของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไทรน้อย หมู่ 1 ตำบลบึงบา ในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ รวมไปถึงความตั้งใจของผู้บริหารท้องถิ่น ที่เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวด้วย

อีกหนึ่งปัจจัยที่เกื้อหนุนให้เกิดความสำเร็จนั้นก็คือการหมุนวงจร PDCA หลายรอบและเร็วจนเจอปัญหาและหาวิธีแก้ปัญหาในช่วงนั้นๆ หากตรวจสอบพบว่าเกิดปัญหาขึ้น จะมีการปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม ทำให้ยิ่งหมุนวงจร PDCA หลายรอบ จะพบเจอแนวทางในการปฏิบัติต่างๆ ที่ดีขึ้น เนื่องจากสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงเป้าหมายและทันเวลาในการดำเนินการจัดกิจกรรมดังกล่าว

ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไข

1. **ปัญหาด้านงบประมาณ** เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวนี้เป็นกิจกรรมระยะ 2 ของ โครงการพัฒนานักวิจัยชุมชน กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก ซึ่งมีงบประมาณสนับสนุนน้อย ดังนั้นสมาชิกเครือข่ายนักวิจัยชุมชน จึงใช้วิธีการระดมทุนจากสมาชิก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ อบต. เกตรอำเภอ และบุคคลทั่วไป

2. **ปัญหาด้านผู้ร่วมโครงการ** สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านไทรน้อย หมู่ 1 และประชาชนผู้เข้าร่วมกิจกรรมยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยและงานสร้างสรรค์น้อย จึงเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการเข้าร่วมจัดกิจกรรมของกลุ่มเป้าหมาย

แนวทางการแก้ไข

1.ในการจัดกิจกรรมงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ปัญหาด้านงบประมาณ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไทรน้อย ได้จัดทำโครงการเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา (อบต.บึงบา) เพื่อขอทุนสนับสนุนงานวิจัยและสร้างสรรค์ "น้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร" เป็นวิสาหกิจชุมชนบึงบาต่อไป

2.สมาชิกกลุ่มฯ ร่วมมือกับศูนย์วิจัย ธกส และศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี จัดอบรมและบริการวิชาการแก่สมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ทั้งในและนอกสถานที่ อาทิเข้ารับการอบรมงานวิจัยชุมชน ณ ชุมชนแพรกหนามแดง (ศูนย์วิจัยท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม) อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และเข้าร่วมอบรมโครงการวิจัยชุมชน ณ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถนำความรู้ที่ได้รับการอบรมมาบูรณาการจัดการความรู้งานวิจัยสร้างสรรค์ต่อไป

3. การบูรณาการการจัดการความรู้ควรใช้เครื่องมือชนิดอื่น รวมทั้งขอบเขตของการดำเนินงานอย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ดี

สรุป

การพัฒนารูปแบบน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนั้น สมาชิกกลุ่มนักวิจัยชุมชนต้องมีความรู้ความเข้าใจ และความสำคัญฯเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เป็นปัจจัยหลักมีส่วนร่วมและยอมรับของสมาชิกกลุ่ม และจะต้องดำเนินการพัฒนาณุปแบบให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานโดยมีการตรวจสอบการพัฒนาผลิตภัรฑ์ในทุกขั้นตอน

ส่วนด้านศึกษาศักยภาพของนักวิจัยชุมชนกลุ่มน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรชุมชนบึงบา ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม จากการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มพบว่ามีความร่วมมือในการดำเนินงาน มีความเสียสละ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการพัฒนารูปแบบน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร

การจัดกิจกรรมนี้จะทำในชื่องานว่า **"รูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร โดยวิธีการบูรณาการการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่ชุมชน ของนักวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออกฯ "** ซึ่งสมาชิกกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้จัดทำงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ การพัฒนาทักษะของตนเองด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ได้เรียนรู้การรวมกลุ่มกันเพื่อแลกเปลี่ยนและสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ในเรื่องน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรได้จัดกลุ่มสนทนาเวทีเสวนา (Dialogue) ตลอดจนได้รู้จักการเสียสละและความสามัคคี **เพื่อนำไปสู่ประโยชน์สุขต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวม ของชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป**

บรรณานุกรม

ข้าวกล้องงอกมีประโยชน์[ออนไลน์] [อ้างถึงวันที่ 17 กันยายน 2558] เข้าถึงได้จาก http://brrd .ricethailandgo.th/www/index.php

ณรงค์ โพธิ์พฤกษานันท์ และกิติชัย นวลทอง.**การวิจัยท้องถิ่น : หลักการและแนวคิด**,คู่มือประกอบการฝึกอบรมโครงการเครือข่ายนักวิจัยระดับชุมชนหลักสูตรนักวิจัยชุมชนเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร,2558. มปท.

ดูแลสุขภาพด้วยน้ำข้าวกล้องงอก [ออนไลน์] [อ้างถึงวันที่ 17 กันยายน 2558] เข้าถึงได้จาก http://www.iake.click2creation.com

น้ำข้าวกล้องงอก.(online).www.dailynews.co.th. (16 ตุลาคม 2558)

วนิดา โอฬารกิจอนันต์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
http://www.uniserv.buu.ac.th/forum2/topic.asp? TOPIc
ttp:/www.vcharkarn.com/varticle/39050
ศูนย์วิจัยข้าวอุบลราชธานี http://ubn.ricethailand.go.th/ ข้าวกล้องสดและข้าวกล้องงอก [ออนไลน์] [อ้างถึงวันที่ 16 กันยายน 2558] เข้าถึงได้จาก
http://ubn.ricethailand.go.th/documen/kitsana/brown/brown.thml
เอกสิทธิ์ จงเจริญรักษ์, ฤทัยรัตน์ สวัสดิวงศ์, วรพนิต จันทร์สุวรรณ สถานวิจัยผลิตภัณฑ์เสริมอาหารและอาหารเพื่อสุขภาพ คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.มปป.

www.rmutp.ac.th

RMUTP

แนวปฏิบัติที่ดี

"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"

"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21" โครงการประชุมวิชาการเครือข่ายการจัดการความรู้ ครั้งที่ 9

ผู้นำเสนอ

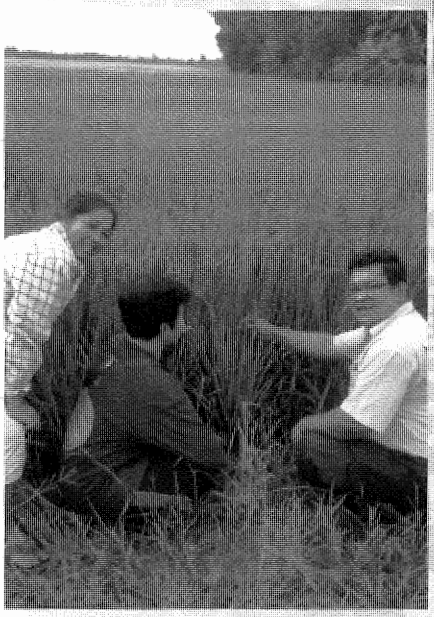
ผศ.ดร.ณรงค์ โพธิ์พฤกษานันท์
Asst.Prof.Dr.Narong Phophuksananand

คณะศิลปศาสตร์
Faculty of Arts

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

รูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร โดยวิธีการบูรณาการการจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21 สู่ชุมชนของนักวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก กรณีศึกษาชุมชนบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

The Developmental models of brown rice water mixed herbs by integrating knowledge management 21st Century to a community of the participatory action researchers in a central region group and in an eastern region group : A Case study of Bungba Nong Suea Community, Pathumthani Province



บทนำ

รูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร โดยวิธีการบูรณาการการจัดการความรู้สู่ชุมชน เป็นข้อค้นพบจากการอบรมหลักสูตร "นักวิจัยชุมชนเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม" ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory action research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาองค์การชุมชนบึงบา และบุคลากรในชุมชน มีวิธีการดำเนินการ โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาและวิจัยในศตวรรษที่ 21 ของนักวิจัยชุมชน นักศึกษา และกลุ่มเป้าหมายคือสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจน้ำข้าวกล้องชุมชนบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี เพื่อค้นหารูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร และเพื่อศึกษาศักยภาพของนักวิจัยชุมชนกลุ่มน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรชุมชนบึงบา ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ 1.ศึกษาข้อมูลทั่วไปของชุมชนบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

การสำรวจความต้องการของถิ่นฐานในระดับท้องถิ่น เป็นการดำเนินการให้มีต้นทุนแหล่งเรียนรู้ ศักยภาพแวดล้อมของท้องถิ่น

กิจกรรมที่ 2. ศึกษาขั้นตอนการทำน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร ข้าวหอมปทุมธานี 1 เพื่อนำมาแพาะเป็นข้าวกล้องเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้จาก Passive Learning มาเป็น Active กระบวนการของ Five Steps ประกอบด้วย

2.1 การสร้างประเด็นคำถามและการตอบคำถาม (Learn to Question)

ประเด็นคำถามคือ ใช้ข้าวชนิดใดในการทำน้ำข้าวกล้อง โดยการคัดการเลือกผลิตจากข้าวกล้อง 2 ชนิด คือ ข้าวกล้องหอมของข้าวหอมมะลิปทุมธานี โดยใช้ข้าวกล้องที่ถูกคัดเลือกเมล็ดที่สมบูรณ์เท่านั้น มาทำการบ่มแพาะ

2.2 การสืบค้นและรวบรวมความรู้ (Learn to Search)

การเตรียมข้าวกล้อง ข้า วหอมปทุมธานี 1 โดยนำข้าวทั้งสองพันธุ์มาล้างน้ำให้สะอาด แช่น้ำ 4 ชั่วโมง และบ่มเพาะอีก 20 ชั่วโมง

2.3 การสร้างกระบวนการและขั้นตอนลงมือปฏิบัติ (Learn to Construct)

การเตรียมน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร น้ำส่วนผสมทั้งหมดต้มการต้ม 20 นาที และในระหว่างต้มทำการปั่นเป็นระยะ ๆ จากนั้นทำการกรอง และปรุงรสด้วยน้ำตาล

2.4 การสรุปผล การเรียนรู้และการนำเสนอ (Learn to Communicate)

- ฝึกฝนให้กลุ่มความรู้ความสามารถในเชิงบูรณาการ การพัฒนาทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 (21st Century Professional Development)
- แบ่งปันความรู้ระหว่างชุมชนทางการเรียนรู้ โดยใช้ช่องทางหลากหลายในการสื่อสารให้เกิดขึ้น

2.5 การเผยแพร่และใช้ประโยชน์ในสังคม (Learn to Service)

โดยการจัดทำตลาดแหล่งเรียนรู้ชุมชนผ่านเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ จัดทำหน่วยเรียนรู้บูรณาการชุมชน และต่อยอดผลิตภัณฑ์น้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรเชิงพาณิชย์สู่การตลาดต่อไป

กิจกรรมที่ 3. วิเคราะห์เชิงลึกการสะท้อนการจัดการความรู้ การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)

กิจกรรมที่ 4 : สรุปและรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

เป็นการสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทั้งหมด ที่สมาชิกทุกท่านในชุมชนร่วมมือกันสร้างกลุ่ม "น้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร" ขึ้นมา รวมตัวกันอย่างเป็นทางการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีความสนใจเรื่องเดียวกัน ทำงานร่วมกัน ช่วยอบรมเรียนรู้งานวิจัยชุมชน ร่วมแรงร่วมใจกันจนประสบความสำเร็จ กลุ่ม "วิสาหกิจชุมชนน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร" บ้านไทรน้อย เพื่อให้ทุกคนได้พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ตลอดชีวิตของตนในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

ผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า การพัฒนารูปแบบน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนั้น สมาชิกกลุ่มนักวิจัยชุมชนต้องมีความรู้ความเข้าใจและความสำคัญเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เป็นปัจจัยหลัก มีส่วนร่วมและยอมรับของสมาชิกกลุ่ม และจะต้องดำเนินการพัฒนารูปแบบให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานรวมทั้งมีการตรวจสอบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในทุกขั้นตอนและด้านศึกษาศักยภาพของนักวิจัยชุมชนกลุ่มน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรชุมชนบึงบา ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจากการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มพบว่ามีความร่วมมือในการดำเนินงาน มีความเสียสละความมุ่งมั่น ตั้งใจในการพัฒนารูปแบบน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร

สรุป

การจัดกิจกรรมนี้จะทำในชื่องานว่า "รูปแบบการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร โดยวิธีการบูรณาการการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่ชุมชน ของนักวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก " ซึ่งสมาชิกกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้จัดทำงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ การพัฒนาศักยภาพของตนเองด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ได้เรียนรู้การรวมกลุ่มกันเพื่อแลกเปลี่ยนและสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ในเรื่องน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพรได้จัดหาลุ่มสนทนาเวทีแลกเปลี่ยน (Dialogue) ตลอดจนได้รู้จักการเรียนรู้ความสามัคคี เพื่อนำไปสู่ประโยชน์สุขต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวม ของชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ในการดำเนินการศึกษาการพัฒนาน้ำข้าวกล้องผสมสมุนไพร ควรศึกษาเพิ่มเติมพันธุ์ข้าวชนิดอื่นนอกจากข้าวหอมปทุม 1
2. ควรนำสมุนไพรชนิดอื่นๆ ที่สามารถผสมในน้ำข้าวกล้องได้หลายๆ ชนิด
3. การบูรณาการการจัดการความรู้ควรใช้เครื่องมือชนิดอื่น รวมทั้งขอบเขตของการดำเนินงานอย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ดี

โครงการวิจัยทดสอบปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง
Testing of high quality organic fertilizer

ทศวรรษ ปัญญาแก้ว[1*] ยุทธนา เขาสุเมรุ[2] และพิศาล หล้าใจ[3]

[1]นักบริหารการถ่ายทอดองค์ความรู้ สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[2]รองผู้อำนวยการสถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[3]นักจัดการงานวิจัย สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
*Corresponding Author E-mail address : t.panyakeaw@gmail.com

บทสรุป

ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่ได้ทำการผลิตโดยพึ่งพาสารเคมีทั้ง ปุ๋ยเคมี สารกำจัดศัตรูพืช ฯลฯซึ่งสารเคมีเหล่านี้มีผลต่อสภาพดิน ทำให้ดินแข็ง และเสื่อมสภาพ เกษตรกรจึงต้องเพิ่มปริมาณสารเคมีเพื่อให้ได้ผลผลิตที่เท่าเดิม ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตในภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น(พรรณพิมล ฉัตราคม, 2556) จากการสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มเครือข่ายพบว่า มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงมาเป็นทางเลือกหนึ่งในการแก้ปัญหานี้ ซึ่งสามารถนำมาลดการใช้สารเคมี หรือใช้ทดแทนสารเคมีได้ ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นตัวแปรต้นในกระบวนการนี้ แต่ประสบปัญหากับความเชื่อเดิมๆของเกษตรกรที่ว่า ปุ๋ยอินทรีย์ให้ผลช้า หรือมีคุณภาพไม่เท่าปุ๋ยเคมี ส่งผลให้การปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงจึงเป็นไปได้ยากซึ่งผู้วิจัยสังเกตจากเกษตรกรในพื้นที่ใกล้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา(ดอยสะเก็ด) จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงได้ดำเนินโครงการวิจัยทดสอบปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง เพื่อเก็บรวบรวมองค์ความรู้ และนำไปถ่ายทอดและสร้างความเชื่อมั่นต่อปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบคุณภาพปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงของศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และเปรียบเทียบต้นทุนการผลิต ผลผลิต ระหว่างปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงกับปุ๋ยเคมีที่เกษตรใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยการทดสอบปุ๋ยกับการผลผลิตทางการเกษตรคือ ข้าว ทดลองในพื้นที่ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แปลงทดลองจำนวน 3 พื้นที่ ให้แต่ละพื้นที่มีผลเป็นซ้ำ แล้ววิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุน และผลผลิตที่ได้ จากการศึกษาพบว่าการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงในนาข้าวร่วมกับปุ๋ยเคมีตามขั้นตอนและวิธีการของศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ สามารถลดต้นทุนการผลิตเรื่องปุ๋ยสารกำจัดศัตรูพืช และให้ผลผลิตเทียบเท่ากับการใช้ปุ๋ยเคมี

คำสำคัญ : ปุ๋ย ปุ๋ยอินทรีย์ ข้าวทดสอบ

Summary

Now, the most farmer use chemical such as chemical fertilizer and pesticide etc. They have effects on soil and make it to harden and to deteriorate. Farmers increase dose of chemicals to get product. So that the costs increase. The good quality of organic fertilizer is another choice to solve the problem. It can reduce the using of pesticide or use to replace pesticide. The using high quality of organic fertilizer is difficult to change. Because of the farmers believe that organic fertilizer give slowly product or less quality than chemical fertilizer. Researchers proceed the research of high quality organic fertilizer project to accumulate knowledge, to transfer and to make the confident of using high quality of organic fertilizer. The objective of this research are to test the quality of high quality of organic fertilizer of leaning center and to compare costs of process product of high quality organic fertilizer and chemical fertilizer. Rice is sample for this research. The sample area are 3 area of the sample farmers and each areas are replication and compare costs of process and product. It found that the using of high quality organic fertilizer with chemical fertilizer can reduce costs of process such as fertilizer and pesticide and give product as much as the using chemical fertilizer.

Keyword : fertilizer Biofertilizer rice testing

CoP 3

การบริการวิชาการ

การจัดการน้ำเสียโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน
(Wastewater management by the community participation)

ขนิษฐา เจริญลาภ [1]
ปทุมทิพย์ ปราบพาล [2]
[1] คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
[2] คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
[1] อีเมล: khanittha.c@rmutk.ac.th
[2] อีเมล: pathumthip.t@rmutk.ac.th

บทสรุป

การจัดการน้ำเสียโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ดำเนินการโดย ให้ข้อมูล ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ โครงการให้กับครู นักเรียนโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์นุสรณ์) และชุมชนที่อาศัยรอบโรงเรียน รับฟังความคิดเห็นของชุมชน รวมทั้งถ่ายทอดความรู้ให้ครู และนักเรียนโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์นุสรณ์) ผลจากการถ่ายทอดความรู้ พบว่าครูและนักเรียน สามารถสร้างระบบบำบัดน้ำเสียอย่างง่ายด้วยระบบธรรมชาติช่วยธรรมชาติ และสามารถติดตามตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพน้ำอย่างง่ายได้ นอกจากนี้ครู และนักเรียนโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์นุสรณ์) ร่วมกับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้แบ่งปันและถ่ายทอดความรู้ดังกล่าว ให้ชุมชน ครู และนักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายอีกสิบโรงเรียน และนำไปสู่ศูนย์การเรียนรู้ด้านการบำบัดน้ำเสียอย่างง่ายด้วยระบบธรรมชาติช่วยธรรมชาติ โดยแบ่งเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่บ้านและที่โรงเรียน โดยทั้งสองศูนย์ดำเนินการบำบัดน้ำเสียแบบธรรมชาติ รวมทั้งนำน้ำที่บำบัดกลับมาใช้ประโยชน์เป็นน้ำรดต้นไม้ในบ้านและโรงเรียน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม การอนุรักษ์แหล่งน้ำ ระบบบึงประดิษฐ์

Summary

The project objective was to study the participation the approach between community and school to conversation of water resource. Project carried out by provide information to the communities living around the school and got opinions from the community. Trained the teachers and the students about water quality analysis and wastewater treatment by the constructed wetland. The population samples consisted of teachers and students from Bangkhae-nsw school, community representatives and school networks. The students and the communities realized that participation in the conservation of water resources can prevent the water pollution. After the training, the teachers and students could analyze the water quality and created their own wastewater treatment system. In addition, they collaborated with the students from Rajamangala University of Technology Krungthep. to share and transfer knowledge to the community, teachers and students in the school network. Now this school is a learning center for the conservation of water resources and sufficient economy. It also extends into the community. The people in the community have participate in the conservation of their water resources. Some people have a small constructed wetland in the backyard and watering the plants by using the recycle wastewater.

Key words: participation, conversation of water resource, constructed wetland.

ไตปลา วิถีชีวิตปักษ์ใต้จากท้องถิ่นสู่ครัวโลก
Southern Thai Cuisine to Global: Tai Pla

สุพัตรา คำแหง (Supatra Khumhaeng)[1]
[1] อาจารย์ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
อีเมล: tukta_3001@yahoo.com

บทสรุป

อาหารเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต จากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ผลิตภัณฑ์อาหารของชุมชนท้องถิ่นในประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาชาติ แต่สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์อาหารของชุมชนท้องถิ่นที่ส่งออกส่วนใหญ่ยังอยู่ในรูปของผลิตภัณฑ์แปรรูปเบื้องต้นที่ให้ผลตอบแทนต่ำ ผลิตภัณฑ์อาหารของชุมชนท้องถิ่นของไทยยังประสบปัญหาที่เป็นมาอย่างต่อเนื่อง คือ ผลผลิตต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง เกิดภาวะสินค้าล้นตลาด และสินค้ามีราคาตกต่ำ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการพัฒนาที่จะทำให้คนไทยและสังคมไทยอยู่เย็นเป็นสุขอย่างยั่งยืน แนวทางสำคัญที่จะเป็นการแก้ปัญหาคือ การเพิ่มมูลค่าให้สินค้าเกษตร โดยแนวทางการใช้อาหารเป็นยา คือพัฒนาสินค้าอาหารให้เป็นสินค้าอาหารเพื่อสุขภาพและอาหารเสริมสุขภาพ ซึ่งจะสอดคล้องกับกระแสความต้องการของผู้บริโภคของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ไตปลา วิถีชีวิตปักษ์ใต้จากท้องถิ่นสู่ครัวโลก คือการปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารของชุมชนท้องถิ่นปักษ์ใต้และการใช้พืชสมุนไพรที่เป็นประโยชน์และได้รับความนิยมมาเป็นกลยุทธ์ในการจัดทำและเพื่อต้องการให้ผู้บริโภคได้รับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ พร้อมทั้งการตระหนักและให้ความสนใจในการดูแลสุขภาพและสอดรับมาตรฐานสากลให้เป็นที่ยอมรับของตลาดและการสร้างมาตรฐานครัวไทยสู่ครัวโลกเพื่อการแข่งขันที่ยั่งยืน

คำสำคัญ สำรับอาหารไทยเพื่อสุขภาพ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บริบทชุมชน อาหารไทยท้องถิ่น กลยุทธ์การตลาด

Summary

Diet is an important factor for survival. The changing economy and society in a globalized world. Resulting lifestyle changes. Food of the local community in Thailand has been recognized internationally. But agricultural and food products are mainly exported to the local community in the form of processed products primarily to low returns. Food of Thailand's local community is also experiencing a continued low productivity, high production costs. Severe surplus And its low price The National Social and Economic Development Plan No. 1 0 had a vision of the development of Thailand and Thailand to make peace sustainable. The key to the solution. Adding value to agricultural products The approach of using food as medicine. The development of food products to health food products and health supplements. This is consistent with the shipment of the world's consumers, now and in the future.

Paste the Black Forest, southern way of life of the local World Kitchen. Food is cooked and development of local communities Southerner and medicinal plants that are useful and popular as a strategy to prepare and to provide consumers with healthy eating. The awareness and interest in health care and in line with international standards to be accepted by the market and consumers and creating standard kitchen Thailand World Kitchen for sustainable competitive advantage.

Key Words Healthy Thai Food Set Menu Sufficiency Economy Philosophy Community Context Local Thai Food Strategy Marketing

การเรียนการสอนแบบบูรณาการสร้างสรรค์เพื่อสังคมและชุมชน

จันทรวัทน์ อัครเมธานนท์
อาจารย์ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาการตลาด
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี
อีเมล: Sorerawan@gmail.com

บทสรุป

การเรียนการสอนอย่างสร้างสรรค์ โดยการเรียนรู้นอกห้องเรียน ในรายวิชาการบริหารการค้าปลีก ระดับปริญญาตรี โดยการให้ความร่วมมือกับสังคมชุมชนในระดับจังหวัด นำนักศึกษาและคณาจารย์เข้าร่วมระดมความคิดในเวทีกำหนดเป้าหมายการพัฒนา จังหวัดสุพรรณบุรี ใน ๒๐ ปี ข้างหน้า เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมพลายชุมพล โรงแรมสองพันบุรี อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุพรรณบุรี โดย ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรีกล่าวเปิดงาน “ปลุกพลังพลเมืองเปลี่ยนไทย เพื่อการปฏิรูปประเทศไทย” โดย คุณชูชาติ อินสว่าง สปช. สุพรรณบุรี เป็นวิทยากรนำกิจกรรมระดมความคิด โดยการจัดกลุ่มสุนทรียสนทนา เป้าหมายสนทนา ทั้งนี้อาจารย์ได้ร่วมสนทนากลุ่มใน “คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล” และนักศึกษาร่วมสนทนาในกลุ่ม “สังคมและการศึกษา”

การร่วมกลุ่มระดมความคิดเห็นนั้นส่งผลให้นักศึกษาได้เรียนรู้ เกิดทักษะความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร การฝึกทักษะนำเสนอในที่ประชุม และจิตสาธารณะ คณาจารย์มีภูมิความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมชุมชน อันส่งผลให้ภาพลักษณ์ และชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาสังคมชุมชนเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ การเรียนรู้นอกห้องเรียน ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการนำเสนอในที่ประชุม จิตสาธารณะ

การบริการวิชาการเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีเครื่องแหวกร่องต้นข้าวเพื่อเกษตรกร
Outreach to transfer technology separate trunk rice machine for farmers

อำนวยพศ ทองคำ
รองศาสตราจารย์ คณะเทคโนโลยีการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
Amnuaypos Thongkam
Associate professor Agricultural Technology and Agro-Industry
Rajamangala University of technology Suvarnabhumi
อีเมล: Amnuay_thk@hotmail.com

บทสรุป

การบริการวิชาการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีเครื่องแหวกร่องต้นข้าวเพื่อเกษตรกร เป็นกิจกรรมที่ให้บริการแก่เกษตรกรโดยมีขอบเขตเป็นการอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีแบบให้เปล่า มีการบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและงานวิจัย กระบวนการบริการทางวิชาการมีการสำรวจความต้องการของผู้นำชุมชนและเกษตรกรหมู่ 5 ต.ปลายกัด อ.บางซ้าย จ.พระนครศรีอยุธยา เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ วางแผน และจัดทำให้เหมาะสม สอดคล้องกับระยะเวลาและงบประมาณที่ได้รับจึงได้จัดทำเป็นเครื่องแหวกร่องต้นข้าวเพื่อเกษตรกร โดยออกแบบ และสร้างเครื่องให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ทำงานง่าย ลดความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าในการปฏิบัติงานและเพิ่มผลผลิต โดยมีพื้นฐานแนวคิดในการติดตั้งเครื่องยนต์ขนาดเล็กเป็นตัวช่วยในการขับเคลื่อนเครื่องแหวกร่องต้นข้าว เมื่อทดสอบ ปรับปรุงแก้ไข และเก็บข้อมูลหาประสิทธิภาพของเครื่องแล้ว จึงนำไปเผยแพร่ ถ่ายทอดความรู้และบริการวิชาการ แก่เกษตรกรให้เป็นที่เข้าใจ และมอบให้กลุ่มเกษตรกรนำไปใช้งานต่อไป

คำสำคัญ เครื่องแหวกร่องต้นข้าว

Summary

Outreach and transfer technology separate trunk rice machine for farmer. The activity is offered farmer. The scope of training and transfer technology grant integration of outreach with teaching and research. Outreach process have survey need of the community leader and farmer moo 5 plaikad district bangsai prefecture pranakhon si Ayutthaya province. Data analysis plan and appropriate arrangements. The budget is consistent with the period. We have prepared separate trunk rice machine for farmer. Design and build provides quick and simple operate. Reduce tiredness work and productivity. Basic concept of installing a small machine heiped to drive separate trunk rice machine. The revised test and data for performance of machine. It published share knowledge and outreach for farmer to understand and given for farmer use next.

ศูนย์บริการวิชาการเพื่อจัดหารายได้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Center of Academic Service for Revenue of Rajamangala University of Technology Rattanakosin

ธัญนันท์ วรเศรษฐพงษ์[1]
[1] ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ
สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
เลขที่ 96 หมู่ 3 ถนนพุทธมณฑลสาย 5 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170
Email address : than.wr@rmutr.ac.th, than.wr@gmail.com

บทสรุป

นโยบายจัดตั้งศูนย์บริการวิชาการเพื่อจัดหารายได้ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เกิดขึ้นใน พ.ศ. 2553 โดยสภามหาวิทยาลัยได้วางระเบียบรองรับตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 กำหนด จนถึงปัจจุบัน มีผลการดำเนินงานที่พัฒนาขึ้นเป็นลำดับ มีการปรับแก้ระเบียบให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานมากขึ้นใน พ.ศ. 2557 ปัจจุบันมีศูนย์บริการวิชาการของคณะและสำนักงานอธิการบดีรวม 25 ศูนย์ มีมูลค่าการรับงานสูงถึง 21 ล้านบาทเศษ หรือคิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการรับงานในปีแรกถึงร้อยละ 99.48 มีเงินนำเข้ามหาวิทยาลัยไม่ต่ำกว่า 1.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าเงินนำเข้ามหาวิทยาลัยในปีแรกถึงร้อยละ 96 อย่างไรก็ตาม หากผู้บริหารทุกระดับและบุคลากรให้ความสำคัญและเร่งสร้างผลงานจากการบริการวิชาการให้เป็นที่รู้จักแก่สังคม จะส่งผลให้มูลค่าการรับงานและเงินนำเข้ามหาวิทยาลัยเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ นอกจากจะเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัยแล้วยังก่อให้เกิดรายได้หลักมาสนับสนุนกิจกรรมของมหาวิทยาลัยในอนาคตด้วย

Summary

The policy on establishing the Academic Service Center to seek revenue for Rajamangala University of Technology Rattanakosin was initiated in 2010. The University Council formulated the regulations in accordance with the National Education Act B.E. 2542 (1999) and the Rajamangala University of Technology Act B.E. 2548 (2005). Operations have been continually improved and some regulations have been amended as appropriate with the operations in 2014. Now there are 25 academic service centers managed by the faculties and the Office of the President and having total work order value of over 21 million baht, up 99.48% from the first year of operations. The centers have generated more than 1.6 million baht for the university, up 96% from the first year of operations. However, all executives and personnel continue to emphasize and create academic service works for social recognition which could result in higher work order value and revenue. Apart from bringing reputation to the university, they are the main source of income used for the university's activities in the future.

คำสำคัญ บริการวิชาการ, จัดหารายได้

การจัดการความรู้และการบริการวิชาการเรื่องแก๊สชีวภาพแก่ชุมชน ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

นพดล โพชกำเหนิด[1]

[1]อาจารย์ สาขาศึกษาทั่วไป คณะศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

บทสรุป

จากปัญหาราคาก๊าซหุงต้ม (LPG) ที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และในอนาคตมีแนวโน้มที่จะมีราคาเพิ่มสูงขึ้นกว่านี้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จึงได้มีการส่งเสริมให้มีการสร้างแหล่งพลังงานแก๊สชีวภาพระดับครัวเรือนขนาด 8 ลูกบาศก์เมตร เพื่อให้เกิดการลดรายจ่ายให้แก่ชุมชน โดยได้เริ่มบริการวิชาการอย่างต่อตั้งแต่ปี 2556 จนถึงปัจจุบัน (ปี 2558) และผลจากดำเนินการโดยใช้เครื่องมือจัดการความรู้ (KM tools) ที่หลากหลายส่งผลให้การดำเนินการสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยมีภาคีผู้ร่วมสนับสนุนทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งสิ้น 10 หน่วยงาน จำนวนบ่อแก๊สชีวภาพขนาด 8 ลูกบาศก์เมตรที่ได้ดำเนินการทั้งสิ้น 85 บ่อ สามารถลดรายจ่ายในการจัดซื้อแก๊สหุงต้มให้แก่ชุมชนได้ประมาณ 408,000 บาท/ปี และมีการขยายผลสู่ผู้ประกอบธุรกิจเกษตรได้แก่ฟาร์มสุกรและยางแผ่นรมควันขนาด 32 ลูกบาศก์เมตร จำนวน 15 บ่อ โดยใช้ของเสียได้แก่ มูลสุกร และน้ำเสียจากการผลิตยางแผ่นรมควันมาผลิตเป็นแก๊สชีวภาพ สามารถใช้ทดแทนแก๊สหุงต้มได้ประมาณ 288,000 บาท/ปี ลดการปล่อยของเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม และลดความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการกับชุมชน นอกจากนั้นยังได้มีการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชนและนักศึกษาเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตแก๊สชีวภาพให้เกิดความยั่งยืน เช่น การปรับรูปแบบการเติมมูลให้สะดวก การคิดค้นอุปกรณ์สูบชักกากตะกอน และพัดลมเพิ่มแรงดันแก๊สชีวภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งาน นอกจากนั้นได้มีการจัดทำฐานข้อมูลลงในระบบสารสนเทศเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างแพร่หลาย

คำสำคัญ แก๊สชีวภาพ พลังงาน ความยั่งยืน

Summary

The LPG cost is progressively increasing; and, in the future, it would be even increasing at the higher rate. RMUTSV thus has promoted the construction of a household-size biogas plant having the capacity of 8 cubic metres in order to reduce the expenses of a community. To achieve the objective, the university has been providing some academic services since 2013. From the ongoing activities, it was found that by employing knowledge management tools (KM tools) the objective has been successfully met based on the cooperation from 10 organisations, both private sectors and government agencies. A total of 85 biogas plants having the capacity of 8 cubic metres have been in use so far, resulting in the expense reduction of about 408,000 Baht annually. In addition, the implementation has been expanded to the agricultural businesses such as pig farms and rubber smoked sheet (RSS) factories with the capacity of 32 cubic metres with a total of 15 plants. The main energy sources for those plants were dung and waste water obtained from the RSS factories. This resulted in the production of the gas of about 288,000 Baht annually. Furthermore, it also helps the decrease of the waste and lowers the tension between entrepreneurs and communities. Additionally, the practice has promoted the participation process between communities and students that could help to develop the biogas technology in the long term, e.g., more continent ways for dung filling, invention of equipment of conveying the sedimentation, and a fan system for increasing the gas pressure. Besides, the knowledge would be databased in order to be included in the knowledge system for wider audiences.

การบริการวิชาการเพื่อสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับชุมชนบ้านบ่อหิน
Academic Services for Building up Strong and Sustainable Community: Borhin,Trang Province.

มาโนช ขำเจริญ[๑]
กันย์สินี พันธ์วนิชดำรง[๒]
[๑] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการประมง คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราช มงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง
[๒] อาจารย์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการประมง คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง
[๑] อีเมล: auskom@hotmail.co.th
[๒] อีเมล: kansinee.p@rmutsv.ac.th

บทสรุป

การบริการวิชาการเพื่อสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับชุมชนบ้านบ่อหิน แก่กลุ่มแม่บ้านวิสาหกิจชุมชนบ้านปากคลอง ต.บ่อหิน อ.สิเกา จ.ตรัง โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร การเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ รวมทั้งความรู้ทางด้านสุขลักษณะที่ดีในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อสร้างอาชีพเสริมให้แก่ชุมชน เพิ่มรายได้ให้แต่ละครัวเรือน เกิดการเรียนรู้และพึ่งพาตนเอง การดำเนินงานอยู่ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ.2557-กรกฎาคม พ.ศ.2558 เริ่มตั้งแต่การสำรวจความต้องการและประชาสัมพันธ์ ให้บริการวิชาการโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการทางด้าน 1) ส่งเสริมทักษะและอบรมอาชีพทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 2) การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และ 3) การบูรณาการความรู้ทางเศรษฐศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งจากการให้บริการวิชาการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ พัฒนาอาชีพให้กับกลุ่ม คือ การเลี้ยงปลาดุกบิ๊กอุย การเพาะเห็ด การทำเครื่องแกง การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร ได้แก่ นักเก็ตปลา ปลาหยอง ทอดมันปลา และข้าวเกรียบปลา ซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวสามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายเชิงพาณิชย์ สร้างรายได้ให้แก่สมาชิกกลุ่มได้

คำสำคัญ ชุมชนบ่อหิน บริการวิชาการเพื่อสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืน การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร การเลี้ยงสัตว์น้ำ ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์

Summary

Academic services for strong and sustainable encouragement to Borhin community were operated with Ban Pak-klong housewife community enterprise, Borhin subdistrict, Sikao district, Trang Province. The objectives of these services were aquaculture development, food product development, food product storage, and food process hygienic to provide occupations, incomes, and learning. The services were operated between December 2014 to July 2015. First of details of the service and survey for the service requirement were deplayed to the enterprise members. Then, workshops were provided, 1) skill encourages and occupation training of aquaculture 2) food product development for the community enterprise and 3) integrated economics knowledge to flourish the community. The community enterprise members could produce catfish culture, mushroom cultivation, curry paste, fish nuggets, dried shredded fish, fried fish-paste balls and crisp fish-cakes. All products were developed to commercial market places.

Keywords Borhin community, academic services for strong encouragement and sustainable, food product development, aquaculture, economics

การบูรณาการความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืน ในชุมชนบ้านปากคลอง จังหวัดตรัง

Integraty Economic Knowledge for Strong and Sustainable Community in Ban Pak-klong, Trang Province

เดือนรุ่ง ช่วยเรือง[1]
[1] อาจารย์ สาขาศึกษาทั่วไป, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง
Duanrung Chouyruang[1]
[1] อีเมล: chouyruang@hotmail.com

บทสรุป

การบูรณาการความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในชุมชนบ้านปากคลอง ตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครัวเรือนในชุมชนประมงพื้นบ้านปากคลองมีความรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคโลกาภิวัฒน์ ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้กับวิถีชีวิตของชุมชน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามแนวพระราชดำรัสปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งในเรื่องการสร้างอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย มีเงินออม การดำเนินงานอยู่ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2557 – กันยายน พ.ศ. 2558 เริ่มตั้งแต่การสำรวจความต้องการของชุมชน การเขียนโครงการเพื่อขออนุมัติงบประมาณ ประชาสัมพันธ์โครงการ และให้บริการวิชาการโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการทางด้านการปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ การผลิตเครื่องแกงใต้ การคิดต้นทุนและผลตอบแทน ซึ่งผลจากการให้บริการวิชาการ กลุ่มแม่บ้านวิสาหกิจชุมชนบ้านปากคลองได้นำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตและอาชีพให้กับกลุ่ม คือ การปลูกพืชผักสวนครัว ได้แก่ พริก พริกไทย ขมิ้น ตะไคร้ มะกรูด ชะอม มะเขือ มะละกอ กระเพรา เพาะเห็ดนางฟ้า นอกจากนี้ยังมีการรวมกลุ่มกันของแม่บ้านประมงพื้นบ้านเพื่อผลิตเครื่องแกงใต้ ได้แก่ เครื่องแกงเหลือง เครื่องแกงพริก และเครื่องแกงกะทิ เพื่อจำหน่ายในชุมชนและในจังหวัดตรัง ซึ่งสามารถสร้างรายได้เสริมให้แก่สมาชิกในกลุ่ม

คำสำคัญ ความเข้มแข็งและยั่งยืน เศรษฐศาสตร์ ชุมชนบ้านปากคลอง

Summary

Integraty economic knowledge for strong and sustainable in Ban Pak-klong community, Borhin subdistrict, Sikao district, Trang province. The objects of these to provide household Ban Pak-klong local fishermen have as mush in common with dynamics of a globalized society, in both social and economies, by learning and can put that knowledge has been applied to the life of the community, and self – supporting by sufficient economies philosophy for occupation, increase income, decrease expenditure, and with savings. The services was operated between October 2014 to September 2015. Frist of all, requirement surveyed, writing project to a budjet approval, promoted, Then made the academic service workshops, planting vegetable, to produce the curry paste, and benefit cost. The resulfs of academic services, Ban Pak – klong enterprises has led to improved quality of life and career to the group was the planting vegetable include pepers, eggplant turmeric, lemon grass, kaffir line, papaya, basil, and mushroom cultivation. There was also a group of houswifes to produce the curry paste for distribution in the community and Trang provice, which can generate extra income.

Keywords Strong Encouragement and Sustainable Economics Ban Pak-klong Community

พลังขับเคลื่อน MCT สู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21

The Community of Practices : Passion toward Learning MCT Organizations in the 21st Century

เณริศา ชัยศุภมงคลลาภ [1]
กุลธิดา สายพรหม [2]
อาจารย์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
[1] อีเมล: pa_nae@hotmail.com
[2] อีเมล: kultida_zine@hotmail.com

บทสรุป

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ได้จัดทำโครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559 เพื่อเป็นโครงการต้นแบบที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการความรู้ โดยอาศัยเครื่องมือ "7 ชุมชนนักปฏิบัติ" ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกัน ด้านการบริการวิชาการแก่สังคมที่บูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอน การพัฒนานักศึกษา ตลอดจนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และงานวิจัย โดยมีการบริหารจัดการตามกรอบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นพลังขับเคลื่อนให้คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน (MCT) เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21

วิธีการดำเนินงานการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การกำหนดประเด็นความรู้ การกำหนดสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ และการถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามประเด็นความรู้ ทั้ง 7 ชุมชนนักปฏิบัติ ได้แก่ การเรียนการสอนเพื่อการพัฒนานักศึกษา (CoP1) งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ (CoP2) การบริการวิชาการ (CoP3) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (CoP4) การบริหารจัดการ (CoP5) การประกันคุณภาพการศึกษา (CoP6) และการพัฒนานักศึกษา (CoP7)

ผลการดำเนินงาน 1) ได้พัฒนาเครื่องมือทางการสื่อสารการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนด้วยการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ชุมชนผ่านสารคดีสั้น เรื่อง ศิลป์ผืนผ้า ล้านนาไท-ยวน 2) ได้สืบสานและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชุมชนชาวไท-ยวน อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี และ 3) ได้ประชาสัมพันธ์คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนให้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางมากขึ้น ทั้งจากสื่อบุคคล คือ ชาวชุมชนไท-ยวน และสื่อโทรทัศน์ คือ รายการ BEC News Tonight สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 (SD 28)

คำสำคัญ: ชุมชนนักปฏิบัติ การจัดการความรู้

Summary

The faculty of Mass Communication Technology do a project "The Marketing tools development for community products" (fiscal year 2016). This project is a model of a good practices of Knowledge Management (KM) by "7 Community of Practices"

"The Marketing tools development for community products" (fiscal year 2016) is an outreach services job that integrated the core idea of university missions and Quality Assurance in Education composed of Instruction , Student development, Culture preservation and Research. This project is aimed to be the organizations in the 21st Century. 7 Community of Practices for Knowledge Management (KM) consist of the knowledge setting , the member searching and the exchange of knowledge. CoP1-Instruction for Student development, CoP2-Research or Creativity Idea, CoP3-Outreach services job, CoP4-Culture preservation, CoP5-Management, CoP6-Quality Assurance in Education and CoP7-Student development

Results 1) The Tai Yuan-Saraburi textile documentary is a marketing tools for community products. 2) Preservation culture of Tai Yuan-Saraburi. 3) The faculty of Mass Communication Technology was known from personal media, Broadcasting media. (BEC news tonight program Thai Television Channel 3)

Keywords: Community of Practice (CoP) Knowledge Management (KM)

รูปแบบการนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดี
โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ฯ ครั้งที่ 9
"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่ การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"
สำหรับอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

ชื่อเรื่อง/แนวปฏิบัติที่ดี	ชุมชนนักปฏิบัติ : พลังขับเคลื่อน MCT สู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 The Community of Practices : Passion toward Learning MCT Organizations in the 21st Century
ชื่อ-นามสกุลผู้นำเสนอ	อาจารย์เณริศา ชัยศุภมงคลลาภ และอาจารย์กุลธิดา สายพรหม
ชื่อสถาบันการศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
หน่วยงาน	คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
เบอร์โทรศัพท์	0-2282-9009-15 ต่อ 6854
เบอร์โทรสาร	0-2628-5204
E-mail address	pa_nae@hotmail.com และ kultida_zine@hotmail.com

CoP 3 การบริการวิชาการ

องค์ประกอบประเด็นการเขียนบทความแนวปฏิบัติที่ดี
โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ฯ ครั้งที่ 9
"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่ การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"
สำหรับอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

ชุมชนนักปฏิบัติ : พลังขับเคลื่อน MCT สู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21
The Community of Practices : Passion toward Learning MCT Organizations in the 21st Century

อาจารย์เณริศา ชัยศุภมงคลลาภ Nerisa Chaisupamongkollarp

อาจารย์กุลธิดา สายพรหม Kultida Sayprom

อาจารย์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร nerisa.c@rmutp.ac.th

อาจารย์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร kultid.s@rmutp.ac.th

.....

บทสรุป

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ได้จัดทำโครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559 เพื่อเป็นโครงการต้นแบบที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการความรู้ โดยอาศัยเครื่องมือ "7 ชุมชนนักปฏิบัติ" ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกันด้านการบริการวิชาการแก่สังคมที่บูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอน การพัฒนานักศึกษา ตลอดจนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และงานวิจัย โดยมีการบริหารจัดการตามกรอบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นพลังขับเคลื่อนให้คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน (MCT) เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21

วิธีการดำเนินงานการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การกำหนดประเด็นความรู้ การกำหนดสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ และการถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามประเด็นความรู้ ทั้ง 7 ชุมชนนักปฏิบัติ ได้แก่ การเรียนการสอนเพื่อการพัฒนานักศึกษา (CoP1) งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ (CoP2) การบริการวิชาการ (CoP3) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (CoP4) การบริหารจัดการ (CoP5) การประกันคุณภาพการศึกษา (CoP6) และการพัฒนานักศึกษา (CoP7)

ผลการดำเนินงาน 1) ได้พัฒนาเครื่องมือทางการสื่อสารการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนด้วยการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ชุมชนผ่านสารคดีสั้น เรื่อง ศิลป์ผืนผ้า ล้านนาไท-ยวน 2) ได้สืบสานและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชุมชนชาวไท-ยวน อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี และ 3) ได้ประชาสัมพันธ์คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ให้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางมากขึ้น ทั้งจากสื่อบุคคล คือ ชาวชุมชนไท-ยวน และสื่อโทรทัศน์ คือ รายการ BEC News Tonight สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 (SD 28)

คำสำคัญ: ชุมชนนักปฏิบัติ การจัดการความรู้

Results

The faculty of Mass Communication Technology do a project "The Marketing tools development for community products" (fiscal year 2016). This project is a model of a good practices of Knowledge Management (KM) by "7 Community of Practices"

"The Marketing tools development for community products" (fiscal year 2016) is an outreach services job that integrated the core idea of university missions and Quality Assurance in Education composed of Instruction , Student development, Culture preservation and Research. This project is aimed to be the organizations in the 21st Century. 7 Community of Practices for Knowledge Management (KM) consist of the knowledge setting , the member searching and the exchange of knowledge. CoP1-Instruction for Student development, CoP2-Research or Creativity Idea, CoP3-Outreach services job, CoP4-Culture preservation, CoP5-Management, CoP6-Quality Assurance in Education and CoP7-Student development

Results 1) The Tai Yuan-Saraburi textile documentary is a marketing tools for community products. 2) Preservation culture of Tai Yuan-Saraburi. 3) The faculty of Mass Communication Technology was known from personal media, Broadcasting media. (BEC news tonight program Thai Television Channel 3)

Keywords: Community of Practice (CoP) Knowledge Management (KM)

บทนำ

การเกิดขึ้นของสื่อใหม่ การหลอมรวมของเทคโนโลยีสื่อสารสนเทศและโทรคมนาคม รวมถึงการเปลี่ยนผ่านในวงการโทรทัศน์ไทยจากระบบแอนะล็อกสู่ระบบดิจิทัล ทำให้โลกยุคดิจิทัลไม่เพียงเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเท่านั้น หากแต่ยังมีอัตราความเร็วสูงอีกด้วย ส่งผลให้องค์กรสื่อต้องการบุคลากรที่เป็นมืออาชีพ พร้อมไปด้วยความรอบรู้ทั้งทางวิชาการ มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ และมีทักษะหลากหลาย หรือที่เรียกว่า Multi-tasking (สถาบันวิชาการสื่อสาธารณะ, 2557: 97) ทำให้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน (The Faculty of Mass Communication Technology: MCT) ให้ความสำคัญกับ **"การจัดการเรียนรู้ ควบคู่บูรณาการ"** เพื่อผลิตบัณฑิตนักสื่อสารมวลชนมืออาชีพ ในศตวรรษที่ 21

จากนโยบายดังกล่าว คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน จึงนำกลไก "ชุมชนนักปฏิบัติ" (Community of Practice: CoP) มาเป็นแนวทางในการจัดการความรู้ เพื่อผลักดันกลยุทธ์และขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสร้างความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง โดยผ่านการรวมตัวกันระหว่างอาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน ที่มาแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ จนนำไปสู่การต่อยอดองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง และกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรในที่สุด ด้วยเหตุนี้คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559 เพื่อเป็นโครงการต้นแบบที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการความรู้ โดยอาศัยเครื่องมือ "7 ชุมชนนักปฏิบัติ" ในการแลกเปลี่ยนองค์

ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกัน ด้านการบริการวิชาการแก่สังคมที่บูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอน การพัฒนานักศึกษา ตลอดจนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และงานวิจัย โดยมีการบริหารจัดการตามกรอบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะทำให้คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วิธีการดำเนินงาน

วิธีการจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน เพื่อมุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 โดยอาศัยเครื่องมือ 7 ชุมชนนักปฏิบัติ ผ่านการดำเนินโครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559 มีรายละเอียดดังนี้

1. รายละเอียดโครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน

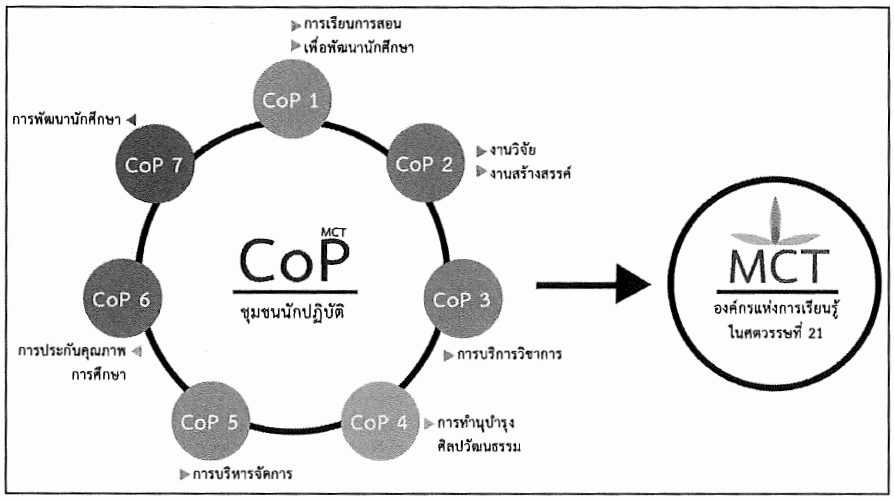
โครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559 เป็นโครงการบริการวิชาการแก่สังคม ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาเครื่องมือทางการสื่อสารการตลาด และร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาเครื่องมือทางการสื่อสารการตลาดที่เหมาะสมสำหรับการประชาสัมพันธ์สินค้าและรองรับกับการที่ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งแบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การผลิตสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์วิสาหกิจชุมชน (สื่อสารคดีสั้นชุด ศิลป์ผืนผ้า ล้านนาไท-ยวน) ในวันเสาร์ที่ 3 และวันอาทิตย์ที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ณ หอวัฒนธรรมไทยวน ตลาดท่าน้ำบ้านต้นตาล กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านต้นตาล ถนนสายวัฒนธรรม อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี

ระยะที่ 2 การฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ในวันอาทิตย์ที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ณ ตลาดท่าน้ำบ้านต้นตาล อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี

2. วิธีการจัดการความรู้

วิธีการจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน เพื่อมุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 โดยอาศัยเครื่องมือ 7 ชุมชนนักปฏิบัติ ผ่านโครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน มีดังนี้



รูปที่ 1 การนำเครื่องมือชุมชนนักปฏิบัติมาเป็นแนวทางในการจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน



รูปที่ 2 การจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนด้วย CoP 1: การเรียนการสอน

CoP 1: การเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาบัณฑิต

- ประเด็นความรู้

1. ถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต

2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต

- สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ

1. ประธานหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตร

2. อาจารย์ประจำสาขาวิชาทั้ง 3 หลักสูตร

3. บุคลากรสนับสนุนฝ่ายวิชาการและวิจัย

- การถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. การบูรณาการการเรียนการสอนแบบข้ามวิชา (Transdisciplinary) โดยสมาชิกในชุมชนร่วมกันกำหนดรายวิชา ประเด็น และวางแผนการบูรณาการการเรียนการสอนแบบข้ามวิชา ที่จะมีการเรียนการสอนแบบข้ามวิชา ดังนี้

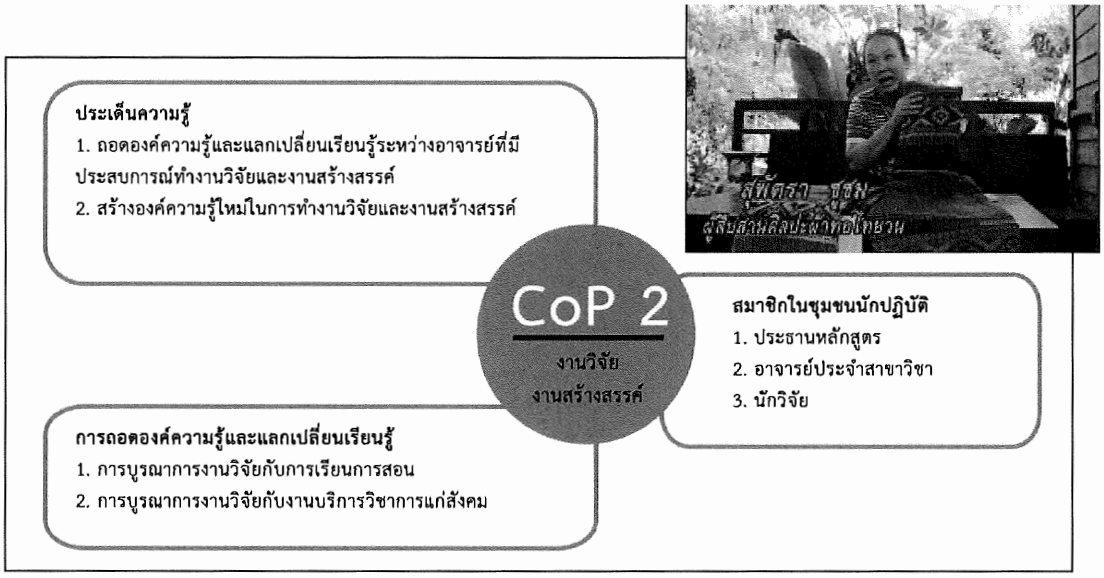
1.1 รายวิชาการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์เบื้องต้น และรายวิชาฉากและอุปกรณ์ประกอบฉากเพื่อการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์

1.2 มอบหมายชิ้นงานให้นักศึกษาผลิตสารคดีสั้นเพื่อประชาสัมพันธ์วิสาหกิจชุมชน เรื่อง ศิลป์ผืนผ้า ล้านนาไท-ยวน ความยาว 15 นาที

2. การบูรณาการการเรียนการสอนกับงานบริการวิชาการแก่สังคม โดยสมาชิกในชุมชนร่วมกันกำหนดรายวิชา ประเด็น และการวางแผนการบูรณาการกับงานบริการวิชาการแก่สังคม ดังนี้

2.1 รายวิชาการบริหารงานลูกค้าในงานโฆษณาและประชาสัมพันธ์ และรายวิชาเทคโนโลยีสื่อสมัยใหม่

2.2 มอบหมายให้นักศึกษาเป็นวิทยากรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อกลวิธีการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชนและวิสาหกิจชุมชน และการใช้สื่อสมัยใหม่อย่างสร้างสรรค์



รูปที่ 2 การจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนด้วย CoP 2: งานวิจัยและงานสร้างสรรค์

CoP 2: งานวิจัยและงานสร้างสรรค์

- ประเด็นความรู้

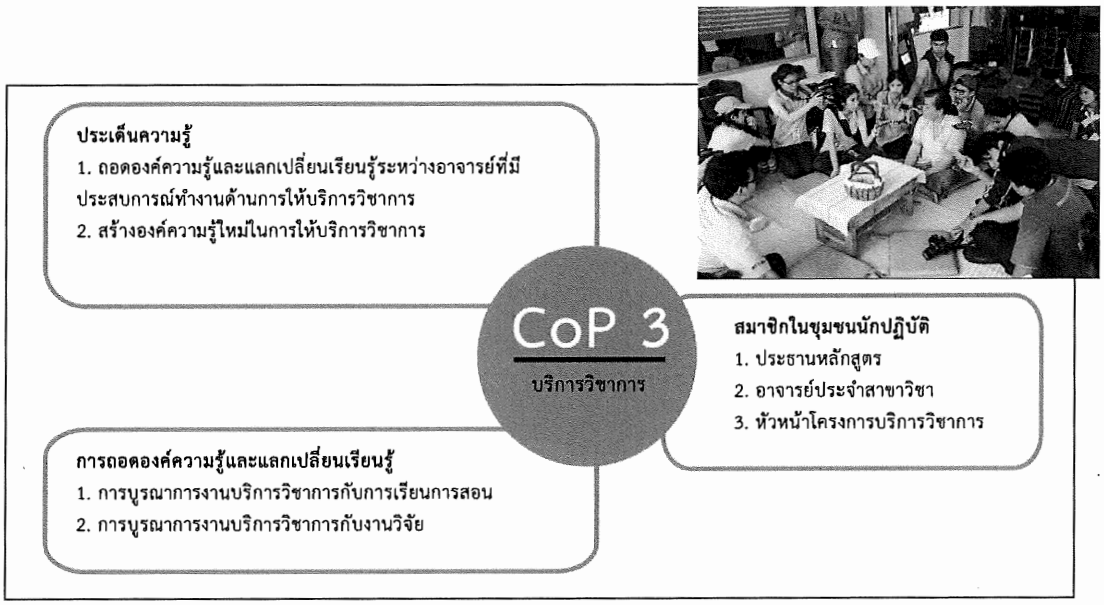
1. ถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการทำงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

- สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ

1. ประธานหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตร
2. อาจารย์ประจำสาขาวิชาทั้ง 3 สาขาวิชา
3. นักวิจัย (อาจารย์เณริศา ชัยศุภมงคลลาภ)

- การถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. การบูรณาการงานวิจัยกับงานบริการวิชาการแก่สังคม โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดประเด็น และหัวข้องานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานบริการวิชาการภายใต้โครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน คือ “รูปแบบการสื่อสารเพื่อสืบสานวัฒนธรรมไท-ยวน”
2. การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย คือ รายวิชาสุนทรียศาสตร์เพื่องานสื่อสารมวลชน



รูปที่ 3 การจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนด้วย CoP 3: การบริการวิชาการ

CoP 3: การบริการวิชาการ

- ประเด็นความรู้

1. ถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการให้บริการวิชาการ

2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการให้บริการวิชาการ

- สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ

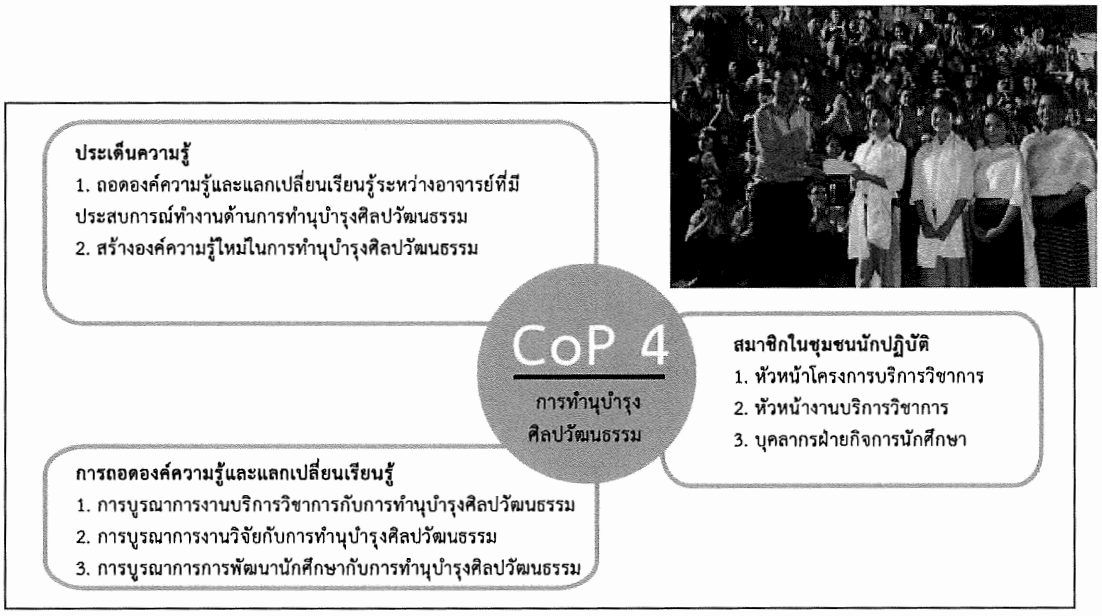
1. ประธานหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตร
2. อาจารย์ประจำสาขาวิชาทั้ง 3 สาขาวิชา
3. หัวหน้าโครงการบริการวิชาการ (อาจารย์กุลธิดา สายพรหม)

- การถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. การบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคมกับการเรียนการสอน โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดรายวิชา ประเด็น และการวางแผนการบูรณาการกับงานบริการวิชาการแก่สังคม ดังนี้

1.1 รายวิชาการบริหารงานลูกค้าในงานโฆษณาและประชาสัมพันธ์ และรายวิชาเทคโนโลยีสื่อสมัยใหม่

1.2 มอบหมายให้นักศึกษาเป็นวิทยากรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อกลวิธีการสื่อสารการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน และการใช้สื่อสมัยใหม่อย่างสร้างสรรค์ การบูรณาการกับงานบริการวิชาการกับงานวิจัย โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดประเด็น และหัวข้องานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานบริการวิชาการภายใต้โครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน คือ “รูปแบบการสื่อสารเพื่อสืบสานวัฒนธรรม ไท-ยวน”



รูปที่ 4 การจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนด้วย CoP 4: การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

CoP 4: การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

- ประเด็นความรู้

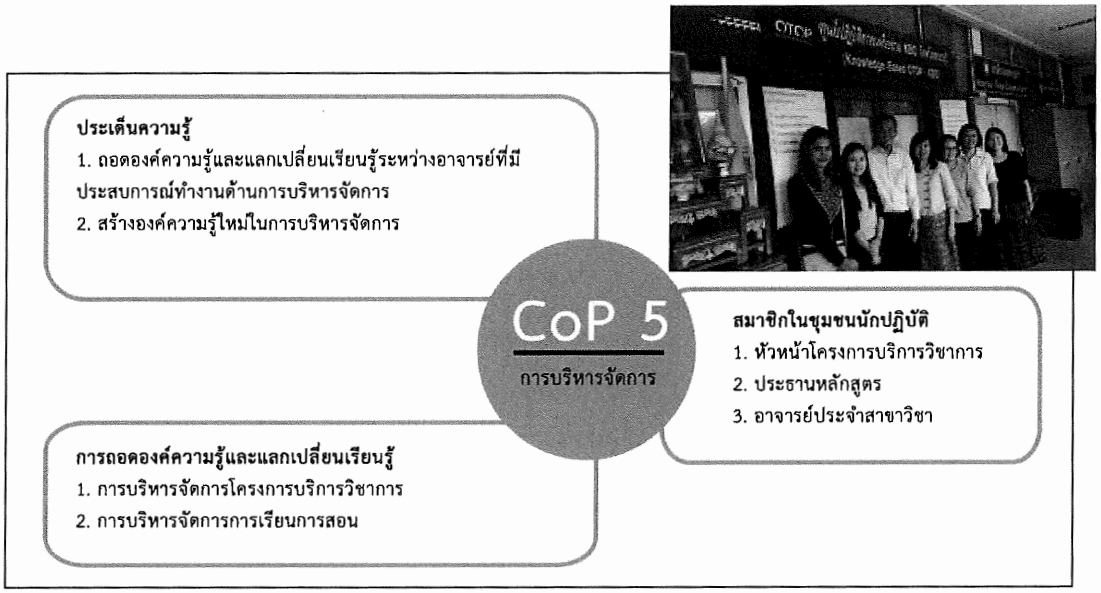
1. ถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

- สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ

1. หัวหน้าโครงการบริการวิชาการ “โครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน” (อาจารย์กุลธิดา สายพรหม)
2. หัวหน้างานบริการวิชาการแก่สังคม (อาจารย์กุลธิดา สายพรหม)
3. บุคลากรสนับสนุนฝ่ายกิจการนักศึกษา

- การถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. การบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคมกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดประเด็น และการวางแผนการบูรณาการกับงานบริการวิชาการกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้วยการลงพื้นที่ให้บริการวิชาการ ณ ชุมชนไท-ยวน อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี
2. การบูรณาการงานวิจัยกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดประเด็น และหัวข้องานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม คือ “รูปแบบการสื่อสารเพื่อสืบสานวัฒนธรรมไท-ยวน”
3. การบูรณาการการพัฒนานักศึกษากับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดประเด็น และวางแผนการดำเนินการให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาวชุมชนไท-ยวน อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี



รูปที่ 5 การจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนด้วย CoP 5: การบริหารจัดการ

CoP 5: การบริหารจัดการ

- ประเด็นความรู้

1. ถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารจัดการ

2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการบริหารจัดการ

- สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ

1. หัวหน้าโครงการบริการวิชาการ "โครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน" (อาจารย์กุลธิดา สายพรหม)

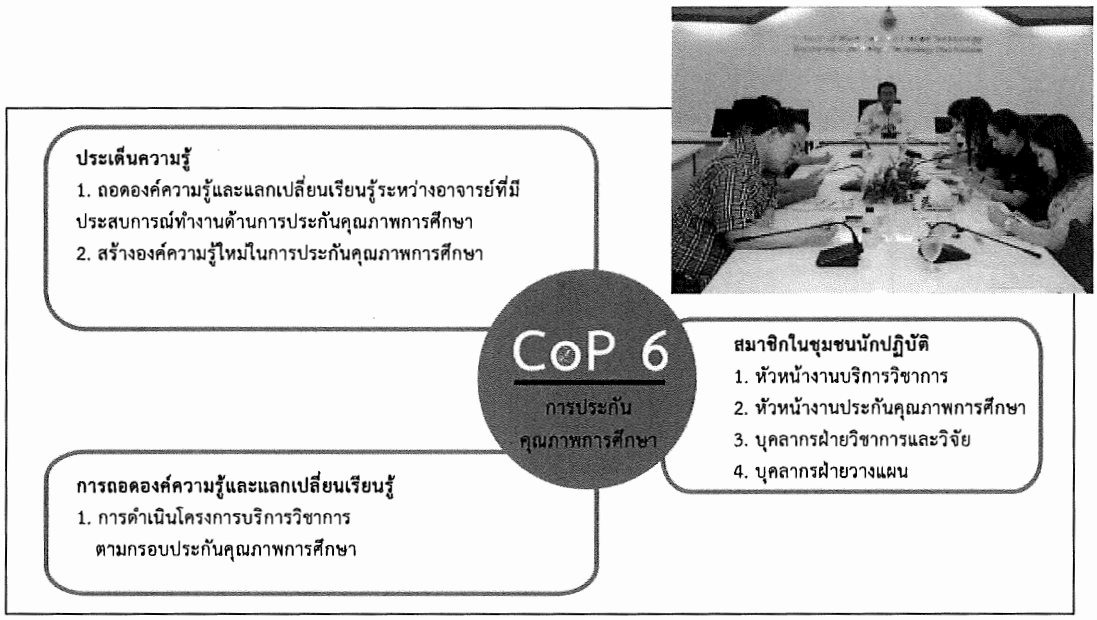
1. ประธานหลักสูตร ทั้ง 3 หลักสูตร

2. อาจารย์ประจำสาขาวิชา ทั้ง 3 หลักสูตร

- การถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. การบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการ โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดแผนงานบริการวิชาการ ประจำปีงบประมาณ 2559 ล่วงหน้า ก่อนการดำเนินโครงการ โดยมีมติรับรองจากคณะกรรมการบริหารงานบริการวิชาการแก่สังคม เมื่อวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2558

2. การบริหารจัดการการเรียนการสอน โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดรายวิชาประเด็น และวางแผนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ



รูปที่ 6 การจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนด้วย CoP 6: การประกันคุณภาพการศึกษา

CoP 6: การประกันคุณภาพการศึกษา

- ประเด็นความรู้

1. ถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการประกันคุณภาพการศึกษา

- สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ

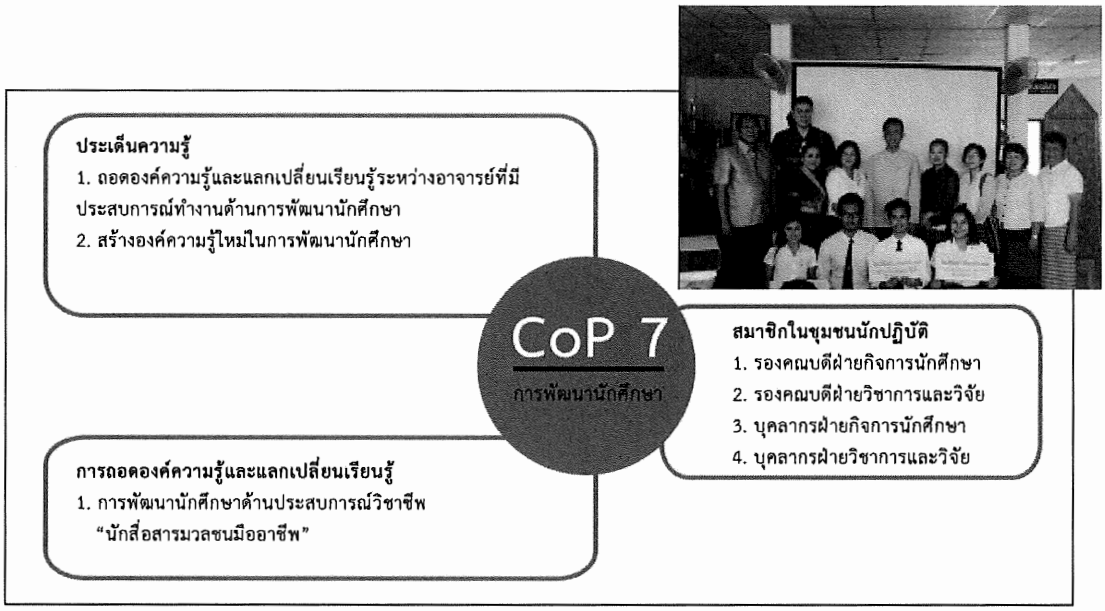
1. หัวหน้างานบริการวิชาการแก่สังคม (อาจารย์กลธิดา สายพรหม)

รูปที่ 6 การจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนด้วย CoP 6: การประกันคุณภาพการศึกษา

3. บุคลากรสายสนับสนุนฝ่ายวิชาการและวิจัย
4. บุคลากรสายสนับสนุนฝ่ายวางแผน

- การถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคม ภายใต้กรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามวงจรคุณภาพการศึกษา โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดแผนงาน (Plan) การดำเนินงานและเก็บข้อมูล (Do) การประเมินคุณภาพ (Check) และการเสนอแนวทางการปรับปรุง (Act) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน



รูปที่ 7 การจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนด้วย CoP 7: การพัฒนานักศึกษา

CoP 7: การพัฒนานักศึกษา

- ประเด็นความรู้

1. ถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการพัฒนานักศึกษา
2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนานักศึกษา

- สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ

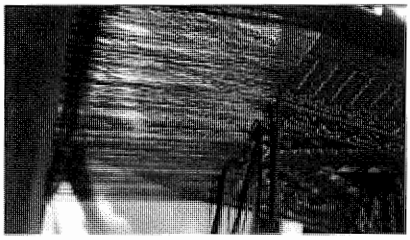
1. รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา (อ.ณัฐภณ สุเมธอธิคม)
2. รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย (ดร.วิชชพร เทียบจัตุรัส)
3. บุคลากรสายสนับสนุนฝ่ายกิจการนักศึกษา
4. บุคลากรสายสนับสนุนฝ่ายวิชาการและวิจัย

- การถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การพัฒนานักศึกษา ภายใต้วิสัยทัศน์ "ผลิตนักสื่อสารมวลชนมืออาชีพ" ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดนโยบาย และแผนงานการพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมในการเป็นนักสื่อสารมวลชนมืออาชีพ ซึ่งได้เปิดโอกาสให้นักศึกษามีประสบการณ์การทำงานด้านการผลิตสื่อสารคดีโทรทัศน์ เรื่อง ศิลป์ผืนผ้า ล้านนาไท-ยวน เมื่อวันที่ 3-4 ตุลาคม พ.ศ. 2558 และให้นักศึกษามีประสบการณ์การสื่อสารในที่สาธารณะ โดยการเป็นวิทยากรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ในหัวข้อกลวิธีการสื่อสารการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน และการใช้สื่อสมัยใหม่อย่างสร้างสรรค์ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 โดยทั้ง 2 กิจกรรมนี้ ดำเนินงานภายใต้โครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดและผลิตภัณฑ์ชุมชน

ผลการดำเนินงาน

ผลการจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน เพื่อมุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 โดยอาศัยเครื่องมือ 7 ชุมชนนักปฏิบัติ ผ่านการดำเนินโครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559 มีดังนี้



1. ได้พัฒนาเครื่องมือทางการสื่อสารการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยชุมชนชาวไท-ยวน อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี ได้คัดเลือกและนำสารคดีสั้น เรื่อง ศิลป์ผืนผ้า ล้านนาไท-ยวน ซึ่งเป็นสารคดีที่นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงผลิตขึ้นในรายวิชาการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์เบื้องต้น และรายวิชาฉากและอุปกรณ์ประกอบฉากเพื่อการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ ไปใช้ในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ (ผ้าทอมือไท-ยวน) ของชุมชน และเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จักมากขึ้น นอกจากนี้ชุมชนยังได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ กลวิธีการสื่อสารการตลาด และพัฒนาทักษะด้านใช้สื่อใหม่อย่างสร้างสรรค์ในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของชุมชน เพื่อให้ชุมชนเติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

2. การสืบสานและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชุมชนชาวไท-ยวน อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี โดยเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ซึ่งเป็นการสนับสนุนส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ยั่งยืน และยังได้ปลูกฝังและสร้างเสริมให้นักศึกษามีความรู้ชื่นชม หวงแหน และเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามเพื่อให้คงอยู่คู่ประเทศไทยสืบไป

3. ได้พัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตนักสื่อสารมวลชนที่มีทักษะวิชาชีพ โดยเห็นความสำคัญในด้านข้อมูล และความถูกต้องของข้อมูล นอกจากนี้ยังเป็นการหล่อหลอมการมีสำนึกรัก หวงแหนชุมชน สังคม ประเทศชาติ และมีจิตสำนึก จิตสาธารณะในการช่วยเหลือสังคมด้านต่างๆ ให้เกิดขึ้นในใจของนักศึกษา และยังเป็นการปลูกฝังทักษะการจัดการ การบริหารโครงการที่จะต้องเริ่มต้นจากการหาข้อมูล การวางแผน การลงมือปฏิบัติ และการประเมินผล ซึ่งเป็นทักษะชีวิต (Soft Skill) ที่มีความสำคัญ

4. การประชาสัมพันธ์คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ให้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางมาก ด้วยการให้บริการวิชาการแก่สังคมที่คำนึงถึงความต้องการของชุมชนเป็นหลัก และคืนกำไรในสิ่งที่ดีงามสู่ชุมชน โดยประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อบุคคล คือ ชาวชุมชนไท-ยวน และสื่อโทรทัศน์ คือ รายการ BEC News Tonight ในรายงานพิเศษเรื่อง วัฒนธรรมไท-ยวน ออกอากาศวัน ที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2558 และรายงานพิเศษเรื่อง การศึกษาเพื่อช่วยเหลือชุมชน ออกอากาศวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2558





รูปที่ 8 รายงานพิเศษเรื่อง การศึกษาเพื่อช่วยเหลือชุมชน รายการ BEC News Tonight ช่อง 3SD

แนวปฏิบัติที่ดี "ชุมชนนักปฏิบัติ: พลังขับเคลื่อน MCT สู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21

1. ค้นหาเครือข่ายหรือกลุ่มคนที่อาจมีแนวโน้มจะพัฒนาเป็นชุมชนนักปฏิบัติ โดยต้องหาสมาชิก 7 ชุมชนนักปฏิบัติ ได้แก่ การเรียนการสอนเพื่อการพัฒนานักศึกษา (CoP1) งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ (CoP2) การบริการวิชาการ (CoP3) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (CoP4) การบริหารจัดการ (CoP5) การประกันคุณภาพการศึกษา (CoP6) และการพัฒนานักศึกษา (CoP7)

2. ประชุม ชี้แจง และรับนโยบายการจัดการความรู้จากผู้บริหาร เพื่อให้สมาชิก 7 ชุมชนนักปฏิบัติมีความเข้าใจเป้าหมายของการจัดการความรู้อย่างถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยใช้การสื่อสารแบบบนลงล่าง (Top Down)

3. ประชุมสมาชิก 7 ชุมชนนักปฏิบัติ เพื่อกำหนดประเด็นความรู้ที่ชัดเจน โดยใช้การสื่อสารแบบคละฝ่าย ซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกันกับฝ่ายงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายวางแผน ฝ่ายวิชาการและวิจัย และฝ่ายกิจการนักศึกษา

4. ประชุมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกัน โดยใช้การสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ ซึ่งอาจเป็นการพูดคุยกันระหว่างรับประทานอาหาร และเวลาว่างจากการสอนหรือการปฏิบัติงาน

5. ถอดองค์ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกันของสมาชิก 7 ชุมชนนักปฏิบัติ โดยนำมารวบรวมเป็นองค์ความรู้ใหม่ ในด้านการจัดการความรู้ตามประเด็นความรู้นั้นๆ

6. ทดลองนำประเด็นความรู้จากสมาชิก 7 ชุมชนนักปฏิบัติ ไปใช้ในการดำเนินงาน เพื่อประเมินผล และนำไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการความรู้ ด้วยเครื่องมือชุมชนนักปฏิบัติต่อไป

7. นำผลการดำเนินงานตามการจัดการความรู้ไปเผยแพร่สู่สาธารณะชน ทั้งสื่อบุคคล สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์

สรุป

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ได้จัดการความรู้ โดยอาศัยเครื่องมือ "ชุมชนนักปฏิบัติ" ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานระหว่างอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนด้วยกันซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ในการถ่ายทอดประสบการณ์ที่แต่ละสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติมีความชำนาญให้แก่กัน รวมทั้งยังสามารถสร้างความสมัครสมานสามัคคีในองค์กร เพื่อให้บรรลุการเป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมีปัจจัยที่ทำให้เกิดผลสำเร็จ ดังนี้

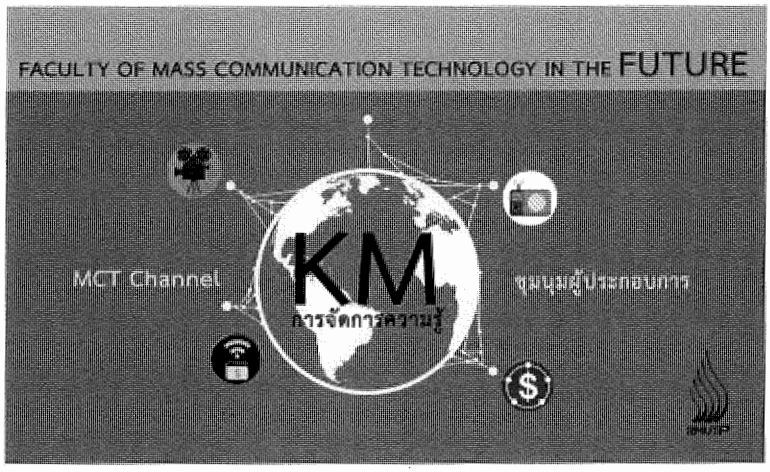
1. ผู้บริหารองค์กรทุกระดับเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนการจัดตั้งชุมชนนักปฏิบัติสำหรับประเด็นที่เป็นหัวใจขององค์กรออย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. สมาชิกชุมชนนักปฏิบัติ ต้องมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับหลักการและความสำคัญของเป้าหมายการจัดการความรู้และประโยชน์ในการจัดชุมชนนักปฏิบัติที่เข้มแข็ง

3. มีการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับองค์กร เพื่อการพัฒนาการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ และทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันได้ตลอดเวลา ไม่จำกัดพื้นที่ และไม่จำกัดเวลา

4. มีการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล เพื่อเป็นแรงจูงใจให้อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนในองค์กรเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการความรู้ ทั้งการให้คุณค่า ด้วยการชมเชย การให้มูลค่า ด้วยการให้ค่าตอบแทน และการบูรณาการแผนการยกย่องชมเชยกับการให้รางวัลเข้ากับระบบประเมินผลงานประจำปี

ทั้งนี้ความท้าทายต่อไปในการดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้ในอนาคต นั่นคือ “การจัดการความรู้ ควบคู่บูรณาการ สู่นักสื่อสารฯ มืออาชีพ” ซึ่งเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้นักศึกษา โดยเปิดประสบการณ์นอกห้องเรียน ได้มีโอกาสเรียนรู้ สะสม บ่มเพาะ และสัมผัสกับโลกแห่งการทำงานจริง จนนำไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งทางวิชาการ และมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ พร้อมปฏิบัติงานจริงในรูปแบบบริษัทจำลองของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน และมีความสามารถในการเข้าร่วมการประกวดแข่งขันในระดับประเทศ



รูปที่ 9 การดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนในอนาคต

บรรณานุกรม

สถาบันวิชาการสื่อสาธารณะ. 2557. **สื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

www.rmutp.ac.th

RMUTP

แนวปฏิบัติที่ดี

"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"

RMUTKM+2

"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเครือข่ายการจัดการความรู้ ครั้งที่ 9

ผู้นำเสนอ

เณริศา ชัยศุภมงคลลาภ
Nerisa Chaisupamongkollarp
กุลธิดา สายพรหม
Kultida Sayprom

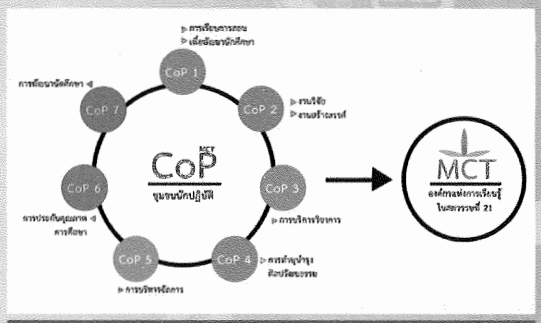
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
Faculty of Mass Communication Technology
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
Rajamangala University of Techology Phra Nakhon

ชุมชนนักปฏิบัติ : พลังขับเคลื่อน MCT สู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21

The Community of Practices : Passion toward Learning MCT Organizations in the 21st Century

เทนำ

ามนโยบาย"การจัดการเรียนรู้ ควบคู่บูรณาการ" เพื่อผลิตบัณฑิตนักสื่อสารมวลชนมืออาชีพ
ะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน จึงนำกลไก "ชุมชนนักปฏิบัติ" (Community of Practice: CoP)
ป็นแนวทางในการจัดการความรู้ เพื่อผลักดันกลยุทธ์และขับเคลื่อนองค์การให้บรรลุวัตถุประสงค์
สร้างความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง โดยผ่านการรวมตัวกันระหว่างอาจารย์ และบุคลากร
ยสนับสนุน ที่มาแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ จนนำไปสู่การต่อยอดองค์ความรู้ใหม่
างต่อเนื่อง และกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรในที่สุด ด้วยเหตุนี้จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรม
รพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559
เป็นโครงการต้นแบบที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการความรู้ โดยอาศัยเครื่องมือ "7 ชุมชน
ปฏิบัติ" ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกันด้านการบริการวิชาการ
งคมที่บูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอน การพัฒนานักศึกษา ตลอดจนการ
นุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ งานวิจัย โดยมีการบริหารจัดการตามกรอบการประกันคุณภาพ
ศึกษา ซึ่งจะทำให้ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21
ไป ดังรูปที่ 1



รูปที่ 1 การนำเครื่องมือชุมชนนักปฏิบัติมาเป็นแนวทางในการจัดการความรู้ ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

ลการดำเนินงาน

ได้พัฒนาเครื่องมือทางการสื่อสารการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน
ชุมชนชาวไท-ยวน อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี นอกจากนี้ชุมชนยังได้รับการพัฒนาองค์ความรู้
วิธีการสื่อสารการตลาด และพัฒนาทักษะด้านใช้สื่อใหม่อย่างสร้างสรรค์ในการประชาสัมพันธ์
ตภัณฑ์ของชุมชน เพื่อให้ชุมชนเติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

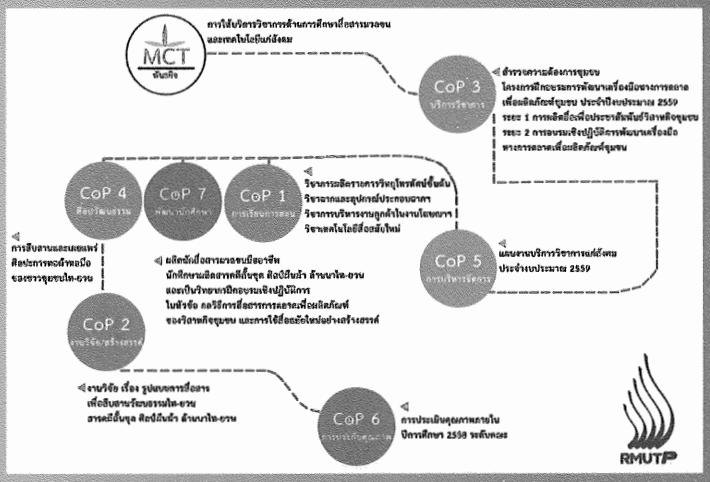
การสืบสานและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชุมชนชาวไท-ยวน อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี
ได้พัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตนักสื่อสารมวลชนที่มีทักษะวิชาชีพ และมีสำนึกรัก หวงแหน
ชน สังคม ประเทศชาติ และมีจิตสำนึก จิตสาธารณะในการช่วยเหลือสังคมด้านต่างๆ

การประชาสัมพันธ์คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ให้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับอย่าง
งขวางมาก ด้วยการให้บริการวิชาการแก่สังคมที่ตำบึงถึงความต้องการของชุมชนเป็นหลัก
ดีนำใจในสิ่งที่ดีงามสู่ชุมชน โดยผ่านสื่อบุคคล คือ อาจารย์ทรงชัย วรรณกุล
าชญ์ไท - ยวน และ สื่อโทรทัศน์ คือ รายการ BEC News Tonight รายงานพิเศษเรื่อง
ศึกษาเพื่อช่วยเหลือชุมชน ออกอากาศวันที่ 6 ต.ค. 2558





วิธีการดำเนินงาน



รูปที่ 2 วิธีการดำเนินงาน 7 ชุมชนนักปฏิบัติ ผ่านการดำเนินโครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559

1. การลงพื้นที่เพื่อสำรวจความต้องการของชุมชน และกำหนดโครงการบริการวิชาการ (CoP 3: การบริการวิชาการ)
สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ ร่วมกันลงพื้นที่สำรวจความต้องการชุมชน จ.สระบุรี เมื่อวันที่ 11 ก.ย. 2558
และกำหนดโครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การผลิตสื่อ
เพื่อประชาสัมพันธ์วิชาการกิจชุมชน และระยะที่ 2 การอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน

2. การกำหนดแผนงานบริการวิชาการแก่สังคม ประจำปีงบประมาณ 2559 (CoP 5: การบริหารจัดการ)
สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ ร่วมกันกำหนดแผนงานบริการวิชาการแก่สังคม ประจำปีงบประมาณ 2559 ซึ่งผ่านการรับรองจาก
คณะกรรมการบริหารงานบริการวิชาการ ในวันที่ 23 ก.ย. 2558

3. การบูรณาการการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษา และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
(CoP 1: การเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาบัณฑิต) สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ
ร่วมกันวางแผนการบูรณาการการเรียนการสอนแบบข้ามวิชา ได้แก่
วิชาการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ขั้นต้น และวิชาฉากและอุปกรณ์ประกอบฉากฯ
(CoP 7: การพัฒนานักศึกษา) สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ ร่วมกันกำหนดนโยบาย
และแผนงานการพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมในการเป็นนักสื่อสารมวลชนมืออาชีพ
ซึ่งได้เปิดโอกาสให้นักศึกษามีประสบการณ์ การสื่อสารในที่สาธารณะ โดยเป็นวิทยากร
ในหัวข้อกลวิธีการสื่อสารการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน
และการใช้สื่อสมัยใหม่อย่างสร้างสรรค์ ในวันที่ 1 พ.ย. 2558
(CoP 4: การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม) สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันวางแผน
การสืบสานและเผยแพร่ศิลปะการทอผ้าทอมือของชาวชุมชนไท-ยวน


อาจารย์ทรงชัย วรรณกุล
ปราชญ์ไท - ยวน

4. การทำงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์ (CoP 2: งานวิจัยและงานสร้างสรรค์)
สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ ร่วมกันกำหนดประเด็น และหัวข้องานวิจัยภายใต้โครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาด
เพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน คือ "รูปแบบการสื่อสารเพื่อสืบสานวัฒนธรรมไท-ยวน"

5. การประกันคุณภาพการศึกษา (CoP 6: การประกันคุณภาพการศึกษา)
สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ ร่วมกันกำหนดแผนงาน (Plan) การดำเนินงานและเก็บข้อมูล (Do) การประเมินคุณภาพ (Check)
และการเสนอแนวทางการปรับปรุง (Act) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในปีการศึกษา 2558
ระดับคณะ

รุป

จัดการความรู้ โดยอาศัยเครื่องมือ "ชุมชนนักปฏิบัติ" ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานระหว่างอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนด้วยกันจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการถ่ายทอดประสบการณ์ที่แต่ละสมาชิก
ชุมชนนักปฏิบัติมีความชำนาญให้แก่กัน รวมทั้งยังสามารถสร้างความเข้มแข็งของบุคลากรสายสนับสนุนในคณะ เพื่อให้บรรลุการเป็นส่วนหนึ่งแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21ความท้าทายต่อไปในอนาคต คือ "การจัดการความรู้ ควบคู่บูรณาการ
กลสื่อสารฯ มืออาชีพ" ซึ่งเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้นักศึกษา โดยเปิดประสบการณ์นอกห้องเรียน ได้มีโอกาสเรียนรู้ สะสม บ่มเพาะ และสัมผัสกับโลกแห่งการทำงานจริง จนนำไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งทางวิชาการ
มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ พร้อมปฏิบัติงานจริงในรูปแบบบริษัทจำลองของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน และมีความสามารถในการเข้าร่วมการประกวดแข่งขันในระดับประเทศ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลพระนคร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีชั้นนำด้านการผลิตบัณฑิตสู่วิชาชีพ

RMUTP

RmutpFB | www.rmutp.ac.th

MCT
พันธกิจ

การให้บริการวิชาการด้านการศึกษาสื่อสารมวลชน
และเทคโนโลยีแก่สังคม

CoP 3
บริการวิชาการ

สำรวจความต้องการชุมชน
โครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาด
เพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559
ระยะ 1 การผลิตสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์วิสาหกิจชุมชน
ระยะ 2 การอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาเครื่องมือ
ทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน

CoP 4
การจัดการความรู้

CoP 7
พัฒนานักศึกษา

CoP 1
การเรียนการสอน

วิชาการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ขั้นต้น
วิชาฉากและอุปกรณ์ประกอบฉากฯ
วิชาการบริหารงานลูกค้าในงานโฆษณาฯ
วิชาเทคโนโลยีสื่อสมัยใหม่

CoP 5
การบริหารจัดการ

แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม
ประจำงบประมาณ 2559

การสืบสานและเผยแพร่
ศิลปะการทอผ้าหอมือ
ของชาวชุมชนไท-ยวน

ผลิตนักสื่อสารมวลชนมืออาชีพ
นักศึกษาผลิตสารคดีสั้นชุด ศิลป์ฝีมือผ้า ล้านนาไท-ยวน
และเป็นวิทยากรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
ในหัวข้อ กลวิธีการสื่อสารการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์
ของวิสาหกิจชุมชน และการใช้สื่อสมัยใหม่อย่างสร้างสรรค์

CoP 2
การวิจัยเพื่อท้องถิ่น

งานวิจัย เรื่อง รูปแบบการสื่อสาร
เพื่อสืบสานวัฒนธรรมไท-ยวน
สารคดีสั้นชุด ศิลป์ฝีมือผ้า ล้านนาไท-ยวน

CoP 6
การประเมินคุณภาพ

การประเมินคุณภาพภายใน
ปีการศึกษา 2558 ระดับคณะ

RMUTP

CoP 3
บริการวิชาการ

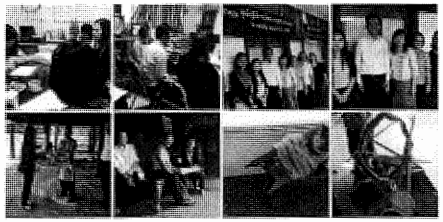
คณะสื่อสารฯจับมือคณะสถาปัตย์ฯ มทร.พระนคร ลงพื้นที่ชุมชนไท-ยวน จ.ส

วันที่ (21 ก.ค. 2559) อาจารย์ธงชัย สมิทธิ์ คณบดีคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน พร้อมด้วย อาจารย์ปรานี สุดประเสริ์ คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศิลปะและการออกแบบ ผศ.วิชชา พรประพันธ์ และคณะ คณะสถาปัตยกรรมศิลปะและการออกแบบ ผศ.ดร.ชาติ ศรสุข เดินทางมาลงพื้นที่ชุมชนไท-ยวน อ.ส เพื่อร่วมกันลงพื้นที่สำรวจความต้องการของชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559

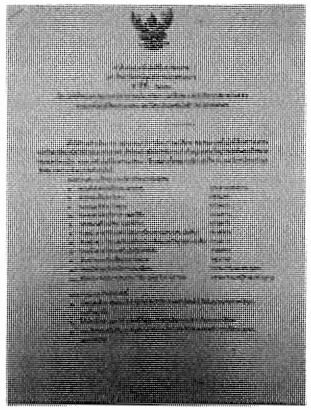


ลงพื้นที่สำรวจความต้องการงานบริการวิชาการแก่ชุมชน

วันที่ (11 ก.ค. 2559) อาจารย์ธงชัย สมิทธิ์ คณบดีคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน พร้อมด้วย อาจารย์ปรานี สุดประเสริ์ คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศิลปะและการออกแบบ (มทร.พระนคร) และคณะ ลงพื้นที่สำรวจความต้องการของชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559 ณ ชุมชนไท-ยวน อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี



CoP 5
การบริหารจัดการ





CoP 4
การทำนุบำรุง
ศิลปวัฒนธรรม

CoP 7

CoP 1
การเรียนการสอน
เพื่อพัฒนานักศึกษา

ผลิตสารคดี "ศิลป์ผืนผ้าล้านนาไท-ยวน"

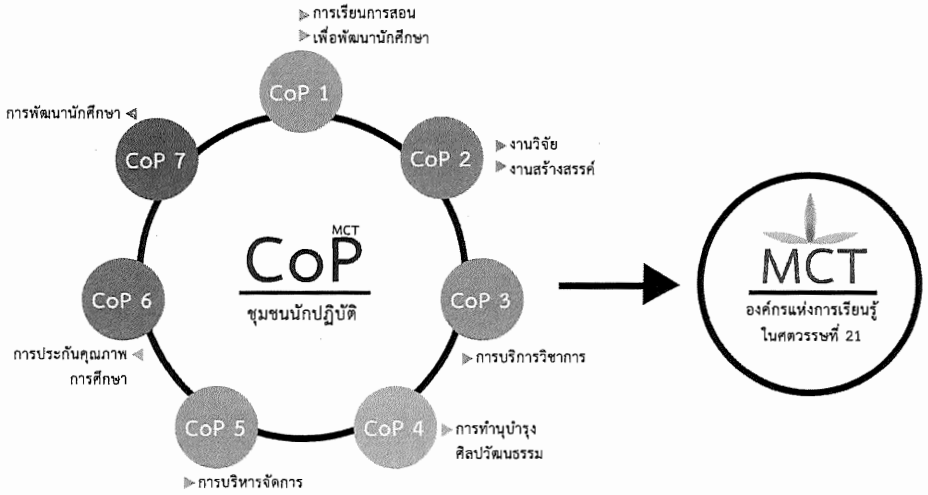
นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร ผลิตสารคดี "ศิลป์ผืนผ้าล้านนาไท-ยวน"

โครงการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ระยะที่ 2



CoP 2
งานวิจัย
งานสร้างสรรค์





ภูมิปัญญาอาหารไทยพื้นบ้านกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต
Thai Food Folk Wisdom and Life-Long Learning

จุฑามาศ พีรพัชระ [1]
[1] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
[1] Chutamas Peeraphatchara
[1] อีเมล : chutamas.p@rmutp.ac.th

บทสรุป

จากปัญหาด้านภูมิปัญญาอาหารพื้นบ้านเพชรบุรี ซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่เกิดจากประสบการณ์โดยตรงของผู้สูงอายุ แต่ขาดการรวบรวมข้อมูลและขาดการส่งต่อความรู้สู่ผู้เกี่ยวข้อง ในขณะที่การรับประทานอาหารพื้นบ้านที่เป็นไปตามรูปแบบการใช้ชีวิตที่เป็นธรรมชาติของชุมชน อาจส่งผลต่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ เป็นที่มาของการดำเนินโครงการพัฒนาอาหารพื้นบ้านจังหวัดเพชรบุรีแบบมีส่วนร่วม โดยกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ ตัวแทนกลุ่มน้ำพริกผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ และตัวแทนสมาชิกกลุ่มน้ำพริกผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เครื่องมือการจัดการความรู้ 6 รายการ อาหารพื้นบ้านที่ทำการรวบรวมเป็นอาหารคาว 22 รายการ และขนม 8 รายการ ขั้นตอนการศึกษาประกอบด้วย 1) คัดเลือกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย 2) กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม 3) คัดเลือกรายการอาหารพื้นบ้าน 4) จัดเวทีเสวนาความรู้ 5) ถ่ายทอดความรู้ 6) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ 7) ทบทวนสรุปบทเรียน และ 8) กิจกรรมฐานความรู้ การดำเนินโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดผลผลิตเป็นเอกสารตำรับอาหารไทยพื้นบ้าน 38 ตำรับ สื่อวีดิทัศน์เพื่อเผยแพร่ 1 ชุด เกิดผลลัพธ์การสร้างเครือข่ายการทำงานของชุมชนข้ามพื้นที่ การสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกต่อยอดสู่ธุรกิจ และการสร้างนวัตกรรมดนตรีพื้นบ้านประเภทอังกะลุง

คำสำคัญ : ภูมิปัญญาอาหารไทย การเรียนรู้ตลอดชีวิต

Summary

Problems about Phetchaburi local food wisdom, which originated from first-hand experience of the elderlies, are lack of collection and transfer of knowledge to younger generations. While consumption of local food is part of natural everyday life of the community, it might have certain effects on health care of the elderlies. These problems led to the Participatory Phetchaburi Local Food Development Project, whose population consisted of representatives from Huay Sai Nue Chili Paste Elderly Group and members of Huay Sai Nue Chili Paste Elderly Group. Tools used in the study were 6 types of knowledge management tools. Local food collected consisted of 22 kinds of dishes and 8 kinds of desserts. Steps in the study were: 1) selection of site and target groups; 2) appointment of responsible person for each activity; 3) selection of local food; 4) organization of dialogue session; 5) transfer of knowledge; 6) organization of action learning session; 7) conduction of After Action Review session; and 8) organization of knowledge base activity. Results gained from the project were a document containing 38 recipes of local Thai food and 1 set of video clip. The project also created an operation network of community across different areas, value addition to expand chili paste product into business, and creation of Ankalung local music innovation.

Keywords: Thai Food Wisdom, Life-Long Learning

โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ฯ ครั้งที่ 9
"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่ การจัดการความรู้ ในศตวรรษ ที่ 21"
สำหรับอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

ชื่อเรื่อง/แนวปฏิบัติที่ดี	ภูมิปัญญาอาหารไทยพื้นบ้านกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ชื่อ – นามสกุล ผู้นำเสนอ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑามาศ พีรพัชระ
ชื่อสถาบันการศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
หน่วยงาน	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
เบอร์โทรศัพท์มือถือ	08 9204 3158
เบอร์โทรสาร	0 2665 3800
E-Mail address	chutamas.p@rmutp.ac.th

ภูมิปัญญาอาหารไทยพื้นบ้านกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

Thai Food Folk Wisdom and Life-Long Learning

จุฑามาศ พีรพัชระ (Chutamas Peeraphatchara)[1]

[1]ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

อีเมล : chutamas.p@rmutp.ac.th

บทสรุป

จากปัญหาด้านภูมิปัญญาอาหารพื้นบ้านเพชรบุรี ซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่เกิดจากประสบการณ์โดยตรงของผู้สูงอายุ แต่ขาดการรวบรวมข้อมูลและขาดการส่งต่อความรู้สู่ผู้เกี่ยวข้อง ในขณะที่การรับประทานอาหารพื้นบ้านที่เป็นไปตามรูปแบบการใช้ชีวิตที่เป็นธรรมชาติของชุมชน อาจส่งผลต่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ เป็นที่มาของการดำเนินโครงการพัฒนาอาหารพื้นบ้านจังหวัดเพชรบุรีแบบมีส่วนร่วม โดยกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ ตัวแทนกลุ่มน้ำพริกผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ และตัวแทนสมาชิกกลุ่มน้ำพริกผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เครื่องมือการจัดการความรู้ 6 รายการ อาหารพื้นบ้านที่ทำการรวบรวมเป็นอาหารคาว 22 รายการ และขนม 8 รายการ ขั้นตอนการศึกษาประกอบด้วย 1) คัดเลือกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย 2) กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม 3) คัดเลือกรายการอาหารพื้นบ้าน 4) จัดเวทีเสวนาความรู้ 5) ถ่ายทอดความรู้ 6) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ 7) ทบทวนสรุปบทเรียน และ 8) กิจกรรมฐานความรู้ การดำเนินโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดผลผลิตเป็นเอกสารตำรับอาหารไทยพื้นบ้าน 38 ตำรับ สื่อวีดิทัศน์เพื่อเผยแพร่ 1 ชุด เกิดผลลัพธ์การสร้างเครือข่ายการทำงานของชุมชนข้ามพื้นที่ การสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกต่อยอดสู่ธุรกิจ และการสร้างนวัตกรรมดนตรีพื้นบ้านประเภทอังกะลุง

คำสำคัญ : ภูมิปัญญาอาหารไทย การเรียนรู้ตลอดชีวิต

Summary

Problems about Phetchaburi local food wisdom, which originated from first-hand experience of the elderlies, are lack of collection and transfer of knowledge to younger generations. While consumption of local food is part of natural everyday life of the community, it might have certain effects on health care of the elderlies. These problems led to the Participatory Phetchaburi Local Food Development Project, whose population consisted of representatives from Huay Sai Nue Chili Paste Elderly Group and members of Huay Sai Nue Chili Paste Elderly Group. Tools used in the study were 6 types of knowledge management tools. Local food collected consisted of 22 kinds of dishes and 8 kinds of desserts. Steps in the study were: 1) selection of site and target groups; 2) appointment of responsible person for each activity; 3) selection of local food; 4) organization of dialogue session; 5) transfer of knowledge; 6) organization of action learning session; 7) conduction of After Action Review session; and 8) organization of knowledge base activity. Results gained from the project were a document containing 38 recipes of local Thai food and 1 set of video clip. The project also created an operation network of community across different areas, value addition to expand chili paste product into business, and creation of Ankalung local music innovation.

Keywords: Thai Food Wisdom, Life-Long Learning

บทนำ

ภูมิปัญญา เป็นปัญญาที่ติดอยู่กับแผ่นดิน ประกอบด้วย ส่วนที่เป็นประสบการณ์โดยตรง ส่วนที่รับมาจากผู้อื่น และส่วนที่ตนเองสังเคราะห์ขึ้นใหม่ (ประเวศ วะสี,2534) สำหรับความสำคัญระดับประเทศ พบในการกำหนดนโยบายการอนุรักษ์ ฟื้นฟู เผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่นำไปสู่การสร้างสัมพันธ์อันดีในทุกระดับ ตลอดจนการเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ (คณะรัฐมนตรีในพลเอกประยุทธ์ จันโอชา, 2557)

ชมรมผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ ตั้งอยู่ที่ศาลาผู้สูงอายุหน้าสถานีรถไฟบ้านห้วยทรายเหนือ เทศบาลเมืองชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยมีนายหยด จุ้ยทอง เป็นประธาน มีสมาชิก 150 คน มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกับการตรวจสุขภาพ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และเนื่องจากมีเวลาว่างมาก จึงรวมตัวทำอาหารประเภทน้ำพริกและกะปิ โดยเฉพาะกะปิ เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมของกลุ่มที่สืบเนื่องมาจากการมีพื้นที่ติดทะเล ทำให้มีวัตถุดิบกุ้งเป็นจำนวนมาก การทำน้ำพริก และกะปิเป็นจุดเริ่มต้นของการใช้ภูมิปัญญาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ต่อมาได้ก่อตั้งกลุ่มน้ำพริกผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ โดยมี ป้าทับ ที่ทุกคนรู้จักว่าเป็นผู้มีภูมิรู้ด้านอาหารพื้นบ้านเป็นประธานกลุ่ม มีสมาชิก 25 คน กลุ่มนี้จะประกอบกิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเพชรบุรี โดยใช้วัตถุดิบหลักประเภทผัก ผลไม้ ที่ได้รับการส่งเสริมจากเทศบาลเมืองชะอำให้ปลูกรับประทานในครัวเรือน มีการร่วมรับประทานอาหารและประกอบกิจกรรมสันทนาการ ร้องเพลง รำวง เป็นการสืบสานวัฒนธรรมการทำและกินอาหารอันเกิดจากภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ (นางทับทิม พานิช, 2555) แต่อย่างไรก็ตาม พบว่า การใช้ภูมิปัญญาด้านอาหารในกลุ่มผู้สูงอายุ ยังจำกัดเฉพาะกลุ่ม ขาดการถ่ายทอดสู่เยาวชนที่ไม่รู้ ขาดการเก็บบันทึกภูมิปัญญาในรูปแบบของเอกสารหรือสื่ออื่น

จากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงได้เสนอโครงการพัฒนาอาหารพื้นบ้านจังหวัดเพชรบุรีแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ 6 รายการ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) รวบรวมภูมิปัญญาอาหารพื้นบ้านเพชรบุรี จากความรู้และประสบการณ์โดยตรงของผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ สู่การเผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ และ 2) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับการดูแลสุขภาพด้วยอาหารพื้นบ้าน

วิธีการดำเนินงาน

1. ขอบเขตของการศึกษา

1.1 กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ ตัวแทนกลุ่มน้ำพริกผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือที่เป็นผู้นำในการประกอบอาหาร จำนวน 15 คน และกลุ่มเป้าหมายรอง คือ สมาชิกชมรมผู้สูงอายุบ้านห้ายทรายเหนือที่มีส่วนร่วมในการประกอบอาหาร จำนวน 15 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นเครื่องมือการจัดการความรู้ 6 รายการ ประกอบด้วยการใช้ทีมงานข้ามสาย (Cross-functional team) การจัดเวทีเสวนา (Dialogue) การถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง (Storytelling) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Action learning) การทบทวนสรุปบทเรียน (After actional review : AAR) และฐานความรู้ (Knowledge bases)

1.3 ระยะเวลาในการศึกษา 3 ปี (ปี 2555 – 2557)

1.4 อาหารพื้นบ้านที่ใช้ในการศึกษา เป็นอาหารพื้นบ้านที่ใช้วัตถุดิบภายในท้องถิ่นและผักพื้นบ้านที่กลุ่มเพาะปลูกเองเป็นส่วนประกอบหลัก จำนวน 30 รายการ

2. ขั้นตอนการศึกษา

2.1 ใช้ทีมงานข้ามสายงาน

2.1.1 คัดเลือกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายที่เกิดจากปัญหาและเป็นความต้องการของกองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองชะอำ ชมรมผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ และกลุ่มน้ำพริกผู้สูงอายุบ้านห้ายทรายเหนือ ด้วยวิธีการกำหนดโจทย์การทำงานร่วมกัน ณ ชมรมผู้สูงอายุ ซึ่งตั้งอยู่เลขที่ 1131/3 ถนนชมนิเวศ ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ตกผลึกประเด็นปัญหา กำหนดโจทย์การทำงาน และเตรียมผู้รับผิดชอบประจำกลุ่ม

2.1.2 กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินโครงการ 5 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มเสวนา : ประกอบด้วย แพทย์และพยาบาลจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลชะอำ ตัวแทนบุคลากรจากกองสวัสดิการสังคม สมาชิกชมรมผู้สูงอายุ และสมาชิกกลุ่มน้ำพริกผู้สูงอายุ โดยมีคณะทำงาน มทร.พระนคร จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์เป็นผู้ดำเนินรายการ

2) กลุ่มถ่ายทอดความรู้ : ประกอบด้วย ประธานกลุ่มน้ำพริกผู้สูงอายุและทีมงาน ได้แก่ นางทับทิม พานิช นางฉ่าย มีเงิน นางณัฐพร สุระเสน นางอารีย์ แก้วหาญ นางพาน เทิดศักดิ์ธนกุล นางวิเชียร ตุ้มทอง และนางเหวี่ยน สวัสดี

3) กลุ่มเรียนรู้โดยการปฏิบัติ : ประกอบด้วย สมาชิกชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มน้ำพริกผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้านห้วยทรายใต้ กลุ่มแม่บ้านบ้านใหญ่ชะอำ

4) กลุ่มทบทวนสรุปบทเรียน : สมาชิกทุกคน

5) กลุ่มฐานความรู้ : ประกอบด้วย คณะทำงานของ มทร.พระนคร จากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และกลุ่มถ่ายทอดความรู้

2.2 คัดเลือกรายการอาหารพื้นบ้านจำนวน 30 รายการ แบ่งเป็นอาหารคาว 22 รายการ ขนม 8 รายการ เพื่อนำเข้าสู่การจัดเวทีเสวนา

2.3 จัดเวทีเสวนาความรู้ แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นการเล่าเรื่องราวความเป็นมาของอาหารพื้นบ้าน วัตถุดิบและอุปกรณ์ที่ใช้ วิธีการปรุงอาหารพร้อมทั้งเทคนิคการประกอบที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น 30 รายการ และส่วนที่ 2 เป็นการเล่าเรื่องราวของการดูแลสุขภาพจากผลของการรับประทานอาหารและการออกกำลังกาย รวบรวมข้อมูลเพื่อสู่กระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้

2.4 ถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่องราวของอาหาร 30 รายการ เป็นลักษณะการเล่าเรื่องประกอบกับสาธิตอาหาร โดยภูมิปัญญาท้องถิ่น 7 ราย ในขั้นตอนนี้จะมีคณะทำงานจดบันทึกเรื่องราว สรุปเรื่องราว บันทึกภาพนิ่งและวีดิทัศน์ สาธิต ตัดต่อวีดิทัศน์ ตรวจสอบข้อมูลเพื่อใช้เป็นสื่อสำหรับการถ่ายทอดในขั้นกิจกรรมเรียนรู้โดยการปฏิบัติ และใช้เป็นสื่อสำหรับเผยแพร่ในกลุ่มฐานความรู้

2.5 เรียนรู้โดยการปฏิบัติ เป็นขั้นตอนของการนำความรู้ที่ได้จากข้อ 2.4 มาสู่การถ่ายทอดแก่ผู้ปฏิบัติ ได้แก่ เยาวชนและสมาชิกชมรมผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ กลุ่มน้ำพริกผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ เพื่อเรียนรู้วิธีการทำอาหารพื้นบ้าน เรียนรู้วิธีการรับประทานอาหารพื้นบ้านเพื่อสุขภาพของผู้สูงอายุ และขยายเครือข่ายองค์ความรู้ภูมิปัญญาดังกล่าวในรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มแม่บ้านในพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านห้วยทรายใต้ และกลุ่มแม่บ้านบ้านใหญ่ชะอำ รวม 70 คน

2.6 ทบทวนสรุปบทเรียน เป็นการสรุปผลการดำเนินงานในขั้นตอน การกำหนดผู้รับผิดชอบ การคัดเลือกรายการอาหารพื้นบ้าน การจัดเวทีเสวนาความรู้ การเรียนรู้โดยการปฏิบัติ จากผลของการทบทวน พบว่ามีการรับรู้ถึงความสำคัญของอาหารพื้นบ้าน การรับรู้ถึงความสำคัญของการประกอบอาหารและสามารถประกอบอาหารได้โดยมีผู้แนะนำ สุดท้ายคือการรับรู้ถึงความสำคัญของการรับประทานอาหารที่ส่งผลต่อสุขภาพ

2.7 กิจกรรมฐานความรู้ เป็นการจัดเก็บข้อมูล รวบรวมข้อมูล ที่ได้จากการถ่ายทอดความรู้ในรูปแบบของเอกสารตำรับอาหารพื้นบ้านจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 3 เล่ม และสื่อวีดิทัศน์การสัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับอาหารพื้นบ้าน รวมทั้งวีดิทัศน์การสาธิตอาหาร ซึ่งเผยแพร่ผ่านโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม รายการ “ก้าวไกลกับสถาบันวิจัยและพัฒนา” ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผลและอภิปรายผลการดำเนินงาน

จากการวิเคราะห์ปัญหาภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ภูมิปัญญาอาหารพื้นบ้านเพชรบุรี เป็นภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ ถือเป็นประสบการณ์โดยตรงของเจ้าของภูมิปัญญาที่มีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์ แต่ปัจจุบันยังไม่มีการรวบรวมหรือจัดเก็บแต่อย่างใด 2) สมาชิกที่เป็นเยาวชนในเขตชุมชนบ้านห้วยทรายเหนือ ไม่เคยได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาอาหาร จึงไม่เกิดการส่งต่อความรู้ อาจเป็นสาเหตุทำให้หลงลืมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง 3) การปรุงอาหารและการรับประทานอาหารพื้นบ้าน เป็นไปตามภูมิปัญญาและรูปแบบการใช้ชีวิตที่เป็นธรรมชาติ แต่ยังขาดความรู้และประสบการณ์การกินอาหารตามหลักโภชนาการที่ดี เพื่อส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ ในการดำเนินโครงการได้ใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ 6 รายการ มีผลการดำเนินงานในระดับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ ดังนี้

1. ผลกระทบที่เป็นประโยชน์หรือสร้างคุณค่า

1.1 ผลผลิตของการดำเนินโครงการ

1.1.1 มีการรวบรวมภูมิปัญญาอาหารพื้นบ้านที่เกิดจากประสบการณ์โดยตรงของผู้รู้ที่เป็นเจ้าของภูมิปัญญา อยู่ในรูปแบบเอกสารตำรับอาหารพื้นบ้านจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 38 ตำรับ บรรจุรายละเอียดของวัตถุดิบ วิธีการประกอบ เทคนิคการประกอบ และความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรพื้นบ้านที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 มีการจัดทำวีดิทัศน์ของกระบวนการทำอาหารพื้นบ้านจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 1 ชุด เผยแพร่ผ่านระบบออนไลน์ ภายใต้โครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม รายการ “ก้าวไกลกับสถาบันวิจัยและพัฒนา” ของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2 ผลลัพธ์และผลกระทบ

1.2.1 เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยี แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบกาณ์ของภูมิปัญญาข้ามพื้นที่ โดยเครือข่ายภูมิปัญญาอาหารพื้นบ้าน ของกลุ่มแม่บ้านห้วยทรายใต้และกลุ่มแม่บ้านบ้านใหญ่ชะอำ ที่เข้าร่วมสาธิตอาหาร ปีที่ 3 ของโครงการ

1.2.2 มีการพัฒนาภูมิปัญญาอาหารไทยโดยเฉพาะการทำน้ำพริก ต่อยอดสู่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ทำให้ชุมชนสามารถทำผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายแก่ผู้มาศึกษาดูงานและในงานต่างๆที่ทางเทศบาลเป็นผู้จัด

1.2.3 เกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรมดนตรีพื้นบ้าน คือ อังกะลุง ที่เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มผู้สูงอายุจากผลของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเสวนากลุ่ม มีการรวบรวมผู้ที่มีความประสงค์จะใช้ดนตรีเป็นเครื่องมือการออกกำลังกายเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ โดยการนำของนายผั่น อยู่สบาย อดีตประธานชมรมผู้สูงอายุเป็นผู้ฝึกอบรมการเล่นดนตรีอังกะลุง และสร้างสรรค์ตัวโน้ตในรูปแบบใหม่ที่สามารถสื่อสารให้ผู้สูงอายุเข้าใจและจดจำง่าย



ภาพที่ 1 กิจกรรมของผู้สูงอายุ



ภาพที่ 2 ตัวอย่างอาหารพื้นบ้านเพชรบุรี

2. ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลสำเร็จ

2.1 การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการสนับสนุนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2.2 การทำงานในลักษณะเครือข่ายระหว่างเทศบาลเมืองชะอำและมหาวิทยาลัยที่ได้ลงนามข้อตกลงความร่วมมือการสนับสนุนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของพื้นที่อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในปี 2556

2.3 ความร่วมมือของคณะทำงานสามฝ่าย ได้แก่ มหาวิทยาลัย เทศบาลเมืองชะอำและชุมชน และการมีส่วนร่วมของบุคลากรโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล รวมทั้งชุมชนบ้านห้วยทรายใต้ และชุมชนแม่บ้านบ้านใหญ่ชะอำ

3. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

รูปแบบการใช้ชีวิตที่เป็นไปตามธรรมชาติโดยเฉพาะการรับประทานอาหารของผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่ปรับเปลี่ยนได้ยาก มีการยึดติดกับพฤติกรรมการบริโภคแบบเดิมที่รับประทานอาหารที่มีอยู่ในครอบครัวขณะนั้น จึงทำให้เกิดการบริโภคเกินและการขาดสารอาหารบางอย่างเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ แก้ไขโดยชี้แจงให้เข้าใจถึงประโยชน์ของการบริโภคอาหารแต่ละชนิด โดยความร่วมมือของแพทย์ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลชะอำ และนักวิชาการด้านโภชนาการของมหาวิทยาลัย ซึ่งทำให้ผู้สูงอายุได้ตะหนักและรับรู้ถึงความสำคัญของการเลือกรับประทานอาหารครบหลัก 5 หมู่

สรุป

การดำเนินโครงการในครั้งนี้ ทำให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดี ดังนี้

1. แนวปฏิบัติที่ดี

1.1 แนวปฏิบัติที่ดีในภาพรวม

เป็นการนำศักยภาพภูมิปัญญาของผู้สูงอายุมาก่อให้เกิดประโยชน์และเป็นที่ประจักษ์แก่สังคม ส่งผลให้ภูมิปัญญาอาหารมีการสืบทอดอย่างต่อเนื่อง ไม่สูญหาย

1.2 แนวปฏิบัติที่ดีที่นำไปใช้ประโยชน์ในมหาวิทยาลัย

เกิดการเรียนรู้ในการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีของการปฏิบัติงานด้านงานบริการวิชาการ โดยลงปฏิบัติงานจริงในพื้นที่แบบมีส่วนร่วมกับเครือข่ายองค์กรท้องถิ่น และชุมชน เป็นแบบอย่างสำหรับการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอกที่ประสบความสำเร็จในแง่ของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่เป็นบุคลากรสำคัญของประเทศ

1.3 แนวปฏิบัติที่ดีที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

ผลจากการดำเนินโครงการทำให้เกิดรูปแบบการถ่ายทอดภูมิปัญญาด้านอาหารจากเจ้าของภูมิปัญญาสู่ผู้เกี่ยวข้อง เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนกับชุมชน ชุมชนกับภาครัฐในท้องถิ่น และชุมชนกับมหาวิทยาลัย จนเกิดเป็นแนวปฏิบัติที่ดีส่งผลให้ชุมชนบ้านห้วยทรายเหนือเป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่มีหน่วยงานภายนอกขอเข้าศึกษาดูงานเพื่อเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติ

2. ความท้าทายในการดำเนินกิจกรรมในอนาคต

เป็นการวางแผนเพื่อการดำเนินงานวิจัย 2 เรื่อง ได้แก่ 1) ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาหารพื้นบ้านจังหวัดเพชรบุรีของกลุ่มผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือเพื่อการถ่ายทอดและเสริมสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อเป็นการต่อยอดการนำภูมิปัญญาด้านอาหารไปใช้ประโยชน์ในวงกว้าง และ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติการดูแลสุขภาพตนเองและการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุขกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของกลุ่มผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งจะเป็นการต่อยอดเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพที่สัมพันธ์กับการรับประทานอาหารและการออกกำลังกาย

บรรณานุกรม

จุฑามาศ พีรพัชระ. 2557. **รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาอาหารพื้นบ้านจังหวัดเพชรบุรีแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

ทับทิม พานิช. (สัมภาษณ์). **การก่อตั้งกลุ่มน้ำพริกผู้สูงอายุบ้านห้ายทรายเหนือ.** (วันที่ 26 ธันวาคม 2555).

ประเวศ วะสี. 2534. **ลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ในความรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น.** (เอกสารอัดสำเนา).

สำนักเลขาธิการสำนักนายกรัฐมนตรี. 2557. **คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.** กรุงเทพฯ : สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

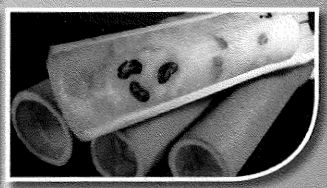
RMUTKM+2
"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"
โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ ครั้งที่ 9

ภูมิปัญญาอาหารไทยพื้นบ้านกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

Thai Food Folk Wisdom and Life-Long Learning

จุฑามาศ พีรพัชระ
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
Chutamas Peeraphatchara
Faculty of Home Economics Technology



บทนำ

ปัญหาภูมิปัญญาอาหารพื้นบ้านเพชรบุรี ซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่เกิดจากประสบการณ์โดยตรงของผู้สูงอายุ แต่ขาดการรวบรวมข้อมูล และสมาชิกที่เป็นเยาวชนในเขตชุมชนบ้านห้วยทรายเหนือ ไม่เคยได้รับการถ่ายทอดความรู้ จึงไม่เกิดการส่งต่อความรู้ อาจเป็นสาเหตุทำให้หลงลืมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ในขณะที่การรับประทานอาหารพื้นบ้านที่เป็นไปตามรูปแบบการใช้ชีวิตที่เป็นธรรมชาติของชุมชน อาจส่งผลต่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ เป็นที่มาของการดำเนินโครงการการพัฒนาอาหารพื้นบ้านจังหวัดเพชรบุรีแบบมีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นอาหารพื้นบ้านจังหวัดเพชรบุรีจากความรู้และประสบการณ์โดยตรงของผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือสู่การเผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ และเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การผสมผสานองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการดูแลสุขภาพด้วยอาหารพื้นบ้าน

วิธีการดำเนินงาน

ขอบเขตการดำเนินงาน เป็นการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายโดยใช้สมาชิกชมรมผู้สูงอายุ และสมาชิกกลุ่มน้ำพริกผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ จำนวน 30 คน ใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ 6 รายการ อาหารที่ใช้ในการศึกษา เป็นอาหารพื้นบ้านเพชรบุรีที่ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น และผักพื้นบ้านที่เพาะปลูกเอง มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

- ใช้ทีมงานฝ่ายสาย เป็นการกำหนดคณะทำงาน โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเสวนา กลุ่มถ่ายทอดความรู้ กลุ่มเรียนรู้โดยการปฏิบัติ กลุ่มทบทวนสรุปบทเรียน กลุ่มฐานความรู้
- คัดเลือกรายการอาหารพื้นบ้าน 30 รายการเพื่อใช้ในการเสวนาความรู้
- จัดเวทีเสวนาความรู้ เป็นการเล่าเรื่องความเป็นมาของอาหารพื้นบ้าน วัตถุดิบและอุปกรณ์ที่ใช้ วิธีปรุงอาหาร ทั้ง 30 รายการ และเรื่องราวของการดูแลสุขภาพจากผลของการรับประทานอาหาร
- ถ่ายทอดความรู้ เป็นการเล่าเรื่องประกอบการสาธิตการทำอาหารพื้นบ้านเพชรบุรี โดยภูมิปัญญาท้องถิ่น
- เรียนรู้โดยการปฏิบัติ เป็นการนำความรู้ถ่ายทอดแก่ผู้ปฏิบัติในรูปแบบการอบรมเชิงปฏิบัติการ
- ทบทวนสรุปบทเรียน เป็นการสรุปผลการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน เพื่อทบทวนด้านการรับรู้ความสำคัญของอาหารพื้นบ้าน ความสำคัญของการประกอบอาหาร ความสำคัญของการรับประทานอาหารที่ส่งผลต่อสุขภาพ
- กิจกรรมฐานความรู้ เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการทำงานจัดทำเป็นตำรับอาหารพื้นบ้าน สื่อวิดีทัศน์การสาธิตอาหารพื้นบ้าน เผยแพร่ให้โครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม รายการ ก้าวไกลกับสถาบันวิจัยและพัฒนา



การดำเนินงาน

ผลและอภิปรายผลการดำเนินงาน

- ผลการทบทวนที่เป็นประโยชน์

1 ผลผลิต เอกสารตำรับอาหารพื้นบ้านจังหวัดเพชรบุรี 38 ตำรับ และวิธีให้ได้กระบวนการทำอาหารพื้นบ้านเพื่อการเผยแพร่และถ่ายทอดแก่ผู้ปฏิบัติ

2 ผลลัพธ์และผลการพบ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามเครือข่ายระหว่างผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ กลุ่มน้ำพริกผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ กลุ่มบ้านห้วยใต้ และกลุ่มบ้านใหญ่ชะอำ มีการต่อยอดสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ มีการสร้างสรรค์นวัตกรรมการเฝ้าระวังพื้นบ้านอิงการสูงเป็นมาตรฐานในการออกกำลังกายและช่วยเรื่องระบบความจำของผู้สูงอายุ โดยการออกแบบตัวโน้ตที่เข้าใจง่ายสื่อสารด้วยอักษรไทย และมีการพัฒนาจากกลุ่มเป็น "ศูนย์การเรียนรู้บ้านห้วยทรายเหนือ" ก่อให้เกิดกิจกรรมการศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีโอกาสจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำพริกสมาชิกของชุมชน ซึ่งต่อมาภายหลังได้มีโอกาสจำหน่ายในสถานที่ที่แตกต่างจึงเตรียมไว้





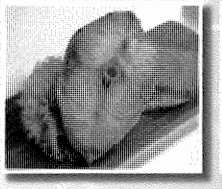
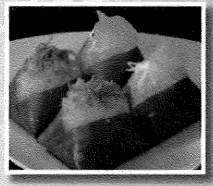
กิจกรรมผู้สูงอายุ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลสำเร็จ

1 การสนับสนุนของหน่วยงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทศบาลเมืองชะอำ และ มทร.พระนคร
2 การทำงานของเครือข่าย มทร.พระนคร และเทศบาลเมืองชะอำ จากการลงนามข้อตกลงความร่วมมือการสนับสนุน OTOP
3 ความร่วมมือของคณะทำงาน คือ มทร.พระนคร เทศบาลเมืองชะอำ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลชะอำ ชุมชนทั้ง 3 แห่ง

ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

พฤติกรรมการบริโภคและรูปแบบการใช้ชีวิตที่เป็นไปตามธรรมชาติที่เปลี่ยนมาก โดยต้องใช้ความร่วมมือจากบุคลากรทางการแพทย์ และนักวิชาการในการให้ความรู้พื้นฐานที่ปฏิบัติได้ง่ายและไม่ฝืนธรรมชาติ



ตัวอย่างอาหารพื้นบ้าน

สรุป

- แนวปฏิบัติที่ดี

1 แนวปฏิบัติที่ดีที่นำไปใช้ประโยชน์ในมหาวิทยาลัย เป็นการเรียนรู้การปฏิบัติงานการให้บริการวิชาการที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่เป็นบุคลากรสำคัญของประเทศควบคู่กับการสร้างมูลค่าเพิ่มของวัตถุดิบ ด้วยการบูรณาการความร่วมมือของภาครัฐ องค์กรปกครองท้องถิ่นและชุมชน

2 แนวปฏิบัติที่ดีที่นำไปใช้ประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย การปฏิบัติงานทำให้เกิดรูปแบบการถ่ายทอดภูมิปัญญาของถิ่นจากเจ้าของภูมิปัญญา เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนกับชุมชน ชุมชนกับท้องถิ่น และชุมชนกับมหาวิทยาลัย ส่งผลให้ชุมชนบ้านห้วยทรายเหนือเป็นศูนย์การเรียนรู้ผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือที่มีหน่วยงานภายนอกเข้าศึกษาดูงานเพื่อเป็นแบบอย่างการทำงานที่ดี

- ความท้าทายในการดำเนินกิจกรรมในอนาคต การปฏิบัติที่ดีของกิจกรรมนี้ต่อยอดให้มีการวางแผนทำงานวิจัยเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยการสนับสนุนของ มทร.พระนครร่วมกับเทศบาลเมืองชะอำ

กิตติกรรมประกาศ
ขอขอบคุณ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทศบางเมืองชะอำ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลชะอำ และมทร.พระนครที่ให้การสนับสนุนโครงการ

เอกสารอ้างอิง

จุฑามาศ พีรพัชระ . 2557. **รายงานผลการดำเนินโครงการพัฒนาอาหารพื้นบ้านจังหวัดเพชรบุรีแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
ดิเรก พาวิช . (ลำมาย์ณ). **การก่อตั้งกลุ่มน้ำพริกผู้สูงอายุบ้านห้วยทรายเหนือ.** (วันที่ 26 ธันวาคม 2555).
ประเวศ วะสี. 2534. **ลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ในความรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น.** (เอกสารอัดสำเนา).
สำนักเลขาธิการสำนักนายกรัฐมนตรี. 2557. **คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.** กรุงเทพฯ : สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

ก้าวไกลกับสถาบันวิจัยและพัฒนา

ผลงานวิจัย บริการวิชาการ และคลินิกเทคโนโลยี (๓)



ผศ.จุฑามาศ พีรพัชระ

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1

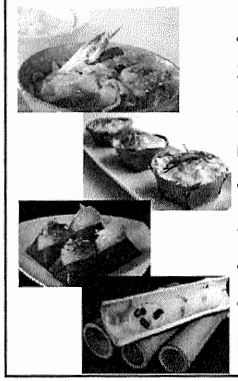
ภูมิปัญญาอาหารไทยพื้นบ้านกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต
Thai Food Folk Wisdom and Life-Long Learning



จุฑามาศ พีรพัชระ
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2

บทนำ



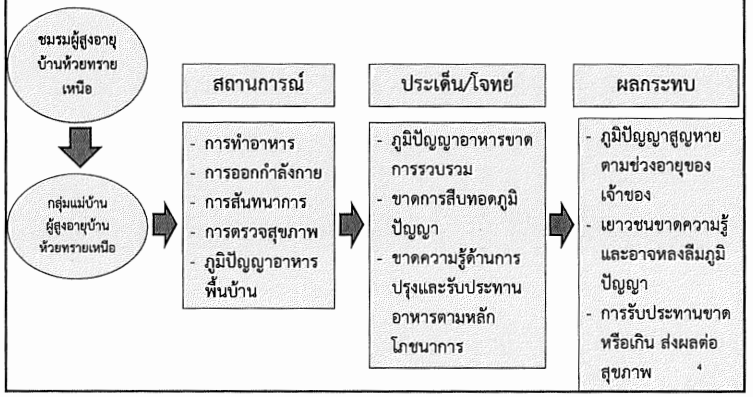
ภูมิปัญญา คือ ปัญญาที่ติดอยู่กับแผ่นดิน (ประเวศ วะสี 2534, 2555)

อาหารไทย เป็นอาหารประจำของชนชาติไทยที่มีการสั่งสมและถ่ายทอดมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ

อาหารพื้นบ้าน หมายถึง อาหารที่นิยมรับประทานกันเฉพาะท้องถิ่น ซึ่งเป็นอาหารที่ทำได้ง่ายโดยอาศัยพืชผักหรือเครื่องประกอบอาหารที่มีอยู่ในท้องถิ่น มีการสืบทอดวิธีการปรุงและการรับประทานต่อๆกันมา

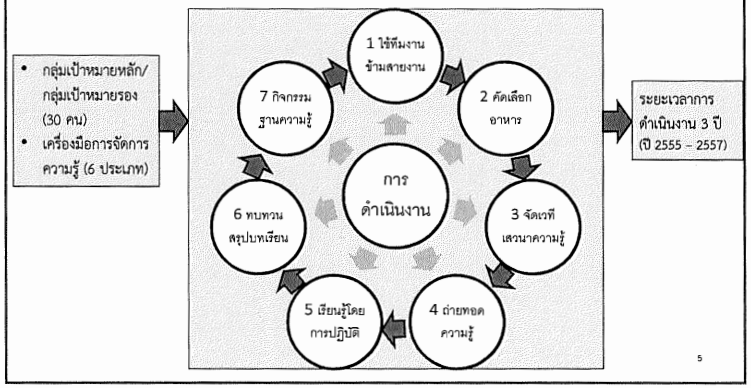
3

สถานการณ์ก่อนการดำเนินงาน



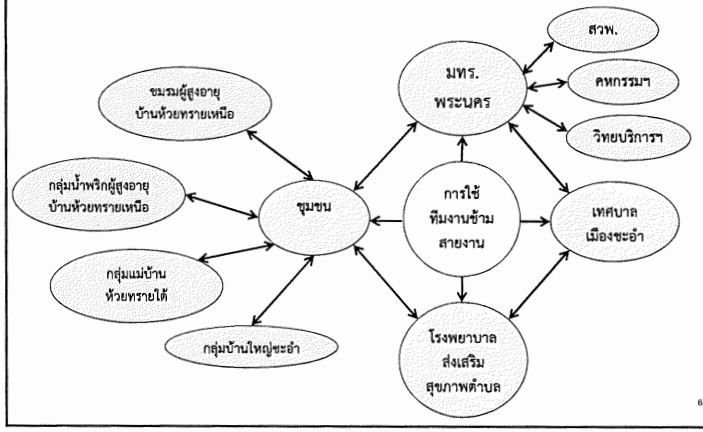
4

การดำเนินงานและเครื่องมือการจัดการความรู้



5

1 การใช้ทีมงานข้ามสายงาน (Cross – Functional Team)



6

2 คัดเลือกรายการอาหาร

แกงคั่วใบมะขามอ่อน แกงคั่วลูกตำลึง แกงหัวดาลกุ้ง ต้มกะทิหน่อไม้ดอง
แกงมะรุม ต้มกะทิสายบัวปลาทู แกงเทโพใส่หมูสามชั้น
ต้มส้มปลากระพง แกงฟักทองปูม้า ปลาทูแดดเดียว แกงขี้เหล็ก
น้ำพริกกะปิ ต้มส้มหน่อไม้ดองปูม้า พล่าปลาอกกะแล้
ขนมตาล ขนมโค ข้าวหลาม ข้าวเหนียวมูน
งบปลาอินทรีย์ ปลาทูต้มหวาน ขนมกล้วย
ปลาอินทรีย์แดดเดียว ทอดมัน กากหมูผัดเผ็ด ปลาหมึกต้มหวาน
ยำเปลือกแตงโม กุ้งต้มหวาน วุ้นน้ำตาลสด ข้าวต้มมัด

7

3 จัดเวทีเสวนาความรู้ (Dialogue)

ผู้เกี่ยวข้อง : ชมรมผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองชะอำ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มทร.พระนคร

เนื้อหา/วิธีการ : 1. เรื่องราวอาหารพื้นบ้าน
2. การปรุงและรับประทานอาหารพื้นบ้าน
3. การดูแลสุขภาพด้วยอาหารพื้นบ้าน

8

4 ถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง (Story telling) : ผู้ถ่ายทอดหลัก



ป้าทับ นางทับทิม พานิช | ป้าฉ่าย นางฉ่าย มีเงิน | ป้าแดง นางณัฐพร สุระเสน | ป้าดำ นางอารีย์ แก้วหาญ | ยายพาน นางพาน เทิดศักดิ์ธนกุล | ยายเชียร นางวิเชียร ตุ้มทอง | ป้าเหรี่ยน นางเหรี่ยน สวัสดิ์

9

4 ถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง (Story telling) : ผู้ร่วมถ่ายทอด



4 ถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง (Story telling) (ต่อ)

รายการอาหาร : 30 รายการ (อาหารคาว 22 , ขนม 8)

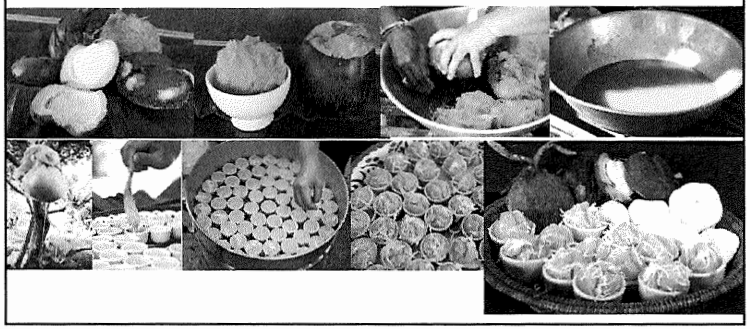
วิธีการ : - เล่าเรื่องประกอบการสาธิต

- จดบันทึกเรื่องราว
- บันทึกภาพนิ่ง
- จัดทำวีดิทัศน์

11

4 ถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง (Story telling) (ต่อ)

ขนมตาล



5 เรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Action learning)



6 ทบทวนสรุปบทเรียน (After actional review : AAR)



7 ฐานความรู้ (Knowledge based)

ผู้ดำเนินการหลัก : สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มทร.พระนคร

ผู้ร่วมดำเนินการ : สวพ. คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ชุมชน



15

7 ฐานความรู้ (Knowledge based) (ต่อ)



7 ฐานความรู้ (Knowledge based) (ต่อ)



ผลและอภิปรายผล

ผลผลิต : ตำรับอาหาร/วีดิทัศน์



ผลและอภิปรายผล

ผลผลิต : ตำรับอาหาร/วีดิทัศน์



19

ผลและอภิปรายผล (ต่อ)

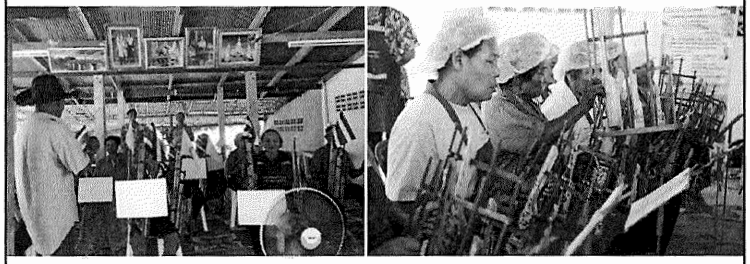
ผลลัพธ์/ผลกระทบ :

- เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยี/แลกเปลี่ยนเรียนรู้/เครือข่ายภูมิปัญญาอาหารพื้นบ้าน ของกลุ่มแม่บ้านห้วยทรายใต้และกลุ่มแม่บ้านบ้านใหญ่ชะอำ
- มีการพัฒนาภูมิปัญญาอาหารไทยโดยเฉพาะการทำน้ำพริก ต่อยอดสู่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ
- เกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรมดนตรีพื้นบ้าน คือ อังกะลุง โดยการนำของนายผั่น อยู่สบาย อดีตประธานชมรมผู้สูงอายุเป็นผู้ฝึกอบรมการเล่นดนตรีอังกะลุง และสร้างสรรค์ตัวโน้ตในรูปแบบใหม่ที่สามารถสื่อสารให้ผู้สูงอายุเข้าใจและจดจำง่าย

20

ผลและอภิปรายผล (ต่อ)

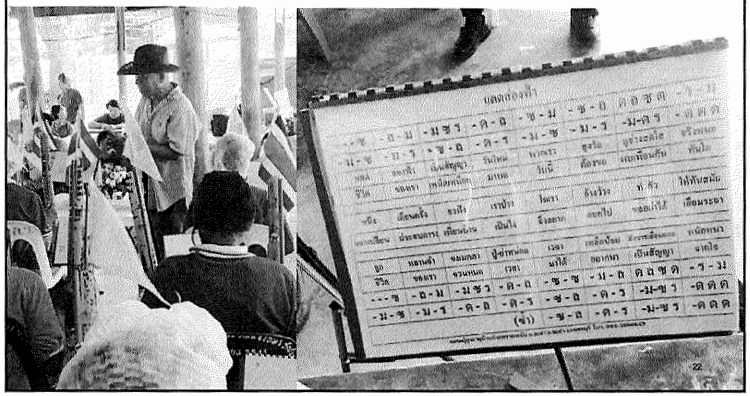
ผลลัพธ์/ผลกระทบ : การสร้างสรรค์นวัตกรรมดนตรี “อังกะลุง”



21

ผลและอภิปรายผล (ต่อ)

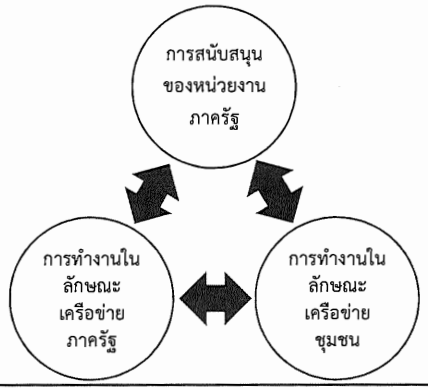
ผลลัพธ์/ผลกระทบ : การสร้างสรรค์นวัตกรรมดนตรี “อังกะลุง”



22

ผลและอภิปรายผล (ต่อ)

ปัยจัยที่ทำให้เกิดผลสำเร็จ



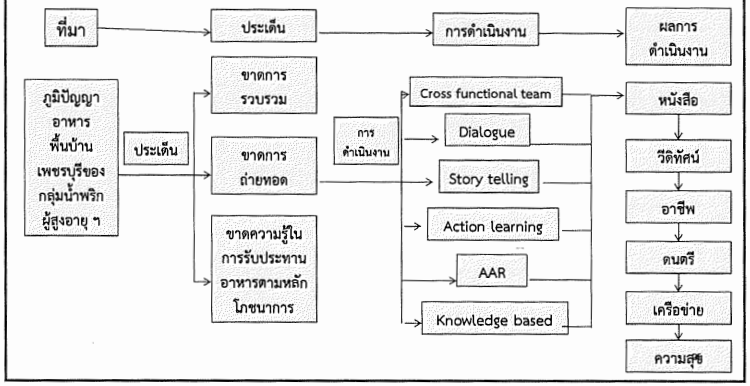
23

ปัญหาและอุปสรรค

- รูปแบบการใช้ชีวิตที่เป็นไปตามธรรมชาติและพฤติกรรมการบริโภคแบบดั้งเดิมของผู้สูงอายุ
- การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการบันทึกวีดิทัศน์ในพื้นที่ของชุมชน

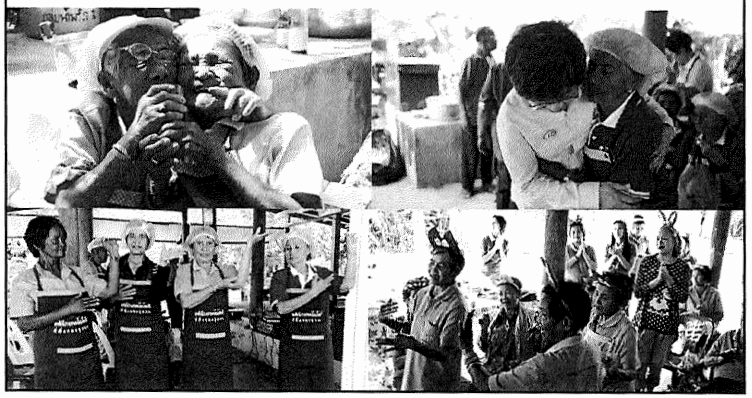
24

สรุป



ความภาคภูมิใจสูงสุด

"ความสุข"



สวัสดีค่ะ



ภูมิปัญญาท้องถิ่นสมุนไพรแปรรูปกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
Local Wisdom about Processed Herbs and 21st Century Skills

จุฑามาศ พีรพัชระ [1]
[1] อาจารย์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
[1] Chutamas Peeraphatchara
[1] อีเมล : chutamas.p@rmutp.ac.th

บทสรุป

ความท้าทายด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ กระทบถึงการแลกเปลี่ยนความรู้ของประชาชนทุกกลุ่ม ทุกเพศอายุ การรวบรวมและการถ่ายทอดความรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้ความรู้ยังคงอยู่คู่กับการมีชีวิตของมนุษย์ แต่เนื่องจากความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นสมุนไพรแปรรูปที่ขาดการรวบรวมข้อมูล รวมทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ยังขาดการตอบสนองความต้องการของลูกค้า จึงเป็นที่มาของการดำเนินโครงการรวบรวมภูมิปัญญาสมุนไพรแปรรูปและการพัฒนาอาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมภูมิปัญญาการทำสมุนไพรแปรรูปเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าโดยใช้วิทยาศาสตร์เป็นฐาน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโย ตำบลไชโย จังหวัดอ่างทอง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ การใช้ทีมงานข้ามสายงาน การถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง และการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ ร่วมกับองค์ความรู้จากผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผลการศึกษาทำให้มีการสกัดความรู้การทำสมุนไพรแปรรูป การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูปที่ใช้ฟรักโทสทดแทนน้ำตาลทราย และเกิดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งผลกระทบเป็นแนวปฏิบัติที่ดีของการขยายเครือข่ายการทำงานที่บูรณาการระหว่างหน่วยงาน ชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่นและมหาวิทยาลัย รวมทั้งการขยายบทบาทในการให้บริการวิชาการไปสู่พื้นที่อื่นในกลุ่มภาคกลางตอนบน

คำสำคัญ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สมุนไพรแปรรูป การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

Summary

Educational challenge in the 21st century has considerable impact on human being lifestyle, including knowledge exchange of people in every age, gender and group. Collection and exchange of knowledge become more important, in order to maintain knowledge with human living. However, there is still inadequate collection of local wisdom about processed herbs, and the development of products does not respond to the needs of customers. These facts lead to the collection of local wisdom about processed herbs and vocational development project which aims to collect local wisdom about processed herbs for learning and develop herbal products that match the customers' needs on scientific basis. The target groups in this study were members of Ket Chaiyo Women Cooperative from Chaiyo subdistrict, Ang Thong province. Tools used in the study included cross-functional team, storytelling, and action learning, together with body of knowledge from previous researches of Rajamangala University of Technology, Phra Nakhon. Results of the study were body of knowledge about herb processing, development of processed herbal products that use fructose instead of sugar, and knowledge sharing. These created a good practice in expanding a network which incorporated several agencies, communities, local administration organizations, and the university. The project also extended the university's role in providing academic service to other areas in the upper central region.

Keywords Local Wisdom Processed Herbs 21st Century Learning

โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ฯ ครั้งที่ 9
"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่ การจัดการความรู้ ในศตวรรษ ที่ 21"
สำหรับอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

ชื่อเรื่อง/แนวปฏิบัติที่ดี	ภูมิปัญญาท้องถิ่นสมุนไพรแปรรูปกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
ชื่อ-นามสกุล ผู้นำเสนอ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑามาศ พีรพัชระ
ชื่อสถาบันการศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
หน่วยงาน	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
เบอร์โทรศัพท์มือถือ	08 9204 3158
เบอร์โทรสาร	0 2665 3800
E-Mail address	chutamas.p@rmutp.ac.th

ภูมิปัญญาท้องถิ่นสมุนไพรแปรรูปกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

Local Wisdom about Processed Herbs and 21st Century Skills

จุฑามาศ พีรพัชระ (Chutamas Peeraphatchara)[1]

[1] อาจารย์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

อีเมล : chutamas.p@rmutp.ac.th

บทสรุป

ความท้าทายด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ กระทบถึงการแลกเปลี่ยนความรู้ของประชาชนทุกกลุ่ม ทุกเพศอายุ การรวบรวมและการถ่ายทอดความรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้ความรู้ยังคงอยู่คู่กับการมีชีวิตของมนุษย์ แต่เนื่องจากความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสมุนไพรแปรรูปที่ขาดการรวบรวมข้อมูล รวมทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ยังขาดการตอบสนองความต้องการของลูกค้า จึงเป็นที่มาของการดำเนินโครงการรวบรวมภูมิปัญญาสมุนไพรแปรรูปและการพัฒนาอาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมภูมิปัญญาการทำสมุนไพรแปรรูปเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าโดยใช้วิทยาศาสตร์เป็นฐาน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโย ตำบลไชโย จังหวัดอ่างทอง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ การใช้ทีมงานข้ามสายงาน การถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง และการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ ร่วมกับองค์ความรู้จากผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผลการศึกษาทำให้มีการสกัดความรู้การทำสมุนไพรแปรรูป การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูปที่ใช้ฟรักโทสทดแทนน้ำตาลทราย และเกิดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งผลกระทบเป็นแนวปฏิบัติที่ดีของการขยายเครือข่ายการทำงานที่บูรณาการระหว่างหน่วยงาน ชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่นและมหาวิทยาลัย รวมทั้งการขยายบทบาทในการให้บริการวิชาการไปสู่พื้นที่อื่นในกลุ่มภาคกลางตอนบน

คำสำคัญ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สมุนไพรแปรรูป การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

Summary

Educational challenge in the 21st century has considerable impact on human being lifestyle, including knowledge exchange of people in every age, gender and group. Collection and exchange of knowledge become more important, in order to maintain knowledge with human living. However, there is still inadequate collection of local wisdom about processed herbs, and the development of products does not respond to the needs of customers. These facts lead to the collection of local wisdom about processed herbs and vocational development project which aims to collect local wisdom about processed herbs for learning and develop herbal products that match the customers' needs on scientific basis. The target groups in this study were members of Ket Chaiyo Women Cooperative from Chaiyo subdistrict, Ang Thong province. Tools used in the study included cross-functional team, storytelling, and action learning, together with body of knowledge from previous researches of Rajamangala University of Technology, Phra Nakhon. Results of the study were body of knowledge about herb processing, development of processed herbal products that use fructose instead of sugar, and knowledge sharing. These created a good practice in expanding a network which incorporated several agencies, communities, local administration organizations, and the university. The project also extended the university's role in providing academic service to other areas in the upper central region.

Keywords Local Wisdom Processed Herbs 21st Century Learning

บทนำ

ความท้าทายด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำคัญของกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมซึ่งส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตของผู้เรียนอย่างทั่วถึง และขยายความสำคัญถึงการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ การเรียนรู้ของผู้สูงอายุ ซึ่งถือเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญของประเทศ การเรียนรู้ในโลกปัจจุบันจึงมีอิสระและสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต โดยมีการกำหนดทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ไว้หลากหลาย รวมทั้งทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills)

กลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโย มีสมาชิกรวม 25 คน ภายใต้การดูแลของประธานกลุ่มคือ นางยุพิน โมราทอง เมื่อปี 2535 มีการรวมตัวกันเพื่อฝึกทำสมุนไพรแปรรูป ได้แก่ มะกรูดเชื่อม ตำลึงเชื่อม เขียวไข่กาแช่อิ่ม บอระเพ็ดแช่อิ่ม และอื่นๆ จนกลายเป็นองค์ความรู้ประจำท้องถิ่น และมีแนวคิดในการพัฒนาภูมิปัญญาการทำสมุนไพรแปรรูปให้เป็นผลิตภัณฑ์ประจำของกลุ่ม ต่อมา ได้เริ่มต้นจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูปภายในกลุ่มและขยายกิจการภายใต้ความช่วยเหลือของจังหวัดอ่างทอง ทำให้มีโอกาสวางสินค้าจำหน่ายในศูนย์ร้านค้าชุมชน วัดไชโยวรวิหาร งานแสดงสินค้าของจังหวัด แต่ในขณะเดียวกัน พบว่า ทางกลุ่มมีปัญหาด้านการผลิตสมุนไพรที่ไม่สามารถตอบโจทย์และปัญหาด้านอาหารสุขภาพ รวมทั้งการใช้บรรจุภัณฑ์โฟมที่ก่อให้เกิดมลภาวะด้านสิ่งแวดล้อม

การศึกษาเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นสมุนไพรแปรรูปกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นการนำความรู้ที่ชุมชนในสร้างสรรค์ขึ้นจากภูมิปัญญาท้องถิ่นแล้วเติมเต็มด้วยนวัตกรรมของนักวิชาการซึ่งสอดคล้องกับทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของผู้ซื้อ โดยการใช้วิทยาศาสตร์เป็นฐานการพัฒนา และเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) โดยใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ 3 ชนิด ได้แก่ การจัดตั้งทีมงานข้ามสายงาน (Cross-Functional Team) การถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง (Storytelling) และการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Action learning)

วิธีการดำเนินงาน

1 ขอบเขตของการดำเนินงาน

1.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ ประธานกลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโย สมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโย ที่เป็นเจ้าของภูมิปัญญาด้านการทำมะกรูดเชื่อม ลูกตำลึงเชื่อม เขียวไข่กาแช่อิ่ม และบอระเพ็ดแช่อิ่ม จำนวน 10 คน และกลุ่มเป้าหมายรองคือ สมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโยที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่ม 20 คน รวม 30 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ องค์ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรแปรรูปของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และเครื่องมือการจัดการความรู้ประกอบด้วย การจัดตั้งทีมงานข้ามสายงาน (Cross-Functional Team) การถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง (Storytelling) และการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Action learning)

1.3 ระยะเวลาในการศึกษา 3 ปี (ปี 2555-2557)

2 ขั้นตอนการดำเนินงาน

2.1 จัดตั้งทีมงานข้ามสายงาน (Cross-Functional Team)

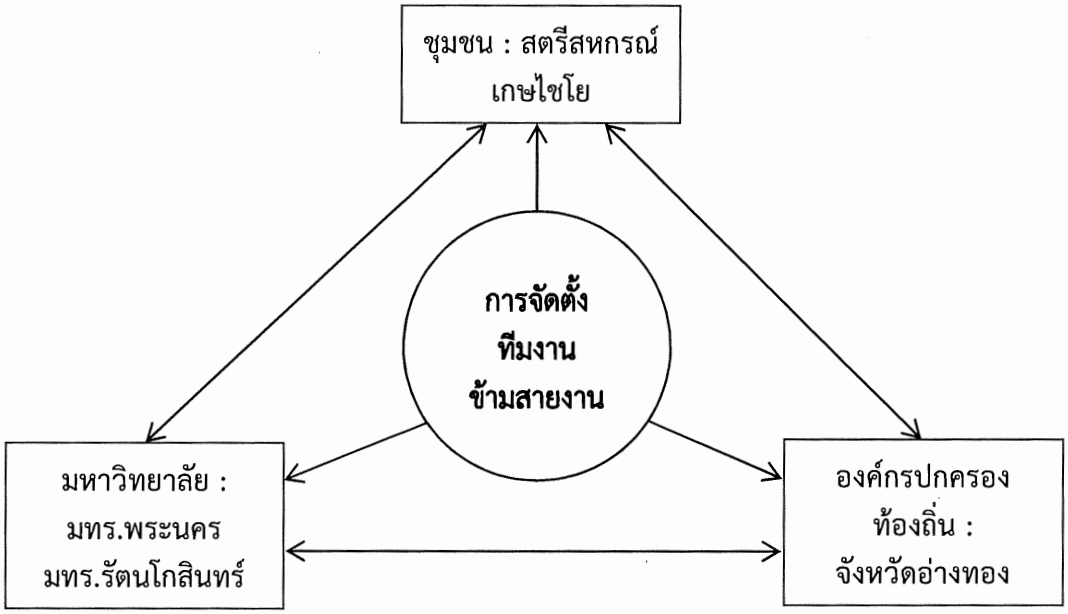
เดือนพฤษภาคม 2555 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จังหวัดอ่างทอง โดยเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายองค์ความรู้ (Knowledge Based OTOP : KBO) จังหวัดอ่างทอง ร่วมกับคณะกรรมการของจังหวัด ประกอบด้วย พัฒนาการจังหวัด ประธานกลุ่มชุมชน 29 กลุ่ม มีการประชุมหารือและเสนอปัญหาและความต้องการให้มหาวิทยาลัยช่วยเหลือโดยการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

เดือนกรกฎาคม 2555 ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการสนับสนุนโครงการ OTOP ระหว่างจังหวัดอ่างทองและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในการสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการแก่ผู้ผลิต OTOP โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ OTOP อย่างเป็นระบบ 2) เสริมสร้างโอกาสและขีดความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาดของผลิตภัณฑ์ OTOP และ 3) เพื่อให้ชุมชนสามารถใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ OTOP โดยมีกลุ่ม OTOP ที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 95 กลุ่ม แบ่งเป็น 5 ประเภทผลิตภัณฑ์ ได้แก่ อาหาร เครื่องดื่ม ผ้าและเครื่องแต่งกาย ของใช้ของที่ระลึก และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

เดือนสิงหาคม 2555 จัดตั้งกรรมการดำเนินงานพัฒนาผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ OTOP โดยเริ่มต้นพัฒนาเฉพาะกลุ่มสมุนไพรแปรรูปของสมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโย ที่มีการรวมตัวกันทำสมุนไพรแปรรูปจำหน่าย ณ ศูนย์ร้านค้าชุมชนวัดไชโยรวิหาร ตำบลไชโย อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง รวม 5 กลุ่มย่อย โดยกรรมการดังกล่าว แบ่งเป็น 3 ฝ่าย ประกอบด้วย 1) ฝ่ายอำนวยการ มีอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และพัฒนาการจังหวัดอ่างทองเป็นประธานและรองประธาน ตามลำดับ 2) กรรมการดำเนินงานฝ่ายชุมชน มีประธานกลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโย เป็นประธาน และ 3) กรรมการดำเนินงานฝ่ายมหาวิทยาลัย มีผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นประธานโดยตำแหน่ง

เดือนกันยายน 2555 นักวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เข้าร่วมดำเนินโครงการวิจัยร่วมกับนักวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ภายใต้โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และออกแบบศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนวัดไชโยจังหวัดอ่างทอง โดยโครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เมื่อปีงบประมาณ 2553-2554 และทำงานวิจัยต่อยอดในปี 2555 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบพื้นที่จัดแสดงสินค้าประเภทสมุนไพรแปรรูปของร้านค้าชุมชนหน้าวัดไชโยรวิหาร

ผลการดำเนินงานการจัดตั้งทีมข้ามสายงาน ซึ่งประกอบด้วย ทีมงานขององค์กรปกครองท้องถิ่น (พัฒนาการชุมชนจังหวัดอ่างทอง) ทีมงานชุมชน (กลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโย) และทีมงานของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เพื่อร่วมทำงานพัฒนางานสมุนไพรแปรรูป โดยมีความเชื่อว่า การทำงานในแต่ละเรื่องต้องอาศัยผู้มีความรู้หรือผู้เชี่ยวชาญที่หลากหลาย มาแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และทำงานร่วมกัน จึงจะประสบความสำเร็จ ที่สำคัญ คือ การทำงานเพื่อพัฒนาผู้ผลิต OTOP จะต้องเกิดจากการกำหนดปัญหาและความต้องการร่วมกัน และเป็นปัญหาที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมายในขณะนั้น ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 การจัดตั้งทีมงานข้ามสายงาน

2.2 ถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง (Storytelling)

มกราคม 2556 แบ่งคณะทำงานเป็น 3 กลุ่มประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลฝ่ายชุมชน ผู้ให้ข้อมูลฝ่ายนักวิจัย ผู้อำนวยการหลักและผู้จดบันทึกภูมิปัญญาไทย เป็นวิธีการให้ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ประธานและสมาชิกกลุ่มที่เป็นเจ้าของภูมิปัญญาการทำสมุนไพรแปรรูป คือ นางยุพิน โมราทอง และทีมงาน ให้ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบการเล่าเรื่องที่มาและกรรมวิธีการทำ มะกรูดเชื่อม ลูกตำลึงเชื่อม เขียวไข่กาแช่อิ่ม และบอระเพ็ดแช่อิ่ม โดยให้ความรู้ด้วยภาษาชาวบ้านที่เข้าใจง่าย ผสมผสานกับการสาธิตวิธีการเตรียมสมุนไพร การเชื่อม การแช่อิ่ม และการบรรจุ สำหรับผู้ให้ข้อมูลฝ่ายนักวิจัยของมหาวิทยาลัยทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์ในระหว่างกระบวนการทำโดยมีผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาทำหน้าที่คุณอำนวย และทีมงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาทำหน้าที่สกัดความรู้ของภูมิปัญญาทั้ง 4 เรื่อง ซึ่งถือเป็นการดึงความรู้จากการปฏิบัติงานของชุมชน ที่เป็นความรู้ที่สั่งสมและฝังลึกมานานเป็นสิบปี เป็นความรู้ที่ซ่อนเร้น (Tacit Knowledge) และจัดทำเป็นเอกสารการทำสมุนไพรแปรรูปเพื่อพัฒนากระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีต่อไป ดังภาพที่ 2



ภาพที่ 2 กิจกรรมการถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง (Storytelling)

2.3 พัฒนากระบวนการทำสมุนไพรแปรรูปและเลือกใช้บรรจุภัณฑ์

พฤษภาคม 2556 นักวิจัยทำการศึกษาวิธีการลดน้ำตาลในผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูป โดยให้ชุมชนได้ศึกษาทดลองด้วยตนเอง เริ่มต้นจากการลดน้ำตาลในกระบวนการทำ เป็น 3 ระดับ คือ ร้อยละ 10 20 และ 30 แล้วดำเนินการทดสอบความชอบโดยลูกค้าภายในร้านค้าชุมชนหน้าวัดไชโยวรวิหาร พบว่า กลุ่มผู้ซื้อซึ่งเป็นลูกค้าให้คะแนนความชอบผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูปที่มีการลดปริมาณน้ำตาลลงร้อยละ 30 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ให้คะแนนต่อลักษณะปรากฏในระดับปานกลาง เนื่องจากการลดปริมาณน้ำตาลส่งผลต่อลักษณะปรากฏ ได้แก่ ความเงาใสของผิวนอกซึ่งลดลงจากการลดปริมาณน้ำตาลดังกล่าว รวมทั้งส่งผลต่ออายุการเก็บผลิตภัณฑ์ด้วย

ตุลาคม 2556 นักวิจัยศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูป โดยใช้มะกรูดเชื่อม เป็นผลิตภัณฑ์นำร่อง เริ่มต้นศึกษาเวลาที่เหมาะสมในการต้มมะกรูดก่อนเชื่อม ได้แก่ 4 5 และ 6 นาที เพื่อลดความแข็งของแกนกลางมะกรูด พบว่า การต้มในเวลา 5 นาที จะได้เนื้อมะกรูดที่มีเนื้อสัมผัสนุ่ม สามารถเคี้ยวมะกรูดได้หมดทั้งชิ้น มีค่าความแข็งลดลง ค่าความสว่างเพิ่มขึ้น ผู้ทดสอบให้คะแนนความชอบด้านลักษณะเนื้อสัมผัส และความชอบโดยรวมมากที่สุด

ต่อมาศึกษาปริมาณน้ำเชื่อมฟรักโทสที่ทดแทนน้ำตาลทรายในการทำมะกรูดเชื่อม ได้แก่ การใช้ทดแทนร้อยละ 70 80 90 และ 100 พบว่า การใช้น้ำเชื่อมฟรักโทสร้อยละ 80 ของน้ำหนักน้ำตาลทราย มีผลต่อคุณภาพของมะกรูดเชื่อมและลักษณะปรากฏ ค่าความแข็ง ค่าความสว่าง ค่าสีแดง และค่า a_w ลดลง และผู้ทดสอบให้คะแนนความชอบสูงสุดทุกด้าน เมื่อศึกษาอายุการเก็บมะกรูดเชื่อมที่บรรจุในถุงโพลีโพรพีลีน (PP) ปิดสนิท และเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง มีอายุการเก็บได้อย่างน้อย 24 วัน จากนั้นจึงได้มีการพัฒนาเรื่องการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดเพื่อลดปัญหาน้ำเชื่อมที่ไหลเยิ้มออกจากบรรจุภัณฑ์และลดการใช้โฟมที่เป็นผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังภาพที่ 3



ภาพที่ 3 สมุนไพรแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา

2.4 เรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Action Learning)

มกราคม 2557 คณะทำงานได้ใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ที่เป็นเครื่องมือสุดท้ายของการดำเนินโครงการ คือ เครื่องมือการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เป็นการกำหนดกิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ครอบคลุมเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำมะกรูดเชื่อม ลูกตำลึงเชื่อม เขียวไข่กาแช่อิ่ม และบอระเพ็ดแช่อิ่ม โดยวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น จากนั้นเป็นการถ่ายทอดเทคโนโลยีของนักวิจัยที่ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ช่วยทำให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูปใช้น้ำตาลน้อยลงเพื่อตอบโจทย์ของลูกค้ากลุ่มรักสุขภาพ ทำการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการแก่กรรมการและสมาชิกของชุมชนโดยความร่วมมือของ กรมการพัฒนาชุมชน และจังหวัดอ่างทอง การดำเนินกิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจถึงสาเหตุและนำไปสู่การแก้ปัญหาของชุมชน โดยคาดหวังว่าหลังจากการเรียนรู้แล้ว จะทำให้ชุมชนสามารถพัฒนาวิธีการทำสมุนไพรแปรรูปให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และสามารถตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้ากลุ่มรักสุขภาพได้ ดังภาพที่ 4



ภาพที่ 4 การถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ใช้เครื่องมือการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ

ผลและอภิปรายผลการดำเนินงาน

จากปัญหาการผลิตสมุนไพรที่ผลิตจากวัตถุดิบไม่กี่ชนิด โดยมีวัตถุดิบหลักคือ สมุนไพรและน้ำตาล ซึ่งใช้ในปริมาณมากเพื่อให้สมุนไพรมีความคงตัวและมีลักษณะใสน่ารับประทาน จึงมีรสชาติหวานจัด และไม่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าบางกลุ่มที่เน้นเลือกซื้ออาหารสุขภาพ สำหรับการจำหน่ายจะบรรจุสมุนไพรเป็นถุง ปิดด้วยหนังยางรัดของทั่วไป บางส่วนจัดโชว์อยู่หน้าร้าน จะบรรจุในถาดโฟมแล้วปิดด้วยพลาสติกปิดอาหาร จึงมีปัญหาทั้งด้านตัวผลิตภัณฑ์ที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าตามกระแสคนรักสุขภาพ และบรรจุภัณฑ์ที่มีผลทำให้น้ำเชื่อมไหลเยิ้มออกจากถาดโฟมดูไม่น่ารับประทาน และก่อให้เกิดมลภาวะจากโฟมที่ใช้บรรจุ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม และทักษะอาชีพ ด้วยเครื่องมือการจัดการความรู้ ทำให้เกิดผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ ดังนี้

1 ผลกระทบที่เป็นประโยชน์หรือสร้างคุณค่า

1.1 ผลผลิตที่เป็นประโยชน์ มีการสกัดความรู้ภูมิปัญญาการทำสมุนไพรแปรรูป 4 เรื่อง ได้แก่ มะกรูดเชื่อม ลูกตำลึงเชื่อม เขียวไข่กาแช่อิ่ม และบอระเพ็ดแช่อิ่ม เป็นความรู้ในตัวตน (Tacit Knowledge) ที่กำลังจะสูญหายให้สามารถสืบทอดสู่ผู้เกี่ยวข้อง มีการพัฒนาผลงานวิจัยการใช้ฟรักโทสทดแทนน้ำตาลทรายในมะกรูดเชื่อม และการศึกษาอายุการเก็บ ทำให้ชุมชนใช้ประโยชน์ในการเพิ่มผลิตภัณฑ์สำหรับกลุ่มลูกค้าใหม่ที่รักสุขภาพ

1.2 ผลกระทบที่สร้างคุณค่า จากการใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ การใช้ทีมงานข้ามสายงาน (Cross-Functional Team) ระหว่างชุมชน จังหวัดอ่างทอง และมหาวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง ทำให้เกิดการบูรณาการองค์กรและความรู้ในการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดนโยบายของมหาวิทยาลัยในการส่งเสริมผู้ประกอบการ OTOP ที่เป็นกลุ่มภาคกลางตอนบนเพิ่มขึ้นในจังหวัดสิงห์บุรี ภายใต้โครงการวิจัยงบประมาณของมหาวิทยาลัยและโครงการบริการ

วิชาการจากงบประมาณของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนี้ ยังเกิดผลกระทบที่สำคัญที่ตอบโจทย์ความท้าทายด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ของผู้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำไปสู่การสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ในกลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นผู้สูงอายุให้มีการเรียนรู้สิ่งใหม่ต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลสำเร็จ

2.1 ปัจจัยด้านเครือข่ายความร่วมมือของภาคีสามฝ่ายได้แก่ ชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่นและมหาวิทยาลัย ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

2.2 ปัจจัยด้านเครื่องมือการจัดการความรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของชุมชนระดับชาวบ้าน โดยวิธีการเล่าเรื่องและศึกษาจากการปฏิบัติ ทำให้ชุมชนได้ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบธรรมชาติ ไม่ประหม่าซึ่งเป็นผลดีต่อการสกัดความรู้

3 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ เป็นเรื่องของผู้เล่า ผู้ฟัง และผู้บันทึกที่ต่างอายุ และประสบการณ์ ซึ่งเป็นความละเอียดอ่อน ทำให้เกิดปัญหาความเข้าใจในข้อมูลที่อาจผิดพลาดได้ วิธีการแก้ปัญหา คือ การใช้ผู้ประสานงานของภาคี 3 ฝ่าย ได้แก่ พัฒนาการจังหวัด ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา และประธานกลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโย เป็นผู้ประสานงานและเชื่อมโยงความเข้าใจของสมาชิกเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สรุป

ความสำเร็จของการดำเนินงาน มุ่งเน้นด้านประโยชน์ ของผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อชุมชน

1.1 ประโยชน์ต่ออาชีพของชุมชน ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์จากความรู้ที่สกัดได้ไว้เพื่อส่งต่อความรู้แก่สมาชิกรุ่นหลัง และใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย ทำให้สามารถเพิ่มผลิตภัณฑ์เพื่อตลาดใหม่ และตอบโจทย์ลูกค้ากลุ่มรักสุขภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับประโยชน์จากการต่อยอดงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในการสร้างบูธจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม ทำให้ลูกค้าให้ความสนใจแก่ผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการพัฒนาอาชีพ ดังภาพที่ 5



ภาพที่ 5 การใช้ประโยชน์ในอาชีพของชุมชน

1.2 กลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโย ได้รับการคัดเลือกจากจังหวัดให้นำเสนอผลงานนวัตกรรมจากสมุนไพรแปรรูปในงานประกวดผลงานเครือข่ายองค์ความรู้จังหวัดดีเด่น (OTOP KBO CONTEST) โดยมี มทร.พระนคร เป็นที่ปรึกษา และได้ผ่านการคัดเลือกเป็น 1 ใน 20 จังหวัดของการประกวด โดยมีจังหวัดทั้งหมด 67 จังหวัดทั่วประเทศ

2. ประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยและจังหวัดอ่างทอง เป็นการได้รับประโยชน์ในแง่ของการนำนโยบายสู่การพัฒนาผู้ประกอบการ OTOP ที่เป็นรูปธรรมและได้รับผลสำเร็จในเชิงประจักษ์ ส่งผลให้ได้รับการสนับสนุนการดำเนินงาน และงบประมาณจากหน่วยงานผู้ให้ทุน และที่สำคัญคือ เป็นการส่งเสริมพันธกิจการช่วยเหลือชุมชน และพันธกิจการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยด้วย ถือเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการทำงาน

3. ความท้าทายในอนาคต

3.1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรอีก 3 ชนิด คือ ลูกตำลึงเชื่อม เขียวไข่กา แช่อิ่ม และบอระเพ็ดแช่อิ่ม ให้เป็นผลิตภัณฑ์สำหรับผู้รักสุขภาพเช่นเดียวกับมะกรูดเชื่อม

3.2 การขยายความร่วมมือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่นๆ ได้แก่ ขนมกง ในชุมชนวัดไชโยวรวิหาร ภูมิปัญญาการทำหน่อไม้เลี้ยงหวาน ในอำเภอแสวงหา และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแปรรูปปลาของจังหวัดสิงห์บุรี ภายใต้งานวิจัยและบริการวิชาการ งบประมาณประจำปี 2558-2559

บรรณานุกรม

จุฑามาศ พีรพัชระ. 2557. **รายงานโครงการพัฒนาคุณภาพสมุนไพรแปรรูปของกลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโยจังหวัดอ่างทองเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

วิจารณ์ พานิช. 2551. **การจัดการความรู้ฉบับนักปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.).

สถาบันวิจัยและพัฒนา. 2557. **9 ปี คลินิกเทคโนโลยี มทร.พระนคร.** กรุงเทพฯ : บริษัท ทีนส์ทีม จำกัด.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

RMUTKM+2
"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"
โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ ครั้งที่ 9

ภูมิปัญญาท้องถิ่นสมุนไพรแปรรูปกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

Local Wisdom about Processed Herbs and 21st Century Skills

จุฑามาศ พีรพัชระ
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
Chutamas Peeraphatchara
Faculty of Home Economics Technology

บทนำ

ความท้าทายด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์กระทบถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่ม ทุกเพศอายุ การรวบรวมและถ่ายทอดความรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้ความรู้คงอยู่คู่กับการมีชีวิตของมนุษย์ แต่เนื่องจากความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสมุนไพรแปรรูปที่ขาดการรวบรวมข้อมูล รวมทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ยังขาดการตอบสนองความต้องการของลูกค้า จึงเป็นที่มาของการดำเนินโครงการรวบรวมภูมิปัญญาสมุนไพรแปรรูปและการพัฒนาอาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมภูมิปัญญาการทำสมุนไพรแปรรูปเพื่อเรียนรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าโดยใช้วิทยาศาสตร์เป็นฐาน

วิธีการดำเนินงาน

กลุ่มเป้าหมายหลักในการศึกษา คือ ประธานกลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโย และสมาชิกเจ้าของภูมิปัญญาการทำสมุนไพรแปรรูป กลุ่มเป้าหมายรอง คือ สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การจัดตั้งทีมงานข้ามสายงาน การถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง และการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

จัดตั้งทีมงานข้ามสายงาน (Cross – Functional Team)

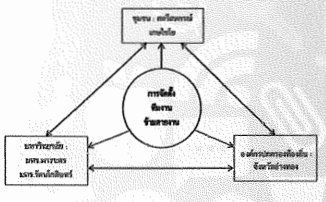
พฤษภาคม 2555 : มทร.พระนคร เข้าร่วมเป็นกรรมการเครือข่ายองค์ความรู้ (Knowledge Based OTOP : KBO) จังหวัดอ่างทอง

กรกฎาคม 2555 : มทร.พระนคร และจังหวัดอ่างทอง ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการสนับสนุนโครงการ OTOP เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการผลิตภัณฑ์ OTOP ที่เป็นระบบและให้ชุมชนสามารถใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์

สิงหาคม 2555 : แต่งตั้งกรรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP 5 กลุ่ม โดยมีกรรมการร่วมระหว่าง มทร. พระนคร จังหวัดอ่างทอง และชุมชน

กันยายน 2555 : นักวิจัย มทร.พระนคร ร่วมกับนักวิจัย มทร.รัตนโกสินทร์ พัฒนาบรรจุภัณฑ์และออกแบบศูนย์จำหน่ายบูธสมุนไพรแปรรูปของชุมชนวัดโบสถ์วรวิหาร

ผลการดำเนินงาน ก่อให้เกิดทีมงานที่มีความเชี่ยวชาญที่หลากหลายร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ร่วมกัน



การดำเนินงาน

การถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง (Storytelling)

มกราคม 2556 : สกัดความรู้จากเจ้าของภูมิปัญญาการทำมะกรูดเชื่อม ลูกตำลึงเชื่อม เชียวใช่กาแช่อิ่ม และบอระเพ็ดแช่อิ่ม โดยแบ่งคณะทำงานออกเป็น 3 ฝ่าย ประกอบด้วย ฝ่ายชุมชนผู้ให้ข้อมูล ฝ่ายมหาวิทยาลัยผู้ให้ความรู้ และบันทึกภูมิปัญญา ได้เอกสารการทำสมุนไพรแปรรูปสำหรับใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี







กิจกรรมการถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง (Storytelling)

พัฒนากระบวนการทำสมุนไพรแปรรูปและเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ (Research and Development)

พฤษภาคม 2556 : นักวิจัย มทร.พระนคร ศึกษาวิธีการลดน้ำตาลในผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูป โดยให้ชุมชนเรียนรู้วิธีการทดลอง สามารถลดน้ำตาลในผลิตภัณฑ์ได้ร้อยละ 30 แต่ส่งผลกระทบต่อลักษณะปรากฏ คือ ความหวาน และมีอายุการเก็บสั้นลงกว่าเดิม

ตุลาคม 2556 : พัฒนาผลิตภัณฑ์ซ้ำเป็นครั้งที่ 2 โดยใช้มะกรูดเชื่อมเป็นผลิตภัณฑ์นำร่อง ใช้พริกไทดำแทนน้ำตาลทรายได้ร้อยละ 80 ของน้ำตาลทรายทั้งหมด โดยมะกรูดเชื่อมมีคุณภาพ และผู้ทดสอบให้คะแนนความชอบสูงสุดทุกด้าน โดยผลิตภัณฑ์มีอายุการเก็บอย่างน้อย 24 วัน จากนั้น จึงเป็นการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อลดปัญหาการไหลเยิ้มของน้ำเชื่อมและลดการใช้โฟม



สมุนไพรแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา

เรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Action Learning)

มกราคม 2557 : ถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำมะกรูดเชื่อมและการประยุกต์ใช้มะกรูดเชื่อมในผลิตภัณฑ์อาหารอื่นๆ โดยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจถึงสาเหตุและนำไปสู่การแก้ปัญหาการทำมะกรูดเชื่อมรวมทั้งการพัฒนากระบวนการผลิต



การถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ใช้เครื่องมือการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ

ผลและอภิปรายผลการดำเนินงาน

1. ประโยชน์และคุณค่า

1.1 ผลลัพธ์และผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ มีการสกัดความรู้ภูมิปัญญาการทำสมุนไพรแปรรูป 4 เรื่อง เป็นความรู้แฝงฝังลึก (Tacit Knowledge) และพัฒนาผลงานวิจัยการใช้พริกไทยดำแทนน้ำตาลทรายในมะกรูดเชื่อม รวมทั้งการศึกษาอายุการเก็บ ใช้ประโยชน์ในการเพิ่มผลิตภัณฑ์ซ้ำสำหรับกลุ่มลูกค้าใหม่

1.2 ผลกระทบที่สร้างคุณค่า

- เกิดความร่วมมือระหว่าง มทร.พระนคร จังหวัดอ่างทอง และชุมชน ซึ่งผลักดันให้เกิดนโยบายการสนับสนุนกลุ่ม OTOP ในพื้นที่ภาคกลางตอนบนเพิ่มเติม ได้แก่ กลุ่มชุมชนอำเภอแวงน้อย และกลุ่มชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี
- เกิดผลกระทบที่ตอบโจทย์ความท้าทายด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) นำไปสู่การสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ในกลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่น
- กลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโย ได้รับการคัดเลือก ให้เป็นตัวแทนจังหวัดในการประกวด OTOP KBO CONTEST และเข้ารอบคัดเลือก 1 ใน 20 จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินโครงการนี้

2. ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลสำเร็จ

2.1 เครือข่ายความร่วมมือของชุมชน องค์การปกครองท้องถิ่น และมหาวิทยาลัย

2.2 เครื่องมือการจัดการความรู้ที่มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ของชุมชน

3. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

ความแตกต่างระหว่างวัย และประสบการณ์ของผู้เข้า และผู้บันทึกที่เครื่องเข้าก่อให้เกิดปัญหาด้านการสื่อสาร ซึ่งแก้ไขโดยการใช้ผู้ประสานงานจากกลุ่ม 3 ฝ่าย

สรุป

ความสำเร็จของการดำเนินงาน มุ่งเน้นด้านประโยชน์ของผู้เกี่ยวข้อง

1. ประโยชน์ต่อชุมชน

1.1 ประโยชน์ต่ออาชีพของชุมชน ในการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้รวมทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่

1.2 ประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโย ในการได้รับการคัดเลือกจากจังหวัดอ่างทอง ให้เข้าประกวด OTOP KBO CONTEST

2. ประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยและจังหวัดอ่างทอง ในการนำนโยบายการพัฒนาผู้ประกอบการ OTOP ซึ่งส่งผลให้มีการทำงานในลักษณะเครือข่ายความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง

3. ความท้าทายในอนาคต เป็นการพัฒนางานวิจัยและการบริการวิชาการในปีงบประมาณ 2558-2559

กิตติกรรมประกาศ
ขอขอบคุณกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จังหวัดอ่างทอง และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน

เอกสารอ้างอิง
จุฑามาศ พีรพัชระ. 2557. **รายงานโครงการพัฒนาคุณภาพสมุนไพรแปรรูปของกลุ่มสตรีสหกรณ์เกษไชโยจังหวัดอ่างทองเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
วิจารณ์ พานิช. 2551. **การจัดการความรู้ฉบับนักปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.).
สถาบันวิจัยและพัฒนา. 2557. **9 ปี คลินิกเทคโนโลยี มทร.พระนคร**. กรุงเทพฯ : บริษัท ดีเอส ดีเม จำกัด.

การจัดการความรู้เพื่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน: ผู้เฒ่าเล่า ผู้เยาว์เขียน
Knowledge Management for Community Forest Conservation: The Older Told the Younger Wrote

ปราโมทย์ เหลาลาภะ [1]
วีรยุทธ สีหานู [2]
กรรณิการ์ สมบุญ [3]
อาจารย์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร
Pramote Laolapha [1]
Weerayut Srihanoo [2]
Kannika Sombun [3]
[1] อีเมล: mote_p@hotmail.com
[2] อีเมล: jackweerayut@hotmail.com
[3] อีเมล: kannika_aec@hotmail.com

บทสรุป

การจัดการความรู้เพื่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน: ผู้เฒ่าเล่า ผู้เยาว์เขียน เป็นโครงการที่บูรณาการการเรียนการสอนวิชาการจัดการความรู้กับโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการเป็นผู้จัดการความรู้ชุมชน ผลการดำเนินงานระยะที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลป่าชุมชน ด้านการฝึกปฏิบัติการจัดการความรู้ สรุปได้ว่า นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านองค์ความรู้การใช้ประโยชน์ป่าชุมชน คือ ด้านอาหาร ได้แก่ กลุ่มพืชอาหาร จำนวน 9 ชนิด กลุ่มเห็ด จำนวน 12 ชนิด และกลุ่มสัตว์ จำนวน 10 ชนิด ด้านสมุนไพร พบ จำนวน 34 ชนิด ด้านพรรณไม้ในพิธีกรรม พบ จำนวน 3 ชนิด ระยะที่ 2 การจัดประชุมสัมมนา ด้านความพึงพอใจ พบว่า ความพึงพอใจต่อโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.13, S.D. = 0.65) 2) ด้านองค์ความรู้ชุมชน คือ ความรู้การรักษาโรคด้วยสมุนไพร จำนวน 15 โรค พรรณไม้ในพิธีกรรม จำนวน 12 ชนิด และสภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน ได้แก่ การสร้างกฎระเบียบป่าชุมชน การจัดตั้งคณะกรรมการป่าชุมชน การปลูกป่า และการทำแนวกันไฟ

คำสำคัญ การจัดการความรู้ ป่าชุมชน

Summary

Knowledge management for community forest conservation: The older told the younger wrote. The project is an integrated learning of Knowledge Management subjects with Plant Genetic Conservation Project under the Royal Initiation of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn. The purposes of this project were to encourage students to practice as a community knowledge manager. The results of the phase one data collection of community forest, the knowledge management practicing of students conclude that students practiced to creation and instrument validation, data collection, and data analysis. The knowledge of community forest utilization are food including food plants amount of nine species, mushroom amount of twelve species, and animals amount of ten species. Herbal found amount of thirty four species. Ritual plants found amount of three species. Phase two the symposium, satisfaction found that satisfaction toward the overall project at a high level ($\overline{X}$ = 4.13, SD = 0.65). The community knowledge is the knowledge of treat used herbs amount of fifteen diseases, ritual plants amount of twelve species, and the community forest conservation including creating a community forest regulation, establishment the community forest committee, reforestation, and building fire protection line.

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม RMUTL Kids' Summer Camp

Development of RMUTL Kids' Summer Camp courses

นาย วิษณุลักษณ์ คำยอง [1] นาย สิงหล วิชายะ [2]

1* นักจัดการงานวิจัย สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

2 นักวิชาการช่างศิลป์ สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

*Corresponding Author Email : witsanuluck@hotmail.com โทร 053266518

บทสรุป

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม RMUTL Kids' Summer Camp โดยผ่านกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติการหรือการถอดบทเรียน (After action review : AAR) และการประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่าผลการวิเคราะห์คะแนนความเหมาะสมของหลักสูตร เท่ากับ 4.12 จากการประเมินโดยภาพรวมมีความเหมาะสมมาก ผลการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการอบรมในปีต่อไป โดยยึดหลักการ พัฒนาหลักสูตรใน มิติด้านการคิด และมิติด้านจิตใจ และสามารถเพิ่มเติมองค์ความรู้ด้านวิชาการของสถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน ผสานกับการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องของคลังความรู้ชุมชน โมบายยูนิต ศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีเซรามิก ศูนย์เรียนรู้โรงงานน้ำดื่มต้นแบบ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการ ของผู้เข้ารับการอบรม และสามารถบูรณาการองค์ความรู้ต่างๆที่มีในสถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน เพื่อถ่ายทอดแก่ผู้ที่สนใจ

Summary

The development of training courses RMUTL Kids' Summer Camp through the review process or after the lessons (After action review: AAR) and evaluation of the curriculum. The analysis found that the suitability of the course was 4.12 overall assessment is very appropriate. The results of activities such as the development of training courses in the following year. Principles In curriculum development Thinking dimension And psychological dimension And more technical knowledge. Institute of Technology Community Combined with the related activities of the Knowledge Community Learning Center Mobile Unit and ceramic technology. Learning Centre drinking water plant prototype. And able to respond to demand. The trainee And to integrate the knowledge and technology transfer institutions in the community. To convey to interested parties

คำสำคัญ ถอดบทเรียน, หลักสูตรฝึกอบรม,
After Lessons,Training course

เทคนิคการทำตัวหนังสือจารึกลงบนผลิตภัณฑ์เซรามิก

How to make literal inscription on ceramics.

สิงหล วิชายะ[1*] และปริษา อดิศัยพัฒนะกุล[2]

[1,2]นักวิชาการเครื่องปั้นดินเผา สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
*Corresponding Author Email : singhon_don@windowslive.com

บทสรุป

การพัฒนาเทคนิคการทำตัวหนังสือจารึกลงบนผลิตภัณฑ์เซรามิก How to make literal inscription on ceramics. โดยผ่านกระบวนการทดลองเทคนิคทั้ง 3 เทคนิคคือการจารึกตัวหนังสือด้วยการแกะตัวหนังสือหน้าตรงจากดินดิบ (Green ware),การแกะตัวหนังสือกลับด้านจากแม่พิมพ์ใช้งาน,การนำตัวหนังสือทีละตัวมาประกอบกันจากต้นแบบปูนปาสเตอร์ เพื่อหาเทคนิค,วิธีการทำและเทียบระยะเวลาในการทดลอง เป็นทางเลือกให้กับกลุ่มเครื่องปั้นดินเผาและเจ้าหน้าที่ผู้สนใจ โดยการทดลองหาเทคนิคการทำตัวหนังสือจารึกลงบนผลิตภัณฑ์เซรามิกนั้นได้เลือกเทคนิคต่างๆที่จะนำมาทดสอบกับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกภายในศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีเซรามิกด้วยและใช้ในการสรุป และการประเมินผล

คำสำคัญ : ตัวหนังสือแบบนูนบนผลิตภัณฑ์เซรามิก

Summary

Development of the letters inscribed on ceramic products How to make literal inscription on ceramics Through the experimental techniques, the three techniques is to write letters by carving letters straight from raw clay (Green ware), chipping letters back side of the mold applications , bringing the text of the assembly of the prototype , Plaster . To find the techniques , how to make and the duration of the trial. As an alternative to the pottery and other interested authorities . Techniques by the letters inscribed on ceramic products , selected techniques that will be tested with souvenirs in the learning center and technology transfer , and ceramics with the conclusion . And evaluation

Keyword: Letters embossed on ceramic products

การทดสอบเคลือบสีน้ำตาลทอง

Testing coated golden brown

สิงหล วิชายะ[1*] และปริษา อดิศัยพัฒนะกุล[2]

[1,2]นักวิชาการเครื่องปั้นดินเผา สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

*Corresponding Author Email : singhon_don@windowslive.com

บทสรุป

การศึกษาเคลือบสีน้ำตาลทองโดยการเตรียมเคลือบใสสำเร็จและดินทั้ง 3 ชนิด คือดินดำแม่ริม, ดินขาวลำปางและดินคอมพาวด์เคลย์อย่างละ 100 กรัม (น้ำหนักของเคลือบและดินแบบแห้ง) และออกไซด์ให้สีทั้ง 2 ชนิดคือ แมงกานิสออกไซด์และเฟอร์ริกออกไซด์ นำมาทดสอบแบบลายเบนอย่างหยาบ คือดิน 100 กรัม สารให้สี 2 ชนิดเบนไปตั้งแต่ 2,4,6,8 โดยสารให้สี 2 ชนิดเมื่อรวมกันจะได้ 10 ทุกสูตร จะได้ อย่างละ 4 สูตร วัตถุดิบหลัก 4 ชนิดรวมทั้งหมด 16 สูตร เผาทั้ง 2 บรรยากาศทั้ง OF (สันดาปสมบูรณ์)และ RF (สันดาปไม่สมบูรณ์)ที่อุณหภูมิ 1,230 องศา โดยการทดลองเคลือบสีน้ำตาลทองนั้นได้คัดเลือกสูตรสีของเคลือบที่ได้ใกล้เคียงสีน้ำตาลทองเพื่อนำมาทดสอบกับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกภายในศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีเซรามิกด้วยและใช้ในการสรุป และการประเมินผล เพื่อถ่ายทอดแก่ผู้ที่สนใจ

คำสำคัญ : เคลือบสีน้ำตาลทอง

Summary

Education coated brown by preparing a clear coats success and soil all three species of black Rim, kaolin, Lampang and clay compounds Alexandra Clayton each 100 grams (the weight of coating and soil moisture) and oxide colors. The two types of manganese oxide and ferric oxide. Ben put to the test pattern is roughly 100 grams of clay to paint two species caught since 2,4,6,8 bus to two kinds of color combinations can be formulated at all 10 Formula 4 percent. The main raw material 4 of a total of 16 recipes burned two whole atmosphere OF (combustion complete) and RF (combustion incomplete) at a temperature of 1230 degrees by the experimental coating golden brown, the formulations of the color of the coating to the nearby golden brown. In order to test products for souvenirs in the learning center and technology transfer, and ceramics with the conclusion . And evaluation To convey to interested parties.

Keyword: coated brown

เทคนิคการสร้างลวดลายเซรามิกด้วยสีใต้เคลือบ

Techniques for creating ceramic pattern with color under the coating.

ปริษา อดิศัยพัฒนะกุล[1*] และสิงหล วิชายะ[2]

[1,2]นักวิชาการเครื่องปั้นดินเผา สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

*Corresponding Author Email: Aew_1811@outlook.co.th

บทสรุป

การพัฒนาเทคนิคการสร้างลวดลายด้วยสีใต้เคลือบ (Techniques for creating ceramic pattern with color under the coating.) ทั้ง 3 เทคนิคคือคือนำจานบิสกิตในการทดสอบมาใช้ยางพาราเขียนเส้นกั้นแล้วทดสอบทั้ง 3 วิธีคือใช้พู่กันป้ายสีลงบนลวดลาย,ใช้ฟองน้ำจุ่มสีแล้วประคบ,ใช้กาพ่นสีเพื่อสร้างลวดลาย เพื่อเป็นทางเลือกให้กับกลุ่มเครื่องปั้นดินเผาและผู้ที่สนใจ โดยการทดลองหาเทคนิคการสร้างลวดลายด้วยสีใต้เคลือบนั้นได้เลือกเทคนิคที่จะนำมาทดสอบกับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกภายในศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีเซรามิกด้วยและใช้ในการสรุป

คำสำคัญ : เทคนิคการสร้างลวดลาย

Summary

Development of a pattern with the color of the coating (Techniques for creating ceramic pattern with color under the coating.) The third technique is the lead plate of biscuits in the test used rubber write lines then test all three methods is used. Brush paint onto the pattern , use a sponge dipped in paint and then compress, use spray paint to create the pattern. As an alternative to the pottery and other interested groups. The experimental technique for creating patterns with the color coating technique that can be used to test products for souvenirs in the learning center and technology transfer, and ceramics with the conclusion.

Keyword : Technical Ceramics with a pattern .

CoP 4

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

กระบวนการสร้างสรรค์การแสดงชุดจตุเภรีศรีเชียงใหม่

จันทร์ แก้วจิโน
วิทยาลัยนาฏศิลปเชียงใหม่ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
อีเมล: sphenchan9@gmail.com

บทสรุป

การแสดงสร้างสรรค์ชุดจตุเภรีศรีเชียงใหม่ คำว่า “จตุ” แปลว่า สี่ “เภรี” แปลว่า กลอง จตุเภรี หมายถึงกลอง 4 ประเภทของล้านนา คือ กลองไชยมงคล กลองสะบัดชัย กลองมองเชิง และกลองปู่เจ่ “ศรี” คือ สิ่งที่ดี สิ่งที่เป็นมงคล สิ่งที่มีคุณค่า ซึ่งมีความหมายโดยรวม คือชุดการแสดงสร้างสรรค์ที่พัฒนาโดยการนำเอาเครื่องดนตรีล้านนาประเภทกลองทั้งสี่ประเภทได้แก่ กลองไชยมงคล กลองสะบัดชัย กลองมองเชิง และกลองปู่เจ่ มาร้อยเรียงให้มีความเชื่อมโยงกันซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นมงคล สิ่งที่มีคุณค่าของเมืองเชียงใหม่ วัตถุประสงค์ของงานสร้างสรรค์นี้คือ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างสรรค์การแสดงชุดใหม่ๆ เพื่อสนองนโยบายของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในการพัฒนาและสร้างสรรค์ศิลปะด้านนาฏศิลป์และดนตรี และเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่ององค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมภายในสถาบันฯ ผลการดำเนินงานพบว่า กระบวนการสร้างสรรค์มีขั้นตอน คือ (1) คิดหัวข้อเรื่องที่จะสร้างสรรค์ โดยการระดมความคิด (2) การตั้งกรอบแนวคิดและดำเนินการให้สอดคล้องกับความประทับใจ ความรู้ แรงบันดาลใจ (3) สร้างสรรค์เนื้อหาของการแสดง รวมทั้งบทเพลงที่จะใช้ประกอบการแสดง (4) สร้างองค์ประกอบของการเคลื่อนไหว เช่น เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์การแสดง แสง สี ฯลฯ (5) ฝึกซ้อมย่อย ฝึกซ้อมใหญ่ ทดลองเหมือนจริง (6) ปรับปรุงแก้ไขผลงานการแสดง (7) นำเสนอผลงานการแสดง งานสร้างสรรค์ชุดจตุเภรีศรีเชียงใหม่ เป็นงานสร้างสรรค์รูปแบบการแสดงเกี่ยวกับกลองชนิดต่างๆ ทั้ง 4 ชนิดที่มีอยู่ในภาคเหนือ การสร้างสรรค์จะเน้นจุดเด่นของความเป็นล้านนา ทั้งเทคนิคการตีกลอง ลีลาท่าทางในการตีกลอง มีความสนุกสนาน ผสมผสานได้อย่างลงตัว เป็นการอนุรักษ์ พัฒนาและสร้างสรรค์ศิลปะแขนงนี้ให้ดำรงอยู่สืบต่อไป จุดเด่นของการแสดงชุดจตุเภรีศรีเชียงใหม่คือ (1) การผสมผสานเสียงกลองทั้ง 4 ชนิดเข้าด้วยกันได้อย่างกลมกลืน (2) เทคนิควิธีการตีกลองทั้งสี่ชนิด (3) รูปแบบการแสดง ท่าทาง ลีลา (5) การแสดงที่แสดงออกถึงอารมณ์ได้อย่างชัดเจน ด้านความพึงพอใจของผู้ร่วมงานสร้างสรรค์ ครูแต่ละคนมีความพึงพอใจกับการแสดงสร้างสรรค์ชุดจตุเภรีศรีเชียงใหม่ที่มีความสวยงาม มีการพัฒนาสร้างสรรค์ทั้งรูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกายผู้แสดง แนวการบรรเลงเพลงที่สอดประสานได้อย่างลงตัว แต่อยู่ในกรอบแห่งวัฒนธรรมประเพณี ความพึงพอใจในตัวเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่กล้าแสดงออก เกิดความรักความสามัคคีในคณะทำงาน การสร้างสรรค์ประสบผลสำเร็จจนเป็นที่พึงพอใจของผู้ที่ได้รับชมการแสดง

คำสำคัญ กระบวนการ งานสร้างสรรค์ การแสดง จตุเภรี เชียงใหม่

Summary

The creating performance "Chatuperi Sri Chiang Mai" The words "Chatu" means four, "Peri" means drum, Chaturaperi means the Lanna drum four types. There are Chaimongkala drum, Sabunchai drum, Mongserng drum and Puche drum. "Sri" is goodness, luck and value.

The goal of the show for creating new performance, respond the policy of Bunditputtanasil about Thai dancing and music and exchange learning of culture into institute. The result, there are seven processes. (1) Brain storm to the topic of creating. (2) Set the idea and manage conform impressive, knowledge and inspiration. (3) Create the detail of the show and the songs. (4) Make composition of the movement, so that costume, equipment of the show etc. (5) Practice each other, finally practicing and role play. (6) Rectify the show. (7) Presentation the show. "Chatuperi Sri Chiang Mai" is creating performance about The Lanna drum four types in Northern such as technic, style, joyful, mix and match for develop and keep this culture continuously. The highlight of the show "Chatuperi Sri Chiang Mai" are (1) Mix sound of fourth drum completely (2) How to technical drum (3) Design acting, style form. (4) The show expresses emotions clearly.

The satisfactions of colleague emphasize to please with this creating show which it's beautiful. It develop every part such as style, costume and perfectly music with in Thai culture and traditional. The teenager should be confidence, love and harmony together. The satisfactory audience is successful.

Keyword Process Creating performance Chatuperi Chiang Mai

เพลงเรือ...เพลงแห่งคุ้งน้ำ

บุญสมหญิง พลเมืองดี [1]
จิระวุฒิ สาระธรรม [2]
คณะศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
[1] อีเมล: Yingyudya@hotmail.com
[2] อีเมล: taomaxmin@hotmail.com

บทสรุป

การจัดการความรู้ของคณะศิลปศาสตร์ต้องการนำความรู้มาจัดเก็บอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการจากงานบริการวิชาการ วิจัยและการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงเพื่อความรู้ที่ยั่งยืน ทั้งนี้ได้เลือกพื้นที่ตำบลหันตราและบ้านเกาะ อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยาเป็นพื้นที่ทดลองการทำงานดังกล่าว นับว่ามีความก้าวหน้าตามลำดับ และทีมทำงานมั่นใจว่ากระบวนการการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนและมหาวิทยาลัย จะได้รวบรวมองค์ความรู้เพลงเรือ เพลงแห่งคุ้งน้ำ ได้เป็นรูปธรรม และเป็นแหล่งเรียนรู้มรดกวัฒนธรรมภูมิปัญญาสืบไป

คำสำคัญ เพลงเรือ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางน้ำ

Summary

The Knowledge management of the Faculty of Liberal Arts has to be collected systematically by integrating from academic service, research and teaching and learning in order to connect to lasting knowledge. Then the areas of Huntra and Bankor Sub – district, Phranakorsriayutthaya District, Phranakornsriayutthaya Province have been selected to conduct the study

The progress of the study has been done subsequently and the work team assures that the process of collaborative learning between the community and the university will obviously compile the knowledge of *Plang Ruae*, Thai folk songs regarding the living life of villagers living along the canal or river, and they will become the learning resource in the field of folk wisdom and cultural heritage continuously.

Keywords *Plant Ruae* (Thai folk songs), Water environment protection

โครงการค่ายเยาวชนอาเซียน
ASEAN Youth Camp

อาคีรา ราชเวียง [1]
พรสรรค์ โรจนพานิช [2]
สำนักงานประชาสัมพันธ์และศูนย์ภาษาอาเซียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
[1] อีเมล: bpattaya@hotmail.com
[2] อีเมล: akera.rat@rmutr.ac.th

บทสรุป

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ได้ตระหนักถึงการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีการมุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทั้งในส่วนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยมีการวางแผนเพื่อนำแผนไปสู่การปฏิบัติงานและการติดตามประเมินผลแผนฯ ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภายใต้กรอบทิศทางของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยฯตามนโยบายด้านอุดมศึกษาของประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การดำเนินงานเชื่อมโยงสัมพันธ์กันทุกระดับ อันนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายเดียวกันคือเพื่อพัฒนาอุดมศึกษาของประเทศเข้าสู่อาเซียน โดยทิศทางการพัฒนาของมหาวิทยาลัยฯ จะมุ่งเน้นการพัฒนามหาวิทยาลัยฯ สู่การเป็นองค์กรแห่ง "คุณภาพ" โดยการบูรณาการในด้านต่างๆ ตามพันธกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 4 พันธกิจ ประกอบด้วย การบูรณาการการเรียนการสอน การบูรณาการการวิจัย การบูรณาการการบริการวิชาการ และการบูรณาการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฐานความรู้สู่อาเซียน ด้วยการผลิตกำลังคนระดับสูงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สร้างงานวิจัยและพัฒนา ตลอดจนให้บริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน อีกทั้งการบูรณาการศิลปะวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและตอบสนองความต้องการของสังคมและชุมชนบนฐานของการใช้องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำแห่งสังคมการประกอบการในระดับสากล

Summary

Rajamangala University of Technology Rattanakosin (RMUTR) is realized to enter AEC by providing excellent knowledge about ASEAN Community; ASEAN Economic Community (AEC), ASEAN Political and Security Community (APSC), ASEAN Socio - Cultural Community (ASCC). The university has a plan leading to take an action and efficiently follow up the university's plan under direction of the university's development plan. According to the policy about higher education in Thailand, the National Economic and Social Development Plan, including Thai Government policy and Ministry of education's strategy will be operated to all related level that will continue to achieve the same purpose developing the higher education to ASEAN countries. Moreover, the university plans to develop our university by emphasizing to develop to be the quality organization. There is the integration in every aspect according to the four missions of the university which are;

1. Instruction integration
2. Research integration
3. Academic service integration
4. Preservation of arts and culture integration.

We have to develop all missions in order to support the economic and social development to ASEAN by producing high class students in science and technology, making research and development project including giving the academic service to society and community. Furthermore, we also prepare the preservation of arts and culture integration in order to increase the capability in competition and to meet with the needs of society and community under the science and technology knowledge. Finally, we propose to be the leading university of entrepreneurship in international class.

ดนตรีมังคละในจังหวัดสุโขทัย
" Mangkala Music in Sukhothai "

นางเกษร เอมโอด
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย
kasonamod@gmail.com

บทสรุป

การจัดการความรู้เรื่อง "ดนตรีมังคละในจังหวัดสุโขทัย" จัดทำขึ้นภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ของวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยที่ว่า ส่งเสริม สนับสนุนการอนุรักษ์พัฒนา สืบสานและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมโดยมีเป้าประสงค์เพื่อให้วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยเป็นแหล่งวิทยบริการด้านศิลปวัฒนธรรม สามารถให้บริการองค์ความรู้สู่สังคมในระดับชาติ และนานาชาติ

ในการจัดการความรู้เรื่อง ดนตรีมังคละในจังหวัดสุโขทัย เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีประสบการณ์ในการเล่นดนตรีมังคละมายาวนาน เป็นวงมังคละที่มีการสืบทอดจากบรรพบุรุษหลายชั่วอายุคนและเป็นวงมังคละที่เป็นต้นแบบและมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของจังหวัดสุโขทัย จำนวน 3 วงมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยดำเนินการตามกระบวนการของการจัดการความรู้ทั้ง 7 ขั้นตอน และรวบรวมองค์ความรู้ที่ได้จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มและเผยแพร่ทางเว็บไซด์เพื่อให้กับบุคลากร นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ครู 5 ปี) ของวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยไปศึกษาและนำองค์ความรู้เรื่องดนตรีมังคละที่ได้นี้ไปใช้ในการสืบทอดให้กับนักเรียนของวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย เยาวชน ครูเครือข่าย ตลอดจนผู้สนใจ

จากการจัดการความรู้เรื่องดนตรีมังคละในจังหวัดสุโขทัย ทำให้เกิดการอนุรักษ์ดนตรีมังคละโดยมีบุคลากรและนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ครู 5 ปี) ของวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยเป็นตัวจักรในการอนุรักษ์ ส่งเสริม สืบสานให้เกิดการเรียนการสอนและเล่นดนตรีมังคละทั้งในวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยและโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดสุโขทัยกันอย่างแพร่หลาย

คำสำคัญ ดนตรีมังคละ ในจังหวัดสุโขทัย

Summary

The knowledge management called " Mangkala Music in Sukhothai ", is done under the strategic issues of Sukhothai of Dramatic Arts which is to promote, conserve, develop and publicize arts and culture. The purpose is to bring Sukhothai College of Dramatic Arts to be the place of cultural resources where can provide knowledge management and service to society in the national and international levels.

In the knowledge management about "Mangkala Music in Sukhothai" is the compilation from the knowledge of villagers who have experienced from playing Magkala music for a long time in a band and have inherited from their ancestors for generations. It is the traditional Mangkala music and famous, well-known in the province, consists of three Mangkala bands which they share their experiences together. The process of follows the 7 steps of knowledge management and glean knowledge which has been published in book form and published to the website for teachers and students of Bachelor of Education (Teacher 5 years) of Sukhothai College of Dramatic Arts. We can learn and forward the knowledge management about Mangkala to be continued by the students of Sukhothai College of Dramatic Arts, youth and teachers network as well as interested teachers.

The knowledge management of Mangkala music in Sukhothai promotes the conservation of Mangkala music by teachers, staff and students of Bachelor of Education (Teacher 5 years) of Sukhothai College of Dramatic Arts. It is the center to encourage continuing the teaching and playing Mangkala music both in Sukothai College of Dramatic Arts and various schools in the province as well.

เทคนิคการสร้างงานสร้างสรรค์ด้านนาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย "How to Create Dramatic Arts Creations, Sukhothai College of Dramatic Arts"

นางเกษร เอมโอด
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย
kasonamod@gmail.com

บทสรุป

การจัดการความรู้เรื่อง "เทคนิคการสร้างงานสร้างสรรค์ด้านนาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย" จัดทำขึ้นภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ของวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยที่ว่า ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างงานวิจัย งานสร้างสรรค์ นวัตกรรม องค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมที่เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ โดยมีเป้าประสงค์เพื่อให้วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยได้สร้างงานวิจัย งานสร้างสรรค์ นวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

ในการจัดการความรู้เรื่อง "เทคนิคการสร้างงานสร้างสรรค์ด้านนาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย" เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ของบุคลากรภาควิชานาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ที่มีประสบการณ์ในการสร้างงานสร้างสรรค์ด้านนาฏศิลป์ มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยดำเนินการตามกระบวนการของการจัดการความรู้ทั้ง 7 ขั้นตอน และรวบรวมองค์ความรู้ที่ได้จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มและเผยแพร่ทางเว็บไซด์เพื่อให้กับบุคลากรของวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยให้นำไปศึกษา และทดลองนำองค์ความรู้ที่ได้นี้ไปใช้ในการพัฒนางานในด้านการสร้างงานสร้างสรรค์ของวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

ผลจากการจัดการความรู้เรื่องเทคนิคการสร้างงานสร้างสรรค์ด้านนาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย บุคลากรของวิทยาลัยได้นำองค์ความรู้นี้ไปใช้ในการสร้างงานสร้างสรรค์ให้กับวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ก่อให้เกิดงานสร้างสรรค์ขึ้น 1 ชุด คือระบำกมุทนพมาศ

หลังจากการสร้างงานสร้างสรรค์โดยใช้องค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้มาทดลองใช้ในการพัฒนางานให้กับวิทยาลัยแล้วนั้น วิทยาลัยได้จัดทำแบบสอบถามบุคลากรเพื่อให้ทราบว่าบุคลากรได้นำองค์ความรู้ในเรื่องใดไปใช้ในการสร้างสรรค์งานในครั้งนี้ เมื่อใช้แล้วพบปัญหาอะไรบ้าง มีข้อเสนอแนะอย่างไร โดยนำมารวบรวมและเผยแพร่ให้บุคลากรได้รับทราบ เพื่อนำไปพัฒนางานต่อไป

คำสำคัญ เทคนิคการสร้าง งานสร้างสรรค์ด้านนาฏศิลป์

Summary

The Knowledge Management called "How to Create Dramatic Arts Creations, Sukhothai College of Dramatic Arts". This is made under the strategic issues of Sukhothai College of Dramatic Arts which are to promote the creation of research, knowledge, innovation and cultural knowledge management that is recognized both in country and abroad. The goal is that Sukhothai College of Dramatic Arts has an opportunity to do research, creative Innovation, valuable cultural performances, to be recognized both in country and abroad.

In the knowledge management " How to Create Dramatic Arts Creations, Sukhothai College of Dramatic Arts" is a compilation of knowledge management of the personnel department of Thai dramatic arts, Sukhothai College of Dramatic Arts. All teachers have experiences in creating dramatic creations and share them together. The process follows the 7 steps of knowledge management and glean knowledge which has been published in book form and published to the web site for the personnel of Sukhothai College of Dramatic Arts to study. And we use this experimental knowledge to the develop works in the field of performance creation of the Sukhothai College of Dramatic Arts.

The results of the technical knowledge to create dramatic arts creations, Sukhothai College of Dramatic Arts, we have put this knowledge to use in the creation of creative works of Sukhothai College of Dramatic Arts. It contributes to create of the creative performance called "Rabum Kamoot Noppamat" dance.

After the performance creation, created by the knowledge management which helps to develop that for the college. We have prepared a questionnaire to determine whether people have any knowledge on the subject to take the initiative in this event. The purpose is to find out any problems and suggestions. By the collection of this will let us know how to improve, develop or create the further creative performances.

การจัดการความรู้รูปแบบการลงโรงโนราในจังหวัดนครศรีธรรมราช

Knowledge Management Pattern of Long Rong Nora in Nakhorn Si Thammarat

เขม สุขไกร [1]
ดิสวัฒน์ ภาคฐิน [2]
วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
[2] อีเมล: Dittong.art@gmail.com

.....

บทสรุป

รูปแบบการลงโรงโนราในจังหวัดนครศรีธรรมราช คำว่า ลงโรง คือ การประโคมดนตรีหลังจากเสร็จสิ้นพิธีเบิกโรง โดยลูกคู่จะทำหน้าที่บรรเลงดนตรีในทำนองต่าง ๆ ไปเรื่อย ๆเพื่อเป็นสัญญาณบอกให้ชาวบ้านทราบว่าใกล้จะถึงเวลาแสดงโนราแล้ว

โดยมีขั้นตอนการลงโรงโนรา ดังนี้

- ปี่เกริ่น
- กลองสวม
- ทับสวม
- โหม่งและฉิ่งตาม
- นายโรงร้อง "ออ"เพื่อเข้าร้องบทกาศครู
- ร้องบทขานเอ (ใช้ในการลงโรงโนราแบบพิธีกรรม)
- ร้องบทฤกษ์งามยามดี
- ร้องบทร่ายหน้าแตระ
- ร้องบทเพลงทับเพลงโทน
- ร้องบทกลอนหนัง (มีก็ได้ไม่มีก็ได้)
- จบบทกลอนหนังโนราออกแสดง

<u>หมายเหตุ</u> ปี่ กลอง ทับ โหม่ง และฉิ่ง เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ในวงโนราและบทฤกษ์งามยามดี บทร่ายหน้าแตระ บทเพลงทับเพลงโทน และบทกลอนหนัง เป็นบทขับร้องที่ใช้ขับร้องในช่วงหนึ่งของการลงโรงโนราห์ก่อนที่โนราจะออกแสดง

วัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้ คือ เพื่อจัดเก็บและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องรูปแบบการลงโรงโนราในจังหวัดนครศรีธรรมราชให้คงอยู่แบบยั่งยืนอย่างเป็นระบบ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการบูรณาการร่วมกับรายวิชาต่าง ๆซึ่งผลการดำเนินงานพบว่า กระบวนการจัดการองค์ความรู้มีขั้นตอน คือ (1) คิดหัวข้อเรื่องที่จะสร้างสรรค์ โดยการระดมความคิด (2) ตั้งกรอบแนวคิดและดำเนินการให้สอดคล้อง (3) สัมภาษณ์ภูมิปัญญาและบันทึกบทสัมภาษณ์พร้อมบันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว (4) เรียบเรียงอย่างเป็นระบบ (5) บันทึกวิดีโอการบรรเลงลงโรงโนรา (6) จัดทำรูปเล่มเอกสารที่สมบูรณ์ และ การจัดการองค์ความรู้รูปแบบลงโรงโนราในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยได้บูรณาการร่วมกับรายวิชาที่เกี่ยวข้อง ตามหลักสูตรของวิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช

คำสำคัญ รูปแบบ การลงโรงโนรา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

Summary

Pattern of Long Rong Nora in Nakhorn Si Thammarat, " Long Rong" means playing the folk music. After that the choirs will play the folk music to tell the people known that Nora will perform soon.

There are many steps in Long Rong Nora such as

1. Start to blow Pi
2. Hit the Drum
3. Hit Tub
4. Hit Mong and Ching
5. Nai Rong sing "Or" To sing Bot Kard Kru together
6. Sing Bot Khan A
7. Sing Bot Reu Ng-arm Yam Dee
8. Sing RaiyNhar Trae
9. Sing Pleng Tub Pleng Tone
10. Sing Bot Nang
11. Finish Bot Nung, Nora starts to perform

Note : Pi , Klong(drum) , Tub(drum), Mong and Ching are the kind of the instruments to play this dance. Bot Khan A , Bot Reu-Ng-arm Yam Dee, Bot Ray Nhar Trae and Bot Pleng Tub Pleng Tone are the lyric to sing during Long Rong Nora

The goal of knowledge management is to keep and campaign the folk wisdom about pattern of Long Rong Nora in Nakhorn Si Thammarat in sustainable system and to develop the approach of teaching efficiently and integrate with the other subjects.

There are 6 steps in processing of the knowledge management such as

1. Brain storming to get topic of creation
2. Set the frame of idea
3. Interview the wisdom by recording and including slide and graphic
4. Compose the document systematically
5. Record VDO about playing Long Rong Nora
6. Make the document completely

The Knowledge management of pattern of Long Rong Nora in Nakhon Si Thammarat is taken to the approach of teaching and integrate with the other subject related the curriculum of Nakon Si Thammarat College of Dramatic Arts.

Keyword Pattern of Long Rong Nora in Nakhorn SiThammarat

CoP 5

การบริหารจัดการ

การพัฒนากระบวนการการบริการด้านธุรการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ
The Development Process of Administrative Services to Satisfy Service Users

จิราภรณ์ พันธ์สว่าง [1]
เบญจภรณ์ เทียนทอง [2]
[1] เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน วิทยาลัยนาฏศิลปะจันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
[2] นักจัดการงานทั่วไป/กลุ่มบริหารทั่วไป วิทยาลัยนาฏศิลปะจันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
[1] อีเมล: Singharatho@hotmail.com
[2] อีเมล: Manghi555@hotmail.com

บทสรุป

งานธุรการ เป็นงานสายสนับสนุนที่มีขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบที่กว้าง ดำเนินงานด้านสารบรรณ การจัดเก็บและค้นหาเอกสาร การติดต่อประสานงานทั้งภายในและภายนอก การให้บริการการจัดหา การควบคุมและการดูแล ซึ่งลักษณะของผู้ปฏิบัติงานสายงานธุรการต้องเป็นนักประสานและนักบริการที่ดี ใช้คำพูดที่สุภาพ ไพเราะ ดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ทันต่อความต้องการ

งานธุรการ วิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรี จึงได้จัดทำการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เรื่อง การพัฒนากระบวนการการบริการด้านธุรการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ เป็นการนำความรู้ที่มีอยู่ในตัวของแต่ละบุคคลที่ให้ถ่ายทอดออกมาในลักษณะที่เป็นรูปธรรม มีการดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอนโดยแต่งตั้งคณะกรรมการ จัดการประชุมเพื่อพิจารณาหัวข้อเรื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของวิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรี ด้านส่งเสริม สนับสนุน การอนุรักษ์ พัฒนา สืบสานและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของวิทยาลัยฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการบริการด้านธุรการทำงานอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน อย่างเป็นรูปธรรม สร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพของงานอย่างสูงสุด

ผลจากการแลกเปลี่ยนความรู้ เรื่องการพัฒนากระบวนการการบริการด้านธุรการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ ก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ดี ในด้าน การบริการด้านหนังสือราชการ การบริการสืบค้นหนังสือและยืมเอกสาร การบริการ ถ่ายเอกสารและอัดสำเนาเอกสาร การบริการวัสดุและอุปกรณ์สำนักงาน และการบริการติดต่อประสานงาน ซึ่งเป็นแนวทางให้กับทุกคนที่มาติดต่อราชการ สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เกิดความพึงพอใจเป็นอย่างดี

คำสำคัญ กระบวนการ การบริการ ธุรการ ผู้รับบริการ ความพึงพอใจ

Summary

Administration departmet supports a wide range of responsibilities which operates the document storage and document search. Coordinating internal and external service provision, control and care. The appearance of a line worker jobs require a coordinated and better service. Use polite words melodic operations quickly be effective. Keep pace with demand

Admin Academy of Chanthaburi College of Dramatic Arts has the Knowledge Management (Knowledge Management: KM) to develop the process support services to make the Satisfaction to clients The knowledge contained in the individual to transfer out in a concrete manner. It has taken a series of steps by the committee and Meeting to consider the topic to comply with the strategy of Chanthaburi College of Dramatic Arts to promote the conservation, development and dissemination of cultural heritage that are the main functions of the college. The objectives are to develop the process of administrative services, to Work as a concrete step and to make the Satisfaction to the clients. There affect to extreme efficiency.

The result from the exchange of knowledge management " The development process of administrative services to satisfy the clients" causes the knowledge as a guide to good practice in terms of Government Services, the document retrieval services and borrow books, photocopying and duplication of documents. Office supplies and services and coordination of services to all the people who come to contact the organization. They can be carried out correctly quick satisfaction as well.

การดำเนินงานกองทุนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Operating Fund of Rajamangala University of Technology Rattanakosin

ฟ้าใส สามารถ[1]

[1] ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการสภามหาวิทยาลัยและกฎหมาย

สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

เลขที่ 96 หมู่ 3 ถนนพุทธมณฑลสาย 5 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

Email address : phasai.s@rmutr.ac.th,sphasai.s@gmail.com

บทสรุป

กองทุนจำนวน 10 กองทุนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ได้จัดตั้งขึ้นตามความจำเป็นและความเหมาะสมด้านต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาการใช้จ่ายเงินในกิจกรรมที่ไม่สามารถเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดินได้ โดยมหาวิทยาลัยได้วางระเบียบในการบริหารกองทุน และจัดสรรเงินงบประมาณรายได้ของมหาวิทยาลัยให้ทุกกองทุนไม่เกินร้อยละ 1 ของงบประมาณเงินรายได้ในแต่ละปีงบประมาณ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนที่มีส่วนร่วมจากบุคลากรภายในและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก รวมทั้งผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้บริหารกองทุน มีการตรวจสอบโดยสำนักงานตรวจสอบภายในและต้องรายงานผลการดำเนินงานรวมทั้งงบการเงินต่อสภามหาวิทยาลัยทุกสิ้นปีงบประมาณ ผลการดำเนินงานของแต่ละกองทุนที่จัดตั้งขึ้นนั้น ส่งผลให้เกิดการพัฒนาด้านต่างๆ อาทิ การพัฒนางานวิจัย การพัฒนาด้านวิชาการของบุคลากร การพัฒนากิจกรรมของนักศึกษา การพัฒนามหาวิทยาลัยในภาพรวม และยังสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง

Summary

Ten funds of Rajamangala University of Technology Rattanakosin were founded in accordance with necessaries and appropriateness with the purpose to solve the problems regarding payment for the activities which are unable to get disbursement from annual government statement of expenditure. The university has determined regulations of fund management and has allocated amount of money not over than 1% of the university's annual income for every funds. In addition, Commission of Fund Management was appointed from internal staff, external luminaries, and relating managements to manage the funds. Furthermore, monitoring of funds is made by The Office of Internal Audit. The operation results and financial statements must be yearly reported to Council of the university at the end of fiscal year. The operation results of every fund established have resulted in development in various parts including research development, development of

human resources in academy, student's activities development, and development of the university in overall. Besides, it has gained personnel's confidence in work operations in compliance with rules, regulations, and relating ethics.

คำสำคัญ กองทุน

การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสายสนับสนุน
Increasing Efficiency of Supporting Staff in Kalasin College of Dramatic Arts

วิชา สุระเสียง [1]
อิสรีย์ ฉายแผ้ว [2]
วิทยาลัยนาฏศิลปะกาฬสินธุ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
อีเมล: sin_kitti@hotmail.com

บทสรุป

การจัดการความรู้ เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสายสนับสนุน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ มีระบบการบริหารจัดการ และสามารถนำไปใช้ในการบริการในองค์กร โดยดำเนินการตามขั้นตอน 7 ขั้นตอน คือ การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลและการกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเรียนรู้ ซึ่งมีเครื่องมือจัดเก็บความรู้ คือ แบบบันทึกข้อมูลประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานสายสนับสนุน แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริการ และแบบบันทึกการให้บริการ ผลการดำเนินงานพบว่า การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสายสนับสนุน 1. อารมณ์ของให้บริการ มีความมั่นคง สม่ำเสมอ 2. การบริการด้วยรอยยิ้ม 3. การพูดจาดี น้ำเสียงไพเราะ บุคลิกภาพดี 4. การให้ความสำคัญกับการให้บริการ 5. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ให้บริการ 6. การให้บริการด้วยความรวดเร็ว 7. การให้บริการที่ประหยัด คุ้มค่า และเกินความคาดหวังในการบริการ ทั้งนี้โดยจัดทำเป็นคู่มือในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสายสนับสนุน ดังนี้ การประเมินสภาพการทำงาน การจัดลำดับความสำคัญของการทำงาน ออกแบบวิธีทำงาน จัดสรรทรัพยากร ประสานงาน และนำไปปฏิบัติ เพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ

คำสำคัญ การจัดการความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพ สายสนับสนุน

Summary

The Knowledge management in increasing efficiency of supporting staff in Kalasin College of Dramatic Arts. If is for develop the management of department. There were 7 steps ; the knowledge indicator , Knowledge Identification , Knowledge Creation and Acquisition , Knowledge Organization , Knowledge Codification and Refinement , Knowledge Access , Knowledge Sharing and Learning by using knowledge instrumentation ; Data were collected by collecting from personnel , department interviewing and the form of service. The result in order to increase the efficiency of the working of support personnel are 1. The mood of service provider 2. Smiling 3. Tone , Personality 4. Important serving service 5. Accepted of service receive 6. The quantity of service 7. The safety , worthy and over expecting. The hand book for in order to increase the efficiency of the working of support personnel. Supporting quality are assessment of working method. The sharing resource. The cooperation and taking to real act. Throughout the clearing system action.

Keyword Knowledge Management increase the efficiency of the working support personne

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารอาคารสถานที่
Information System for Buildings Management

นิวัตร จารุวาระกูล [1]
เพชราภรณ์ เพ็ชรแก้ว [2]
นายสมโภชน์ กุลธารารมณ์ [3]
[1] รองอธิการบดีฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
[2] รองผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
[3] หัวหน้างานพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
[1] อีเมล: nivat.j@rmutp.ac.th
[2] อีเมล: petcharaporn.p@rmutp.ac.th
[3] อีเมล: sompoach.k@rmutp.ac.th

.....

บทสรุป

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารอาคารและสิ่งก่อสร้าง เพื่อคำนวณประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์อาคารของมหาวิทยาลัย ตามเกณฑ์มาตรฐานกลาง เอกสารแนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 8 มีนาคม 2556 ด้วยกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนนักปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงานอาคารสถานที่ และงานทะเบียน โดยมีชุมชนนักปฏิบัติกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นแกนนำ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำความรู้มาออกแบบพัฒนาระบบเก็บรวบรวมข้อมูลอาคาร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ฯลฯ ของมหาวิทยาลัยให้เป็นฐานข้อมูลกลาง นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการอาคาร การจัดตารางสอน ตารางเรียน เป็นข้อมูลในการจัดสรรงบประมาณ วางแผนแม่บทสิ่งก่อสร้างของมหาวิทยาลัย และประเมินประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์อาคาร การดำเนินงานประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ (1) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลอาคารให้ผู้ใช้บันทึกข้อมูลอาคาร จัดเก็บแปลนอาคาร จัดเก็บข้อมูลปริมาณการใช้ห้อง (2) การพัฒนาโปรแกรมคำนวณประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์อาคารและการรายงาน ผลการดำเนินงานสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลอาคาร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ฯลฯ ได้ทั้งหมดของมหาวิทยาลัยตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 เป็นต้นมาถึงปัจจุบัน มีการประเมินประสิทธิภาพอาคารตามเกณฑ์มาตรฐานกลางประจำปีการศึกษา 2556 จัดและพิมพ์รายงานจากระบบส่งสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา สำนักงบประมาณ และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน แนวทางในการนำผลไปใช้ประโยชน์ นำความรู้จากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการพัฒนาระบบไปใช้ในการพัฒนาระบบงานอื่น ๆ ทำให้เขียนโปรแกรมง่าย เสร็จเร็ว มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ ระบบสารสนเทศ อาคาร ฐานข้อมูล การใช้ประโยชน์ ประสิทธิภาพ

Summary

RMUTP creates Building Information Models (BIM) to assess efficiently of RMUTP building according to MOE standards by KM tools, such as, Cop discussion of software Cop to get ideas to write short code with good performance, registrar Cop to learn how to use physical classrooms to create timetable in Registrar system and campuses staffs Cop who work as building manager in campuses to learn how to manage rooms and to get cooperation fulfill data. The objectives were to understand working process of building management in the campuses, and to get the ideas to create database of RMUTP buildings. This information is used for maximizing efficiently of classroom, lab or facility of RMUTP physical management, designing physical masterplan and allocating budget. BIM has 2 parts (1) Building data collection system to collect building plan, floor plan, room type, room area, room usage etc. (2) Building efficient assessment system. BIM had collected building data since 2556 and create RMUTP building efficient assessment report to the Office of the Higher Education commission, Bureau of the Budget and Office of the Auditor General of Thailand. Using KM tools to build BIM are applied to other web programming to better performance with less coding.

แนวปฏิบัติที่ดี (Good practices)
โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ฯ ครั้งที่ 9
"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่ การจัดการความรู้ ในศตวรรษ ที่ 21"
สำหรับอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

ชื่อเรื่อง ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารอาคารสถานที่ (Information System for Buildings Management)

ผู้นำเสนอ ผศ.นิวัตร จารุวาระกูล น.ส.เพชราภรณ์ เพ็ชรแก้ว และนายสมโภชน์ กุลธารารมณ์

หน่วยงาน สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เบอร์โทรศัพท์ 089 206 9393, 081 702 2578, 089 923 2933

เบอร์โทรสาร 02 280 7919

E-mail address nivat.j@rmutp.ac.th, petcharaporn.p@rmutp.ac.th, sompoach.k@rmutp.ac.th

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารอาคารสถานที่

Information System for Buildings Management

นิวัตร จารุวาระกูล[1]
เพชราภรณ์ เพ็ชรแก้ว[2]
สมโภชน์ กุลธารารมณ์[3]
[1]รองอธิการบดีฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, nivat.j@rmutp.ac.th
[2]รองผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, petcharaporn.p@rmutp.ac.th
[3]หัวหน้างานพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, sompoach.k@rmutp.ac.th

.....

บทสรุป

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารอาคารและสิ่งก่อสร้าง เพื่อคำนวณประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์อาคารของมหาวิทยาลัย ตามเกณฑ์มาตรฐานกลางเอกสารแนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 8 มีนาคม 2556 ด้วยกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนนักปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงานอาคารสถานที่ และงานทะเบียน โดยมีชุมชนนักปฏิบัติกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นแกนนำ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำความรู้มาออกแบบพัฒนาระบบเก็บรวบรวมข้อมูลอาคาร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ฯลฯ ของมหาวิทยาลัยให้เป็นฐานข้อมูลกลาง นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการอาคาร การจัดตารางสอน ตารางเรียน เป็นข้อมูลในการจัดสรรงบประมาณ วางแผนแม่บทสิ่งก่อสร้างของมหาวิทยาลัย และประเมินประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์อาคาร การดำเนินงานประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ (1) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลอาคารให้ผู้ใช้บันทึกข้อมูลอาคาร จัดเก็บแปลนอาคาร จัดเก็บข้อมูลปริมาณการใช้ห้อง (2) การพัฒนาโปรแกรมคำนวณประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์อาคารและการรายงาน ผลการดำเนินงานสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลอาคาร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ฯลฯ ได้ทั้งหมดของมหาวิทยาลัยตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 เป็นต้นมาถึงปัจจุบัน มีการประเมินประสิทธิภาพอาคารตามเกณฑ์มาตรฐานกลางประจำปีการศึกษา 2556 จัดและพิมพ์รายงานจากระบบส่งสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา สำนักงบประมาณ และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

แนวทางในการนำผลไปใช้ประโยชน์ นำความรู้จากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการพัฒนาระบบไปใช้ในการพัฒนาระบบงานอื่น ๆ ทำให้เขียนโปรแกรมง่าย เสร็จเร็ว มีประสิทธิภาพ

Summary

RMUTP creates Building Information Models (BIM) to **assess efficient**ly of RMUTP building according to MOE standards by KM tools, such as, Cop discussion of software Cop to get ideas to write short code with good performance, registrar Cop to learn how to use physical classrooms to create timetable in Registrar system and campuses staffs Cop who work as building manager in campuses to learn how to manage rooms and to get cooperation fulfill data. The objectives were to understand working process of building management in the campuses, and to get the ideas to create database of RMUTP buildings. This information is used for maximizing efficiently of classroom, lab or facility of RMUTP physical management, designing physical masterplan and allocating budget. BIM has 2 parts (1) Building data collection system to collect building plan, floor plan, room type, room area, room usage etc. (2) Building efficient assessment system. BIM had collected building data since 2556 and create RMUTP building efficient assessment report to the Office of the Higher Education commission, Bureau of the Budget and Office of the Auditor General of Thailand. Using KM tools to build BIM are applied to other web programming to better performance with less coding.

คำสำคัญ

ระบบสารสนเทศ อาคาร ฐานข้อมูล การใช้ประโยชน์ ประสิทธิภาพ

บทนำ

จากจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นทุกปีตามสถิติ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2556 : ออนไลน์) ทำให้พื้นที่ที่อยู่ปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครคับแคบ การขยายพื้นที่ในทางราบถูกจำกัด การสร้างอาคารใหม่แล้วเสร็จไม่ทันต่อความต้องการของนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น กอปรกับความต้องการด้านกายภาพที่ถูกบังคับโดยคณะกรรมการอุดมศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษาอุดมศึกษาดังประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

ปัญหา

จากที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนดเกณฑ์มาตรฐานกลางเกี่ยวกับอัตราการใช้ห้องเรียน และประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียน ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่จำเป็นต้องบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถาบันอุดมศึกษา และแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งดำเนินการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ห้องเรียน ห้องบรรยาย และห้องปฏิบัติการเป็นประจำทุกปีตามเกณฑ์มาตรฐานกลาง ทำให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ต้องดำเนินการตามนโยบาย โดยมอบหมายให้กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวบรวมข้อมูลห้องเรียน และวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ห้องเรียน ประจำปีการศึกษา 2556

ก่อนการจัดการความรู้

การเก็บข้อมูลอาคารแต่เดิมถูกเก็บอยู่ในกระดาษ เป็นลักษณะต่างหน่วยงานต่างเก็บ แปลนอาคารตอนขอจัดสรรงบประมาณก่อสร้างถูกเก็บไว้ที่กองนโยบายและแผน และที่คณะ เมื่อสร้างอาคารเสร็จคณะจะเป็นผู้เก็บแปลนอาคาร เมื่อมีการปรับปรุงอาคารหรือห้องเรียน คณะจะเป็นผู้ดำเนินการเอง แปลนอาคารที่เปลี่ยนแปลงจะเก็บไว้ที่คณะ กองนโยบายและแผนจะไม่มีแปลนอาคารที่ปรับปรุง ทำให้ข้อมูลอาคารที่อยู่ที่กองนโยบายและแผน (ส่วนกลาง) ไม่ทันสมัย เมื่อเวลาผ่านไปนานอาคารถูกปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลายครั้ง แปลนอาคารเดิมที่เก็บอยู่ที่กองนโยบายและแผนไม่สามารถนำมาใช้งานได้ และแปลนอาคารที่ปรับปรุงเสี่ยงต่อการสูญหายเมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบลาออก อีกทั้งไม่มีข้อมูลสำรองเก็บไว้ที่ส่วนกลาง ทำให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยไม่มีข้อมูลในการบริหารจัดการสิ่งก่อสร้างในภาพรวมของมหาวิทยาลัย ต่อมา

กองนโยบายและแผน คิดริเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลอาคารจากหน่วยงานต่าง ๆ เก็บไว้ในฐานข้อมูล ERP ตั้งแต่ปี 2553 เป็นต้นมา พบว่าข้อมูลอาคารในระบบ ERP ไม่ครบถ้วน ไม่เป็นปัจจุบัน และไม่ตรงกับสภาพที่มีอยู่จริง ขาดการตรวจสอบข้อมูลที่อยู่ในระบบว่าถูกต้อง เพราะไม่มีแปลนอาคารให้ตรวจสอบ แปลนอาคารส่วนหนึ่งหายไป จึงต้องทำการวัดและจัดทำแปลนอาคารขึ้นใหม่ ข้อมูลห้องเรียนในระบบ ERP ไม่ตรงกับข้อมูลห้องเรียนในระบบทะเบียน ทำให้ไม่สามารถนำไปใช้ในการจัดตารางการใช้ห้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ และข้อมูลที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการประเมินประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์อาคารของมหาวิทยาลัยได้

วิธีการดำเนินงาน

- แต่งตั้งคณะทำงาน
- จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ สรุปบทเรียนจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าจากเว็ปไซต์ Km และเว็ปบล็อก Km ที่เกี่ยวข้อง ศึกษาหลักเกณฑ์มาตรฐานกลางแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์อาคารของสถาบันอุดมศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาเกณฑ์มาตรฐานพื้นที่ห้องเรียนของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย และ

มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ศึกษาวิธีการคำนวณประสิทธิภาพการใช้ห้องตามเกณฑ์มาตรฐานกลางกระทรวงศึกษาธิการจากมหาวิทยาลัยในประเทศ ศึกษาเอกสารการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์อาคาร ของมหาวิทยาลัยอื่น เช่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี

- จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปบทเรียน นำแนวคิดไปพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารอาคาร (BIM : Building Management Information System) หรือเรียกว่าระบบสารสนเทศอาคาร ในการจัดการข้อมูลอาคารของมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะเพื่อไม่ให้ข้อมูลอาคารปะปนอยู่ในระบบข้อมูลงบประมาณ ทำสำเนาข้อมูลอาคารจากฐานข้อมูลระบบงบประมาณ ไปจัดเก็บไว้ในระบบสารสนเทศอาคารที่พัฒนาขึ้นใหม่ คณะเพิ่มเติม/ปรับปรุงข้อมูลอาคารของคณะ ลงในระบบสารสนเทศอาคารให้เป็นปัจจุบัน และกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ เพิ่มเติม/ปรับปรุงข้อมูลอาคารสำนักงานอธิการบดี, สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน และสถาบันวิจัยและพัฒนา โดยได้รับข้อมูลจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่
- จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาโปรแกรมระบบสารสนเทศอาคารให้เชื่อมต่อกับระบบทะเบียนในการสำเนาข้อมูลการใช้ห้องตามตารางสอนจากระบบทะเบียนมาไว้ในระบบสารสนเทศอาคาร และจับคู่ตารางการใช้ห้องตามตารางสอนกับข้อมูลห้องในระบบสารสนเทศอาคารให้ตรงกันในระยะแรก เมื่อระบบเสร็จสมบูรณ์ในปีต่อไป สามารถนำข้อมูลห้องจากระบบสารสนเทศอาคารไปจัดทำตารางเรียน ตารางสอนได้เลย
- กองนโยบายและแผนสำรวจพื้นที่เพื่อจัดทำแปลนห้องและอาคาร กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ ปรับปรุงข้อมูลห้องตามแปลนอาคารที่ได้จากการสำรวจ พร้อมกับจัดเก็บแปลนอาคารลงในระบบสารสนเทศอาคาร และคณะตรวจสอบข้อมูลในระบบสารสนเทศอาคารกับแปลนอาคาร จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อกำหนดเกณฑ์การให้รหัสพื้นที่และรหัสห้องทั้งหมดของมหาวิทยาลัย และบันทึกเกณฑ์พื้นที่ใช้สอยตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการลงในฐานข้อมูลระบบสารสนเทศอาคาร
- จัดกิจรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำแนวคิดไปพัฒนาโปรแกรมคำนวณประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์อาคาร หลังจากพัฒนาโปรแกรมคำนวณเสร็จแล้ว จึงนำข้อมูลห้องที่อยู่ในระบบสารสนเทศอาคารไปคำนวณตามโปรแกรม และจัดทำรายงานประเมินประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์อาคาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร นำเสนอผู้บริหารในการประชุม และส่งสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

ขอบเขตการดำเนินงาน

พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อบริหารอาคารและสิ่งก่อสร้าง คณะบันทึก/ปรับปรุงข้อมูลห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและห้องอื่น ๆ ในระบบให้เป็นปัจจุบันตามแปลนอาคาร สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนนำข้อมูลจากระบบไปจัดตารางสอน ตารางเรียนการใช้ห้อง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศคำนวณ

ประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียนตามกณฑ์ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ จากโปรแกรมระบบที่พัฒนา พร้อมพิมพ์รายงานส่งสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

ผลกระทบที่เป็นประโยชน์หรือสร้างคุณค่า

มหาวิทยาลัยมีฐานข้อมูลด้านกายภาพเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนได้สมบูรณ์ สามารถตรวจสอบจำนวนห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และห้องอื่น ๆ รวมถึงตรวจสอบปริมาณการใช้ห้อง สามารถนำข้อมูลมาบริหารจัดการการใช้ห้องเรียนได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ สามารถนำห้องมาใช้ร่วมกันได้ระหว่างคณะ ลดค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อหรือปรับปรุงห้องที่ไม่จำเป็น ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนแม่บทสิ่งก่อสร้างของมหาวิทยาลัย ใช้เป็นข้อมูลในการเสนอของบประมาณต่อสำนักงบประมาณ สามารถคำนวณประสิทธิภาพการใช้ห้อง และปรับปรุงกระบวนการจัดการห้องเรียนห้องสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ทำให้มีการใช้ห้องเรียนอย่างคุ้มค่า

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในการพัฒนาระบบ
- การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การพัฒนาระบบที่ตรงตามต้องการของผู้ใช้ทุกฝ่าย เกิดความร่วมมือในการช่วยกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร
- ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของทีมพัฒนาระบบ ทำให้พัฒนาโปรแกรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม
- การบริหารโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

ปัญหา อุปสรรค

- ข้อมูลการใช้ห้องตามตารางของคณะกับระบบทะเบียนนักศึกษาไม่ตรงกัน ทั้งจำนวนนักศึกษาที่ใช้ห้อง และเวลาที่ใช้ห้อง ดังนั้น จึงใช้ข้อมูลตามตารางสอนจากระบบทะเบียนนักศึกษาในการคำนวณประสิทธิภาพการใช้ห้อง
- ชื่อห้องจากระบบงบประมาณเดิมไม่ตรงกับชื่อห้องจากระบบทะเบียน ทำให้การนำข้อมูลห้องเปรียบเทียบกับข้อมูลจำนวนนักศึกษาที่ใช้ห้องทำได้ยาก ต้องได้รับการตรวจสอบยืนยันจากคณะ ขณะที่คณะใหญ่มีห้องจำนวนมากต้องใช้เวลานานในการตรวจสอบ และเกิดความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูล
- ไม่พบตารางการใช้ห้องปฏิบัติการและห้องเรียนที่ใช้เป็นครั้งคราว (ไม่อยู่ในตารางสอน) ทำให้ไม่มีข้อมูลการใช้ห้อง ประเมินว่าไม่มีการใช้ห้อง ทำให้ผลการประเมินประสิทธิภาพการใช้ห้องต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

- เกณฑ์มาตรฐานห้องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการไม่ครอบคลุมตามประเภทห้องที่ใช้งานจริงของมหาวิทยาลัย เช่น ห้องปฏิบัติการด้านสื่อสารมวลชนไม่มีเกณฑ์ ทำให้การประเมินประสิทธิภาพการใช้ห้องไม่เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และผู้พัฒนาระบบไม่มั่นใจว่าเกณฑ์ตามประกาศของกระทรวงจะนำไปใช้ในทางปฏิบัติการเรียนการสอนได้จริง
- ประเภทห้องในระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารอาคารไม่ตรงตามสภาพความเป็นจริงในคณะ ทำให้เกณฑ์ที่ใช้ในการคำนวณไม่ถูกต้อง เช่น ห้องในระบบฯ เป็นห้องเรียน แต่สภาพจริงเป็นห้องเก็บของ หรือสภาพห้องจริงเป็นห้องเรียน ในระบบระบุว่าเป็นห้องปฏิบัติการ ซึ่งเกณฑ์การใช้พื้นที่ระหว่างห้องเรียนและห้องปฏิบัติการแตกต่างกัน ทำให้ผลการคำนวณประสิทธิภาพคลาดเคลื่อน

แนวทางแก้ไข

- ควรมีการประเมินประสิทธิภาพการใช้ห้องอย่างน้อยติดต่อกัน 3 ปี เพื่อให้ได้ค่าความถูกต้องที่คงที่และเปรียบเทียบได้
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรปรับปรุงข้อมูลห้องและอาคารในระบบให้ถูกต้องตามสภาพจริงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้พร้อมใช้งานได้กับทุกหน่วยงานตลอดเวลา
- ทุกหน่วยงานควรนำข้อมูลในระบบไปใช้ให้เป็นข้อมูลเดียวกัน
- ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและนำระบบข้อมูลไปใช้อย่างจริงจัง
- ประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา เพื่อปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานห้องให้สามารถนำไปใช้ในการจัดห้องเรียนได้จริง
- การใช้ห้องปฏิบัติการ ควรมีตารางการใช้ห้องที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ อยู่ในระบบทะเบียนนักศึกษาด้วย เพื่อให้นำข้อมูลมาประเมินประสิทธิภาพได้ครบถ้วน ถูกต้องตามการใช้งานจริง

สรุป

จากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ได้แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาโปรแกรมจากผู้ปฏิบัติงานจริงที่มีประสบการณ์ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ปฏิบัติงานด้านอาคารสิ่งก่อสร้างได้แนวทางในการจัดเก็บข้อมูลอาคารและสิ่งก่อสร้าง กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะและบุคคลในพื้นที่ทำให้ทราบวิธีการจัดการห้องเรียนของคณะ ทราบปัญหาการจัดห้องเรียน และเกิดความร่วมมือ ระดมความคิดช่วยกันแก้ปัญหา และพัฒนางานให้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการใช้ประโยชน์อาคารอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด แนวทางการพัฒนาในอนาคต เพิ่มการแสดงภาพแปลนอาคารแบบกราฟฟิค 3D เมื่อคลิกที่ภาพอาคารจะแสดงส่วนรายละเอียดภายในอาคาร เพิ่มรายงานสรุปการใช้ประโยชน์อาคารให้ครอบคลุมและดูง่ายขึ้น แบบ drill down เพิ่มส่วนเก็บข้อมูลอุปกรณ์ประจำห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้ผู้ใช้สามารถเรียกดูได้

บรรณานุกรม

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2553. **คู่มือประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

เรืองชัย จรุงศิรวัฒน์, เอกสารประกอบการอบรม ข้าราชการและพนักงาน สายสนับสนุนในมหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. **ประวัติความเป็นมา**, สืบค้นวันที่ 1 สิงหาคม 2556 จาก http://www.rmutp.ac.th/about-us/background-history/

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. **ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารมหาวิทยาลัย**, สืบค้นวันที่ 10 กรกฎาคม 2556 จาก http://mis.rmutp.ac.th/StudentAllNew.aspx

Basil Castaldi. 1993. **Educational Facilities: Planning, Modernization, and Management (4th Edition).** Mishawaka, IN, U.S.A.

Frederic C. Wood. 1970. **Memorial Minute.** University of California. U.S.A.

Franklin G. Matsler. 1966. **Space and utilization standards, California public higher education.** Sacramento. California. U.S.A.

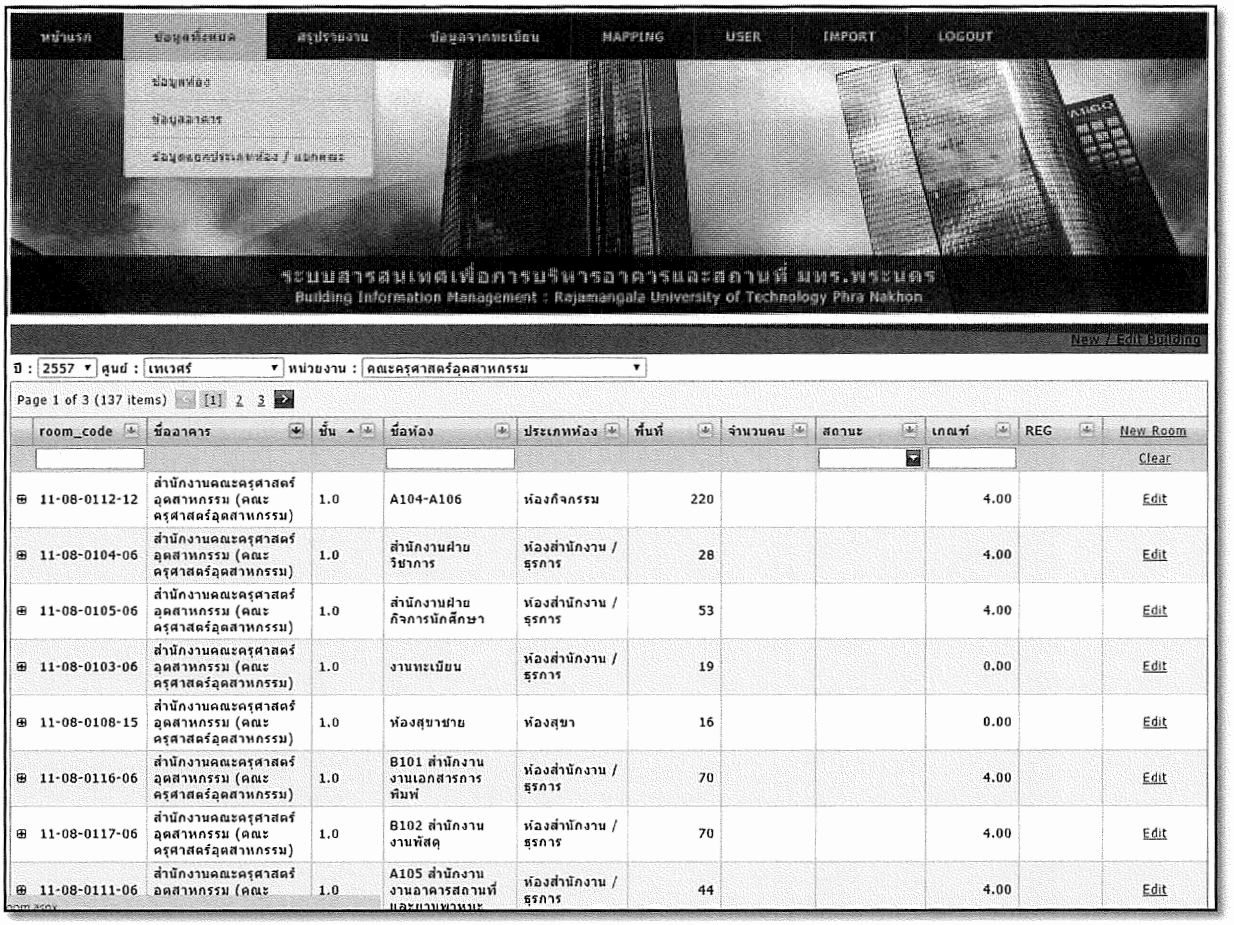
Harlan Daniel Bareither, Jerry L. Schillinger. 1968. **University space planning**. University of Illinois Press. U.S.A.

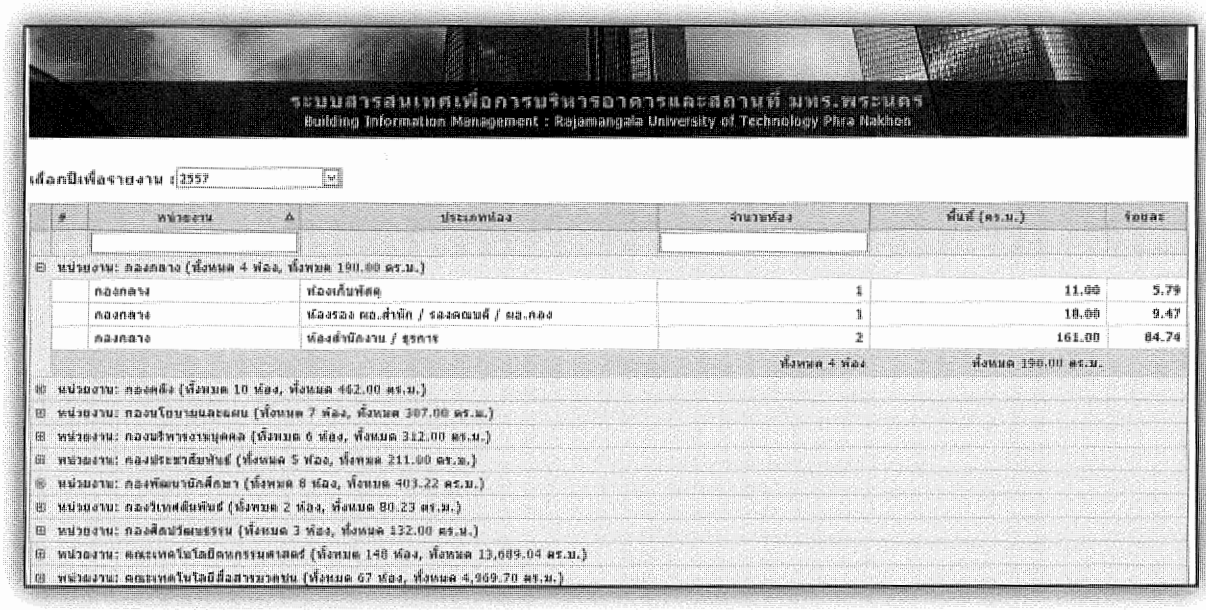
Paul Guyer. 2003. **Flexible Facility Utilization Standards**. The Legislative Analyst's Office (LAO), November,

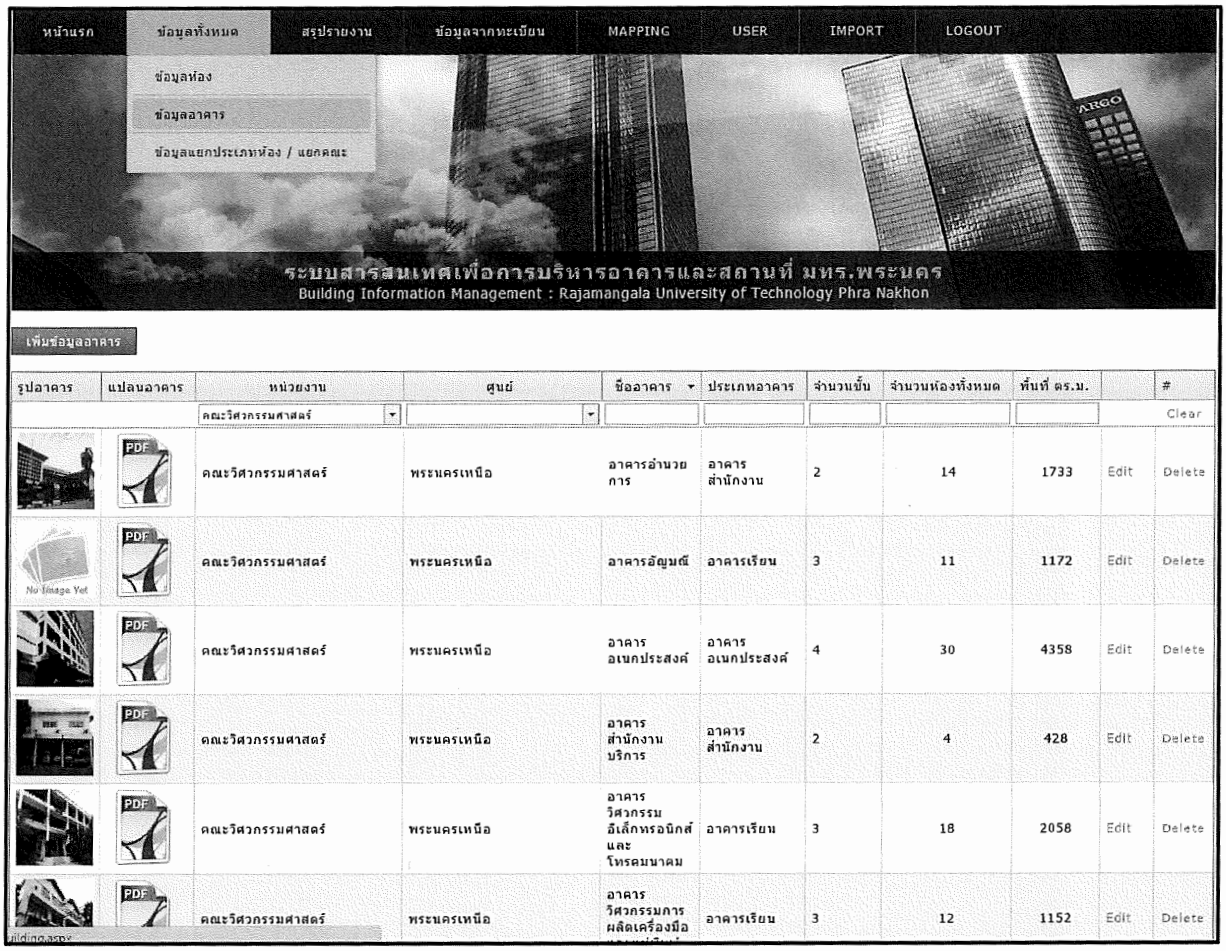
Shaun Peterson. 2013. **Classroom space utilization study.** University of Oregon. U.S.A

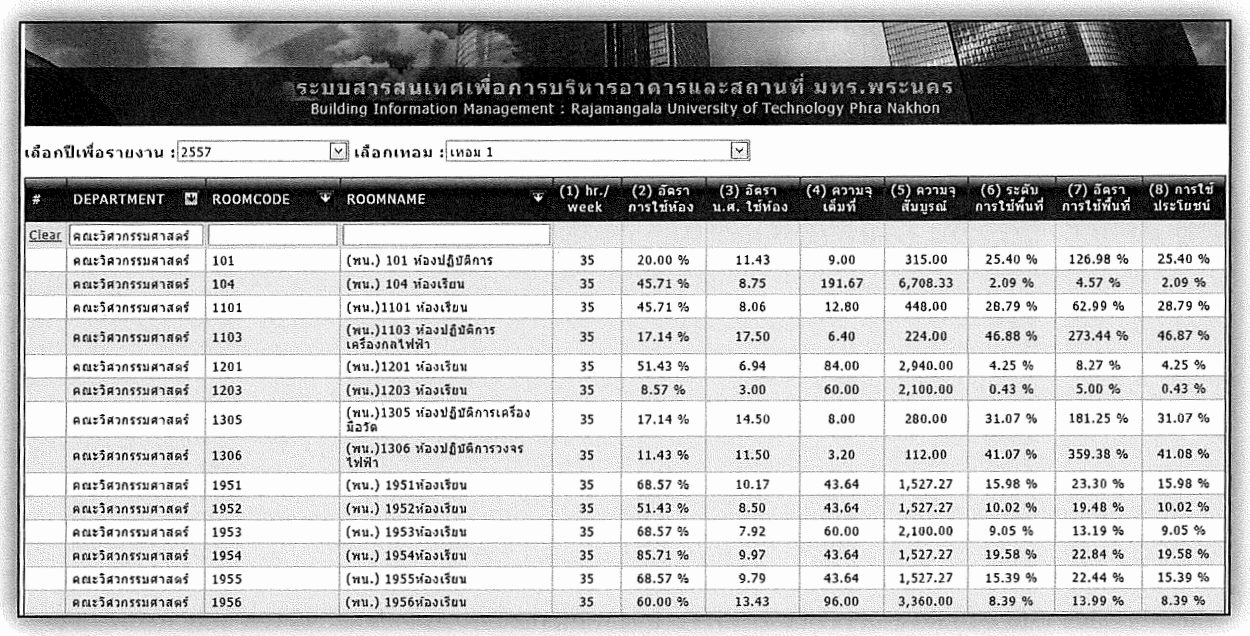
The University of Vermont. 2000. **Classroom and Laboratory Utilization Study and Campus-wide space Analysis**, U.S.A

Paulein & Associates, Inc. 2004. **Classroom Utilization and Mix Analysis**. The University of North Carolina at Chapel Hill. USA.


หน้าแรก
ข้อมูลทั้งหมด
สรุปรายงาน
ข้อมูลจากทะเบียน
MAPPING
USER
IMPORT
LOGOUT
ข้อมูลห้อง
ข้อมูลอาคาร
ข้อมูลแยกประเภทห้อง / แยกคณะ
ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารอาคารและสถานที่ มทร.พระนคร
Building Information Management : Rajamangala University of Technology Phra Nakhon
New / Edit Building
ปี : 2557 ศูนย์ : เทเวศร์ หน่วยงาน : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
Page 1 of 3 (137 items) [1] 2 3
room_code | ชื่ออาคาร | ชั้น | ชื่อห้อง | ประเภทห้อง | พื้นที่ | จำนวนคน | สถานะ | เกณฑ์ | REG | New Room
Clear
11-08-0112-12 | สำนักงานคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม) | 1.0 | A104-A106 | ห้องกิจกรรม | 220 | | | 4.00 | | Edit
11-08-0104-06 | สำนักงานคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม) | 1.0 | สำนักงานฝ่ายวิชาการ | ห้องสำนักงาน / ธุรการ | 28 | | | 4.00 | | Edit
11-08-0105-06 | สำนักงานคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม) | 1.0 | สำนักงานฝ่ายกิจการนักศึกษา | ห้องสำนักงาน / ธุรการ | 53 | | | 4.00 | | Edit
11-08-0103-06 | สำนักงานคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม) | 1.0 | งานทะเบียน | ห้องสำนักงาน / ธุรการ | 19 | | | 0.00 | | Edit
11-08-0108-15 | สำนักงานคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม) | 1.0 | ห้องสุขาชาย | ห้องสุขา | 16 | | | 0.00 | | Edit
11-08-0116-06 | สำนักงานคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม) | 1.0 | B101 สำนักงานงานเอกสารการพิมพ์ | ห้องสำนักงาน / ธุรการ | 70 | | | 4.00 | | Edit
11-08-0117-06 | สำนักงานคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม) | 1.0 | B102 สำนักงานงานพัสดุ | ห้องสำนักงาน / ธุรการ | 70 | | | 4.00 | | Edit
11-08-0111-06 | สำนักงานคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (คณะ | 1.0 | A105 สำนักงานงานอาคารสถานที่และยานพาหนะ | ห้องสำนักงาน / ธุรการ | 44 | | | 4.00 | | Edit

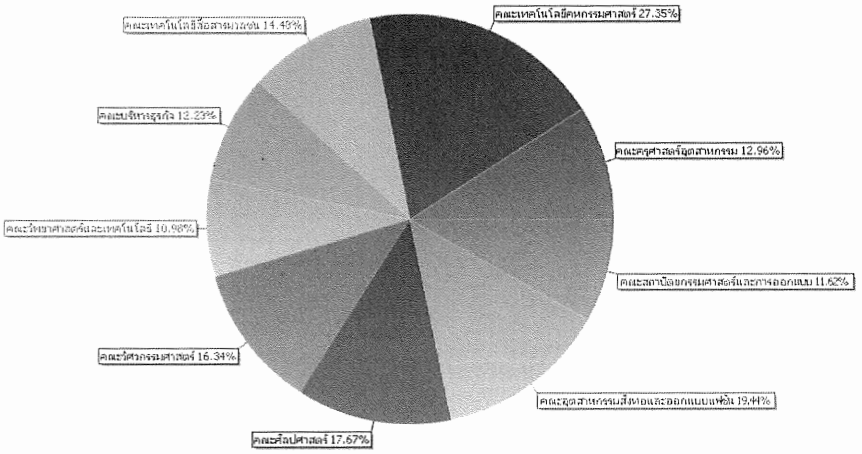

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารอาคารและสถานที่ มทร.พระนคร
Building Information Management : Rajamangala University of Technology Phra Nakhon
เลือกปีเพื่อรายงาน : 2557
| หน่วยงาน | ประเภทห้อง | จำนวนห้อง | พื้นที่ (ตร.ม.) | ร้อยละ
หน่วยงาน: กองกลาง (ทั้งหมด 4 ห้อง, ทั้งหมด 190.00 ตร.ม.)
กองกลาง | ห้องเก็บพัสดุ | 1 | 11.00 | 5.79
กองกลาง | ห้องรอง ผอ.สำนัก / รองคณบดี / ผอ.กอง | 1 | 18.00 | 9.47
กองกลาง | ห้องสำนักงาน / ธุรการ | 2 | 161.00 | 84.74
ทั้งหมด 4 ห้อง | ทั้งหมด 190.00 ตร.ม.
หน่วยงาน: กองคลัง (ทั้งหมด 10 ห้อง, ทั้งหมด 462.00 ตร.ม.)
หน่วยงาน: กองนโยบายและแผน (ทั้งหมด 7 ห้อง, ทั้งหมด 307.00 ตร.ม.)
หน่วยงาน: กองบริหารงานบุคคล (ทั้งหมด 6 ห้อง, ทั้งหมด 312.00 ตร.ม.)
หน่วยงาน: กองประชาสัมพันธ์ (ทั้งหมด 5 ห้อง, ทั้งหมด 211.00 ตร.ม.)
หน่วยงาน: กองพัฒนานักศึกษา (ทั้งหมด 8 ห้อง, ทั้งหมด 403.22 ตร.ม.)
หน่วยงาน: กองวิเทศสัมพันธ์ (ทั้งหมด 2 ห้อง, ทั้งหมด 80.23 ตร.ม.)
หน่วยงาน: กองศิลปวัฒนธรรม (ทั้งหมด 3 ห้อง, ทั้งหมด 132.00 ตร.ม.)
หน่วยงาน: คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศาสตร์ (ทั้งหมด 148 ห้อง, ทั้งหมด 13,685.04 ตร.ม.)
หน่วยงาน: คณะเทคโนโลยีเกษตรและอาหาร (ทั้งหมด 67 ห้อง, ทั้งหมด 4,969.70 ตร.ม.)


หน้าแรก
ข้อมูลทั้งหมด
สรุปรายงาน
ข้อมูลจากทะเบียน
MAPPING
USER
IMPORT
LOGOUT
ข้อมูลห้อง
ข้อมูลอาคาร
ข้อมูลแยกประเภทห้อง / แยกคณะ
ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารอาคารและสถานที่ มทร.พระนคร
Building Information Management : Rajamangala University of Technology Phra Nakhon
เพิ่มข้อมูลอาคาร
รูปอาคาร
แปลนอาคาร
หน่วยงาน
ศูนย์
ชื่ออาคาร
ประเภทอาคาร
จำนวนชั้น
จำนวนห้องทั้งหมด
พื้นที่ ตร.ม.
#
Clear
คณะวิศวกรรมศาสตร์
No Image Yet
PDF
คณะวิศวกรรมศาสตร์ พระนครเหนือ อาคารอำนวยการ อาคารสำนักงาน 2 14 1733 Edit Delete
คณะวิศวกรรมศาสตร์ พระนครเหนือ อาคารอัญมณี อาคารเรียน 3 11 1172 Edit Delete
คณะวิศวกรรมศาสตร์ พระนครเหนือ อาคารอเนกประสงค์ อาคารอเนกประสงค์ 4 30 4358 Edit Delete
คณะวิศวกรรมศาสตร์ พระนครเหนือ อาคารสำนักงานบริการ อาคารสำนักงาน 2 4 428 Edit Delete
คณะวิศวกรรมศาสตร์ พระนครเหนือ อาคารวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม อาคารเรียน 3 18 2058 Edit Delete
คณะวิศวกรรมศาสตร์ พระนครเหนือ อาคารวิศวกรรมการผลิตเครื่องมือ อาคารเรียน 3 12 1152 Edit Delete


ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารอาคารและสถานที่ มทร.พระนคร
Building Information Management : Rajamangala University of Technology Phra Nakhon
เลือกปีเพื่อรายงาน : 2557
เลือกเทอม : เทอม 1
DEPARTMENT ROOMCODE ROOMNAME (1) hr./week (2) อัตราการใช้ห้อง (3) อัตรา น.ศ. ใช้ห้อง (4) ความจุเต็มที่ (5) ความจุสัมบูรณ์ (6) ระดับการใช้พื้นที่ (7) อัตราการใช้พื้นที่ (8) การใช้ประโยชน์
Clear คณะวิศวกรรมศาสตร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์ 101 (พน.) 101 ห้องปฏิบัติการ 35 20.00 % 11.43 9.00 315.00 25.40 % 126.98 % 25.40 %
คณะวิศวกรรมศาสตร์ 104 (พน.) 104 ห้องเรียน 35 45.71 % 8.75 191.67 6,708.33 2.09 % 4.57 % 2.09 %
คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1101 (พน.)1101 ห้องเรียน 35 45.71 % 8.06 12.80 448.00 28.79 % 62.99 % 28.79 %
คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1103 (พน.)1103 ห้องปฏิบัติการเครื่องกลไฟฟ้า 35 17.14 % 17.50 6.40 224.00 46.88 % 273.44 % 46.87 %
คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1201 (พน.)1201 ห้องเรียน 35 51.43 % 6.94 84.00 2,940.00 4.25 % 8.27 % 4.25 %
คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1203 (พน.)1203 ห้องเรียน 35 8.57 % 3.00 60.00 2,100.00 0.43 % 5.00 % 0.43 %
คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1305 (พน.)1305 ห้องปฏิบัติการเครื่องมือวัด 35 17.14 % 14.50 8.00 280.00 31.07 % 181.25 % 31.07 %
คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1306 (พน.)1306 ห้องปฏิบัติการวงจรไฟฟ้า 35 11.43 % 11.50 3.20 112.00 41.07 % 359.38 % 41.08 %
คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1951 (พน.) 1951ห้องเรียน 35 68.57 % 10.17 43.64 1,527.27 15.98 % 23.30 % 15.98 %
คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1952 (พน.) 1952ห้องเรียน 35 51.43 % 8.50 43.64 1,527.27 10.02 % 19.48 % 10.02 %
คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1953 (พน.) 1953ห้องเรียน 35 68.57 % 7.92 60.00 2,100.00 9.05 % 13.19 % 9.05 %
คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1954 (พน.) 1954ห้องเรียน 35 85.71 % 9.97 43.64 1,527.27 19.58 % 22.84 % 19.58 %
คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1955 (พน.) 1955ห้องเรียน 35 68.57 % 9.79 43.64 1,527.27 15.39 % 22.44 % 15.39 %
คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1956 (พน.) 1956ห้องเรียน 35 60.00 % 13.43 96.00 3,360.00 8.39 % 13.99 % 8.39 %

เลือกปีเพื่อรายงาน : 2557

ประสิทธิภาพการใช้ห้อง



หน่วยงาน	พื้นที่ทั้งหมด(ตร.ม.)	พื้นที่ที่ใช้(ตร.ม.)	ร้อยละที่ใช้	(2)อัตราการใช้ห้อง	(7)อัตราการใช้พื้นที่	(8)ประสิทธิภาพ
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	3719.10	3159.30	84.95%	41.53	31.19	12.96
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	4405.43	4405.43	100.00%	62.21	43.96	27.35
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	2181.20	1921.20	88.08%	59.33	24.40	14.48
คณะบริหารธุรกิจ	5959.35	5504.35	92.36%	74.47	16.42	12.23
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2169.60	2119.20	97.68%	41.13	26.71	10.98
คณะวิศวกรรมศาสตร์	18157.88	10990.11	60.53%	38.04	42.96	16.34
คณะศิลปศาสตร์	1235.75	1198.75	97.01%	61.14	28.91	17.67
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	3106.21	3092.21	99.55%	41.29	47.07	19.44
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	986.21	986.21	100.00%	58.57	19.84	11.62

หมายเหตุ
(2) อัตราการใช้ห้อง (Room utilization rate) หมายถึง จำนวนชั่วโมงที่ต้องใช้จริงในหนึ่งสัปดาห์ เมื่อเทียบเป็นร้อยละของจำนวนชั่วโมงที่ควรใช้จริงอย่างเต็มที่ใน 1 สัปดาห์

$$\text{อัตราการใช้ห้อง} = \frac{\text{จำนวนชั่วโมงที่ใช้ห้องจริงใน 1 สัปดาห์}}{\text{จำนวนชั่วโมงที่ใช้ห้องอย่างเต็มที่ใน 1 สัปดาห์}} X\ 100$$

(7) อัตราการใช้พื้นที่(Space utilization rate) หมายถึงความจุจริงของห้องใน 1 สัปดาห์(จำนวน น.ศ. ที่ใช้ห้องจริงใน 1 สัปดาห์) เมื่อเทียบเป็นร้อยละของความจุเต็มที่ตามเป็นจริงของห้องใน 1 สัปดาห์หาได้จาก

$$\text{อัตราการใช้พื้นที่} = \frac{\text{จำนวนนักศึกษาใช้ห้องจริงใน 1 สัปดาห์ } X \text{ พื้นที่ต่อ น. ศ. ตามเกณฑ์มาตรฐาน}}{\text{พื้นที่ห้อง } X \text{ จำนวนชั่วโมงที่ใช้ห้องจริงใน 1 สัปดาห์}} X\ 100$$

(8) ประสิทธิภาพการใช้ห้อง หมายถึงค่าที่ได้จากการคำนวณผลคูณของอัตราการใช้ห้องกับอัตราการใช้พื้นที่

$$\text{ประสิทธิภาพการใช้ห้อง} = \frac{\text{อัตราการใช้ห้อง } X \text{ อัตราการใช้พื้นที่}}{100}$$

RMUTP www.rmutp.ac.th

แนวปฏิบัติที่ดี

"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"

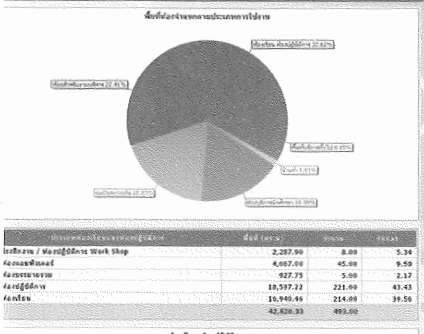
RMUTKM+2 "ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21" โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ ครั้งที่ 9

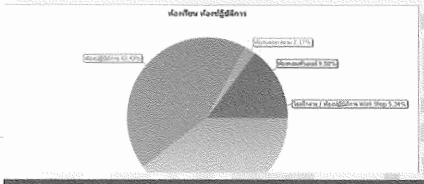
ผู้นำเสนอ

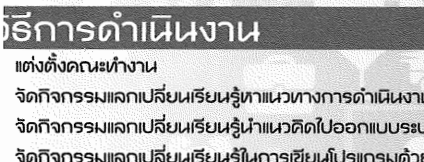
ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิวัตร จารุวาระกูล
น.ส.เพชราภรณ์ เพ็ชรแก้ว
นายสมโภชน์ กุลธารารมณ์
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารอาคารสถานที่

(Information System for Buildings Management)







บทนำ

จากจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นทุกปีตามสถิติ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2556 : ออนไลน์) ทำให้พื้นที่ที่อยู่ปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครดับแคบ การขยายพื้นที่ในทางราบถูกจำกัด การสร้างอาคารใหม่แล้วเสร็จไม่ทันต่อความต้องการของนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับความต้องการด้านกายภาพที่ถูกบังคับโดยคณะกรรมการอุดมศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษาอุดมศึกษา

ปัญหา

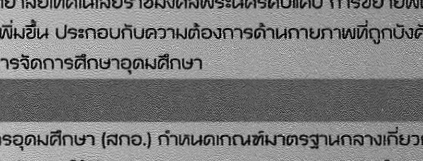
จากที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนดเกณฑ์มาตรฐานกลางเกี่ยวกับอัตราการใช้ห้องเรียน และประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียน ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่จำเป็นต้องบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถาบันอุดมศึกษา และแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่ง ดำเนินการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ห้องเรียน ห้องบรรยาย และห้องปฏิบัติการเป็นประจำทุกปีตามเกณฑ์มาตรฐานกลาง ทำให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ต้องดำเนินการตามนโยบาย โดยมอบหมายให้กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวบรวมข้อมูลห้องเรียน และวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ห้องเรียน ประจำปีการศึกษา 2556

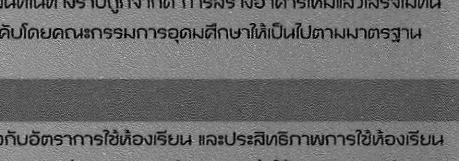
ก่อนการจัดการความรู้

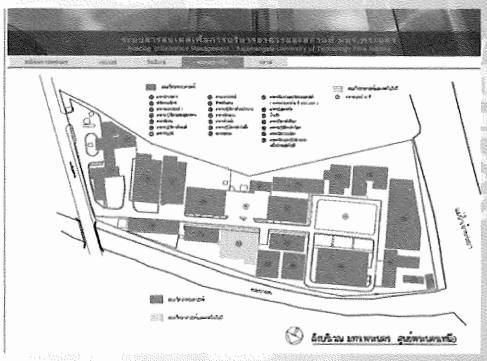
การเก็บข้อมูลอาคารแต่เดิมถูกเก็บอยู่ในกระดาษ เป็นลักษณะต่างหน่วยงานต่างเก็บ แปลนอาคารตอนขอจัดสรรงบประมาณก่อสร้างถูกเก็บไว้ที่กองนโยบายและแผน และที่คณะ เมื่อสร้างอาคารเสร็จคณะจะเป็นผู้เก็บแปลนอาคาร เมื่อมีการปรับปรุงอาคารหรือห้องเรียน คณะจะเป็นผู้ดำเนินการเอง แปลนอาคารที่เปลี่ยนแปลงจะเก็บไว้ที่คณะ กองนโยบายและแผนจะไม่มีแปลนอาคารที่ปรับปรุง ทำให้ข้อมูลอาคารที่อยู่ที่กองนโยบายและแผน (ส่วนกลาง) ไม่ทันสมัย เมื่อเวลาผ่านไปแผนอาคารถูกปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลายครั้ง แปลนอาคารเดิมที่เก็บอยู่ที่กองนโยบายและแผนไม่สามารถนำมาใช้งานได้ และแปลนอาคารที่ปรับปรุงเสียงต่อการสูญหาย เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบลาออก อีกทั้งไม่มีข้อมูลสำรองเก็บไว้ที่ส่วนกลาง ทำให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยไม่มีข้อมูลในการบริหารจัดการสิ่งก่อสร้างในภาพรวมของมหาวิทยาลัย

วิธีการดำเนินงาน

แต่งตั้งคณะทำงาน
จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้หาแนวทางการดำเนินงาน
จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้นำแนวคิดไปออกแบบระบบ
จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเขียนโปรแกรมด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่
จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มผู้ใช้งาน ประกอบด้วยตัวแทนจากคณะ
วะกองนโยบายและแผนเพื่อให้ตรงตามความต้องการ
จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มทะเบียนเพื่อนำระบบตารางสอนมาใช้
จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อคำนวณประสิทธิภาพและออกแบบรายงาน
พัฒนาระบบ ทดสอบ นำระบบไปใช้จริง ปรับปรุงแก้ไข และบำรุงรักษาข้อมูลให้ทันสมัย







ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในการพัฒนาระบบ
การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง
ำไปสู่การพัฒนาระบบที่ตรงตามต้องการของผู้ใช้ทุกฝ่าย
โดความร่วมมือในการช่วยกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร
ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของทีมพัฒนาระบบ
ำให้พัฒนาโปรแกรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
การเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม
การบริหารโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

ผลกระทบที่เป็นประโยชน์หรือสร้างคุณค่า

มหาวิทยาลัยมีฐานข้อมูลด้านกายภาพเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนได้สมบูรณ์ สามารถตรวจสอบจำนวนห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และห้องอื่น ๆ รวมถึงตรวจสอบปริมาณการใช้ห้อง สามารถนำข้อมูลมาบริหารจัดการการใช้ห้องเรียนได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ สามารถนำห้องมาใช้ร่วมกันได้ระหว่างคณะ ลดค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อหรือปรับปรุงห้องที่ไม่จำเป็น ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนแม่บทสิ่งก่อสร้างของมหาวิทยาลัย ใช้เป็นข้อมูลในการเสนอของบประมาณต่อสำนักงบประมาณ สามารถคำนวณประสิทธิภาพการใช้ห้อง และปรับปรุงกระบวนการจัดการห้องเรียนห้องสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ทำให้มีการใช้ห้องเรียนอย่างคุ้มค่า









สรุป

จากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ได้แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาโปรแกรมจากผู้ปฏิบัติงานจริงที่มีประสบการณ์ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ปฏิบัติงานด้านอาคารสิ่งก่อสร้าง ได้แนวทางในการจัดเก็บข้อมูลอาคารและสิ่งก่อสร้าง กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะและบุคคลในพื้นที่ทำให้ทราบวิธีการจัดการห้องเรียนของคณะ ทราบปัญหาการจัดห้องเรียน และเกิดความร่วมมือ ระดมความคิดช่วยกันแก้ปัญหา และพัฒนางานให้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการใช้ประโยชน์อาคารอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด แนวทางการพัฒนาในอนาคต เพิ่มการแสดงภาพแปลนอาคารแบบกราฟฟิค 3D แบบ drill down เมื่อคลิกที่ภาพอาคารจะแสดงส่วนรายละเอียดภายในอาคาร เพิ่มรายงานสรุปการใช้ประโยชน์อาคารให้ครอบคลุมและค้นหาง่าย เพิ่มส่วนเก็บข้อมูลอุปกรณ์ประจำห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้ผู้ใช้สามารถเรียกดูได้สะดวก

ความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุนต่อรูปแบบการบริหารจัดการอำนาจขอผู้บริหารระดับรองอธิการบดีและคณบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Reviews of Staff to form the management powers of the executive.
The Vice-Rector and Dean at Rajamangala University of Technology Lanna

อำนาจ ใจคำฟู[1*]

[1]บุคลากรชำนาญการพิเศษ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
*Corresponding Author E-mail : cpo1nart@hotmail.com โทร 053 921444 ต่อ 1016

บทสรุป

ผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษามีอำนาจในการบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งมีผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารจัดการอำนาจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุนต่อรูปแบบการบริหารจัดการอำนาจของผู้บริหารระดับรองอธิการบดีและคณบดีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานบริหารงานบุคคลในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบคำถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียรสัน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรใช้อำนาจจากการอ้างถึงมากที่สุด อันดับรองลงมาได้แก่ การใช้อำนาจตามกฎหมาย, การผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ, ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนามหาวิทยาลัย, อำนาจจากการเป็นผู้เชี่ยวชาญและความสามารถในการแก้ปัญหา

คำสำคัญ 1. อำนาจจากการอ้างถึง 2. อำนาจตามกฎหมาย

Summary

Management in higher education institutions in the management of resources in the Organization, efficiency and facilitate operations, which directly affect the quality of teaching management. Those who are interested in research that would study the comments of faculty supports the administrative power. This is intended to study without boundaries and factors that influence the pattern of Management Executive Vice President and Dean at the Rajamangala University of technology Lanna. Samples used in research, including those operating personal Secretariat in Rajamangala University of technology Lanna. The total number of 66 persons, tools used in the research, including a five-level scale questions and analyze the data by using the finished program. The statistics used in this research are as follows: average value, standard deviation and correlation coefficient the phian San. The research results showed that administration of the Executive Vice President and Dean. Have the power from most secondary citations to include the legal power, to produce graduates, have hyperthyroidism, your ability to modify and develop the University, as an expert authority and the ability to solve problems.

Keyword: 1. The statute power 2. The legitimate authority

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการยานพาหนะ ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Comments about the factors that affect the service vehicle in Rajamangala University of Technology Lanna

วิไลรัตน์ ยะเชียงคำ[1] และอำนาจ ใจคำพู[2*]

[1]บุคลากรปฏิบัติการ กองบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

[2]บุคลากรชำนาญการพิเศษ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

*Corresponding Author E-mail : cpo1nart@hotmail.com โทร 053 921444 ต่อ 1016

บทสรุป

ความต้องการใช้รถยนต์ราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการไปปฏิบัติงานของคณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษามีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทำให้มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุทางจราจรมากขึ้นด้วย ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันอุบัติเหตุและการแสดงพฤติกรรมในเชิงลบของพนักงานขับรถ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ของพนักงานขับรถในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพจิต (2) ปัจจัยที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ พนักงานขับรถยนต์ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยมีดังนี้ 1. ครอบครัวที่มีความรักความผูกพันต่อกันมีผลต่อสุขภาพจิตมากที่สุด 2. ด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในงาน มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ 1. สุขภาพจิต 2. คุณภาพชีวิต

Summary

The demand of cars for the Government facilitate, the work of operation personnel , students and professors, can be done, there is a chance accident occurred. Therefore, in order to prevent accidents and behavior negatively of drivers. The researchers interested in studying the demographic features of the driver in the rajamangala University of technology Lanna. The objective is to learn (1) factors that affect mental health (2) factors that affect quality of life. Samples used in research are the driver in rajamangala University of technology

แนวทางการพัฒนาระบบการติดตามผลการดำเนินงานด้านตัวชี้วัดงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Guidelines for Developing Monitoring System of RMUTL Research Indicators

เสงี่ยม คืนดี[1*] ศรีธร อุปคำ[2] สกลวัฒน์ เศวตรัตนกุล[3] และพิศาล หล้าใจ[4]
[1]นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[2]อาจารย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[3]นักจัดการงานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[4] นักจัดการงานวิจัย สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
*Corresponding Author Email : tawan_rmutl@hotmail.com โทร (053) 266518 ต่อ 1049

บทสรุป

การดำเนินงานวิจัยมีความสำคัญเพื่อสนับสนุนการติดตามประเมินผลด้านตัวชี้วัดงานวิจัยให้เกิดการพัฒนา “ระบบการติดตามประเมินผลด้านตัวชี้วัดงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา” โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรคือ คณะ เขตพื้นที่ วิทยาลัยเทคโนโลยีและสหวิทยาการ สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร และ สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน โดยมีการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็นโดยเทคนิคอาศัยความสะดวก (Convenience Sampling) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อปัจจัย เงื่อนไขในการติดตามผลการดำเนินงานด้านตัวชี้วัดงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาตามเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษา เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามแบบมีเค้าโครง และใช้วิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้รูปแบบการดำเนินงานที่ผ่านมาของผู้บริหารที่กำกับระดับนโยบายและบุคลากรสายสนับสนุนที่ดำเนินงานติดตามประเมินผลตัวชี้วัดด้านงานวิจัยตามเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษา จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการจำแนกแยกแยะเปรียบเทียบการดำเนินงานที่ผ่านมาของแต่ละหน่วยงานและวางแนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินงานที่ผ่านมาให้ดีขึ้น

ผลการศึกษาวิจัยพบว่าได้รับทราบปัญหาในการติดตามผลการดำเนินงานด้านตัวชี้วัดงานวิจัย คือ มีความล่าช้าในการรายงานข้อมูลผลการดำเนินงาน ขาดระบบการรวบรวมข้อมูลที่พร้อมใช้และเป็นปัจจุบัน หน่วยงานรวบรวมข้อมูลแต่ละแห่ง เขตพื้นที่ คณะ สถาบันวิจัยและพัฒนา ข้อมูลและหลักฐานไม่ตรงกัน ด้วยผลการรายงานตัวชี้วัดด้านงานวิจัยมีคลาดเคลื่อนหลักฐานการรายงานไม่ถูกต้อง เพราะช่องทางการสื่อสารมีหลากหลายรูปแบบ ดังนั้นเพื่อให้การ

ติดตามผลการดำเนินงานด้านตัวชี้วัดงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเป็นระบบครบถ้วน มีฐานข้อมูลชุดเดียวกัน จึงมีข้อเสนอแนะให้มีแนวทางในการพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลด้านตัวชี้วัดงานวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยการพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้เป็นระบบเดียวเพื่อให้คณะ เขตพื้นที่ วิทยาลัยเทคโนโลยีและสหวิทยาการ สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร และ สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน กรอกข้อมูลที่เกี่ยวกับตัวชี้วัดของงานวิจัยตามเกณฑ์ของงานประกันคุณภาพการศึกษา จะทำให้มีระบบฐานข้อมูลเป็นชุดเดียวกันส่งผลต่อการติดตามผลการดำเนินงานด้านตัวชี้วัดงานวิจัยให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และข้อมูลมีความเชื่อมั่นที่จะรายงานต่อผู้บริหารเพื่อนำไปประกอบการบริหารงานและตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : แนวทาง การพัฒนา ระบบการติดตามผลการดำเนินงานด้านตัวชี้วัดงานวิจัย

Summary

The data of research operation plays a significant role on supporting the monitoring research indicators in terms of research development, namely "Guidelines for developing monitoring system of RMUTL research indicators". The data which is used in this study is from sample groups; faculty, campus, college, and institutes in RMUTL. The data from the sample groups is based on convenience sampling in order to share the opportunities towards the criteria for monitoring research indicators based on the rules of quality assurance in education. Tools which are used in this study are questionnaire and sharing lesson-learn from RMUTL executives and RMUTL officers responding for quality assurance in education. The collected data from the sample groups is analyzed by comparing between the previous research operation and the policy in order to suggest the solution and the better research operation.

The results of monitoring system for research operation were found that there was the delay in reporting the progress report, non up-to-date data and unavailable data for use, inconsistency data, and data errors and inaccuracy which are caused from several communication channels. Therefore, in order to develop monitoring system of RMUTL research indicators, there should be a

single database for collecting the information of research in RMUTL and sharing the information accurately. The data from this single database will be useful for the executives for making a decision effectively.

Keywords : guidelines, development, monitoring system, and research indicator

การศึกษาความพึงพอใจต่อชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่

The study of satisfaction on Working condition of the supporting staff , Case Study of Rajamangala University of Technology Lanna Chiang Mai.

พัชรินทร์ จินตนา[1*]

[1]บุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

*Corresponding Author E-mail : pookwan13@hotmail.com

บทสรุป

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้ คือ การศึกษาความพึงพอใจต่อชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ โดยได้สำรวจจากแบบสอบถามบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ ทั้งหมด 420 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 200 คน จำนวน 200 ฉบับ โดยใช้ตารางในการประมาณค่าของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น โดยเป็นการสุ่มแบบสะดวก หรือ Convenience sampling Technique ผลสำรวจที่ได้จากการแจกแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 คุณลักษณะบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ระดับการศึกษาความพึงพอใจต่อชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน ตอนที่ 3 เป็นคำถามลักษณะปลายเปิด เพื่อให้ผู้สอบถามแสดงความคิดเห็น

ผลการวิจัยการศึกษาความพึงพอใจต่อชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.19 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.002 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นแล้ว พบว่า ระดับความพึงพอใจระดับดีมาก มีเพียงด้านเดียว คือ รายได้และผลตอบแทน ค่าเฉลี่ย 3.56 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.888 รองลงมาเป็นระดับความพึงพอใจมาก คือ ความสัมพันธ์กับเพื่อร่วมงานในการทำงานร่วมกัน ค่าเฉลี่ย 3.388 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.970 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง คือ ความภูมิใจในองค์กร ค่าเฉลี่ย 3.18 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.904 ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ค่าเฉลี่ย 3.14 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.962 คุณลักษณะของผู้บริหาร ค่าเฉลี่ย 3.12 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.976 โอกาสในการพัฒนาศักยภาพ ค่าเฉลี่ย 3.11 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

0.851 สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ค่าเฉลี่ย 3.07 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.034 อันดับสุดท้าย คือ ความก้าวหน้าและความมั่นคง ค่าเฉลี่ย 2.97 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.107

สิ่งสำคัญ : ความพึงพอใจในการทำงาน

Summary

The benefit of this study is the study of life satisfaction on the work of the supporting staff. Case Study of Rajamangala University of Technology Lanna, Chiang Mai surveyed by questionnaire Staff Rajamangala University of Technology Lanna, Chiang Mai, all 420 people and samples used in this study has determined the sample size of 200 200 copies by using the table. In the estimation of Krejcie and Morgan (Krejcie & Morgan) is not based on probability sampling. It is a random or Convenience sampling Technique survey findings from the questionnaires. The questionnaire is divided into three episodes, the first individual features of the respondents at the second level of satisfaction with their working life supporting staff look at three open-ended questions. Call to make a comment.

The findings of the study, satisfaction with life and work of supporting staff. Case Study University of Technology Lanna, Chiang Mai is moderate, averaging 3.19 of a standard deviation of 1.002 when considering the issue and found that the satisfaction level is very good. There is only one side of the income and return on average 3.56 standard deviation of 0.888, followed by a very satisfying relationship with colleagues in collaborative average 3.388 standard deviation of 0.970 second. The medium is a proud corporate average 3.18 standard deviation of 0.904, the balance between work life and private life mean 3.14 standard deviation of 0.962 features of executives average 3.12 standard deviation .976 opportunity to develop their potential. 3.11 The average standard deviation of 0.851 environment safe and hygienic average 3.07 standard deviation is 1.034 Finally, progress and stability average 2.97 standard deviation 1.107.

Keyword: satisfaction on Working condition

การจัดการความรู้ สำหรับสถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มงานอำนวยการ
Knowledge Management for Community Technology Transfer Center: A Case Study Division of Administration

รัชต์พงษ์ หอชัยรัตน์ (Ratchapong Horchairat)[1]
รัตนาภรณ์ สารภี (Rattanaporn Sarapee)[2]
เจษฎา สุภาพรเหมินทร์ (Jeadsada Supapornhemin)[3]
[1] เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา Ratchapong@live.com
[2] นักบริหารการถ่ายทอดองค์ความรู้ สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา sarapee_san@hotmail.com
[3] นักบริหารการถ่ายทอดองค์ความรู้ สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา jead3j@gmail.com

บทสรุป

จากความจำเป็นที่ต้องการศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรภายในองค์กร ซึ่งปัจจุบันไม่ได้มีการจัดเก็บองค์ความรู้ที่จำเป็นและแนวทางการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบที่ให้บุคลากรได้ใช้ จึงเป็นที่มาของการดำเนินโครงการจัดการความรู้ สำหรับสถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มงานอำนวยการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและระบุองค์ความรู้ที่จำเป็นในการดำเนินงานของกลุ่มงานอำนวยการ และพัฒนาต้นแบบระบบการจัดการความรู้สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือบุคลากรของสถาบันฯ ที่มีประสบการณ์ด้านงานอำนวยการ จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถามเชิงสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจับความรู้ (Knowledge Capture) จากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญของงานอำนวยการ จำนวน 3 คน ผลการศึกษาทำให้ได้องค์ความรู้ที่จำเป็นและจัดหมวดหมู่ได้ 6 หมวดหมู่ ซึ่งนำข้อมูลที่ได้ไปสร้างเป็นWeblog ซึ่งสามารถเข้าถึงได้ง่ายจากทุกที่ ทุกเวลา และเป็นเครื่องมือสื่อสารรูปแบบใหม่ 2 ช่องทาง ที่สะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร และเก็บรวบรวมข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่องค์กรมีไว้ เกิดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการแลกเปลี่ยนเรียนเรียนรู้ ประสบการณ์ มาเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงาน

คำสำคัญ : การจัดการความรู้ กลุ่มงานอำนวยการ

Summary

The necessary requirements to knowledge exchange of personnel in organization. Current, lack of knowledge management and guidelines system. Leading to knowledge management of Community Technology Transfer Center (CTTC), case study, and group director project. Aim: studies and analysis problem and specific knowledge necessary in performed of group director and develop knowledge management of Community Technology Transfer Center (CTTC)

Model. Materials and method: the participants of study are personnel in organization that experience in group director 15 persons, then response an interview questionnaire. Analysis data by knowledge capture from expertise in group director 3 persons. Result indicated that it has necessary knowledge and classified of 6 domain that leading to weblog, easy access, and new forms of communication 2 channel that facilitate and fast in communicate and managed corporate information. According to, the participated of personnel in knowledge exchange to best practice.

Keywords: Knowledge Management Division of Administration

การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

The Evaluation of Science (Plant Science) Curriculum: in Bachelor's Degree Program, Academic Year 2012 Faculty of Science and Agricultural Technology. Rajamangala University of Technology Lanna.

วรัญญา กันทะ[1*] ภาวิณี คำม่วง[2] และอุมาพร เจริญธนากุล[3]

[1] นักวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

[2,3] เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

*Corresponding Author Email : kratay_atm@hotmail.com

บทสรุป

งานวิจัยนี้เป็นการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรตามแบบหลักการของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) หรือ CIPP model ได้แก่ การประเมินภาคบริบท (context) โดยการประเมินเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหาวิชาในหลักสูตร การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input evaluation) โดยประเมินผู้เรียน ผู้สอน สื่อการเรียนการสอน การประเมินกระบวนการ (process evaluation) โดยประเมินกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียน การบริหารหลักสูตรของรายวิชา และการประเมินผลผลิต (product evaluation) โดยประเมินคุณลักษณะและความรู้ความสามารถของบัณฑิต ประกอบด้วย ความรู้เนื้อหา และทักษะด้านการสอน ความสามารถในการพัฒนาตนเองและสังคม และ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร เพื่อนำผลวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสม

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จำนวน 75 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลมีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินในทุกด้านมีผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ในด้านบริบท วัตถุประสงค์ได้รับการประเมินในระดับมาก โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมในทุกหมวดวิชา ส่วนของเนื้อหาทั้งภาพรวมและรายวิชาส่วนใหญ่มีการประเมินในระดับมาก ในด้านปัจจัยนำเข้า ส่วนของนักศึกษาแรกเข้า ส่วนใหญ่มีพื้นฐานที่ไม่ใช่เกษตรศาสตร์ ส่วนของสื่อประกอบการเรียนมีความเพียงพอและเหมาะสมในระดับมาก สถานที่เรียนและห้องปฏิบัติการมีความเหมาะสมในระดับพอใช้ ห้องพักนักศึกษามีการประเมินในระดับดี ในด้านกระบวนการและการวัดผลประเมินผลได้รับการประเมินภาพรวมในระดับมากที่สุด สำหรับการประเมินในรายวิชาผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ให้คะแนนอยู่ในระดับมาก ในด้านผลผลิตบัณฑิตและนักศึกษามีความพึงพอใจต่อตนเองในด้านความรู้ ด้านความสามารถในการสอน ด้านความเป็นผู้นำ การพัฒนาตนเองและสังคมมีผลคะแนนประเมินในระดับมาก สำหรับเจตคติ คุณธรรม จริยธรรม มีผลคะแนนประเมินในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การประเมิน หลักสูตร วิทยาศาสตรบัณฑิต พืชศาสตร์

Summary

This research is The Evaluation of Science (Plant Science) Curriculum: in Bachelor's Degree Program, Academic Year 2012 Faculty of Science and Agricultural Technology. Rajamangala University of Technology Lanna. The format of the course evaluation by the probe Waffle Beam . (Stufflebeam) or CIPP model include an assessment of the context (context) , by an assessment on the structure and content of the course . The rate of input (input evaluation) by evaluating students , teachers , teaching materials . The evaluation process (process evaluation) by assessing the activity of teaching , measurement and evaluation , course Management and evaluation (product evaluation) , There are evaluating the features and capabilities of graduates of knowledge content , knowledge and teaching skills , and also the abilities to develop their own social and moral attitude which are the important components of the curriculum . The research that has gone into ways to improve and develop curriculum to be appropriate .

The participants were alumnia, students and teachers for the Science (Plant Science) Curriculum: in Bachelor's Degree Program, Academic Year 2012 Faculty of Science and Agricultural Technology. Rajamangala University of

Technology Lanna. Data collection consisted of questionnaires and interviews . The analysis contains both quantitative and qualitative.

The results indicated that the participants evaluated all components at the high and the highest level for appropriateness. For context, curriculum objectives were evaluated at high level, curriculum structure was appropriated in all areas, contents both overviews and each subject were evaluated in the high level. For input, most of the students did not have background in Agriculture; instructional media were evaluated at the high level, as well as learning places. For a recreation room, students gave its appropriateness at the poor level. For process, both learning instructions and evaluations were evaluated at high level. For output, alumnia and students evaluated their own knowledge and skills in the highest level, i.e. contents, teaching, leaderships, self and social development, attitude, ethics, and molral.

Keyword : The Evaluation, Science (Plant Science), Curriculum: in Bachelor's Degree Program

การนำระบบสารสนเทศที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยง กลุ่มทอผ้าบ้านหล่ายแก้ว ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

The suitable Information system use to development of Karen textile product Lai Kaew Textile group, Tambol Bongtan, Amphour Doitao, Chiang Mai Province.

ฉัตวณัฐ มโนพฤกษ์[1*] วัลภา กันทะวงค์[2] และไพโรจน์ วรพจน์พรชัย[3]

[1]เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน
[2]เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป คลินิกเทคโนโลยี
[3]อาจารย์ระดับ 7 คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่
*Corresponding Author Email : ummcha_cm84@hotmail.com, ummcha@gmail.com
โทร (053)266518 ต่อ 1049

บทสรุป

งานวิจัยเรื่องการนำระบบสารสนเทศที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยง กรณีศึกษา กลุ่มทอผ้าบ้านหล่ายแก้ว ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบสารสนเทศที่เหมาะสมในการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยงของกลุ่มทอผ้าบ้านหล่ายแก้ว ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้ (1) รวบรวมและศึกษาข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย (2) ศึกษาระบบสารสนเทศที่เหมาะสม (3) วิเคราะห์ผลและสรุปผล ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยทำให้ทราบถึงระบบสารสนเทศที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของกลุ่ม จากการดำเนินงานดังกล่าว ส่งผลให้กลุ่มมีระบบในการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ ลดขั้นตอนการทำงาน และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

คำสำคัญ : ระบบสารสนเทศ ผ้าทอกะเหรี่ยง

Summary

This research aim to study the information system that suitable to develop the Karen Textile Product : the case study was Lai Kaew Textile group, Tambol Bongtan, Amphour Doitao, Chiang Mai Province. There are 3 steps of this study (1) Collect and study the basic information of group (2) Study the suitable information system and (3) Analyze and conclusion. This study was found that the suitable information system for the Karen Textile Product. Which could develop this group

had more efficiency data storage, reduce the working steps and then useful for another applications.

Keyword : Information system , Karen textile

การศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารงานบุคคลในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ....ตามบริบทของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

A study of problems about (Draft) university officer management Act .... in Rajamangala University of Technology Lanna

ทินภัทร อุปราสิทธิ์[1*] และพีร์ ไทยชนะ[2]

[1,2]นิติกรชำนาญการ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

*Corresponding Author Email : thinnaphat54@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาร่างพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารงานบุคคลในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. .... มีผลต่อระบบการบริหารงานบุคคลในบริบทของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาอย่างไร ในเรื่องของค่าตอบแทน การกำหนดสัญญาจ้าง การให้สวัสดิการ ตลอดจนสิทธิประโยชน์ของบุคลากรดังกล่าวมีความแตกต่างกัน ดังนั้น จึงสมควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะครอบคลุมบุคลากรทุกกลุ่ม เพื่อให้การบริหารงานบุคคลมีความเป็นเอกภาพมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีกรอบมาตรฐานในการกำหนดตำแหน่ง เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สวัสดิการ ตลอดจนสิทธิประโยชน์อื่นของบุคคลในมหาวิทยาลัยฯ ทุกกลุ่ม

จากผลการศึกษาดังกล่าว ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาร่างพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารงานบุคคลในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. .... ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ในบริบทของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เพื่อนำมาปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารงานบุคคลในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. .... ในบริบทของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ทำให้มีผลบังคับใช้กับบุคลากรทุกกลุ่มในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

คำสำคัญ : ปัญหา ร่างพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารงานบุคคลในสถาบันอุดมศึกษา

Abstract

A study of problems about (Draft) university officer management Act .... in Rajamangala University of Technology Lanna affect personnel management system in the context of Rajamangala University of Technology Lanna, however. In the matter of compensation The contract set Welfare The benefits of such personnel is different, so it requires the rules on the administration of the university, specifically covering all personnel groups. and the person with the union. Effective As well as the standard to determine the salaries, wages, benefits, compensation and other benefits of individuals in every university.

The results of such studies Made aware of the problems, draft regulations on personnel administration in higher education institutions .... of the Office of the Higher Education Commission (OHEC). in the context of Rajamangala University of Technology Lanna. to be revised draft regulations on personnel administration in higher education institutions BE .... in the context of Rajamangala University of Technology Lanna. it is applicable to all personnel groups in Rajamangala University of Technology Lanna.

Keyword : problems, (Draft) university officer management

การเพิ่มประสิทธิภาพด้านงานสารบรรณของ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Enharcing Effectiveness of Correspondence department Research and Development Institute of Rajamangala University for Technology Lanna

มาลี จินดาแก้ว[1]* คชานนท์ จินดาแก้ว[2] ประภา สนั่นก้อง[3] และศรีธร อุปคำ[4]

[1]เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ชำนาญการ สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

[2]นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ ศูนย์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

[3]นักจัดการงานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

[4]อาจารย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

*Corresponding Author email : Malee_jinda@hotmail.com โทร (053) 266518 ต่อ 1012

บทสรุป

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสารบรรณ และจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีของงานสารบรรณของหน่วยงานสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยมีเครื่องมือในการจัดการความรู้ ได้แก่ 1) การศึกษาดูงานแนวปฏิบัติที่ดีในการทำงานสารบรรณ 2) การจัดกลุ่มชุมชนนักปฏิบัติที่ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาด้านบริหาร หัวหน้ากลุ่มงานอำนวยการ ผู้ปฏิบัติงานสารบรรณ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานในกลุ่มสำนักงานอำนวยการ 3) การทดลองปฏิบัติงานจริงที่งานสารบรรณสถาบันวิจัยและพัฒนา 4) การทบทวนการปฏิบัติงานจากการดำเนินกิจกรรมร่วมกันโดยการประชุมภายในหน่วยงาน ผลการวิจัยพบกว่า ทำการศึกษาดูงานแนวปฏิบัติที่ดีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทำให้เกิดความเข้าใจ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประสบการณ์ในการทำงาน มีการจัดทำชุมชนนักปฏิบัติงานวิจัยของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา การทดลองการปฏิบัติจริงได้ใช้ระบบรับ-ส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์(E-office) ในการทบทวนการปฏิบัติงาน พบว่า มีการใช้เวลาในการปฏิบัติงานลดลงจากเดิมการค้นหาเอกสารราชการ

จำนวน 1 เรื่อง ประหยัดเวลาร้อยละ 40 การส่งเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ **(E-office)** ใช้เวลาลดลงร้อยละ 50 สำหรับทรัพยากรกระดาษประหยัดขึ้นร้อย 50

คำสำคัญ : งานสารบรรณ ระบบรับ-ส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์(E-office)

Summary

The research aims to study the optimization of operational documentation. And provide The best practices documentation of Research and Development Agency. Rajamangala University of Technology Lanna The management tools that include 1) to study the best practices in the working official document. 2) The Community Action Group which consists of Deputy Director of Research and Development Administration. Head of Director Correspondence worker Those involved in the operation of the office director. 3) the trial work that administration and documentation of Research and Development Institute.4) Review of operations from operating activities by the local authorities. The results were studying The best practices of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon,Bangkok make The better understanding,And robe The exchange of learning experiences. The preparation of Community Action Research and Development Institute. Rajamangala University of Technology Lanna Trial practicality has been sent using an electronic device. In a review of the practice found operation time can be reduced. from the original documents for the first time about 40 per cent. To send the electronic value (E-office) takes 50 percent reduction for paper saving up to 50 percent.

Keywords : Correspondence, E-office

การประเมินผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาบุคลากรสร้างความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร

Evaluation of the developing expertise project in the area of science and technology in Faculty of Science and Agricultural Technology

ภาวิณี คำม่วง[1*] วรัญญา กันทะ[2] และอุมาพร เจริญธนากุล[3]

[1,3]เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[2]นักวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
*Corresponding Author Email : rd_august@hotmail.com

บทสรุป

การประเมินผลโครงการพัฒนาบุคลากรสร้างความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาความเชี่ยวชาญให้กับบุคลากรในสาขาวิชาชีพต่างๆ วิธีการประเมินทำโดยการใช้แบบสอบถามโดยข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เป็น 2 ประเภท คือ ผลจากทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างผู้เคยเข้าร่วมโครงการ และการประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบ CIPP model พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่เป็นบุคลากรสายผู้สอนหรืออาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์ ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนระหว่าง 3 - 5 ปี มีอายุช่วง 35-40 ปี รองลงมาคืออาจารย์สาขาสัตวศาสตร์และประมง สาขาอุตสาหกรรมเกษตร ตามลำดับ ผลการศึกษาพบว่าทัศนคติต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาบุคลากรสร้างความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในด้านสถานประกอบการและวิทยากรในสถานประกอบการ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติที่ดี โดยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.38 (SD=0.79) และเนื้อหาของการเสริมสร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการพัฒนาเพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอน และงานวิจัย ค่าเฉลี่ย 4.07 (SD=0.81) สำหรับข้อเสนอแนะโครงการในการปรับปรุงการดำเนินงานคือด้านการอำนวยความสะดวก ความเหมาะสมของค่าใช้จ่าย การประชาสัมพันธ์โครงการ ช่วงเวลา และระยะเวลาที่จัดโครงการ ทั้งนี้ในภาพรวมทัศนคติต่อโครงการในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 - 2557 อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 (SD=0.80) แสดงถึงแนวโน้มการตอบรับของตัวอย่างที่มีความต้องการพัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการ เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนและงานวิจัยเพิ่มขึ้นการประเมินปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ ด้านสภาวะแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหารโครงการ และการประเมินผลผลิต พบว่าปัจจัยนำเข้าช่วงเวลา

การใช้งบประมาณ และช่วงเวลาการเรียนการสอน ไม่สอดคล้องกัน ทำให้ผู้ร่วมโครงการประสบปัญหาการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายของโครงการ และจากการประเมินสภาวะแวดล้อมของโครงการ พบว่ายังขาดการวิเคราะห์ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายของโครงการ ดังนั้น การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงาน และลักษณะความเชี่ยวชาญของอาจารย์ในอนาคต มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาบุคลากรสร้างความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร

คำสำคัญ : วิจัยประเมินผลโครงการ การพัฒนาบุคลากร โครงการสร้างความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ CIPP model

Summary

The evaluation of the developing expertise in the area of science and technology had the purposes to develop staff expertise in various fields. The questionnaires were used to evaluate this project. There were 2 parts of data analysis which were the attitudes of the respondents who were participated in this project and the CIPP model. It was found that most participants in this project were science lecturers who had teaching experience between 3-5 years and age between 35-40 years, following by lectures in animal science and fisheries, and agro-industry, respectively. The attitudes towards this project showed that the establishment and lecturer at the establishment had the ability to transfer their knowledge to the participants leading to better understanding, good practicing skill. This issue had the highest average score 4.38 (SD.=0.79). The average score of the contents to enhance the experience in the workplace, in accordance with the requirements to develop teaching course and research was 4.07 (SD.=0.81). The suggestions to improve this project were facilitation, the appropriate fund, project announcements and project schedule. Overall, the attitude towards this project during the fiscal year 2010 - 2014 was very good with the average score 3.95 (SD.=0.80). The result showed the response of lecturers to enhance the academic strength leading to develop their teaching course and doing research. Factors affecting project achievement were examined by using CIPP model (context, input, process and product evaluation). The input evaluation showed that the budget spending and opening semester were

inconsistent which had an impact on the goal of this project. The context evaluation showed that problem analysis and appropriateness for purpose are required in this project. Therefore, staff collaboration in analyzing and conducting project including their expertise are related with the outcome of the project.

Keyword : Evaluation developing expertise of the project in the area

การพัฒนาระบบต้นแบบเพื่อสนับสนุนการทำงานร่วมกันและการรายงานผลการปฏิบัติงาน โดยใช้บริการปฏิทินและจดนัดหมาย กูเกิล คาเลนด้าร์

Implementation of a prototype for supporting collaboration and report submission using Google Calendar

สุพิชฌาย์ ถาวรลิมปะพงศ์[1*] และขวัญชัย เอื้อวิริยานุกูล[2]

[1]นักวิชาการคอมพิวเตอร์ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

[2]อาจารย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

*Corresponding Author Email: aorzabi@rmutl.ac.th

บทสรุป

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาระบบต้นแบบเพื่อสนับสนุนการทำงานร่วมกันและการรายงานผลการปฏิบัติงานโดยใช้บริการปฏิทินและจดนัดหมาย กูเกิล คาเลนด้าร์ (Google Calendar) โดยมีเครื่องมือเว็บแอพพลิเคชั่น (Web Application) ที่ให้บริการปฏิทินและจดนัดหมาย กูเกิล คาเลนด้าร์ (Google Calendar) ของกูเกิล (Google) ผลจาการวิจัยพบว่าร้อยละ 72 นำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการทางานร่วมกันของบุคลากร ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับภาระงาน และหน่วยงานต้นสังกัดได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ : กูเกิล คาเลนด้าร์

Summary

This research aims to develop a prototype system to support collaboration and reporting performance results using the Google Calendar by a web applications to the calendar service appointments Google Calendar by Google and results from the study showed that 72 percent applied to the improvement and development of personnel to work together. Provide effective and consistent with the workload and agencies as well.

Keyword : Google Calendar

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อการจัดการความรู้ในองค์กร กรณีศึกษา สำนักงานตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Adoption of Information Technology and Communication towards Knowledge Management in Organization, Case of Internal Audit Division, Rajamangala University of Technology Lanna

ออมทรัพย์ อินกองงาม[1*] และเอกชัย ต๊ะบุญธง[2]

[1] สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

[2] สำนักงานตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

*Corresponding Author Email : Aomsap12@gmail.com

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการจัดการความรู้ในองค์กรโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการจัดการความรู้ในองค์กร สำนักงานตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยกลุ่มประชากรตัวอย่างประกอบด้วยบุคลากรสำนักงานตรวจสอบภายใน จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบจดบันทึกและแบบสอบถามซึ่งมีการเก็บข้อมูลโดยการใช้การสังเกตุและแบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานตรวจสอบภายในซึ่งได้รับการสนับสนุนความร่วมมือกับสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้ประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management Process: KMP) ทั้ง 7 ประกอบด้วย การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ และ การเรียนรู้ มาใช้ในการสกัดความรู้จากบุคลากรภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ดังนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงเป็นเครื่องมือสำคัญและอำนวยความสะดวกให้การจัดการความรู้ในองค์กรสำเร็จผล รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ช่วยลดอุปสรรคด้านระยะทาง และมีระบบการทำงานเป็นกลุ่ม รวมทั้งช่วยในการจัดเก็บ ดูแล ปรับปรุงสารสนเทศและความรู้ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร,การจัดการความรู้,สำนักงานตรวจสอบภายใน

Summary

Objective of this study was to explore knowledge management process by using information technology and communication for managing knowledge in Division of Internal Audit Rajamangala University of Technology Lanna. Sample size was 6 staffs of Internal Audit Division. Note and questionnaire were conducted as tools for collecting data by observation and depth interview.

Results indicated that Internal Audit Division which was support by Office of Academic Resource And Information Technology Rajamangala University of Technology Lanna, has adopted Information Technology and Communication into all knowledge management processes which complied of Knowledge Identification, Knowledge Creation and Acquisition, Knowledge Organizing, Knowledge Codification, Knowledge Access, Knowledge Sharing, and Learning for defining knowledge from each individual in order to contribute knowledge organization. Therefore, information technology and communication could be considered as importance tools for quick and efficiency knowledge management. In addition, it enable to reduce distance problem, enable to build team work system, information storing, and maintaining information technology system.

Keywords : Information Technology, Knowledge Management, Internal Audit Division

การประเมินปญหาในการขอกำหนดตำแหนงทางวิชาการ ของคณะวิทยาศาสตรและเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลลานนา

The Assessment of Candidates' Problem for Academic Position Appointment Request in Faculty of Science and Agricultural Technology, Rajamangala University of technology Lanna

อุมาพร เจริญธนากุล[1*] ภาวิณี คำมวง[2] วรัญญา กันทะ[3] และสุรพล ใจวงศ์ษา[4]

[1,2]เจาหนาที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลลานนา
[3]นักวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลลานนา
[4]อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลลานนา
*Corresponding Author Email : kae07.t@gmail.com

บทสรุป

งานวิจัยเรื่องการประเมินปัญหาในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลลานนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหา ความพร้อมและความต้องการในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ของอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร โดยมีการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการและพนักงานมหาวิทยาลัย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จำนวน 50 คน โดยใช้การสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อยหลายครั้ง พร้อมผู้เชี่ยวชาญด้านกฎระเบียบในการขอตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ และความต้องการในการสนับสนุนในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่าอาจารย์ที่ยังไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ มีปัญหาและอุปสรรค ด้านความรู้ ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของการยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการ รองลงมาคือด้านการจัดทำเอกสารประกอบการสอน เนื่องจากไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับรูปแบบในการเขียนเอกสารประกอบการสอน ส่วนอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการแล้ว มีปัญหาและอุปสรรค ด้านภาระงานสอนและกิจกรรมอื่นๆ มากทำให้ขาดความต่อเนื่องเรื่องของเวลาในการทำวิจัยและผลงานวิชาการประเภทอื่น

คำสำคัญ การประเมินปญหา การขอกำหนดตำแหนงทางวิชาการ

SUMMARY

The purpose of this research is to analyze the problems, the readiness and the need for the academic position appointment among the staff in the Faculty of Science and Agricultural Technology, Rajamangala University of Technology Lanna. The target size is 50 persons, composing of the government officials and the university staffs. The interview and many group meetings with professionals in academic position appointment were employed to exchange the knowledge and experience among the participants. The information from these activities was later extracted for the problem and the need for higher academic position appointment. The results found that, the main problem among the staff without academic position appointment were the understanding in rules and regulations for acidic position appointment request and the preparation for teaching publications because there was no clear guideline for the format and materials given to them. For the staffs with academic position appointment, they found that the current duty and extra curriculum activities consumed most of their times disrupting their time for research, publication and others academic outputs.

Keyword : The Assessment of Candidates' Problem, Academic Position Appointment Request

แนวทางการบูรณาการงานบริการวิชาการกับงานวิจัย

Guidelines for Integrating Academic Service to Research

หนึ่งฤทัย แสงใส[1]* ปรัชญา นามวงศ์[2] และไพโรจน์ วรพจน์พรชัย[3]

[1]นักบริหารการถ่ายทอดองค์ความรู้ สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

[2]อาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

[3]อาจารย์ คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

*Corresponding Author E-mail : nuengrutai_s@hotmail.com,
nuengrutai@mutl.ac.th โทรศัพท์ 089 4299 275

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและสร้างแนวทางการบูรณาการงานบริการวิชาการกับงานวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ขั้นตอนการวิจัยประกอบด้วย การกำหนดกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแทนจากทุกพื้นที่และทุกคณะ เพื่อสร้างกลุ่มบริหารงานบริการวิชาการในการสร้างแนวทางการบูรณาการงานบริการวิชาการกับงานวิจัย จากนั้นศึกษาคู่มือการให้บริการวิชาการแก่สังคมและแนวปฏิบัติที่ดีของสถาบันการศึกษาอื่นเพื่อสร้างแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มบริหารงานบริการวิชาการ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ควรนำขั้นตอนการดำเนินการวิจัยหรือศาสตร์การวิจัยระบุในแผนการสอน

2. นำองค์ความรู้ที่ได้จาก การบริการวิชาการ มาบูรณาการ กับรายวิชาที่มีเนื้อหาสอดคล้อง และการบูรณาการรายวิชาที่สอดคล้องกับองค์ความรู้ของการบริการวิชาการฝึกปฏิบัติให้นักศึกษา โดยให้นักศึกษาสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้นั้นได้ด้วยตนเอง

3. นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อยอดในงานบริการวิชาการ โดยงานวิจัยและบริการวิชาการมาจากความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น

4. ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลในการเก็บผลงานวิจัยและบริการวิชาการโดยให้บุคลากรเป็นผู้กรอกข้อมูล เพื่อสามารถนำออกมาใช้ประโยชน์ในการขอผลงานทางวิชาการ ตลอดจนเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี

5. ควรจะมีการบูรณาการร่วมกันในการดำเนินงานบริการวิชาการ การวิจัย และการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการพัฒนากับอาจารย์ นักศึกษา มหาวิทยาลัย รวมถึงสังคมและชุมชน

คำสำคัญ : บูรณาการ การบริการวิชาการ การวิจัย

Summary

The research aimed to study and conduct guidelines for practically integrating academic services and research. The sample was 42 staff at Rajamangala University of Technology Lanna. The instrument for collecting data was a questionnaire. The research procedures comprised of selecting the sample from RMUTL staff for being a representative of each campus and faculty, in order to create an academic service administration unit. Afterwards, manuals and guidelines of other universities for academic services were reviewed for conducting the questionnaire, which was used to collect data from the academic service administration unit.

The findings of this research were as follows:

1. The research procedures and methodology should be indicated in lesson plans.

2. The knowledge obtained by academic services should be integrated into course content and students should be trained to transfer the knowledge themselves.

3. Research results could be implemented for further academic services which serve the community's needs.

4. There should be a database for collecting research and academic services, which was recorded by staff, in order to use as a reference for earning an academic title, as well as for an annual performance evaluation.

5. Academic services, research, and teaching should be integrated to enhance the academic development of the teaching staff, students, and university in order to serve the community.

Keyword : Integrating, Academic Service, Research

การศึกษาระดับความพึงพอใจของบุคลากรต่อการจัดสวัสดิการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

The study of the personnel satisfaction towards the welfare personnel of Rajamangala University of Technology Lanna

ณิชาพร ธรรมสอน[1*] มาลาริน ประจำดี[2] และอมรทัติ ขันแก้ว[3]

[1]เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป กองกลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[2]เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[3]เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
*Corresponding Author Email : nk_bn@windowslive.com โทร 086-1956847

บทสรุป

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความพึงพอใจของบุคลากรต่อการจัดสวัสดิการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา และ 2) ให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางการพัฒนา ด้านการจัดสวัสดิการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เครื่องมือในการจัดการความรู้ ได้แก่ 1) จัดกลุ่มอภิปรายโดยสร้างชุมนักปฏิบัติ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการกอง ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 3 คน 2) ปรึกษากลุ่ม เพื่อจัดทำเครื่องมือแบบสอบถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับสวัสดิการภายในมหาวิทยาลัย 3) ประเมินผลการดำเนินงาน จากบุคลากรในมหาวิทยาลัยโดยจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยคัดเลือกจากกลุ่มตัวอย่างจากบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 โดยพบว่าความพึงพอใจของบุคลากรอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนมาก ซึ่งสามารถนำไปเป็นข้อพิจารณาในการบริหารจัดการด้านสวัสดิการของมหาวิทยาลัย และสามารถบ่งชี้ถึงการเข้าถึงสวัสดิการของบุคลากรในแต่ละประเภท

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ สวัสดิการ บุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Abstract

The research aims to 1) determine the level of satisfaction of the personnel on the welfare of Rajamangala University of Technology Lanna and 2) to understand problems and develop. The welfare of Rajamangala University of Technology Lanna. Knowledge management tools include 1) held discussion groups by creating a community of practice include director. Operator of three people, two) Consultative Group to prepare a comprehensive query tool on campus welfare 3) evaluation of operations. Personnel from the university classified by samples used in the research. The selection of samples from Rajamangala University of Technology Lanna staff of 400 people used a questionnaire to collect data. The estimated five-level scale with the reliability of 0.95 by the satisfaction of personnel is the most moderate. Which can lead to welfare considerations in the management of the university. And can indicate to the welfare of the personnel in each category.

Keywords : Contentmen, Welfare, personnel, Rajamangala University of Technology Lanna

ความพึงพอใจของอาจารย์ต่อระบบและกลไกการสร้างแรงจูงใจในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Invetigation and satisfaction of nursing instructors toward motivating system and mechanisms to an academic position at Rajamangala University of Technology Lanna

กฤตติยา สุรสิทธิ์[1*] จีรวรรณ์ จิอู[2] ปรางทิพย์ ธรรมปัญญา[3] และพานิช อินต๊ะ[4]

[1,2,3]บุคลากร กองบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

[4]รองศาสตราจารย์ วิทยาลัยเทคโนโลยีและสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

*Corresponding Author Email : pinkky_poko@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงความพึงพอใจของอาจารย์ต่อระบบและกลไกการสร้างแรงจูงใจในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ และแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงระบบและกลไกการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อให้ผลงานทางวิชาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพตามสัดส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด ประชากรที่ศึกษาคือ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จำนวน 274 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล, ส่วนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการแนวทางปรับปรุงแก้ไข และส่วนที่ 3 ความพึงพอใจต่อระบบและกลไกการสร้างแรงจูงใจในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของอาจารย์ต่อระบบและกลไกการสร้างแรงจูงใจในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ 3.72, S.D 0.96) โดยพบว่า ได้รับการจัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาผลงานทางวิชาการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่ ก.พ.อ.กำหนด มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจสูงสุด ($\bar{x}$ 3.99, S.D 0.81) และ การได้รับการจัดหาทุนภายใน และภายนอกองค์กรเพื่อสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่ำสุด ($\bar{x}$3.41, S.D 1.03) ทั้งนี้หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการจัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาผลงานทาง

วิชาการให้กับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา อย่างสม่ำเสมอ, ควรมีการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานในการจัดสรรหาทุนภายในและภายนอกเพื่อเป็นการสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการ, ควรมีการร่วมมือกันในการจัดทำระบบพี่เลี้ยง และจัดหาผู้เชี่ยวชาญให้ความช่วยเหลือในกระบวนการผลิตผลงานทางวิชาการให้แก่นักวิชาการน้องใหม่, นอกจากนี้หน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดหา การสร้างเสริมแรงจูงใจในการผลิตและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เช่น ให้เงินรางวัล เมื่อได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ และควรมีการจัดทำแผนแม่บทในเรื่องการหาแนวทางการพัฒนาในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

คำสำคัญ ความพึงพอใจ อาจารย์ แรงจูงใจ ตำแหน่งทางวิชาการ

Abstract

This study aims to determine the level of satisfaction of the teachers towards the system and strategies for building motivation in pursuing academic positions. The study also aims to identify barriers in achieving academic positions and how to develop the system in order to encourage the teachers to pursue academic positions. This study is expected lead to achievement in research staff and to meet the criteria of quality assurance defined by the Higher Education Commission. The population was 274 government university teachers in Rajamangala University of Technology Lanna (RMUTL). Questionnaires were used as a data collection tool and the questionnaire comprises of 3 parts, part one is personal information, part two is barriers in pursuing academic positions and solutions and part 3 is satisfaction in the system and strategies for building motivation in pursuing academic positions.

The results showed that the overall satisfaction of the teachers towards the system and strategies for building motivation in pursuing academic positions was high ($\bar{x}$ 3.72, SD 0.96). It was found that trainings organized to transfer knowledge about professional development and academic research to meet quality standards specified by OCSC has the highest level of satisfaction ($\bar{x}$ 3.99, SD 0.81). However, supplies of internal and external research fund to support the production of academic work has the lowest level of satisfaction ($\bar{x}$3.41, SD 1.03).

Therefore, trainings on professional development and academic research should be consistently organized for the RMUTL teachers. There should also be academic collaborations between sectors to allocate funds to support the production of internal and external academic research. Mentor system among the researchers should be introduced to provide expert assistance for the young researchers. Moreover, responsible sectors must strengthen motivation and provide incentives to increase productivity of research work and publications such as rewarding money when academic position is achieved and should establish a model scheme on the strategies to achieving academic positions.

Keywords : Satisfaction, Teacher, Motivation and Academic Positions.

แนวทางการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรสายสนับสนุนบริหาร คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

The potential development of administrative support staff in Faculty of Engineering Rajamangala University of Technology Lanna

ณัฏฐนันท์ ศรีวรพจน์[1*] ปิติพงษ์ คำแก้ว[2] มัทนา จุลเสวก[3] และนทีชัย ผัสดี[4]

[1]เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[2]นักวิชาการศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[3]นักวิเคราะห์นโยบายและแผน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[4]ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
*Corresponding Author Email : Nattanan@rmutl.ac.th

บทสรุป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรคการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ศึกษาความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และจัดทำมาตรฐานการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนบริหารของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยมีกระบวนการจัดการความรู้ คือ การจับกลุ่มอภิปราย ประกอบด้วยคณบดี รองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี และเจ้าหน้าที่ฝ่ายงานด้านบริหาร ร่วมกันระบุปัญหา และจัดการองค์ความรู้ให้ได้มาซึ่งแนวทางปฏิบัติที่ดี เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นบุคลากรสายสนับสนุนบริหาร คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ที่ปฏิบัติราชการอยู่ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ทั้ง 6 จังหวัด จำนวน 38 คน และผู้บริหาร จำนวน 13 คน ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรสายสนับสนุนบริหาร มีความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจและทักษะในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ ด้านแนวคิดวิธีการขั้นตอนการทำงานและการพัฒนาระบบงานให้มีประสิทธิภาพ และด้านการวางแผนการวิเคราะห์งานความสามารถในการแก้ปัญหาและการคิดอย่างเป็นระบบ จากการประชุมอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน และการปฐมนิเทศบุคลากรใหม่ และมาตรฐานการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนบริหารตามวิชาชีพ เห็นว่าบุคลากรสายสนับสนุนบริหารจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการอบรมสัมมนาและประชุมเชิงปฏิบัติการ ด้านการปฐมนิเทศบุคลากรใหม่ ด้านการศึกษาดูงาน ด้านการปรับตำแหน่งให้สูงขึ้น และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเพื่อนร่วมงาน/หน่วยงาน/สถานประกอบการ

คำสำคัญ พัฒนาศักยภาพ บุคลากรสายสนับสนุนบริหาร

Summary

The aim was to study the development and its problems on supporting staff competence in order to seek for the necessity in the staff competency improvement based on a career part as well as to organize a standard of administrative support staff in Faculty of Engineering Rajamangala University of Technology Lanna. Knowledge Management on the group discussed between dean, associate-dean, assistant-dean and staff were identify the problems and knowledge exchange to best practices in the development of administrative support staff. The research population consisted of 13 operating staffs who had been working in Rajamangala University of Technology Lanna and 13 executive staffs. The findings revealed that administrative support staff have necessity of the competency development on 3 aspects i.e. knowledge, understanding, and skills for job performance, ideas for methods of effective working steps and development and planning on work analysis, abilities in correcting problems and analytical thinking from training and seminar, job familiarization and job orientation. The standard of the supporting staff development based on career parts according to the manager that the competency development was imperative and they also prioritized the necessary aspects as training and seminar, job orientation, job familiarization, adjusting to a higher position and knowledge exchanging among colleagues.

Keyword : potential development, administrative support staff

การจัดการความรู้การประเมินหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโลจิสติกส์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Knowledge Management for An Evaluation of the Bachelor of Engineering Program in the Department of Logistics Engineer Faculty of Engineer, Rajamangala University of Technology Lanna

มัทนา จุลเสวก[1]*, ณัฏฐนันท์ ศรีวรพจน์[2] และ ประชา ยืนยงกุล[3]

[1] นักวิเคราะห์นโยบายและแผน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[2] เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[3] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
*Corresponding Author Email: mattana.eng@rmutl.ac.th,
โทรศัพท์/โทรสาร 053-921444 ต่อ 2641

บทสรุป

การจัดการความรู้เรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้กระบวนการจัดการความรู้เพื่อประเมินหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโลจิสติกส์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ในด้านองค์ประกอบของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร โดยใช้แบบสอบถามและการจัดชุมชนนักปฏิบัติเพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการความรู้ ได้แก่ การจัดตั้งชุมชนนักปฏิบัติเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจาก อาจารย์ผู้สอน จำนวน 4 คน นักศึกษา จำนวน 26 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานพบว่า 1) การประเมินองค์ประกอบของหลักสูตร ในด้านโครงสร้างของหลักสูตร ทั้งอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่ามีความเหมาะสม ส่วนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเนื้อหาสาระนั้น ทั้งอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่ามีความเหมาะสม และสอดคล้องกันในระดับมาก 2) การประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ อาจารย์ผู้สอนเห็นว่า รายวิชาที่รับผิดชอบมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก สำหรับนักศึกษาเห็นว่าทุกรายวิชาที่สาขาวิชาวิศวกรรมโลจิสติกส์รับผิดชอบจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก 3) การประเมินคุณลักษณะของบัณฑิต ทั้งอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา เห็นว่าบัณฑิตมีลักษณะความเป็นผู้นำ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การประเมินและการแก้ไขปัญหา รวมถึงด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่

คำสำคัญ : การประเมิน หลักสูตร วิศวกรรมโลจิสติกส์

Summary

The purpose of this study was to apply knowledge management methods to evaluate the Bachelor's Degree of Engineering Program in Logistics Engineering, Faculty of Engineering, Rajamangala University of Technology Lanna in curriculum elements, implementation and curriculum outcomes by using questionnaires and community of practice for methodologies. This community of practice, namely 4 instructors, 26 students and 2 expertises. The data of this study was analyzed through frequency, percentages, means and standard deviations. The findings were as follows 1) The evaluation of curriculum elements in structure of curriculum, all sample agreed that curriculum elements are appropriated. 2) The evaluation of curriculum implementation, instructor indicated the instructional process was in high level. Students also agreed that all subjects in the Logistics Engineering Department were in high level. 3) The study showed that the expected graduates should have the following characteristics: leadership, teaching management, research, evaluation and problem – solving and others, in high level.

Keywords : Evaluation, Curriculum, Logistics Engineering

การจัดการความรู้เพื่อพัฒนากรอบแนวคิดระบบสารสนเทศ สำหรับนักศึกษา กรณีศึกษา สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Knowledge Management for A Framework of Student Information System : A Case study Department of Civil Engineering Faculty of Engineer Rajamangala University of Technology Lanna

วราพร สมมิตร[1*] ณัฏฐพัชร์ วงศ์คำอ้าย[2] พัชราพร ผดุงพันธ์[3] และเบญจพงษ์ พรนิมิตร[4]

[1,2,3] เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

[4] อาจารย์สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

*Corresponding Author Email : aui_hompom@hotmail.com

บทสรุป

งานนำเสนอนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเครื่องมือการจัดการความรู้ในการพัฒนากรอบแนวคิดระบบสารสนเทศสำหรับนักศึกษา ของสาขาวิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยเครื่องมือในการจัดการความรู้ได้แก่การจัดตั้งชุมชนนักปฏิบัติประกอบด้วย อาจารย์ จำนวน 3 คน เจ้าหน้าที่ จำนวน 2 คน และนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมโยธา จำนวน 4 คน ผลของการจัดการองค์ความรู้ทำให้ได้ระบบสารสนเทศสำหรับเป็นฐานข้อมูลของนักศึกษาทั้งหมดที่มีอยู่ในสาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ในรูปแบบกรอบแนวคิดในการนำไมโครซอฟท์แอกแซส มาประยุกต์ใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศของนักศึกษา

คำสำคัญ ฐานข้อมูล ไมโครซอฟท์แอกเซส

Summary

This paper presents how to apply knowledge management technique to create a framework of student information system at Department of Civil Engineering Faculty Engineer Rajamangala University of Technology Lanna. The knowledge management tool is community of practice (Cop) that includes 3 lecturers, 2 staffs and 4 civil engineering students, Results of paper shows a framework of student information system by using the Microsoft Access as trial system.

Keywords: Database, Microsoft Access

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Key Success Factors on Supporting Staff Performance In Rajamangala University of Technology Lanna Chiang Mai.

สุริยะ พิจารณ์[1*] และจิราภรณ์ แสงคำมา[2]

[1] นักวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[2] เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
*Corresponding Author Email : dee_rain@hotmail.com

บทสรุป

บทความวิจัยนำเสนอการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยศึกษาถึงสภาพทั่วไปของบุคลากรที่ตอบแบบสอบถาม และความคิดเห็นที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยการจัดกลุ่มอภิปรายเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ และศึกษาจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจจำนวน 78 คน รวมรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลจากการศึกษาพบว่า สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 75 มีอายุเฉลี่ย 35 สถานภาพส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 58 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 68 ประเภทบุคลากรพบว่าส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างชั่วคราว คิดเป็นร้อยละ 70 มีอายุเฉลี่ยการทำงาน 5 ปี และมีรายได้ต่อเดือน 15,000 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41 จากการทดสอบสมมติฐานโดยหาความสัมพันธ์พบว่าปัจจัยทุกปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการทำงาน ด้านหัวหน้างาน ด้านเพื่อนร่วมงาน ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยภายนอกแต่เมื่อวิเคราะห์และสรุปแบบสอบถามพบว่า ปัจจัยในด้านความก้าวหน้าและและปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนมากที่สุด

คำสำคัญ ความสำเร็จของงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Summary

This article presents the study of factors affecting the achievement of staffs' operation in Rajamangala University Lanna. The research aims to study the general information and the factors that impact to the achievement by organizing group discussions to identify the factors that affect success and collected via questionnaires from 78 samples . The data was then analyzed by using percentage, mean, and standard deviation.The results revealed that most were women (75.18%), average age at 35.18 years old, marriage status (58.45%), bachelor degree (68.33%), worked as temporary staff (70.34%), average service year at 5.3 years and average income between 15,000 to 20,000 baht (41.29%). From hypothesis testing, the relation between factors and achievement level showed that only factors of successful in work and facilities affecting the achievement of staffs' operation.

Keywords : Performance achievement Rajamangala University Lanna

การบูรณาการจัดการความรู้โดยความคิดหลายระบบเพื่อผลิตผลงานวิจัย
The Intregrated Knowledge Management for Research Systems Thinking

ไพรพันธ์ ธนเลิศโศภิต[1]
สกลวัฒน์ เศวตรัตนกุล[2]
[1] อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีและสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[2] เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[1] อีเมล: drpaipan@gmail.com
[2] อีเมล: hp_sagonlawat@hotmail.com

บทสรุป

บทความนี้ได้นำเสนอการประยุกต์วิธีการจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดีในงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการความรู้ได้แก่ การคิดแบบหลายระบบและการใช้ระบบพี่เลี้ยงงานวิจัย ผลการจัดการความรู้พบว่ามหาวิทยาลัยสามารถเพิ่มคุณภาพและจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์จำนวนร้อยละ 100

คำสำคัญ การจัดการความรู้ งานวิจัย บทความวิชาการ

Summary

This paper presents how to apply knowleadge management techiques to promote a good practice in research management at Rajamanga University of Technology Lanna. Methodologies are using systems thinking and mentoring system. The results show that this university can promote both quanlity and quanlitity publications at 100 percentages.

Keywords: Knowleadge Management, Research, Publication

การพัฒนาระบบสารสนเทศ SPHRD (Support for Human Resource Development) เพื่อการสนับสนุนงานพัฒนาบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Development of Support for Human Resource Development Program (SPHRD) to support Human Resource Development, Rajamangala University of Technology Lanna : RMUTL

นิรมล ประเสริฐพงศ์กุล[1*]

[1]บุคลากร กองบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

*Corresponding Author Email : Niramol1405@gmail.com

บทคัดย่อ

การพัฒนาระบบสารสนเทศ SPHRD (Support for Human Resource Development) พัฒนาขึ้นเพื่อนำระบบสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการสนับสนุนงานพัฒนาบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยระบบที่พัฒนาขึ้นรวบรวมข้อมูลลาศึกษาต่อทั้งหมดที่เป็นมาตรฐานไว้ในระบบ ง่ายต่อการค้นหา อีกทั้งรวบรวมเป็นไฟล์เอกสารที่สำคัญ เช่นคำสั่ง และสัญญาอนุญาตฯ เป็นต้น แนบไว้ให้ดาวน์โหลดเพื่อความสะดวกด้วย นอกจากนั้นระบบยังสามารถรายงานผลออกมาได้ตามหัวข้อที่เลือกตรงตามความต้องการและมีข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และสะดวกต่อการนำไปวิเคราะห์วางแผนการบริหารจัดการองค์กรต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานและบุคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ SPHRD จำนวน 173 ราย จากจำนวนประชากรจำนวน 2,314 ราย ซึ่งกำหนดสัดส่วนพื้นที่ ละ 29 คน ทั้งหมด 6 เขตพื้นที่ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการใช้วิจารณญาณ (Judgment Sampling)

ผลการพัฒนาระบบระบบสารสนเทศ SPHRD โดยใช้ภาษาVisual Basic .Net และระบบการจัดการฐานข้อมูล Microsoft SQL Server 2000 และวิเคราะห์ผลการทดลองด้วยโปรแกรม SPSS ผู้วิจัยได้นำระบบดังกล่าวไปติดตั้งใช้ในการทำงานให้กับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องโดยเริ่มจากผู้ดูแลระบบส่วนกลาง เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 และติดตั้งให้ผู้ใช้งานที่เกี่ยวข้องตามลำดับ โดยผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้และผู้เกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจต่อระบบ SPHRD โดยรวมอยู่ระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 87

คำสำคัญ : การพัฒนา ระบบสารสนเทศ SPHRD งานพัฒนาบุคลากร

Abstract

An objective of support for human resource development (SPHRD) is to adopt information system to support staffs development of Rajamangala University of Technology Lanna. SPHRD was developed for gather information about educational leave of staffs which easy to find. This data base enable user to organize, classify and print out important official documents such as order, allowance for educational leave documents. In addition, this system also able to report specific information accuracy which will be very helpful for organization's planning.

173 respondents were selected from 2,314 supporting staffs who using SPHRD. Judgment Sampling and quota sampling techniques of non-probability sampling were adopted in the selection process by collecting 29 questionnaires each from 6 campuses. SPSS program was used to analyze data.

After develop SPHED system by using Visual Basic.Net and Microsoft SQL Server 2000 researcher asked respondents to try out developed system since 30 November 2015. Result of survey on users satisfaction toward developed system indicated that there were 87% of respondents were very satisfied to this system.

Keyword : Development Support for Human Resource Development Program (SPHRD) support Human Resource Development

CoP 6

การประกันคุณภาพการศึกษา

การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน กรณีศึกษา: กองการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่

Development of Internal Education Quality Assurance : The case study of the Education Division Rajamangala University of Technology lanna Chiang Mai

ปิยะพร ณรงค์ศักดิ์[1*] และจุลทัศน์ จุลศรีไกวัล[2]

[1,2]เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
*Corresponding Author E-mail : Lek_piya@windowslive.com

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากการปฏิบัติงานในด้านประกันคุณภาพศึกษา กองการศึกษา ภาคพายัพ เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา และเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาในส่วนของตัวบ่งชี้กระบวนการ โดยใช้วิธีวิจัยแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากหน่วยงานที่ทำการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ได้แก่ งานบริหารทั่วไป งานวิชาการและทะเบียน งานกิจการนักศึกษา งานวิทยบริการ งานศิลปะและวัฒนธรรมและได้รวบรวมข้อมูลโดยทบทวนข้อมูลจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและเก็บรวบรวมภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้มีส่วนรับผิดชอบในแต่ละองค์ประกอบเพื่อขอแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องในมุมมองของกองการศึกษา

ปัญหาและอุปสรรคที่พบมากในหน่วยงานต่าง ๆ ของกองการศึกษา ได้แก่ 1) การกำหนดปรัชญาปณิธาน ยังจำกัดเฉพาะผู้บริหาร หรือหัวหน้ากลุ่มงานเท่านั้น ยังขาดความมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ 2) ไม่มีระบบการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์และตัวชี้วัดที่เหมาะสม ยังขาดความชัดเจน คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ส่วนมากยังไม่เข้าใจหรือไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการรับทราบแผนกลยุทธ์ 3) ยังไม่มีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรรายบุคคลอย่างเป็นระบบและชัดเจน โดยแผนการอบรมจากมหาวิทยาลัยอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรอย่างแท้จริง 4) การเชื่อมโยงระหว่างระบบงานกับระยะเวลายังไม่ชัดเจน 5) การติดตามการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์มักไม่ได้รับการตอบกลับจากหน่วยงานภายนอก 6) ผู้ปฏิบัติงานยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย โดยครอบคลุมพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและการวิจัย 7) ตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในบางตัวไม่เหมาะสมกับการทำงาน 8) ทัศนคติของบุคลากรมองว่าการใช้งานระบบสารสนเทศที่ให้ข้อมูลสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในนั้นเป็นภารงานและไม่ให้ความสำคัญ 9) ผู้ปฏิบัติยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี หรือการวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่หน่วยงานพัฒนาขึ้น ซึ่งแนวปฏิบัติที่ดีอาจต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน เพื่อให้เห็นถึงข้อดี ข้อเสีย และนำไปปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และหน่วยงานควรสร้างทีมงานพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพโดยร่วมมือระหว่างผู้พัฒนาและผู้ปฏิบัติมีความเข้าใจตรงกัน 10) ขาดความพร้อมทางทรัพยากรด้านงบประมาณ แลเสถานที่ในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ : การพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

Abstract

This research aims to study the problems, comments and suggestions from practical work in the field of Quality Assurance Education Division of the Rajamangala University of Technology Lanna. To develop guidelines for quality assurance in the indicator process. Research using qualitative research. Quality education agency internal audit quality education, including general administration. Academic and Registration Student Affairs Job Titles Art and Culture and has gathered information by reviewing the relevant literature and collecting data from the field by means of structured interviews.

Barriers found in various agencies, including the Education Division. 1) defining philosophy has limited executive. Or only head of The lack of involvement of staff at all levels. 2) There is no system to convey strategic and appropriate metrics. The unclear Faculty and staff, most of them do not understand or do not participate in other informed strategic planning. 3) No individual staff development plans in a systematic and clear. The training plan from the university may not meet the needs of real people. 4) The link between the timing system is unclear. 5) Follow-up research to exploit the results often do not receive a reply from an outside agency. 6) practitioners still lack knowledge and understanding of the preparation of management plans that are consistent with the strategic plan of the university. The comprehensive mission of Graduate and Research. 7) an indication of the quality of education within some not fit to work. 8) The attitude of the staff that use information systems to support data quality assurance within education is a duty and not a priority. 9) practitioners still lack a deep understanding of the preparation of good practice. Or research, quality assurance, the agency developed. Good practices which may take some time to complete the task. To demonstrate the advantages, disadvantages and lead to continuous improvement. And the agency should develop team building and ongoing collaboration between developers and quality practitioners with understanding. 10) Lack of availability of budgetary resources. The Spanish Kurdistan operational.

Keyword : Development, Internal Education Quality Assurance

การจัดการความรู้พัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Knowledge Management for Development of Education Quality Assurance, Faculty of Engineer, Rajamangala University of Technology Lanna

มัทนา จุลเสวก[1*], ปิติพงษ์ คำแก้ว[2], ณัฏฐนันท์ ศรีวรพจน์[3] และนทีชัย ผัสดี[4]

[1]นักวิเคราะห์นโยบายและแผน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[2]นักวิชาการศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[3]เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
[4]ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
*Corresponding Author Email: mattana.eng@rmutl.ac.th

บทสรุป

การจัดการความรู้นี้เพื่อนำเครื่องมือการจัดการความรู้ศึกษาสภาพการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เครื่องมือในการจัดการความรู้ ได้แก่ การจัดตั้งชุมชนนักปฏิบัติ ประกอบด้วย ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ของคณะ ผลของการจัดการความรู้ทำให้ทราบสภาพการประกันคุณภาพภายใน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากร และด้านการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน

คำสำคัญ: การพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Summary

This paper is using knowledge management tool at Faculty of Engineer Rajamangala University of Technology Lanna. The knowledge management method is community of practic. (CoP) This CoP includes faculty admins and staff. The result of KM shows 3 enviroment of QA, namely management, staff collaboration and assesment.

Keywords: development, quality assurance. Rajamangala University of Technology Lanna

CoP 7

การพัฒนานักศึกษา

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมอัตลักษณ์นักศึกษา กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง
A Study of Guideline to Promote Student Identity : Case of Rajamangala University of Technology Lanna Lampang

ธนิณี นิติธรรมบัณฑิต[1*] และดวงจันทร์ ขัดสีทะลี[2]

[1]บุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง
[2]ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง
*Corresponding Author Email : tani_fai@hotmail.com โทร (054) 342547 ต่อ 263

บทสรุป

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมอัตลักษณ์นักศึกษา กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านอัตลักษณ์นักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง และเพื่อหาแนวทางการส่งเสริมอัตลักษณ์นักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง วิธีการศึกษาใช้แบบสำรวจที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นโดยมีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา คณาจารย์ บุคลากร และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัย จำนวน 220 ราย ใช้สถิติในการวิเคราะห์คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายผลการประเมินจากค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นต่อประเด็นหลักการจัดการเรียนการสอนด้านอัตลักษณ์บัณฑิตนักปฏิบัติของมหาวิทยาลัยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยความคิดเห็นต่อปัจจัยย่อยที่ 1 การเปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้า ปัจจัยย่อยที่ 2 เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปัจจัยย่อยที่ 3 เน้นการพัฒนากระบวนการคิด ปัจจัยย่อยที่ 4 เปิดโอกาสให้นักศึกษามีการศึกษากับสถานการณ์จริง และปัจจัยย่อยที่ 5 เน้นการฝึกประสบการณ์และการทำโครงงาน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ความคิดเห็นต่อประเด็นหลักด้านการสนับสนุนอัตลักษณ์บัณฑิตนักปฏิบัติของมหาวิทยาลัยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยความคิดเห็นต่อปัจจัยย่อยที่ 1 การส่งเสริมด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) ปัจจัยย่อยที่ 2 การส่งเสริมด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติ วุฒิภาวะ เป็นที่ยอมรับ ดำรงอยู่ในสังคมได้อย่าง มีความสุข ปัจจัยย่อยที่ 3 การส่งเสริมด้านภาษาต่างประเทศการเข้าสู่สังคมอาเซียน ปัจจัยย่อยที่ 4 การส่งเสริมด้านทักษะทางปัญญา และปัจจัยย่อยที่ 5 การส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ความคิดเห็นต่อประเด็นหลักด้านการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษากับการพัฒนาอัตลักษณ์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยความคิดเห็นต่อปัจจัยย่อยที่ 1 กิจกรรมส่งเสริมความเป็นไทยและความหลากหลายด้านวัฒนธรรม ปัจจัยย่อยที่ 2 กิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย สิทธิ หน้าที่ และการเป็นพลเมืองรุ่นใหม่ ปัจจัยย่อยที่ 3

กิจกรรมส่งเสริมความสามัคคีและทักษะทางสังคม ปัจจัยย่อยที่ 4 กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาด้านสุขภาพ อารมณ์ และวุฒิภาวะ และปัจจัยย่อยที่ 5 กิจกรรมที่ส่งเสริมการคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย

ข้อค้นพบจากการศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง สรุปว่าการส่งเสริมอัตลักษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง ในประเด็นหลักการจัดการเรียนการสอนด้านอัตลักษณ์บัณฑิตนักปฏิบัติ ประเด็นหลักด้านการสนับสนุนอัตลักษณ์บัณฑิตนักปฏิบัติ และประเด็นหลักด้านการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษากับการพัฒนาอัตลักษณ์ต้องพัฒนาให้ครอบคลุมปัจจัยย่อยของแต่ละประเด็นหลักทั้งนี้ต้องกำหนดทั้งผลลัพธ์และเป้าหมายของการพัฒนาให้อยู่ในระดับที่เพิ่มมากขึ้นจนถึงระดับมากที่สุด

คำสำคัญ อัตลักษณ์นักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง

Summary

The study of guideline to promote student Identity, case of : Rajamangala University of Technology Lanna Lampang was aimed to study the stakeholders opinion in managing the education of Rajamangala University of Technology Lanna Lampang for finding the way to promote student identity. The methodology was the survey which was consisted of 220 sample; students, instructors, staff and graduated students. Frequency, Percent, Mean, Standard Deviation value were used as the statistical analysis and interpreted the average value evaluation result.

It was found that the opinion of educational principle issue in the Hands on graduated students identity of Rajamangala University of Technology Lanna Lampang graduated students was in maximum, the opinion of the 1st item was giving students the opportunity to research, the 2nd item was the student centered, the 3rd item was intellectional process development, the 4th item was giving students opportunity to study in real situation and the last item was emphasizing the experience training and doing the project respectively. The opinion of supporting principal issue in Hands on graduated students identity of Rajamangala University of Technology Lanna Lampang was in maximum, the opinion of the 1st item was interpersonal skills and responsibility promotion, the 2nd item was the activity managing promotion for students development in accepted maturity and happiness being in society. the 3rd item was the foreign languages promotion to Asian society, the 4th item was the cognitive skills

approach promotion and the last item was the ethics and moral respectively. The opinion of student activities supporting and promotion principle issue in Hands on graduated students identity was in maximum, the opinion of the 1st item was Thainess and multi-cultured promoting activity, the 2nd item was the democracy, right, duties and the new active citizen promoting activity, the 3rd item was the harmony and social skills promoting activity, the 4th item was the health development, emotion and maturity promoting activity, the last item was the altruism promoting activity respectively.

In addition, they were found from the study of stakeholders opinion to the educational managing of Rajamangala University of Technology Lanna Lampang the students identity of Rajamangala University of Technology Lanna Lampang in the educational principle issue in Hands on graduated students identity, the supporting principle issue in Hands on graduated students identity and the student activities supporting and promotion principle issue in Hands on graduated students identity should be covered all items in each issue which was specified the results and the target of development in more level till to the most.

Keywords Student Identity Rajamangala University of Technology Lanna Lampang

แนวปฏิบัติที่ดีของนักศึกษา

เรื่องนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อชุมชน

การพัฒนาเครื่องผลิตเม็ดแป้งสาคูของนักศึกษาสำหรับชุมชนกลุ่มอนุรักษ์และแปรรูปสาคู อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช

นายนที ชุมคง[1]
นายชัยวัฒน์ หลงละเลิง[2]
ผศ.พนม อินทฤทธิ์[3]
[1,2] นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มทร. ศรีวิชัย
E-mail address : r_pongpun@hotmail.com
[3] อาจารย์สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มทร. ศรีวิชัย
E-mail address : panom.in@hotmail.com

บทสรุป

สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.ศรีวิชัย มีแนวทางให้นักศึกษาจัดทำสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมหรือการนำเทคโนโลยีที่เกิดจากบูรณาการความรู้ทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติ ที่สามารถนำไปใช้พัฒนาท้องถิ่นหรือชุมชนที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ การดำเนินงานเริ่มด้วยนักศึกษาและอาจารย์ในสาขาสาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ได้เข้าไปสำรวจปัญหาความเดือดร้อนของกลุ่มเกษตรกรชุมชนอนุรักษ์และแปรรูปสาคูบ้านกระโสม พบว่าชุมชนต้องการความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ช่วยเพิ่มผลผลิตในการทำเม็ดสาคูจากผงแป้งสาคู จากปัญหาจึงสร้างเครื่องผลิตเม็ดแป้งสาคูที่ขนาดของเม็ดมีขนาดเท่ากัน อีกทั้งยังสะดวกและรวดเร็วต่อการผลิตได้อีกด้วย และส่งมอบให้กับชุมชนเพื่อนำไปใช้และจะมีการนำปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการใช้งานมาหารือร่วมกันระหว่างสมาชิก เพื่อได้แนวทางแก้ไขและพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้ดียิ่งๆ ขึ้นต่อไป

คำสำคัญ เครื่องผลิตเม็ดแป้งสาคู นวัตกรรม กลุ่มอนุรักษ์และแปรรูปสาคู

Summary

The department of Industrial Technology, Faculty of Science and Technology, Rajamangala University of Technology, Srivijaya has a policy, urging students make the invent an innovation or product of technology which could integrate knowledge and practices It can use to develop the community where located nearly this University. The proceeding starts from the instructors and students of The Industrial Technology Major surveyed about the problem from agriculturists at Kasom sago conservation and processing and found the community require about technology or innovation to increase the mass product

of tapioca pearl from sago powder. From this problem, the major create the same standards size of tapioca pearl producing machine, besides the machine is fast and convenient to product. The machine is delivered to the community to use, then the major discussed with member about problem and obstacle after used the machine for solving the problems and for improving the machine work better and better.

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารกองทุนหมู่บ้านเขาชุมทอง
Management Information Systems for Khoachumtong Village Fund.

ศิริวรรณ สาราช (Siriwan Sarat)[1]
เนตรนภา พิทักษ์ (Nednapa Pitak)[2]
กัลยาณี ทองเลี่ยมนาค (Kanlayanee Tongliemnak)[3]
[1]นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 E-mail : Siriwan8145@hotmail.com
[2]นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 E-mail : Nednapa-0707@hotmail.com
[3]อาจารย์ที่ปรึกษา E-mail : kan.kuakul@gmail.com
สาขาระบบสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช (ไสใหญ่)

บทสรุป

การจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารกองทุนหมู่บ้านเกิดขึ้นได้จากการเล่าสู่กันฟังแบบสุนทรียสนทนา (Dialogue) ถึงปัญหาการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน โดยหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งได้แก่ กรรมการกองทุนฯ นักศึกษา ผู้นำชุมชน และนำปัญหาดังกล่าวเล่าสู่และปรึกษาอาจารย์ประจำวิชาระบบจัดการฐานข้อมูล ได้รับการแนะนำให้พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารกองทุนหมู่บ้านเขาชุมทอง อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช เพื่อช่วยเหลือชุมชนให้มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้พัฒนาได้ยึดหลักการพัฒนาระบบ SDLC (System Development Life Cycle) ผลที่ได้ คือ การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเป็นไปอย่างมีระบบ ซึ่งได้แก่การจัดเก็บข้อมูลมีความสะดวก รวดเร็ว ง่ายต่อการเข้าถึง รวมทั้งการประมวลผลที่มีความถูกต้อง แม่นยำ และได้สารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือ ช่วยสนับสนุนการวางแผน การตัดสินใจในการบริหารกองทุนหมู่บ้านเขาชุมทอง ให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมั่นคงยั่งยืน

คำสำคัญ กองทุนหมู่บ้าน การจัดการความรู้ ระบบสารสนเทศ

Summary

The preparation of management information system for the village caused by the repeated Aesthetic dialogue (Dialogue) to the operation of the fund. In principle involved, including the students, community leaders and told to bring such issues and consult instructor database management system. Have been advised to develop information systems for the management of Community funds of Khoachumtong. Ronpiboon District, Nakhon Si Thammarat. To help the

community to use innovation and technology to perform more efficiently. The developer has developed a system based SDLC (System development Life Cycle), the result is the implementation of the fund is to have a system. Which include data storage with fast, easy access. Including processing with accurate and reliable information. Help plan sponsors The decision to fund the Khoachumtong village. That is transparent, accountable and sustainable.

Keywords Village Fund, Knowledge Management, information system

ระบบสารสนเทศทะเบียนพระสังฆาธิการ ในสังกัดมหานิกาย จังหวัดนครศรีธรรมราช
INFORMATION SYSTEM OF BUDDHIST ECCLESIASTICAL MONKS REGISTERED IN MAHA-NIKAI NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

อัจฉรา อ่องไล่ (Atchara Onglai)[1]
ธีรวัฒน์ แก้วสี (Teerawat Kaewsri)[2]
กัลยาณี ทองเลี่ยมนาค (Kanlayanee Tongliemnak)[3]
[1]นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 E-mail : atcharaonglai@gmail.com
[2]นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 E-mail : Thrawat1111@hotmail.com
[3]อาจารย์ที่ปรึกษา E-mail : kan.kuakul@gmail.com
สาขาระบบสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช (ไสใหญ่)

บทสรุป

การจัดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนการสอนนอกห้องเรียน สู่การเรียนรู้จากแหล่งชุมชน ในที่นี้ผู้เรียนได้ศึกษากระบวนการทำงานของศูนย์ปฏิบัติงาน การคณะสงฆ์นครศรีธรรมราช พบว่าฝ่ายงานทะเบียนกำลังประสบกับความล่าช้าในการทำงาน เนื่องจากการรวบรวมเอกสารที่มีจำนวนมาก ก่อให้เกิดความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยและสิ้นเปลืองพื้นที่ในการจัดเก็บเอกสารด้วยส่งผลให้การจัดทำทะเบียนสรุปผลข้อมูลพระภิกษุ สามเณรประจำปีล่าช้า

นักศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญที่จะนำจะนำเครื่องมือการจัดการความรู้ (KM TOOLS) และกระบวนการจัดการความรู้ (KM Process) รวมถึงสร้างนวัตกรรม “ระบบสารสนเทศทะเบียนพระสังฆาธิการ ในสังกัดมหานิกายจังหวัดนครศรีธรรมราช” โดยอาศัยความรู้ที่เรียนในสาขาระบบสารสนเทศขึ้นมาใช้ร่วมกับศูนย์ปฏิบัติงานฯ ดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาระบบงานทะเบียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านเอกสาร ประมวลผลข้อมูลได้แม่นยำ ทำให้ได้รายงานสรุปผลที่มีความน่าเชื่อถือ อีกทั้งองค์กรสามารถวางแผนในการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบและสามารถประยุกต์หลักการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติที่ดี (PDCA) กับการพัฒนางานอย่างอื่นได้อย่างเป็นระบบ

ผลการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันจากการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติที่ดีระหว่างนักศึกษา องค์กร และอาจารย์ ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ สู่การพัฒนานวัตกรรมระบบสารสนเทศสำหรับงานทะเบียน ส่งผลให้ศูนย์ปฏิบัติงาน การคณะสงฆ์นครศรีธรรมราชมีการทำงานที่เป็นระบบมากขึ้น นักศึกษาสามารถนำประสบการณ์จากการเรียนรู้นอกห้องเรียนในครั้งนี้ นำไปปรับใช้กับดำเนินชีวิต การเรียน โดยรู้จักการวางแผนงานก่อนการปฏิบัติงาน การ

ปฏิบัติตามแผนงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไขและการทำงานในอนาคตเพื่อยกระดับคุณภาพภายในองค์กรอยู่ตลอดเวลา

คำสำคัญ ระบบสารสนเทศ ทะเบียน พระสังฆาธิการ มหานิกาย

Summary

The event integration of teaching and learning outside the classroom to learning from community resources. Now, we have study system process in monastic official center Nakhon Si Thammarat and we found that it has delay problem in registration work. Because, it has more cumbersome documents to made involute and document storage areas too less. As a result, preparation of summary data register monks and novices in the year is delay. We fully aware of the importance to put knowledge management tools (KM TOOLS), knowledge management process (KM Process) and innovation "INFORMATION SYSTEM OF BUDDHIST ECCLESIASTICAL MONKS REGISTERED IN MAHA-NIKAI NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE" to improve the registration system efficiently by based on the knowledge learned in the field of information systems. It reduces the costs of the document and process data accurately then the summary report will reliable. And the enterprise can plan in operation, and can be applied systematically the principle the implementation of best practices (PDCA) with development of other work systematically. The results of activity, the shared learning from the implementation of best practice between enterprise, students and teachers. Results the new knowledge to develop the innovation "(INFORMATION SYSTEM OF BUDDHIST ECCLESIASTICAL MONKS REGISTERED IN MAHA-NIKAI NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE), and monastic official center Nakhon Si Thammarat will work systematically. Students can take the experience of learning outside the classroom adjusted to everyday life and learning. By the known planning before operation, implementation, verification, and modified edit and future work to improve quality within the organization all the time.

นวัตกรรมสร้างขยะ ให้เป็นทอง ของชุมชนอย่างยั่งยืน
Creative innovation sustainable community garbage into gold

นายชาญณรงค์ บุตรน้ำเพ็ชร[1]
นางสาวจุฑาทิพย์ พระเทพ[2] นางสาวณภัทร ยศยิ่งยง[3]
นางสาวณัฐพร ยิ่งยงวัฒนกุล[4]
นักศึกษาสาขาวิชาการออกแบบแฟชั่น
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

บทสรุป

จากปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากรและการเติบโตทางเศรษฐกิจในทุกปี ทำให้ปัญหาเรื่องมลพิษและการดูแลสิ่งแวดล้อม กลายเป็นประเด็นหลักที่ถูกใส่ใจมากเป็นพิเศษ จากประชาคมโลก ดังนั้นความต้องการในตัวสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของวัตถุดิบจาก ธรรมชาติและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จึงเป็นกระแสตื่นตัวในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือนวัตกรรม สีเขียวต่างๆ ให้กลายเป็นสินค้าที่มีศักยภาพสูงในการแข่งขันกันบนตลาดโลก แนวคิดของการบริหารจัดการขยะเหลือทิ้งจากผลผลิตทางการเกษตร จึงเข้ามามีส่วน ในการจุดประกาย ความคิดในการนำวัสดุให้สีทางธรรมชาติของประเทศไทยออกสู่สากลโดยใช้ ความเชี่ยวชาญ ของบุคลากรในคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ถ่ายทอดองค์ความรู้ สู่เยาวชน นักปฏิบัติ และกระจายความรู้สู่ชุมชน เพื่อพัฒนามูลค่าสินค้าชุมชนอย่างยั่งยืน

ในขั้นตอนของการดำเนินงานจะกระตุ้นแนวคิดในการนำประสบการณ์และความรู้ด้าน การย้อมสีธรรมชาติเพื่อสร้างสรรค์งานแฟชั่นอย่างยั่งยืน แบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้ ระยะที่ 1 องค์ความรู้ที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Action Learning) จากการ เป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) ของอาจารย์ ที่ปรึกษา ระยะที่ 2 ลงพื้นที่เพื่อกระจายความรู้สู่ชุมชน ด้วยการเสวนา (Dialogue) และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระดับชุมชน ณ ชุมชนบ้านห้วยผาก ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีได้ ระยะที่ 3 นำองค์ความรู้ที่ได้จากการลงพื้นที่ ในชุมชนส่งต่อ รุ่นน้องเพื่อต่อยอด การค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชนในการนำขยะ ทางการเกษตร มาสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า และพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์ ที่สามารถส่งเสริม กิจกรรม การท่องเที่ยวในชุมชน

นอกเหนือจากการศึกษาเป็นโครงงานทางออกแบบแฟชั่นในรูปแบบของเอกสารแล้วนั้น ยังได้มีการเผยแพร่ในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การจัดแสดง นิทรรศการ จัดแสดงผลงาน (Fashion show) และมีการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ www.thaicatwalk.com , www.rmutk.ac.th และ http://www.techhome.rmutk.ac.th

Summary

The amount of garbage is increasing as population and economic in every year. Causing pollution and environmental problems became a major issue that is very special attention from the international community. Therefore, the demand of the products that ingredients by natural and environmentally friendly can stream active in developing innovative green products with high potential to become competitive on the world market.

The concept of the waste management from agricultural. It spark The idea of bringing the dye color from natural material that will released to the population. Specialization Personnel of the Faculty of Home Economics transferring knowledge to the youth. To practice and spread their knowledge to the community to develop sustainable value.

In the process of implementation will stimulate ideas. In the experience and knowledge of natural dyes to create fashion sustainable divided into 3 phases: Phase 1 of knowledge resulting from the process of learning by practice (Action Learning) from a mentor (Mentoring) of advisors. Phase 2 into space to spread knowledge to the community dialogue (Dialogue) and the exchange of ideas in the community at Ban Huay Pak, Suan Phung, Ratchaburi. Phase 3 brings knowledge in forwarding to Juniors for the top Research that develop products for the agricultural community. Bringing waste to create value added products. And development of products to promote tourism activities in the community.

Apart from the design of a project in the form of documents then. It has been published in multiple formats, such as exhibits, Fashion show, and are also posted on the website. www.thaicatwalk.com, www.rmutk.ac.th and http://www.techhome.rmutk.ac.th

โครงการพัฒนานวัตกรรมชุมชนสู่การพัฒนาด้านเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ชุมชน อบต.ดาวเรือง จังหวัดสระบุรี

The project community innovation to improve economy; case study Saraburi

นางสาวทวีทรัพย์ ปั้นอินทร์
นายคมชาญ โชติวรอนันต์
นายกวินท์ อิสสระวาณิชย์
นักศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บทสรุป

จากการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องของการรูปแบบการเรียนการสอนโดยการใช้หลักการบูรณาการโดยให้นักศึกษามีประสบการณ์จริงจากการทำงานโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มของผู้นำนักศึกษาโดยมีอาจารย์เป็นผู้คอยเสนอแนะ ทำให้เกิดโครงการพัฒนานวัตกรรมชุมชนสู่การพัฒนาด้านเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ชุมชน อบต.ดาวเรือง จังหวัดสระบุรี ซึ่งมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ควบคู่ไปกับปฏิบัติงานจริง จากโจทย์จริงภายในชุมชน โดยนักศึกษาแต่ละคนจะได้รับโจทย์ที่เป็นของตนเอง หรืออาจได้รับโจทย์ที่ต้องทำงานโดยการระดมความคิดเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วง โดยจากการจัดโครงการดังกล่าว ทำให้ทางชุมชน ได้รับนวัตกรรมใหม่ ซึ่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในครั้งนี้สามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาตนเองในด้านการทำงานแบบเป็นกลุ่ม โดยรับฟังความคิดเห็นจากส่วนรวมเพื่อนำมาประยุกต์ใช้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ บรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ชุมชน สถาปัตยกรรม นวัตกรรมชุมชน ความยั่งยืน

Summary

The exchange of the knowledge from this research the student get to work on the real situation, learn from each other with the guidance from our professors. The project community innovation to improve economy; case study Saraburi province, gave the researcher the format to develop a system for teaching the theory and practice in the real world. Students get to work in a real setting, real environment, and have to solve the real problem. Each student received his or her own project. Some of the projects require more than one students to complete it. The exchange of the knowledge from this research can be beneficial for the student in the term of teamwork and listen to another people's ideas and that can lead to a higher quality of works in the future

แนวปฏิบัติที่ดี
โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ฯครั้งที่ 9
“นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อชุมชน”
สำหรับนักศึกษา

เรื่อง	**โครงการพัฒนานวัตกรรมชุมชนสู่การพัฒนาด้านเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษา ชุมชนดาวเรือง จังหวัดสระบุรี** The project community innovation to improve economy : a Case Study of Daorueng Community Saraburi Province
ผู้นำเสนอ	นางสาวทวีทรัพย์ ปั้นอินทร์, นายคมชาญ โชติวรอนันต์ และนายกวินท์ อิสสระวาณิชย์
สถาบันการศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
หน่วยงาน	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
เบอร์โทรศัพท์	094-678-5544, 083-821-9197 และ 089-497-2052
เบอร์โทรสาร	0-2281-1833
E-Mail address	taweesub.p@rmutp.ac.th, khomchan.c@rmutp.ac.th และ kawin.i@rmutp.ac.th

องค์ประกอบประเด็นการเขียนบทความแนวปฏิบัติที่ดี
โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ฯครั้งที่ 9
"นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อชุมชน"
สำหรับนักศึกษา

โครงการพัฒนานวัตกรรมชุมชนสู่การพัฒนาด้านเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ชุมชน อบต.ดาวเรือง จังหวัดสระบุรี

The project community innovation to improve economy; case study Saraburi

นางสาวทวีทรัพย์ ปั้นอินทร์
นายคมชาญ โชติวรอนันต์
นายกวินท์ อิสสระวาณิชย์
นักศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

.....

บทสรุป

จากการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องของการรูปแบบการเรียนการสอนโดยการใช้หลักการบูรณาการโดยให้นักศึกษามีประสบการณ์จริงจากการทำงานโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มของผู้นำนักศึกษาโดยมีอาจารย์เป็นผู้คอยเสนอแนะ ทำให้เกิดโครงการพัฒนานวัตกรรมชุมชนสู่การพัฒนาด้านเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ชุมชน อบต.ดาวเรือง จังหวัดสระบุรี ซึ่งมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ควบคู่ไปกับปฏิบัติงานจริง จากโจทย์จริงภายในชุมชน โดยนักศึกษาแต่ละคนจะได้รับโจทย์ที่เป็นของตนเอง หรืออาจได้รับโจทย์ที่ต้องทำงานโดยการระดมความคิดเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วง โดยจากการจัดโครงการดังกล่าว ทำให้ทางชุมชน ได้รับนวัตกรรมใหม่ ซึ่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในครั้งนี้สามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาตนเองในด้านการทำงานแบบเป็นกลุ่ม โดยรับฟังความคิดเห็นจากส่วนรวมเพื่อนำมาประยุกต์ในเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ

Summary

The exchange of the knowledge from this research the student get to work on the real situation, learn from each other with the guidance from our professors. The project community innovation to improve economy; case study Saraburi province, gave the researcher the format to develop a system for teaching the theory and practice in the real world. Students get to work in a real setting, real environment, and have to solve the real problem. Each student received his or her own project. Some of the projects require more than one

students to complete it. The exchange of the knowledge from this research can be beneficial for the student in the term of teamwork and listen to another people's ideas and that can lead to a higher quality of works in the future

คำสำคัญ บรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ชุมชน สถาปัตยกรรม นวัตกรรมชุมชน ความยั่งยืน

บทนำ

วิธีการจัดรูปแบบการเรียนการสอนในอดีตของทางคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ จะเป็นการจัดการเรียนการสอนโดยการตั้งโจทย์สมมุติขึ้นมาเพื่อให้นักศึกษาภายในชั้นใช้ในการออกแบบ โดยจะมีการให้คะแนนเมื่อนักศึกษาได้ออกแบบชิ้นงานตามโจทย์เสร็จสิ้นโดยอาจารย์ผู้สอนในรายวิชานั้น ๆ เพียงคนเดียว ซึ่งตัวนักศึกษาก็จะได้รับความรู้ในด้านเดียว โดยที่ตัวนักศึกษาเองไม่เคยทำงานแบบมีประสบการณ์จริง

ซึ่งต่อมาทางนักศึกษาของทางคณะ ได้พบว่าวิธีในการสอนดังกล่าว ในบางครั้งอาจไม่สามารถนำไปใช้ในสถานประกอบการได้จริง เพราะเนื่องด้วยผลงานที่นักศึกษาได้ออกแบบมานั้นตอบโจทย์แต่เพียงผู้สอนอย่างเดียวไม่ได้ตอบโจทย์ความต้องการผู้ประกอบการ ผู้ซื้อในตลาดเลย เพราะ "สินค้าที่ขายได้นั้นบางครั้งไม่จำเป็นต้องมีความสวยงามเสมอไป แต่ต้องมีรายละเอียดครบถ้วนและตอบโจทย์ตลาดได้อย่างแท้จริง"

ทางคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบจึงได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยระดมความคิดกับทางนักศึกษา โดยการจัดเป็นกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการให้นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนของแต่ละสาขาวิชา นำเสนอถึงรูปแบบของวิธีการและการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ โดยในการนี้ได้ข้อสรุปที่สามารถนำมาพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนขึ้นมาอีกระดับ คือ โดยการตั้งโจทย์สินค้าจากสินค้าที่มีขายอยู่จริงในท้องตลาดปัจจุบันและให้นักศึกษาได้ออกแบบจนถึงขั้นทำต้นแบบสินค้าเพื่อนำมาเสนอในรูปแบบของการพรีเซนต์ โดยทางคณะได้ทำการเชิญผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของสินค้านั้น ๆ มาเป็นคณะกรรมการในการให้คะแนน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบนี้ นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในส่วนของการนำเสนอผลงานจริง ได้รับคำปรึกษา และได้รู้ถึงจุดด้อยจุดเด่นของชิ้นงานของตัวนักศึกษา ซึ่งจากข้อมูลเบื้องต้นที่ได้นำเสนอมา สามารถสรุปปัญหาอันเกิดจากวิธีดำเนินการในอดีต โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มของนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน ได้ดังนี้

ภาคทฤษฎี

1.ลักษณะของนักศึกษาในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์การออกแบบมักชอบเคลื่อนไหวไม่ชอบอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งนานเกินไปทำให้การรับรู้ในภาคทฤษฎีในรูปแบบเดิมไม่สัมฤทธิ์ผลในการรับรู้

2.นักศึกษามักมีขาดความสนใจและทำให้การสอนไม่เกิดความต่อเนื่องอันมีผลจากการรับรู้ในคาบที่ผ่านมา

3.ผู้สอนเข้าใจพฤติกรรมและธรรมชาติของนักศึกษาแต่ด้วยเหตุผลแห่งการเป็นทฤษฎีผู้สอนก็มีความคิดในลักษณะเดียวกับนักศึกษาเปรียบเสมือนผู้สอนเป็นนักร้องแต่มีผู้ฟังน้อยจึงไม่สนุกในการสอนเช่นกันแม้จะหารูปแบบการสอนด้วยเกมส์แล้วก็ตาม

4.นักศึกษาเรียนเพียงเพื่อให้มีคะแนนแต่ไม่มีความสุขในการทำงาน

5.นักศึกษาบางคนยังตอบตัวเองไม่ได้ว่าเรียนศาสตร์นี้ไปจะประกอบอาชีพได้อย่างไร

<u>ภาคปฏิบัติ</u>

1.ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เนื่องจากโจทย์ที่ตั้งเป็นเพียงสิ่งสมมุติจึงไม่มีทิศทาง

2.แม้ว่าบางครั้งจะได้พบเจ้าของสินค้าที่นำมาเป็นโจทย์แต่กลับไม่ได้รับความร่วมมือจากเจ้าของเพราะเจ้าของไม่ได้สนใจหรือมีความต้องการให้ออกแบบบรรจุภัณฑ์แต่เพียงเพราะนักศึกษาเป็นผู้ไปขอโจทย์นั้นมาเอง

<u>วิธีการดำเนินงาน</u>

<u>แนวทางการดำเนินงานที่ได้ดำเนินตามหลัก(PDCA)</u>

มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

- **Plan (การวางแผน)**

ในขั้นตอนการวางแผนนี้ได้แบ่งเป็น 3 แนวทางประกอบด้วย

1. การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยอาจารย์ผู้สอนใช้สถานการณ์จริงจากชุมชน อบต.ดาวเรือง จังหวัดสระบุรี มาสู่บทเรียนและนักศึกษานำความรู้ที่ได้มาไปสู่การพัฒนาชุมชนและนำผลผลิตสู่การใช้จริงในชุมชน
2. เชื่อมโยงแนวคิดกับชุมชนโดยได้นำชุมชน อบต.ดาวเรือง จังหวัดสระบุรี โดยใช้การบริการวิชาการโดยอาจารย์ภายในคณะเป็นสื่อกลางเพื่อเชื่อมโยงระหว่างนักศึกษาและชุมชน ก่อนที่จะนำนักศึกษาลงพื้นที่
3. จัดทำโครงการเพื่อของบประมาณโดยชี้ประเด็นของผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ซึ่งเป็นชุมชนและผลที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม

โดยมีวิธีการศึกษาข้อมูล เพื่อใช้ในการวางแผน ดังนี้

1. ความต้องการของนักศึกษาและความสอดคล้องต่อรายวิชา

1.1 **ความต้องการของนักศึกษา**

จากการศึกษาความต้องการของนักศึกษาใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางของการเริ่มกระบวนการในเบื้องต้นพบว่า นักศึกษาสนใจในการเรียนรู้แบบบูรณาการความรู้กับชุมชนของกลุ่มอาชีพในสถานที่จริงผสมผสานกับการเรียนรู้ร่วมกับการนำทฤษฎีประยุกต์ โดยจากสำรวจจากแบบสอบถามหลังจากการดำเนินกิจกรรมพบว่าร้อยละ 98 ของนักศึกษาต้องการและสนับสนุนการเรียนในรูปแบบที่นำเสนอใหม่นี้ส่วนร้อยละ 2 พึงพอใจในรูปแบบเดิม

1.2 ความสอดคล้องต่อรายวิชา

การที่จะนำนักศึกษาเข้าสู่พื้นที่จริง นักศึกษาย่อมต้องผ่านการเรียนการสอนฝึกฝนจนสามารถปฏิบัติได้แล้ว ทั้งนี้ผู้สอนได้เลือกรายวิชาที่สอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรมได้แก่ วิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ 3 และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ 4 วิชาปฏิบัติการโรงงาน วิชาผังเมืองเบื้องต้น

2. ความต้องการและศักยภาพของกลุ่มอาชีพชุมชน

ดังที่กล่าวไปแล้วในบทสรุปผู้บริหารจากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลสารวจในด้านการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ของสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น และความพึงพอใจ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.0 ระบุว่ารูปแบบบรรจุภัณฑ์ของสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นมีการพัฒนา ร้อยละ 2.7 ไม่มีการพัฒนา และไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ มีร้อยละ 14.3 สำหรับประชาชนที่ระบุว่ารูปแบบบรรจุภัณฑ์ของสินค้ามีการพัฒนานั้น เห็นว่า สินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นมีการพัฒนาในระดับมาก ร้อยละ 20.2 พัฒนาปานกลาง ร้อยละ 49.9 และพัฒนาน้อย ร้อยละ 12.9 จากผลสำรวจดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในระยะเวลาอันใกล้นี้หากชุมชนต้องรอความช่วยเหลือจากรัฐบาลเพียงอย่างเดียวอาจทำให้ผลิตภัณฑ์ชุมชนไม่ทันต่อพัฒนาในหลายๆด้าน ซึ่งในด้านการออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อยกขีดความสามารถเพื่อสร้างมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์ ตลอดจนเพิ่มศักยภาพของบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องต่อการรับรู้ ผู้บริโภค

รวมถึงความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวและนันทนาการ ภายในชุมชนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการมาเที่ยวชมวัฒนธรรมของชาวไท-ยวน

3. หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน หรือผู้ประสานงาน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีพันธกิจที่สอดรับการพัฒนาประเทศในด้านวิชาชีพบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีคุณภาพและมีความสามารถพร้อมเข้าสู่อาชีพ และการบริการถ่ายทอด

เทคโนโลยีและสร้างมูลค่าเพิ่ม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและรักษาสิ่งแวดล้อม บริการงานวิชาการและการศึกษาที่มีแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ เพื่อการมีอาชีพอิสระและพัฒนาอาชีพสู่การแข่งขัน นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยฯยังมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนในด้านส่งเสริมการสร้างงาน อาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ กับประชาชน และเป็นสังคมผู้ประกอบการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีสาขาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และสาขาสถาปัตยกรรม ซึ่งเป็นศาสตร์แห่งวิชาชีพที่ดำเนินงานสอดรับกับความต้องการของชุมชน อบต.ดาวเรือง จ.สระบุรี

- **Do (การปฏิบัติ)**

ในขั้นตอนของการลงมือปฏิบัติได้แบ่งเป็นแนวทาง ดังนี้

1. ตัวแทนของนักศึกษาของแต่ละสาขาวิชาจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถึงวิธีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยมี อาจารย์ของแต่ละสาขาวิชาคอยช่วยให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในครั้งนี้



ภาพที่ 1 การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักศึกษาทั้ง 3 สาขาวิชา

2. ตัวแทนของแต่ละสาขาวิชานำข้อสรุปที่ได้การการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปถ่ายทอดต่อให้กับเพื่อนักศึกษาของตนเองในแต่ละสาขาวิชา เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม ในการดำเนินกิจกรรมในขั้นต่อไป

3. อาจารย์ผู้สอนร่วมกับนักศึกษา ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลต่าง ๆ ในด้าน สินค้า บรรจุภัณฑ์ วัสดุพื้นถิ่น และสภาพพื้นที่ภายในชุมชน เพื่อนำมาทำการแบ่งการเรียนการสอนโดยในโจทย์จริงจากพื้นที่



ภาพที่ 2 นักศึกษาพร้อมด้วยอาจารย์ลงพื้นที่เพื่อสำรวจความต้องการ

4. ดำเนินการตรวจผลงานของนักศึกษารอบแรก เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาก่อนนำผลงานไปนำเสนอที่ชุมชน อบต.ดาวเรือง



ภาพที่ 3 ตรวจผลงานของนักศึกษาในรอบแรก

5. นักศึกษาลงพื้นที่จริงที่ ชุมชน อบต.ดาวเรือง จังหวัดสระบุรี โดยมีอาจารย์ประจำสาขาวิชาไปเป็นที่ปรึกษา
6. ให้นักศึกษานำเสนอผลงานการออกแบบในด้านบรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์จากการดาษชานอ้อย และสถาปัตยกรรม แก่ผู้ประกอบการในชุมชนผู้เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์ในแต่ละชิ้น



ภาพที่ 4 นักศึกษานำเสนอผลงานที่ได้ผ่านการออกแบบแก่ผู้ประกอบการ

7. ให้นักศึกษาดำเนินการปรับแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตามคำแนะนำของเจ้าของสินค้า

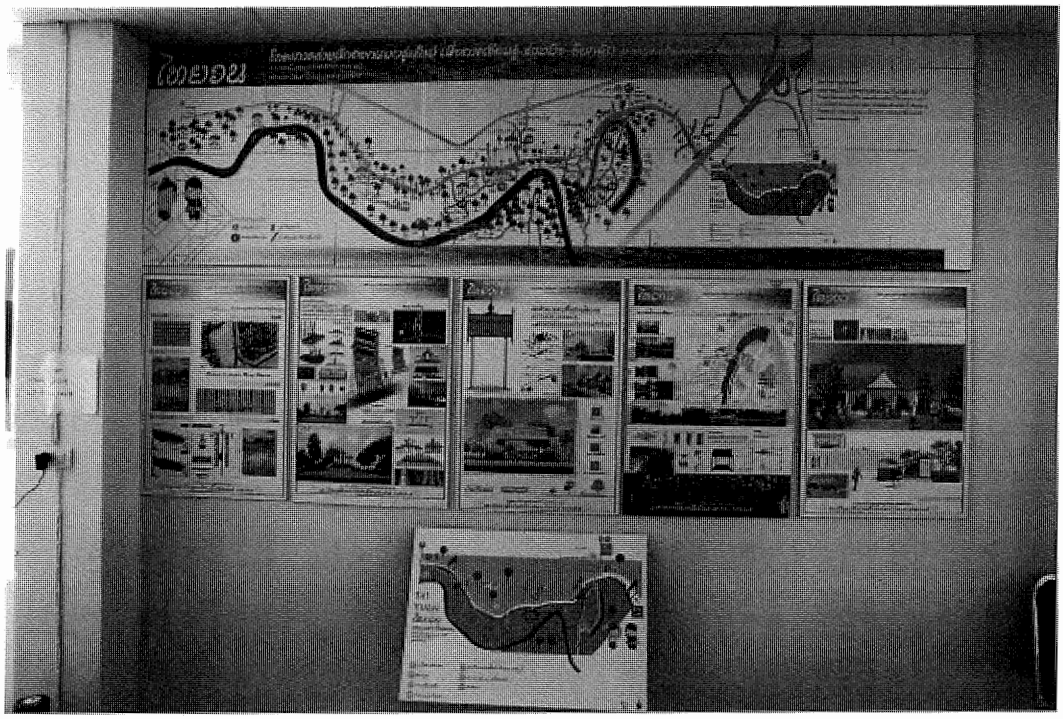


ภาพที่ 5 นักศึกษาดำเนินการแก้ไขต้นแบบบรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ และแผนที่ชุมชน ตามคำแนะนำของผู้ประกอบการและ นายก อบต.ดาวเรือง

8. หลังจากการแก้ไขเป็นที่เรียบร้อย นักศึกษาได้นำผลงานต่าง ๆ มานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการ โดยได้มีคณะกรรมการที่ตัดสินจาก ผู้นำชุมชน นายก อบต.ดาวเรือง ผู้ประกอบการในชุมชน ตลอดจน องค์กรอื่น ๆ ที่ให้การสนับสนุนชุมชน



ภาพที่ 6 นำเสนอผลงานในรูปแบบนิทรรศการ สาขาการออกแบบบรรจุภัณฑ์



ภาพที่ 7 นำเสนอผลงานในรูปแบบนิทรรศการ สาขาสถาปัตยกรรม



ภาพที่ 8 นำเสนอผลงานในรูปแบบนิทรรศการ สาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

9. ส่งมอบต้นแบบเสมือนจริง พร้อมผลิตหรือดำเนินการในด้านต่าง ๆ ให้กับทางชุมชนเพื่อนำไปใช้ในการผลิตจริง

- **Check (การตรวจสอบและปฏิบัติตามแผน)**

แบ่งเป็นแนวทางได้ ดังนี้

1. การเน้นผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรม ศึกษาผลที่ได้อย่างคุ้มค่าเกิดประโยชน์กับทุกฝ่ายและสามารถต่อยอดได้อย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน
2. ผลงานของนักศึกษาแต่ละคน และความพึงพอใจของผู้ประกอบการในชุมชน
3. การที่ผลงานของนักศึกษาได้ถูกนำไปใช้จริง ทั้งภายในชุมชนและการค้าขาย
4. นักศึกษานำผลงานที่สำเร็จแล้วมานำเสนอ ให้อาจารย์ประจำวิชาดูในชั้นเรียน หลังจากเสร็จกิจกรรม

- **Action (การปรับปรุงแก้ไขและการพัฒนาต่อ)**

แบ่งเป็นแนวทางได้ ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบของการเรียนการสอนให้ควบคู่ไปทั้งด้านของการบริการวิชาการและการพัฒนาชุมชน
2. นักศึกษานำโจทย์ที่ได้รับจากภายในชุมชน เพื่อไปปรับเป็นหัวข้อในการทำวิจัยในรายวิชาการทำสารนิพนธ์ หรือรู้ถึงวิธีการในการหาข้อมูลในด้านต่าง ๆ
3. ศึกษาควบคู่ร่วมกับนักศึกษาเพื่อนำมาสู่การวิจัย บริการวิชาการ การปรับปรุงการสอน หรือการนำไปสู่งานด้านศิลปวัฒนธรรม และพัฒนารูปแบบของการเรียนต่อไป

ผลและอภิปรายผลการดำเนินงาน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อที่ผ่านมาผลที่ได้อันก่อให้เกิดคุณค่า จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างตัวแทนนักศึกษา กับทางอาจารย์ผู้สอน หากพิจารณาพอสรุปได้แบ่งเป็นหัวข้อได้ดังนี้

1. ผลที่ได้รับสู่นักศึกษา

1.1 การบูรณาการการเรียนการสอนนอกจากเป็นการสร้างองค์ความรู้จากสถานที่จริงแล้วยังเป็นการทดสอบความพร้อมของนักศึกษาสู่สังคมและโลกแห่งความเป็นจริง

1.2 นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีได้จริง

1.3 นักศึกษาจะรู้จักตนเองมากขึ้นและนาไปสู่การพัฒนาตนเมื่อได้เปรียบเทียบงานกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน

1.4 นักศึกษามีความกระตือรือร้นมากกว่าการเรียนในรูปแบบเดิม

1.5 นักศึกษามีเครือข่ายหรือลูกค้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

1.6 นักศึกษามีผลงานเชิงประจักษ์สามารถนำไปแสดงเป็นผลงานจริงเมื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน

1.7 นักศึกษาสามารถนำแนวทางนี้สู้การต่อยอดในอาชีพอิสระ

1.8 นักศึกษาได้รับการยกย่องจากสังคม

2. ผลที่ได้รับกับทางมหาวิทยาลัยและคณะ

2.1 มหาวิทยาลัยและคณะฯ ดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลนอกเหนือจากแผนฯ

2.2 มหาวิทยาลัยและคณะฯ เป็นที่รู้จักของสังคมซึ่งจะนำไปสู่ชื่อเสียง

2.3 มหาวิทยาลัยได้เป็นที่พึ่งของชุมชน

2.4 มหาวิทยาลัยและคณะฯมีเครือข่ายในการประกอบกิจกรรม เช่น ค่ายอาสาฯ การวิจัย การบริการ
วิชาการ เครื่องข่ายองค์กรท้องถิ่น

3. ผลที่ได้รับกับทางองค์กรท้องถิ่น

3.1 มีแหล่งความรู้และร่วมทำงานเพิ่มเติม

3.2 ประหยัดงบประมาณดำเนินงานทำให้ผลสัมฤทธิ์ในปีงบประมาณบรรลุวัตถุประสงค์

3.3 องค์กรท้องถิ่นมีเครือข่ายการทำงาน

4. ผลที่ได้รับกับผู้ประกอบการหรือกลุ่มอาชีพหรือผู้นำชุมชน

4.1 ได้รูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของลูกค้า

4.2 ประหยัดต้นทุนจากค่าออกแบบ

4.3 ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่จากวัสดุในท้องถิ่น และรายได้เสริม

4.4 ได้แผนพัฒนาพื้นที่ทั้งระยะสั้น กลาง และยาว

4.5 ได้รับการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิในมหาวิทยาลัย

4.6 ได้เป็นผู้กำหนดงานตามความต้องการของตนเอง

5. นวัตกรรมใหม่และเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรม

5.1 ในด้านของบรรจุภัณฑ์ใหม่ ได้แก่ บรรจุภัณฑ์มะม่วงกวน บรรจุภัณฑ์ข้าวไรท์เบอรี่ บรรจุภัณฑ์นำยาล้างจาน บรรจุภัณฑ์น้ำพริกต่าง ๆ บรรจุภัณฑ์ยาสมุนไพร เป็นต้น

5.2 ในด้านของผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เกิดขึ้น ได้แก่ กรอบรูปประดิษฐ์จากกระดาษชานอ้อย โคมไฟจากกระดาษชานอ้อย เป็นต้น

5.3 ในด้านของสาขาวิชาสถาปัตยกรรม นักศึกษาได้นำความรู้จากการเรียนในรายวิชาผังเมืองเบื้องต้น ดำเนินการวางแผนพัฒนาพื้นที่ชุมชน โดยออกมาในรูปของต้นแบบแผนที่ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว

กิจกรรมที่นักศึกษาได้เรียนรู้จากชุมชน เพื่อพัฒนาและออกแบบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา ภายใต้งบประมาณที่กาหนด และนาวัสดุการเรียนการสอนที่เหลือทิ้งจากรายวิชาอื่นมาใช้ประกอบเพื่อจัดทาต้นแบบ นำเสนอต่อผู้สอนและต่อเจ้าของกิจการชุมชนเพื่อเป็นแนวทางสู่การพัฒนารูปแบบจริง จากการดำเนินกิจกรรมนี้ส่งผลให้การเรียนในรูปแบบนี้แบ่งผลสำเร็จได้เป็น 2 แนวทางประกอบด้วย

ด้านรูปธรรม ได้แก่

1. นักศึกษาประหยัดงบประมาณในการเรียน
2. นักศึกษามีผลงานเชิงประจักษ์เป็นรูปธรรมชัดเจนจับต้องใช้งานจริง
3. นักศึกษาบางคนได้รับค่าตอบแทนจากการดำเนินกิจกรรม
4. ลดปริมาณขยะจากการเรียนการสอน
5. นักศึกษามองเห็นแนวทางสู่การประกอบอาชีพอิสระมากกว่าการเข้าสถานประกอบการ

ด้านนามธรรม ได้แก่

1. นักศึกษามีเครือข่ายชุมชนในการต่อยอดด้านต่างๆ เช่นการทำสารนิพนธ์ก่อนสาเร็จการศึกษา
2. นักศึกษามีจิตสาธารณะและรับฟังความคิดผู้อื่นก่อนออกไปสู่โลกอาชีพ
3. นักศึกษามีความภาคภูมิใจต่อผลงานที่ได้เป็นผู้สร้างผลงานนี้
4. นักศึกษาได้ลองผิดลองถูกจนเกิดเป็นทฤษฎีของตนเอง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1) **ความมุ่งมั่น และความร่วมมือของเพื่อนนักศึกษา**

โดยธรรมชาติของนักศึกษาสาขาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และสาขาสถาปัตยกรรม ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานเพื่อสังคมอันเป็นทุนเดิมอยู่แล้วดังนั้นจะเห็นได้ว่าจากสารวจพบว่าร้อยละ 98 ของนักศึกษาต้องการและสนับสนุนการเรียนในรูปแบบที่นำเสนอใหม่นี้ และดำเนินกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถทำให้งานสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ ส่วนร้อยละ 2 พึงพอใจในรูปแบบเดิม ทั้งนี้หากขยายความจากผู้ที่ต้องการเรียนรูปแบบเดิมเนื่องจากนักศึกษาในส่วนนั้นมีภาระด้านการทางานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวหรือไม่สามารถลางานได้

2) **อธิการบดี คณบดี คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ให้ความสนับสนุนแก่นักศึกษา**

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีวัฒนธรรมองค์กรการอยู่ร่วมกันแบบเครือญาติดังนั้นการดำเนินกิจกรรมใดๆหากมีการหารือหรือขอความคิดเห็นจากผู้ใหญ่ย่อมได้รับข้อเสนอแนะแนวทางดำเนินการตลอดจนการส่งเสริมและสนับสนุนหากเป็นการดาเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

นอกจากนั้นคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ก็ให้การเอื้อเฟื้อเวลาและอุทิศตนเพื่อความช่วยเหลือหากเป็นประโยชน์และสนับสนุนมหาวิทยาลัยเช่นกัน

3) **ผู้ประสานงานและองค์กรในท้องถิ่น**

ผู้ประสานงานและองค์กรท้องถิ่น ตลอดจนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ให้ความร่วมมือกับทางคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และเป็นอย่างดี ทั้งในด้านของการให้ข้อมูล หรือการจัดเตรียมสถานที่ต่าง ๆ

4) **กลุ่มอาชีพชุมชน** และผู้ประกอบการ

จากความต้องการการพัฒนาตนเองของกลุ่มอาชีพและผู้ประกอบการ จึงนำมาสู่การให้ข้อมูลเชิงลึกที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษารวมถึง กลุ่มอาชีพชุมชนและผู้ประกอบการ มอบเงินให้นักศึกษาเป็นขวัญและกำลังใจในค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าออกแบบบรรจุภัณฑ์ ค่าออกแบบผลิตภัณฑ์ และการวางแผนพัฒนา นอกจากนั้นกลุ่มอาชีพและผู้ประกอบการยังเปรียบเสมือนครูผู้ชี้แนวทางให้ข้อมูลเช่นกัน

ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไข

- **ปัญหา อุปสรรค**

แม้ว่าผลงานการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ และด้านการวางแผนพัฒนา ที่ออกเป็นที่ประจักษ์ของกลุ่มอาชีพ และผู้ประสานงานอย่างไรก็ดียังมีสิ่งที่ต้องแก้ไขและปรับปรุงกล่าวได้ดังนี้

1.ศักยภาพของนักศึกษาแต่ละคนไม่เท่ากันทาให้งานที่ออกมายังไม่เป็นที่น่าพอใจของผู้สอนถึงแม้ผู้ประกอบการจะยอมรับในผลงานนั้น

2. นักศึกษาได้ออกภาคสนามเป็นครั้งแรกทำให้การเก็บข้อมูลไม่ครบถ้วนทำให้เสียเวลาเพิ่มขึ้น

3. กลุ่มอาชีพให้เวลาหลังจากการพบปะกัน น้อยเกินไป

4. นักศึกษายังไม่เข้าใจเรื่องการตลาดเท่าที่ควรทำให้นักศึกษาออกแบบตามอารมณ์ทำให้ผู้สอนต้องชี้แจงเพิ่มเติมทำให้ต้องเพิ่มเวลาสอนส่งผลให้ความเข้มข้นในการตรวจงานลดลง

- **แนวทางการแก้ไข**

1. ดำเนินการพัฒนาศักยภาพส่วนบุคคลโดยการหาความรู้เพิ่มเติมจากภายนอกและสอบถามข้อสงสัยต่าง ๆ จากทางอาจารย์ประจำวิชา

2. พัฒนารูปแบบหรือเครื่องมือเพื่อใช้ในการสอบถามข้อมูลต่าง ๆ เพื่อขึ้น

3. เพิ่มการติดต่อสอบถามกับผู้ประกอบการให้มากขึ้น

4. ส่งเสริมการดูงานศิลปะ และนิทรรศการต่าง ๆ

5. จัดหาหนังสือและสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานดีไซน์ให้นักศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

สรุป

จาการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการคัดเลือกตัวแทนนักศึกษา ตลอดจนถึงเข้าสู่การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ทำให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรูปภายในหมู่นักศึกษา หรืออาจารย์มีความสำคัญอย่างมาก เพราะจะเป็นการระดมความคิดเพื่อที่จะทำให้กิจกรรมนั้น ๆ สำเร็จลุล่วง ได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อเป็นต้นแบบให้นักศึกษาในชั้นปีต่อไปสามารถดำเนิการต่อยอดจากผลงานการออกแบบในด้านของบรรจุภัณฑ์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ และสถาปัตยกรรม รวมถึงการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนถือเป็นการแข่งขันในรูปแบบที่เป็นสากลมากขึ้นดังนั้นความท้าทายต่อไปดังนี้คือ

1. การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ และด้านสถาปัตยกรรม ที่สามารถสื่อสารต่อการรับรู้ที่เป็นสากล
2. การเป็นแนวทางหรือต้นแบบการเรียนแบบบูรณาการให้กับประเทศในอาเซียน
3. การให้การบริการด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์กับผลิตภัณฑ์ชุมชนในแถบประเทศเพื่อนบ้าน
4. โครงการจัดตั้งบริษัท เสมือน เพื่อการเรียนรู้ด้านธุรกิจการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และสถาปัตยกรรมด้วย การสร้างต้นแบบโครงสร้างที่เป็นทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อต่อยอดสู่การค้า
5. พัฒนารูปแบบการเรียนให้เป็นการสอนโดยพื้นที่จริงทุกรายวิชา

บรรณานุกรม

แนวทางการปฏิบัติที่ดีของนักศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อชุมชน

RMUTKM+2

"ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21"

โรงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ ครั้งที่ 9

โครงการพัฒนานวัตกรรมชุมชนสู่การพัฒนาด้านเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ชุมชนดาวเรือง จังหวัดสระบุรี

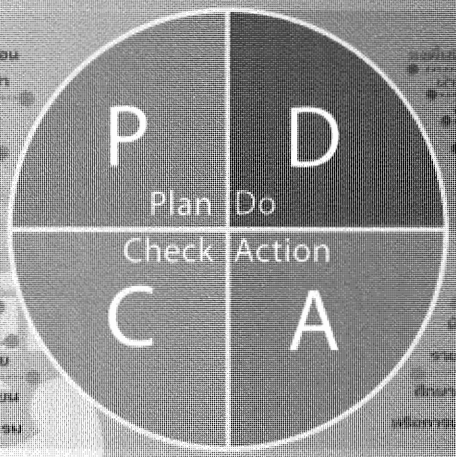
The project community innovation to improve economy; case study Saraburi

RMUTP

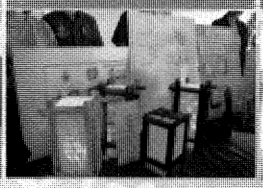
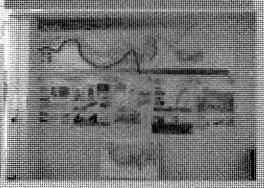
นางสาวทวีเธียร์ ปิ่นเอียด
นายดนุชาญ ไชยวรอุทิศ
นายกวินท์ อัสสะวากิจชัย

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ ได้ดำเนินการจัดรูปแบบการเรียนการสอนโดยเน้นหลักบูรณาการร่วมประสบการณ์จริงจากการรับโจทย์จริงจากทางชุมชนซึ่งสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจาก " นำหลักของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ " มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดย สามารถสรุปได้ว่าจะนำ ชุมชนดาวเรือง จ.สระบุรี ซึ่งเป็นชุมชนที่มีความต้องการยกระดับ เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ไท-ยวน โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ชุมชนจากวัสดุพื้นถิ่นและแผนที่ชุมชนเพื่อการพัฒนาและยกระดับการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ใช้การ " จัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ "เพื่อนำมาซึ่งแนวทางในการจัดการเรียนการสอน
โดยนักศึกษาออกแบบสาขาวิชา
สำรวจหน่วยงานที่ให้ความสนับสนุน
สำรวจความต้องการและศักยภาพของกลุ่มเยาวชน ผู้ประกอบการ และความต้องการของคนในชุมชน
การเน้นผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรม ศึกษาผลที่ได้อย่างคุ้มค่าเกิดประโยชน์กับทุกฝ่ายและสามารถต่อยอดได้อย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน
ผลงานของนักศึกษาแต่ละคน และความพึงพอใจของผู้ประกอบการในชุมชน
การที่ผลงานของนักศึกษาได้ถูกนำไปใช้จริง ทั้งภายในชุมชนและการค้าขาย
นักศึกษานำผลงานที่สำเร็จแล้วมานำเสนอ ให้อาจารย์ประจำวิชาดูในชั้นเรียน หลังจากเสร็จกิจกรรม

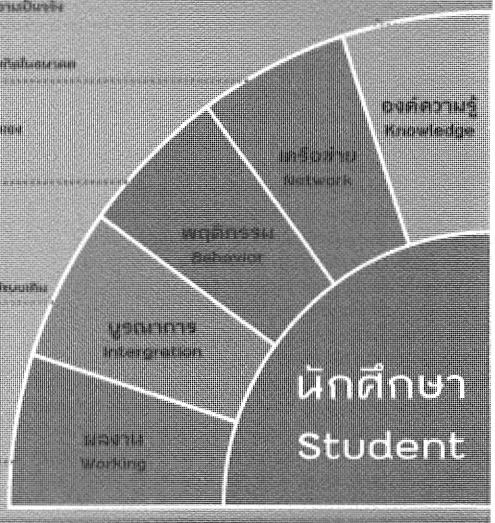


การพัฒนารูปแบบของการเรียนการสอนและกิจกรรมที่ตอบสนองต่อการบริการวิชาการและการพัฒนาชุมชน
นักศึกษานำโจทย์ที่ได้รับจากทางชุมชน เพื่อนำไปปรับเป็นหัวข้อในการทำวิจัย
งานวิจัยการค้นคว้าอิสระ หรือรู้เรื่องวิธีการเรียนการทำวิจัยในด้านต่าง ๆ
นักศึกษาลงพื้นที่ร่วมกับอาจารย์ประจำวิชา เก็บข้อมูลวิเคราะห์ การปรับปรุงข้อมูล
หลังจากนำไปใช้งานแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์	สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์	สาขาวิชาสถาปัตยกรรม
ได้นำการออกแบบทาง ๆ ดังนี้ - โลโก้ผลิตภัณฑ์ชุมชน - บรรจุภัณฑ์ มะม่วงกวน - บรรจุภัณฑ์ข้าวกล้องหอมมะลิ - บรรจุภัณฑ์หน่อไม้ - บรรจุภัณฑ์สมุนไพร - ฯลฯ	ได้นำการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากวัสดุพื้นถิ่น เช่น - ของประดับตกแต่งจากกระถางสา - โคมไฟที่ใช้ไม้ไผ่จากกระด้งสาน - ตะกร้าที่ทำจากกระจูดสาน - ฯลฯ	ได้นำความรู้จากวิชาที่เรียนเรื่องชุมชนมาทำแผนชุมชนพื้นที่เพื่อของทางชุมชนเพื่อการรองรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ไท-ยวน และแผนที่ชุมชน
		

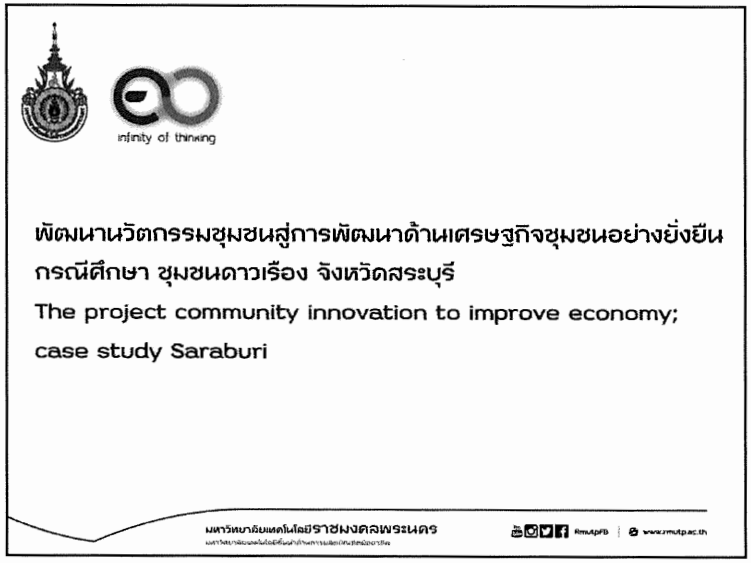
เรียนรู้ควบคู่บูรณาการ เน้นประสบการณ์จริงจากชุมชนจริง และการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงจากชุมชน ซึ่งไม่มีสอนจากตำราหรือในชั้นเรียน "

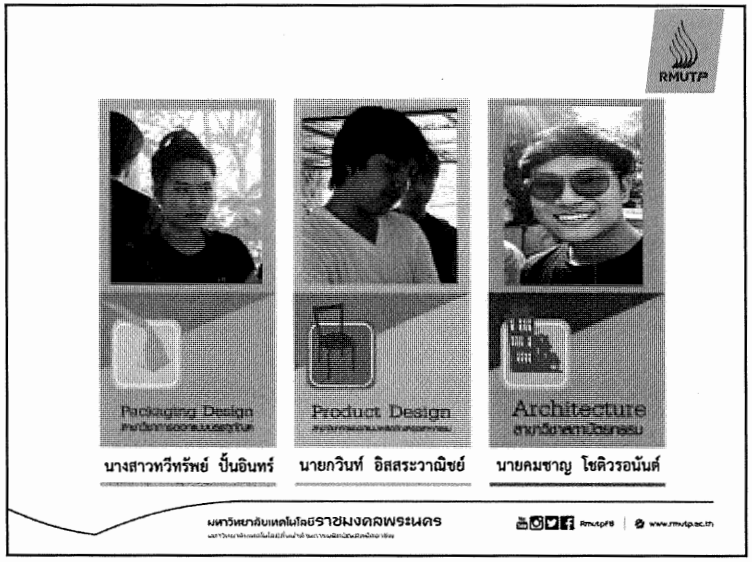
- การสร้างองค์ความรู้จากสถานที่จริงด้วยตนเอง
- เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สังเกตและวิเคราะห์ความเป็นจริง
- รู้จักชุมชนทั้งพื้นที่มากขึ้นรวมถึงข้อมูลสำคัญที่เกิดในชุมชน
- รู้วิธีการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นนำไปสู่การพัฒนาต่อยอด
- มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ
- ให้แนวทางประยุกต์ใช้ในรูปแบบของตนเอง
- มีความกระตือรือร้นมากกว่าการเรียนในรูปแบบเดิม
- ผลงานเชิงประจักษ์เป็นผลงานจริง
- ได้รับการยกย่องจากชุมชน
- ให้แนวทางสู่การต่อยอดในอาชีพอิสระ

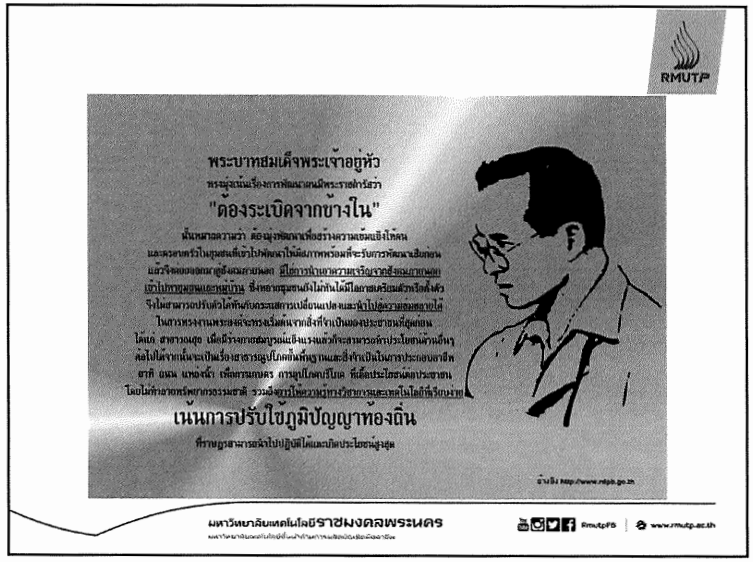





มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลพระนคร
RMUTP
RmutpFB
www.rmutp.ac.th


infinity of thinking
พัฒนานวัตกรรมชุมชนสู่การพัฒนาด้านเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน
กรณีศึกษา ชุมชนดาวเรือง จังหวัดสระบุรี
The project community innovation to improve economy;
case study Saraburi
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
RmutpFB
www.rmutp.ac.th


RMUTP
Packaging Design
Product Design
Architecture
สถาปัตยกรรมภายใน
นางสาวทวีทรัพย์ ปั้นอินทร์
นายกวินท์ อิสสระวาณิชย์
นายคมชาญ โชติวรอนันต์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
RmutpFB
www.rmutp.ac.th


RMUTP
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
"ต้องระเบิดจากข้างใน"
เน้นการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
RmutpFB
www.rmutp.ac.th

RMUTP

RMUTP
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลพระนคร

บัณฑิตนักปฏิบัติ (Hands-on)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลชั้นนำ
ด้านการผลิตบัณฑิตมืออาชีพ



มทร.พระนคร พร้อมแล้วที่จะผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ เพื่อรองรับการเปิดโค
เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอันนั้นหลักสูตรทางด้านวิชาการ
จะเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี
เมื่อนักศึกษาจบไป นักศึกษาจะมีความพร้อมในการทำงานทันที
และทาง มทร.พระนครมีการเตรียมความพร้อมที่จะสนับสนุนให้นักศึกษาไปเปิดโลกทัศน์
ในต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียน หรือประเทศต่างๆ ทั่วโลก
***Http://board.postjung.com/757032.html

รองศาสตราจารย์สุภัทรา โกไศยกานนท์
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
RmutpFB | www.rmutp.ac.th

RMUTP

การบูรณาการการเรียนการสอน
เรียนรู้กับสังคมพัฒนาชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม



การจัดการศึกษาให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพ
ตรงตามความต้องการของประชาชนต้องอาศัย
การนำระบบการมีส่วนร่วมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
มาช่วยในการกับสังคมให้เกิดผลดีต่องกับวัฒนธรรมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง
ย่อมเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อ ชุมชน มหาวิทยาลัย และนักศึกษา
ได้เรียนรู้ประสบการณ์ ความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม
สู่การพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติที่เป็นกำลังของชาติต่อไป
***ลงในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 22 มกราคม พ.ศ.2558

อาจารย์ธานี สุคนธชาติ
คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
RmutpFB | www.rmutp.ac.th

RMUTP

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3 สาขาวิชา



บัณฑิตนักปฏิบัติ

อัตลักษณ์

- สถาปนิกโครงการ
- นักออกแบบผลิตภัณฑ์ระดับ SMEs และโรงงานอุตสาหกรรม
- นักออกแบบบรรจุภัณฑ์เฉพาะสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชนและSMEs

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
RmutpFB | www.rmutp.ac.th

RMUTP

ทำไมต้องเป็น พื้นที่นี้
ชุมชนนี้ ??

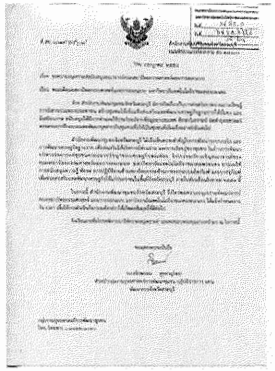
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
RmutpFB | www.rmutp.ac.th

พื้นที่ในความรับผิดชอบของทางมหาวิทยาลัย

พื้นที่หลัก – นครปฐม กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

พื้นที่รอง – นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี และชัยนาท

จดหมายขอความอนุเคราะห์





แหล่งวัฒนธรรมไทยวน

สินค้าและผลิตภัณฑ์ภายในชุมชน



Plan

Do

Check

Action

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

RMUTPfb | www.rmutp.ac.th

Plan



การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากตัวแทนของสาขาวิชา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

RMUTPfb | www.rmutp.ac.th

Plan



ลงพื้นที่เพื่อสำรวจความต้องการของชุมชนโดยอาจารย์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

RMUTPfb | www.rmutp.ac.th

Plan



ลงพื้นที่สำรวจความต้องการของชุมชนและสถานที่ของทีมนักศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

RMUTPfb | www.rmutp.ac.th

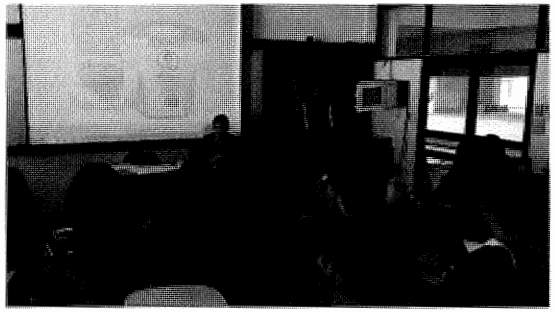
Plan



บรรจุภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Do



ตรวจสอบผลงานของนักศึกษาพร้อมให้คำแนะนำในรอบแรก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Do



สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ พบผู้ประกอบการเพื่อนำเสนอ
ผลงานพร้อมดำเนินการแก้ไขตามความต้องการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Do



สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ พบผู้ประกอบการเพื่อนำเสนอ
ผลงานพร้อมดำเนินการแก้ไขตามความต้องการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Do



สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาและแผนที่ชุมชน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร | RmutpFB | www.rmutp.ac.th

Do



สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาและแผนที่ชุมชน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร | RmutpFB | www.rmutp.ac.th

Do



สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ดำเนินการแนะนำการทำ
สมุดทำมือและโคมไฟกระดาษสาลายไทยวน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร | RmutpFB | www.rmutp.ac.th

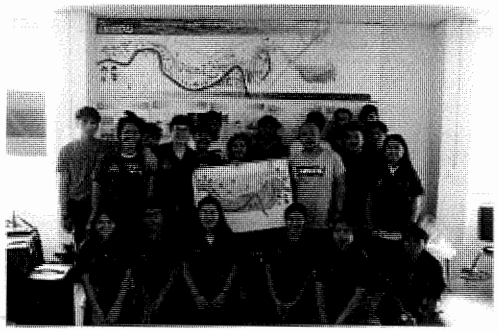
Check



จัดแสดงผลงานที่สมบูรณ์ในรูปแบบนิทรรศการเพื่อให้ชุมชนได้รับชม
พร้อมมอบต้นแบบให้กับทางชุมชน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร | RmutpFB | www.rmutp.ac.th

Check



จัดแสดงผลงานที่สมบูรณ์ในรูปแบบนิทรรศการเพื่อให้ชุมชนได้รับชม
พร้อมมอบต้นแบบให้กับทางชุมชน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
RMUTP | www.rmutp.ac.th

Check



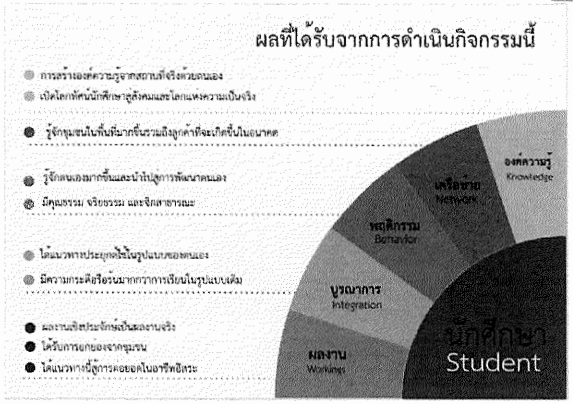
จัดแสดงผลงานที่สมบูรณ์ในรูปแบบนิทรรศการเพื่อให้ชุมชนได้รับชม
พร้อมมอบต้นแบบให้กับทางชุมชน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
RMUTP | www.rmutp.ac.th

สรุปแต่ละสาขาว่าเราได้ทำอะไรให้ชุมชนบ้าง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
RMUTP | www.rmutp.ac.th

Action



มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
RMUTP | www.rmutp.ac.th

ภาพกิจกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

RMUTP



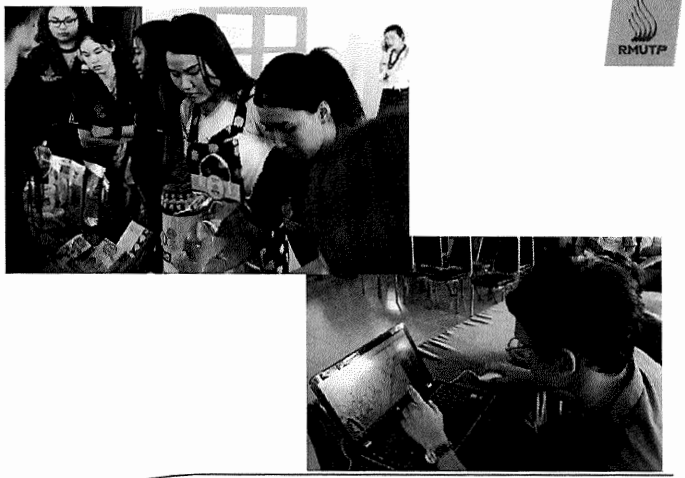
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

RMUTP



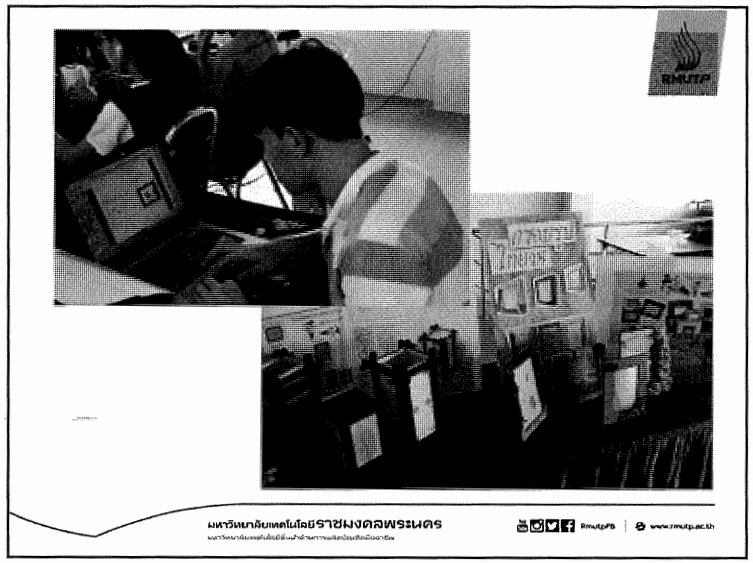
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

RMUTP



มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร


RMUTP
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
RmutpFB
www.rmutp.ac.th


RMUTP
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
RmutpFB
www.rmutp.ac.th


RMUTP
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
RmutpFB
www.rmutp.ac.th

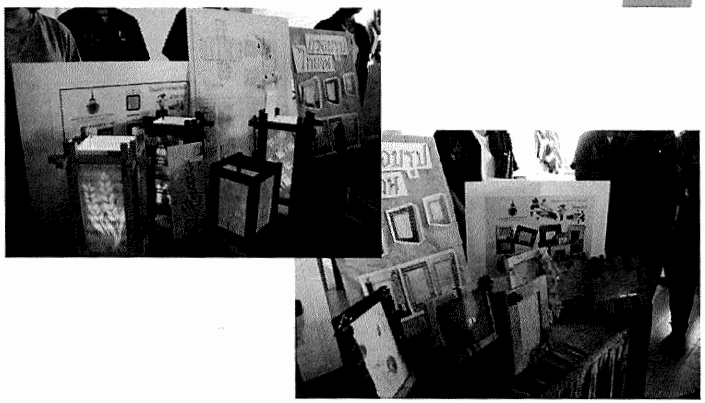

ตัวอย่างผลงานบางส่วน
RMUTP
บรรจุภัณฑ์เดิมชุมชน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
RmutpFB
www.rmutp.ac.th

ตัวอย่างผลงานบางส่วน บรรจุภัณฑ์ที่ผ่านการออกแบบใหม่



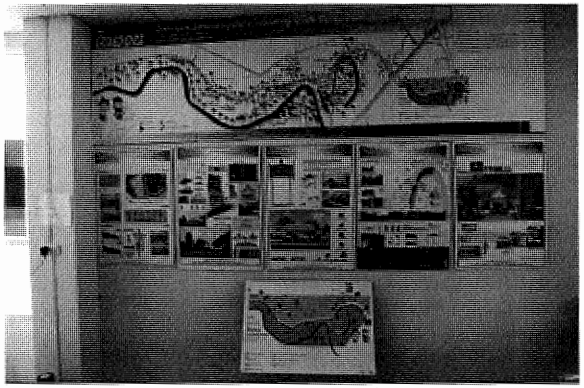
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร | rmutp15 | www.rmutp.ac.th

ตัวอย่างผลงานบางส่วน ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ผ่านการออกแบบ



มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร | rmutp15 | www.rmutp.ac.th

ตัวอย่างผลงานบางส่วน แผนที่ชุมชนเพื่อการพัฒนา



มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร | rmutp15 | www.rmutp.ac.th

Action

ความท้าทายต่อไป

การบูรณาการร่วมกันระหว่างสองประเทศ



คณะได้ลงนามความร่วมมือ MOA กับ คณะสถาปัตยกรรม

มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร | rmutp15 | www.rmutp.ac.th

แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการครุภัณฑ์ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

A Good Practice for Equipment Management in College of Intregrated Science and Technology Rajamangala University of Technology Lanna

นายวัชรพงศ์ จันทร์อินทร์[1]
นายอินทนนท์ ศรีจ้าน[2]
ดร.ไพรพันธ์ ธนเลิศโศภิต[3]
[1,2] นักศึกษาสาขาเตรียมบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีและสหวิทยาการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
E-mail address : Thanalerdsopit@gmail.com
[3] อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีและสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
E-mail address : drpaipan@gmail.com

บทสรุป

การจัดการความรู้นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการควบคุมครุภัณฑ์ในสำนักงานผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีและสห วิทยาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาโดยการใช้เทคนิครหัสแท่งสองมิติวิธีการจัดการความรู้ได้แก่ การตั้งกลุ่มชุมชนนักปฏิบัติ การเรียนรู้จากการทำงานจริง และการใช้ระบบพี่เลี้ยงในการสร้างผลงานแนวปฏิบัติที่ดี ผลการจัดการความรู้ทำให้ลดเวลาในการทำงานตรวจสอบครุภัณฑ์ลงประมาณร้อยละ 50 ประหยัดงบประมาณกระดาษในการใช้งาน ร้อยละ 20 ใช้บุคลากรในการทำงานลดลงร้อยละ50 และ บุคลากรผู้ใช้งานมีความพึงพอใจในการทำงานระบบใหม่ร้อยละ 80

คำสำคัญ: การจัดการความรู้ การควบคุมครุภัณฑ์ รหัสแท่งสองมิติ

Summary

This knowledge management has objective to apply Quick Respond Code (QR Code) to control equipment in the office of director at College of Integrated Science and Technology Rajamangala University of Technology Lanna.
Methodologies are 1) Setting Community of Practice 2) Learning in Action and 3) Mentoring System. Results show that this good practice supports the equipment controlling system by reducing time, paper budget, and workers at 50 percentages 20 and 50 percentages, respectively. Moreover, the satisfaction of worker has 80 percentages.

Keyword: Knowledge Management, Equipment Management, QR Code

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประชาสัมพันธ์เครื่องเขินชุมชนวัวลาย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

Using Information Technology for Promoting lacquerware at Nuntharam Community Muang City Chiangmai Province

นางสาวนิชานารถ จันทรา[1]
นายวัชรพงศ์ จันทร์อินทร์ [2]
ดร.ไพรพันธ์ ธนเลิศโศภิต[3]
[1,2] นักศึกษาสาขาเตรียมบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีและสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
E-mail address : Thanalerdsopit@gmail.com
[3]อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีและสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
E-mail address: drpaipan@gmail.com

บทสรุป

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ประยุกต์ใช้ความรู้จากการเรียนผ่านวิชาโครงงานเพื่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์เครื่องเขินของชุมชนนันทาราม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวิธีการจัดการความรู้ได้แก่ จับความรู้ผู้ประกอบการและอาจารย์ผ่านการวิพากษ์ในกลุ่มในชุมชนนักปฏิบัติ การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงานจริง การทบทวนการปฏิบัติงานทุกครั้งหลังการ ทำงานร่วมกันในกลุ่มชุมชนนักนักปฏิบัติ ผลจากการจัดการความรู้ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แก่นักศึกษาได้แก่ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อเทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้และ นวัตกรรมด้านการคิดสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหา การสื่อสาร การทำงานร่วมกันผู้อื่น ทักษะชีวิต และการทำงานได้แก่การปรับตัว ทักษะทางสังคม

คำสำคัญ โครงงาน การจัดการความรู้ ศตวรรษที่ 21

Summary

This study has objective to apply knowledge by using the project subject to promote lacquerware at Nantharam comunity Muang City Chiang Mai Province. Knowledge management methodologies are capturing knowledge from enterprenuer, leturer though group discussion in comunity of practice, learning in action and after action reviews every meetings. The results present encouraging the 21st century skills of students namely, technology skill, learing and innovation skills and life skill.

Keywords: Project, knowledge Management, 21st Century Skills

การบูรณาการความรู้สู่ค่ายภาษาอังกฤษมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
UTK English Camp: Integrating and Sharing

นางสาวศุภัทรศิริ สายทอง[1]
นางสาวธีรดา คำพันธ์[2]
[1]นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ E-mail: S-aomio-s@hotmail.com
[2]นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ E-mail: teera28902@gmail.com

.....

บทสรุป

โครงการค่ายภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพได้ดำเนินการโดยมีคำหลักสองคำเป็นแกนในการดำเนินการได้แก่ การบูรณาการและการแบ่งปัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ให้นักศึกษานำความรู้ด้านภาษาอังกฤษไปเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น 2) พัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษและเจตคติของผู้เข้าร่วมโครงการ 3) เกิดทักษะในการแก้ปัญหาและการทำงานร่วมกัน และ 4) ปลูกฝังจริยธรรมด้านจิตอาสาให้กับนักศึกษาผู้ร่วมโครงการ การดำเนินโครงการใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ประเภทการเรียนรู้โดยปฏิบัติโดยบูรณาการกับการดำเนินตามวงจรประกันคุณภาพ PDCA ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินโครงการ การตรวจสอบผลการดำเนินการและการปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่เป็นปัญหา นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่ นักเรียนโรงเรียนบ้านตะโกล่าง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจด้านทักษะภาษาอังกฤษ แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้เข้าร่วมโครงการ ผลการดำเนินงานพบว่า

1) นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับความรู้ความเข้าใจด้านทักษะภาษาอังกฤษสูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมโครงการที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01
2) นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการในระดับมากที่สุดเป็นส่วนใหญ่
3) นักศึกษาผู้เข้าร่วมโครงการมีความเห็นต่อการดำเนินโครงการในระดับมากที่สุด

ผลการดำเนินโครงการแสดงให้เห็นว่าการดำเนินโครงการค่ายภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพเป็นแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับสถาบันการศึกษาอื่นๆเพื่อใช้ในการพัฒนานักศึกษาของตนด้านกระบวนการทำงานและนักเรียนในถิ่นทุรกันดารด้านทักษะทางภาษาอังกฤษได้ต่อไป

คำสำคัญ ค่ายภาษาอังกฤษมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพการบูรณาการและการแบ่งปันการเรียนรู้โดยปฏิบัติ

Summary

The UTK English Camp was conducted under the two concepts: integrating and sharing. The purposes of the project were to 1) enhance UTK students to use their English language knowledge to teach students in remote areas; 2) develop participants' English language skills; 3) promote UTK students' problem-solving and team working skills, and 4) provide UTK students opportunities to raise their public consciousness. The project was administered using the integration of a type of KM Tools – Action Learning- and PDCA cycle (Plan – Do –Check-Act). Participants were 120 lower secondary school students at Ban Tako Lang, SuanPueng District, Rachaburi. To collect data, a test was established to examine students' English language understanding and two sets of questionnaires were administered to explore participants' satisfaction towards the overall of the project and UTK students' opinions towards the project management.

The findings were shown as follows:

1) The students' English language understanding through the UTK English Camp project was significantly higher than before at the 0.01 level.

2) The students' satisfaction towards the UTK English Camp was at the highest level.

3) The UTK students' opinions towards the project management was at the highest level.

As the results shown above, it can be claimed that the UTK English Camp is one of the good practices to be a model for other institutions to apply this practice in order to develop their students' working process as well as promote studentsstudying in remote areas to increase their English language abilities.

Keywords: UTK English Camp, Integrating and Sharing, Action Learning

กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนนักปฏิบัติ

จำนวน ๗ กลุ่ม

COP ๑ การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต : การพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

COP ๒ งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ : การค้นหาหัวข้อวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เชิงบูรณาการเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

COP ๓ การบริการวิชาการ : การบริการวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง

COP ๔ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม : ฐานข้อมูลทางศิลปะวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ AEC

COP ๕ การบริหารจัดการ : การบริหารความเสี่ยงในองค์กร

COP ๖ การประกันคุณภาพการศึกษา : บทบาทของคณะต่อการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร

COP ๗ การพัฒนานักศึกษา : P-D-C-A หัวใจสำคัญกับการประกันคุณภาพและกิจกรรมโครงการนักศึกษา

กลุ่ม ๑

การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต :

การพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้

ในศตวรรษที่ 21

Cop 1 การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต :

การพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

- **กระบวนการแนวทางการดำเนินการ**
    1. วิเคราะห์คณะ ว่ามีความพร้อมทางด้านทรัพยากรต่างๆ อย่างไรบ้าง
    2. จำแนกปัญหาอุปสรรคของคณะในการดำเนินงาน
    3. บูรณาการกับทุกภาคส่วน
    4. บริหารจัดการโครงการโดยใช้รูปแบบวงจรพัฒนาตามวงจรเดมมิ่ง (Deming Cycle) 4 + 4 : PDCA+4ด้าน
        1) **ด้านหลักสูตร** มีพี่เลี้ยงร่วมจัดทำหลักสูตร
        2) **ด้านค่ายนักวิทยาศาสตร์**
        3) **ด้านกระบวนการสอนแบบ** PBL มีครูพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำและดูแลอย่างใกล้ชิด
        4) **ด้านการฝึกงาน**
    5. กำหนดเป้าหมายเพื่อสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติที่มีทักษะวิชาชีพตามศาสตร์ของสาขา
    6. สร้างเครือข่ายความร่วมพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติ โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีชื่อเสียงเพื่อส่งอาจารย์ไปฝังตัวในสถานประกอบการและส่งนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติงานกับบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญและมีผลงานที่มีชื่อเสียง และเชิญสถานประกอบมาทำเป็นอาจารย์พิเศษ
    7. ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติงานจริง โดยนำโจทย์จากสถานประกอบการ
    8. สร้างสถานประกอบการภายในมหาวิทยาลัย รับงานจากภายนอกให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติและสร้างรายได้ให้กับนักศึกษา
    9. สืบค้นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน พบว่า
        1) กระบวนการเรียนการสอนน่าเบื่อ
        2) กิจกรรมในการเรียนการสอนน้อย
        3) รูปแบบการเรียนการสอนซ้ำซากจำเจ เช่น บรรยาย มอบหมายงาน
    10. STEM Education

1) Science
2) Technology
3) Engineering
4) Mathematics

11. Challenge
    1) Creative
    2) Team work
12. Constructivist Video Instruction การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากการสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปเป็นหลักการ (Inductive)

การเตรียมตัวผู้สอน

1) การวิเคราะห์เนื้อหา
2) การเลือก Video
3) การเตรียมประเด็นอภิปราย
4) การเตรียมการแบ่งกลุ่ม

การดำเนินการ

1) **ผู้เรียนดู** Video ผู้สอนเกี่ยวกับเรื่องที่จะสอน และแนะแนวทางให้ผู้เรียนจับประเด็นสาระสำคัญและจดบันทึกข้อสังเกตจากเนื้อหาที่ดู
2) **แบ่งกลุ่มอภิปราย** แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มๆละ 4-5 คนให้แต่ละกลุ่มอภิปรายสรุปประเด็นสาระสำคัญ
3) **นำเสนอผล** แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์ประเด็นสาระสำคัญเป็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง
4) **ผู้สอนสรุป** concept

13. พัฒนาหลักสูตร/รายวิชาให้ตรงกับความต้องการของศตวรรษที่ 21
14. อบรมผู้สอนให้มีความรู้และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 4 ด้าน
15. พัฒนานวัตกรรม สื่อการเรียนการสอน ครุภัณฑ์ทางการศึกษา
16. ให้ความรู้แก่ผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

17. พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1) วิเคราะห์เนื้อหาสาระ
2) วิเคราะห์ผู้เรียน
3) กำหนดเป้าหมายหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้สอนต้องคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน
4) สร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
5) กำหนดสื่อและแหล่งเรียนรู้
6) กำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล
7) กิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้รูปแบบวิธีเทคนิคต่าง ๆ ประกอบกับสื่อแหล่งการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและการจัดบรรยากาศกับสิ่งแวดล้อมที่เกื้อกูล เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้
8) นำไปใช้และประเมินเพื่อปรับปรุง

เทคนิคในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- ใช้ Google Class Room
- Mapping
- สุ จิ ปุ ริ
- Prize
- งานเดี่ยว / คู่ / กลุ่ม
- Power Point
- เทคนิคบทบาทสมมุติ
- Social Network
- Info graphic
- Project Based Learning

18. พัฒนารูปแบบการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน
19. จัดทำคู่มือเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเผยแพร่
20. จัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

1) วางแผนการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย นักเรียน ครูผู้สอน และครูพี่เลี้ยง ซึ่งทั้งสามฝ่ายจะมีกระบวนการเรียนการสอนร่วมกัน
2) ปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานกระบวนการจัดการเรียนที่ได้วางแผนไว้โดยพี่เลี้ยง จัดอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสอนนักศึกษาครูพี่เลี้ยงร่วมฝึกทักษะทางด้านวิชาชีพและทางด้านการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เรียนร่วมกัน มีการร่วมประเมินผลผู้เรียนร่วมกัน สำหรับนำมาใช้ในการพัฒนากลไกทางด้านการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด
3) แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อสรุปผลและประเมินผลของโครงการร่วมกับ Mentor
4) นำข้อมูลที่ได้รับจากข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข เพื่อนำไปปรับปรุงให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์
5) การเตรียมความพร้อมอาจารย์ เตรียมมอบหมายโครงงานโดยระบุในแผนการสอนในชั้นเรียน อาจารย์กำหนดขอบเขตของโครงงานอย่างกว้างๆ ให้สอดคล้องกับรายวิชา หรือความต้องการของสถานประกอบการ
6) การคิดและเลือกหัวข้อ ให้นักศึกษาเป็นผู้สร้างทางเลือกในการออกแบบโครงงาน เปิดโอกาสให้รู้จักการค้นคว้าและสร้างสรรค์ความรู้เชิงนวัตกรรม

21. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน
22. บูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนกับงานบริการวิชาการโดยเน้นให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติจริงกับชุมชนหรือผู้ที่นำความรู้ไปใช้ประโยชน์
    1) ฝึกอบรมให้นักศึกษา
    2) พัฒนาทักษะนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติที่ดี
    3) ประสานความร่วมมือหน่วยงานภายนอก รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก
    4) ลงพื้นที่ปฏิบัติงานจริง
    5) พัฒนางานให้เกิดผลลัพธ์
    6) ประเมินผลลัพธ์การดำเนินงาน
    7) ต่อยอดผลลัพธ์โดยนักศึกษามีผลงานนำเสนอเข้าประกวดในการแข่งขันทักษะ

23. เชิญผู้เชี่ยวชาญมาอบรมให้ความรู้ เทคนิค และวิธีการ

1) วิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อนำไปสู่ผู้เรียนที่นำไปสู่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยวิเคราะห์ผู้เรียนตามความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน
2) สร้างขวัญกำลังใจ
    - ชื่นชมให้กำลังใจ
    - ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการเข้าร่วมแสดงงานเผยแพร่
    - จัดกิจกรรมแข่งขัน กิจกรรมทายปัญหาเพื่อสร้างความสนุกสนานและคลายเครียดระหว่างฝึกปฏิบัต
3) สอนจากง่ายไปหายาก
    - เริ่มจากการฝึกหัดเบื้องต้น
    - บอกความหมาย ความสำคัญ
4) สอนโดยการให้ฝึกปฏิบัติ
5) สอนโดยใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย
6) จัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม Active Learning
    - เสนอกติการ่วมกัน เช่น การเข้าชั้นเรียน การนำเสนอผลงาน การส่งรายงาน ฯลฯ
    - กระบวนการกลุ่มโดยการวิเคราะห์ อภิปรายกลุ่มย่อยหรือกลุ่มใหญ่
    - ให้นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานของตนเองและร่วมกันซักถาม
    - กรณีศึกษา เช่น เรื่องเล่า หรือ Clip VDO
    - โครงงานแบบกลุ่มเพื่อฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น
7) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย
8) สร้างทัศนคติที่ดีและสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม
    - สอดแทรกรักศิลปะวัฒธรรม รักความเป็นไทย
    - มีวินัย ตรงต่อเวลา ขยันและอดทน
    - ความสื่อสัตย์ กตัญญู เชื่อฟังคำสั่งสอน
    - ความสามัคคี

24. ประเมินผลการเรียนรู้

1) สังเกตพฤติกรรมและความสามารถในการแก้ปัญหา
2) ผลสัมฤทธิ์จากโครงงาน
3) ประเมินการมีส่วนร่วมในโครงงาน การนำเสนอโครงงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
4) แบบทดสอบย่อย
5) ประเมินพฤติกรรม

- **ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ**

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น
2. ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารมหาวิทยาลัย
3. กำหนดให้เป็นนโยบายของมหาวิทยาลัยเพื่อนำลงสู่การปฏิบัติ
4. กำหนดเป้าหมาย และวัดผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมาย
5. มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
6. ได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์ และเจตคติที่ดีของอาจารย์
7. แบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
8. มีเทคโนโลยีสนับสนุน
9. มีบุคคลากรช่วยสนับสนุน
10. บูรณาการวิธีการและเทคนิคในการจัดการเรียนการสอน โดยนักศึกษาปรับวิธีการเรียนรู้ อาจารย์เปลี่ยนวิธีการสอน
11. เจตคติที่ดีของนักศึกษา นักศึกษามีความสุขในการเรียนรู้ สนุก/ไม่น่าเบื่อ
12. นักศึกษาได้ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้รับความรู้และประสบการณ์จากโจทย์จริง สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการนำเสนอได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้คิดวิเคราะห์ และการให้เหตุผล
13. สร้างเครือข่ายพันธมิตรกับหน่วยงานภายนอก

- **ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป**
    1. ทำวิจัยแนวทางการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ทั้งระบบ
    2. ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ
    3. พัฒนาอาจารย์ให้เป็น Coaching ผู้ดูแลและให้คำปรึกษา มิใช่เป็นผู้สอนอย่างเดียว
    4. ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบรรยากาศและเหมาะสมกับนักศึกษาในยุคปัจจุบัน
    5. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อประสานความร่วมมือทั้งด้านการแลกเปลี่ยนทรัพยากรบุคคล แลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล



COP 1

การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต :

การพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21





กระบวนการแนวทางการดำเนินการ

- วิเคราะห์คณะ ว่ามีความพร้อมทางด้านทรัพยากรต่างๆ อย่างไรบ้าง
- จำแนกปัญหาอุปสรรคของคณะในการดำเนินงาน
- บูรณาการกับทุกภาคส่วน

กระบวนการแนวทางการดำเนินการ

- บริหารจัดการโครงการโดยใช้รูปแบบวงจรพัฒนาตามวงจรเดมมิ่ง (Deming Cycle) **4 + 4 : PDCA+4ด้าน**
- สร้างเครือข่ายความร่วมพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติ โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีชื่อเสียงเพื่อส่งอาจารย์ไปฝังตัวในสถานประกอบการและส่งนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติงานกับบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญและมีผลงานที่มีชื่อเสียง และเชิญสถานประกอบมาทำเป็นอาจารย์พิเศษ

กระบวนการแนวทางการดำเนินการ

- ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติงานจริง โดยนำโจทย์จากสถานประกอบการ
- สร้างสถานประกอบการภายในมหาวิทยาลัย รับงานจากภายนอกให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติ และสร้างรายได้ให้กับนักศึกษา
- **สืบค้นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน**
  - กระบวนการเรียนการสอนน่าเบื่อ
  - กิจกรรมในการเรียนการสอนน้อย
  - รูปแบบการเรียนการสอน

กระบวนการแนวทางการดำเนินการ

- STEM Education
  - Science
  - Technology
  - Engineering
  - Mathematics
- Challenge
  - Creative
  - Team work

กระบวนการแนวทางการดำเนินการ

- Constructivist Video Instruction การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จากการสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปเป็นหลักการ (Inductive)
  - **4.1)** การเตรียมตัวผู้สอน
  - **4.2)** การดำเนินการ
- พัฒนาหลักสูตร/รายวิชาให้ตรงกับความต้องการของศตวรรษที่ 21
- อบรมผู้สอนให้มีความรู้และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 4 ด้าน
- พัฒนานวัตกรรม สื่อการเรียนการสอน ครุภัณฑ์ทางการศึกษา
- ให้ความรู้แก่ผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- พัฒนารูปแบบการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน

กระบวนการแนวทางการดำเนินการ

- การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
  - วิเคราะห์เนื้อหาสาระ
  - วิเคราะห์ผู้เรียน
  - กำหนดเป้าหมายหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้สอนต้องคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน
  - สร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
  - กำหนดสื่อและแหล่งเรียนรู้
  - กำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล
  - กิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้รูปแบบวิธีเทคนิคต่าง ๆ ประกอบกับสื่อแหล่งการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและการจัดบรรยากาศกับสิ่งแวดล้อมที่เกื้อกูล เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้
  - นำไปใช้และประเมินเพื่อปรับปรุง

กระบวนการแนวทางการดำเนินการ

- **เทคนิคในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**
  - ใช้ Google Class Room
  - Mapping
  - สุ จิ ปุ ริ
  - Prize
  - งานเดี่ยว / คู่ / กลุ่ม
  - Power Point
  - เทคนิคบทบาทสมมุติ
  - Social Network
  - Info graphic
  - Project Based Learning
- **จัดทำคู่มือเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเผยแพร่**

• จัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

- วางแผนการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย นักเรียน ครูผู้สอน และครูพี่เลี้ยง ซึ่งทั้งสามฝ่ายจะมีกระบวนการเรียนการสอนร่วมกัน
- ปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานกระบวนการจัดการเรียนที่ได้วางแผนไว้โดยพี่เลี้ยง จัดอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสอนนักศึกษาครูพี่เลี้ยงร่วมฝึกทักษะทางด้านวิชาชีพและทางด้านการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เรียนร่วมกัน มีการร่วมประเมินผลผู้เรียนร่วมกันสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนากลไกทางด้านการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด
- แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อสรุปผลและประเมินผลของโครงการร่วมกับ Mentor
- นำข้อมูลที่ได้รับจากข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข เพื่อนำไปปรับปรุงให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์
- การเตรียมความพร้อมอาจารย์ เตรียมมอบหมายโครงงานโดยระบุในแผนการสอน ในชั้นเรียน อาจารย์กำหนดขอบเขตของโครงงานอย่างกว้างๆ ให้สอดคล้องกับรายวิชา หรือความต้องการของสถานประกอบการ
- การคิดและเลือกหัวข้อ ให้นักศึกษาเป็นผู้สร้างทางเลือกในการออกแบบโครงงาน เปิดโอกาสให้รู้จักการค้นคว้าและสร้างสรรค์ความรู้เชิงนวัตกรรม

กระบวนการแนวทางการดำเนินการ

- ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน
- บูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนกับงานบริการวิชาการโดยเน้นให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติจริงกับชุมชนหรือผู้ที่นำความรู้ไปใช้ประโยชน์
  - ฝึกอบรมให้นักศึกษา
  - พัฒนาทักษะนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติที่ดี
  - ประสานความร่วมมือหน่วยงานภายนอก รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก
  - ลงพื้นที่ปฏิบัติงานจริง
  - พัฒนางานให้เกิดผลลัพธ์
  - ประเมินผลลัพธ์การดำเนินงาน
  - ต่อยอดผลลัพธ์โดยนักศึกษามีผลงานนำเสนอเข้าประกวดในการแข่งขันทักษะ

กระบวนการแนวทางการดำเนินการ

- **เชิญผู้เชี่ยวชาญมาอบรมให้ความรู้ เทคนิค และวิธีการ**
  - วิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อนำไปสู่ผู้เรียนที่นำไปสู่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยวิเคราะห์ผู้เรียนตามความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน
  - สร้างขวัญกำลังใจ
    - —ชื่นชมให้กำลังใจ
    - —ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการเข้าร่วมแสดงงานเผยแพร่
    - —จัดกิจกรรมแข่งขัน กิจกรรมทายปัญหาเพื่อสร้างความสนุกสนานและคลายเครียดระหว่างฝึกปฏิบัติ

กระบวนการแนวทางการดำเนินการ

- สอนจากง่ายไปหายาก
  - —เริ่มจากการฝึกหัดเบื้องต้น
  - —บอกความหมาย ความสำคัญ
- สอนโดยการให้ฝึกปฏิบัติ
- สอนโดยใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย

กระบวนการแนวทางการดำเนินการ

- จัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม **Active Learning**
  - —เสนอกติการ่วมกัน เช่น การเข้าชั้นเรียน การนำเสนอผลงาน การส่งรายงาน ฯลฯ
  - —กระบวนการกลุ่มโดยการวิเคราะห์ อภิปรายกลุ่มย่อยหรือกลุ่มใหญ่
  - —ให้นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานของตนเองและร่วมกันซักถาม
  - —กรณีศึกษา เช่น เรื่องเล่า หรือ Clip VDO
  - —โครงงานแบบกลุ่มเพื่อฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น

กระบวนการแนวทางการดำเนินการ

- **จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย**
- **สร้างทัศนคติที่ดีและสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม**
  - —สอดแทรกรักศิลปะวัฒธรรม รักความเป็นไทย
  - —มีวินัย ตรงต่อเวลา ขยันและอดทน
  - —ความสื่อสัตย์ กตัญญู เชื่อฟังคำสั่งสอน
  - —ความสามัคคี

กระบวนการแนวทางการดำเนินการ

–ประเมินผลการเรียนรู้

- สังเกตพฤติกรรมและความสามารถในการแก้ปัญหา
- ผลสัมฤทธิ์จากโครงงาน
- ประเมินการมีส่วนร่วมในโครงงาน การนำเสนอโครงงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- แบบทดสอบย่อย
- ประเมินพฤติกรม

ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น
2. ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารมหาวิทยาลัย
3. กำหนดให้เป็นนโยบายของมหาวิทยาลัยเพื่อนำลงสู่การปฏิบัติ
4. กำหนดเป้าหมาย และวัดผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมาย
5. มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
6. ได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์ และเจตคติที่ดีของอาจารย์
7. แบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
8. มีเทคโนโลยีสนับสนุน
9. มีบุคคลากรช่วยสนับสนุน
10. บูรณาการวิธีการและเทคนิคในการจัดการเรียนการสอน โดยนักศึกษาปรับวิธีการเรียนรู้ อาจารย์เปลี่ยนวิธีการสอน
11. เจตคติที่ดีของนักศึกษา นักศึกษามีความลุขในการเรียนรู้ สนุก/ไม่น่าเบื่อ
12. นักศึกษาได้ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้รับความรู้และประสบการณ์จากโจทย์จริง สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการนำเสนอได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้คิดวิเคราะห์ และการให้เหตุผล
13. สร้างเครือข่ายพันธมิตรกับหน่วยงานภายนอก

ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป

- ทำวิจัยแนวทางการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ทั้งระบบ
- ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ
- พัฒนาอาจารย์ให้เป็น Coaching ผู้ดูแลแนะนำและให้คำปรึกษา มิใช่เป็นผู้สอนอย่างเดียว
- ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบรรยากาศและเหมาะสมกับนักศึกษาในยุคปัจจุบัน
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อประสานความร่วมมือทั้งด้านการแลกเปลี่ยนทรัพยากรบุคคล แลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล



กลุ่ม ๒

งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ :

การค้นหาหัวข้อวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เชิงบูรณาการเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

สรุปความรู้ที่ได้จากการเล่าเรื่อง

CoP ที่ 2 การค้นหาหัวข้อวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เชิงบูรณาการเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

นิยาม : เทคนิค/แนวทางในการค้นหาหัวข้อวิจัยซึ่งเป็นงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่เป็นการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน และ/หรือการบริการวิชาการ และ/หรือศิลปวัฒนธรรม

งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หมายถึงงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในโครงการ โครงการวิจัย และรายงานการวิจัยอย่างถูกต้อง สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการประยุกต์ใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีหลักฐานปรากฏชัดเจนถึงการนำไปใช้ จนก่อให้เกิดประโยชน์ได้จริงอย่างชัดเจนตามวัตถุประสงค์ และ/หรือได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คุณอำนวย ดร.วุฒิวัฒน์ คงรัตนประเสริฐ

คุณลิขิต น.ส.ชฎาจันทร์ โชคนิรันดรชัย

ประเด็นสรุป

1. กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ (กลยุทธ trick & technic)

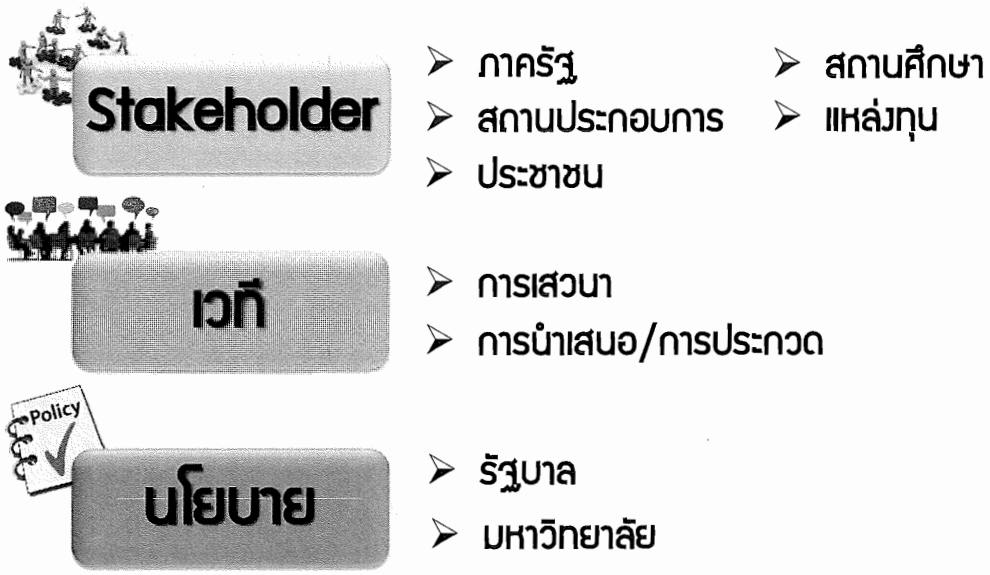


รูปที่ 1 วงจรการวิจัย (Research cycle)

ในการบริหารงานวิจัย นักวิจัยแต่ละคนมีจุดหมายของความสำเร็จในการทำวิจัยที่คล้ายกัน แต่เส้นทางการทำวิจัยของแต่ละคนอาจแตกต่างกันไปตามความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ข้อจำกัดของเวลา ทุนวิจัย และปัจจัยเกื้อหนุนต่างๆ ทำให้แต่ละเส้นทางได้รับผลลัพธ์หรือค้นพบสิ่งต่างๆ ที่แตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามวงจรการวิจัย (Research cycle) ของนักวิจัยจะมีขั้นตอนที่คล้ายคลึงกัน ดังแสดงในรูปที่ 1 จะเห็นว่า

เส้นทางของการวิจัยที่นำเสนอเป็นวงจรการวิจัยที่ไม่มีวันจบสิ้น โดยมีจุดเริ่มต้นและจุดจบที่เดียวกัน จุดเริ่มต้นสามารถอยู่ตำแหน่งใดก็ได้บนวงจรการวิจัย สมมติว่าเรามีจุดเริ่มต้นที่โจทย์วิจัย (Research problem) ซึ่งเป็นปัญหาหรือสาเหตุที่ทำให้เกิดงานวิจัย ปัญหานี้ต้องการบุคลากรหรือนักวิจัย (Researcher) ที่มีความสามารถและความเชี่ยวชาญเหมาะสม เพื่อลำดับและเรียบเรียงแนวทางในการศึกษาวิจัยในรูปของข้อเสนอโครงการ (Proposal) เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาการวิจัย ผลงานวิจัยที่ดีต้องสามารถตอบคำถามโจทย์วิจัยที่ถูกกำหนดขึ้นได้ โดยอาศัยกระบวนการทำวิจัยที่มีปัจจัยในการเพิ่มประสิทธิภาพและทำให้เกิดผลสาเร็จ 4 ประการ (4Ms) ได้แก่ ทีมวิจัย (Manpower) ทุนวิจัย (Money) เครื่องมือและอุปกรณ์ (Materials and Machinery) และระบบการบริหารจัดการงานวิจัย (Management) ทั้งหมดนี้น่าจะก่อให้เกิดผลการวิจัย (Research outputs) ที่ดีและสามารถตอบคำถามโจทย์วิจัยได้ จากนั้นผลงานวิจัยควรถูกเผยแพร่สู่สาธารณะ (Publications) เพื่อให้ผู้ใช้ประโยชน์ (Users) ได้นำไปผลิตและใช้งาน (Applications) อันจะนำไปสู่การค้นพบข้อจำกัดของผลงานวิจัยและโจทย์วิจัยใหม่ (Research problem) ที่ต้องมีการศึกษาวิจัยในระดับต่อไป (ที่สูงขึ้น ลึกซึ้งหรือหลากหลายมากขึ้น) ในการวิจัยแต่ละครั้งนักวิจัยจะได้รับความรู้จากการวิจัยนอกเหนือจากความเชี่ยวชาญที่เพิ่มขึ้น ผลการวิจัยของการดำเนินการวิจัยในวงจรรอบที่ 1 น่าจะทำให้เกิดโจทย์วิจัยใหม่สาหรับการวิจัยในวงจรรอบที่ 2 และได้ผลการวิจัยหรือความรู้เพิ่มขึ้น เมื่อนักวิจัยทำวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้ไปหลายๆ รอบของวงจรวิจัย นักวิจัยก็จะมีความรู้มากขึ้น พอเพียงที่จะสามารถนำมาสร้างเป็นองค์ความรู้ที่ใช้งานได้จริงและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผลงานวิจัยที่ดีน่าจะเกิดจากการทำวิจัยแบบเกาะติด

2. ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ



รูปที่ 2 การกำหนดโจทย์วิจัย

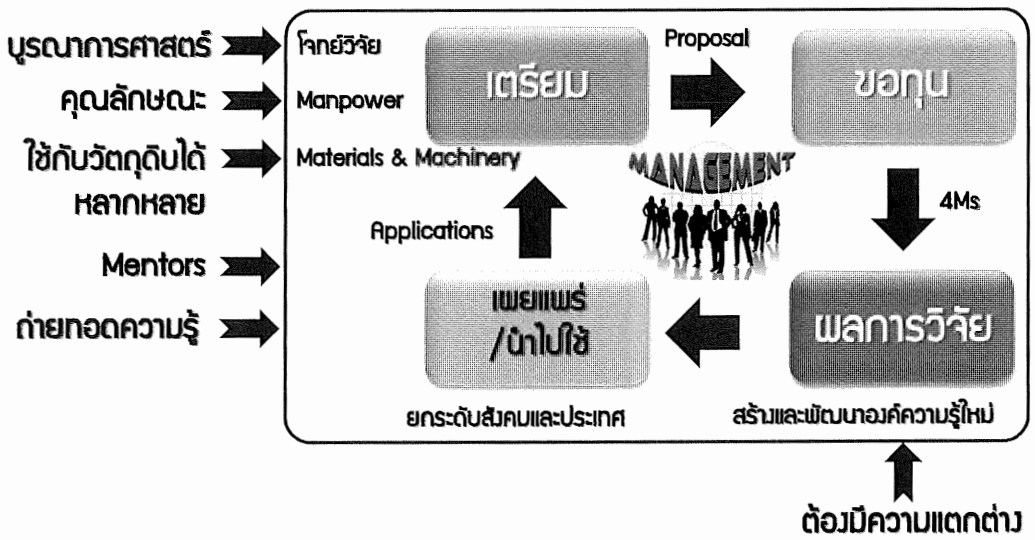
การกำหนดโจทย์วิจัยหรืองานสร้างสรรค์เชิงบูรณาการเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ มีปัจจัยเกื้อหนุนหลายส่วน อย่างเช่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เวที และนโยบาย ดังนี้

1. นักวิจัยควรมีการระดมความคิดเห็นร่วมกับผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น จังหวัด อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน สถานศึกษา สถานประกอบการ ชาวบ้านในชุมชนหรือในพื้นที่วิจัย ตลอดจนแหล่งทุนวิจัยทั้งภาครัฐและเอกชน อาจจะมีการจัดเวทีเสวนาร่วมกันในทุกภาคส่วนเพื่อหาข้อสรุปโจทย์วิจัย

2. นักวิจัยอาจจะได้โจทย์วิจัยจากการไปนำเสนอในเวทีประชุมวิชาการ หรือการประกวดสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม ผลงานวิจัยทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เนื่องจากมีผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิจัยนั้นร่วมรับฟังการนำเสนออยู่ด้วย เกิดการวิพากษ์ผลงานของนักวิจัย ก่อให้เกิดการวิจัยเชิงลึกต่อไป หรือมีภาคธุรกิจร่วมรับฟังอยู่ด้วย ทำให้ผลงานของนักวิจัยเกิดการนำไปประโยชน์ต่อดยอดในเชิงพาณิชย์

3. นโยบายของภาครัฐทั้งในระดับประเทศ โครงการมุ่งเป้า หรือยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นแหล่งทุนวิจัยที่นักวิจัยสามารถเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนวิจัยได้ หัวข้อโจทย์วิจัยจึงควรสอดคล้องกับนโยบายของแหล่งทุน

4. จากวงจรการวิจัยที่ได้อธิบายแล้วข้างต้น จะพบว่ายังมีปัจจัยหลายอย่างที่ช่วยสนับสนุนให้โครงการวิจัยเสร็จสิ้นตามกรอบระยะเวลา และผลงานวิจัยถูกนำไปใช้ประโยชน์ ดังนั้นโจทย์วิจัยควรเป็นเรื่องที่บูรณาการศาสตร์ในสาขาวิชาต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้โครงการวิจัยครอบคลุมในทุกด้านและสร้างผลกระทบกับเศรษฐกิจและสังคมอย่างแท้จริง เช่น บูรณาการศาสตร์ทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และบริหารธุรกิจเข้าด้วยกัน มีการออกแบบ สร้าง วิเคราะห์ และทำการตลาดในเชิงพาณิชย์ ดังแสดงในรูปที่ 3



รูปที่ 3 ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ

5. นักวิจัยควรมีคุณลักษณะที่อ่อนน้อม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำงานแบบเกาะติด กัดไม่ปล่อย มีจรรยาบรรณนักวิจัย ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น

6. งานวิจัยสามารถประยุกต์ใช้กับวัตถุดิบได้หลายอย่าง เพื่อปรับใช้กับผลผลิตในพื้นที่ต่างๆ กันได้ อย่างเช่นทำเครื่องสกัดน้ำส้มสายชูจากต้นจากในจังหวัดนครศรีธรรมราช และยังสามารถประยุกต์ใช้เครื่องนี้กับกลั่นสุรา กลั่นน้ำตะไคร้ ได้ด้วย ทำให้เกิดรายได้กับชุมชน

7. ควรมีนักวิจัยพี่เลี้ยง (Mentor) คอยให้คำปรึกษา แนะนำ ประเมินผล ตลอดการดำเนินโครงการวิจัย จะทำให้ผลงานวิจัยมีคุณภาพ และเกิดการนำไปใช้ประโยชน์

8. ระหว่างการดำเนินโครงการวิจัยควรมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้รับจากงานวิจัยแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นระยะ เพื่อให้เกิดการระดมความคิดเห็น ประเมินผลงาน และพัฒนางานวิจัยร่วมกัน

9. ผลการวิจัยควรมีความแตกต่างจากงานที่มีอยู่เดิม เพื่อให้เป็นที่ต้องการของผู้ใช้ประโยชน์หรือภาคอุตสาหกรรม และยังเป็นการเพิ่มมูลค่า

จากทั้งหมดที่กล่าวมาจะก่อให้เกิดการบูรณาการองค์ความรู้และประสบการณ์ของบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญวิชาชีพที่หลากหลาย เกิดผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ในการส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากเทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์ ส่งเสริมการบริการวิชาการเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ และเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ

ชาวบ้านหรือภาคอุตสาหกรรมไม่มีเรา เขาก็อยู่ได้ แต่มีเราเขาสุขใจ เพราะนักวิจัยจะคอยเป็นพี่เลี้ยง เป็นผู้ให้ความรู้ทางวิชาการ โดยมั่งหวังให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้านให้ดีขึ้น เกิดความสุขกับทุกฝ่าย แม้กระทั่งนักวิจัยเอง จึงขอนิยามนักวิจัยว่า “คนที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำงานวิจัยอย่างมีความสุข เพื่อหาองค์ความรู้ใหม่ ถ่ายทอด นำไปใช้ประโยชน์กับชุมชน/อุตสาหกรรม ผ่านการบริการวิชาการ การเรียนการสอนอย่างสร้างสรรค์ และสามารถทำวิจัยเป็นอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัว” จะเห็นว่าความสุขเกิดขึ้นได้ไม่ยาก เกิดขึ้นกับทุกงานที่เราทำด้วยการเป็นผู้ให้ มีเมตตากับผู้ที่ทุกข์ร้อน สร้างศรัทธาให้กับชุมชน/อุตสาหกรรม และมีวิสัยทัศน์ที่จะมุ่งมั่นพัฒนางานวิจัยของตนเองเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

CoP 2

การค้นหาหัวข้อวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เชิงบูรณาการเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

วันพฤหัสบดีที่ 5 กุมภาพันธ์ 2559
ณ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงดีนตก
ด.ห้วยแก้ว กิ่งอำเภอแม่ออน จ.เชียงใหม่



อ.ชฎาจันทร์ โชคนิรันดรชัย
ผู้บันทึกการเสวนา

ดร.วุฒิวัฒน์ คงรัตนประเสริฐ
ผอ. สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.กรุงเทพ
ผู้นำการเสวนา

RAJAMANGALA KRUNGTHEP

วงจรการวิจัย (Research cycle)



RAJAMANGALA KRUNGTHEP

การกำหนดโจทย์วิจัย



Stakeholder
- ภาครัฐ
- สถานประกอบการ
- ประชาชน
- สถานศึกษา
- แหล่งทุน



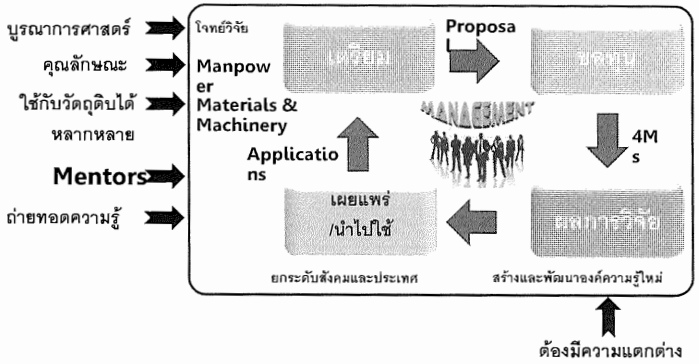
เวที
- การเสวนา
- การนำเสนอ/การประกวด



นโยบาย
- รัฐบาล
- มหาวิทยาลัย

RAJAMANGALA KRUNGTHEP

ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ



RAJAMANGALA KRUNGTHEP

ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ไม่มีเรา เขาก็อยู่ได้

แต่มีเรา เขาสุขใจ



RAJAMANGALA KRUNGTHEP

ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ

"คนที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำงานวิจัย

อย่างมีความสุข เพื่อหาองค์ความรู้ใหม่ ถ่ายทอด

นำไปใช้ประโยชน์กับชุมชน/อุตสาหกรรม

ผ่านการบริการวิชาการ การเรียนการสอนอย่างสร้างสรรค์

และสามารถทำวิจัยเป็นอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเอง

และครอบครัว"

RAJAMANGALA KRUNGTHEP

การศึกษาออกแบบและสร้างเครื่องกลั่นน้ำส้มสายชูหมักจากต้นจาก

A Study of Design and Construct Vinegar ferment refined machine form Nipa palm

Jakrawat Ruengrangskul*,Thawachchai Chattamnan

e-mail: jakrawat.r@rmutp.ac.th, thawachchai.ch@rmutp.ac.th

Department of Tool and Mould Engineering, Faculty of Engineering

Rajamangala University of Technology Phra Nakhon (RMUTP)

THAILAND

RMUTP

บทนำ

ชาวบ้านอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

⇐ ได้นำน้ำส้มจาก มาหมักเพื่อผลิตเป็นน้ำส้มสายชูหมัก

⇐ มีแนวความคิดจะใช้เครื่องกลั่นสุราในการกลั่นน้ำส้มสายชู

⇐ ขาดองค์ความรู้ในการสร้างเครื่องจักรและกระบวนการในการกลั่น

ทีมวิจัยจึงได้ร่วมพัฒนาและสร้างเครื่องต้นแบบในการกลั่นน้ำส้มจากให้เป็นน้ำส้มสายชู ที่มีคุณภาพผ่านตามเกณฑ์ความปลอดภัยของอาหาร

RMUTP

วัตถุประสงค์

ออกแบบและสร้างเครื่องกลั่นต้นแบบ ให้เหมาะสมกับวิถีชุมชน

⇐ ใช้วัสดุ ที่ทนต่อการกัดกร่อน นำมาสร้างต้นแบบ

RMUTP

วิธีการดำเนินงาน

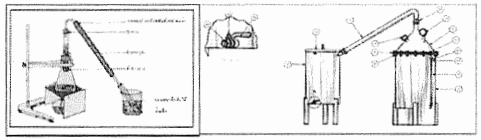
1. ศึกษาข้อมูลของวัตถุดิบ กระบวนการผลิตชุมชน ต้องการรวมถึงวางกรอบแนวคิดของการสร้างเครื่องต้นแบบให้เหมาะสมกับชุมชน
2. กำหนดออกแบบ เพื่อให้เหมาะสมกับวัตถุดิบ และวิธีการผลิต
3. ออกแบบรายละเอียดของแบบ และดำเนินการสร้างเครื่องจักร
4. ทดสอบการทำงาน ของเครื่อง และสังเกตการทดสอบ
5. บันทึกผลการทดลอง และวิเคราะห์ผลการทดลอง
6. สรุปผลการทดลอง

RMUTP

ผลการดำเนินงาน

1. ศึกษาข้อมูลของวัสดุอุปกรณ์ที่ชุมชนต้องการ รวมถึงกรอบแนวคิดของการสร้างเครื่องต้นแบบให้เหมาะสมกับชุมชน

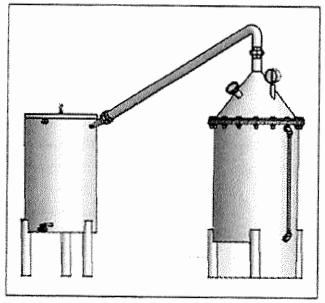




RMUTP

5

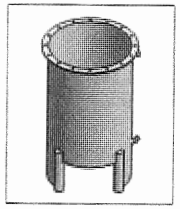
2. ศึกษาออกแบบแนวคิดเบื้องต้นของเครื่องต้นแบบ เพื่อกำหนดการทำงาน วัสดุ และวิธีการผลิต

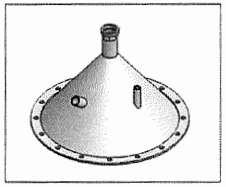


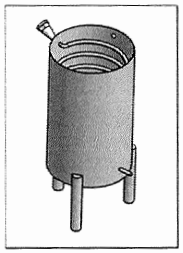
RMUTP

6

3. ออกแบบรายละเอียดของแบบ และดำเนินการสร้างเครื่องต้นแบบ



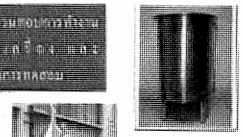


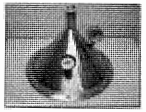


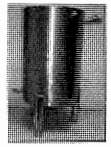
RMUTP

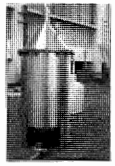
7

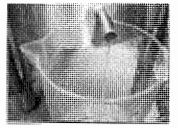
4. ทดสอบการทำงานของเครื่องต้นแบบ





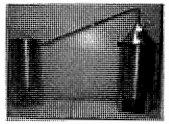












RMUTP

8

5. บันทึกผลการทดลอง และวิเคราะห์ผลการทดลอง

ครั้งที่ทดลอง	ปริมาตรน้ำอ้อยที่ได้ (L)		ปริมาณกลังที่ใช้ (Kg)		เวลาที่ใช้หมด - เวลาหยุดพัก (นาที)		เวลาที่ใช้ในการกลั่น (นาที)		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	ก่อนกลั่น	หลังกลั่น	ที่หมด	เฉลี่ย : ลิตร	92 °	102 °	เวลาที่หมด	เฉลี่ย :ลิตร	
1	5	4	0.65	0.1625	8.6667	10.5000	64.1300	16.0333	0.2919
2	5	4	0.65	0.1625	8.8333	10.7500	64.3000	16.0833	0.3233
3	5	4	0.70	0.1750	8.3333	10.1333	64.2833	15.5667	0.4957
4	5	4	0.65	0.1625	8.5000	10.3667	64.6333	16.1667	0.2741
5	5	4	0.70	0.1750	9.0000	10.7500	64.7833	16.2500	0.4068
$\sum x$	25	20	3.35	0.8375	43.3333	52.50	323.1299	80.05	2.3695
เฉลี่ย ($\bar{x}$)	5	4	0.67	0.1675	8.6666	10.50	64.6260	16.01	0.4739
SD.	0	0	0.0274	0.0068	0.2635	0.2584	0.2713	0.2565	0.1914

RMUTP

9

6. สรุปผลการทดลอง

จากการดำเนินงานทั้งหมด และ ทดลองกลั่น ในระดับใช้งานจริงพบว่า เครื่องกลั่นที่ได้ออกแบบและสร้างที่ บังกลั่น 48 ลิตร บังควบแน่น 34 ลิตร สามารถกลั่นน้ำส้มสายชูได้ จำนวน 31 ลิตร ใช้เวลาเฉลี่ยประมาณ 16 นาที และมีต้นทุนการผลิตต่อลิตรเท่ากับ 6.59 บาท คุณภาพของน้ำส้มสายชูมีสีใส และได้ผ่านการตรวจสอบจากสำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

RMUTP

10

การนำไปใช้

จากผลการดำเนินงานวิจัยพบว่า กระบวนการกลั่น และ ตัวเครื่องกลั่น มีความเหมาะสมกับวิถีของชุมชนในท้องถิ่นอย่างมาก เนื่องจากมีกระบวนการที่ไม่ซับซ้อน และสามารถประยุกต์ใช้เชื้อเพลิงที่มีในท้องถิ่นได้ และยังสามารถผลักดันให้เกิดเป็น สินค้าของชุมชนได้ในอนาคตต่อไป

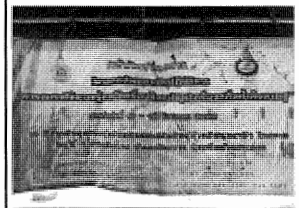
อภิปรายผล

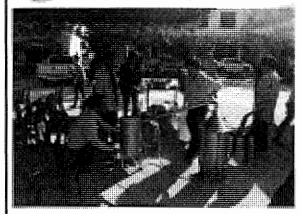
เครื่องกลั่นน้ำส้มสายชูหมักจากน้ำส้มจาก สามารถกลั่นน้ำส้มสายชูได้ตามคุณภาพมาตรฐาน และสามารถ ประยุกต์ใช้ในครัวเรือน หรือ พัฒนาเป็นเชิงพาณิชย์ในอนาคตต่อไปได้ และในการพัฒนาต่อเนื่องในอนาคตจะมีการวิจัยในเรื่องของวัสดุที่ทำตัวเครื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการกลั่น โดยใช้ปริมาณเชื้อเพลิงที่น้อยลง ได้

RMUTP

11

Community of Practice การนำไปใช้ประโยชน์






12

การนำไปใช้ประโยชน์






13

การนำไปใช้ประโยชน์




14

Thank you
for
your Attention



15

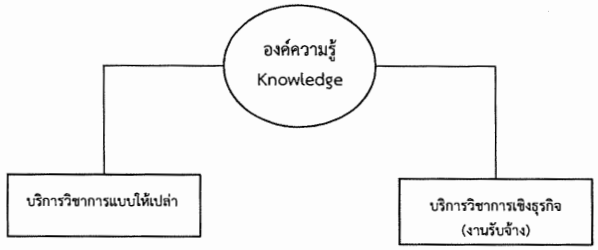
กลุ่ม ๓

งานบริการวิชาการ:
การบริการวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้าง
ชุมชนเข้มแข็ง

Cop ที่ 3 การบริการวิชาการ : การบริการวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง

การบริการวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง คือ กิจกรรมหรือโครงการให้บริการแก่สังคมภายนอกสถาบันการศึกษา หรือเป็นการบริการที่จัดในสถาบันการศึกษาโดยมีบุคคลภายนอกมาใช้บริการ เพื่อพัฒนาชุมชนหรือองค์กรภายนอกและเมื่อดำเนินการแล้ว มีผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นแก่ชุมชนหรือองค์กรภายนอกในด้านต่าง ๆ หรือทำให้ชุมชนหรือองค์กรภายนอกมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามศักยภาพของตนเอง

แนวปฏิบัติที่ดี (Good Practices) งานบริการวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยี



กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ (กลยุทธ์ Trick & Technic)

กำหนดขั้นตอนการดำเนินการตามหลัก PDCA

P (Plan) การวางแผนการดำเนินโครงการ และมีการสำรวจบริบทสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายทำให้ทราบปัญหาและความต้องการเพื่อนำมากำหนดเป้าหมาย และหัวข้องานบริการวิชาการ เพื่อให้เกิดประโยชน์และตรงกับความต้องการของประชากรกลุ่มเป้าหมาย

D (Do) การลงมือทำในการดำเนินการจัดโครงการบริการวิชาการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชากรกลุ่มเป้าหมาย

C (Check) การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ เพื่อจะได้ทราบว่าถึงผลกระทบในการดำเนินโครงการรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

A (Act) การนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการมาทบทวนและปรับปรุงแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการต่อไป

ความสำคัญและปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ความต่อเนื่องในการดำเนินการ
2. ระยะเวลาในการดำเนินการ
3. แหล่งงบประมาณ
4. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริการทางวิชาการ
5. เป็นผู้ฟัง ชักชวนให้ร่วมคิดร่วมทำ
6. เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา สร้างความตระหนักรู้ คุณค่าแห่งตน
7. ทำงานเป็นทีม
8. เชิดชูภูมิปัญญา

ปัญหา อุปสรรค

1. การพึ่งพาทรัพยากรของชุมชนมากเกินไป
2. บุคลากรของมหาวิทยาลัย มีภาระงานมากทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบริการวิชาการ
3. ความร่วมมือของผู้นำชุมชนหรือท้องถิ่นบางพื้นที่ขาดความร่วมมือ
4. การบูรณาการงานบริการวิชาการกับงานวิจัยเพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ๆยังมีน้อย
5. การประเมิลผลกระทบที่เกิดขึ้น สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ยาก

แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป

1. ลดการพึ่งพาทรัพยากรของท้องถิ่น
2. ลดภาระงานบุคลากรด้านอื่นให้น้อยลง
3. ส่งเสริมจูงใจสนับสนุนงบประมาณให้มีการบูรณาการ (บริการวิชาการกับการวิจัย)
4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ MOU ทำแผนกิจกรรมร่วมกัน
5. วางแผนติดตามการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชนกลุ่มเป้าหมาย หลังจากจัดกิจกรรมเดือนละ 1 ครั้ง เป็นเวลา 3 เดือน

ภาคผนวก ๒

The end

การอนุรักษ์ศิลปะการแสดงโนรา ในจังหวัดสุโขทัย

โดย

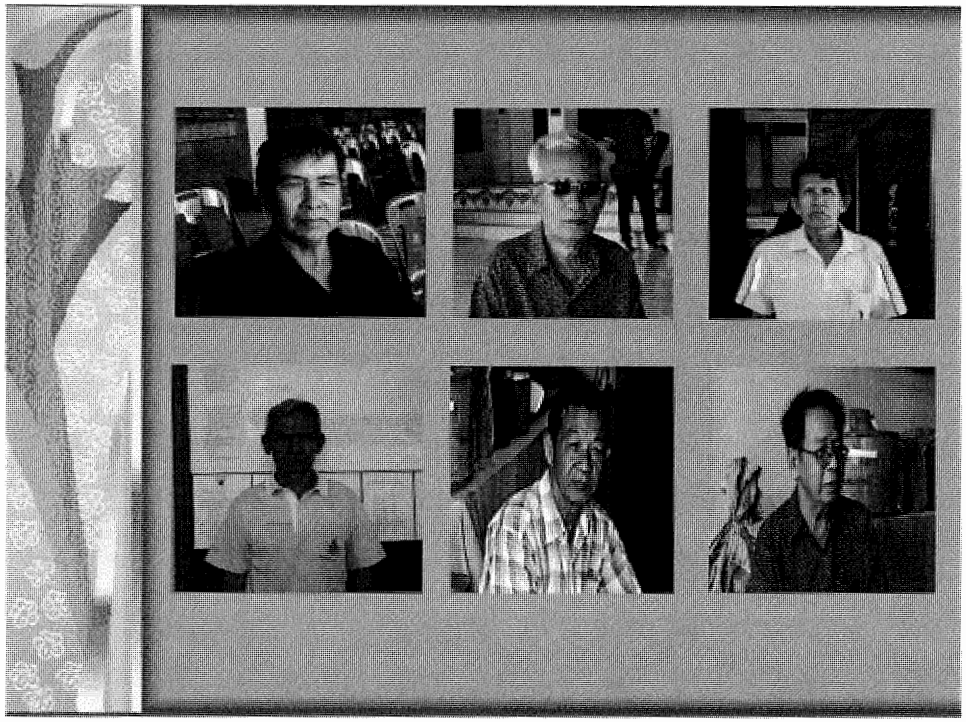
ณัฏฐ์ ศรีสวัสดิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาศิลปกรรม
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา ๒๕๕๓
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

ตัวอย่าง

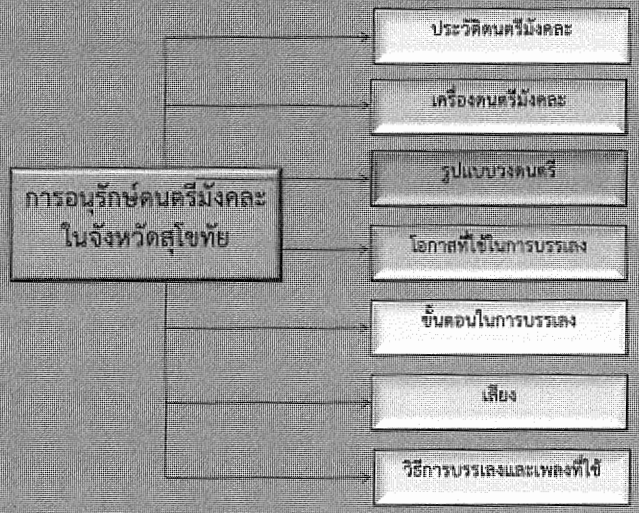
การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของการแสดงโนรา ในจังหวัดสุโขทัย ศึกษาการอนุรักษ์การแสดงโนรา ในจังหวัดสุโขทัย และศึกษาแนวทางการส่งเสริมการอนุรักษ์การแสดงโนรา ในจังหวัดสุโขทัย ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการแสดงโนรา ในจังหวัดสุโขทัย





Knowledge Mapping

ดนตรีมังคละในจังหวัดสุโขทัย



กิจกรรมที่ 2

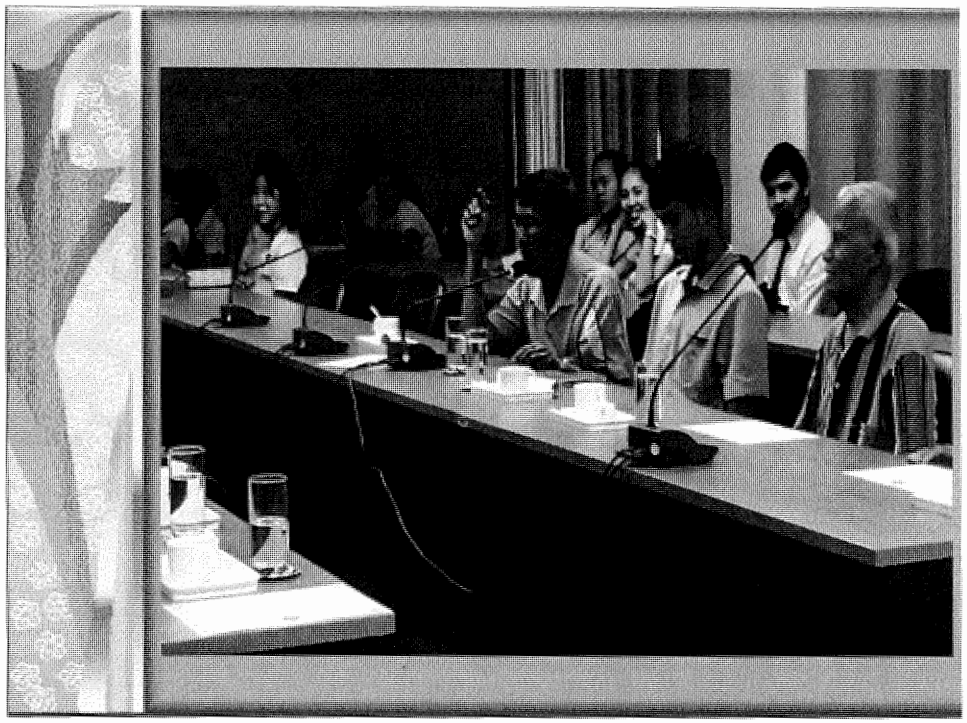
การสร้างและแสวงหาความรู้

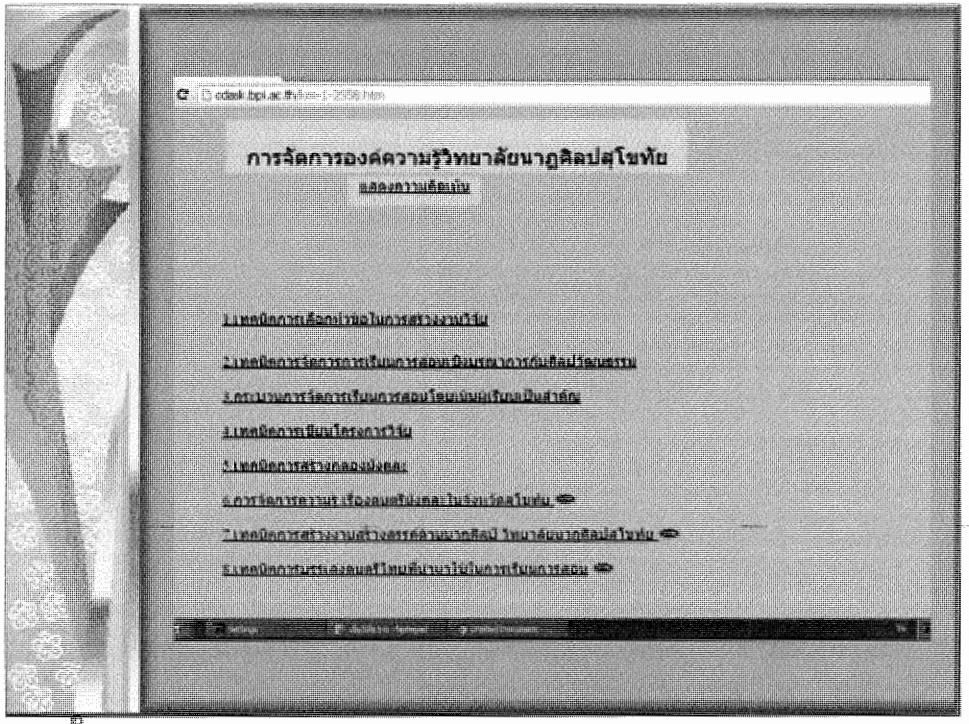




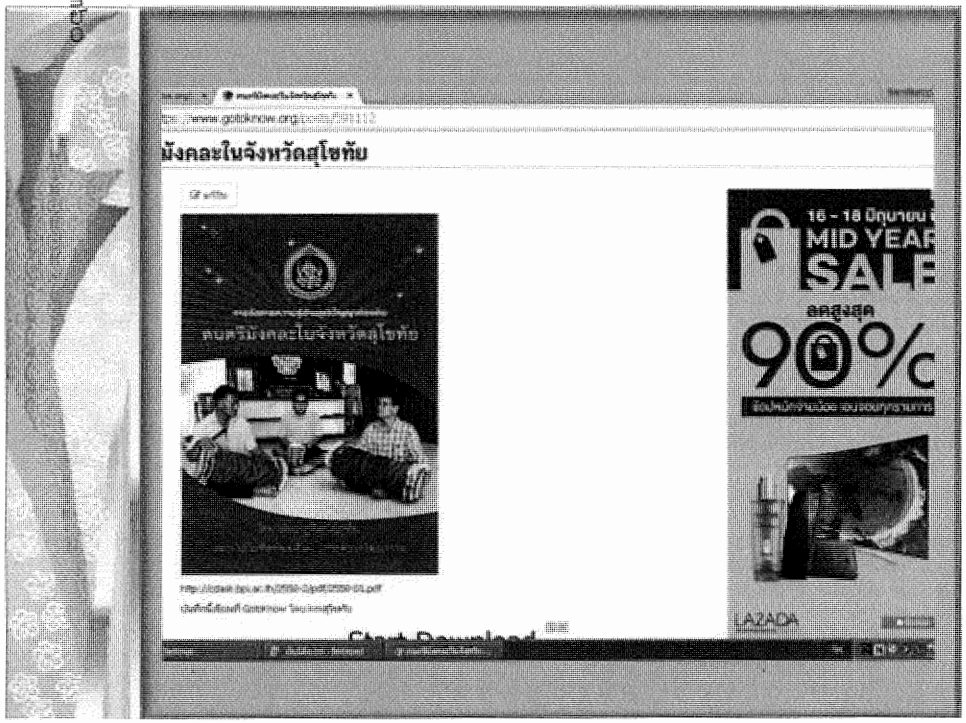







การจัดการองค์ความรู้วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย
แลกเปลี่ยนเรียนรู้
1.เทคนิคการเลือกประเด็นในการสร้างงานวิจัย
2.เทคนิคการจัดการการเรียนการสอนเชิงบูรณาการศิลปวัฒนธรรม
3.กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4.เทคนิคการเขียนโครงการวิจัย
5.เทคนิคการสร้างกลองมังคละ
6.การจัดการความรู้เรื่องลงหนังกลองมังคละในจังหวัดสุโขทัย
7.เทคนิคการสร้างงานสร้างสรรค์ความรู้ศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย
8.เทคนิคการนำบทลงหนังใหญ่มาใช้ในการเรียนการสอน


/www.gotoknow.org/blog/sukhothai-km


มังคละในจังหวัดสุโขทัย
คณะมังคละในจังหวัดสุโขทัย
16 - 18 มิถุนายน
MID YEAR
SALE
ลดสูงสุด
90%
LAZADA


กิจกรรมที่ ๖
การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

ปัจจัยความสำเร็จ (ต่อ)

- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารจัดการ
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานบุคคล
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานงบประมาณ
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานทั่วไป
- รู้หลักการและทฤษฎีการประกันคุณภาพการศึกษา
- รู้หลักการและทฤษฎีการนิเทศการศึกษา
- รู้หลักการและทฤษฎีการวิจัยทางการศึกษา
- รู้หลักการและทฤษฎีการวัดและประเมินผลการศึกษา
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารหลักสูตร
- รู้หลักการและทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน

ปัจจัยความสำเร็จ (ต่อ)

- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน

ปัจจัยความสำเร็จ

- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน
- รู้หลักการและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักเรียน

สภาพปัญหา

- การจัดการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
- ขาดแคลนครูที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- ขาดการสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน

ปัจจัยความสำเร็จ (ต่อ)

- ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน
- การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ปัญหาและอุปสรรค

- ขาดแคลนครูที่มีความรู้ความสามารถในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- ขาดการสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน
- ขาดการประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ปัญหาและอุปสรรค (ต่อ)

- ขาดแคลนงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- ขาดการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ขาดการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ทบทวนและพัฒนากระบวนการเพื่อสร้างงานบริการวิชาการที่เข้มแข็งแก่ชุมชน

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์เต่น รักซ้อน
อาจารย์วัชรินทร์ แซ่เตีย

RMUTI
ราชมงคลอีสาน

ขั้นตอนงานบริการวิชาการ

1. การจัดทำแผนบริการวิชาการ
2. สำรวจความต้องการของชุมชนและผู้รับบริการ
3. ประชุมความพร้อมด้านบริการวิชาการในหน่วยงาน

ขั้นตอนการบริการวิชาการ

4. การให้บริการด้านวิชาการ
5. ติดตามผลการให้บริการทางวิชาการ
6. สรุปและประเมินผลการให้บริการวิชาการ

เทคนิควิธีการและแนวปฏิบัติที่ดี

1. การวางแผนโดยการใช้ประสบการณ์จากการบริการวิชาการที่ผ่านมา

ช่วงเวลาและระยะเวลาที่เหมาะสม

ความเหมาะสมของเนื้อความรู้และความสามารถของอาจารย์และวิทยากรผู้ให้บริการวิชาการ

หลักสูตรและเนื้อหาของเรื่องที่ให้บริการเหมาะสม

เทคนิควิธีการและแนวปฏิบัติที่ดี

2. การเลือกกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการทางวิชาการ

ผู้ประกอบการที่มีแนวคิดในการเปลี่ยนแปลง
ให้เกิดความแตกต่าง และการเรียนรู้ใหม่



เทคนิควิธีการและแนวปฏิบัติที่ดี

2. การเลือกกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการทางวิชาการ

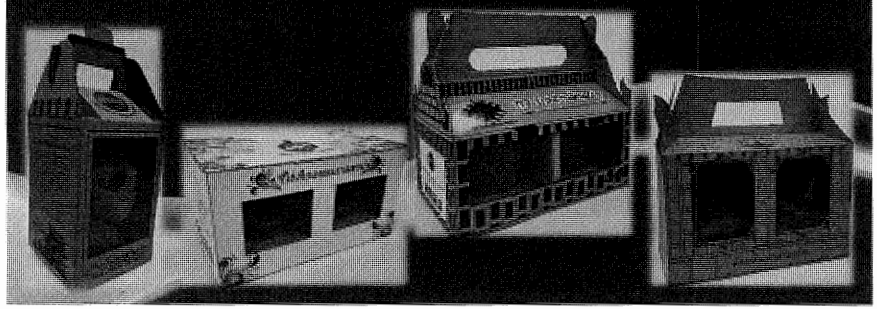
ผู้ประกอบการที่มีแนวความคิดอนุรักษ์นิยม



เทคนิควิธีการและแนวปฏิบัติที่ดี

2. การเลือกกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการทางวิชาการ

ผู้ประกอบการที่ต้องการปรับเปลี่ยนตนเอง เพื่อเป้าหมายสำคัญ



เทคนิควิธีการและแนวปฏิบัติที่ดี

**3. การนำองค์ความรู้มาใช้ในการบูรณาการ
การเรียนการสอนและงานวิจัย**

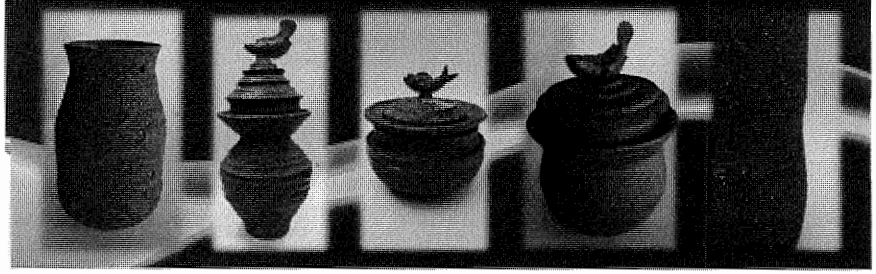
การบริการวิชาการสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนได้



เทคนิควิธีการและแนวปฏิบัติที่ดี

3. การนำองค์ความรู้มาใช้ในการบูรณาการ การเรียนการสอนและงานวิจัย

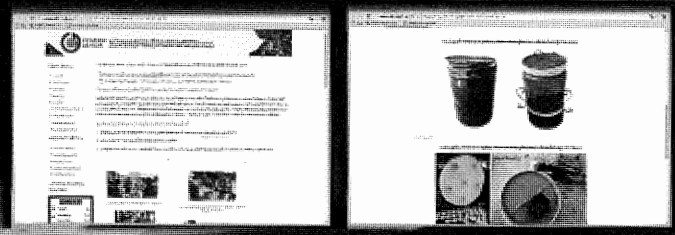
การบริการวิชาการสามารถเป็นแนวทางในการต่อยอด และพัฒนาหัวข้อวิจัยในอนาคต



เทคนิควิธีการและแนวปฏิบัติที่ดี

3. การนำองค์ความรู้มาใช้ในการบูรณาการ การเรียนการสอนและงานวิจัย

ความรู้ที่ได้จากการบริการวิชาการสามารถเผยแพร่ให้สาธารณะได้



http://www.cde.rmuti.ac.th/cd/2014-03-24-09-12-40/48-2015-02-19-08-30-20

เทคนิควิธีการและแนวปฏิบัติที่ดี

4. การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริการวิชาการ แก่ชุมชนและสังคม

เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชน และผู้ประกอบการ โดยมีอาจารย์เป็นที่ปรึกษา

ให้นักศึกษาลงภาคสนาม ศึกษาปัญหาในชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหา

เทคนิควิธีการและแนวปฏิบัติที่ดี

4. การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริการวิชาการ แก่ชุมชนและสังคม



ความสำเร็จที่ได้รับจากการบริการวิชาการ

1.เกิดองค์ความรู้และการเรียนรู้ที่ใช้ในการพัฒนางานบริการวิชาการ ที่สามารถพัฒนาชุมชนได้อย่างเป็นลำดับและต่อเนื่อง

2. องค์ความรู้ที่ได้จากการบริการวิชาการ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรต่างๆในสถาบันได้

3. ได้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ถ่ายทอดส่งต่อกัน และการจัดกลุ่มของผู้ประกอบการ ที่ขยายวงกว้างขึ้น

4. ทำให้ผู้ประกอบการเกิดทัศนคติอันดี ต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย อันเป็นที่ปรึกษาให้แก่ชุมชน

ปัญหาและอุปสรรค ในการบริการวิชาการ

1.การจัดทำแผนการบริการวิชาการ อาจมีขั้นตอนที่ไม่สอดคล้องกับระยะเวลาที่ให้บริการมากนัก

2. ผู้ประกอบการมีความสนใจ แต่ขาดเครื่องมือและความรู้อย่างลึกซึ้ง ในเทคนิควิธีการใหม่ๆ

3. ผู้ประกอบการยังขาดความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลง

4. ผู้ประกอบการยังมีสภาพปัญหาการเมืองในท้องถิ่นและแยกกลุ่มอย่างชัดเจน

แนวทางการพัฒนาการบริการวิชาการ

1.การออกสำรวจ ติดตามปัญหาในชุมชนและผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนาหาความรู้ เทคนิควิธีการ และกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทชุมชนและผู้รับบริการวิชาการ

3. เร่งพัฒนาผู้ประกอบการที่มีศักยภาพ เพื่อเป็นแบบอย่างและเป็นผู้ถ่ายทอดที่ดีต่อในชุมชน

4. การให้นักศึกษาออกสำรวจและจัดกลุ่มบริการชุมชน อย่างเป็นระบบ

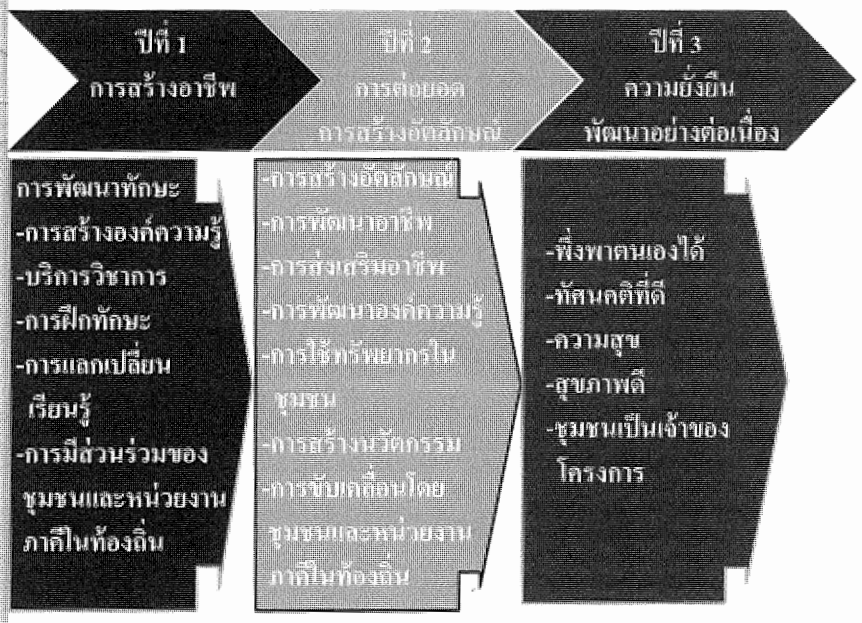
การบริการวิชาการแบบมีส่วนร่วม
เพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง

Thank You

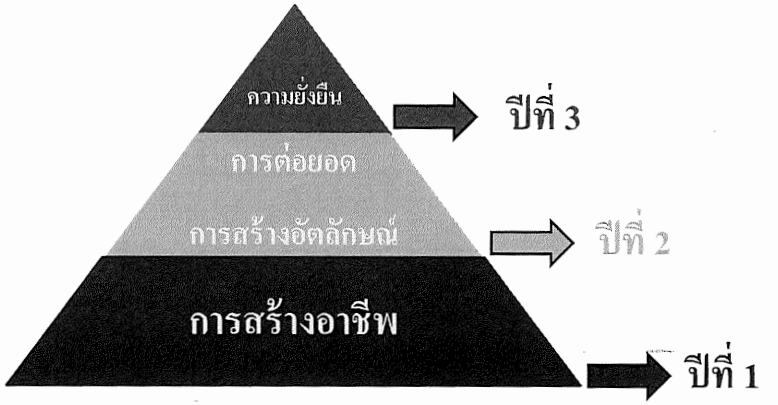
RMUTI
ราชมงคลอีสาน

คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

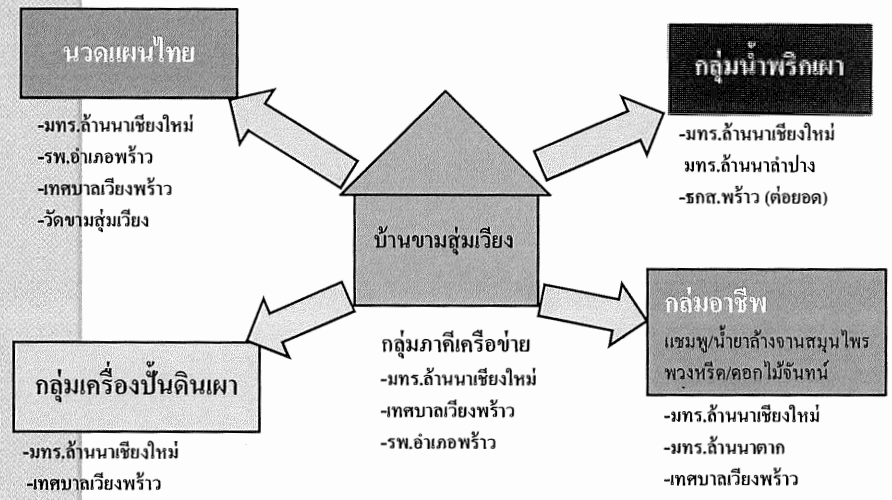
โครงการยกระดับคุณภาพชีวิตหมู่บ้าน ชุมชน แบบมีส่วนร่วม บ้านขามสุ่มเวียง หมู่ที่ 2 ตำบลเวียง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ปีที่ 2



โมเดลการสร้างความยั่งยืน โครงการยกระดับฯ บ้านขามสุ่มเวียง

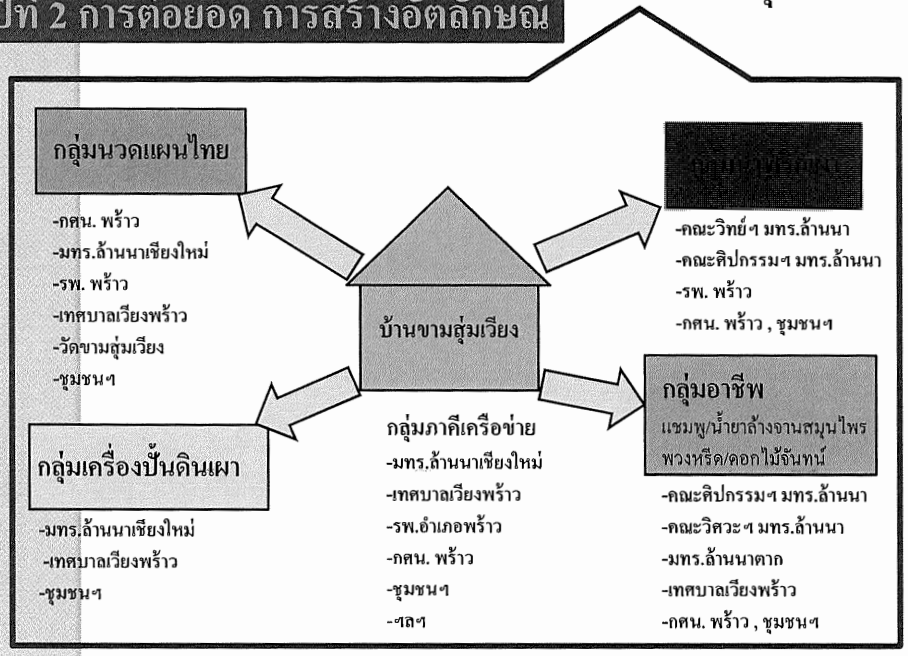


ปีที่ 1 การสร้างอาชีพ



ปีที่ 2 การต่อยอด การสร้างอัตลักษณ์

ขับเคลื่อนโดยชุมชน



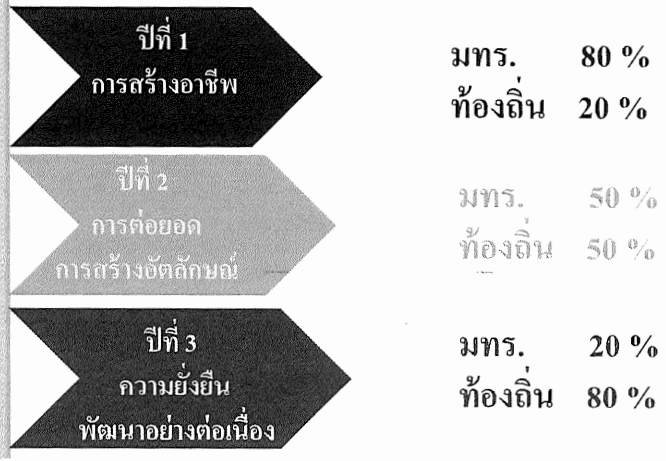
การจัดการเทคโนโลยีที่เหมาะสม

สัดส่วนการใช้เทคโนโลยี

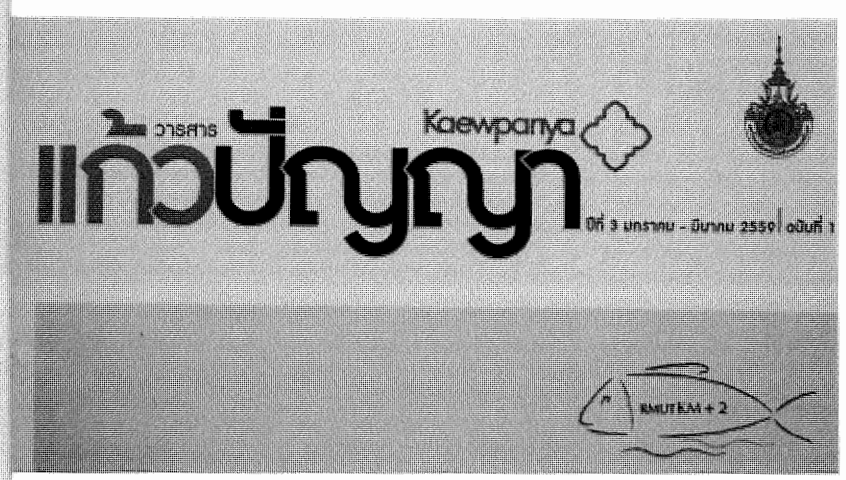
มทร.,	80 %	➡ ให้
ท้องถิ่น/ชุมชน	20 %	➡ รับ/เรียนรู้เทคโนโลยี
มทร.,	50 %	} การผสมผสานระหว่าง
ท้องถิ่น/ชุมชน	50 %	} ภูมิปัญญากับเทคโนโลยี และนวัตกรรม
มทร.,	20 %	➡ การเรียนรู้
ท้องถิ่น/ชุมชน	80 %	➡ การใช้ภูมิปัญญา

การจัดการเทคโนโลยีที่เหมาะสม

สัดส่วนการใช้เทคโนโลยี



การสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง



คณะสัตวแพทยศาสตร์ ร่วมกับ

สานใจรักษ์ ปลดปล่อยพยัคฆ์

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ
เพื่อการบริหารจัดการกลุ่ม
ด้วยปลอกคอ GPS และ
เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

"...ไทรโยคน้อย ศูนย์รวมสัตว์ป่าหลากหลายชนิด ที่ได้รับการดูแลอย่างดีจากเจ้าหน้าที่ ทั้งยังมีการจัดการเรื่องการท่องเที่ยวที่ดี ทำให้ผู้มาเยือนได้ทั้งความรู้ และความเพลิดเพลิน..."

"...ไทรโยคน้อย ศูนย์รวมสัตว์ป่าหลากหลายชนิด "ศูนย์ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ป่าไม้ และสัตว์ป่าไทรโยคน้อย" ตั้งอยู่ที่ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ดำเนินการโดย กรมป่าไม้ ร่วมกับ องค์การสวนสัตว์ฯ ...

สิ่งที่มหาวิทยาลัยและคณะจะได้

ด้านการบริการวิชาการ

บูรณการงานวิจัยกับการบริการวิชาการ

โครงการศึกษาออกแบบพัฒนาเตาเผาพื้นบ้านอุณหภูมิสูงโดย
ใช้ฟืนเป็นเชื้อเพลิงสำหรับเผาเครื่องปั้นดินเผาบ้านเหมืองกุง

โดย ผศ.ไพบูลย์ หล้าสมศรี

สิ่งที่มหาวิทยาลัยและคณะจะได้

งานวิจัย (โจทย์วิจัย)

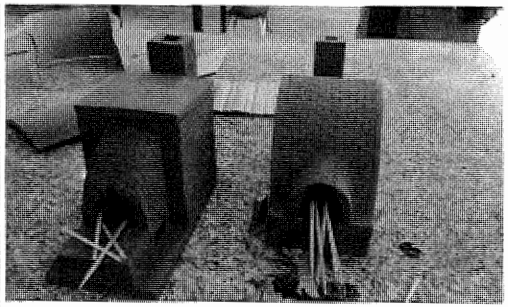
บูรณการงานบริการวิชาการงานวิจัยกับ

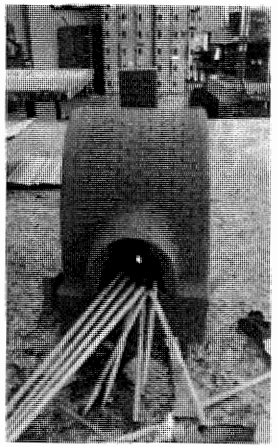
- งานวิจัยดินเพื่อพัฒนาเครื่องปั้นดินเผาบ้านขามสุ่มเวียง

- งานวิจัยวัสดุท้องถิ่นธรรมชาติเพื่อผลิตกระดาษสำหรับทำดอกไม้

-การสร้างอัตลักษ์ของบรรจุภัณฑ์เพื่อการส่งเสริมภาพลักษณ์ให้กับ
สินค้าชุมชนบ้านขามสุ่มเวียง

ต้นแบบเตาเผาพื้นบ้านอุณหภูมิสูงโดย
ใช้ฟืนเป็นเชื้อเพลิงสำหรับเผาเครื่องปั้นดินเผาบ้านเหมืองกุง

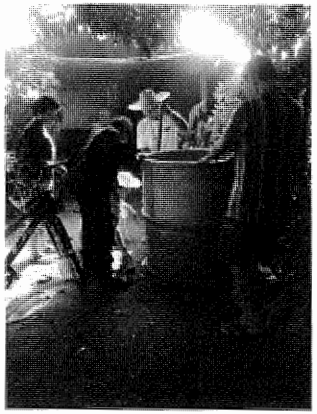


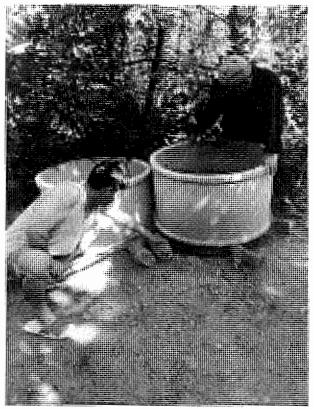


โครงการสนับสนุนต่างๆ

โครงการจัดการขยะสด

ดำเนินการโดยเทศบาลเวียงพร้าว



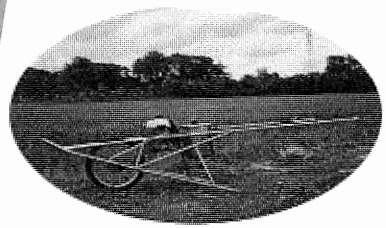


โครงการสนับสนุนต่างๆ

โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
ดำเนินการโดย ธกส.พร้าว และ ธกส.เชียงดาว



แนวปฏิบัติที่ดีเรื่อง “การบริการวิชาการเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีเครื่องแหวกร่องต้นข้าวเพื่อเกษตรกร”



โดย

รศ.อำนวยพศ ทองคำ

คณะเทคโนโลยีการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

วิธีการดำเนินงาน

การบริการวิชาการ มีกระบวนการการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ให้บริการวิชาการ เกษตรตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเกษตรกร มาร่วมกันกำหนดความต้องการของเกษตรกร ถ่ายทอดผลงาน การบริการวิชาการในเรื่องนั้นๆ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อกำหนดเป้าหมาย และหัวข้องานบริการวิชาการ

ผู้เกี่ยวข้อง ผู้ให้บริการวิชาการ

ผลการดำเนินงาน

วางเป้าหมายให้งานบริการวิชาการมีลักษณะที่เกิดประโยชน์กับเกษตรกร ตรงกับความต้องการของเกษตรกร

ขั้นตอนที่ 2. ลงพื้นที่ไปพบกลุ่มเกษตรกรเพื่อค้นหาปัญหา และความต้องการของเกษตรกรหมู่ที่ 5 ต.ปลายกัด อ.บางซ้าย จ.พระนครศรีอยุธยา

ผู้เกี่ยวข้อง ผู้ให้บริการวิชาการ/นักวิจัย/เกษตรตำบล/กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/เกษตรกร

ผลการดำเนินการ

พบปัญหาในการทำนาของเกษตรกรสรุปได้ 3 ข้อ

1. ปัญหาการตีดินในแปลงนา
2. ปัญหาการปรับพื้นที่หน้าดิน
3. ปัญหาการบำรุงรักษาต้นข้าว รวงข้าว

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำข้อเสนอโครงการเพื่อของบประมาณดำเนินการ

ผู้เกี่ยวข้อง นักวิจัย/นักบริการวิชาการ

ผลการดำเนินงาน

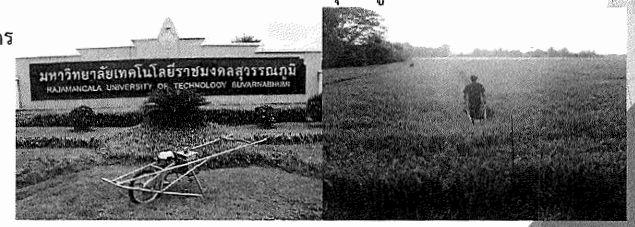
เมื่อวิเคราะห์ปัญหาเชิงลึกในหัวข้อที่นักวิจัย/นักบริการวิชาการมีความเชี่ยวชาญเหมาะสมกับงบประมาณและระยะเวลา พบว่าประเด็นที่ 3 เหมาะสมที่สุด เพื่อลดความเสียหายของต้นข้าว รวงข้าว ประหยัดเวลา ลดความเมื่อยล้า และเป็นการเพิ่มผลผลิต เพื่อขอ งปม. และได้รับ งปม.จากกองทุนส่งเสริมงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการสร้างสิ่งประดิษฐ์และวิจัย

ผู้เกี่ยวข้อง นักวิจัย

ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการสร้างสิ่งประดิษฐ์ตามแบบ และวิจัยตามแผนงาน เลือกใช้วัสดุที่เป็นสแตนเลสทำโครงเครื่องเนื่องจากมีความชื้นในแปลงนา ประยุกต์ใส่เครื่องต้นกำลังขนาดเล็ก ช่วยให้ใช้งานสะดวก รวดเร็ว ลดความเมื่อยล้า มีต้นทุนไม่สูง และนำไปทดลองกับแปลงนาของเกษตรกร



ขั้นตอนที่ 5 การบริการวิชาการ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกร และมอบเครื่องให้เกษตรกรนำไปใช้งาน

ผู้เกี่ยวข้อง อธิการบดี / นักวิจัย / ผู้ให้บริการวิชาการ / ปลัดอำเภอ / เกษตรอำเภอ / นายก อบต. / เกษตรตำบล / กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / เกษตรกร

ผลการดำเนินการ

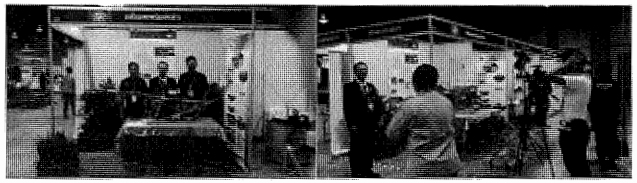
จัดอบรมบริการวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเครื่องแหวกร่องต้นข้าวแก่เกษตรกรหมู่ที่ 5 ต.ปลายกัด อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา

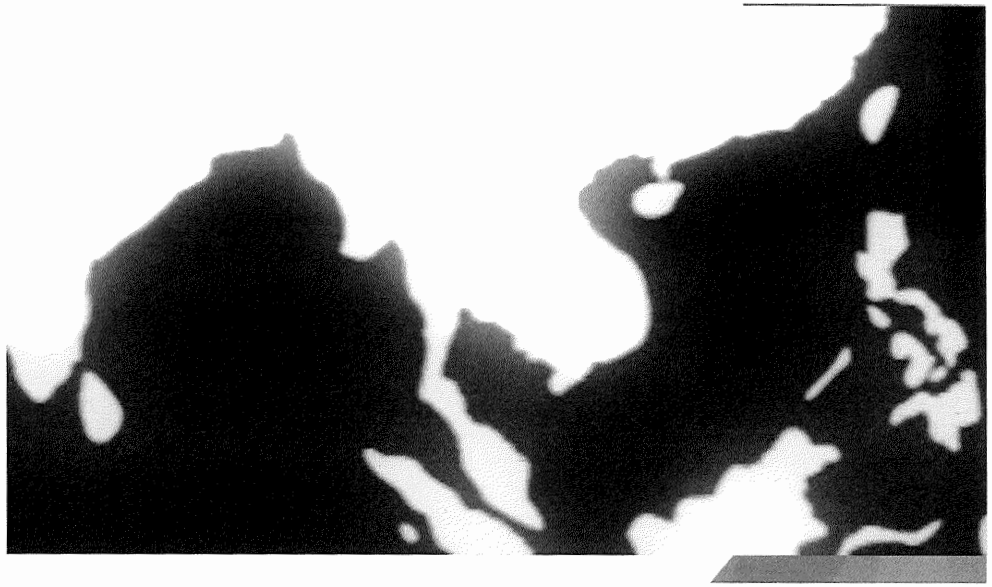


มอบเครื่องให้เกษตรกรนำไปใช้งาน โดยมีอธิการบดีเป็นประธานมอบและมีปลัดอำเภอ / เกษตรอำเภอ / นายก อบต. / เกษตรตำบล / กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / เกษตรกร รับมอบ



เผยแพร่ในงานวันนักประดิษฐ์ ๒๕๕๘ Thailamd Inventors" Day 2015 วันที่ ๒ – ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ เมืองทองธานี จัดโดย วช. และได้ถ่ายวีดีโอใส่ไว้ใน Youtube ซึ่งสามารถเข้าชมได้ในปัจจุบัน โดยเข้าไปที่ Google พิมพ์คำว่า "เครื่องแหวกร่องต้นข้าว" ก็จะสามารถเข้าชมได้





โครงการวิจัยนี้ได้ออกอากาศสัมภาษณ์สดทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ภาคเอเอ็ม คลื่นความถี่ 891 เมกกะเฮิทซ์ และภาคเอฟเอ็ม คลื่นความถี่ ๙๒.๗๕ เมกกะเฮิทซ์ ในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘ ในเวลา ๑๕.๓๐ – ๑๖.๐๐ น.

โครงการวิจัยนี้ได้ออกอากาศสัมภาษณ์บันทึกเทป เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๔.๐๐ น. และออกอากาศวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๑.๐๐ น.ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงจุฬา ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

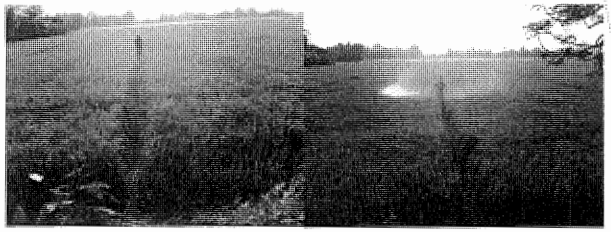
โครงการวิจัยนี้ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ทางสื่อสิ่งพิมพ์ คือหนังสือพิมพ์บ้านเมืองฉบับวันอาทิตย์ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ ข่าวสดออนไลน์วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘


บ้านเมือง
มทร.สุวรรณภูมิ


ข่าวสด
MSCS
ไม่รับถุงพลาสติก คุณได้คืน 150 แต้ม
เครื่องแหวกร่องต้นข้าว ผลงาน มทร.สุวรรณภูมิ

ผลกระทบที่เป็นประโยชน์หรือสร้างคุณค่า

1. เกษตรกรลดความสูญเสีย ความเสียหายของต้นข้าว รวงข้าว ทำงานได้รวดเร็ว ลดความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า และเป็นการเพิ่มผลผลิต



2. นักวิจัย/นักบริการวิชาการ และกลุ่มเกษตรกรมีความร่วมมือกัน เกษตรกรมีความเชื่อมั่นในการร่วมมือกันกับนักวิจัย ผู้บริการวิชาการในการร่วมมือกันทำงานชิ้นต่อๆ ไป

3. นักวิจัยมีผลงานสิ่งประดิษฐ์ ตีพิมพ์เผยแพร่ และจดอนุสิทธิบัตร/สิทธิบัตร

ได้เข้าร่วมนำเสนอผลงานทางวิชาการในงานการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๖ และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๕ และจดอนุสิทธิบัตรแล้ว



ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี
2. ได้รับการสนับสนุน งปม. จากกองทุนส่งเสริมการวิจัยของ ม.
3. ได้รับความร่วมมือจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการติดต่อประสานงานกับเกษตรกรเป็นอย่างดี
4. เกษตรกรให้ความร่วมมือในการทดสอบเครื่องฯ ในแปลงนา

ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

1. การเก็บข้อมูลจากเกษตรกรบางรายไม่แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม แนวทางแก้ไขโดยการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรให้ความร่วมมือเพิ่มขึ้น เช่น การส่งตัวแทนเข้าไปคุยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล

2. ระยะเวลาในการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยถึงประกาศผลการวิจัยยาวนาน ทำให้การดำเนินงานตามแผนช่วงแรกล่าช้า

ความท้าทายต่อไป

1. พัฒนาต่อยอดเครื่องแหวกร่องต้นข้าวให้มีคุณภาพและทำงานได้มากขึ้น เช่น ฉีดพ่นยา หยดยาฯ รวมทั้งบริการวิชาการเครื่องมือต่างๆ ที่เกษตรกรมี เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และหากเกษตรกรมีความเข้มแข็งมากขึ้น ก็สามารถสร้างเครื่องมือต่างๆ ขึ้นใช้เอง โดยเกษตรกรสามารถปรึกษาได้

2. การรวมกลุ่มของนักวิจัย นักบริการวิชาการ ในการร่วมคิด ร่วมแก้ปัญหาช่วยเกษตรกร รวมทั้งมีผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ จดอนุสิทธิบัตร/สิทธิบัตร สามารถทำควบคู่กับการแก้ปัญหาให้เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายได้อีกด้วย.

ความท้าทาย

สวัสดี

สรุป

- ข้อมูลต้องเป็นความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง
- นำข้อมูลมาสรุป วิเคราะห์ เลือกงาน วางแผน กำหนดงบประมาณ
- จัดทำข้อเสนอขอ งปม.
- สร้างเครื่องฯ และทดสอบประสิทธิภาพ ปรับปรุงแก้ไข
- บริการวิชาการเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีฯ
- มอบเครื่องฯ ให้เกษตรกร

บริการวิชาการ

คณะเทคโนโลยีการจัดการ



บริการวิชาการที่รับเชิญจากหน่วยงานภายนอก



การลงพื้นที่จริงเพื่อหาประเด็นการบริการวิชาการ



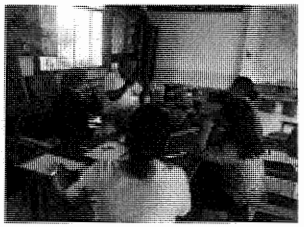
บริการวิชาการพร้อมสร้างชุมชนเข้มแข็งยั่งยืน



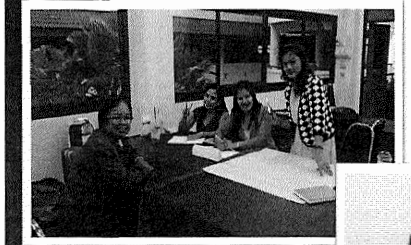
บริการวิชาการพร้อมสร้างชุมชนเข้มแข็งยั่งยืนร่วมกับพัฒนาชุมชน และอุตสาหกรรม จ.นครศรีธรรมราช

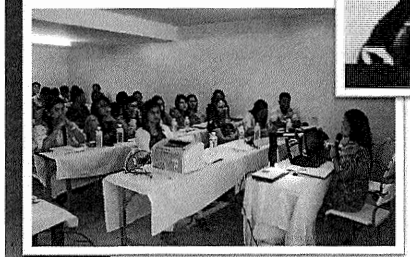




การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการบริการวิชาการที่มีคุณภาพ




บริการวิชาการพร้อมการศึกษาการบริโภคฮาลาล





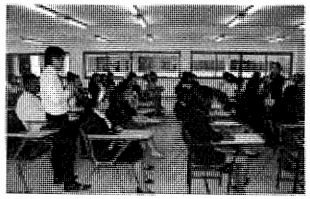
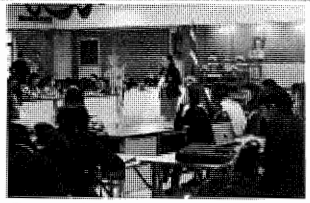

การเสริมสร้างความรู้เพื่อพัฒนาการบริการวิชาการ

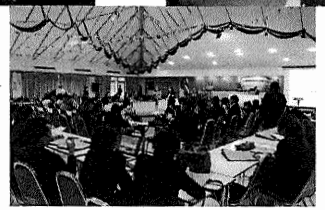
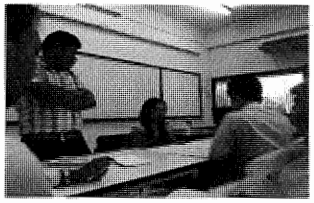






การจัดประชุม นศ. และการจัด อ. พี่เลี้ยง บริการวิชาการ

บูรณาการงานวิจัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน




การให้ นศ. ร่วมแก้ปัญหาธุรกิจชุมชน





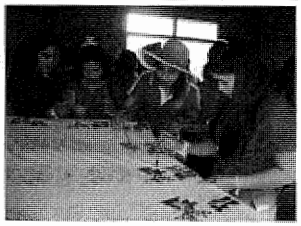




การบริการวิชาการที่นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ





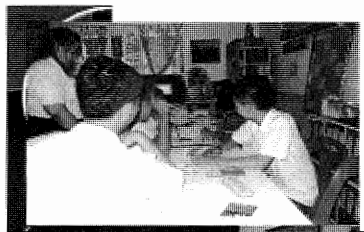




การบริการวิชาการที่นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ



บริการวิชาการจากงานวิจัย





นศ.สามารถบริการวิชาการได้



แนวทางการพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายสบู่ถ่านไม้ไผ่ อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช



สุพัตรา คำแหง[1] เจษฎา ร่มเย็น[2] พชรพร ปานชู[3]
สุวัฒนา พวงสุวรรณ[4] และชัญญานุช โมราศิลป์[5]

[1] อาจารย์ประจำ สาขาการตลาด คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
[2] อาจารย์ประจำ สาขาการตลาด คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
[3] อาจารย์ประจำ สาขาการเงิน คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
[4] อาจารย์ประจำ สาขาการเงิน คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
[5] อาจารย์ประจำ สาขาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

การหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจชุมชน





การหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจชุมชน





การหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจชุมชน



ประมวลรูปลงพื้นที่วิจัย



บริการวิชาการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย



การถ่ายทอดองค์ความรู้งานวิจัย



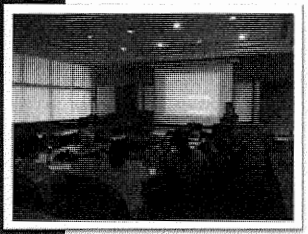
การพัฒนาแบบผลิตภัณฑ์



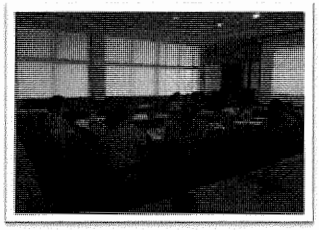
การพัฒนาตราเพื่อเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย



การพัฒนาตราและบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย

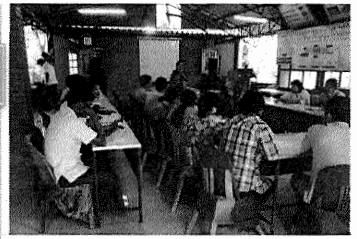
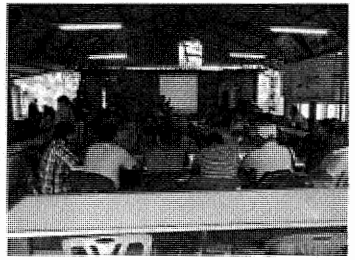




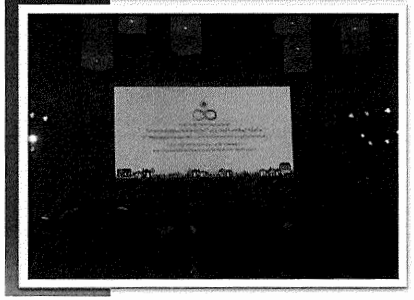



ติดตามการพัฒนาชุมชนตามหลัก PDCA

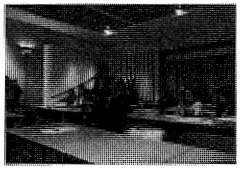


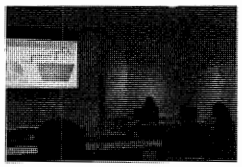




บริการวิชาการสานต่อการเขียนบทความและการนำเสนอ

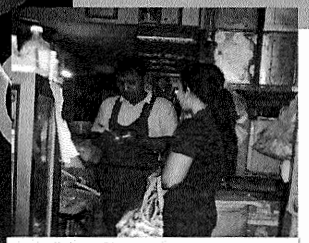



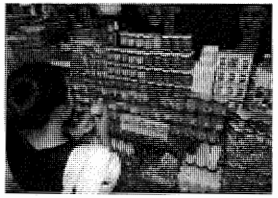




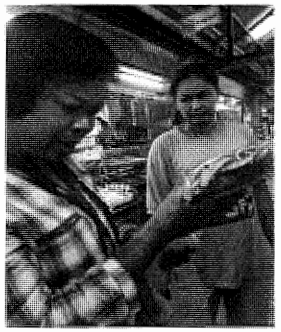


บริการวิชาการสานต่องานวิจัย



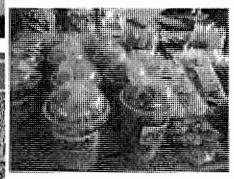







ปัจจัยแห่งความสำเร็จ





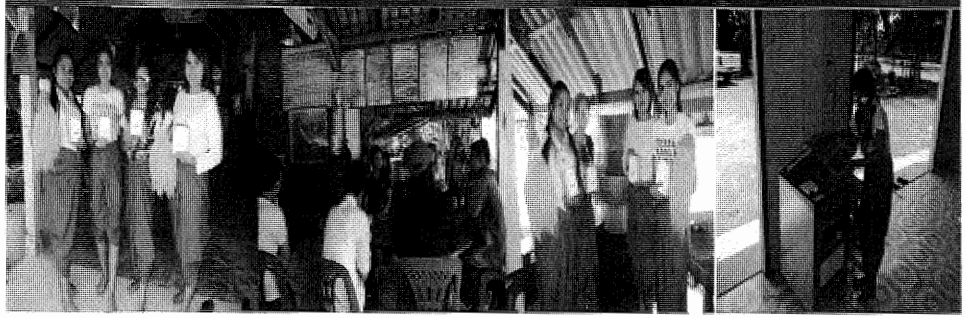




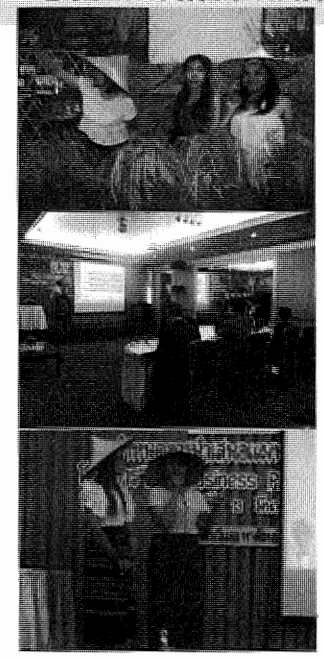



ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ชุมชน มหาวิทยาลัยฯ นศ.

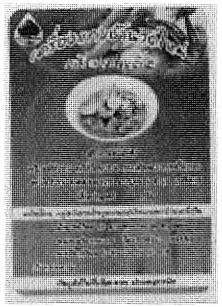



ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

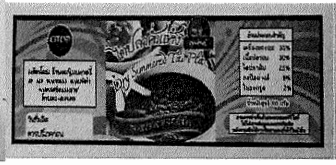

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ



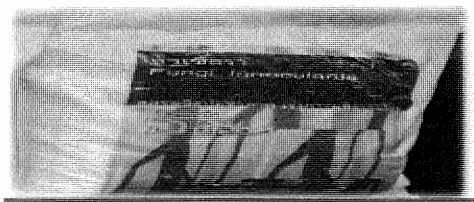


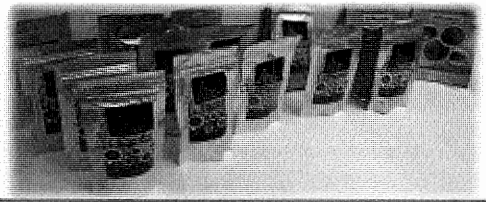







THANK YOU



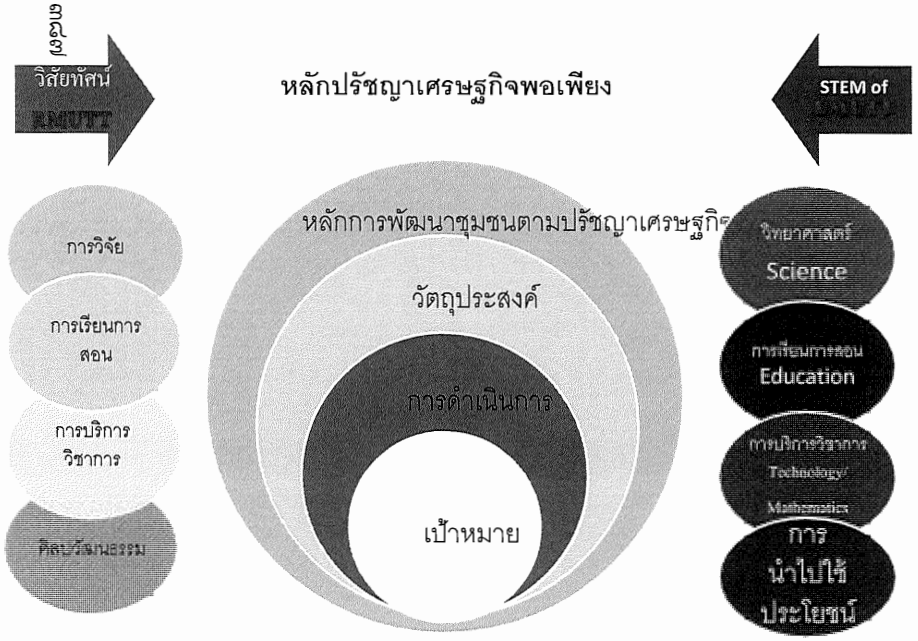


การบริการวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนเข้มในศตวรรษที่ 21
"ต้นแบบการพัฒนาชุมชนด้วยนวัตกรรมจุลินทรีย์สู่ระดับสากล"

ผศ. ดร. สุกาญจน์ รัตนเลิศมุสรณ์

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี



กระบวนการแนวทางการดำเนินการและเทคนิคและกลยุทธ์การพัฒนาชุมชนและสถานประกอบการแบบมีส่วนร่วม

โจทย์ปัญหาและผลกระทบชุมชนหรือสถานประกอบการ			
การวางแผนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง/วิสัยทัศน์/ STEM Education	ความหลากหลายทางชีวภาพจุลินทรีย์เชื้อรา+วัสดุ /ขยะ		
แนวคิดและการออกแบบ	กระบวนการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี/STEM Education		R&D& CSR & PAR& leaning express
การดำเนินการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม	[redacted]	[redacted]	[redacted]
เทคโนโลยี	เทคโนโลยีระดับท้องถิ่น (การบริการวิชาการสู่ชุมชน)	เทคโนโลยีระดับกลาง (โรงงานต้นแบบ/Pilot plants)	เทคโนโลยีระดับสูง (สถานประกอบการ โรงงาน
นวัตกรรม	สารชีวภาพปิงกาสาม สารปรับปรุงชีวภาพโคกขาม	[redacted]	สารสกัดโปรตีน สารปฏิชีวนะ สารชีวภาพ พลังงาน
เป้าหมายผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ต้นแบบการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม	การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี ระดับปฏิบัติการ และ ระดับ โรงงานต้นแบบ(Pilot plants) ของอาจารย์และนักศึกษา	การพัฒนา R&D ร่วมกับมหาวิทยาลัย
	ชุมชนเข้มแข็ง เพิ่มรายได้ ลดต้นทุน ลดปัญหาสิ่งแวดล้อม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ตามเป้าหมายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ต้นแบบการพัฒนาชุมชนและสถานประกอบการแบบมีส่วนร่วมตามพันธกิจมหาวิทยาลัย 4 ด้าน การเรียนการสอน การวิจัย การบริ	การพัฒนาการผลิตภัณฑ์ การบำบัดมลพิษสิ่งแวดล้อม การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุ/ขยะ/ของเสียสถานประกอบการ

Out put, outcome, impact ที่คาดหวัง

Out put	outcome ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		
	ชุมชน(CSR)	มหาวิทยาลัย(R&D)	สถานประกอบการ (Talents mobility)
1.โจทย์ปัญหาและผลกระทบ 2.การวางแผน PDCA ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของมหาวิทยาลัยฯ 3. แนวคิดและการออกแบบ	ต้นแบบการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม เช่น ศูนย์เรียนรู้และปฏิบัติการเพาะและฟื้นฟูป่าชายเลนและชาชีพด้วยนวัตกรรมชีวภาพหัวเชื้อรา ตำบลโคกขาม สมุทรสาคร	การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี ระดับปฏิบัติการ และ ระดับ โรงงานต้นแบบ(Pilot plants) ของอาจารย์และนักศึกษา	การพัฒนา R&D ร่วมกับมหาวิทยาลัย
4. การดำเนินการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม 5. การตรวจติดตามและวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง 6. การประชาสัมพันธ์สู่สาธารณชน	ชุมชนเข้มแข็ง เพิ่มรายได้ ลดต้นทุน ลดปัญหาสิ่งแวดล้อม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ตามเป้าหมายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ต้นแบบการพัฒนาชุมชนและสถานประกอบการแบบมีส่วนร่วมตามพันธกิจมหาวิทยาลัย 4 ด้าน การเรียนการสอน การวิจัย การบริการ ศิลปวัฒนธรรม -ชุดความรู้ การบริการวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชน ทดสอบประกอบการในศตวรรษที่21	การพัฒนาการผลิตภัณฑ์ การบำบัดมลพิษสิ่งแวดล้อม การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุ/ขยะ/ของเสียสถานประกอบการ

Out put ของการพัฒนาป่าชายเลนและชุมชนแบบยั่งยืน

การเรียนการสอน
- เทคนิคการสอนรายวิชาแบบSTEM Education
- หนังสือการ์ตูนปลุกไม่ให้ละเมิดตัวเอง ด้วยหัวเชื้อรา หนังสือราชินี
- สื่อวีดีทัศน์ Power points เอกสารคำสอน
- ศูนย์ NanoBiotechnology คณะวิทยาศาสตร์ มทร.ธัญบุรี

เทคโนโลยี
- นวัตกรรม ชุดความรู้ ที่ประดิษฐ์ขึ้นจากงานวิจัย เช่น ผลิตภัณฑ์ด้วยหัวเชื้อรา
- โรงทยวิจัยต่อยอดจากชุมชนเพื่อพัฒนาชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- เครือข่ายวิจัยร่วมกับบริษัทเอกชนและมหาลัยฯและชุมชน เพื่อการผลิตในเชิงพาณิชย์ขายต่างประเทศ

การบริการวิชาการ
- จัดกิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์ สู่ชุมชน – ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ชุดความรู้ต้นแบบการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ ปลอดป่าชายเลนด้วยหัวเชื้อรา กิจกรรมหัวเชื้อรา
- ชุดความรู้ต้นแบบการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ด้วยหัวเชื้อรา
- แผ่นพับ website ประชาสัมพันธ์ชุมชนโคกขาม และบึงกาสาม

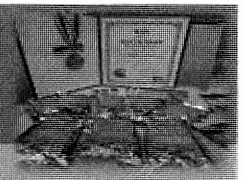
ผลสำเร็จ
- วิถีชีวิตชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ชุมชนเรียนรู้และปฏิบัติการปลูกป่าชายเลนและอาชีพด้วยนวัตกรรมชาเพาหัวเชื้อรา ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชุมชน

ผลสำเร็จนักศึกษา

- 1. รางวัลชนะเลิศประกวดนวัตกรรมโคกขาม-พันท้ายด้วยนวัตรรมหัวเชื้อรา 2557
- 2.รางวัลชนะเลิศอันดับ 2 สหกิจศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 2557
- 3.นักศึกษาระดับปริญญาโทนำเสนอบทความวิจัยดีเยี่ยมระดับชาติ ณ มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก 2556
- 4.รางวัล1-10 ระดับชาติ เพื่อการพัฒนาชุมชนโคกขาม ธนาคารไทยพาณิชย์ 2556
- 5.รางวัลชนะเลิศระดับชาติ การลดคาร์บอนไดออกไซด์ด้วยหัวเชื้อรา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ 2555
- 6.วิทยากรอบรมชุมชนการใช้นวัตกรรมหัวเชื้อราเพื่อการพัฒนาชุมชน สถานประกอบการ
- 7. นำเสนอและตีพิมพ์บทความวิชาการระดับชาติ TCI 2558
- 8.นิทรรศการนานาชาติ ครั้งที่2 จังหวัดเชียงใหม่ 2-6 ธ.ค 2558
- 9.. นิทรรศการชาติ ชุมชนนักปฏิบัติสู่การจัดการองค์ความรู้ในศตวรรษที่21 โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ครั้งที่9 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษา สถาบันพัฒนศิลป์ วันที่ 3-4 ก.พ 2559

ผลสำเร็จการบริการวิชาการสู่ชุมชน outcome



นักวิจัย
- 1.รางวัลครูวิทยาศาสตร์ดีเด่น ปี2558 จากสมาคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
- 2.งานวิจัยดีเด่น ปี 2558 จาก สวทช. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 3.รางวัลงานวิจัยดีเด่น กลุ่มความหลากหลายชีวภาพ ปี2557 จาก ชกอ.
- 4. ชุดวิจัยต่อยอดอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยี
- 5. การขยายพื้นที่เป้าหมาย
- 6.สิทธิบัตรนวัตกรรมต่างๆ ได้แก่ หัวเชื้อราสกัดเย็น หัวเชื้อรา และหัวเชื้อราอัดเม็ด2in1 หรือหัวเชื้อชีวภาพ
- 7.รางวัลเหรียญเงินระดับนานาชาติ Korea International Women's Invention Exposition 2013(KIWIe2013)
- 8.รางวัลชนะเลิศระดับนานาชาติ 2013 ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบยั่งยืน เชียงใหม่
- 9.บทความวิจัยดีเด่น ระดับชาติการประชุมป่าชายเลนแห่งชาติ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ 2012
- 10.นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ดีเด่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญ บุรี 2012
- 11.ตัวแทนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีนำเสนอนิทรรศการการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบยั่งยืน เพื่อเฉลิมฉลองพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช 80 พรรษา ณ. UNESCO France 2012
- 12.อาจารย์นำเสนอบทความวิจัยดีเด่น ระดับชาติ ณ มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก 2555
- 13.ขอผลงานวิชาการ ของศาสตราจารย์
- 14.หนังสือ 5 เล่ม ชุดความรู้ 8 เล่ม แผ่นพับ รายงานผลลัพธ์การเรียน 4 เรื่อง
- 15.เอกสารคำสอน
- 1.บทความวิจัยระดับชาติ 10 และนานาชาติ 5 เรื่อง



ผลสำเร็จมหาวิทยาลัย

- 1. สิทธิบัตร หนังสือ ตำรา สื่อ บทความ
- 2. การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสู่การตลาดสู่สถานประกอบการเพื่อสร้างรายได้ ระดับชาติ และนานาชาติ
- 3. ต้นแบบการบูรณาการศาสตร์เพื่อสร้าง แหล่งเรียนรู้ใหม่ เรียกว่า excellent center เพื่อ รง ชุมชน นักศึกษาเรียนรู้ stem ต้นแบบการเรียนรู้ วิจัย บริการวิชาการ วัฒนธรรม facilitator leaning

ผลสำเร็จการบริการวิชาการสู่ชุมชน
outcome



ผลสำเร็จชุมชน

ชุมชนหมู่ 3 บึงกาสาม จังหวัดปทุมธานี ชนะเลิศในระดับชาติการเกษตรไร่นาสวนผสมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2557

-ศูนย์เรียนรู้และปฏิบัติการเพาะและฟื้นฟูป่าชายเลนและอาชีพด้วยนวัตกรรมชีวภาพหัวเชื้อรา ตำบลโคกขาม สมุทรสาคร

-ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกาสาม จังหวัดปทุมธานี

ผลสำเร็จสถานประกอบการ

1.พัฒนาการวิจัยและปฏิบัติR&Dร่วมกันกับมหาวิทยาลัย มานโครงการ talents mobility

2. แก้ปัญหาและผลกระทบโรงงานด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีและวัสดุเหลือใช้จากโรงงาน ให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่ เช่น สกัดน้ำมันหอมระเหยจากเปลือกส้มโอ ทำให้เกิดรายได้ ลดปัญหาสิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์แบบยั่งยืน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จผู้มีส่วนได้ทุกภาคส่วนตามเป้าหมาย

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ	ชุมชน	มหาวิทยาลัย	อาจารย์	นักศึกษา	สถานประกอบการ
1.แผนงาน/ดัชนีชี้วัดด้านคุณภาพและปริมาณ out put และ out come 2. คณะกรรมการดำเนินการจากทุกคณะวิชาชีพ	ผู้นำชุมชนกำหนดแผนงานการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย	กำหนดแผนการดำเนินการอย่างต่อเนื่องของมหาวิทยาลัยฯ	การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีระดับปฏิบัติการ และระดับ โรงงานต้นแบบ (Pilot plants) ของอาจารย์และนักศึกษา	การกำหนดการสอน มคอ. กิจกรรมการเรียนการสอนแบบ STEM Education	การลงนามความร่วมมือ
3. การประชุมหารือจุดต่อจุดแข็งการดำเนินการเพื่อวางแผนการดำเนินการปีต่อไป(การถอดบทเรียน)	ต้นแบบการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม	การดำเนินการบริการวิชาเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม	การขอทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีจากแหล่งภายนอก	การเรียนการสอนแบบ STEM Education	การพัฒนา R&D ร่วมกับมหาวิทยาลัย การพัฒนาการตลาด

ต่อ

ปัญหาและข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหา

ปัญหา	ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหา
การสร้างเครือข่ายการบริการวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชนและสถานประกอบการให้มีความเข้มแข็งในศตวรรษที่21 ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ประชุมหารือร่วมกับผู้นำชุมชนระดับท้องถิ่น อบต. นายอำเภอ หัวหน้าพัฒนาชุมชน เกษตรกรชุมชม ผู้ใหญ่บ้าน สถานประกอบการ โรงงาน ชุมชน อื่นๆ เพื่อถ่ายทอดนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อแก้ปัญหาตรงกับความต้องการชุมชน ขณะเดียวกันร่วมศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้ out come ผลสัมฤทธิ์ทุกภาคส่วน
การกำหนดพื้นที่ชุมชน สถานประกอบการสำหรับการดำเนินการพัฒนา	คัดเลือกพื้นที่ชุมชนที่ประสบปัญหาและผลกระทบด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มีจุดเด่นและเอกลักษณ์ของพื้นที่

RMUTT
Rajamangala University of Technology Thanyaburi
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

RMUTTกับการบริการวิชาการเพื่อพัฒนาชุมชนแบบยั่งยืน



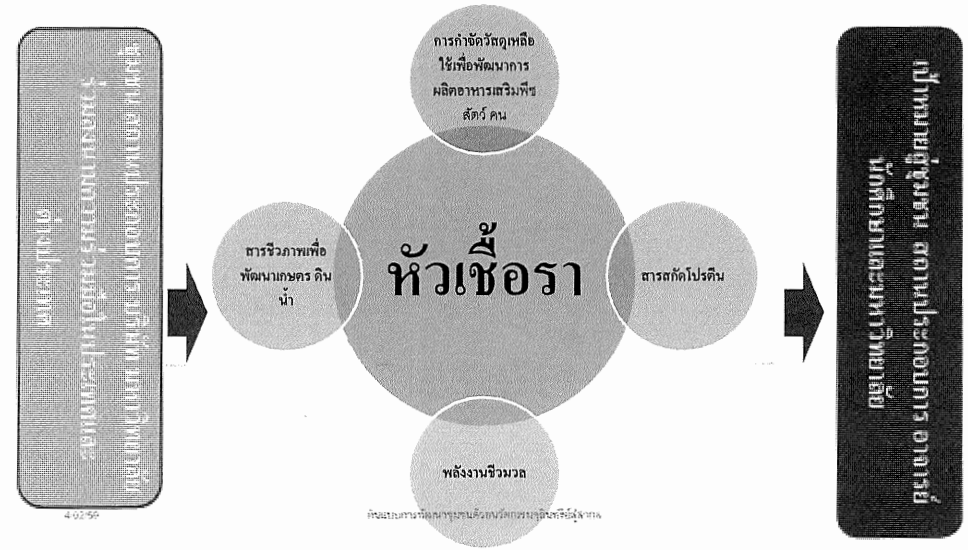




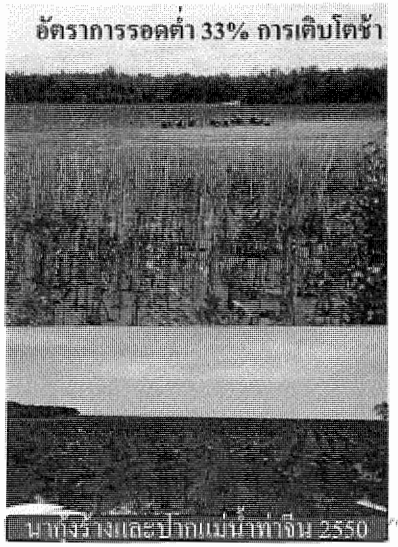
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร สุกาญจน์ รัตนเลิศนุสรณ์
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

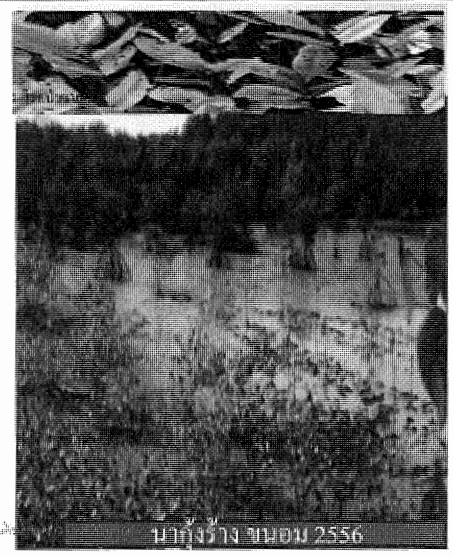
นวัตกรรมจุลินทรีย์ชุมชน

สู่สถานประกอบการระดับสากล(Talents mobility)

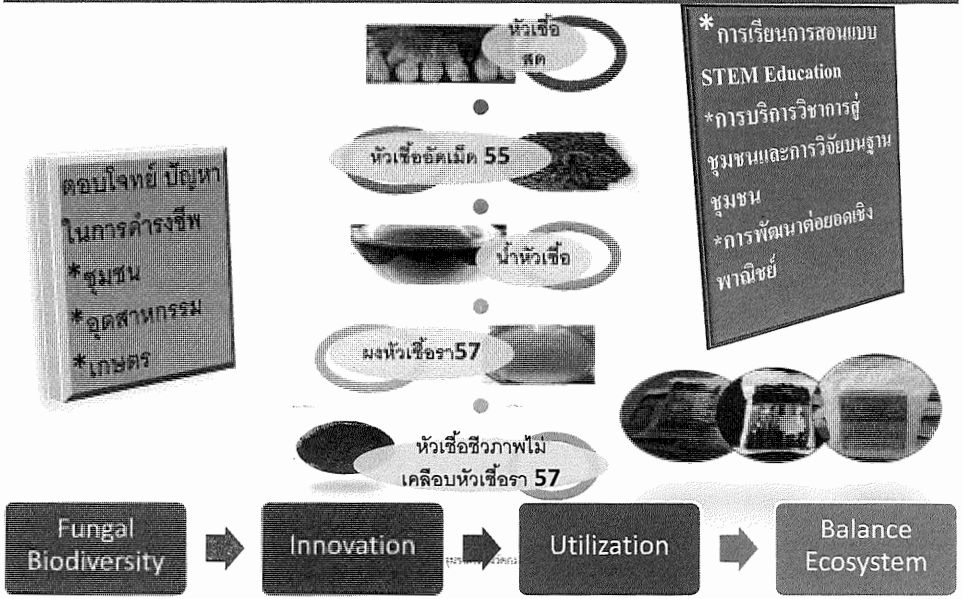


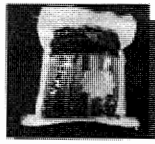
ปัญหาเชิงพื้นที่นากุ้งร้าง ปากแม่น้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรสาคร และพื้นที่นากุ้งร้าง ป่าชายเลนขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช





นวัตกรรม/ชีวภัณฑ์หัวเชื้อราปฏิปักษ์เพื่อการฟื้นฟูป่าชายเลนอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน





คุณสมบัติเชื้อราปฏิปักษ์



1. หลั่งสาร **antibiotic enzyme** และ **clear zone** เพื่อย่อยสลายฟอสเฟต แคลเซียม ในรูปหินฟอสเฟตคาร์บอเนตให้กลายเป็น PO^{2-} และ CO^{3-} ทำให้ปรับ **pH** ดินจากสภาพเป็นกรดให้เป็นกลาง ที่เหมาะสมต่อการเติบโต

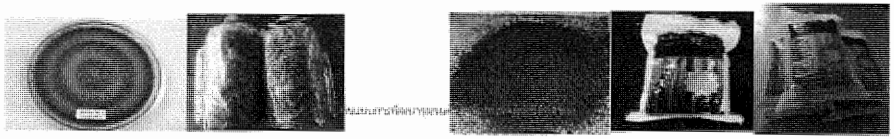
2. ควบคุมโรคเนื่องจากจุลินทรีย์เนื่อง จากการหลั่ง **probiotic** เพื่อควบคุมไม่ให้เส้นใยเชื้อราก่อโรคเติบโต

3. ชักนำการเติบโต เนื่องจากเชื้อราปฏิปักษ์หลั่งฮอร์โมน **IAA** ชักนำการเติบโตของพืช นอกจากนี้เชื้อราปฏิปักษ์เร่งการย่อยสลายอินทรียสารและอนินทรียสาร เช่น เซลลูโลส ลิกนิน โลหะหนัก เป็นต้น ทำให้สารประกอบอินทรีย์ในรูปที่ไม่เหมาะสมให้กลายเป็นสารประกอบที่พืชสามารถดูดผ่านรากเพื่อชักนำการเติบโตได้ดีกว่าดินที่ไม่ใส่เชื้อราปฏิปักษ์

4. ป้องกันและยับยั้งการสูญเสียแอมโมเนียในดิน เนื่องจากเชื้อราปฏิปักษ์สามารถเปลี่ยน NO_2 ให้กลายเป็น NO_3 ด้วยกระบวนการ **nitrification** และ ตรึงไนโตรเจนจากบรรยากาศให้กลายเป็น NO_3 ทำให้ดินมีแอมโมเนียเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ดินที่เป็นด่างถูกปรับให้เป็นกลางเหมาะสมต่อการทำงานเชื้อราปฏิปักษ์

การศึกษาวิจัยและพัฒนาการผลิตหัวเชื้อราปฏิปักษ์อัดเม็ด

การวิจัย	ชีวภาพภัณฑ์
2549-50	หัวเชื้อราปฏิปักษ์สด
2553	หัวเชื้อราอัดเม็ด *Trichoderma*
2555	หัวเชื้อราปฏิปักษ์อัดเม็ด 2in1หรือ หัวเชื้อชีวภาพอัดเม็ดและหัวเชื้อราอัดเม็ด
2557ถึงปัจจุบัน	หัวเชื้อราชีวภาพอัดเม็ดเคลือบหัวเชื้อราปฏิปักษ์
การตรวจคุณภาพตามมาตรฐานกรมพัฒนาที่ดิน 2556	
2557ถึงปัจจุบัน	หัวเชื้อราปฏิปักษ์เดี่ยวและหัวเชื้อราปฏิปักษ์ผสม แบบผงหัวเชื้อและสารละลายหัวเชื้อ สำหรับพัฒนาการหมักสารชีวภาพ การเคลือบสารชีวภาพ



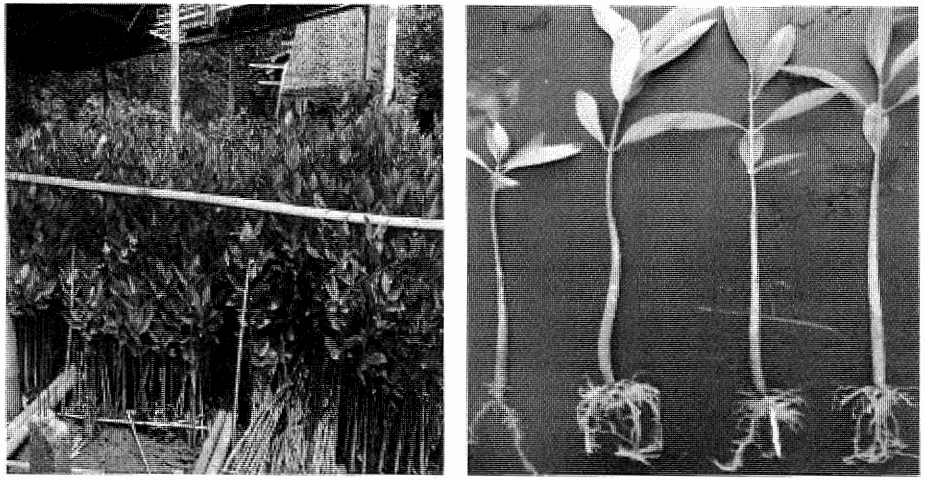
ประสิทธิภาพหัวเชื้อราอัดเม็ดและหัวเชื้อชีวภาพอัดเม็ดเพื่อการเพาะต้นกล้าไม้ป่าชายเลน อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช



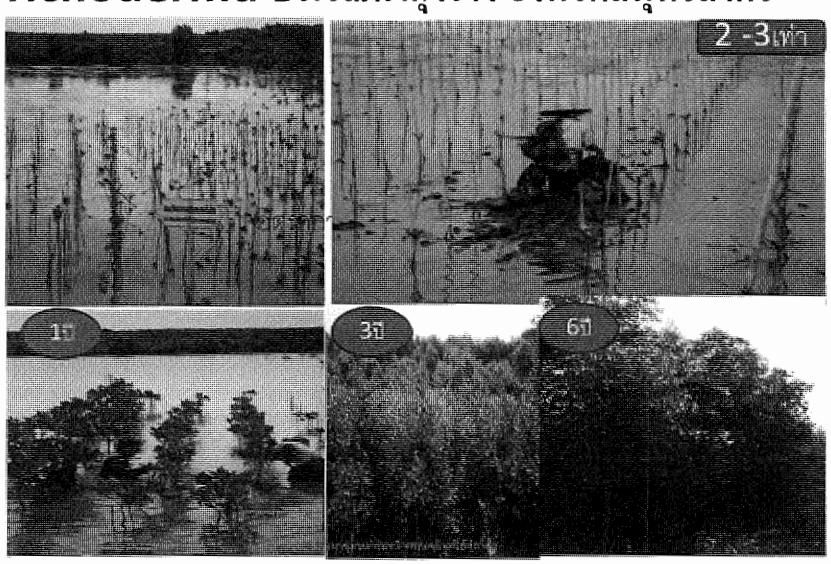
ประสิทธิภาพการชักนำการเติบโตพืชป่าชายเลนด้วยหัวเชื้อราอัดเม็ด

ชีวภาพภัณฑ์	พื้นที่ศึกษา	% ประสิทธิภาพการเติบโต	เอกสารอ้างอิง
หัวเชื้อราปฏิปักษ์สด	นากุ้งร้าง สมุทรสาคร	2-3 เท่า	สุกาญจน์และคณะ 2553
หัวเชื้อราอัดเม็ด *Trichoderma*	นากุ้งร้าง สมุทรสาคร	2.63	สุกาญจน์และคณะ 2555
หัวเชื้อราปฏิปักษ์อัดเม็ด 2in1 หรือหัวเชื้อชีวภาพอัดเม็ดและหัวเชื้อราอัดเม็ด	นากุ้งร้าง สมุทรสาคร นากุ้งร้าง ขนอม นครศรีธรรมราช	4.0-4.3	สุกาญจน์และคณะ 2558
หัวเชื้อราปฏิปักษ์อัดเม็ด 2in1 หรือหัวเชื้อชีวภาพอัดเม็ด	ปากแม่น้ำท่าจีน แนวไม้ไผ่ สมุทรสาคร หลังทับถม 9 ปี	4-4.3	สุกาญจน์และคณะ 2557
หัวเชื้อราอัดเม็ด	ปากแม่น้ำท่าจีน แนวไม้ไผ่ สมุทรสาคร หลังทับ 2 ปี	1.6-2	สุกาญจน์และคณะ 2558
หัวเชื้อราชีวภาพอัดเม็ดเคลือบหัวเชื้อราปฏิปักษ์	ปากแม่น้ำท่าจีน แนวไม้ไผ่ สมุทรสาคร หลังทับ 2 ปี	4-4.3	สุกาญจน์และคณะ 2559

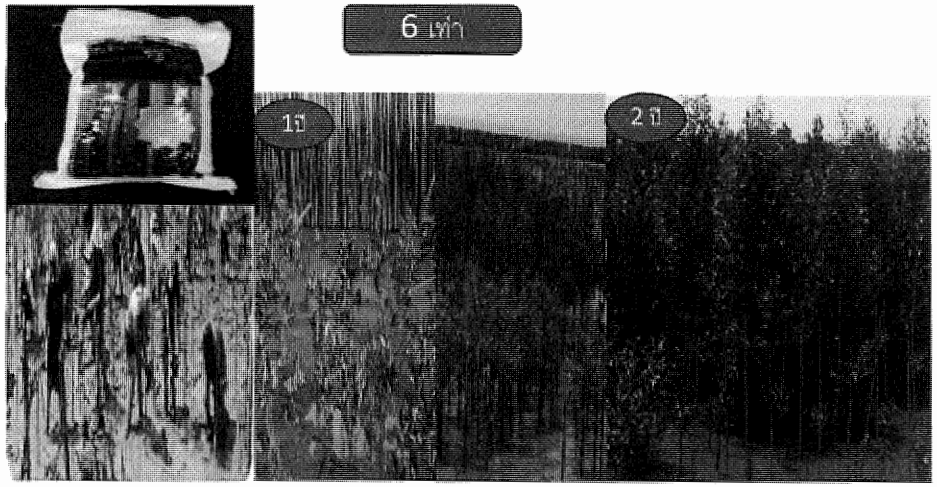
ประสิทธิภาพหัวเชื้อราอัดเม็ด หัวเชื้อชีวภาพอัดเม็ดเพื่อการเพาะต้นกล้าไม้ป่าชายเลน ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร



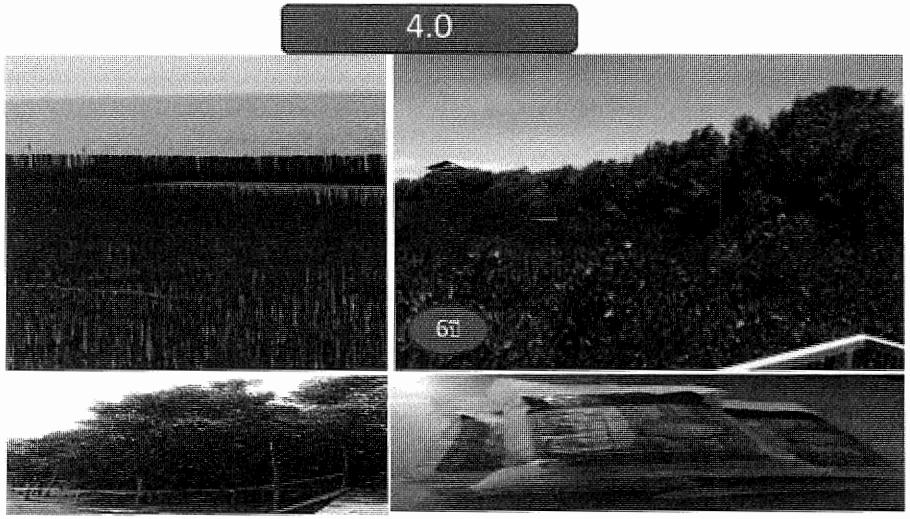
การฟื้นฟูป่าชายเลนด้วยหัวเชื้อราสด หัวเชื้อราอัดเม็ด *Trichoderma* บริเวณนากุ้งร้าง จังหวัดสมุทรสาคร



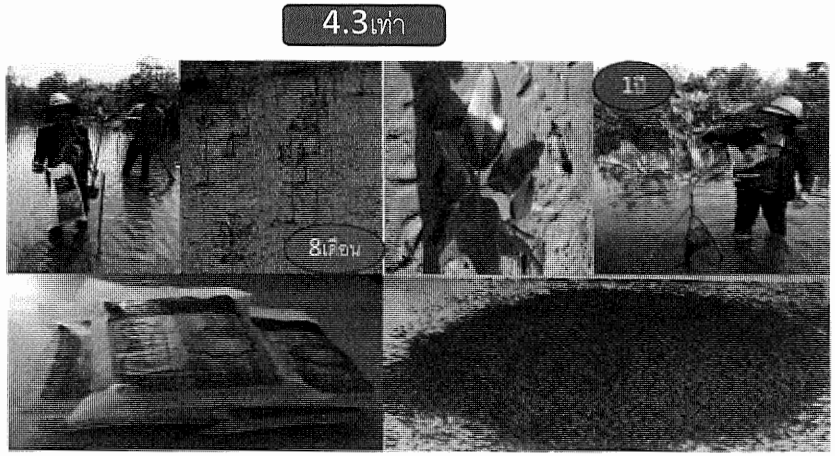
การฟื้นฟูป่าชายเลนด้วยหัวเชื้อราอัดเม็ดและหัวเชื้อชีวภาพอัดเม็ด บริเวณไม่มีแนวไม้ไผ่ชะลอคลื่น ปากแม่น้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรสาคร



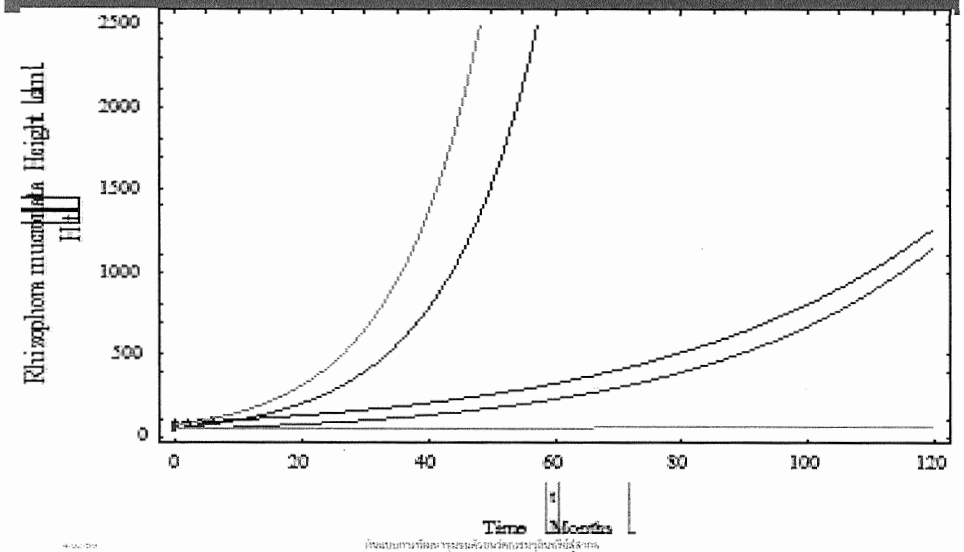
การฟื้นฟูป่าชายเลน ด้วยหัวเชื้อราอัดเม็ด หัวเชื้อชีวภาพอัดเม็ด บริเวณแนวไม้ไผ่ชะลอคลื่น ปากแม่น้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรสาคร



การฟื้นฟูป่าชายเลน ด้วยหัวเชื้อราอัดเม็ด หัวเชื้อชีวภาพอัดเม็ด บริเวณนากุ้งร้าง ขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช



การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการเติบโตโคกกางใบใหญ่ ด้วยหัวเชื้อราอัดเม็ด หัวเชื้อราชีวภาพ



การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพหลังการฟื้นฟูป่าชายเลน ด้วยหัวเชื้อราอัดเม็ด *Trichoderma* นาน 1 ปี

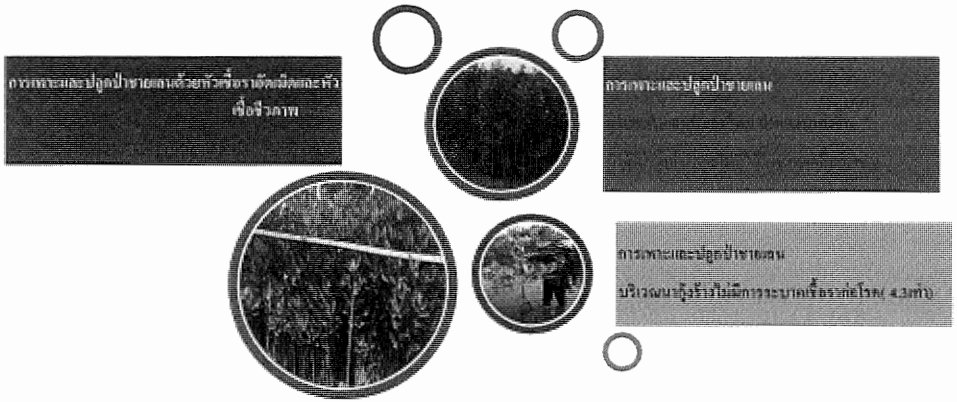
-เปอร์เซ็นต์ปริมาณ **N : P : K= 0.88 : 0.2 : 5.27**

-เปอร์เซ็นต์ปริมาณโลหะหนักลดลง **Cu : Pb : Cd = 50 : 100 : 35.19**

ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ(R^2) เท่ากับ **0.99**

และ **Coeffiecient of Determination** และ **95.5** เปอร์เซ็นต์

การศึกษาวิจัยต่อยอดและการขยายพื้นที่ฟื้นฟูป่าชายเลน ด้วยนวัตกรรมหัวเชื้อราปฏิปักษ์



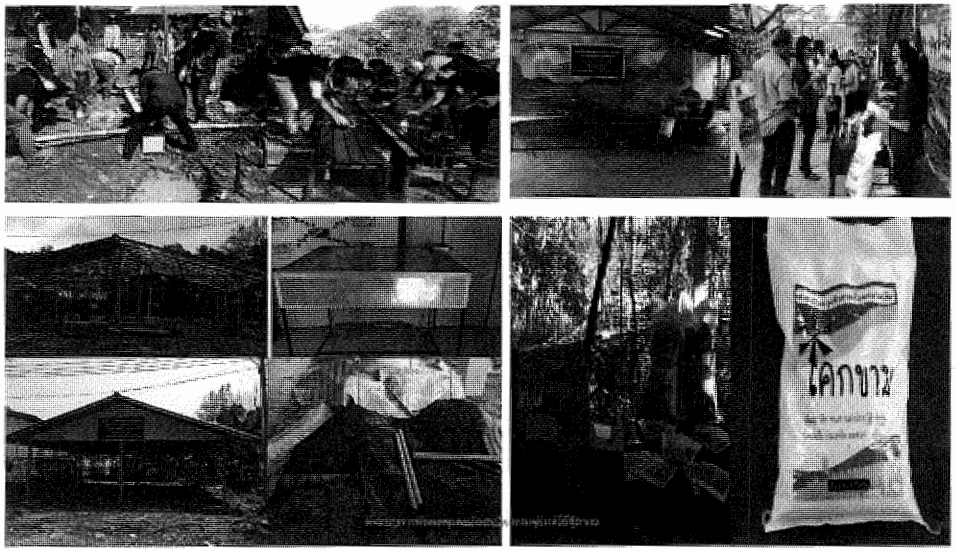
การถ่ายทอดเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร







การดำเนินการศูนย์เรียนรู้และปฏิบัติการอาชีพด้วยเทคนิคทางชีวภาพตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระหว่าง ปี2554-2558



ปี ๒๕๕๙

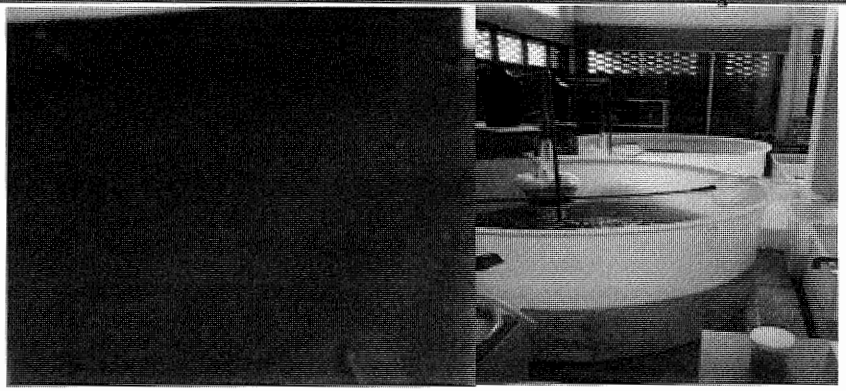
การศึกษาวิจัยต่อยอดและการพัฒนาหัวเชื้อราปฏิปักษ์



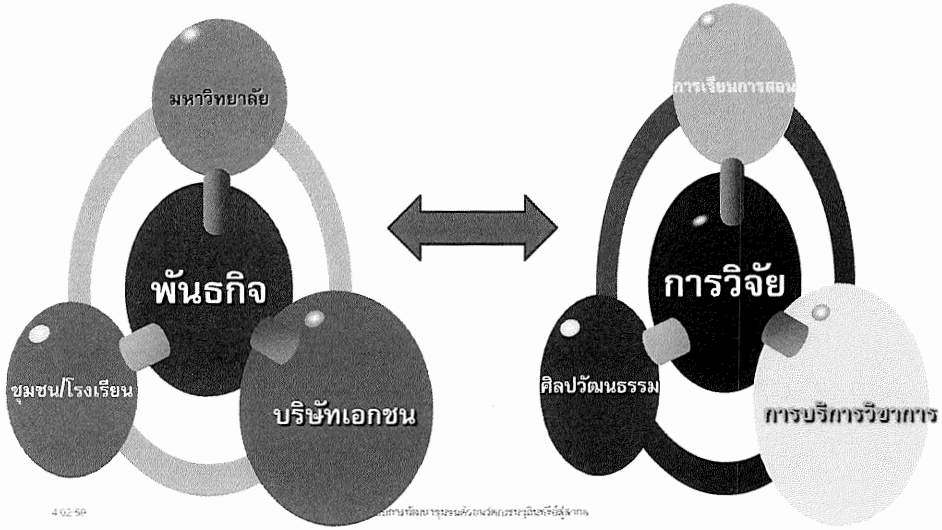
การดำเนินการศูนย์เรียนรู้และปฏิบัติการเพาะและฟื้นฟูป่าชายเลนด้วยเทคนิคทางชีวภาพ ระหว่าง ปี2554-2558



การใช้หัวเชื้อรา*Trichoderma* ผสมถ่านกัมมันต์จากใบโกงกางผลิตแผ่นฟิมล์ชีวภาพเพื่อการบำบัดโลหะหนักและอินทรียสารปนเปื้อนในน้ำสำหรับการทำนากุ้ง

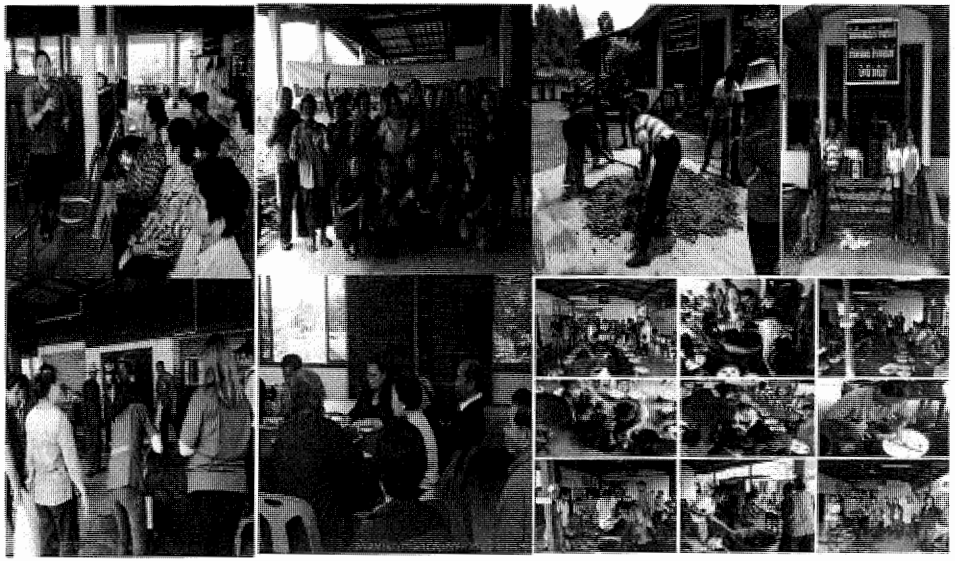


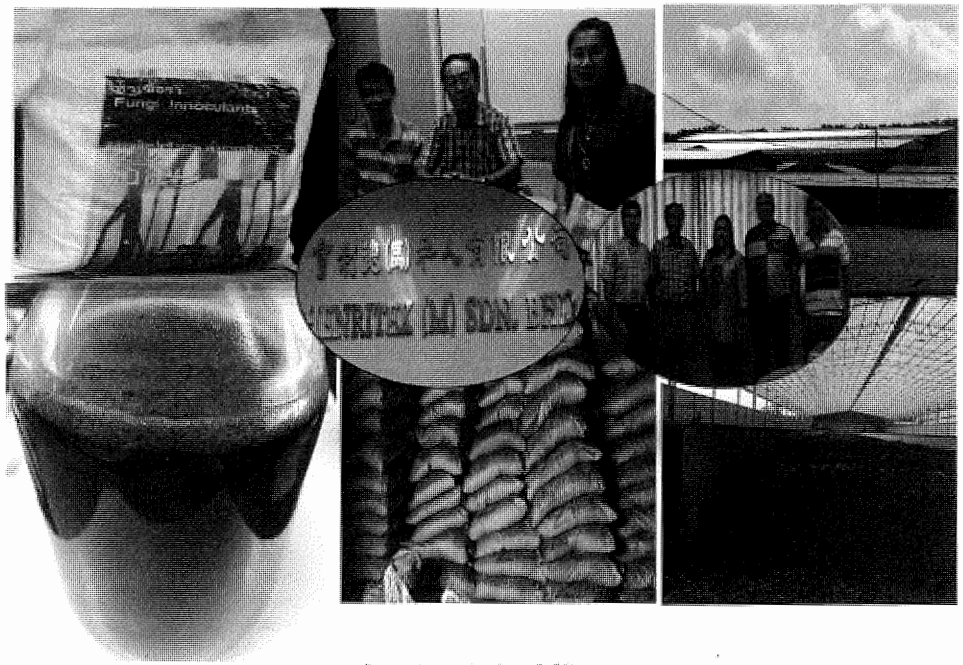
พันธกิจระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชน โรงเรียนและเอกชน เพื่อการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง





การถ่ายทอดเทคโนโลยีชีวภาพด้วยหัวเชื้อชีวภาพ สู่ชุมชนอื่นๆ



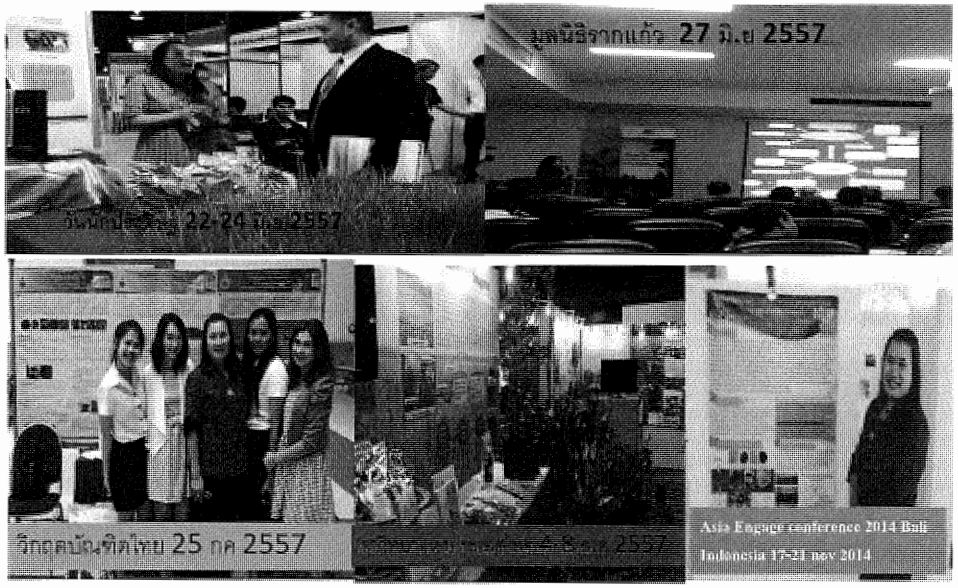


การเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน



https://khongkham.rmutt.ac.th หรือ
http://203.158.253.116:8080/khogkham/main.php

นิทรรศการและบรรยายอบรมระดับชาติและนานาชาติ



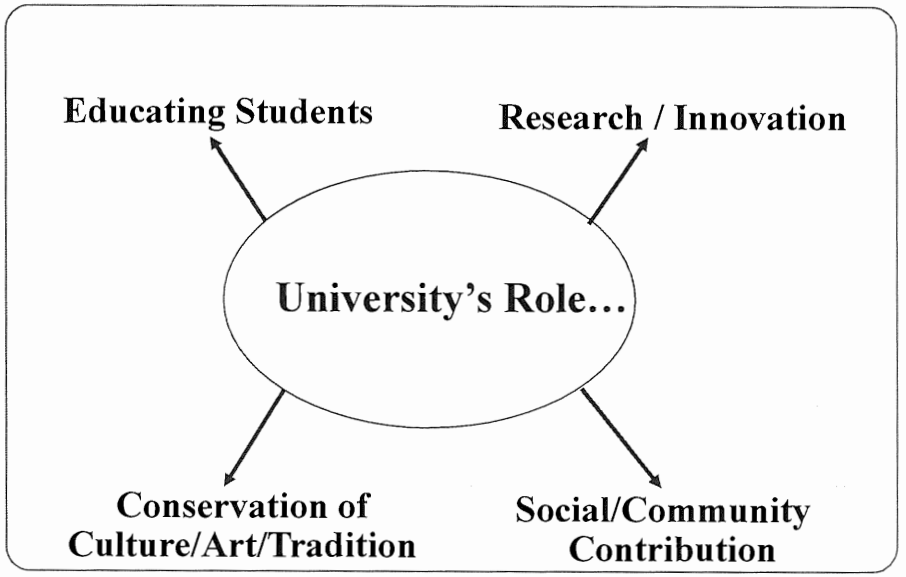
แนวปฏิบัติที่ดี CoP 3 การบริการวิชาการ:
การบริการวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง



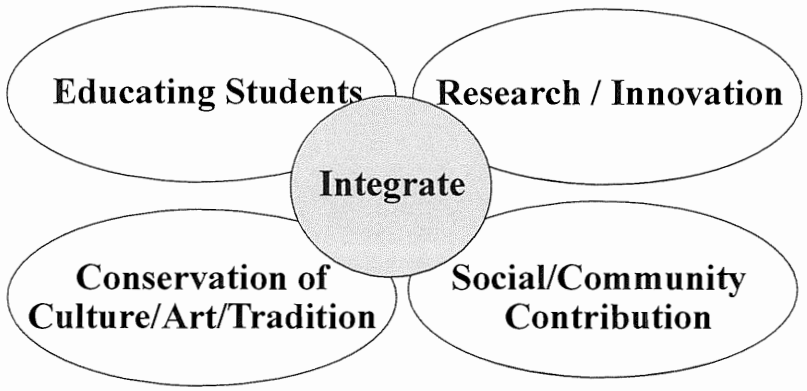
กรณีศึกษา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

RMUTT
Rajamangala University of Technology Thanyaburi

นำเสนอโดย:
ดร.ลลิตา ศิริวัฒนานนท์

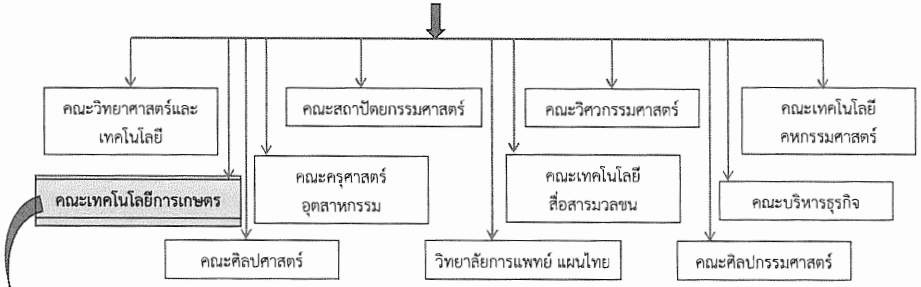


University's Role…



RMUTT for… ➡ Social/Community Contribution

➢ โครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ



"องค์ความรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อการเกษตรอย่างยั่งยืน"

➢ โครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ

“องค์ความรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อการเกษตรอย่างยั่งยืน”

กลุ่มเกษตรบึงบอน อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

<u>วัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการ</u>

- เพื่อเพิ่มความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการเกษตร และเทคโนโลยีการเกษตรต่างๆ ให้แก่ เกษตรกร และบุคคลในชุมชน
- เพื่อให้เกษตรกร มีการรวมกลุ่มเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้
- เพื่อให้ผู้ผ่านการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม

Output:

- เกษตรกร/ผู้เข้ารับการอบรม/บุคคลในชุมชน มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการเกษตร และเทคโนโลยีการเกษตรต่างๆ

Outcome:

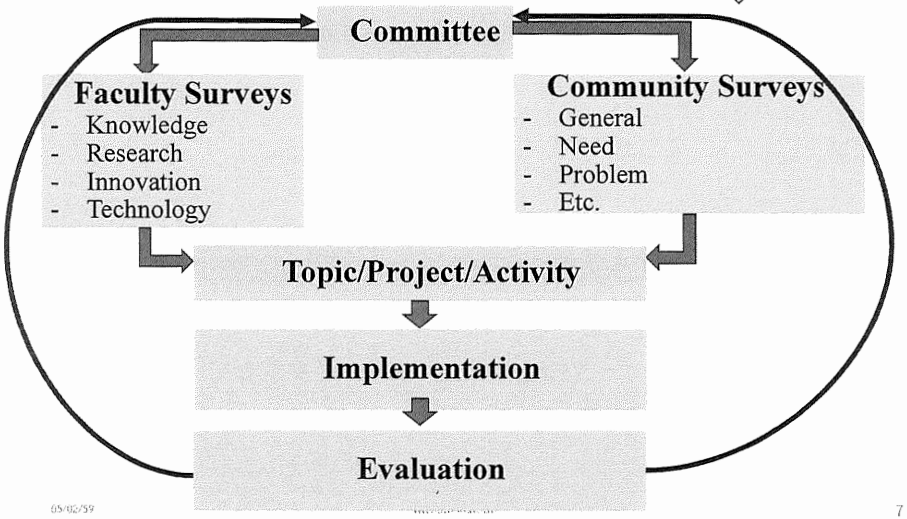
- เกษตรกร/ผู้เข้ารับการอบรม/บุคคลในชุมชน มีการรวมกลุ่มเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้
- เกษตรกร/ผู้เข้ารับการอบรม/บุคคลในชุมชน สามารถนำความรู้ที่ได้ ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพหรืออาชีพเสริม

Impact:

- ชุมชนเกิดความเข้มแข็งและสามัคคี
- ลดผลกระทบจากการทำการเกษตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนและก่อให้เกิดการสร้างรายได้



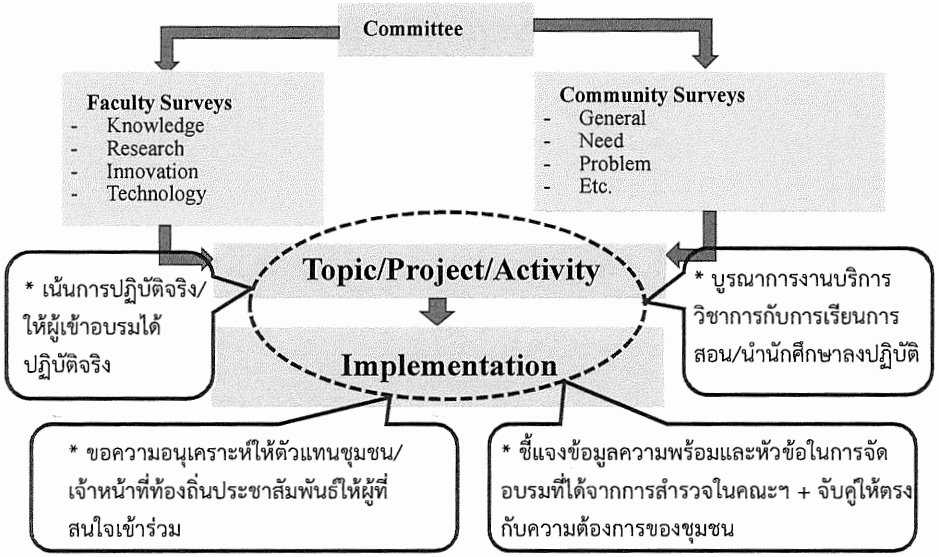
Process...กระบวนการดำเนินงาน: PDCA



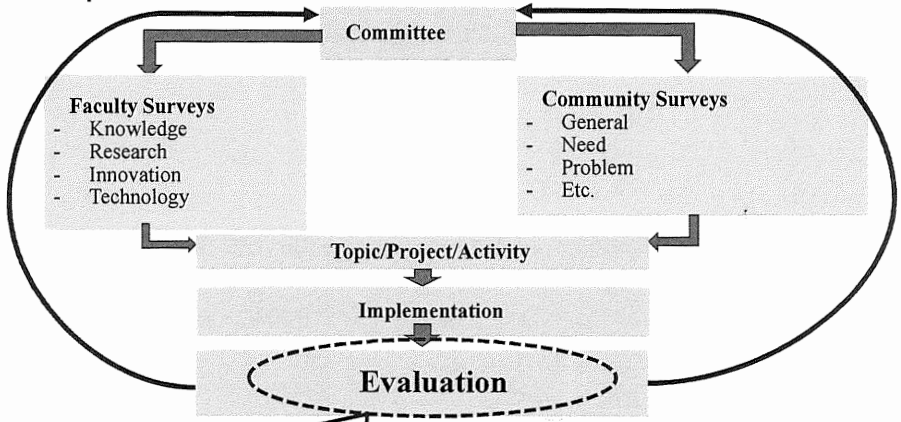
กลยุทธ์การดำเนินงาน:



กลยุทธ์การดำเนินงาน:



กลยุทธ์การดำเนินงาน:





ลงพื้นที่สำรวจชุมชน



วางแผนร่วมกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่น



จัดอบรม (บรรยาย)



จัดอบรม (ปฏิบัติ)





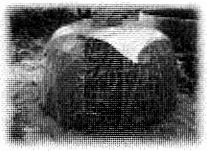
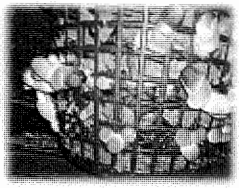
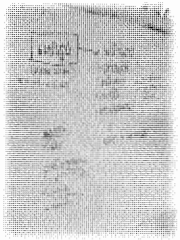



ภาพกิจกรรม






นักศึกษาลงพื้นที่/ร่วมกิจกรรม/เป็นผู้ช่วยวิทยากร



ติดตามผลและถอดบทเรียน

ค
o

ปัจจัยความสำเร็จ:

- การมีส่วนร่วมของหลายๆภาคส่วน
- งานบริการวิชาการตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน
- การติดตามผลและถอดบทเรียน
- มีกระบวนการทำงานครบตามวงจรคุณภาพ (PDCA)
- การวางแผนงานร่วมกับชุมชน
- ความต่อเนื่องของโครงการ/กิจกรรม

ปัญหา/อุปสรรค:

- **ไม่สามารถตอบสนองด้านวัตถุดิบ อุปกรณ์ เพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชน**

  ↳ข้อเสนอแนะ:ขอรับการสนับสนุนจากองค์กรส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรภายนอก

That's all for now...

Thank you for your attention!

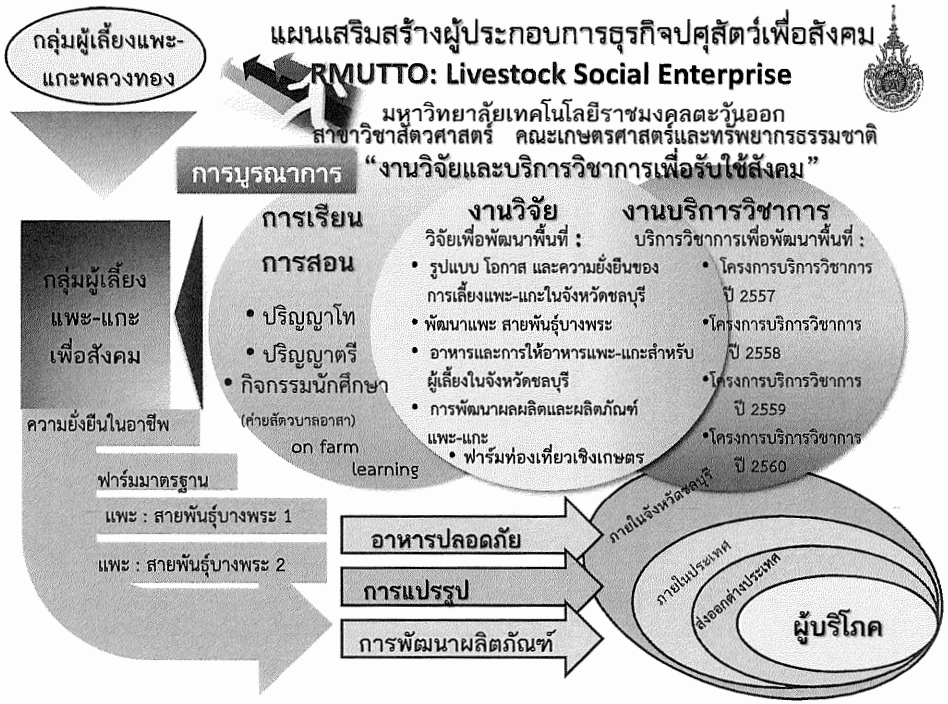


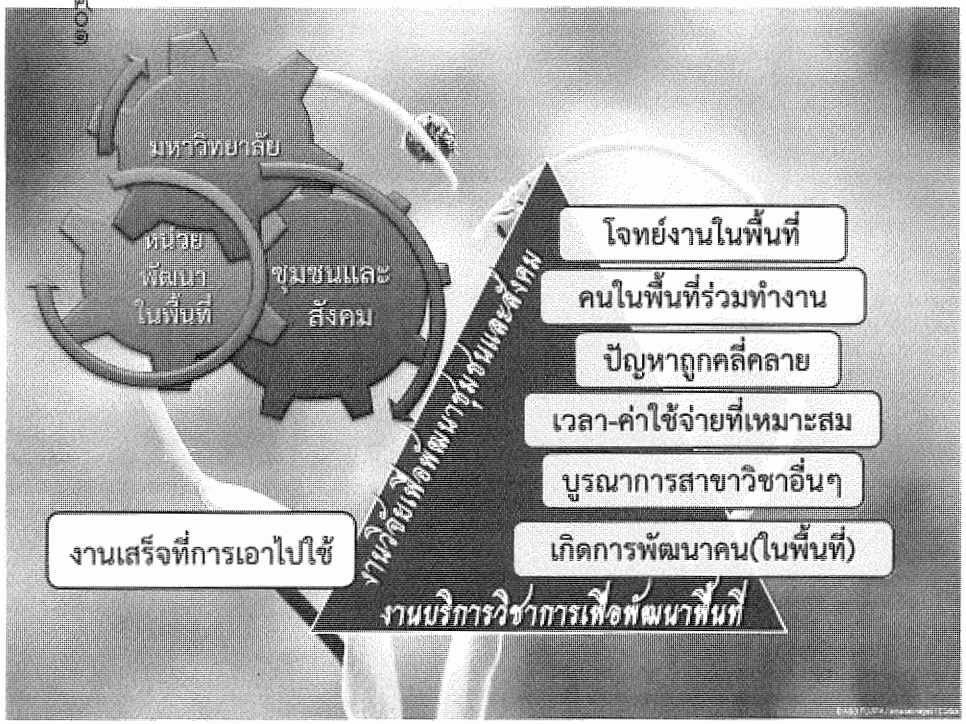
แผนเสริมสร้างผู้ประกอบการธุรกิจปศุสัตว์เพื่อสังคม

RMUTTO: Livestock Social Enterprise

กรณี กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ-แกะพลวงทอง

RMUTTO SOCIAL ENTERPRISE







RMUTTO
SOCIAL
ENTERPRISE



- SOCIAL Entrepreneurs
- Sustainable Livestock Productio
- GREEN Economy



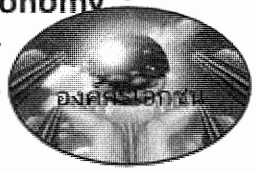
- ACADEMIC
- R & D
- SUPPORTERS
- MARKETING



- INVESTMENT
- SUPPORTERS
- MARKETING



- INVESTMENT
- SUPPORTERS



- INVESTMENT
- SUPPORTERS
- MARKETING



- ACADEMIC
- INVESTMENT
- SUPPORTERS

แผนงานวิจัยและบริการวิชาการเพื่อสังคม

แผนเสริมสร้างผู้ประกอบการปศุสัตว์เพื่อสังคม 2557 - 2560

การเลี้ยงแพะ-แกะเพื่อความยั่งยืนของท้องถิ่น

งานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่
โครงการสนับสนุน
- ศึกษาเศรษฐกิจ สังคม และระบบการผลิตแพะของเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงแพะ-แกะพลวงทอง
- ชุดโครงการวิจัย "พัฒนาสายพันธุ์แพะ"
- ชุดโครงการวิจัย "ศึกษาอาหารสัตว์และวัสดุพลอยได้เกษตร"
- ชุดโครงการวิจัย "การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากแพะ"

งานบริการวิชาการเพื่อพัฒนาพื้นที่
โครงการสนับสนุน
- โครงการบริการวิชาการ ประจำปี 2557-2560
- โครงการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

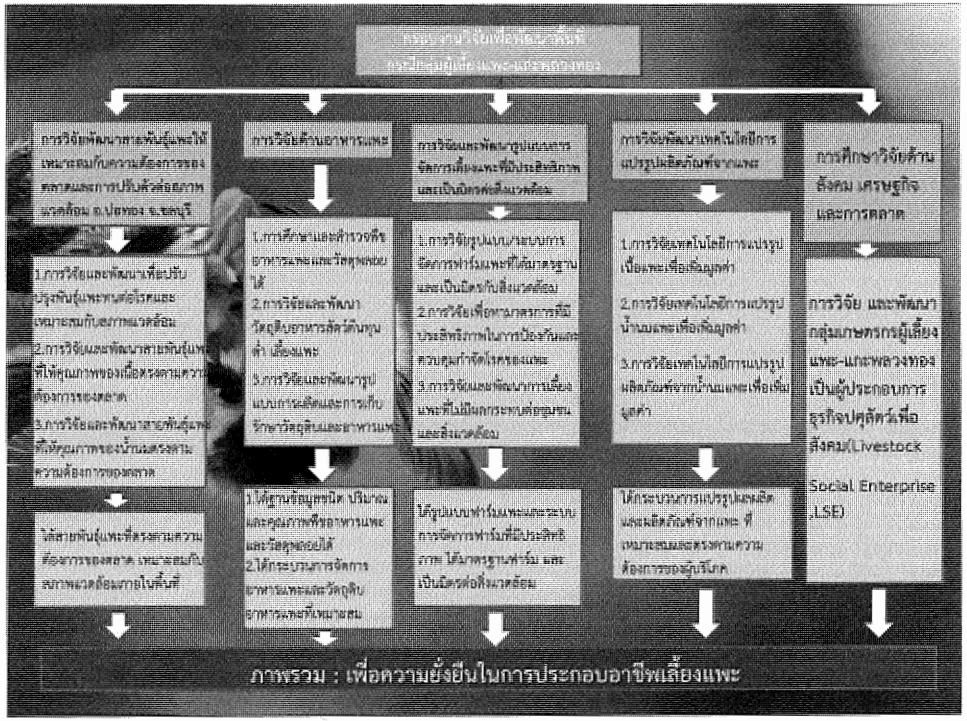
การเรียนการสอน
โครงการสนับสนุน
- การจัดการศึกษา ระดับปริญญาตรี
- การจัดการศึกษา ระดับปริญญาโท
- การจัดการฝึกอบรมทางวิชาการ
- ค่ายสัตวบาลอาสา

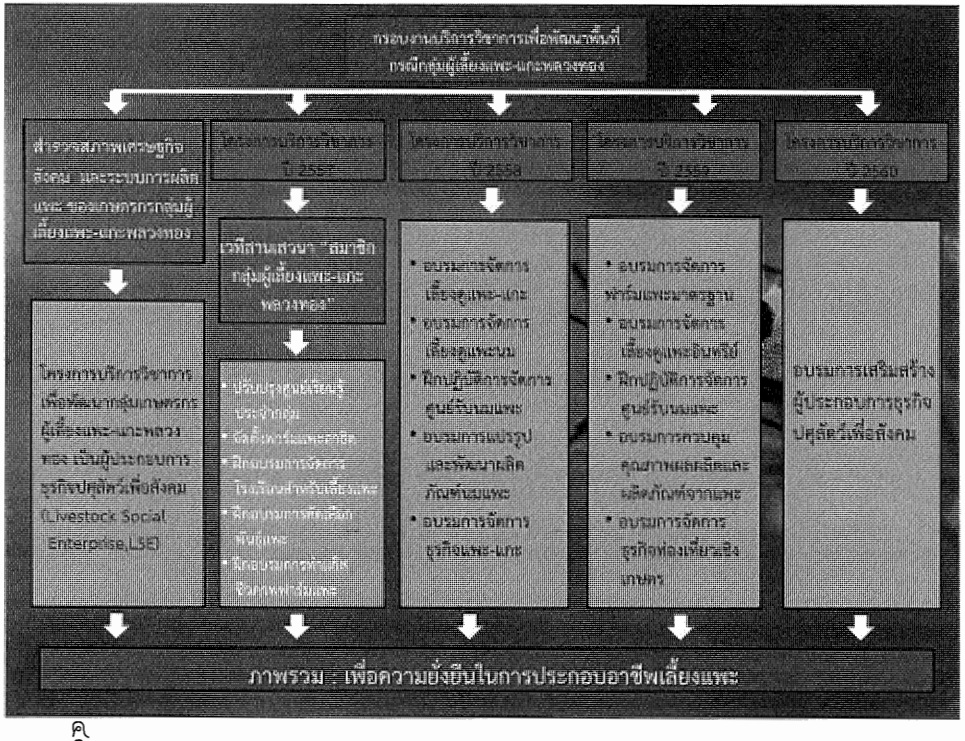
แผนการจัดการ
- MOU หน่วยงานกลไกพัฒนาในพื้นที่
  - องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
  - สำนักงานปศุสัตว์พื้นที่
  - องค์กรเอกชน
  - สำนักงานปฏิรูปที่ดินเขตพื้นที่

สาขาวิชา / คณะ / สำนัก-สถาบัน / หน่วยสนับสนุนวิชาการ

ตรวจสอบ & ประเมินผล / KPIs







๔๐๓

RMUTTO SOCIAL ENTERPRISE

ผู้ประกอบการธุรกิจปศุสัตว์เพื่อสังคม

กรณี กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ-แกะพลวงทอง

ตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ประสานสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างธุรกิจ ผลตอบแทนทางสังคม และผลตอบแทนทางการเงิน

บริหารจัดการด้วย "คุณธรรม" และ "ความพอเพียง"

- แพะ,แกะ สายพันธุ์ดี
- เนื้อแพะแปรรูป organic
- นมและผลิตภัณฑ์นม
- ฟาร์มท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- เนื้อแพะกระป๋อง organic
- นมพาสเจอร์ไรซ์ , นมแพะผง
- เครื่องสำอางค์จากนมแพะ

ผู้ประกอบการธุรกิจปศุสัตว์เพื่อสังคม

กิจการเพื่อสังคม : Social Enterprise

01 ลด ความเสื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

หยุด ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ 02

03 เพื่อ สุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดี

นำ กำไรส่วนใหญ่กลับไปลงทุนในกิจการเพื่อกลับมาดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคม 04



กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ-แกะพลวงทอง

ผู้ประกอบการธุรกิจปศุสัตว์เพื่อสังคม

"ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการเดินทางสู่สังคมที่ยั่งยืน"

กลุ่ม ๔

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม:

ฐานข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ AEC

COP ที่ 4

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม : ฐานข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ AEC

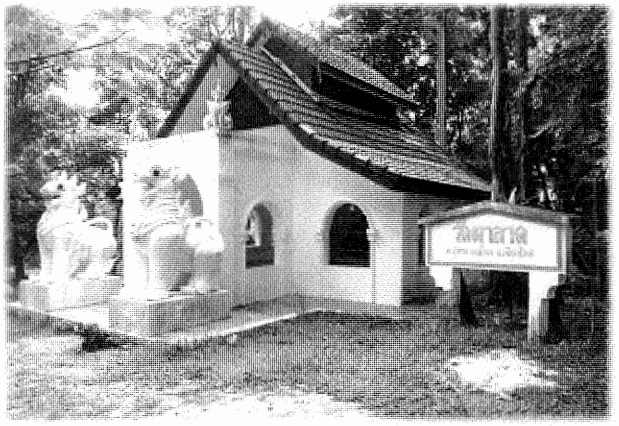
คุณอำนวย ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจฑญา กิจเกิดแสง
คุณลิขิต นางสาวกิตตินันท์ จันทวงศ์
มทร. พระนคร

ผู้เข้าร่วมการเสวนา การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

- มทร. กรุงเทพ
- มทร. ตะวันออก
- มทร. ธัญบุรี
- มทร. พระนคร
- มทร. รัตนโกสินทร์
- มทร. ศรีวิชัย
- มทร. สุวรรณภูมิ
- มทร. อีสาน
- มทร. ล้านนา
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์



ภาพกิจกรรม COP 4



ภาพกิจกรรม COP 4 (ต่อ)



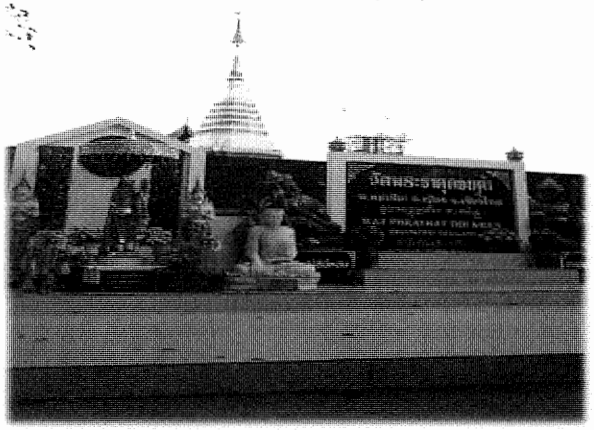
ภาพกิจกรรม COP 4 (ต่อ)



ภาพกิจกรรม COP 4 (ต่อ)



ภาพกิจกรรม COP 4 (ต่อ)



ภาพกิจกรรม COP 4 (ต่อ)



สรุปความรู้ที่ได้จากการเล่าเรื่อง

กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ

(กลยุทธ Trick & Technic)

- **มทร. กรุงเทพ**

กำหนดโครงสร้างการดำเนินงานศิลปวัฒนธรรม ให้ชัดเจน สร้างเครือข่ายทางศิลปวัฒนธรรม บูรณาการศิลปวัฒนธรรม เข้ากับการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรม รวบรวมองค์ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรมในห้องภูมิปัญญาไทย

กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ

(กลยุทธ Trick & Technic) **(ต่อ)**

- **มทร. ตะวันออก**

เริ่มจัดทำฐานข้อมูลในเว็บไซต์ โดยอบรมการดำเนินงานจัดทำฐานข้อมูล นำเสนองานวัฒนธรรมท้องถิ่นในแต่ละวิทยาเขต เพื่อเก็บรวบรวมองค์ความรู้

กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ

(กลยุทธ Trick & Technic) **(ต่อ)**

- **มทร. ธัญบุรี**

เริ่มจากงานวิจัยภูมิปัญญาท้องถิ่น จากวิถีชีวิตของชาวมอญ บูรณาการการเรียนการสอน การบริการวิชาการ ทุกคณะ โดยมีจุดศูนย์กลางที่วัดปัญญานันทาราม

กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ

(กลยุทธ Trick & Technic) **(ต่อ)**

- **มทร. พระนคร**

รวบรวมองค์ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรม จากกิจกรรมการจัดการองค์ความรู้ : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ บทความวิชาการทางศิลปวัฒนธรรม งานวิจัย และแผนงานพิเศษของนักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อจัดทำฐานข้อมูลในคลังปัญญาของมหาวิทยาลัยทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ
(กลยุทธ Trick & Technic) (ต่อ)

- **มทร. รัตนโกสินทร์**

จัดกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมนานาชาติ รวบรวมผลงานศิลปกรรมจากศิลปินแห่งชาติ จำนวน 100 กว่าชิ้น ผลงานศิลปกรรมจากการจัดนิทรรศการนานาชาติ 1,000 กว่าชิ้น เพื่อจัดทำทะเบียนรูปและจัดเก็บในฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้น

กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ
(กลยุทธ Trick & Technic) (ต่อ)

- **มทร. ศรีวิชัย**

ใช้วัฒนธรรมเป็นตัวตั้งในการขับเคลื่อนเชื่อมโยงบูรณาการทุกศาสตร์สู่ชุมชนในแต่ละท้องถิ่น ด้วยการลงพื้นที่สร้างความเข้าใจอย่างแท้จริง ด้วยวิถีชีวิตที่ยั่งยืน เช่น ชุมชนรำแดง ตลาดน้ำคลองแดน เพื่อเพิ่มมูลค่าทางศิลปวัฒนธรรม โดยใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น ได้แก่ ข้าว โหนด นา เล คน เพื่อการบูรณาการสู่งานวิจัย งานบริการวิชาการต่อสังคมอย่างยั่งยืน

กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ
(กลยุทธ Trick & Technic) (ต่อ)

- **มทร. สุวรรณภูมิ**

เน้นรวบรวมองค์ความรู้จากชุมชน โดยบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ มีการนำภูมิปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรมเป็นตัวตั้ง โดยมีปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านการนำเสนอโดยเพลงเรือ สร้างความเข้มแข็งให้เยาวชนเห็นถึงความสำคัญของรากเหง้าในศิลปวัฒนธรรมไทยก่อนที่จะรับวัฒนธรรมจาก AEC

กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ
(กลยุทธ Trick & Technic) (ต่อ)

- **มทร. อีสาน**

มีองค์ความรู้ที่เชื่อมโยงวัฒนธรรมท้องถิ่นอีสานผนวกกับศิลปวัฒนธรรมของประเทศลุ่มแม่น้ำโขง โดยใช้วัฒนธรรมของชาวพุทธเป็นแกนกลางในการเชื่อมโยง โดยนำศิลปวัฒนธรรมเหล่านี้มาเผยแพร่ในงานเทศกาล เช่น วันสงกรานต์ แห่เทียนพรรษา

กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ
(กลยุทธ Trick & Technic) (ต่อ)

- **มทร. ล้านนา**

รวบรวมองค์ความรู้ในวิทยาเขตต่างๆ ของ มทร. ล้านนา ที่อยู่ในที่ตั้งที่มีความโดดเด่นด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แก่ เชียงใหม่ น่าน ลำปาง พิษณุโลก ที่ได้มีการวิจัยและเผยแพร่ เช่น สล่าล้านนาในงานศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม การศึกษาผักพื้นบ้าน ได้แก่ ผักเชียงดา

กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ
(กลยุทธ Trick & Technic) (ต่อ)

- **สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์**

มุ่งเน้นงานด้านศิลปวัฒนธรรมโดยตรง มีการสร้างสรรค์งานศิลปะ การแสดง ของนักศึกษาทุกปี ในการเรียนการสอน มีการบริหารการจัดการความรู้ บันทึกองค์ความรู้เป็น วีดีทัศน์ เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลจากครูภูมิปัญญาท้องถิ่น บูรณาการสู่การเรียนการสอน

๒๐๘

ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- การตระหนักถึงความสำคัญและเข้าใจในเป้าหมายของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- เห็นความสำคัญขององค์ความรู้และการรวบรวมองค์ความรู้
- การสนับสนุนด้านงบประมาณในแต่ละ มทร.
- การมีส่วนร่วมของชุมชนจากปราชญ์ชาวบ้านและองค์ความรู้จากครูภูมิปัญญาท้องถิ่น
- การทุ่มเทการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมของบุคลากรเพื่อการบูรณาการสู่สังคม
- การทำงานเป็นทีมของบุคลากรในการรวบรวมองค์ความรู้
- การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในการสร้างและรวบรวมองค์ความรู้ เพื่อเผยแพร่ในสื่อต่างๆ สู่ AEC เป็น 2 ภาษา

ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป

ปัญหา

- ชุมชนขาดทักษะการถ่ายทอดองค์ความรู้
- ปัญหา ช่วงวัยของผู้สืบทอด และครูภูมิปัญญามีวัยห่างกัน ทำให้ขาดความเข้าใจในงานศิลปวัฒนธรรม
- การทำงานแข่งขันกับวัยของศิลปิน ครูภูมิปัญญาและปราชญ์ชาวบ้านที่สูงวัย ซึ่งหากไม่รีบดำเนินงาน ก็จะเกิดการสูญเสียศิลปิน ครูภูมิปัญญาปราชญ์ชาวบ้านด้านศิลปวัฒนธรรม
- การนำเสนอองค์ความรู้เป็นภาษาอังกฤษสู่ AEC ต่อไปในอนาคต

ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาต่อไป

- จัดเก็บรวบรวมองค์ความรู้ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการนำเสนอข้อมูลทั้ง 9 มทร. + 2 เพื่อเตรียมการจัดทำฐานข้อมูลที่สืบค้นได้
- พัฒนาฐานข้อมูลอย่างแท้จริง โดยความร่วมมือทั้ง 9 มทร. + 2 ทั้งภาคภาษาไทยและภาคภาษาอังกฤษสู่ AEC



ขอบคุณค่ะ / ครับ

บันทึกเล่าเรื่อง

ชื่อกลุ่ม ผศ. เทพญา ถิ่นเกิดแก้ว

หน่วยงาน คณะศิลปศาสตร์และวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) CoP 4 การท่านุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ชื่อเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดี การรวบรวมองค์ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรมเพื่อการจัดทำฐานข้อมูลเผยแพร่

1 กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ

รวบรวมองค์ความรู้ทางศิลปะวัฒนธรรมจากกิจกรรมการจัดการองค์ความรู้ : ตามทฤษฎีสู่การปฏิบัติ ในหลักสูตรการท่องศิลปะวัฒนธรรม ท่านอิ๋ย และแผนฟ้าสู่ปีของนักศึกษาหลักสูตรศิลปวัฒนธรรม เพื่อจัดเก็บฐานข้อมูลในศูนย์บรรณสารของมหาวิทยาลัยทั้งภาคภาษาไทยและภาคภาษาอังกฤษ

2 ความสำเร็จ และปัจจัยความสำเร็จ

1) การตระหนักถึงความสำคัญและเห็นในเป้าหมายของการท่านุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
2) แข็งความสำคัญขององค์ความรู้และการรวบรวมองค์ความรู้
3) การสนับสนุนด้านงบประมาณในแต่ละ มหาวิทยาลัย
4) การทุ่มเทการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมของบุคลากรเพื่อการบูรณาการสู่สังคม
5) การทำงานเป็นทีมของบุคลากรในการรวบรวมองค์ความรู้
6) การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในการสร้างและรวบรวมองค์ความรู้ เพื่อเผยแพร่ในสื่อต่างๆ สู่ AEC เป็นสองภาษา

3 ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป

1) ขาดแคลนบุคลากรในการดำเนินการจัดการองค์ความรู้

แนวทางการพัฒนา

- จัดเก็บรวบรวมองค์ความรู้ในสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อนำเสนอข้อมูลทั้ง 4 มหาวิทยาลัย +2 เพื่อเตรียมการจัดทำฐานข้อมูลที่สืบค้นได้
- พัฒนาฐานข้อมูลอย่างแท้จริงโดยความร่วมมือทั้ง 4 มหาวิทยาลัย +2 ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษสู่ AEC

บันทึกเล่าเรื่อง

ชื่อ-สกุล นายอวิวัฒน์ ตะนุมงคล

หน่วยงาน กองกลาง สำนักงานอธิการบดี

☑ มหาวิทยาลัย / ☐ สถาบัน เทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) .....

ชื่อเรื่องแนวปฏิบัติที่ดี สานข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ AEC

1. กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ (กลยุทธ์ trick & technic)

- อบรมให้ความรู้เรื่องศิลปะและวัฒนธรรมและแนวทางการพัฒนา
- ส่งบุคลากรเข้ารับการทำเว็บไซต์ และการทำฐานข้อมูลทางด้านศิลปวัฒนธรรม.
- สนับสนุนให้บุคลากรและนักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม.

2. ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ความเข้าใจในเป้าหมายที่ชัดเจน รวมถึงวิสัยทัศน์ในการทำงานที่แทรกซึมเข้าไปเป็นวัฒนธรรมองค์กร

3. ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป

- ความซับซ้อนของวัฒนธรรมของแต่ละวิทยาเขต.

* แนวทางการพัฒนา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมของแต่ละวิทยาเขตอย่างสม่ำเสมอ

บันทึกเล่าเรื่อง

ชื่อ-สกุล ดร. เชม สิงโต

หน่วยงาน สถาบันการพัฒนาชุมชน (มหาชน) วิทยาลัยการจัดการเครือข่ายวิสาหกิจ

☐ มหาวิทยาลัย / ☐ สถาบัน

ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) 4 ศิลปวัฒนธรรม

ชื่อเรื่องแนวปฏิบัติที่ดี รูปแบบการดำเนินงานของเครือข่ายวิสาหกิจ

1. กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ (กลยุทธ์ trick & technic)

- กำหนดการ 6 M
- เทคนิคการประชาสัมพันธ์

2. ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- Team work.
- การมีอำนาจตัดสินใจจากผู้บริหารที่ดี
- ความร่วมมือของสมาชิก

3. ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป

-

บันทึกเล่าเรื่อง

ชื่อ-สกุล ร.ต. ดารงฤทธิ์ ศรีสังวรณรัตน์

หน่วยงาน ศูนย์วัฒนธรรม

☑ มหาวิทยาลัย / ☐ สถาบัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา

ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ชื่อเรื่องแนวปฏิบัติที่ดี เรื่อมสาผไย.. สายน้ำโขง

1. **กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ (กลยุทธ์ trick & technic)**

มทร.อีสาน ทั้งอยู่บนภาคอีสาน ๔ จังหวัด คือ นครราชสีมา ขอนแก่น ศรีสะเกษ และสกลนคร ซึ่งมีจุดเด่นในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างไทย ลาว และเวียดนาม มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มทร.อีสาน พิจารณาแล้วเห็นควรให้ร่วมงานกับมหาสุมทุ่มน้ำโขง ๖ ประเทศ ซึ่งมีวัฒนธรรมเดียวกัน คือ วัฒนธรรมข้าว ศาสนาที่มีพื้นฐานของวัฒนธรรมร่วมกัน ซึ่งมีความเหมือนและความแตกต่างกันสายน้ำคือสิ่งนี้ ประเทศลาว ไทย ประชาชน และเวียดนาม โดยเชื่อมความสัมพันธ์กับมหาวิทยาลัยแต่ละประเทศ ทั้งอาจารย์และนักศึกษาเข้าร่วมโครงการ

2. **ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ**

ความสำเร็จ คือ จัดงานแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมมหาสุมทุ่มน้ำโขง ต่อเนื่อง ๔ ปี มีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งนักศึกษาและประชาชนจำนวนมาก

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ ความร่วมมือของแต่ละองค์กรที่ได้รับมอบหมายให้ประสานงานแต่ละประเทศ เช่น ประเทศไทย ประสานศิลปวัฒนธรรม ประสานเวียดนาม ขอนแก่น ประสานจีน ศรีสะเกษ ประสานสปป.ลาว และนครราชสีมา ประสานกัมพูชา

3. **ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป**

ปัญหา ขาดการรวบรวมองค์ความรู้

แนวทางแก้ไข วางแผนการจัดการความรู้ในการจัดงานครั้งที่ ๖

แนวทางการพัฒนาต่อไป รวบรวมองค์ความรู้เป็นหนังสือ และ website ของ มทร.อีสาน ด้านศิลปะการแสดง ดนตรี ทัศนศิลป์ หัตถกรรม และประเพณี

บันทึกเล่าเรื่อง

ชื่อ-สกุล ณบรรลือ ขอรถไสย (bunluek737@gmail.com.)

หน่วยงาน วิทยาลัยเทคนิคช่าง

☑ มหาวิทยาลัย / ☐ สถาบัน ราชมงคลรัตนโกสินทร์

ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) ฝ่ายบริหารงานวิศวกรรมอุตสาหการ

ชื่อเรื่องแนวปฏิบัติที่ดี การจัดการประชุมนานาชาติ: กรณีศึกษาการจัดโครงการประชุมวิชาการนานาชาติ ครั้งที่ 1

1. กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ (กลยุทธ์ trick & technic)

1. เชิญสถาบันต่างประเทศ สถาบันนานาชาติ และสถาบันไทย มาร่วมส่งเสริมผลงานวิชาการด้านวิศวกรรมศาสตร์ ในระยะเวลา 3 วัน ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งเสร็จโดยวิทยาลัยเตรียม สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และขอผลงานที่ส่งเข้าร่วมการจัดแสดง ณ อาคารฝึกอบรมวิทยาลัยเทคนิคพระนครใต้ (อาคาร 1)

2. ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ

2.1 งบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ซึ่งอยู่กับจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ

2.1 ทีมงาน แบ่งเป็น 3 ทีม ทีมที่ (1) ทีมหลัก สามารถศึกษางาน/ทำกับงานได้ทุกงาน ยกเว้นทำกับดูแลงานวิชาการ ทีมที่ (2) ทีมรอง ทำงานต่อจากทีมที่ 1 หรือ งานที่มีปัญหาตามมา ทีมที่ (3) ทีมสนับสนุน ทำงานต่อจากทีม 1 และ 2 ในกรณีทำงานตามลำพัง งานเอกสาร และงานที่ไม่เร่งรีบเป็นเวลา

3. ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป

ปัญหา

1. การเปลี่ยนทีมงานหลัก แก้ไข ไม่ควรเปลี่ยนทีมงานหลัก แต่ควรเพิ่มทีมงานรอง ทีมที่ (2) เสริมในทีมงานหลัก

2. การขอรับสิ่งสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ควรเร่งรัด ไม่ควรปล่อยเวลาให้ไม่คุ้มค่าเสียหรือผู้เข้าร่วมโครงการ

แนวทางการพัฒนา

1. เพิ่มจำนวนผู้เข้าร่วมที่เป็นชาวต่างประเทศต่อคนไทยให้ได้ 50:50

2. เพิ่มทีมงานหลักทีมงานรอง ให้ไปศึกษาการจัดงานที่เหมือนกับ ม.เกษตร หรือในต่างประเทศ ๔๑๕

3. เพิ่มผู้เข้าร่วมโครงการจาก 24 ประเทศ ให้ครบประเทศในปี พ.ศ. 2557 (ปี พ.ศ. 2556)

บันทึกเล่าเรื่อง

ชื่อ-สกุล ดร. นิติกฤติ ยอดเกษม

หน่วยงาน สสร. สงขลา

☐ มหาวิทยาลัย / ☐ สถาบัน

ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) CoP ๔ พัฒนาปรับปรุงคุณภาพงานวิจัย

ชื่อเรื่องแนวปฏิบัติที่ดี การใช้งาน เพื่อสร้างสรรค์ผลงานวิจัยให้มีคุณภาพ

1. กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ (กลยุทธ์ trick & technic)

- มุ่งเน้นการพัฒนาผลงานวิจัยและนวัตกรรม กับการใช้งานจริงของชุมชน / สังคม / ท้องถิ่น
- สร้างการรับรู้ ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ผ่านเครือข่าย
- จัดทำคู่มือ หรือสื่อประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม
- สร้างเครือข่ายการผลิตผลงานวิจัย ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ
- มุ่งเน้นการผลิตซ้ำ เพื่อสร้างสรรค์ กับชุมชนผู้ใช้งานหรือท้องถิ่น

2. ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- เป็นที่รู้จักของเครือข่าย
- มีการบูรณาการ
- ปัจจัยร่วมมือ
- ใช้เทคโนโลยี
- มีส่วนร่วมของชุมชน

ปัจจัยหลัก ๖ ประการ ที่ทำให้ผู้ตอบสามารถ ที่จะนำการพัฒนาผลงานวิจัยและนวัตกรรม ของ สสร. สงขลา

3. ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป

ปัญหา - ยังไม่มีโอกาสในการนำผลงานไปใช้ประโยชน์

แนวทางการพัฒนา - จัดทำเพื่อสร้างการรับรู้ เป็นช่องทางในการนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์

ในหลักของการใช้เทคโนโลยี เพื่อสร้างสรรค์

บันทึกเล่าเรื่อง

ชื่อ-สกุล ศศิธร ชาลีวัล

หน่วยงาน ศูนย์วัฒนธรรมศึกษา

☑ มหาวิทยาลัย / ☐ สถาบัน เครือข่ายวิชาการวัฒนธรรม

ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) A : การจัดการความรู้ด้านศิลปะวัฒนธรรม

ชื่อเรื่องแนวปฏิบัติที่ดี งานข้อมูลองค์ความรู้ด้านศิลปะวัฒนธรรม และกลุ่มปัญญาท้องถิ่น สู่ AEC

1. กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ (กลยุทธ์ trick & technic)

1 – การรวบรวมเรียบเรียงข้อมูลองค์ความรู้ด้านศิลปะวัฒนธรรม ประเภทต่างๆ ของท้องถิ่น เช่น ความรู้เกี่ยวกับ ของคุณค่าชีวิตและกลุ่มปัญญาไทย ของพื้นที่ภาคเหนือ , ความรู้เรื่องเครื่องเขิน , ประเพณี 12 เดือนล้านนาไทย , ข้อมูลเมืองโบราณในพื้นที่ตั้งของมหาวิทยาลัย เช่น เวียงเจ็ดลิน ในจังหวัดเชียงใหม่ , เมืองผมงาช ในจังหวัดเชียงใหม่

2 – การเผยแพร่ องค์ความรู้ที่ได้ในรูปแบบของเอกสาร และสื่อต่างๆ

3 – การเผยแพร่ ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น Website , Social media เป็นต้น

2. ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. การที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในเมืองโบราณ และในพื้นที่ที่เป็นแหล่งชุมชนวัฒนธรรม ที่มีความเป็นอยู่ของคนและวิถีชีวิตที่ยังคงเป็นวิถีดั้งเดิม ทำให้ง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูลในปัจจุบัน

2. ได้รับการสนับสนุนจากทางมหาวิทยาลัยในการใช้เทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการความรู้ด้านศิลปะวัฒนธรรม

3. ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป

ปัญหา 1. ยังไม่ได้จัดทำเป็น Database อย่างแท้จริง 3. องค์ความรู้บางอย่างเสี่ยงต่อการสูญหาย

2. ยังไม่ได้จัดแปลเป็นภาษาอังกฤษ ให้แพร่หลายมากขึ้น

แนวทางแก้ไข และพัฒนาต่อไป

1. การพัฒนาระบบ Database เพื่อเชื่อมต่อข้อมูลกับฐานอื่นได้

2. สืบค้น และรวบรวม ข้อมูลให้เป็นระบบ และศึกษาอย่างถ่องแท้ และรอบด้าน

3. การแปลเป็นภาษาอังกฤษ และภาษาในกลุ่มประเทศอาเซียน

4. บางข้อมูลควรรีบจัดเก็บอย่างเร่งด่วน .

บันทึกเล่าเรื่อง

ชื่อ-สกุล ดร. ชนาธิปไชย พลเมืองดี

หน่วยงาน มทร. อีสาน คณะศิลปศาสตร์

☑ มหาวิทยาลัย / ☐ สถาบัน มทร. อีสาน

ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) 4 สัมพันธ์ชุมชนอีสาน

ชื่อเรื่องแนวปฏิบัติที่ดี พลเมือง เพื่อแผ่นดินถิ่นอีสาน

1. กระบวนการ แนวทางการดำเนินการ (กลยุทธ์ trick & technic)

   จัดกิจกรรมการเรียนรู้ / ปรึกษาหารือ และมีส่วนร่วมกับชุมชน / ผู้เกี่ยวข้อง / วิทยากร ในพื้นที่เป้าหมายอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับชุมชน

2. ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ

   - ชุมชนให้ความร่วมมือ ต้อนรับ ดีมาก
   - ผู้เข้าร่วมได้รับความรู้ เข้าใจง่าย มีประโยชน์ ได้เพื่อนใหม่ และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้น

3. ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป

   ปัญหา - ปัญหาคือ ผู้เข้าร่วมมีน้อยเกินไป

   แก้ไข - แก้ไขโดยการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น

มรดกวัฒนธรรมชาวมอญปทุมธานีและนนทบุรี : ผีกระจาด ตักบาตรพระร้อยทางเรือ และโลงมอญ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การตักบาตรพระร้อยทางเรือ

- ประเพณีตักบาตรพระร้อยทางเรือ คือ กิจกรรมตักบาตรเทโวโรหณะ ตามความเชื่อทางพุทธศาสนา เกิดขึ้นโดยประชาชนชาวไทยเชื้อสายมอญ
- ในอดีตการดำเนินการจัดงานประเพณีตักบาตรพระร้อยทางเรือเป็นไปตามหลักประพฤติปฏิบัติของพุทธศาสนิกชนโดยจะกระทำกันในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ คือ หลังจากวันออกพรรษาแล้วหนึ่งวัน ภายใต้ความคิดความเชื่อทางศาสนา

หลักการและเหตุผล

- ชาวมอญเป็นชาติพันธุ์ที่ให้ความสำคัญขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก เห็นได้จากการยึดมั่นดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องผูกพันกับประเพณีอย่างเคร่งครัด เกิดเป็นวัฒนธรรมที่สืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบันนับตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งสิ้นชีวิต ครอบครัวและชุมชนจะมีพิธีกรรมทั้งที่เกี่ยวกับการเกิด การดำรงชีวิต และการเสียชีวิต เช่น การทำบุญผีกระจาดให้กับเด็ก การตักบาตรพระร้อยทางเรือ และการทำโลงศพ เป็นต้น

โลงมอญ

- ศิลปะที่ใช้กับความตาย ชาวมอญมีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาเคารพ ในพระรัตนตรัยอย่างยิ่งเป็นธรรมดาของสิ่งมีชีวิต เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป เราเกิดมาเป็นมนุษย์ประเสริฐมอญโบราณได้สร้างขึ้นเพื่อบรรจุร่างอันไร้วิญญาณ ของคนดีนั่นหมายถึงพระสงฆ์ที่คนมอญเคารพศรัทธา เพื่อเป็นคติสอนให้คนที่ ยังมีชีวิตอยู่ได้รู้ว่าหนึ่งชีวิตที่เกิดมาถ้าทุกคนต้องทำดีถึงจะได้ดี
- โลงมอญใช้การตอกลายซึ่งก็หมายถึงการแกะฉลุกระดาษ ให้มีลวดลายต่าง ๆ

การทำบุญผีกระจาด-ผีคุ้มครองเด็ก

- การทำบุญผีกระจาด หรือผีคุ้มครองเด็ก เป็นประเพณีเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องผีในการปกป้องคุ้มครองเด็ก โดยการจัดพิธีทำบุญผีกระจาดให้กับบุตรคนแรกของครอบครัว เมื่อมีอายุประมาณสองขวบครึ่ง พ่อแม่จะจัดงานทำบุญผีกระจาดโดยการเชิญแม่ผีมาเป็นผู้ประกอบพิธี และนิมนต์พระสงฆ์ ๕ รูปมาประกอบพิธีทางศาสนาที่บ้าน สิ่งสำคัญคือการเตรียมกระยาดบูชาผี

คำถามการวิจัย

๑ มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมท้องถิ่น :การทำบุญผีกระจาด ตักบาตรพระร้อยทางเรือ และโลงมอ มีประวัติและความเป็นมา อย่างไร

๒.การสร้างจิตสำนึกในการรับรู้ รักและหวงแหน ปกปักรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานีและนนทบุรี ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ทำได้อย่างไร

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาประวัติและความเป็นมาของการทำบุญผีกระจาด ตักบาตรพระร้อยทางเรือ และโลงมอญ จังหวัดปทุมธานีและนนทบุรี โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

๒. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการรับรู้ รักและหวงแหน ปกปักรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานีและนนทบุรี โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยแบบให้ชุมชนมีส่วนร่วม

- ขั้นตอนที่ ๒ จัดทำรายงานองค์ความรู้เกี่ยวกับประวัติและความเป็นมาของการทำบุญผีกระจาด ตักบาตรพระร้อยทางเรือ และโลงมอญ จังหวัดปทุมธานีและนนทบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย

ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมการทำบุญผีกระจาด การตักบาตรพระร้อยทางเรือ และโลงมอญได้แก่ ชุมชนชาวมอญ จังหวัดปทุมธานีและนนทบุรี (ปากเกร็ด)

พื้นที่ในการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูล

พื้นที่ในการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมการทำบุญผีกระจาด การตักบาตรพระร้อยทางเรือ และโลงมอญอยู่ในชุมชนชาวมอญจังหวัดปทุมธานีและนนทบุรี (ปากเกร็ด)

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยแบบให้ชุมชนมีส่วนร่วม

- ระยะที่ ๒ เสริมสร้างการรับรู้ ความรัก และหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการดำเนินการดังนี้
- ขั้นตอนที่ ๑ จัดทำสื่อรูปแบบภาพยนตร์สารคดี โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ใช้วิธีการสัมภาษณ์ข้อมูลจากบุคลากรในชุมชน เพื่อให้ชุมชนเกิดการตื่นตัว รัก และหวงแหน ถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นที่กำลังจะสูญหาย เกิดจิตสำนึกในการรับรู้ รักและหวงแหน ปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นของตน

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยแบบให้ชุมชนมีส่วนร่วม

- การดำเนินการวิจัยเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้
- ระยะที่ ๑ ศึกษาประวัติและความเป็นมาของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น แบ่งเป็น ๒ ขั้น
- ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาองค์ความรู้ประวัติและความเป็นมาของการทำบุญผีกระจาด ตักบาตรพระร้อยทางเรือ และโลงมอญ โดยศึกษาข้อมูลจากผู้รู้ในท้องถิ่น ในฐานะผู้ให้ข้อมูลหลัก

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยแบบให้ชุมชนมีส่วนร่วม

- ขั้นตอนที่ ๒ จัดเวทีประชาชน นำเสนอองค์ความรู้ที่ได้ต่อสาธารณชน มีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนทั่วไปเห็นถึงความสำคัญของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของชุมชน
- ระยะที่ ๓ สรุปผล เผยแพร่ หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการศึกษา ระยะนี้ผู้วิจัยใช้การประชุมสรุปโครงการ จัดทำรายงาน ประเมินผล และเผยแพร่ผลงานสู่กลุ่มเป้าหมาย

เป้าหมายและผู้ได้รับผลประโยชน์จากผลงาน

แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน กล่าวคือ

- ส่วนที่ ๑ ได้แก่ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม วัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี ได้องค์ความรู้ที่เป็นรูปธรรมในมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมท้องถิ่น และ
- ส่วนที่ ๒ ได้แก่ ชุมชนชาวมอญในจังหวัดปทุมธานีและนนทบุรี ได้ตระหนักถึงคุณค่าของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของตน เกิดความรัก หวงแหน และปกปักรักษาให้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมยังคงอยู่ต่อไปในฐานะของสมบัติของชาติและสมบัติของชุมชน

ปัจจัยของความสำเร็จในการดำเนินโครงการ

- ประการแรกคือ การมีนักวิจัยที่มีศักยภาพในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น นักวิชาการด้านการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานีที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลท้องถิ่นอย่างแท้จริง
- ประการที่สอง คือการมีเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น วัฒนธรรมจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด และสถาบันอุดมศึกษา ที่จะทำให้โครงการดำเนินไปได้อย่างประสบความสำเร็จ

แผนการดำเนินงาน

- โครงการวิจัยนี้ดำเนินการในระยะเวลา ๑ ปี โดยใช้งบประมาณทั้งสิ้น ๔๕๐,๐๐๐ บาท โดยมีแผนการดำเนินงานดังนี้

ชื่อกิจกรรม	ผลงาน	ช่วงที่ ๑		ช่วงที่ ๒	
		เดือนที่ ๑-๓	เดือนที่ ๔-๖	เดือนที่ ๗-๙	เดือนที่ ๑๐-๑๒
๑. เพื่อศึกษาประวัติและความเป็นมาของการทำบุญกระจาด การทำบาตรพระไว้ยทาง ศีล และโคลนอญ จังหวัดปทุมธานีและนนทบุรี ในฐานะมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	๑.๑ ศึกษาองค์ความรู้ประวัติและความเป็นมาของการทำบุญกระจาด การทำบาตรพระไว้ยทาง ศีล และโคลนอญ จังหวัดปทุมธานีและนนทบุรี ๑.๒ จัดประชุมกลุ่มเพื่อความชอบองค์ความรู้	⟷	⟷		
๒. เพื่อสร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมการทำบุญกระจาด การทำบาตรพระไว้ยทาง ศีล และโคลนอญ จังหวัดปทุมธานีและนนทบุรี ในฐานะมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	๒.๑ จัดทำสื่อรูปแบบภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับการทำบุญกระจาด การทำบาตรพระไว้ยทาง ศีล และโคลนอญ จังหวัดปทุมธานีและนนทบุรี ๒.๒ จัดเวทีประชุมกลุ่มองค์ความรู้ที่ได้รับต่อชุมชนให้เห็นถึงความสำคัญเพื่อสร้างความรักและหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรม ๒.๓ จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ และสื่อภาพยนตร์สารคดีเผยแพร่สู่สาธารณชน		⟷	⟷	⟷



๔๒๒

ผลงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
มทร.พระนคร ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

มหาวิทยาลัยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕

การส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และรักษาสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างมั่นคงเพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

มทร.พระนค สนับสนุนงบประมาณ
การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙
รวมทั้งสิ้น ๓๙ โครงการ
เป็นจำนวนเงิน ๔,๐๗๙,๘๑๐ บาท

ตัวชี้วัดด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	
		ระดับ	จำนวน
๕.๑ เพื่อให้สถานประกอบการมีกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่	๑. จำนวนโครงการ/กิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่	โครงการ	๑๗
	๒. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่	ร้อยละ	๕
	๓. ผลสำเร็จการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติ/นานาชาติ	เรื่อง	๑๗
	๔. จำนวนผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมและของที่ระลึกที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติ หรือนานาชาติ	ผลงาน	๗
	๕. จำนวนโครงการต่อยอดจากโครงการตามพระราชดำริ/โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช/โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	โครงการ/กิจกรรม	๑๖

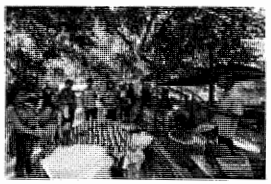
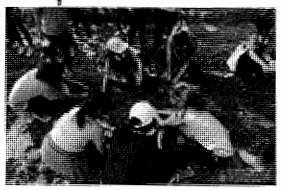
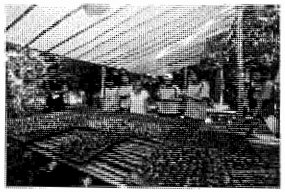
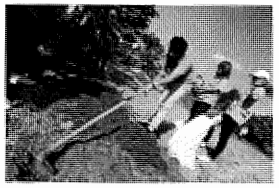
ภาพประกอบกิจกรรม

โครงการ มทร.พระนคร ร่วมน้อมเกล้าฯ ถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
กิจกรรมที่ ๑ วิถีเศรษฐกิจพอเพียงในวิถีชีวิตไทย
ระหว่างวันที่ ๒๙-๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘



ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙
ช่วงไตรมาสที่ ๑ (ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙) ได้
ดำเนินการไปแล้ว จำนวน ๙ โครงการ

เรียนรู้วิถีเศรษฐกิจพอเพียง ณ ชุมชนบ้านถ้ำเสือ
อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี

เรียนรู้ภูมิปัญญาตาลโตนด ณ ศูนย์ตาลดุงถนอม
อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี






ภาพประกอบกิจกรรม

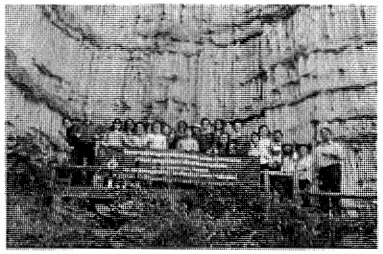
โครงการศึกษาดูงานหลักการบริหารศิลปวัฒนธรรม
ศาสนาและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อความยั่งยืน
ระหว่างวันที่ ๕ – ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
ณ แหล่งพระพุทธศาสนา และศิลปวัฒนธรรม จังหวัดเชียงใหม่




ภาพประกอบกิจกรรม

โครงการศึกษาดูงานหลักการบริหารศิลปวัฒนธรรม
ศาสนาและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อความยั่งยืน





ภาพประกอบกิจกรรม

โครงการ มทร.พระนคร สนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
รอบที่ ๑ กิจกรรมปลูกจิตสำนึกเยาวชนรุ่นใหม่ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
ณ สืบชีวิตยานส่วนสันพุทธมณฑล อ.สามพราน จ.นครปฐม



กิจกรรมบวชป่า



ศึกษาเส้นทางธรรมชาติ



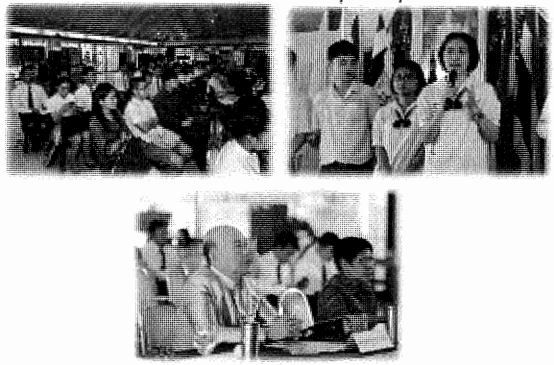
สร้างฝายชะลอน้ำ



ภาพการประกวดสุนทรพจน์

โครงการ ๕ ธันวามหามงคล เฉลิมพระชนม์ ๘๘ พรรษา มหาราชา

วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม



ภาพการประกวดสุนทรพจน์



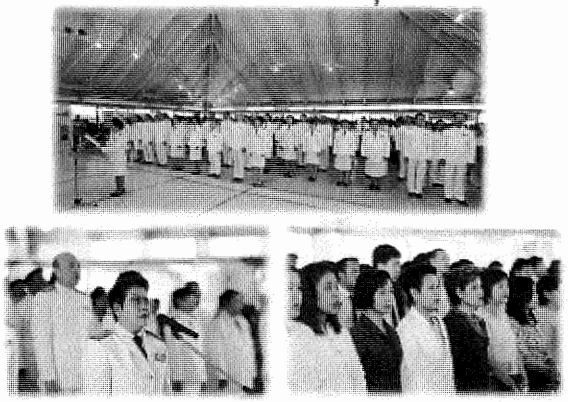
ภาพกิจกรรมเทิดพระเกียรติ
๕ ธันวามหามงคล เฉลิมพระชนม์ ๘๘ พรรษา มหาราชา
วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘



พิธีสงฆ์ ตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง



พิธีถวายอาศีรวาทราชสดุดี



คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

ต้อนรับสมเด็จอัคคมหาเสนาบดีเตโช ฮุนเซน

นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

ในโอกาสครบรอบ ๖๕ ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-กัมพูชา

เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องเฉลิมพระเกียรติ



สาธิตวิธีการทำขนมไทย







สาธิตวิธีการแกะสลักผักและผลไม้







สาธิตวิธีการร้อยมาลัย





คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
ต้อนรับนายโมตรีปาละ สิริเสนา
ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา
ในโอกาสเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ
เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ ทำเนียบรัฐบาล



จัดแสดงงานฝีมืองานมาตรัยดอกไม้สด







สาธิตการทำขนมไทยมงคล และแกะสลักผักผลไม้







จัดดอกไม้ตกแต่งสถานที่







กองศิลปวัฒนธรรมเข้าร่วมกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคล
เฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗
เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม กทม.



พิธีสมโภชพระธาตุเจดีย์และเจริญพระพุทธมนต์
เนื่องด้วยนพเคราะห์ / นวัคคหายุสมธัมม์







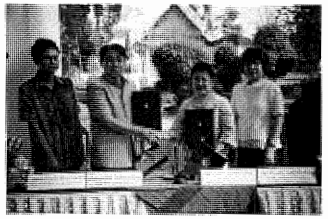
๔๒๙

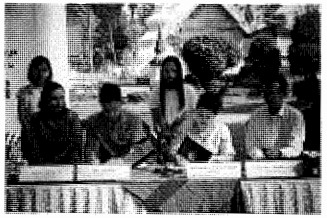
กองศิลป์สารองค์กรดำเนินการจัดทำความร่วมมือกับ
ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย และ รร.พระธาตุบังพวนวิทยา
หวังถ่ายทอดความรู้เพื่อนำไปพัฒนาชุมชน
เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ วัดพระธาตุบังพวน จ.หนองคาย





พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ







คณะบริหารธุรกิจ
จัดโครงการเทิดพระเกียรติวันอาสากรรำลึก "๑๙ ธันวาคม"
พิธีสงฆ์




พิธีบวงสรวง





คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์จัดดอกไม้งานสมโภชสรรสันนิบาต
เทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เมื่อวันที่ ๖ - ๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ ทำเนียบรัฐบาล



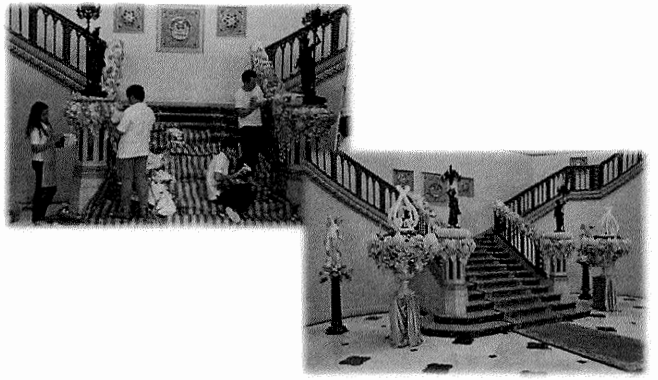
ประดิษฐ์พานพุ่มทรงดอกบัวตูม




จัดดอกไม้ภายใต้แนวคิดการจัดแบบไทยร่วมสมัย

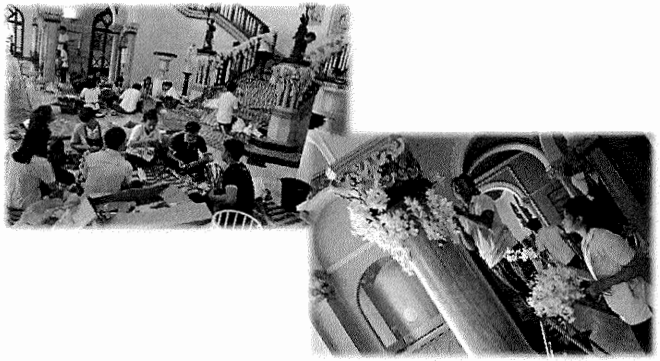


จัดดอกไม้ภายใต้แนวคิดการจัดแบบไทยร่วมสมัย

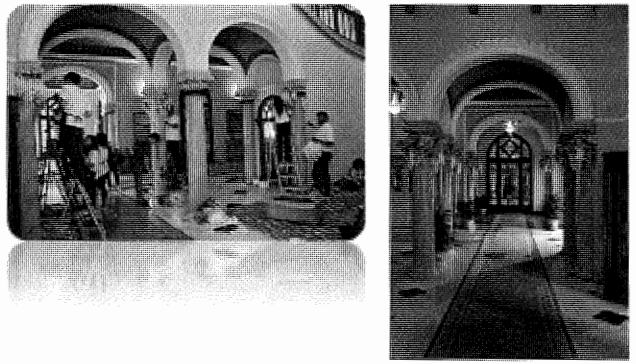


๔๓๑

จัดดอกไม้ภายใต้แนวคิดการจัดแบบไทยร่วมสมัย



จัดดอกไม้ภายใต้แนวคิดการจัดแบบไทยร่วมสมัย



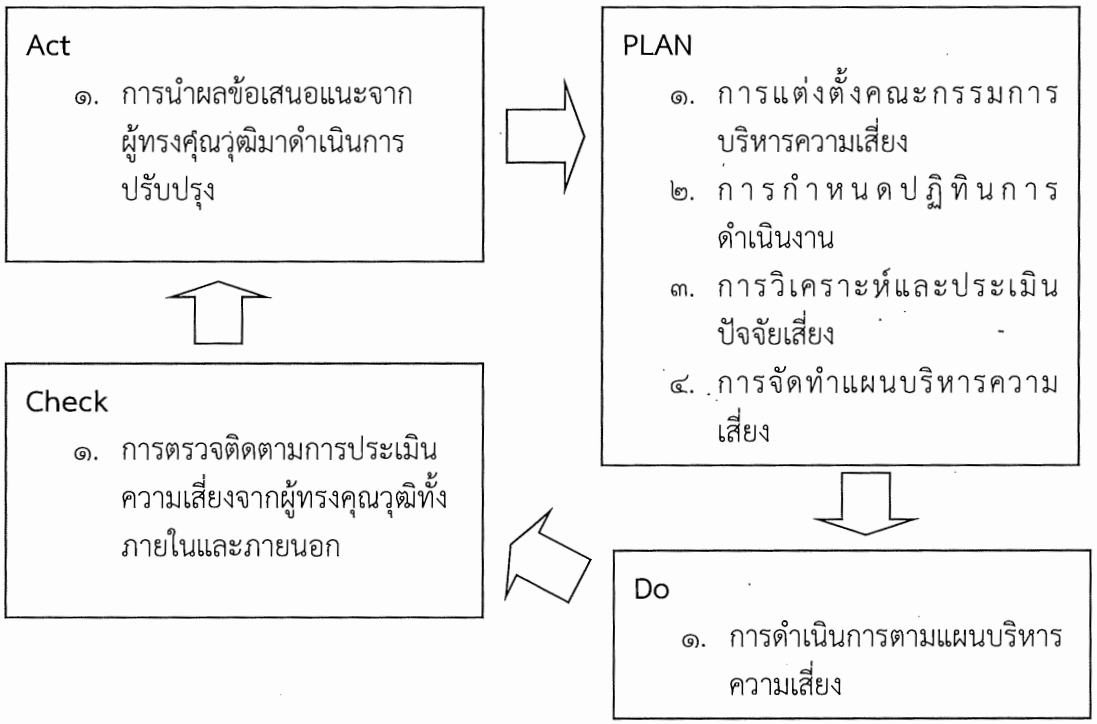
กลุ่ม ๕

การบริหารจัดการ :

การบริหารความเสี่ยงในองค์กร

กลุ่มที่ ๕ การบริหารจัดการ

แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย มีการดำเนินงานตามวงจร PDCA



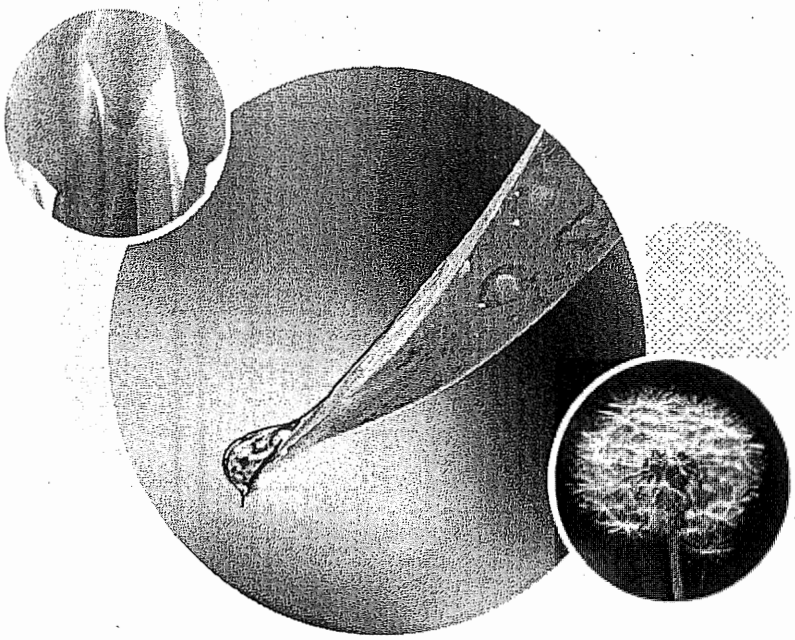
<u>ปัจจัยแห่งความสำเร็จ</u>

๑. การติดตามของผู้บริหารในรอบ ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน
๒. การอบรมให้ความรู้การจัดทำแผนและการดำเนินงานบริหารความเสี่ยง
๓. การใช้แบบฟอร์มบริหารความเสี่ยงที่เหมือนกันทั่วทั้งองค์กร

<u>ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน</u>

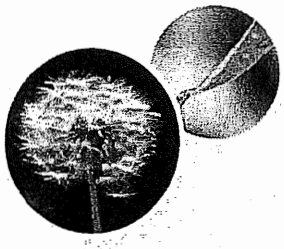
๑. การใช้แบบฟอร์มบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน
๒. ความเข้าใจในเรื่องของปัญหาและความเสี่ยงเป็นเรื่องเดียวกัน
๓. การคิดว่าการไม่เสี่ยงเลย ทำตัวให้ปลอดภัยเป็นดีที่สุด

แนวทางการบริหารความเสี่ยง



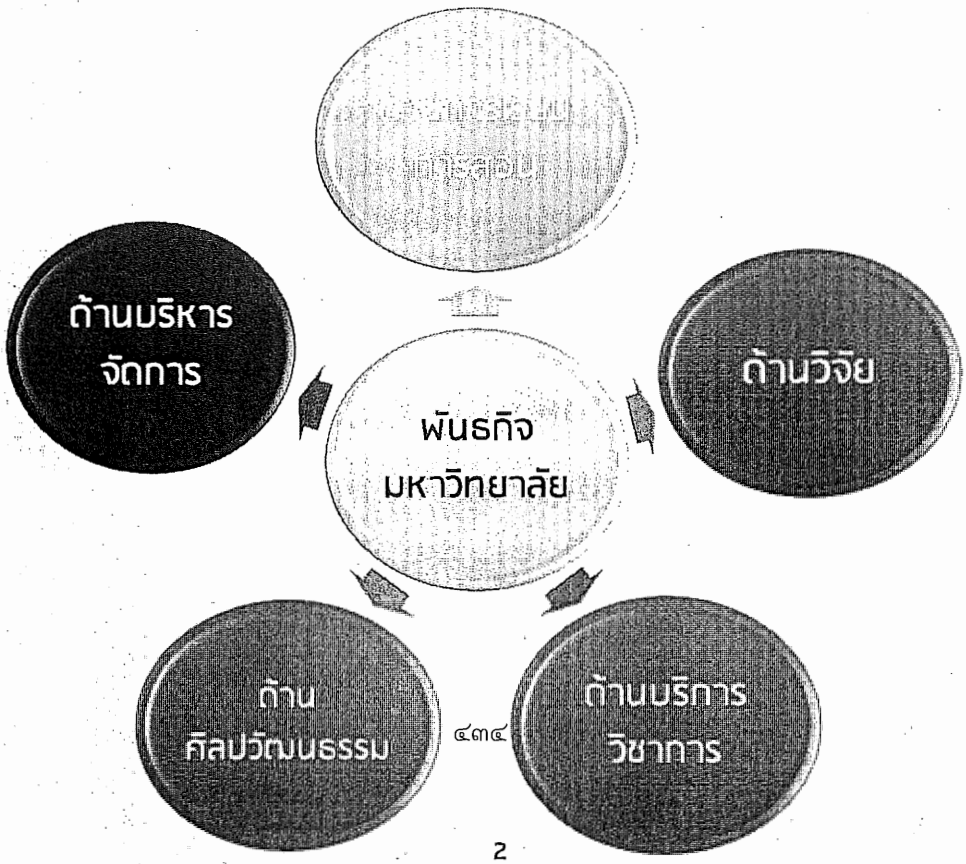
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

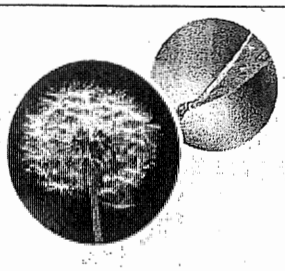
UTK ราชมงคล กรุงเทพ



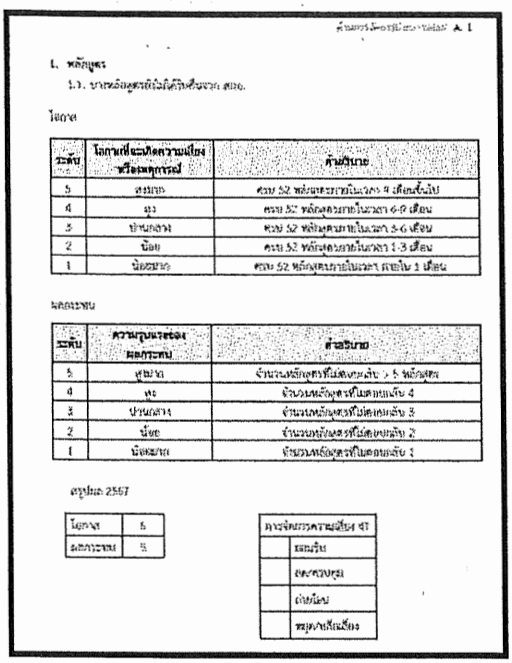
UTK

การวิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยง





ประเมินระดับความเสี่ยง



ตัวอย่างเกณฑ์การประเมิน A 1

1. หลักสูตร

1.1. จำนวนหลักสูตรที่ไม่ได้รับการรับรอง สกอ.

โอกาส

ระดับ	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงหรือเหตุการณ์	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ครบ 52 หลักสูตรภายในเวลา 9 เดือนขึ้นไป
4	สูง	ครบ 52 หลักสูตรภายในเวลา 6-9 เดือน
3	ปานกลาง	ครบ 52 หลักสูตรภายในเวลา 3-6 เดือน
2	น้อย	ครบ 52 หลักสูตรภายในเวลา 1-3 เดือน
1	น้อยมาก	ครบ 52 หลักสูตรภายในเวลา ภายใน 1 เดือน

ผลกระทบ

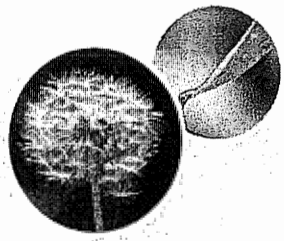
ระดับ	ความรุนแรงของผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	จำนวนหลักสูตรที่ไม่ผ่านเกิน > 5 หลักสูตร
4	สูง	จำนวนหลักสูตรที่ไม่ผ่านเกิน 4
3	ปานกลาง	จำนวนหลักสูตรที่ไม่ผ่านเกิน 3
2	น้อย	จำนวนหลักสูตรที่ไม่ผ่านเกิน 2
1	น้อยมาก	จำนวนหลักสูตรที่ไม่ผ่านเกิน 1

สรุปผล 2567

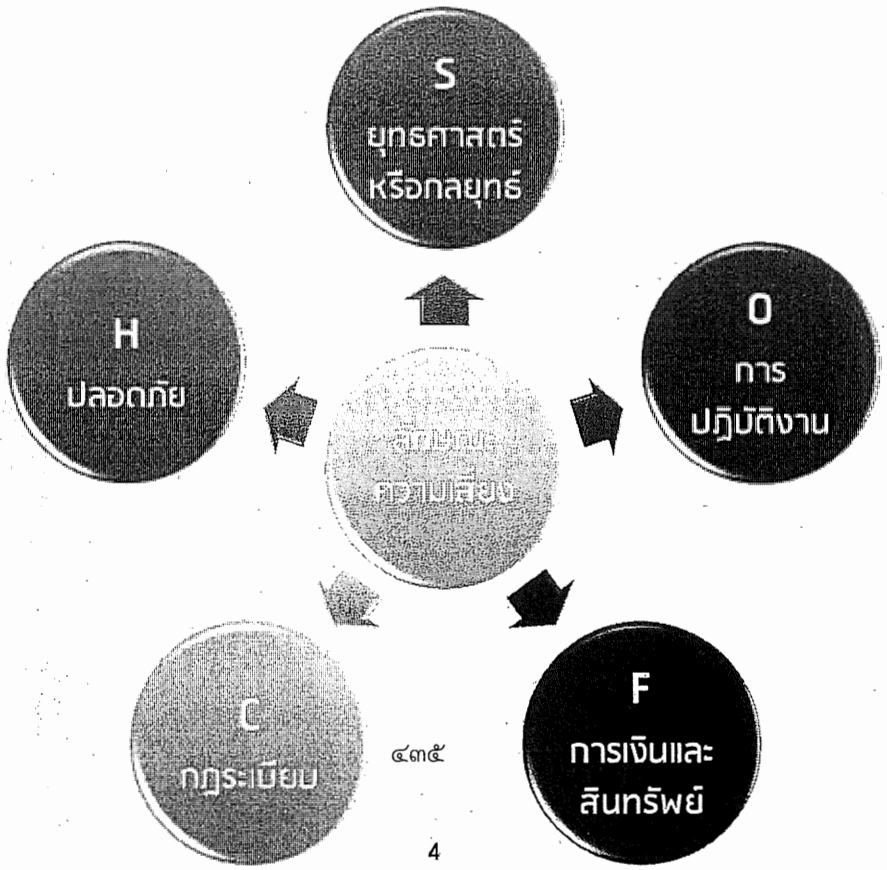
โอกาส	5
ผลกระทบ	5

ดำเนินการความเสี่ยง ณ	
	ยอมรับ
	ลดความรุน
	ถ่ายโอน
	หลุดเข้าใจเรื่อง

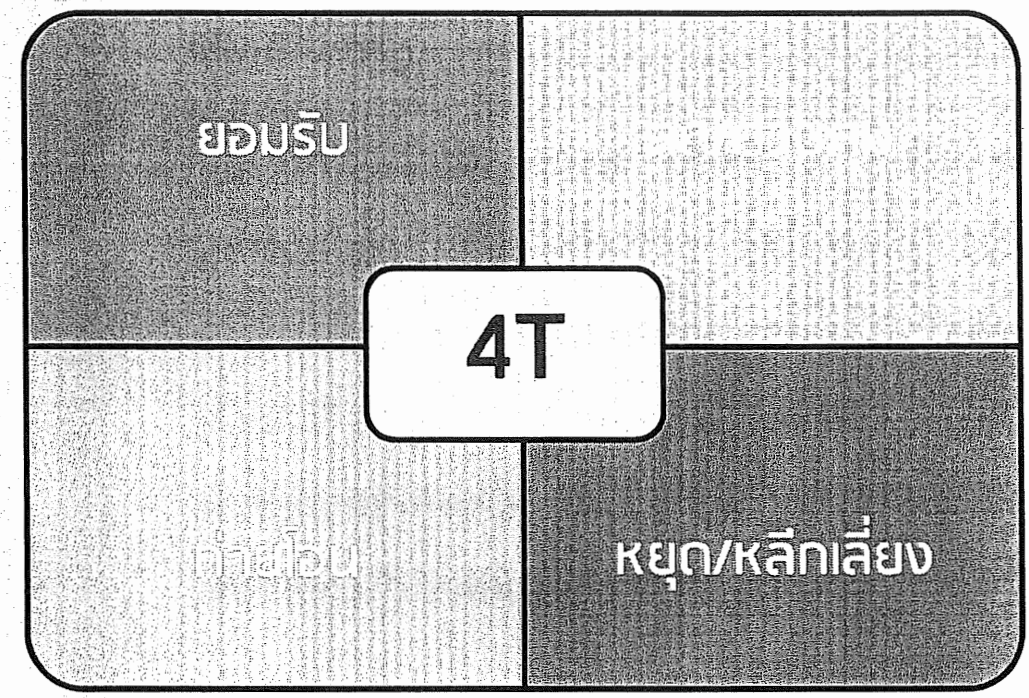
ประเมินความเสี่ยง	ระดับผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
ระดับโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) 5					
4					
3					
2					
1					



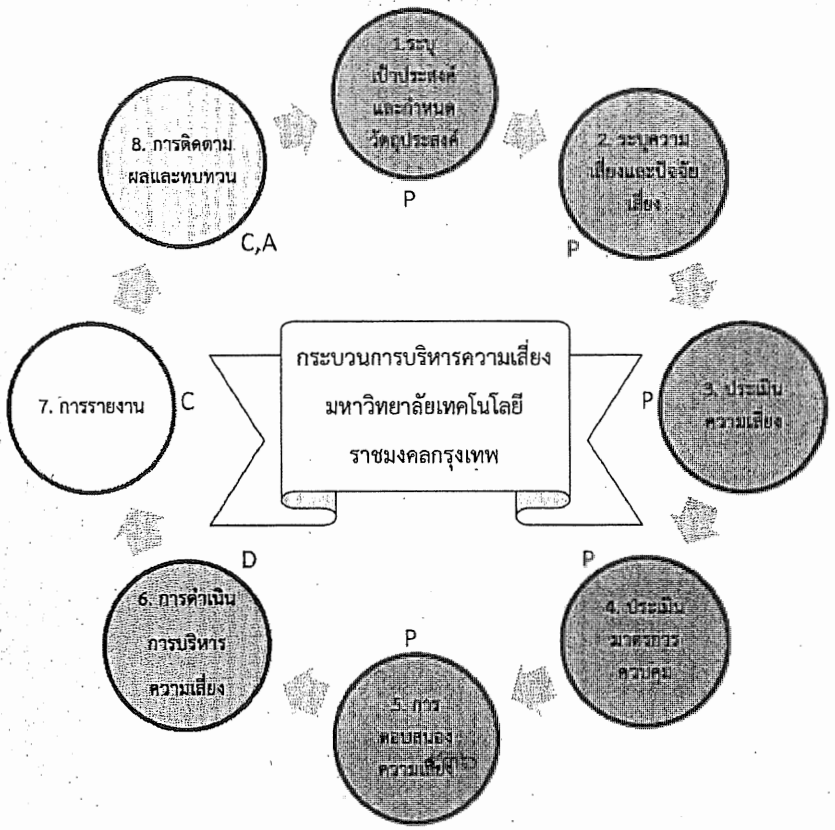
ลักษณะของความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน

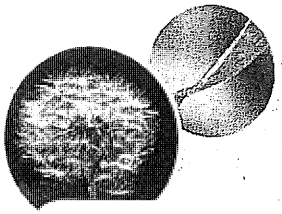


การควบคุมความเสี่ยง



กระบวนการบริหารความเสี่ยงมทร.กรุงเทพ

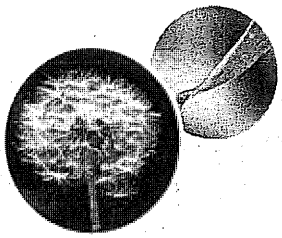




เครื่องมือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM Tools)

ราชมงคลกรุงเทพดำเนินการบริหารความเสี่ยง โดยใช้

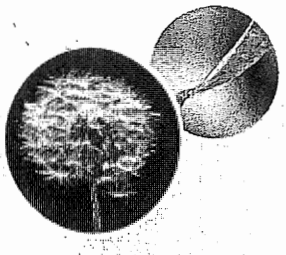
1. Innovation & Quality Circles (IQCs) สมาชิกของกลุ่มมาจากหน่วยงานต่างๆ และระดับต่างๆ ในองค์กร เพื่อหาวิธีช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย
2. Lesson Learned (การเรียนรู้จากบทเรียนที่ผ่านมา) อาศัยข้อมูลความสำเร็จและผิดพลาดจากการดำเนินการที่ผ่านมา เพื่อวางแผนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด



เกณฑ์ประเมินการคุณภาพการศึกษาใหม่

องค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ 5.1

3. ดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง ที่เป็นผลจากการวิเคราะห์และระบุปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอก หรือ ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของสถาบัน และให้ระดับความเสี่ยงลดลงจากเดิม



ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก 2 ลักษณะ

ด้านการจัดการเรียนการสอน

จำนวนประชากร ลดลง และการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี

ภัยธรรมชาติ

ด้านการบริหารจัดการ

H

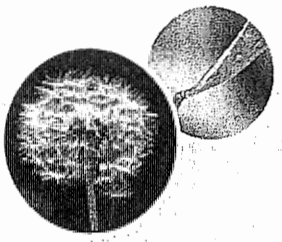
ความเสี่ยงจากปัจจัยที่ควบคุมได้ยาก

อุบัติเหตุที่เกิดระหว่างการเรียนการสอน

การเกิดอัคคีภัย

ความไม่ปลอดภัยต่างๆ ที่อาจเกิดในมหาวิทยาลัย

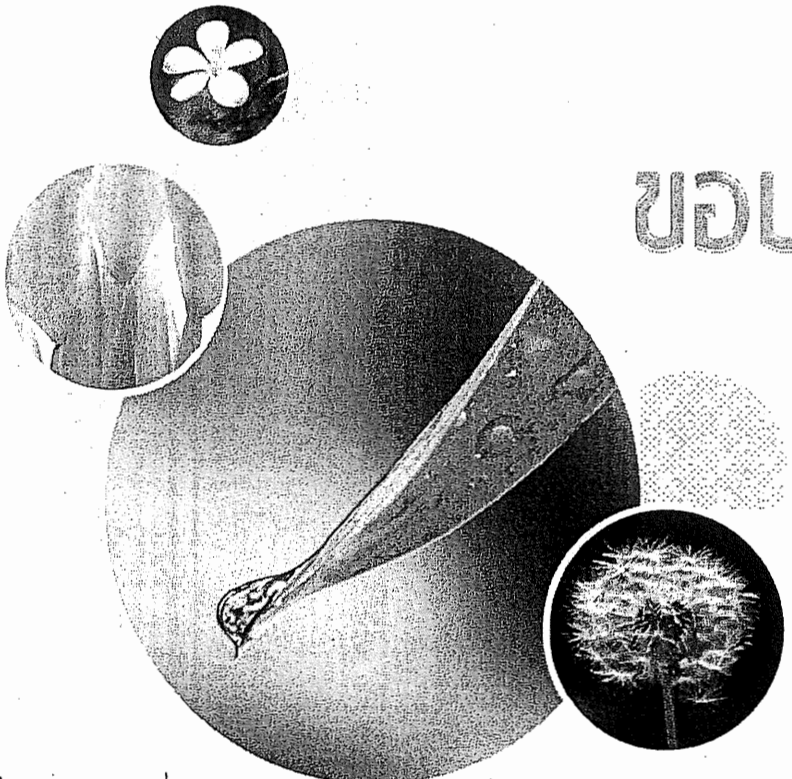
๔๓๘



คำแนะนำจากผู้ตรวจประเมินคุณภาพฯ

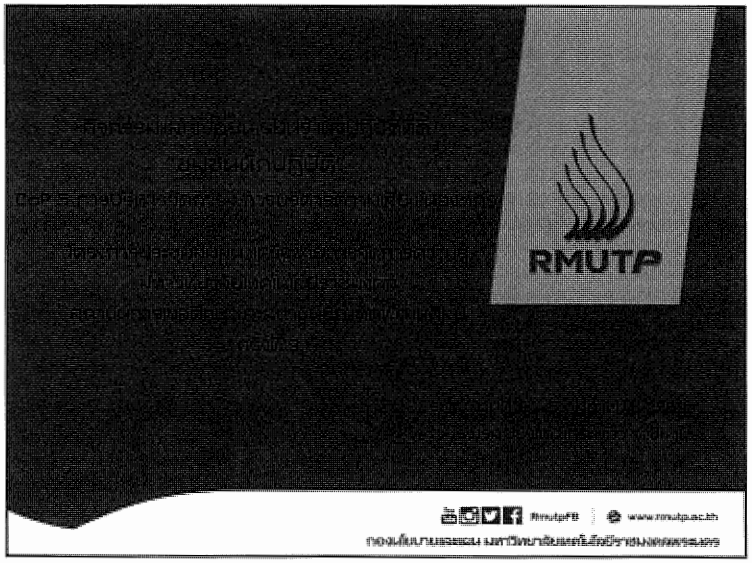
การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง ควรวิเคราะห์จากปัจจัยภายนอก หรือปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ ไม่ควรนำปัญหาในการปฏิบัติงานมาเป็นปัจจัยเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงกับการควบคุมภายในเป็นคนละบริบทกัน ควรมีคณะกรรมการรับผิดชอบคนละชุดไม่ควรนำมารวมกัน



ขอบคุณค่ะ

๔๓๙



นโยบาย

นโยบายการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในปี พ.ศ. 2558

1. พิจารณาทบทวนภาระงานที่มีความสำคัญต่อภารกิจทุกด้านของมหาวิทยาลัยฯ
2. พิจารณาผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในปีการศึกษา พ.ศ. 2556
3. พิจารณาผลการปฏิบัติตามแผนบริหารความเสี่ยง/แผนปรับปรุงการควบคุมภายในปี พ.ศ. 2557
4. ให้นำข้อเสนอแนะจากสภามหาวิทยาลัยฯ มาเป็นประเด็นประกอบการพิจารณาจัดทำแผนฯ
5. ภาระงานที่ต้องปฏิบัติ หากวิเคราะห์แล้วยังไม่พบปัญหา แต่ สตง. กำหนดให้มีการจัดทำแผนฯ
6. กำหนดให้มีการรายงานผลการปฏิบัติตามแผนบริหารความเสี่ยงปีละ 2 ครั้ง ในรอบ 6 เดือน และรอบ 12 เดือน

กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

กิจกรรมควบคุม	ความเสี่ยงด้าน
1. การลดจำนวนนักศึกษาตกออกระหว่างปี	การดำเนินงาน
2. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อการจัดการเรียนการสอน/การวิจัย	บุคลากร
3. การก่อสร้างอาคารใหม่ไม่เป็นไปตามแผน	ทรัพยากร
4. การป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาทุจริตด้านการเงิน	การเงิน
5. การป้องกันและระงับอัคคีภัย	ความปลอดภัย
6. การป้องกันและแก้ปัญหาระบบสารสนเทศขัดข้อง	ทรัพยากร
7. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา	ความปลอดภัย
8. การป้องกันและบรรเทาการเกิดอุบัติเหตุ/เหตุสุดวิสัย	ความปลอดภัย

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงฯ

กิจกรรมควบคุม	ปัญหาและความเสี่ยง	แนวทางแก้ไข
1. การลดจำนวนนักศึกษาตกออกระหว่างปี	- มีนักศึกษาออกระหว่างปีเพิ่มมากขึ้น	- จัดทำวิจัยสถาบัน และนำผลวิจัยไปแก้ไขปัญหา / พัฒนาระบบสนับสนุนการเรียนรู้ จัดหาทุน/กิจกรรมต่างๆ
2. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อการจัดการเรียนการสอน/การวิจัย	- ติดขั้นตอนการอนุมัติไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานตามที่ สกอ. กำหนด - ด้านผลงานวิจัยยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด	- จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร มทร.พระนคร - ออกระเบียบมหาวิทยาลัยฯ ว่าด้วยการจ่ายเงินสนับสนุนสำหรับผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
3. การก่อสร้างอาคารใหม่ไม่เป็นไปตามแผนปรับปรุงภูมิทัศน์ของพื้นที่	- การเบิกจ่ายงบลงทุน ไม่เป็นไปตามแผนการเบิกจ่าย	- แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับและคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาจ้างก่อสร้าง - แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและแก้ไขปัญหาการก่อสร้างเพื่อให้การบริหารสัญญาการก่อสร้างเป็นไปตามแผนที่กำหนด
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาระบบสารสนเทศขัดข้อง	- เป็นการเตรียมความพร้อมและการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหา	- มีระบบสำรองข้อมูลและผู้ดูแลข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายกลางอุกเฉิน - บำรุงดูแลรักษาระบบ Firewall เพื่อทำหน้าที่ป้องกันไม่ให้มีการบุกรุกจากระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต เข้าสู่ระบบเครือข่ายสารสนเทศ - ติดตั้งเครื่อง Generator เพื่อสำรองไฟฉุกเฉินหากเกิดไฟฟ้าดับ - จำกัดสิทธิ์ในการเข้าใช้งาน โดยใช้ระบบบัญชีผู้ใช้งาน (RMUTP Passport) และมีการ Login เข้าสู่ระบบเพื่อจำกัดการใช้งาน

การจัดความเสี่ยงประเด็นผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงฯ

ลำดับความเสี่ยง	มาตรการป้องกัน
5. การป้องกันและแก้ไขเหตุความขัดแย้งและเครือข่ายแก้ไขปัญหา เป็นความเสื่อมจากพฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษา	
5.1 ปัญหาการทะเลาะวิวาท	- จัดทำข้อมูลประวัตินักศึกษา - ตรวจตราพฤติกรรมของนักศึกษา และจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาและกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ
5.2 การป้องกันและการรับมือกับ	- ดำเนินการปรับปรุงแผนป้องกัน และระงับยับยั้งของมหาวิทยาลัยฯ
5.3 การเตรียมพร้อมเพื่อเผชิญสถานการณ์ชุมนุมทางการเมือง	- มีการเฝ้าระวังสถานการณ์ และมีการรายงานสถานการณ์ตามพื้นที่ให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นระยะ - ให้จัดทำทำเนียบบุคลากรของทุกหน่วยงาน เพื่อประโยชน์ในการติดต่อประสานงาน
5.4 การป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุจราจร	- มีมาตรการให้พนักงานขับรถตรวจสภาพรถราชการประจำวันก่อนออกเดินทาง - ซ่อมบำรุงสภาพรถตามระยะเวลาการใช้งาน/ตามเวลาที่ครบกำหนด - มีการตรวจสอบใบอนุญาตขับขี่ของพนักงานขับรถทุกครั้งประมาณ ทั้งพนักงานขับรถยนต์และรถบัส เพื่อประกอบการพิจารณาการต่อสัญญาจ้าง

ข้อเสนอแนะจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในปีการศึกษา พ.ศ. 2557

- มหาวิทยาลัยฯ มีการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงฯ ที่รัดกุม และสามารถเขียนรายงานผลและระบุปัจจัยเสี่ยง ที่เกิดจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลการดำเนินงานตามกิจกรรมการควบคุมของมหาวิทยาลัยฯ ได้อย่างชัดเจน
- กิจกรรมควบคุมที่เป็นการป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อแก้ไขปัญหา ขอให้มหาวิทยาลัยฯ พิจารณาความเสี่ยง และคงไว้ซึ่งกิจกรรมที่สามารถเกิดขึ้นและส่งผลกระทบขั้นรุนแรงต่อมหาวิทยาลัยฯ

ปฏิทินการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงฯ ปี พ.ศ. 2558

ขั้นตอนดำเนินงาน	ช่วงเวลาดำเนินงาน	ขั้นแจงรายละเอียดของการดำเนินงาน
1. ศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการดำเนิน	ต.ค.58	- ศึกษาจากหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพสถานศึกษา / ผลการดำเนินงานปี พ.ศ. 2558 / ปัญหาที่พบระหว่างปี / ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการตรวจสอบฯ และสภามหาวิทยาลัยฯ
2. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงฯ	พ.ย.58	- เสนออธิการบดี เพื่อให้ความเห็นชอบ และส่งคำสั่งให้คณะกรรมการฯ
3. ร่างนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน	พ.ย.58	- จัดประชุมคณะกรรมการฯ กำหนดนโยบาย/พิจารณาผลการดำเนินงานปี พ.ศ. 2558 และจัดทำแผนฯ
4. แจ้งเวียนหน่วยงาน เพื่อชี้แจงนโยบาย	ธ.ค.58	- แจ้งนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน /ให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงปี พ.ศ. 2559
5. หน่วยงานจัดทำแผนฯ	ธ.ค.58	- วิเคราะห์ความเสี่ยงตามนโยบายของมหาวิทยาลัยฯ
6. ดำเนินการวิเคราะห์ และสรุปเป็นภาพรวมของมหาวิทยาลัยฯ	ธ.ค.58 - ม.ค.59	- รวบรวมรายงานการบริหารความเสี่ยงฯ จากหน่วยงาน และสรุปเป็นภาพรวมของมหาวิทยาลัยฯ
7. เสนอร่างแผนบริหารความเสี่ยง	ม.ค.59	- จัดประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณา ให้ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง และให้ความเห็นชอบแผนฯ
8. เสนอร่างแผนฯ ต่อคณะกรรมการตรวจสอบฯ	ม.ค.59	- จัดประชุมคณะกรรมการตรวจสอบฯ รับทราบผลการดำเนินงาน/ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และฝ่ายเลขานุการร่วมงานการควบคุมภายในให้แก่ สตง.
9. เสนอให้สภามหาวิทยาลัยฯ รับทราบ	ก.พ.- มี.ค.59	- นำเรื่องเสนอสภามหาวิทยาลัยฯ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
10. การกำกับ ติดตามการดำเนินงาน	ตลอดปี งบม. 2559	- ให้มีการกำกับ และติดตามการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงทั้งในระดับหน่วยงาน และระดับมหาวิทยาลัยฯ
11. การรายงานผล	เม.ย. 59 และ ก.ย. 59	- ให้มีการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนฯ ในทุก 6 เดือน และ 12 เดือน

นโยบายการบริหารความเสี่ยงและการวางระบบควบคุมภายในปี พ.ศ. 2558

นโยบาย

1. พิจารณาแนวทางการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยฯ เพื่อมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
2. พิจารณาแนวทางการเพิ่มศักยภาพด้านความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยฯ
3. พิจารณาทบทวนภาระงานที่มีความสำคัญต่อพันธกิจทุกด้านของมหาวิทยาลัยฯ
4. พิจารณาผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในปีการศึกษา พ.ศ. 2557
5. พิจารณาผลการปฏิบัติตามแผนบริหารความเสี่ยง/แผนปรับปรุงการควบคุมภายในปี พ.ศ. 2558
6. ให้นำข้อเสนอแนะจากสภามหาวิทยาลัยฯ มาเป็นประเด็นประกอบการพิจารณาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
7. ภาระงานที่ต้องปฏิบัติ หากวิเคราะห์แล้วยังไม่พบปัญหา แต่ สตง. กำหนดให้มีการจัดทำแผนฯ
8. กำหนดให้มีการรายงานผลการปฏิบัติตามแผนบริหารความเสี่ยงปีละ 2 ครั้ง ในรอบ 6 และรอบ 12 เดือน

กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

กิจกรรมควบคุม	ความเสี่ยงด้าน
1. การเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยฯ เพื่อมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ	ยุทธศาสตร์
2. การเพิ่มศักยภาพด้านความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยฯ	ยุทธศาสตร์
3. จำนวนนักศึกษาคงอยู่ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด	การดำเนินงาน
4. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อการจัดการเรียนการสอน/การวิจัย	บุคลากร
5. การก่อสร้างอาคารใหม่ไม่เป็นไปตามแผน	ทรัพยากร
6. การป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาทุจริตด้านการเงิน	การเงิน
7. การป้องกันและระงับอัคคีภัย	ความปลอดภัย
8. การป้องกันและแก้ปัญหาระบบสารสนเทศขัดข้อง	ทรัพยากร
9. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา	ความปลอดภัย
10. การป้องกันและบรรเทาการเกิดอุบัติเหตุ/เหตุสุดวิสัย	ความปลอดภัย

แนวทางการปฏิบัติที่ดี

ปรับปรุงคู่มือ การบริหารความเสี่ยงฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานทุกระดับ และเป็นเครื่องมือในการสื่อสารสร้างความเข้าใจ และมีการเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงฯ กับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยฯ เพื่อทบทวนภาระงานตามพันธกิจทุกด้านของมหาวิทยาลัยฯ

มีการเปลี่ยนแปลง แนวทางการบริหารความเสี่ยงระดับนโยบาย

จากเดิม อธิการบดีกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงฯ ผ่านมติคณะผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยฯ เห็นชอบ ก่อนถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ

เปลี่ยนแปลงเป็น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงฯ ให้นโยบายการบริหารความเสี่ยงฯ และหน่วยงานนำนโยบายดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงฯ ต่อไป

แบบฟอร์มการวิเคราะห์การจัดทำการบริหารความเสี่ยงฯ

RMUTP - S1

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

หน่วยงาน.....

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน พร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เป้าประสงค์ 1.1 นักการศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีสามารถแข่งขันได้ในระดับอาเซียนและนานาชาติ

1.2 ผลิตบัณฑิตให้เป็นคนดีคนเก่ง และมีทักษะในการดำรงชีวิตที่ดี

ความเสี่ยง (ด้านการจัดการเรียนการสอน)	ประเภทของความเสี่ยง (ด้านใน)	ปัจจัยเสี่ยง	การวิเคราะห์ความเสี่ยง					แผนบริหารความเสี่ยง		การรายงานผล			
			การประเมินความเสี่ยง			การควบคุม/การแก้ปัญหาที่มีอยู่เดิม	รายงานผล/การประเมินการควบคุมที่มีอยู่เดิม	การจัดการความเสี่ยง	กำหนดเจ้าของผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมที่ได้ดำเนินการตามแผน/ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (เชิงปริมาณ)			
			โอกาส	ผลกระทบ	ได้คะแนนเสี่ยง					ภายใน 6 เดือน		ภายใน 12 เดือน	
(1)	(2)	(3)	(4)			(5)	(6)	(7)	(8)	(9)		(10)	



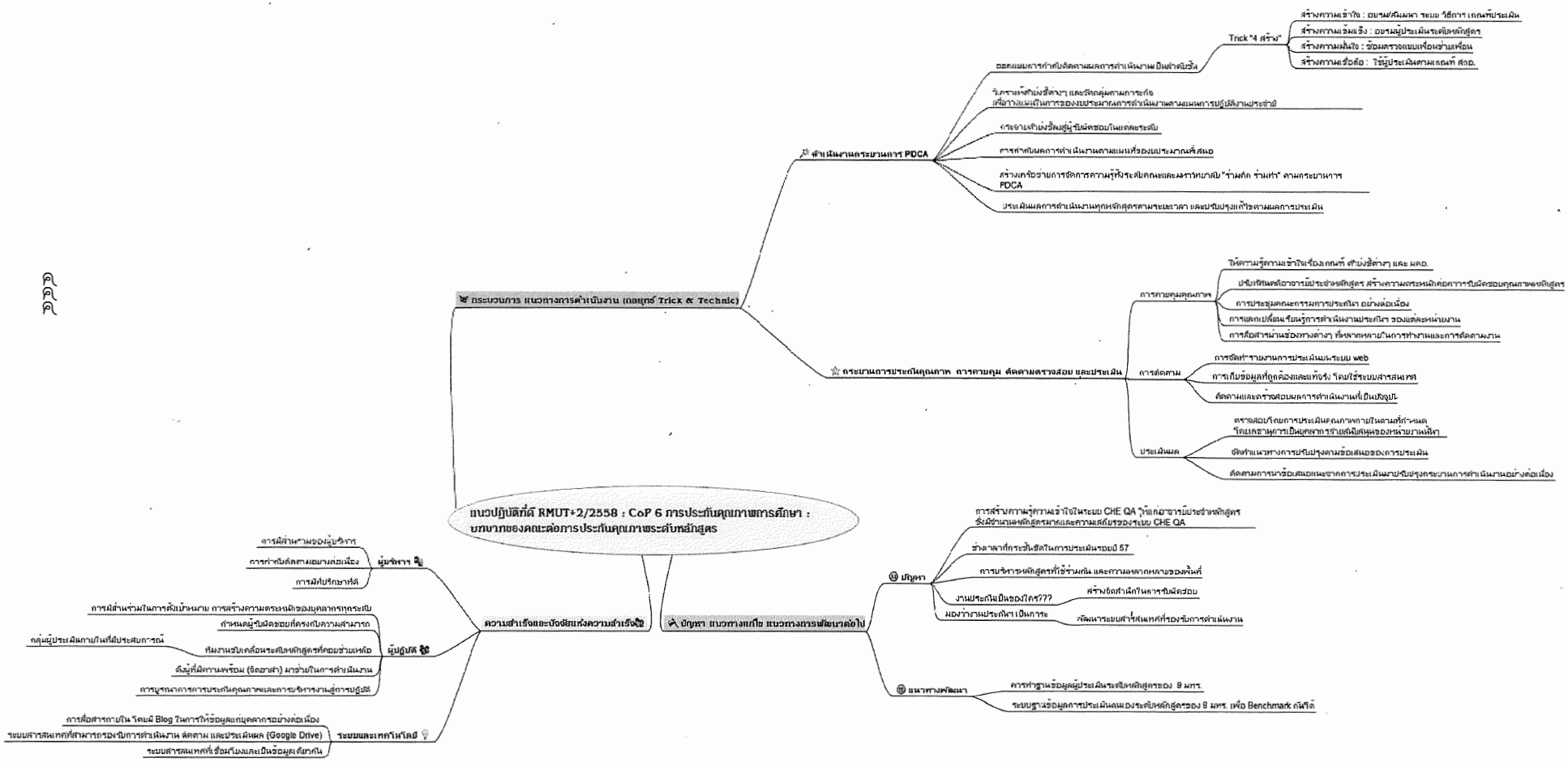
กลุ่ม ๖

การประกันคุณภาพการศึกษา :

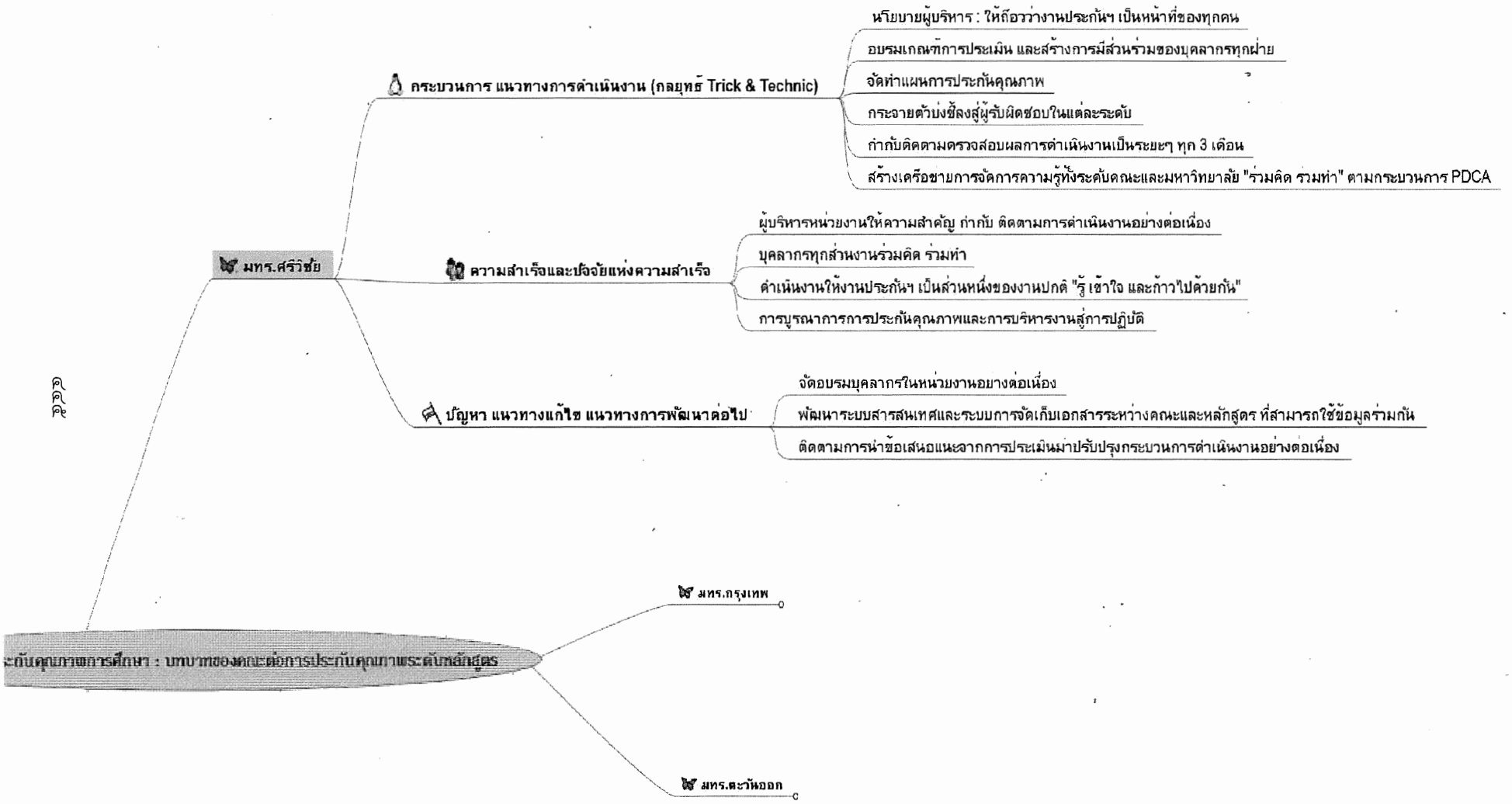
บทบาทของคณะต่อการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร

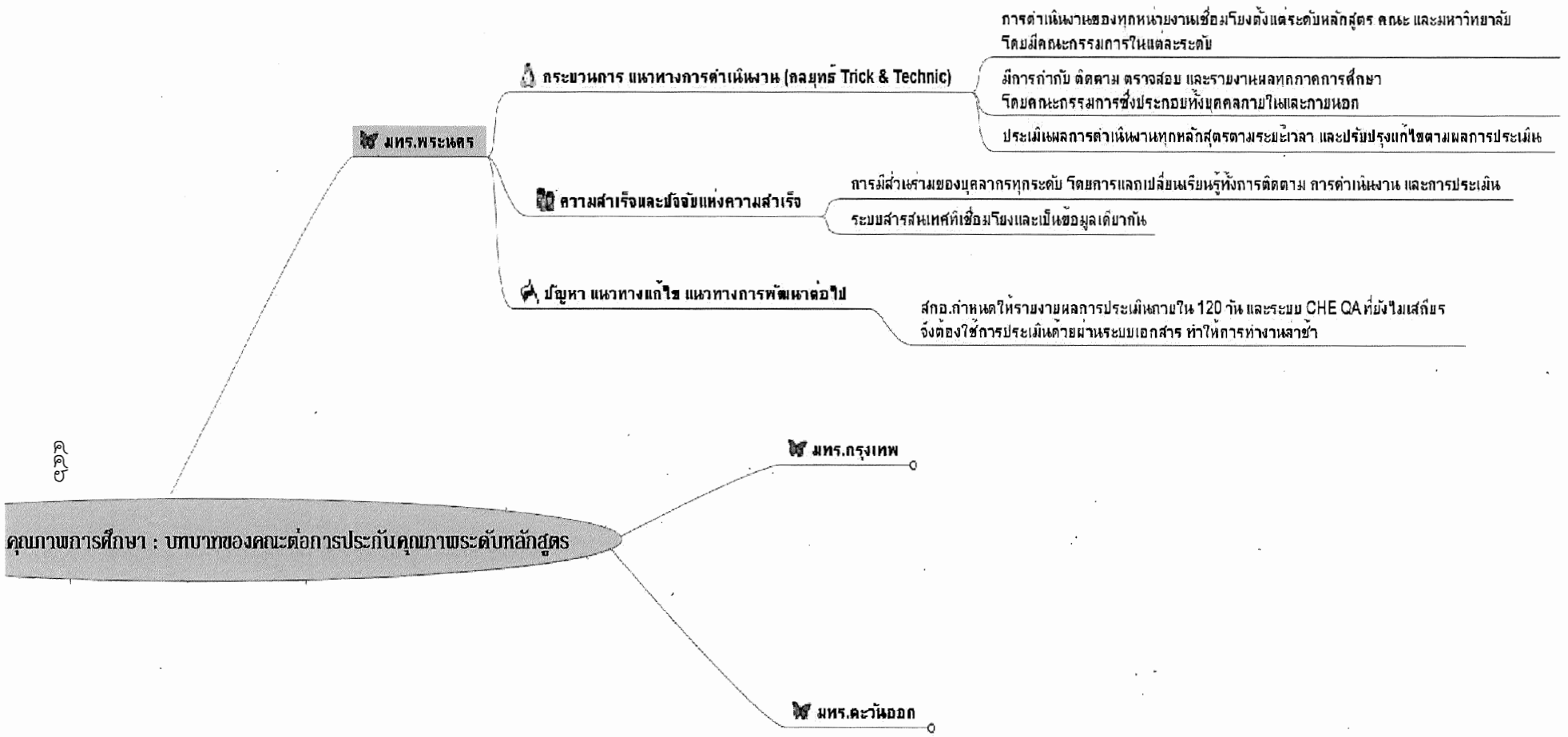
ประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ครั้งที่ 9
"ชุมชนนักปฏิบัติสู่การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21"
2 - 5 กุมภาพันธ์ 2559 ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จังหวัดเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

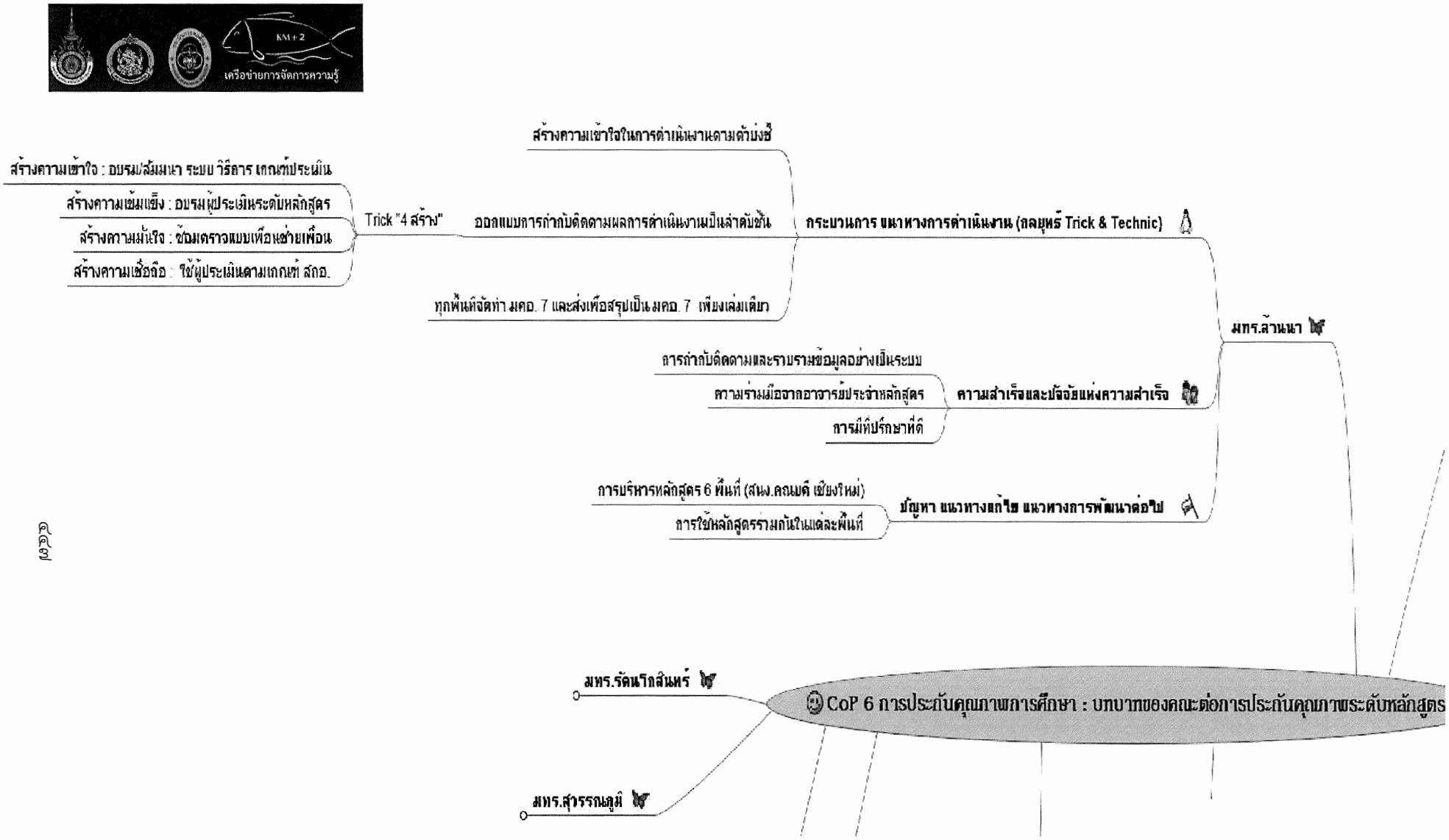
AAR : RMUT-58 : CoP 6 : การประกันคุณภาพการศึกษา : บทบาทของคณะต่อการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร



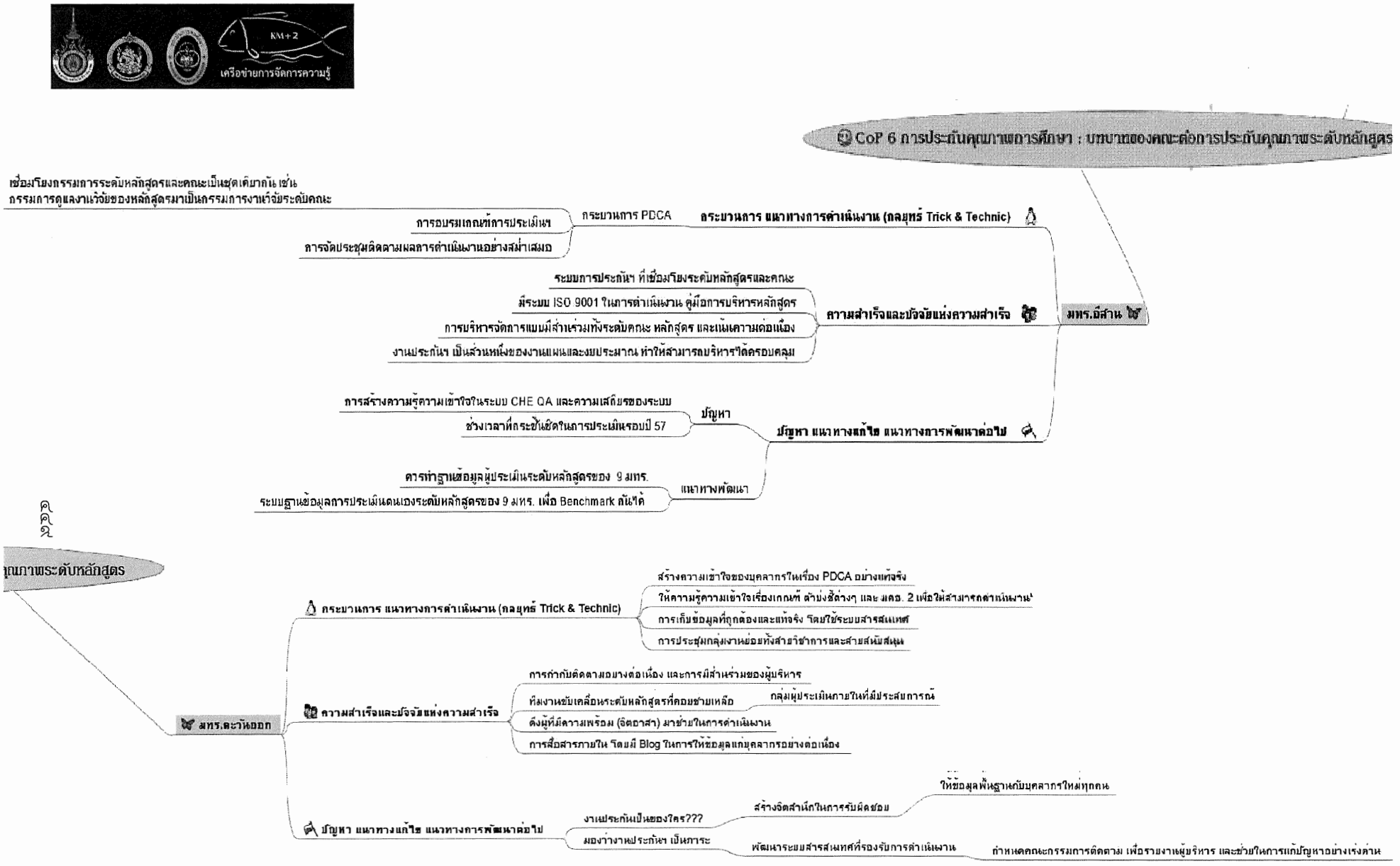
KM Sharing : RMUT+2/58 CoP 6 : การประกันคุณภาพการศึกษา : บทบาทของคณะต่อการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร

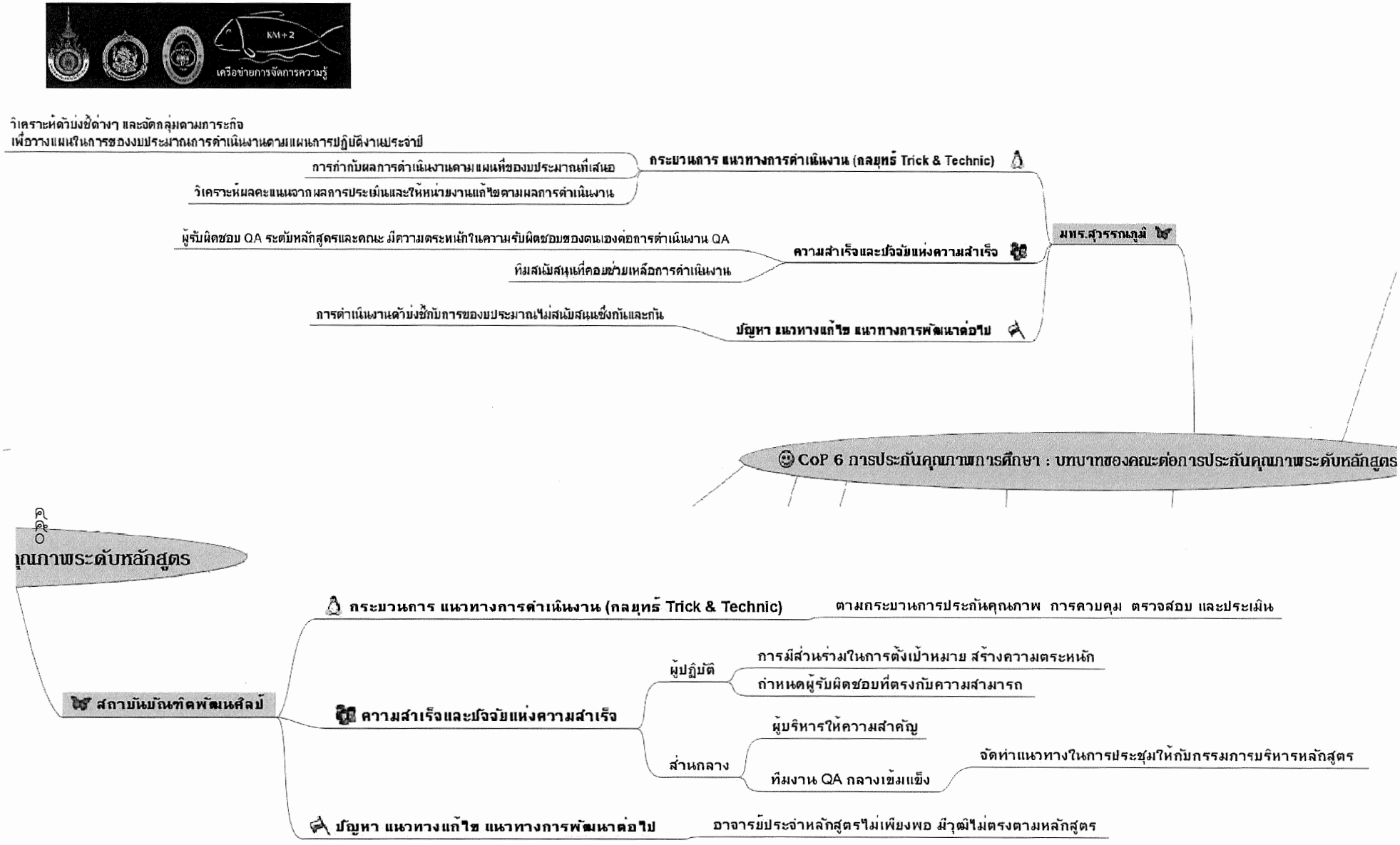


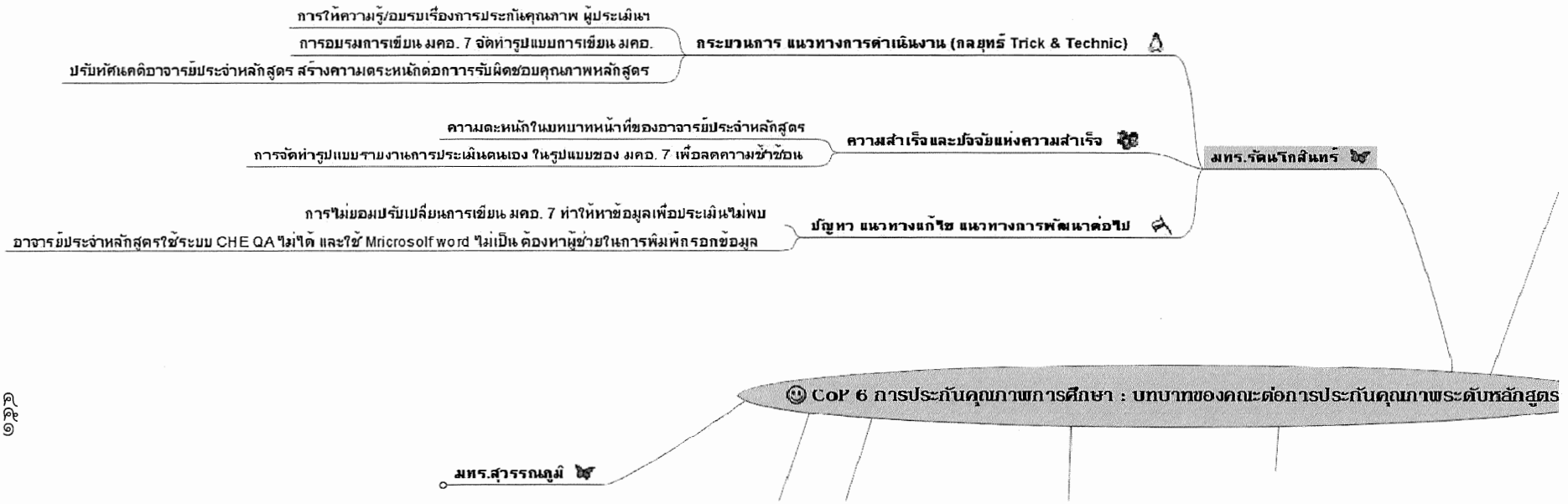

คุณภาพการศึกษา : บทบาทของคณะต่อการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร
มหร.พระนคร
กระบวนการ แนวทางการดำเนินงาน (กลยุทธ์ Trick & Technic)
การดำเนินงานของทุกหน่วยงานเชื่อมโยงตั้งแต่ระดับหลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการในแต่ละระดับ
มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลทุกภาคการศึกษา โดยคณะกรรมการซึ่งประกอบทั้งบุคคลภายในและภายนอก
ประเมินผลการดำเนินงานทุกหลักสูตรตามระยะเวลา และปรับปรุงแก้ไขตามผลการประเมิน
ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ
การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งการติดตาม การดำเนินงาน และการประเมิน
ระบบสารสนเทศที่เชื่อมโยงและเป็นข้อมูลเดียวกัน
ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป
สกอ.กำหนดให้รายงานผลการประเมินภายใน 120 วัน และระบบ CHE QA ที่ยังไม่เสถียร จึงต้องใช้การประเมินด้วยผ่านระบบเอกสาร ทำให้การทำงานล่าช้า
มหร.กรุงเทพ
มหร.ตะวันออก

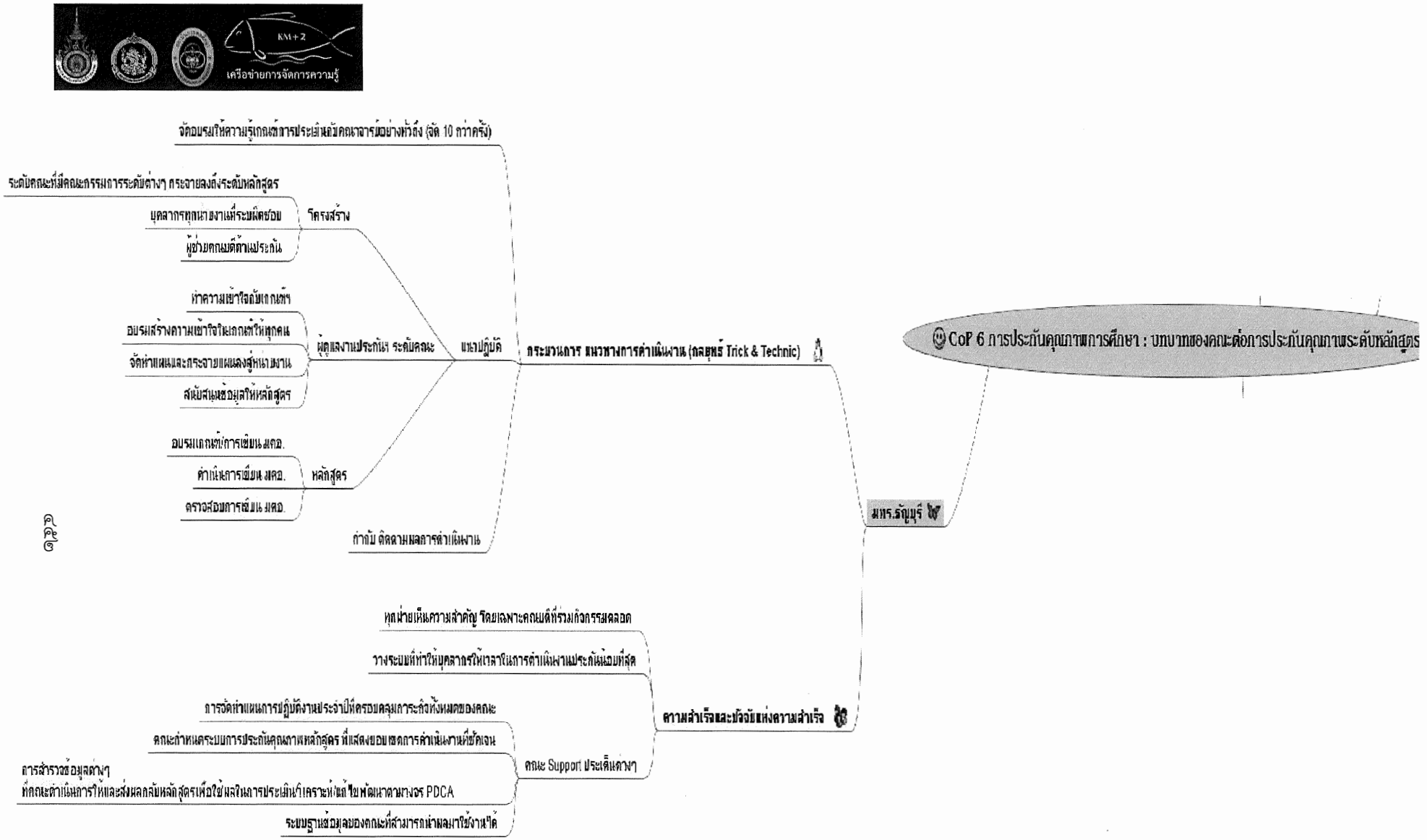

เครือข่ายการจัดการความรู้
CoP 6 การประกันคุณภาพการศึกษา : บทบาทของคณะต่อการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร
มทร.ล้านนา
กระบวนการ ขนาดทางการดำเนินงาน (กลยุทธ์ Trick & Technic)
สร้างความเข้าใจในการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้
ออกแบบการกำกับติดตามผลการดำเนินงานเป็นลำดับขั้น
ทุกพื้นที่จัดทำ มคอ. 7 และส่งเพื่อสรุปเป็น มคอ. 7 เพียงเล่มเดียว
Trick "4 สร้าง"
สร้างความเข้าใจ : อบรม/สัมมนา ระบบ วิธีการ เกณฑ์ประเมิน
สร้างความเข้มแข็ง : อบรมผู้ประเมินระดับหลักสูตร
สร้างความมั่นใจ : ซ้อมตรวจแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
สร้างความเชื่อถือ : ใช้ผู้ประเมินตามเกณฑ์ สกอ.
ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ
การกำกับติดตามและรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ
ความร่วมมือจากอาจารย์ประจำหลักสูตร
การมีทีปรึกษาที่ดี
ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป
การบริหารหลักสูตร 6 พื้นที่ (สนง.คณบดี เชียงใหม่)
การใช้หลักสูตรร่วมกันในแต่ละพื้นที่
มทร.รัตนโกสินทร์
มทร.สุวรรณภูมิ


เครือข่ายการจัดการความรู้
KM + 2
คุณภาพระดับหลักสูตร
มทร.กรุงเทพ
มทร.ตะวันออก
กระบวนการ แนวทางการดำเนินงาน (กลยุทธ์ Trick & Technic)
การควบคุมคุณภาพ
การให้ความรู้เรื่องการประกันคุณภาพทั้งภาพรวม และกลุ่มย่อย
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานประกันฯ ของแต่ละหน่วยงาน
การประชุมคณะกรรมการประกันฯ อย่างต่อเนื่อง
การสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ ที่หลากหลาย เช่น Line ในการทำงานและการติดตามงาน
การติดตาม
การจัดทำรายงานการประเมินบน Google Drive
ติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานที่เป็นปัจจุบันบน Google Drive
ตรวจสอบโดยการประเมินคุณภาพภายในตามที่กำหนด โดยเชิญบุคลากรสายสนับสนุนของหน่วยงานเข้าร่วม
จัดทำแนวทางการปรับปรุงตามข้อเสนอของการประเมินผ่าน WEB
ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ
การร่วมมือของบุคลากรทุกระดับ ทั้งคณบดี อาจารย์ประจำหลักสูตร ผู้รับผิดชอบงานประกันฯ บุคลากรสายสนับสนุน ฯลฯ
ระบบสารสนเทศที่สามารถรองรับการดำเนินงาน ติดตาม และประเมินผล (Google Drive)
ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป
การเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ซึ่งส่งผลต่อการบริหารหลักสูตร
จัดการให้ความรู้เป็นระยะๆ และการรายงานการประเมินตนเองบน Google Drive

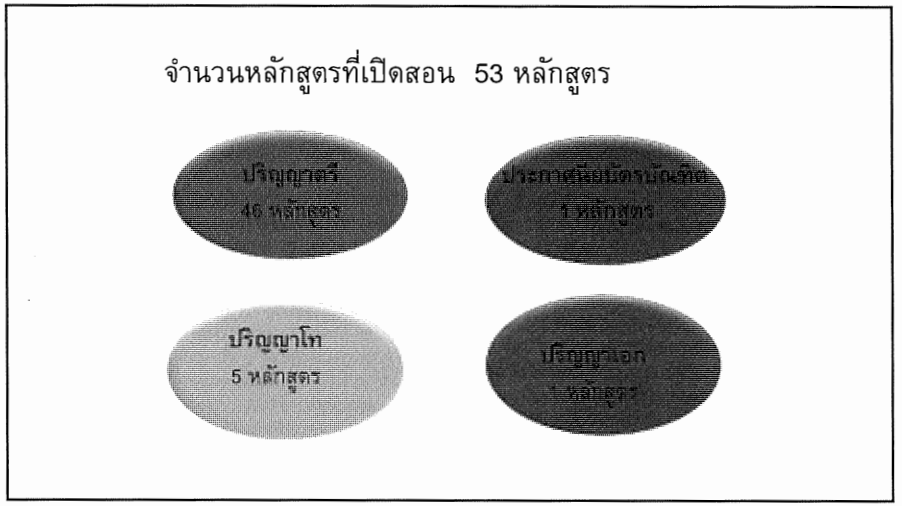

CoP 6 การประกันคุณภาพการศึกษา : บทบาทของคณะต่อการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร
มทร.อีสาน
กระบวนการ แนวทางการดำเนินงาน (กลยุทธ์ Trick & Technic)
กระบวนการ PDCA
การอบรมเกณฑ์การประเมินฯ
การจัดประชุมติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ
ระบบการประกันฯ ที่เชื่อมโยงระดับหลักสูตรและคณะ
มีระบบ ISO 9001 ในการดำเนินงาน คู่มือการบริหารหลักสูตร
การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมทั้งระดับคณะ หลักสูตร และแม้เคารพต่อเมือง
งานประกันฯ เป็นส่วนหนึ่งของงานแผนและงบประมาณ ทำให้สามารถบริหารได้ครอบคลุม
ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป
ปัญหา
การสร้างความรู้ความเข้าใจในระบบ CHE QA และความเสถียรของระบบ
ช่วงเวลาที่กระชั้นชิดในการประเมินรอบปี 57
แนวทางพัฒนา
ดารทำฐานข้อมูลผู้ประเมินระดับหลักสูตรของ 9 มทร.
ระบบฐานข้อมูลการประเมินตนเองระดับหลักสูตรของ 9 มทร. เพื่อ Benchmark กันได้
๑๑๒
มทร.ตะวันออก
กระบวนการ แนวทางการดำเนินงาน (กลยุทธ์ Trick & Technic)
สร้างความเข้าใจของบุคลากรในเรื่อง PDCA อย่างแท้จริง
ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องเกณฑ์ ตัวบ่งชี้ต่างๆ และ มคอ. 2 เพื่อให้สามารถดำเนินงาน
การเก็บข้อมูลที่ถูกต้องและแท้จริง โดยใช้ระบบสารสนเทศ
การประชุมกลุ่มงานย่อยทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน
ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ
การกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง และการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร
ทีมงานขับเคลื่อนระดับหลักสูตรที่คอยช่วยเหลือ
กลุ่มผู้ประเมินภายในที่มีประสบการณ์
ดึงผู้ที่มีความเพร็อม (จิตอาสา) มาช่วยในการดำเนินงาน
การสื่อสารภายใน โดยมี Blog ในการให้ข้อมูลแก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง
ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป
งานประกันเป็นของใคร???
สร้างจิตสำนึกในการรับผิดชอบ
ให้ข้อมูลพื้นฐานกับบุคลากรใหม่ทุกคน
มองว่างานประกันฯ เป็นภาระ
พัฒนาระบบสารสนเทศที่รองรับการดำเนินงาน
กำหนดคณะกรรมการติดตาม เพื่อรายงานผู้บริหาร และช่วยในการแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วน

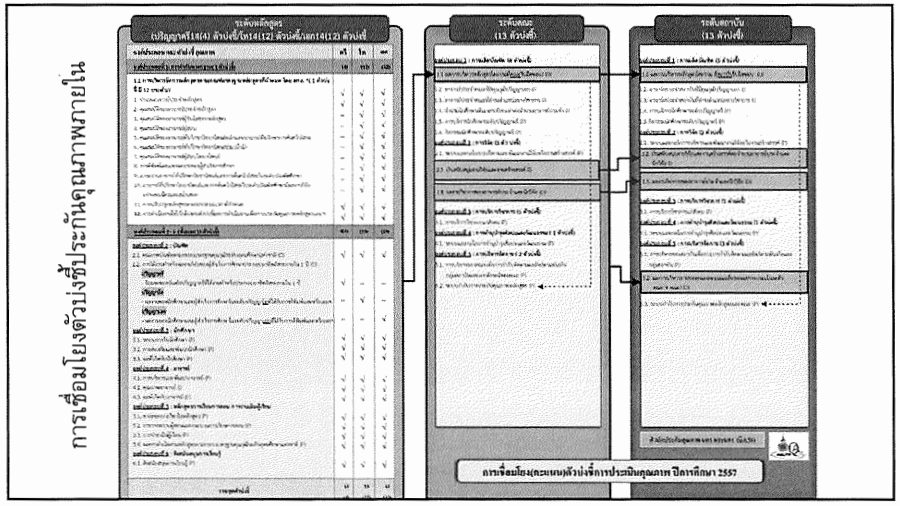

เครือข่ายการจัดการความรู้
วิเคราะห์ตัวบ่งชี้ต่างๆ และจัดกลุ่มตามภาระกิจ
เพื่อวางแผนในการของบประมาณการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี
การกำกับผลการดำเนินงานตามแผนที่ของบประมาณที่เสนอ
วิเคราะห์ผลคะแนนจากผลการประเมินและให้หน่วยงานแก้ไขตามผลการดำเนินงาน
กระบวนการ แนวทางการดำเนินงาน (กลยุทธ์ Trick & Technic)
ผู้รับผิดชอบ QA ระดับหลักสูตรและคณะ มีความตระหนักในความรับผิดชอบของตนเองต่อการดำเนินงาน QA
ทีมสนับสนุนที่คอยช่วยเหลือการดำเนินงาน
ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ
มทร.สุวรรณภูมิ
การดำเนินงานตัวบ่งชี้กับการของบประมาณไม่สัมพันธ์สนุนซึ่งกันและกัน
ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป
CoP 6 การประกันคุณภาพการศึกษา : บทบาทของคณะต่อการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร
คุณภาพระดับหลักสูตร
กระบวนการ แนวทางการดำเนินงาน (กลยุทธ์ Trick & Technic)
ตามกระบวนการประกันคุณภาพ การควบคุม ตรวจสอบ และประเมิน
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ
ผู้ปฏิบัติ
การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย สร้างความตระหนัก
กำหนดผู้รับผิดชอบที่ตรงกับความสามารถ
ส่วนกลาง
ผู้บริหารให้ความสำคัญ
ทีมงาน QA กลางเข้มแข็ง
จัดทำแนวทางในการประชุมให้กับกรรมการบริหารหลักสูตร
ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป
อาจารย์ประจำหลักสูตรไม่เพียงพอ มีวุฒิไม่ตรงตามหลักสูตร

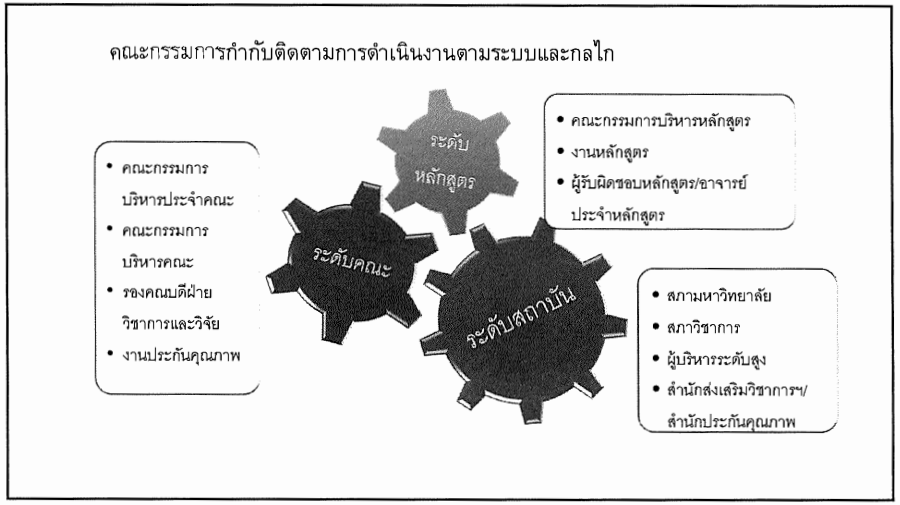

CoP 6 การประกันคุณภาพการศึกษา : บทบาทของคณะต่อการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร
มทร.รัตนโกสินทร์
กระบวนการ แนวทางการดำเนินงาน (กลยุทธ์ Trick & Technic)
การให้ความรู้/อบรมเรื่องการประกันคุณภาพ ผู้ประเมินฯ
การอบรมการเขียน มคอ. 7 จัดทำรูปแบบการเขียน มคอ.
ปรับหัวเอกสารอาจารย์ประจำหลักสูตร สร้างความตระหนักต่อการรับผิดชอบคุณภาพหลักสูตร
ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ
ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ประจำหลักสูตร
การจัดทำรูปแบบรายงานการประเมินตนเอง ในรูปแบบของ มคอ. 7 เพื่อลดความซ้ำซ้อน
ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป
การไม่ยอมปรับเปลี่ยนการเขียน มคอ. 7 ทำให้หาข้อมูลเพื่อประเมินไม่พบ
อาจารย์ประจำหลักสูตรใช้ระบบ CHE QA ไม่ได้ และใช้ Mricrosolf word ไม่เป็น ต้องหาผู้ช่วยในการพิมพ์กรอกข้อมูล
มทร.สุวรรณภูมิ
๑๙
คุณภาพระดับหลักสูตร
สถาบันการพลศึกษา
กระบวนการ แนวทางการดำเนินงาน (กลยุทธ์ Trick & Technic)
วิเคราะห์กระบวนการดำเนินงาน การงานของอาจารย์
จัดระบบการทำงานโดยให้นักศึกษาฝึกงานช่วยแบ่งเบา
ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ
การวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงาน
ปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนาต่อไป
การงานต่างๆ ของคณาจารย์สูง เนื่องจากต้องดำเนินการในการฝึกซ้อมนักกีฬารองรับการแข่งขันกีฬาระดับต่างๆ
วิเคราะห์การจ้างงานของนักศึกษาทางด้านพลศึกษา ความต้องการ
และใช้นักศึกษาฝึกงานทดแทนการดำเนินงานการสอนในส่วนที่สามารถดำเนินการได้เพื่อลดภาระงานของอาจารย์


CoP 6 การประกันคุณภาพการศึกษา : บทบาทของคณะต่อการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร
มทร.ธัญบุรี
ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ
ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญ โดยเฉพาะคณบดีที่ร่วมกิจกรรมตลอด
วางระบบที่ทำให้บุคลากรให้เวลาในการดำเนินงานประกันฯ มากที่สุด
คณะ Support ประเด็นต่างๆ
การจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปีที่ครอบคลุมการกิจทั้งหมดของคณะ
คณะกำหนดระบบการประกันคุณภาพหลักสูตร ที่แสดงขอบเขตการดำเนินงานที่ชัดเจน
การสำรวจข้อมูลต่างๆ
ที่คณะดำเนินการให้และส่งผลกลับหลักสูตรเพื่อใช้ผลในการประเมินวิเคราะห์และพัฒนาตามวงจร PDCA
ระบบฐานข้อมูลของคณะที่สามารถนำมาใช้งานได้
กระบวนการ แนวทางการดำเนินงาน (กลยุทธ์ Trick & Technic)
แนวปฏิบัติ
ผู้ดูแลงานประกันฯ ระดับคณะ
ทำความเข้าใจเกณฑ์ฯ
อบรมสร้างความเข้าใจในเกณฑ์ให้ทุกคน
จัดทำแผนและกระจายแผนสู่หน่วยงาน
สนับสนุนข้อมูลให้หลักสูตร
หลักสูตร
อบรมเกณฑ์การเขียน มคอ.
คำนิยมการเขียน มคอ.
ตรวจสอบการเขียน มคอ.
โครงสร้าง
บุคลากรทุกหน่วยงานที่ระบุผิดชอบ
ผู้ช่วยคณบดีด้านประกันฯ
ระดับคณะที่มีคณะกรรมการระดับต่างๆ กระจายลงถึงระดับหลักสูตร
จัดอบรมให้ความรู้เกณฑ์การประเมินอย่างทั่วถึง (จัด 10 กว่าครั้ง)
กำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน


มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลพระนคร
RMUTP
RmutpFB
www.rmutp.ac.th


จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอน 53 หลักสูตร
ปริญญาตรี
46 หลักสูตร
ประกาศนียบัตรบัณฑิต
1 หลักสูตร
ปริญญาโท
5 หลักสูตร
ปริญญาเอก
1 หลักสูตร


การเชื่อมโยงตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพภายใน
ระดับหลักสูตร
(ปริญญาตรี14(6) ตัวบ่งชี้/โท14(12) ตัวบ่งชี้/เอก14(12) ตัวบ่งชี้)
ระดับคณะ
(13 ตัวบ่งชี้)
ระดับสถาบัน
(13 ตัวบ่งชี้)
การเชื่อมโยง(ระดับตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพ ปีการศึกษา 2557


คณะกรรมการกำกับติดตามการดำเนินงานตามระบบและกลไก
• คณะกรรมการบริหารประจำคณะ
• คณะกรรมการบริหารคณะ
• รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย
• งานประกันคุณภาพ
ระดับหลักสูตร
ระดับคณะ
ระดับสถาบัน
• คณะกรรมการบริหารหลักสูตร
• งานหลักสูตร
• ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร
• สภามหาวิทยาลัย
• สภาวิชาการ
• ผู้บริหารระดับสูง
• สำนักส่งเสริมวิชาการฯ/สำนักประกันคุณภาพ

การกำกับและดำเนินงานประกันคุณภาพหลักสูตร

1. คณะ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อกำกับ ติดตามการดำเนินงานของแต่ละหลักสูตร และรายงานผลการติดตามต่อคณะกรรมการบริหารคณะอย่างสม่ำเสมอ
   - คณะกรรมการบริหารคณะรายงานผลการติดตามแก่คณะกรรมการประจำคณะทุกภาคการศึกษา
2. มีการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหลักสูตร ให้เกิดผลลัพธ์ตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพหลักสูตรและคณะ (ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ศูนย์การเรียนรู้ ห้องสมุด เครือข่ายอินเตอเน็ต wifi งบประมาณ การจัดโครงการพัฒนาบุคลากร
3. ทุกหลักสูตรจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน มคอ.7 และรายงานผลแก่งานหลักสูตร และงานประกันคุณภาพ ตามระยะเวลาที่กำหนด
4. ทุกหลักสูตรรับการตรวจประเมินคุณภาพ โดยคณะกรรมการจากภายในและภายนอก ตามระยะเวลาที่กำหนด
   - นำผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรและข้อเสนอแนะจากกรรมการเสนอต่อคณะกรรมการบริหารคณะ/คณะกรรมการประจำคณะ และสภาวิชาการ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้การดำเนินงานในปีต่อไป
5. งานประกันคุณภาพคณะ นำผลการประเมินคุณภาพของทุกหลักสูตร มาจัดทำรายงานการประมินตนเองในระดับคณะ

ปัจจัยความสำเร็จ

1. การมีส่วนร่วม ของบุคลากรทุกระดับ ในการผลักดันกระบวนการในระดับหลักสูตรให้ดำเนินการควบคู่ไปกับคณะ โดยอาศัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างคณาจารย์และเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง
2. มีการกำกับ ติดตาม รายงานผลการดำเนินงานประกันคุณภาพหลักสูตร โดยงานหลักสูตรและงานประกันคุณภาพ รอบ 6 เดือน และ 12 เดือน
3. มีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน และการกำกับติดตามการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน
4. ส่งผลให้มหาวิทยาลัยมีผลการบริหารจัดการหลักสูตรโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี โดยมีหลักสูตรที่ผ่านเกณฑ์การกำกับมาตรฐาน 50 หลักสูตร จาก 53 หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 94.34

ค
ค
ค

ขอบคุณคะ



กลุ่ม ๗

การพัฒนานักศึกษา :

P-D-C-A หัวใจสำคัญกับการประกันคุณภาพและกิจกรรม

โครงการนักศึกษา

COP 7

ประเด็นหัวข้อ

- **การพัฒนานักศึกษา การใช้ระบบ PDCA มาพัฒนาอย่างไร**

Cop 7 : เรื่อง PDCA จุดประสงค์สำคัญกับการประกันคุณภาพและกิจกรรม หัวใจหลักและสำคัญจะอยู่ที่นักศึกษาดังนั้นจึงได้มีการนำเรื่องการใช้ของ PDCA ที่สามารถเอาไปใช้ประกันคุณภาพ ตลอดจนกิจกรรมนักศึกษาได้อย่างไร ซึ่งภายในCop 7 ได้มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้สามารถกลั่นกรองสิ่งที่เป็นประโยชน์ สิ่งที่สามารถแลกเปลี่ยนการเรียนรู้สามารถนำไปพัฒนากับสถาบันการศึกษาได้ทุกๆสถาบันการศึกษา

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ แนวทาง ตลอดจนการเกิดปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา แต่สิ่งที่น่าสนใจคือปัญหาของหนึ่งที่ถูกแก้ปัญหาด้วยปัจจัยแห่งความสำเร็จของอีกหนึ่งที่ จึงทำให้กระบวนการ KM เสร็จสมบูรณ์สามารถนำเอาไปใช้ได้อย่างสมบูรณ์โดยแบบแท้จริง

การแลกเปลี่ยนความรูปจะด้วยกันอยู่ 4 ประเด็น ซึ่งแต่ละกระบวนการของแต่ละมหาวิทยาลัยมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร มีปัจจัยแห่งความสำเร็จอย่างไรบ้าง สามารถนำเอาไปใช้กับกิจกรรมและโครงการนักศึกษาอย่างไรได้บ้าง

ประเด็นที่ 1 เป็นเรื่องของการวางแผน (Plan) หลักการของการวางแผนมีหลักการ 2 หลักใหญ่ๆด้วยกัน

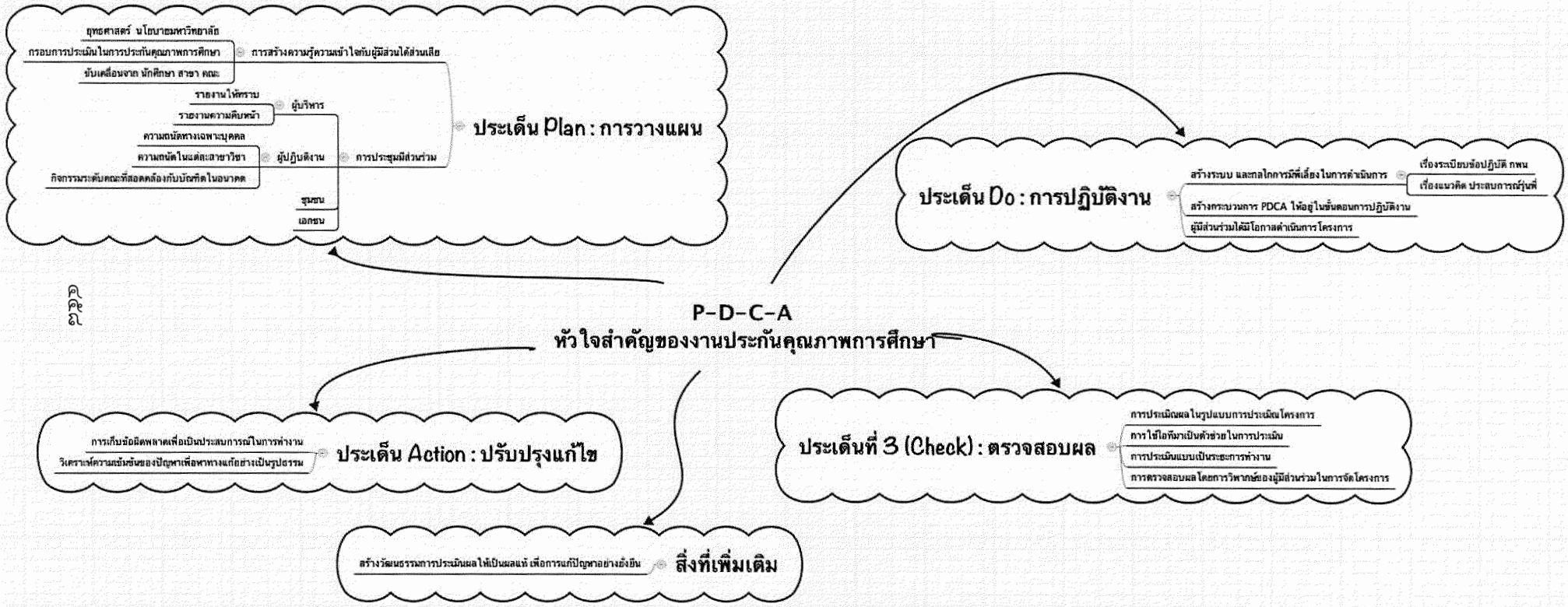
1. การสร้างความเข้าใจมีส่วนได้ส่วนเสีย
2. การประชุมของผู้มีส่วนร่วม

การที่กิจกรรมนักศึกษาตลอดโครงการต่างๆจะทำได้ จะมีส่วนได้เสียอยู่ไม่กี่หน่วยงานหลักๆ สิ่งที่ต้องทำคือจุดยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย โดยมียุทธศาสตร์อย่างไร มีนโยบายอย่างไร สิ่งที่สำคัญต้องขับเคลื่อนการนักศึกษาจากสาขาวิชาจากคณะ ซึ่งประเด็นนี้สามารถแยกออกไปได้อีกในส่วนการขับเคลื่อนของนักศึกษาทาง มทร.พระนครมีข้อดีคือได้ความหลากหลายในการแบ่งปัน มทร.พระนครได้ส่งรองคณะบดีที่ดูแลคณะซึ่งได้ผลตอบรับจากคณะเข้ามามีส่วนร่วม มทร.พระนครนำเสนอประเด็นที่ว่า บัณฑิตของมทร.พระนครเป็นบัณฑิตนักปฏิบัติสู่โลกอาชีพ อาจารย์ที่มาจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ซึ่งนักศึกษาครุศาสตร์การวางแผนการทำกิจกรรมของนักศึกษาครุศาสตร์ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละคณะ และส่วนการมีส่วนร่วม มทร.ศรีวิชัย ได้มีการนำตัวอย่างการศึกษาโครงการลอยกระทงของภาครัฐและภาคเอกชนรวมถึงชุมชน มทร.ศรีวิชัย วางแผนโดยการดึงชุมชนเข้ามาร่วมกันวางแผนส่วนใหญ่จะเป็นการจัดโครงการแล้วจึงเชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทำให้จะได้รับความร่วมมือกันตั้งแต่ต้นจนจบซึ่งอยู่ในเรื่องการวางแผน

ประเด็นที่ 2 การปฏิบัติหรือการลงมือทำ (DO) ก็ได้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้กันในส่วนระบบของงาน ต้องมีระบบกลไกอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นระบบ พี่เลี้ยงของนักศึกษา โดยแยกออกเป็น 2 ส่วน ส่วนเจ้าหน้าที่สำหรับดูแลนักศึกษา ที่ดูแลเรื่อง กฎ ระเบียบทางราชการต่างๆ ที่มีข้อจำกัด ส่วนเรื่องของความคิดสร้างสรรค์อาจจะต้องทำระบบกลไกที่เรียกว่าจากพี่สู่น้อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาแนวความคิดอย่างต่อเนื่องและอีกส่วนทางมทร.ธัญบุรี ร่วมเสวนากระบวนการ POCA สามารถเอาไปแทรกกระบวนการอื่นๆได้ คือระหว่างปฏิบัติก็สามารถ ประเมินผลติดตามไปด้วยได้ สามารถทำให้รู้ว่ามีปัญหาอะไรและจะสามารถทำอย่างไรให้สำเร็จ

ประเด็นที่ 3 การประเมินผล (Check) การประเมินผลโครงการทุกท่านแบ่งปันความรู้ ให้มีการประเมินผลจากแบบสอบถามจากรูปจากรูปถ่ายแต่มีสิ่งที่น่าสนใจว่ามีสถาบันการศึกษาบางแห่งใช้วิธีการวิภาคจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อวิเคราะห์ถึงข้อดีและข้อเสียแล้วนำมาเป็นส่วนแนบท้ายในสรุปโครงการจะเป็นตัว c แท้ เพื่อออกประกันคุณภาพ cแท้จะเป็นตัวที่กำหนดการกระทำ วิธีการแก้ปัญหาในโครงงานที่พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นที่ 4 Action ทางมทร.อีสานได้ทำโครงการศึกษา (ความผิดพลาดคือประสบการณ์แฝงในการทำกิจกรรม) ศึกษาจากความผิดพลาด ผิดพลาดอย่างไรแล้วจึงแก้ไขอย่างไรสามารถตอบสนองได้จริง สามารถเห็นปัญหาได้อย่างชัดเจนแล้วจะสามารถแก้ไขได้อย่างไรซึ่งสามารถตอบโจทย์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งล้วนได้มาจากการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้และบุคลากรศึกษาในฐานะ พี่เลี้ยง ซึ่งต้องช่วยเหลือนักศึกษาด้วยการวิเคราะห์ความเข้มข้นของปัญหา ที่นักศึกษาได้รับเพราะปัญหาไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้วยกระบวนการของนักศึกษา


ประเด็น Plan : การวางแผน
ยุทธศาสตร์ นโยบายมหาวิทยาลัย
กรอบการประเมินในการประกันคุณภาพการศึกษา
ขับเคลื่อนจาก นักศึกษา สาขา คณะ
การสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
รายงานให้ทราบ
รายงานความคืบหน้า
ผู้บริหาร
ความถนัดทางเฉพาะบุคคล
ความถนัดในแต่ละสาขาวิชา
ผู้ปฏิบัติงาน
กิจกรรมระดับคณะที่สอดคล้องกับบัณฑิตในอนาคต
การประชุมมีส่วนร่วม
ชุมชน
เอกชน
ประเด็น Do : การปฏิบัติงาน
สร้างระบบ และกลไกการมีพี่เลี้ยงในการดำเนินการ
เรื่องระเบียบข้อปฏิบัติ กพน
เรื่องแนวคิด ประสบการณ์รุ่นพี่
สร้างกระบวนการ PDCA ให้อยู่ในขั้นตอนการปฏิบัติงาน
ผู้มีส่วนร่วมได้มีโอกาสดำเนินการโครงการ
P-D-C-A
หัวใจสำคัญของงานประกันคุณภาพการศึกษา
ประเด็น Action : ปรับปรุงแก้ไข
การเก็บข้อผิดพลาดเพื่อเป็นประสบการณ์ในการทำงาน
วิเคราะห์ความชัดเจนของปัญหาเพื่อหาทางแก้อย่างเป็นรูปธรรม
ประเด็นที่ 3 (Check) : ตรวจสอบผล
การประเมินผลในรูปแบบการประเมินโครงการ
การใช้ไอทีมาเป็นตัวช่วยในการประเมิน
การประเมินแบบเป็นระยะการทำงาน
การตรวจสอบผลโดยการวิพากษ์ของผู้มีส่วนร่วมในการจัดโครงการ
สิ่งที่เพิ่มเติม
สร้างวัฒนธรรมการประเมินผลให้เป็นผลแท้ เพื่อการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์การเขียนโครงการ

นำเสนอโดย
อาจารย์ขนิษฐา ดีสุบิน
รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
คณะครุสาสตร์อุตสาหกรรม มทร.พระนคร

กิจกรรมนักศึกษา : ตัวชี้วัดคุณภาพบัณฑิต

- ตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้สถาบันการศึกษาดำเนินงานในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก **ในมาตรฐานที่ 2 : มาตรฐานด้านการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่ 2.3 : จำนวนกิจกรรม/โครงการของงานกิจการนักศึกษาต่อจำนวนนักศึกษาทั้งหมด**
- เป็นเครื่องแสดงให้เห็นชัดเจนว่า **การเรียนรู้ของนักศึกษาจะสมบูรณ์ได้ โดยการศึกษาวิชาการ และการทำกิจกรรม** ทั้งที่เป็นกิจกรรมกลางขององค์การนักศึกษา ชมรม สภานักศึกษา และกิจกรรมของคณะ ของชุมนุมในสังกัดคณะ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการจัดทำแนวทางส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถาบันและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
2. มีการส่งเสริมให้สถาบันและองค์การนักศึกษาจัดกิจกรรมนักศึกษาให้ครบทุกประเภทโดยอย่างน้อยต้องดำเนินการใน 5 ประเภท ดังนี้
   - กิจกรรมวิชาการ
   - กิจกรรมกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ
   - กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสิ่งแวดล้อม
   - กิจกรรมนันทนาการ
   - กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
3. มีกระบวนการติดตามและประเมินผลโครงการหรือกิจกรรม ทั้งที่จัดโดยสถาบันและองค์การนักศึกษาทุกสิ้นปีการศึกษา
4. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมิน

5

ความสำคัญของโครงการ

1. เป็นกิจกรรมที่จัดทำขึ้นมาเพื่อแปลงแผนงานให้เกิดผลในทางปฏิบัติ
2. เป็นเครื่องมือในการบริหารงาน (ช่วยในการวิเคราะห์ จัดสรรงบประมาณ)
3. เพื่อแก้ไขปัญหาเร่งด่วน
4. เป็นเครื่องมือในการพัฒนาขององค์การ

ความหมายของโครงการ

- คำว่า .โครงการ. ภาษาอังกฤษใช้คำว่า .Project. ซึ่งหมายถึง แผนงานย่อยที่ประกอบด้วยกิจกรรมหลายกิจกรรม หรืองานหลายงานที่ระบุรายละเอียดชัดเจน อาทิ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ระยะเวลาดำเนินการ วิธีการหรือขั้นตอนในการดำเนินงาน พื้นที่ในการดำเนินงาน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานตลอดจนผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ
- แผนงานที่ปราศจากโครงการย่อมเป็นแผนงานที่ไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้ ดังนั้นการเขียนโครงการขึ้นมารองรับแผนงาน ย่อมเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งเพราะจะทำให้ง่ายในการปฏิบัติ และง่ายต่อการติดตามและประเมินผลเพราะถ้าโครงการบรรลุผลสำเร็จ นั้นหมายความว่า แผนงาน และนโยบายนั้นบรรลุผลสำเร็จด้วย

- โครงการจึงเปรียบเสมือนพาหนะที่นำแผนปฏิบัติการไปสู่การดำเนินงานให้เกิดผลเพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางตามที่ต้องการ อีกทั้งยังเป็นจุดเชื่อมโยงจากแผนงาน ไปสู่แผนเงิน และแผนคนอีกด้วย
- ความสามารถในการจัดทำโครงการจึงเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งที่นักวางแผนทุกหน่วยงานจะต้องมี นอกเหนือจากความสามารถด้านอื่นๆ

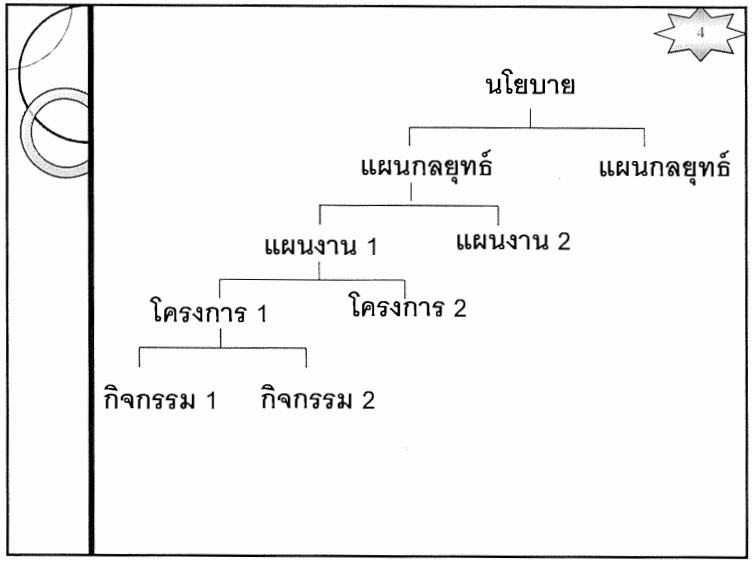
ค30

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการ
ความหมายของโครงการ

โครงการ (PROJECT) **เป็นกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ปรากฏอยู่ในแผนงาน** (PROGRAM) **และนโยบาย** (POLICY) **เป็นกิจกรรมที่มีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดพร้อมทั้งจัดสรรทรัพยากรให้**

จึงต้องมีการวางแผน มีการวิเคราะห์และนำกิจกรรมไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ

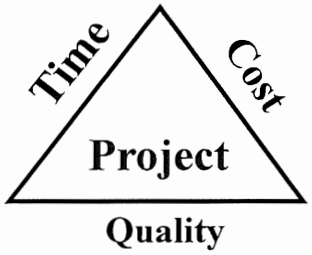


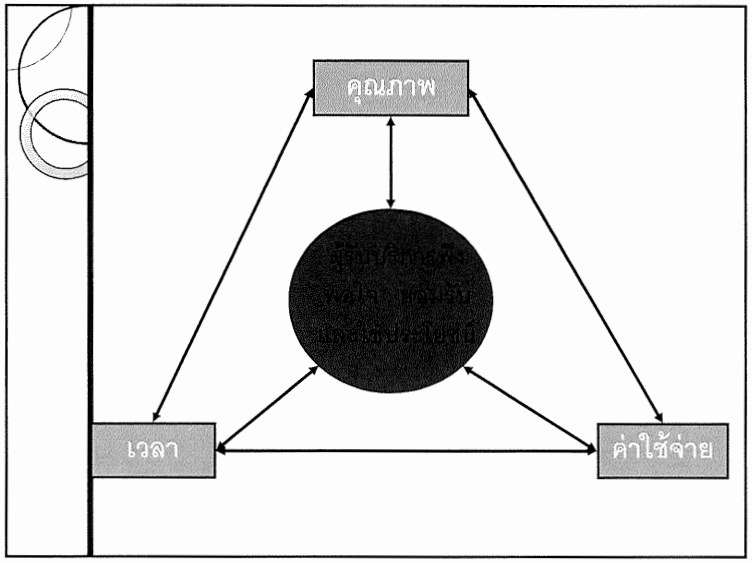


1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการ

ลักษณะของโครงการ

โครงการดำเนินงานอยู่ภายใต้ข้อจำกัด เวลา ต้นทุน และคุณภาพ





การเขียนโครงการ

แบบประเพณีนิยม
(Conventional Method)

เริ่มคิดจาก

ทรัพยากร

งบประมาณ & คน

การเขียนโครงการ

แบบประเพณีนิยม
(Conventional Method)

พรรณนา

โครงการที่เขียนแล้วไม่ประสบความสำเร็จ มักจะเข้าข่ายต่อไปนี้

1. ปัญหาไม่ชัดเจน อ่อนความสำคัญ
2. หลักการ + เหตุผล ไม่หนักแน่น
3. ขาดข้อมูลสนับสนุนอ้างอิง
4. ไม่ทันกาล ไม่ทันสมัย
5. วัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน คลุมเครือ
6. วิธีการเป็นไปได้ยาก ทำตามไม่ได้
7. ไม่เห็นประโยชน์ที่ชัดเจน
8. แผน งบ เวลา ไม่สัมพันธ์กัน ไม่สมเหตุสมผล
9. การนำเสนอ/การเขียน
   - ไม่ต่อเนื่อง
   - ไม่เรียงลำดับ
   - ไม่กระชับ
   - ใช้ภาษาพูด เช่น คณะผู้จัดทำโครงการได้ปลุกปล้ำโครงการนี้

-โครงการอะไร = ชื่อโครงการ
- ทำไมจึงต้องริเริ่มโครงการ = หลักการและเหตุผล
- ทำเพื่ออะไร = วัตถุประสงค์
- ปริมาณที่จะทำเท่าไร = เป้าหมาย
- ทำอย่างไร = วิธีดำเนินการ
- จะทำเมื่อไร นานเท่าใด = ระยะเวลาดำเนินการ
- ใช้ทรัพยากรเท่าไรและได้มาจากไหน = งบประมาณ แหล่งที่มา
- ใครทำ = ผู้รับผิดชอบโครงการ
- ต้องประสานงานกับใคร = หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน
- บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ = การประเมินผล
- เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้วจะได้อะไร = ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

16

การวางแผนโครงการ

ตอบคำถามเกี่ยวกับการวางแผนโครงการ

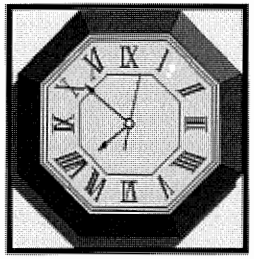
(6 W 2 H)

ก. ทำทำไม (WHY)

ข. ทำอะไร (WHAT)

ค. ทำที่ไหน (WHERE)

ง. ทำเมื่อไร (WHEN)



17

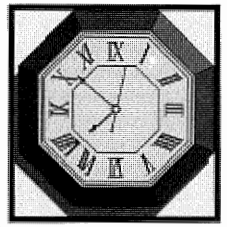
การวางแผนโครงการ (ต่อ)

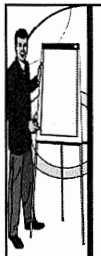
จ. ทำโดยใคร (WHO)

ฉ. ทำเพื่อใคร (WHOM)

ช. ทำอย่างไร (HOW)

ซ. จ่ายเท่าไร (HOW MUCH)





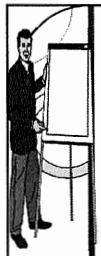
18

- ทำทำไม (Why): หมายถึง หลักการและเหตุผลที่จะต้องดำเนินการเรื่องนั้น โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างข้อกำหนดเชิงกลยุทธ์กับปัญหาและสาเหตุ
- ทำอะไร (What): หมายถึงการคิดกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติ โดยคำนึงถึง เทคนิคที่ถูกต้องหรือเหมาะสมของโครงการนั้น
- ทำที่ไหน (Where): หมายถึง การกำหนดสถานที่ในการดำเนินงานที่เหมาะสม



19

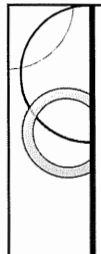
- ทำเมื่อไร (When): หมายถึง การกำหนดเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ
- ทำโดยใคร (Who): หมายถึง การกำหนดผู้รับผิดชอบหรือองค์กรที่เหมาะสมในการดำเนินงาน
- ทำเพื่อใคร (Whom): หมายถึง กลุ่มคนหรือพื้นที่เป้าหมายที่ต้องการให้ได้รับประโยชน์ โดยคำนึงถึงและระมัดระวังผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อผู้ที่ไม่ได้รับประโยชน์



20

ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการกำหนดวิธีการ

- ทำอย่างไร (How): หมายถึง รูปแบบ กฎเกณฑ์ และกรรมวิธี ในการดำเนินกิจกรรม รวมทั้งการใช้ Know how และมาตรฐานการดำเนินงานต่างๆ
- ใช้จ่ายเท่าไร (How much): หมายถึง การคิดคำนวณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนด



โครงสร้างของโครงการ

- ชื่อโครงการ
- หลักการและเหตุผล *
- วัตถุประสงค์ *
- เป้าหมาย *
- วิธีดำเนินงาน หรือ แผนงานย่อยหรือกิจกรรมย่อย
- ระยะเวลาการดำเนินการ
- สถานที่หรือพื้นที่ดำเนินการ
- งบประมาณ
- ผู้รับผิดชอบโครงการ หรือ หน่วยงานที่รับผิดชอบ
- การติดตามและประเมินผล
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ส่วนประกอบของโครงการ

จำแนกได้ 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. ส่วนนำ หมายถึง ส่วนที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการนั้นๆ ส่วนนำของโครงการมุ่งตอบคำถามต่อไปนี้ คือ โครงการนั้นคือโครงการอะไร เกี่ยวข้องกับใคร ใครเป็นผู้เสนอหรือดำเนินโครงการ โครงการนั้นมีความเป็นมา หรือความสำคัญอย่างไร ทำไมจึงจัดโครงการนั้นขึ้นมา และมีวัตถุประสงค์อย่างไร

ส่วนนำของโครงการประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

1.1 ชื่อโครงการ (Project Title)

1.2 โครงการหลัก(Main Project)

1.3 แผนงาน(Plan)

1.4 ผู้รับผิดชอบ หรือผู้ดำเนินโครงการ(Project Responsibility)

1.5 ลักษณะโครงการ(Project Characteristic)

1.6 หลักการและเหตุผล (ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ) (Reason for Project Determination)

1.7 วัตถุประสงค์(Objectives)

2. ส่วนเนื้อความ หมายถึง ส่วนที่เป็นสาระสำคัญของโครงการ ได้แก่ วิธีดำเนินการซึ่งกล่าวถึงลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งพื้นที่การปฏิบัติงาน ซึ่งครอบคลุมปริมาณ และคุณภาพ ตลอดจนการดำเนินงานตาม วัน เวลา และสถานที่ ส่วนเนื้อความของโครงการประกอบด้วย หัวข้อต่อไปนี้

2.1 เป้าหมายของโครงการ (Goal)

2.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน(Work Procedure)

2.3 วัน เวลา และสถานที่ในการดำเนินงาน (Duration and Place)

3. ส่วนขยายความ หมายถึง ส่วนประกอบที่ให้รายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับโครงการได้แก่ ประโยชน์ หรือผลที่คาดว่าจะได้รับ งบประมาณดำเนินการ หรือแหล่งเงินทุนสนับสนุนตลอดจนการติดตามและประเมินผล ส่วนขยายเนื้อความของโครงการประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

3.1 งบประมาณที่ใช้(Budgets)

3.2 การประเมินโครงการ (Project Evaluation)

3.3 ผลที่คาดว่าจะได้รับ(Benefits)

โครงสร้างของโครงการ

1. **ชื่อโครงการ** ส่วนใหญ่มาจากงานที่ต้องการปฏิบัติ โดยจะต้องมีความชัดเจนเหมาะสมเฉพาะเจาะจง กะทัดรัด และสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน เช่น

โครงการฝึกอบรมธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเขียนแผนและโครงการ

โครงการส่งเสริมระบบการผลิตแบบยั่งยืนตามแนวพระราชดำริ

โครงการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร

อย่างไรก็ดีบางหน่วยงานนอกจากจะมีชื่อของโครงการแล้ว ผู้เขียนโครงการอาจระบุชื่อของแผนงานไว้ด้วยก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเป็นการชี้ให้ทราบว่าโครงการที่กำหนดขึ้นอยู่ในแผนงานอะไร

ชื่อโครงการ **การเขียนชื่อโครงการควรบอกได้ว่า จะทำอะไร ทำอย่างไร เรื่องอะไร กับใคร นิยมเขียนโดยขึ้นต้นด้วยคำนาม วิธีการ และตามด้วยเรื่องที่จะทำ เช่น " การประชุมปฏิบัติการเขียนแผนปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ 2552 " เป็นต้น**

ลักษณะของโครงการ **โดยทั่วไปจะมี 2 ประเภท ได้แก่**

1. โครงการใหม่ คือโครงการที่จัดทำขึ้นใหม่ ในปีนั้น และสามารถดำเนินการได้เสร็จภายในปีงบประมาณเดียว

2.โครงการต่อเนื่อง คือโครงการที่มีลักษณะต่อเนื่องจากปีที่แล้วมา อาจเป็นโครงการที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ในปีเดียว หรือโครงการที่ต้องต่อยอดขยายผลไปสู่กลุ่มเป้าหมายอื่นๆ ก็ได้ เช่น "ปีที่ผ่านมาอบรมอาสาสมัครป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีงบประมาณนี้ขยายผลโดยใช้รูปแบบและวิธีการเดิมกับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นต้น" หรือ "โครงการ 1อำเภอ 1โรงเรียน ในฝัน ที่มีการดำเนินงานเป็นช่วง ๆ เป็นต้น"

ชื่อโครงการ

- ควรเป็นชื่อที่จำได้ง่าย มีความหมาย และกะทัดรัด
- ควรเป็นชื่อที่สื่อถึงแนวคิดหลักของโครงการ
- ควรใช้คำที่มีความหมายเชิงบวกและสุภาพ

ตัวอย่าง

- **โครงการ "เก้าแก่น้อย ฉลาดรู้เรื่องเงิน"** ***อบรมให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจหลักพื้นฐานของเศรษฐศาสตร์ การบริหารจัดการการเงินส่วนบุคคล ตลอดจนได้ทดลองเขียนแผนและดำเนินธุรกิจจริง***
- **โครงการ "Art for All"** ***ใช้ศิลปะเป็นสื่อเชื่อมประสานความคิดสร้างสรรค์ สอดแทรกคุณธรรมให้กับผู้พิการทุกประเภท เพื่อให้ผู้พิการได้แสดงศักยภาพที่มีทดแทนในส่วนที่เพื่อนขาดหาย เช่น คนตาบอดเป็นปาก คนหูหนวกเป็นตา คนแขนขาขาดเป็นสมอง คนปัญญาอ่อนเป็นมือเท้า "ห้าคนรวมเป็นหนึ่งอัจฉริยะ"***

ตัวอย่าง การเขียนชื่อโครงการ

- โครงการประชุมสัมมนาบทบาทของนักศึกษากับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา
- โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการผู้นำกิจกรรมนักศึกษา " แนวทางการพัฒนา กิจกรรมนักศึกษา ให้สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพ"
- โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในสถาบันอุดมศึกษา
- โครงการประชุมสมัชชานักศึกษา อาสาสมัครเศรษฐกิจพอเพียง
- โครงการประกวดค่ายเรียนรู้ร่วมกันสรรค์สร้างชีวิตพอเพียง
- โครงการอบรมส่งเสริมมารยาทไทย ครั้งที่ 1
- โครงการสืบสานประเพณีเข้าพรรษา

2. **หลักการและเหตุผล** เป็นการกล่าวถึงปัญหาและสาเหตุและความจำเป็นที่ต้องมีการจัดทำโครงการ โดยผู้เขียนโครงการจะต้องพยายามพรรณนาความ โดยหาเหตุผล หลักการ ทฤษฎี แนวทางนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวง / กรม ตลอดจนความต้องการในการพัฒนาทั้งนี้เพื่อแสดงข้อมูลที่มีน้ำหนักน่าเชื่อถือและให้เห็นความสำคัญของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลด้วยเพื่อที่ผู้อนุมัติโครงการจะได้ตัดสินใจสนับสนุนโครงการต่อไป

หลักการและเหตุผล เป็นการบรรยายถึงสิ่งที่เราต้องการทำ ซึ่งส่วนตัวผม แบ่งออกเป็น 3 วรรค

- ***วรรคแรก*** ระบุถึงที่มาที่ไป ประวัติโดยย่อ และปัญหาในระบบงานเดิม ซึ่งหากมีตัวเลขที่เป็นสถิติเข้ามาเกี่ยวข้องจะทำให้โครงการดูน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น(อย่าลืมระบุแหล่งอ้างอิงของสถิติ)

  วรรคสอง ต้องอธิบายว่าทำไปเพื่ออะไร ทำอย่างไร มีความสำคัญอย่างไร ทำไมถึงต้องมีโครงการนี้

  วรรคสาม ส่วนมากจะเป็นสรุปจากวรรคสอง และกล่าวถึงการต่อยอดของโครงการ ว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับอะไรได้บ้าง สามารถเพิ่มเติมอะไรได ้หลังจากโครงการเสร็จแล้ว เป็นต้น

- **ย่อหน้าแรก** เป็นการบรรยายถึงเหตุผลและความจำเป็นในการจัดโครงการฝึกอบรมครั้งนี้ โดยบอกที่มา และความ สำคัญของโครงการฝึกอบรมนั้น ๆ
- **ย่อหน้าที่สอง** เป็นการอธิบายถึงปัญหาข้อขัดข้อง หรือพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากหลักการที่ควรจะเป็น ซึ่งทำให้เกิดความ เสียหายในการปฏิบัติงาน (หรืออาจเขียนรวมไว้ในย่อหน้าที่ I ก็ได้)
- **ย่อหน้าสุดท้าย** เป็นการสรุปว่าจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาบุคคล จึงเห็นความจำเป็น ที่จะต้องจัดโครงการฝึกอบรมขึ้นในเรื่องอะไร และสำหรับใคร เพื่อให้เกิดผลอย่างไร

- **ส่วนแรก หรือย่อหน้าที่ I** โดยทั่วไปมักจะกล่าวอ้างถึงนโยบาย ในระดับมหาวิทยาลัยก็จะอ้างถึงนโยบายของอธิการบดี หรืออ้างถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อภาระกิจอะไร หรือจะกล่าวอ้างถึงธรรมเนียมปฏิบัติที่สืบทอดกันมาก็ได้ นอกจากนี้แล้วในกรณีเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่นิสิต นักศึกษาแล้วควรต้องกล่าวอ้างถึงคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
- **ส่วนที่สอง หรือย่อหน้าที่ 2** มักจะกล่าวถึงสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ ซึ่งหากไม่ดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงแล้วย่อมจะทำให้ "ส่วนแรก" เกิดความเสียหายได้
- **ส่วนที่สาม หรือย่อหน้าที่ 3** มักจะกล่าวถึงกิจกรรมที่โครงการนี้ควรดำเนินการ และหากดำเนินการแล้วจะช่วยแก้ปัญหาได้อย่างไร และเกิดประโยชน์กับใคร

- **คำหลักที่ควรใช้ในส่วนที่ 1 .....เนื่องด้วย จาก ตามที่ ปัจจุบัน**
- **คำหลักที่ควรใช้ในส่วนที่ 2 .....ดังนั้น จึง โดย**
- **คำหลักที่ใช้ในส่วนที่ 3 .....เพื่อให้เกิด เพื่อพัฒนา เพื่อสร้าง เพื่อเป็นประโยชน์**

- หลักการและเหตุผล
- ในปัจจุบันการฝึกอบรมเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญวิธีหนึ่ง ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาขีดความ สามารถในการปฏิบัติงาน การที่จะทราบได้ว่า เมื่อจัดการฝึกอบรมไปแล้วจะคุ้มค่า บรรลุวัตถุประสงค์ มีปัญหาอุปสรรค อะไรบ้าง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาคุณภาพของการฝึกอบรมได้นั้นขึ้น อยู่กับการประเมินผล การฝึกอบรมที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ
- จากนโยบายของมหาวิทยาลัยและสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ทำให้หน่วยงาน ต่าง ๆมีการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผู้ปฏิบัติงานของตนอย่างกว้างขวาง แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า การประเมินผล การฝึกอบรม ยังมีทำกันน้อยมาก ทั้งนี้ เนื่องจากเหตุผลหลายประการ ซึ่งสาเหตุที่เด่นชัดที่สุดก็คือ การที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านการฝึกอบรมส่วนใหญ่ยังมีข้อจำกัดด้านวิชาการและทักษะเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกอบรม
- จากเหตุผลความจำเป็นดังกล่าว คณะบริหารธุรกิจ จึงได้จัดโครงการประชุมเชิง ปฏิบัติการเรื่อง เทคนิคการประเมินผลการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการฝึกอบรมของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งรับผิดชอบงานประเมินผลการฝึกอบรมขึ้น

- **หลักการและเหตุผล**

เนื่องจากในปัจจุบันนี้การศึกษาได้กลายเป็นปัจจัยที่สำคัญจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ และสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ การศึกษาในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และโดยเฉพาะด้านคณิตศาสตร์ที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

ด้วยเหตุนี้ทางคณะบริหารธุรกิจ จึงได้จัดโครงการ ค่ายคณิตศาสตร์สานฝันน้องสู่รั้วมหาวิทยาลัย ขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมกิจกรรมและพัฒนาทักษะทางด้านคณิตศาสตร์และยังเป็นการปรับเปลี่ยนทัศนะคติและเจตคติที่ดีในด้านคณิตศาสตร์ เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของวิชาคณิตศาสตร์ และได้รับความรู้และประสบการณ์ในการทำกิจกรรม อีกทั้งยังสามารถนำความรู้นี้ไปปรับใช้ในชีวิประจำวัน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

โครงสร้างการเขียนหลักการและเหตุผล

- เนื่องด้วย .....
- จึง..... .....
- เพื่อ..... .....

- **ถ้าเป็นโครงการเกี่ยวกับการพัฒนา** จะต้องบอกหรืออธิบายได้ว่าจะพัฒนาอะไร เกี่ยวกับอะไร สำคัญอย่างไร มีหลักการอย่างไร มีหลักฐานอะไร มีข้อมูลและข้อสนเทศอะไรบ้าง น่าจะทำอะไร เหตุที่ต้องทำ และมีความจำเป็นเพียงใด หากทำจะได้อะไร เป็นต้น
- **ถ้าเป็นโครงการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา** จะต้องบอกหรืออธิบายว่าอะไรคือปัญหา สำคัญขนาดไหน มีข้อมูล/ข้อสนเทศอะไรบ้าง มีหลักการ ทฤษฎี ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร คาดว่าน่าจะแก้ปัญหาด้วยวิธีการใดอย่างไร แต่ยังไม่ได้ทำจึงได้เสนอโครงการนี้ขึ้นมา เป็นต้น

- 3. **วัตถุประสงค์** เป็นการระบุถึงเจตจำนงในการดำเนินงานของโครงการ โดยแสดงให้เห็นถึงผลที่ต้องการจะบรรลุไว้อย่างกว้างๆมีลักษณะเป็นนามธรรม แต่ชัดเจนและไม่คลุมเครือ โดยโครงการหนึ่งๆอาจมีวัตถุประสงค์มากกว่า 1 ข้อก็ได้ คือ มีวัตถุประสงค์หลัก และวัตถุประสงค์รองหรือวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะก็ได้
- วัตถุประสงค์ของโครงการ ก็นำมาจากหลักการและเหตุผล โดยใช้**คำหลักว่า .....เพื่อ**
  เช่น....เพื่อแก้ปัญหา เพื่อให้ เพื่อเป็น

- จะต้องเขียนวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนวัดประเมินได้ มีลำดับตามที่ได้บอก/อธิบายไว้ในหลักการและเหตุผล
- โดยจะต้องเขียนเป็นความเรียงและต่อเนื่อง และไม่จำเป็นต้องเขียนวัตถุประสงค์โดยใช้ตัวเลขไล่ลงมาเป็นข้อๆ ก็ได้ อาจเขียนแบบบรรยายความก็ได้ เช่น
- โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ
- ประการแรกเพื่อ.....ประการที่ 2 เพื่อ..... และประการสุดท้ายเพื่อ.....
- สิ่งที่ต้องคำนึงในการเขียนวัตถุประสงค์ของโครงการก็คือจะต้องเขียนให้มีลักษณะเด่น ชวนอ่าน เร้าใจ และจะต้องมีการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง กล่าวคือ วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 จะต้องมีความสำคัญกว่าข้อที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ทั้งนี้จะต้องให้เชื่อมโยงกับหลักการและเหตุผล

หลักการเขียนวัตถุประสงค์ที่ดีซึ่งในที่นี้จะเรียกว่า . หลัก SMART . คือ

1. Sensible and Specific คือ ต้องมีความเป็นไปได้และมีความเฉพาะเจาะจงในการดำเนินการโครงการ
2. Measurable คือ ต้องสามารถวัดและประเมินผลระดับของความสำเร็จได้
3. Attainable คือ ต้องระบุถึงการกระทำที่สามรถปฏิบัติได้ มิใช่สิ่งเพ้อฝัน
4. Reasonable and Realistic คือ ต้องระบุให้มีความเป็นเหตุเป็นผล และสอดคล้องกับความเป็นจริง
5. Time ต้องมีการกำหนดขอบเขตของเวลาที่จะกระทำให้สำเร็จได้อย่างชัดเจน

โครงสร้างการเขียนวัตถุประสงค์

- โดยใช้คำว่าเพื่อ นำหน้า + กิริยา (พัฒนา/ส่งเสริม/เสริมสร้าง)สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้น+ กลุ่มเป้าหมาย))

คำที่ควรใช้	คำที่ควรหลีกเลี่ยง
เพื่อกล่าวถึง	เพื่อเข้าใจถึง
เพื่ออธิบายถึง	เพื่อทราบถึง
เพื่อพรรณาถึง	เพื่อคุ้นเคยกับ
เพื่อเลือกสรร	เพื่อซาบซึ้งใน
เพื่อระบุ	เพื่อรู้ซึ้งถึง
เพื่อจำแนกแยกแยะ	เพื่อสนใจใน
เพื่อลำดับ หรือเพื่อแจกแจง	เพื่อเคยชินกับ
เพื่อประเมิน	เพื่อยอมรับใน
เพื่อสร้างเสริม	เพื่อเชื่อถือใน
เพื่อกำหนดรูปแบบ	เพื่อสำนึกใน
เพื่อแก้ปัญหา	

ตัวอย่างการเขียนวัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถที่จะ

1. อธิบายแนวคิด หลักการ ขั้นตอน วิธีการ เทคนิค และกระบวนการฝึกอบรมต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
2. ระบุบทบาท และหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมได้อย่างเหมาะสม
3. วางแผนดำเนินการฝึกอบรม และนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์
4. แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับงานฝึกอบรม ตลอดจนสร้างความร่วมมือและประสานงาน ด้านการฝึกอบรมระหว่างกัน

โครงการการอบรมและสัมมนาเรื่องการพัฒนาศักยภาพในชีวิตการทำงาน

วัตถุประสงค์

1.เพื่อพัฒนาศักยภาพ ถ่ายทอดเทคโนโลยี และเผยแพร่องค์ความรู้ใหม่ๆให้แก่ผู้ที่สนใจ

2.เน้นให้เห็นถึงศักยภาพของบุคลากรจุฬาที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคมภายนอก

3.แสดงความต่อเนื่องในการดำเนินงานโครงการต่างๆของมหาวิทยาลัย

4. **เป้าหมาย** หมายถึงระบุถึงผลลัพธ์สุดท้ายที่คาดว่าจะได้จากการดำเนินโครงการ โดยจะระบุทั้งผลที่เป็นเชิงปริมาณและผลเชิงคุณภาพ เป้าหมายจึงคล้ายกับวัตถุประสงค์แต่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงมากกว่า มีการระบุสิ่งที่ต้องการทำได้ชัดเจนและระบุเวลาที่ต้องการจะบรรลุ

5. **วิธีการดำเนินงาน** เป็นการให้รายละเอียดในการปฏิบัติ โดยปกติจะแยกเป็นกิจกรรมย่อยๆหลายกิจกรรม แต่เป็นกิจกรรมเด่นๆ ซึ่งจะแสดงให้เห็นความเด่นชัดตั้งแต่กิจกรรมเริ่มต้นจนถึงกิจกรรมสุดท้ายว่ามีกิจกรรมใดที่ต้องทำบ้าง ถ้าเป็นโครงการที่ไม่ซับซ้อนมากนักก็มักจะนิยมใช้แผนภูมิแกนท์ (Gantt chart) หรือแผนภูมิแท่ง (Bar chart)

การเขียนเป้าหมายโครงการ

- ต้องวัดได้,เป็นรูปธรรม,บอกเป็นจำนวนตัวเลข (สอดรับกับสาเหตุของปัญหา)

วิธีเขียน (รูปธรรม)เป็นจริงได้ เฉพาะเจาะจง

- **เพื่อ + คำกิริยา +สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้น (จำนวนปริมาณ)+กลุ่มเป้าหมาย+ระยะเวลา งบประมารที่ใช้**
- เช่น เพื่อจัดหาเงินทุน ให้กับนักศึกษา จำนวน 100 ทุน ภายใน 3 ปี

กลุ่มเป้าหมาย

- ระบุประเภทของบุคคลที่จะทำโครงการด้วย (ผู้ได้รับประโยชน์)
- หากเป็นกลุ่มเป้าหมายในเชิงคุณภาพ ซึ่งมีการกำหนดเงื่อนไข ให้ระบุเงื่อนไขในการคัดเลือกโดยละเอียด

ตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายของโครงการ "เก้าแก่น้อย ฉลาดรู้เรื่องเงิน" คือ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 4-6) ที่มีผลการเรียนไม่ต่ำกว่า 2.00 และเป็นสมาชิกชมรมเก้าแก่น้อยของสถานศึกษานั้น ๆ จำนวน 40 คน แบ่งเป็นชายหญิงในสัดส่วนครึ่งต่อครึ่ง

วิธีดำเนินการ มีเทคนิคในการเขียนที่สำคัญ ดังนี้

- 1. โครงการนี้มีลักษณะโดยรวมอย่างไร
- 2. โครงการนี้แบ่งออกเป็นกี่ระยะ อะไรบ้าง
- 3.โครงการนี้ ระยะแรกจะทำอะไร โดยใคร อย่างไร ที่ไหน เมื่อใด (what, who, how, where, when) ระยะที่สอง.....ระยะที่สาม.....
- 4. การดำเนินงานตลอดโครงการได้สรุปไว้ใน ภาพที่ 1 ในรูป Gantt Chart

- **ตัวอย่างการเขียนวิธีการดำเนินงาน** . โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตตำบล .
- **สิ่งที่ต้องระบุในวิธีการดำเนินงาน** ได้แก่
- 1. ประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างคณะกรรมการ อบต.กับตัวแทนของเกษตรกรในทุกตำบล (ระยะเวลา...)
- 2. ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับการติดตั้งระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตจากผู้รู้ / ผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินงานเดือน....สิ้นสุดเดือน...ผู้รับผิดชอบคือ.....
- 3. ดำเนินการติดตั้งระบบเครือข่ายอินเตอร์เนตทุกตำบล ตำบลละ 1 แห่ง ตามสถานที่ที่กำหนดโดยเริ่มเดือน.....สิ้นสุดเดือน.....ผู้รับผิดชอบคือ .....

4.สำรวจข้อมูลสินค้าของตำบล เพื่อนำมาเขียน Web site แนะนำตลาดสินค้า ให้ผู้ซื้อและผู้ขายได้ตกลงซื้อสินค้าโดยผ่านระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตเริ่มดำเนินงานเดือน....สิ้นสุดเดือน.....ผู้รับผิดชอบคือ ....

5. เสนอสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของตำบลเข้าสู่ระบบเครือข่ายอินเตอร์เนตโดยปรับปรุงข้อมูลทุกเดือน เริ่มดำเนินงาน..... ผู้รับผิดชอบคือ.....

6. ติดตามและประเมินผล หลังจากโครงการได้ดำเนินไประยะหนึ่งหรือโครงการสิ้นสุดลงผู้รับผิดชอบคือ.....

๑๔๖

วิธีดำเนินงาน/เนื้อหาหลักสูตร

กิจกรรม	ระยะเวลา															
	เดือน...				เดือน...				เดือน...				เดือน...			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4

ลำดับที่	รายการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ 2545								
		ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย..
1.	ประชุมปรึกษาหารือร่วมกัน									
2.	ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับการติดตั้งระบบเครือข่ายอินเตอร์เนต									
3.	ดำเนินการติดตั้งระบบเครือข่ายอินเตอร์เนตตำบล									
4.	สำรวจสินค้าตำบล									
5.	เสนอสินค้าของตำบลสู่ระบบเครือข่าย									
6.	ติดตามประเมินผล									

แผนงาน (ต่อ)

ตัวอย่าง

แผนงานของโครงการ "เก๋าแก่น้อย ฉลาดรู้เรื่องเงิน"

กิจกรรม	ระยะเวลา
การเตรียมการและประสานงาน	พฤศจิกายน 2549
อบรมหลักสูตร "เก๋าแก่น้อยฯ"	2 วัน (7-8 ธันวาคม 2549)
จัดตั้งชมรม	ธันวาคม 2549
พัฒนาแผนธุรกิจ	ธันวาคม 2549-มกราคม 2550
นำเสนอแผนธุรกิจ	25 มกราคม 2550
ทดลองดำเนินธุรกิจ	มกราคม-สิงหาคม 2550
รายงานผลการดำเนินธุรกิจ	ทุกวันที่ 25 ของเดือนมกราคม-สิงหาคม 2550
สรุปบทเรียน	กันยายน 2550

ขั้นตอน	กิจกรรม	ลักษณะการดำเนินงาน	วัสดุอุปกรณ์	จำนวน
เตรียมงาน	1. ประชุมวางแผน	นัดหมายสมาชิกเฉพาะผู้รับผิดชอบหลัก	เอกสาร	20 แผ่น
	2.รับสมัคร	สมัครทาง internet		
	3.ประชาสัมพันธ์	ทำป้ายผ้าติดตามรั้วมหาวิทยาลัย,Cut out,โปสเตอร์,Website, ประชาสัมพันธ์ผ่านทางหนังสือพิมพ์	ป้ายผ้า Cut out Poster	5 ชิ้น 9 แผ่น 100 แผ่น
ปฏิบัติงาน	1.จัดอบรมกลุ่มเป้าหมายแรกในวันธรรมดา	จัดการอบรมในวันพุธ-ศุกร์ (ในช่วงวันงาน)	เอกสาร ประกอบการสอน	450 ชุด
	2.จัดอบรมกลุ่มเป้าหมายที่สองในช่วงวันหยุด	จัดการอบรมวันเสาร์-อาทิตย์	เอกสาร ประกอบการสอน	50 ชุด
สรุปผล	สำรวจความคิดเห็นผู้เข้าร่วมอบรม	แจกแบบสอบถามแก่ผู้เข้าร่วมอบรมเพื่อชี้วัดความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้จากการเข้าอบรมในครั้งนี้	แบบสอบถาม	500 ชุด
	สำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน	แจกแบบสอบถามและจัดประชุมเพื่อสรุปผล รวมถึงข้อดี-ข้อเสียระหว่างการทำงาน		ตามจำนวนผู้ปฏิบัติงาน

6. **ผู้รับผิดชอบโครงการ** เป็นการระบุว่าใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบและมีขอบเขตความรับผิดชอบอย่างไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อว่ามีปัญหาจะได้ติดต่อประสานงานได้ง่าย
7. **สถานที่ดำเนินการ** เป็นการระบุสถานที่ตั้งของโครงการหรือระบุว่ากิจกรรมนั้นจะทำ ณ สถานที่แห่งใด เพื่อสะดวกต่อการจัดเตรียมสถานที่ให้พร้อมก่อนที่จะทำกิจกรรมนั้นๆ
8. **งบประมาณ** เป็นการระบุค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินกิจกรรมขั้นต่างๆ โดยทั่วไปจะแจกแจงเป็นหมวดย่อยๆ เช่น หมวดค่าวัสดุ หมวดค่าใช้สอย หมวดค่าตอบแทน หมวดค่าครุภัณฑ์ ซึ่งการแจกแจงงบประมาณจะมีประโยชน์ในการตรวจสอบความเป็นไปได้และตรวจสอบความเหมาะสม

ในสถานการณ์ต่างๆ นอกจากนั้นควรระบุแหล่งที่มาของงบประมาณด้วยว่าเป็นงบประมาณในส่วนงานใด

ผู้รับผิดชอบโครงการ

1.ชื่อ-สกุล.....ประธาน

2. ชื่อ-สกุล.....กรรมการ

3. ชื่อ-สกุล.....กรรมการ

4. ชื่อ-สกุล.....กรรมการและเลขานุการ

คณะทำงาน

- ระบุชื่อผู้รับผิดชอบ บทบาทและหน้าที่ของแต่ละคน

ตัวอย่าง

คณะทำงานโครงการ "เก้าแก่น้อยฯ" ประกอบด้วย

เกศรา ฝ่ายบริหาร – วางแผนงาน ติดต่อกับหน่วยงานภายนอก จัดประชุม และรายงานการประชุมเป็นประจำทุกเดือน ติดตามผลการดำเนินโครงการ

ธีชวัน ฝ่ายการเงิน – ควบคุมดูแลเรื่องการเงิน รายรับ-รายจ่าย ทำบัญชี และรายงานสถานภาพทางการเงินให้ที่ประชุมทราบทุกเดือน

อรสิริ ฝ่ายผลิต – จัดหาวัตถุดิบ ผลิตสินค้า และตรวจสอบคุณภาพ

โชดก ฝ่ายการตลาดและประชาสัมพันธ์ – ดำเนินการหาช่องทางการจัดจำหน่ายส่งเสริมการขาย และเปิดตัวสินค้าให้เป็นที่รู้จักของลูกค้า

- **งบประมาณ** ต้องบอกรายละเอียดของการใช้งบประมาณแต่ละรายการให้ชัดเจนถูกต้อง เช่น ค่าห้องประชุม กี่วัน วันละเท่าไร ค่าอาหารว่าง หรืออาหารกลางวัน กี่คน กี่วัน คนละเท่าไร ค่าเอกสารกี่เล่ม เล่มละเท่าไร รวมแล้วทั้งหมดเป็นงบประมาณที่จะขอใช้เท่าใด และต้องแยกรายการงบประมาณให้ถูกต้องตามหมวดค่าใช้จ่ายด้วย ได้แก่

  - ค่าตอบแทน เช่น ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ ค่าอาหารทำการนอกเวลา เป็นต้น

  - ค่าใช้สอย เช่น ค่าจ้างเหมาบริการ เช่น อาหารว่าง อาหารกลางวัน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ เช่น เบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก เป็นต้น

  - ค่าวัสดุ เช่น วัสดุที่ใช้ในการฝึกอบรม และใช้ในการประชุม เช่น กระดาษ กรรไกร กาว แฟ้มอกสาร เป็นต้น

จำนวนเงินที่ต้องการ (ต่อ)

ตัวอย่าง

กิจกรรมอบรมหลักสูตร "เก้าแก่น้อย ฉลาดรู้เรื่องเงิน"

รายการ	ทุนที่ขอการสนับสนุน (บาท)	ผู้ดำเนินโครงการรับผิดชอบเอง (บาท)
ค่าอาหารและของว่าง (35 คน * 100 บาท * 3 วัน)		10,500
ค่าเดินทางวิทยากร (200 บาท * 3 วัน)	600	
ค่าตอบแทนวิทยากร (3 คน * 500 บาท * 3 วัน)	4,500	
ค่าสถานที่จัดอบรม (1,000 บาท * 3 วัน)	3,000	
ค่าเอกสาร/อุปกรณ์การอบรม (30 คน * 100 บาท)	3,000	
รวม	11,100	10,500

9. **ระยะเวลาในการดำเนินการ** เป็นการระบุระยะเวลาเริ่มต้นโครงการและระยะเวลาสิ้นสุดโครงการโดยจะต้องระบุ วัน เดือน ปี เช่นเดียวกับการแสดงแผนภูมิแกนท์ (Gantt Chart)
10. **ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ** เป็นการระบุถึงผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการประกอบด้วยผลทางตรงและผลทางอ้อม นอกจากนั้นต้องระบุด้วยว่าใครจะได้รับประโยชน์จากโครงการบ้าง ได้รับประโยชน์อย่างใด ระบุทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ต้องเขียนให้เห็นว่าจากการทำโครงการนี้จะมีผลประโยชน์ใดเกิดขึ้นบ้าง อาจเป็นผลในเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ หรือผลลัพธ์ก็ได้ เช่น "เมื่อคณะครูโรงเรียนบ้านเปียงหลวงใช้เครือข่ายสารสนเทศในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนแล้วจะสามารถยกระดับคุณภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้นได้"

- **ตัวอย่างการเขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ**

1. นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการมีความพร้อมในการข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย
2. นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการมีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
3. นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์

11. การประเมินผลโครงการ เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ทราบว่าโครงการประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด องค์ประกอบของการประเมินผล มีดังนี้

- *ตัวชี้วัดความสำเร็จ* เป็นตัวตอบคำถามว่าจะวัดความสำเร็จของโครงการจากอะไร เช่น จำนวน ร้อยละ หรือเวลา เช่น "ร้อยละของคณะครูโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการที่สามารถใช้เครือข่ายสารสนเทศได้ในระดับดี" เป็นต้น
- *วิธีการ* ใช้วิธีการใดในการประเมินผลโครงการ เช่น การสำรวจความคิดเห็น การสังเกต การทดสอบ เป็นต้น
- *เครื่องมือ* เครื่องมือที่ใช้ควรสอดคล้องกับวิธีการ เช่น แบบสอบถามความคิดเห็น แบบสำรวจความพึงพอใจ แบบสังเกต แบบทดสอบ เป็นต้น

การประเมินผล

- แสดงวิธีการประเมินผลให้เห็นเป็นรูปธรรม ว่าโครงการได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร

ตัวอย่าง

- *ผู้เข้าร่วมโครงการทำแบบประเมินผลหลังจบการอบรม (ใช้สเกล 1-5)*
- *ประเมินผลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ปกครองนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ*
- *ประเมินผลเชิงลายลักษณ์อักษรจากสมุดบันทึกรายรับ-รายจ่ายของนักเรียน*
- *ประเมินผลด้วยการจัดประชุมสรุปบทเรียนเมื่อจบโครงการ*

ผลการดำเนินงาน = ผลผลิต + ผลลัพธ์

- ตัวชี้วัดผลผลิต (**Outputs**) จะปรากฏข้อความหรือตัวเลขที่แสดงผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม เช่น มี ได้ ได้รับ
- ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (**Outcomes**) จะปรากฏข้อความ เช่น ความพึงพอใจ และการประยุกต์ใช้ความรู้ของผู้รับบริการ
- การเขียนตัวชี้วัด ควรมีองค์ประกอบดังนี้ (**2Q + 2T + 1P**) คือ ปริมาณ (Quantity) คุณลักษณะ (Quality) เวลา (Time) กลุ่มเป้าหมาย (Target Group) สถานที่ (Place) องค์ประกอบ 2Q จะเลือกตัวใดตัวหนึ่งก็ได้ ส่วนตัวองค์ประกอบ 2T จะต้องกำหนดทั้งสองตัว เช่น ร้อยละ80 บุคลากรของมหาวิทยาลัยสยาม ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความรู้เรื่อง New Management in 2010

ผลผลิต (Outputs)

ผลงาน หรือบริการที่องค์การนั้น จัดทำขึ้น โดยกิจกรรมที่ให้เกิดผลงานนั้น จะอยู่ภายใต้การควบคุมขององค์การ เช่น การออกใบอนุญาต การออกหนังสือสำคัญ บัตรอนุญาตต่างๆ ข้อเสนอแนะ ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษา หรือการหางานให้ผู้ว่างงาน เป็นต้น

ผลลัพธ์ (Outcomes)

ผลกระทบที่เกิดจากผลผลิตหรือผลงานที่ได้ทำขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ต่อผู้รับบริการ อันเนื่องจากการดำเนินการ เช่น ผู้รับบริการได้รับใบอนุญาต ซึ่งเป็นผลให้การประกอบอาชีพมั่นคงขึ้น บัตรประชาชนที่ได้รับ สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นที่พอใจ คนไข้หายป่วยกลับไปทำงานต่อได้ และมีสุขภาพที่แข็งแรง หรือผู้ว่างงานลดลงและได้งานประจำมากขึ้น เป็นต้น

ตัวอย่างตัวชี้วัด ผลผลิตและผลลัพธ์

ตัวชี้วัด ผลผลิต	ตัวชี้วัด ผลลัพธ์
1.จำนวนคนไข้ ที่เข้ารับการรักษา 2. จำนวนกิโลเมตรของถนนที่ซ่อม 3. จำนวนโครงการอบรมที่จัดขึ้นหรือจำนวนผู้เข้ารับการอบรม 4.จำนวนผู้ต้องหาที่รับการสอบสวน	1.จำนวนคนไข้ ที่สุขภาพดีขึ้น 2. ร้อยละของถนนที่อยู่ในสภาพดี 3. จำนวนผู้รับการอบรมที่ได้ใช้ประโยชน์จากการอบรมจริง 4. ร้อยละของผู้ต้องหาที่กระทำผิดจริง

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

- มุ่งที่จะจะวัดความสำเร็จแต่ละโครงการภายใน 3 มิติ ได้แก่ 1) ความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย 2) ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย 3) การนำความรู้ไปใช้ของกลุ่มเป้าหมาย จึงขอให้ทุกโครงการต้องกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จดังต่อไปนี้
- 1) ความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ .....
- 2) ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ .....
- 3) การนำความรู้ไปใช้ของกลุ่มเป้าหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ .....

เทคนิคการเขียนโครงการให้ได้รับอนุมัติ

- การพัฒนาความคิดและหลักการเขียนโครงการ โดยอาศัยเคล็ดลับ 3 ร.
- **ริเริ่ม** อะไรใหม่ๆ อาจเป็นแนวคิดหรือการปฏิบัติที่อาศัยการมีส่วนร่วมของหลายๆฝ่าย อย่างที่เขาเรียกว่า พหุภาคี เพราะงานอะไรก็ตามที่ปลุกปั้นขึ้นมาจากคนหลายคน ย่อมทนทาน ไม่พับฐานง่าย
- **เรียนรู้** ร่วมกันในกลุ่มหรือชุมชน โดยเริ่มตั้งแต่แลกเปลี่ยนความคิดในขั้นริเริ่ม พอถึงขั้นลงมือ ก็ร่วมกันลองผิดลองถูก จะทำให้ค้นพบแนวทางเหมาะสมชัดเจนจริงๆ
- **ร่วมแรง** คือการระดมความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ โดยยึดเอาความอยากสร้างสังคมให้เจริญก้าวหน้ามาเป็นหัวใจสำคัญ กลเม็ดสำคัญ คือ ถ้ามีการดึงกลุ่มคนที่เป็นเป้าหมายในการทำโครงการมาร่วมลงมือทำกับเราด้วย งานยิ่งมีโอกาสเดินหน้า เช่น จะทำโครงการออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ ก็เชิญกลุ่มนี้มาร่วมกับเรา ไม่ใช่ให้เขาเป็นฝ่ายรออย่างเดียว

ด้านรูปแบบ

- มีระเบียบ เรียงลำดับหัวข้อ ย่อหน้า ให้ต่อเนื่องเห็นเป็นหมวดหมู่ชัดเจน
- มีพื้นที่พักสายตาเว้นบรรทัด ช่องไฟตามมาตรฐานหลักการเขียน ใช้เครื่องหมายวรรคตอนอย่างถูกต้อง เว้นที่ว่างบ้างเพื่อให้ผู้อ่านสบายตา

ด้านเนื้อหา

- ใช้ภาษากระชับ ใช้ประโยคสั้นๆ ไม่ซับซ้อน ชัดเจนในเนื้อหาที่ต้องการสื่อสาร
- ใช้คำง่าย ธรรมดา ตรงไปตรงมา พยายามหลีกเลี่ยงคำถามที่กำกวม ซึ่งต้องแปลความอีกที่หนึ่ง หรืออาจทำให้เข้าใจไม่ตรงกัน
- นำเสนออย่างมีขั้นตอน อ่านทบทวนให้แน่ใจว่าลำดับเนื้อหาไว้อย่างสอดคล้องต่อเนื่องกัน
- เล่าเรื่องยากให้เข้าใจง่าย เนื้อหาส่วนใดมีความซับซ้อน ควรสรุปออกมาในรูปตาราง ภาพประกอบ หรืออื่นๆให้เข้าใจได้ง่าย